

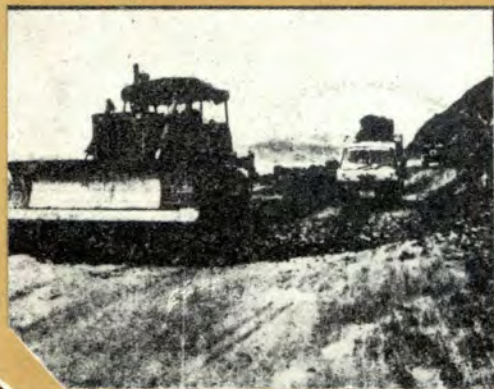

افغان جهاد

مجله سه ماهه شورای ثقافتی جهاد افغانستان

سال پنجم، شماره ۶ سوم، حمل - جوزا ۱۳۷۱

(۱) حضرت صیغ الله مجددي رئيس دولت اسلامي افغانستان در حال ايراد بياندهای در کابل، (۲) انجنیر حکمتیار رهبر حزب اسلامي و احمد شاه مسعود وزير دفاع دولت اسلامي افغانستان بعد از اتمام قطعه نامه مسرک، (۳) تصوير خانواده مهاجر افغانی که با خوشی به طرف وطن خویش روان اند و (۴) با آغاز کار بازاری و تعمیر مسرک کابل - نورخم بازاری در افغانستان شروع شد.

افغان جهاد

مجله سه ماهه

شورای ثقافتی جهاد افغانستان

تحت هدایت صباح الدین کشکی

اول حمل - ۳۱ جوزا ۱۳۷۱ ه. ش

۱۸ رمضان المبارک - ۲۱ ذی الحجہ ۱۴۱۲ھ ق

۲۱ مارچ ۱۹۹۲ - ۲۱ جون ۱۹۹۲ میلادی

شرح اشتراک

فی شماره شش ماهه سالانه

پاکستان (روپیہ) ۵۵ ، ۱۱۰ ، ۲۰۰

خارج (دالر) ۸ ، ۱۶ ، ۳۰

Cultural Council of Afghanistan

Resistance

House No.886, Street No.27,

G/9-1, Islamabad, Pakistan

Telephone: 853797

هئیت تحریر

اعضاء: احمد رامز توخی

حبیب اللہ رفیع

عبدالباری غیرت

مہتمم: محمد شفیق ضیائی

خطاط: شاہ محمود پتنگ نقشبندی

تایپ: ذبیح اللہ وحید

فہرست مندرجات

صفحات

موضوع

تبصرہ و تحلیل واقعات

۱۲-۳

سرمقالہ ها ، بعد سیاسی

۲۹-۱۳

اسناد مهم جهاد

(۱) موافقتنامه برادر حکمتیا روبرادر احمد شاه مسعود، (۲) اعلامیہ شورای سرتا سری قوما ندانان و جمعی دیگر از قوما ندانہای مہم افغانستان، (۳) اعلامیہ انجمن کلتوری افغانستان، (۴) اعلان انحلال حزب وطن، (۵) اعلامیہ حزب اسلامی در رابطه با اوضاع جاری افغانستان، (۶) اعلامیہ وزارت امور خارجه دولت اسلامی افغانستان، (۷) ابلاغیہ محصلین، متعلمین و طلاب مجاہدان افغانستان بہ پیشگاہ رہبران جہادی، (۸) بیانیہ مشترک دولت اسلامی افغانستان و فدراسیون روسیہ، (۹) بیانیہ شورای مرکزی حرکت اسلامی افغانستان، (۱۰) بیانیہ سرکنسولگری جمهوری اسلامی ایران، (۱۱) پیام استاد برهان الدین ربانی رئیس شورای رہبری افغانستان، (۱۲) قطعنامه سیمینارہفتم شورای ثقافتی جہاد افغانستان، (۱۳) قطعنامه بزرگان اقوام ولایات ننگرہار، لغمان و کنر، (۱۴) طرح و فیصلہ شورای مشترک ہفت تنظیم جہادی ولایت کندہار، (۱۵) فتوای علمای جید عربستان سعودی و (۱۶) امرنمبر صفریک وزیر دفاع دولت اسلامی افغانستان.

۸۴-۳۰

بازسازی اجتماعی و اقتصادی

(۱) مسایل فوری بازسازی افغانستان، (۲) معلوما تی درباره ولایات بامیان و وردک و (۳) سیمینار قواعد اساسی حکومت اسلامی در جامعہ آئیندہ افغانستان

۱۱۳-۸۵

بازسازی فکری

(۱) تجدید طلبی بزرگترین دشمن اسلام، (۲) آداب دوستی، (۳) منہیات در اسلام و (۴) راپور علمی سیمینار رہیابی برای جبران نواقص تعلیم و تربیہ در جامعہ اسلامی افغانستان.

۱۱۷-۱۱۴

کتب جدید

۱۶۵-۱۱۸

نظری بہ مطبوعات جهاد

۱۷۵-۱۶۶

نظری بہ مطبوعات داخل کشور

۲۴۰-۱۷۶

شرح وقایع جهاد

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

سرمقاله ها :

آزادی مبارک

تو ما کارکنان و منسوبین شورای ثقافتی جهاد افغانستان بخاطر کامیابی جهاد، آزادی افغانستان اسلامی و استقرار دولت ممتل اسلامی در کشور، تمنیات نیک و تبریکات قلبی خود را به حضور رئیس شورای جهادی و ممتل دولت اسلامی افغانستان جناب پروفیسور صیغت اللہ مجیدی، اعضای شورای قیادی و شورای جهادی، مجاهدین و کافه ملت مسلمان افغانستان تقدیم داشته و ز خداوند بزرگ سعادت کشور عزیز و سر بلندی ملت مسلمان افغانستان را خواهان اند.

افغانستان آزاد شد

لله الحمد در نتیجه عقیده پاک، اراده محکم، قربانیهای بی مانند ملت مسلمان و قهرمانان افغانستان و مهربانیهای بی پایان خداوند، افغانستان تاریخی، سر بلندی و مسلمانان با ردیگریه آزادی رسید. کودتای کمونیستی و به تعقیب آن تجاوز روسها بر افغانستان که بخاطر محو شخصیت اسلامی، استقلال و هویت ملی و عدم سلاک این کشور و بخاطر برگرداندن افغانستان بحیث یک کشور کمونیستی، صورت گرفته بود، عقیم و بیهامی کمونیزم و شوروی منتج گردید.

ملت مسلمان و متعهد ما چهار ده سال مکمل با پی گیری جهاد دوما رزه، با قربانی دادن یک و نیم ملیون افغان و با ویران شدن هفتاد و هفتاد و پنج دیه های کشور، آزادی دین و وطن خود را حفظ نمود و خود را به هدف نهایی خود رسانید و بروزی که کمونیستها چهار ده سال پیش کودتا کرده و استقلال افغانستان را غصب نمودند به همان روز قدرت کمونیستها را خاتمه بخشید و در کشور خود حکومت آزاد و اسلامی را اعلان کرد.

آزادی آرزوی کافه ملت بود، چنانچه تمام غازیان، بیوه ها، یتیمان و تمام مسلمانان کشور به انتظار آزادی بودند و تمام آنها نقطه انجام مصیبت های ۱۴ ساله و خوشیهای خویش را به این روز بسته بودند. اما متأسفانه مدخل با فرارسیدن روز آزادی با حادثه اختلافات بین مجاهدین و با آغاز شدن جنگ خونین اقتدار، کسی از شیرینی این خوشی لذت نبرد، مردم با مصیبت های جدید رو برو گردیدند و با آن دور جدیدی نظمی و بی امنی آغاز گردید.

در تمام دوره دور و دراز جهاد، علاوه بر کمونیستها و روسها دشمن بزرگ دیگر مجاهدین همانا نفاق و بی اتقایی بود، افغانهای مسلمان دایم آرزو داشتند که این مرخص مهلک از صفوف مجاهدین

برداشته شود، اما متأسفانه نه تنها این مرض از بین نرفت بلکه بیش از پیش حا دو مزم من گردیدند
متأسفانه بالاخره انقلاب اسلامی را بسوی انحراف سوق داد و چیزیکه مجاهدین مسلمان و مخلص نمی -
خواستند، بوقوع پیوست .

نتیجه بسیار بد و مهلک اختلافات دات البینی و سلیقوی، منکی بر منافع شخصی مجاهدین، این
بود که خلیج اختلاف بین آنها بحدی وسیع گردید که برای دشمنان دین، وطن و حیثیت ملی ما خلقیها و
پرچمیها، زمینه آن مسا عد گردید که یک گروه آن با یک گروه مجاهدین و دیگر آن با گروه دیگری
مجا هددین خود را نزدیک ساخته و درین بین، آتش اختلافات مهلک زبانی، نژادی و مذهبی را مشتعل
سا زند و بر اختلافات مجاهدین بیفزایند .

آخرین خواسته طرح ملل متحد این بود که مجاهدین بخاطر انتقال قدرت از کمونیستها بسا
آنها بنشینند، اما مجاهدین این خواسته را ذلت با رمیدانستند و میگفتند که کمونیستها بدون قید و
شرط قدرت را ترک گویند و بمجا هددین تسلیم نمایند و از همیمنروتلاشهای عقیم سا ختن پلان ملل متحد
آغا ز گردید . اما با آنهام اختلاف بین دو تنظیم بزرگ جهانی خود بخود زمینه این را مسا عد گردانید
که با کمونیستها نه تنها مذاکرات، بلکه یک نوع اختلاف نیز صورت گیرد و متأسفانه با آنکه کمونیست
ها با سقوط ذلت با رمواجه گردیده بودند، حالا خواستار آن شدند تا در قدرت سهیم گردند .

نداشتن پلان منظم و واحد مجاهدین باعث بدبختی دیگری نیز گردید و آن اینکه ولایات مختلف و
ولسوالیها و مراکزاداری در دست تنظیمها و گروههای مختلف قرار گرفت و کشور را عملاً با تجزیه
و ملوک الطوائفی روبرو ساخت . این کار از یک سو به کسانیکه نعره های منحوس و مکروه تجزیه
افغانستان را بلند کرده بودند زمینه فعالیت عملی را مسا عد نمود و از سویی دیگر به آن همسایگان
نیکه در باره افغانستان نیتهای سوء تاریخی دارند، زمینه این را مسا عد ساخت که در ولایات
کشور متحد و تجزیه نا پذیر ما دست درازی کنند و با استغاده از مشکلات اقتصادی و اجتماعی اداره
کنندگان آن با آنها قراردادها بی را عقد نمایند که مرکز آن خبر هم ندانسته با شد و اگر خدای
نخواست این حالت دوام نماند مکنان دار که آنکشورها فعالیتها ی سیاسی خود را در آنجا بیس
از بین فعال ساخته و دست به تاسیس نمایندکیها ی سیاسی نیز بزنند .

از همیمن بی اتفاقی و نشست است که حکومت موهقت مجاهدین که از دوماه به اینطرف قدرت را
بدست گرفته تا کنون نتوانسته است یک قدم را هم در راه بهبود امور بردارد و قدرت اینرا نیز
نیافته که جلوچور و چپاول داشته های ملی و عامه و حتی شخصی را بگیرد .

ملت مسلمان افغانستان همچنانکه چهار ده سال پیش پشتیان مجاهدین بود و با قربانیهای
بیدریخ خویش انقلاب اسلامی را به پاییه پیروزی رسانید، اکنون نیز پشتیان حکومت مجاهدین
است، اما به شرطیکه آنها صف، حکومت و اداره خود را واحد بسا زند و با تشکیل یک اردوی ملی نظم
را برقرار نمایند و امن و امان را بوجود آورند .

ملت افغانستان هر نوع صدا و اعمال شیطان منکی به اختلافات زبانی، نژادی و مذهبی
را رد نموده و افغانستان واحد، تجزیه نا پذیر و دارای وحدت ملی، تمامیت ارضی، استقلال و عدم
انسلاک میخواهد .

بدینوسیله توقع تمام ملت از مجاهدین اینست که با تحکیم وحدت بین خود، امنیت را در کشور
برقرار سازند، وحدت ملی را استحکام بخشند، استقلال کامل کشور را تأمین کنند، عدم انسلاک کشور را
حفظ نمایند، مدافع حدود و شعور کشور باشند و در کشور، یک حکومت واقعی اسلامی را بوجود آورند که

از سویی هویت اسلامی کشور را حفظ نماید و از جانب دیگر محصول خونهای پاک یک و نیم میلیون شهیدی باشد که درین راه ریخته شده و برای ملت مسلمان افغانستان آزادی و خوشی را ببار آورده است.

بازگشت مهاجرین به افغانستان و بازسازی کشور

مردم مسلمان افغانستان از روزیکه با شرطم، استبداد و وحشت حکومت الحادی و کمونیستی به کشورهای همجوار پاکستان و ایران مهاجرت کردند، دایم درین آرزو بودند که با وجود آمدن حکومت اسلامی در کشور به میهن عزیز خویش بازگردند. این مردم قهرمان که خانه‌های شان ویران گردید، دهات شان از بین رفت، در ایمان شان خللی ایجاد نگردید، اراده شان متزلزل نشد و قدرت مقابله را با دشمن از دست ندادند و در نتیجه همین قربانیها و سربازیه‌ها مکتب و حسی کمونیسم و حکومت دست‌نشانده آن شکست خورد، دامن کمونیسم از جهان برچیده شد و افغانستان از دست کمونیستها آزاد گردید.

نوأم با آزادی افغانستان کار بازگشت مهاجرین به کشور نیز آغاز گردید، کوچ و بار بسته‌شدن کاروانها بیکه‌ز چهارده سال پیش آمده بودند، دوباره آغاز به بازگشت کردند و این سلسله تا کنون ادامه دارد و مهاجرین به بسیار حوسی به خانه‌های ویرانه خویش برمیگردند. با این بازگشت با زهم دوعامل مهمی اطمینانی آنها با برجاست:

(۱) موجودیت ما بینها: به اساس احصائیه‌های جهانی، از پنج الی پنجاه میلیون مایسن در افغانستان موجود بوده و فرار بود که بعد از پاکسازی تمام این مایسها، مهاجرین به کشور خویش بازگردند.

(۲) بی‌اتفاقی تنظیمها و دشمنیهای ذات‌البینی: این عامل نیز قابل تشویش است، بخاطریکه در افغانستان حکومت و سلطه و احدمجاهدین موجود نیست، در ولایات مختلف و حسی و لسوالیهای مختلف، تنظیمهای مختلف مسلط هستند و کار بیرون راندن یک تنظیم از یک منطقه توسط تنظیم دیگر بزور اسلحه دو مدارد، سلیکه در هلمند بین رسول آخندزاده و مجاهدین دیگر چنین مشکلی در جریان است، در مناطقی دیگر کسور نیز با بالفعل چنین وقایعی در جریان است و یا امکان رخداد آن با لغوه موجود میباید.

علاوه بر این یک مشکل بزرگ دیگر مهاجرین و عودت‌کنندگان، تهیدستی و مشکلات مالی است. مویسات جهانی و مالک جهان با ما مواعده‌ها بیکه برای ایشان در وقت بازگشت و اسکان مجسد داده بودند، هیچ کمکی نکردند و وعده‌های خود را فراموش نمودند. حتی ملل متحد که برهر "راشن - پاس" سه‌هزار و سه صد کلد را قبول داده بود، آنرا نیز بحدی سخت محدود داده و وعده کمک و سایر حمل و نقل را که داده بود ببارا موسی سپرد.

برای بازسازی افغانستان که جهان بیا کمک میلیونها دلار را وعده کرده بودند، تا کنون فقط بحیث یک وعده محض باقی مانده و افغانستانها بیکه به وطن بازگشته اند با وسایل محدود، بی‌سیط و ابتدایی خویش کار بازسازی خانه‌ها و دهات خویش را آغاز کرده اند. اینهم عشق افغانها به کشور و نظام اسلامی شان بود که با در نظر داشت تمام این خطرات واقعی و احتمالی و با داشتن مشکلات مالی و پولی با به آزادی رسیدن کشور، بازگشت بوطن را آغاز کردند و به بازسازی کشور عزیز خویش به اجرا و وسایل بی‌سیط شروع نمودند.

ما آرزو مندیم که از سویی موه سسات پاکسازی ما اینها در زمینه سهم فعال بگیرند. (خوشبختانه موه سهه پاکسازی ما اینها که اکنون به کابل رفته از آنجا در حصص مختلف کشور این کارا نسانی خود را آغا ز کرده است.) و از جانب دیگر از قوت های جهادی توقع داریم که با از بین بردن اختلافات ذات البینی و با دست برداری از رقابتها، به هموطنان خویش ضمانت و اطمینان امن را بدهند و از جانب دیگر از موه سسات جهانی و از کشورهای جهان میخواهیم که طبق وعده های خود، با مردم افغانستان کمک های مالی و پولی بنما یند تا این کشور بی پای خود با یستد و مردم این کشوردهات و خانه های ویران شده خود را عمران نما یند و هم در ساحه با زسازی عمومی کشور چنان کمک های مالی بنما یند که نه تنها ویرانیهای سابقه جبران گردد، بلکه افغانستان را طبق مقتضای امروزمان با داشتن شرایط صحی، مدنی، دوباره با زسازی کرده بتواند.

بُعد سیاسی:

تحولات سریع، حوادث جدیدی را بمیان آورد

با آزاد شدن افغانستان مجاهدین قدرت را بدست گرفتند

جنگ مجاهدین با کمونیستان، به جنگهای داخلی میان مجاهدین انجامید

ضرب المثل افغانی است که میگویند: "سالی که نیکو است از بهار رس پیدا است." آغاز بهار سال ۱۳۷۱ مژدهای نیکویی داشت. وعده استعفاي نجیب الله رئیس رژیم کابل، اگر از یکطرف، سیر تحولات سیاسی جهانی را سرعت بخشید، از طرف دیگر تلاش و ابتکار سیاسی و نظامی مجاهدین را از هر وقت دیگر تندتر ساخت. همچنان از جانب دیگر از مدار رژیم کمونیستی، اعمار جدا شده، به حیث قوه های مستقل تبارز نمود و همان بود که یکی پی دیگر در حوادث، تحولات دراماتیک رویکار آمد.

به گوشه های ملل متحد سرعت بخشید شد؛ وعده و اعلان استعفاي نجیب الله از قدرت به نفع آینده، خاص سرمنشی ملل متحد در مورافغانستان، اطمینان و امیدواری بخشید و از همپنرووی به مساعی اش شدت بخشید و در همین راستا به کابل - تهران و اسلامآباد سلسله سفرهای خود را آغاز نمود و در نتیجه سفرهای متعدد بین سیوان، اکثر گروه های مجاهدین بشمول دولتهای پاکستان و ایران به وی اطمینان دادند که از تلاشهای صلح آمیز وی حمایت و جانبداری خواهند کرد و در مورد مرحله انتقالی دولت افغانستان، طرح ملل متحد عملی خواهد شد، و از همین سبب بود که بیس سیوان به تاریخ ۱۳ حمل حین مواظبت به

اسلامآباد دگفت: من هیچ وقت درمأ - موریت خوبی در مسئله افغانستان، بین از مرور خوسبیب نبوده ام و به هیچکسی موقع نخواهم داد که در برابر این کامیابی مانعی ایجاد نماید. وی گفت که در طول یک هفته سفر خوسبیب در کابل - اسلامآباد دونهان کوسیده است تا میان گروه های دخیل تفاهم میان آورد و برای اداره استفسالی کار کند که قبل از برگزاری کنفرانس بین الافغانی فعالیت آغاز نماید. وی اظهار خوسبیب نمود که افغانها و ممالک ذریبط از بیسها داتوی حمایت میکنند. بیس سیوان گفت ما در بنمورد تعمیمی را زیر غور گرفته - ایم و بزودی تا ریخ برگزاری کنفرانس بین الافغانی و محل تدویر آنرا اعلام خواهیم داد. وی گفت درین جلسه، استراک کسندگان از یکدو پنجاه سال پنجم تدویر خواهند بود.

* عکس العمل رهبران مجاهدین در برابر طرح ملل متحد:

نجیب اشکی در حال فرو ریختن

مجاهدین از ده ماهه دیدستو، از هنگا میکه طرح سازمان ملل متحد مطرح گردید، بر آن اعتراضات شدیدی داشته اند و بخصوص با تدویر کنفرانس بین الافغانی که هدفش آن بود تا کمونیستها و مسلمانان بدوریک میز بمذاکره بنشینند، آرزوی تمام مجاهدین

هدین بود که درین روند مذاکرات دخیل نباشند و همان بود که مجاهدین بر سازمان ملل متحد فشار وارد کردند که اگر موضوع پیشنهادی آنها مبتنی بر عدم تدویر کنفرانس بین الافغانی در نظر گرفته شود، آنها طرح سازمان ملل متحد را خواهند پذیرفت. ولی ازین فترت آنان مطلب آن بود که به وعده استعفاي نجیب، در میان مدافعین نجیب، نا اطمینانی و شکست رونما گردید و فتح نظامی مجاهدین به سرعت انجام گیرد و بعضی هم دوران زمان مداری نجیب را فعلی در حال اختتام میدادند و به همین علت بود که اسناد سیاف، استعفاي نجیب را مطلب جدیدی ندانستند و اظهار داشتند که نجیب همان اشکی است که هرآن احتمال فروریختن موجود است. و با اطمینان فروریختن این اشک بود که انجنیر حکمیسیار، استادربانی، مولوی خالص و انجنیر احمد شاه نمانا بنده اسناد سیاف، پلان ملل متحد را مردود شمردند و وقتش را منقضی خواندند.

این اطمینان مجاهدین با پیدا شدن قوت جدیدی از بطن رژیم، با چلنجهای جدیدی روبرو گردید.

تبارز قوت جدید نظامی

رژیم نجیب از چند سال بدینطرف برای حفظ دوام و بقای خود، علاوه بر خادمان اردو، پولیس و ملیشه های سابقه،

به ساختار و تشکیل نیروهای قومی و ملیشه اقدام ورزید، و از روی ایمن اقدام خاینا نه خواست تا ملیشه های یک قوم را در مقابل ملیشه های قوم دیگر برانگیزد و در افغانستان اختلافات نژادی، زبانی و مذهبی را عمیقاً ایجاد نماید و از راه همین نفاق ملی به حکومت خویش بقا بخشد، ولی نجیب نمیدانست که با متزلزل شدن قوتش همین ملیشه های دست پرورده اش بلاي جانش میگردد.

در زمان شریف ملیشه های کلم- جمع رشید دوستم و سیدکیان از رژیم بغاوت نمودند که متعاقب آن نیروهای دیگر دولتی با آنها ملحق شدند و مجموعهای را تشکیل دادند که در شمال با شورای نظار و دیگر مجاهدین امکان مفاهمه را فراهم نمود و همزمان با آن در مرکز هم در میان افراد حکومت نجیب دوستگی ها ایجاد کردند و بعضی از اعضای حزب مزدور وطن با "جنبش ملی اسلامی" رشید دوستم متحد شدند، و نجیب هنوز در قدرت بود که والی کابل این اتحاد را تأیید نمود، البته به سلسله همین اتحادها بود که جنرال نبی عظیمی یکی از منصبداران ارشد رژیم کمو- نیستی بنا بر تاریخ ۴ حمل دست بیک کودتای نافرجام زد.

اختلاف شمال آهسته آهسته رنگ زبانی و نژادی بخود گرفت، بر جمعیها که هرگونه چائنس بغا را از دست داده بودند، با این اختلاف یکجا شدند و درین اختلافات نژادی، چائنس بقای خود را با زیا فتند و از طرف دیگر با ضعف رژیم، تا نکها و مهمات نظامی ایکه اخیراً از شوروی ارسال شده بود و با آن مقدار را سلحه و مهمات تیکه در مزار- شریف و دیگر ولایات سمت شمال به عنوان ذخیره جایگزین شده بود- که شامل صدها تانک، دهها جت و دهها هلیکوپتر و انواع سلحه های ثقیل و خفیف میشود- همه و همه بدسترس رشید دوستم قرار گرفت، و ملیشه های محدود با بدست آوردن وسایط نظامی و

وسایل، به قدرت خود افزودند، ناگفته نماند که با وجود این محولات و نظورات، کوششهای ملل متحد هم به مدت جریان داشت و بیسی سیوان بفرگزاره ای عاجل برای حل معضله بود.

شورای ۱۵ نفری بحیث یک چارچواچل

در پی این محولات سریع، نجیب آنقدر سراسیمه گردید که از بیین سیوان دعوت نمود تا بصورت عاجل به کابل سفر نماید و پلان صلح خویش را سریع بخت و جلوس چند مرحله ای را به یک مرحله ای خلاصه گرداند. همان بود که بیین سیوان برای تشکیل اداره عاجل انتقالی مشتمل از ۱۵ عضو بیطرف، اما دگی تریب لسی را گرفت و از تمام احزاب و حلقهات دخیل افغانی تقاضا نمود تا برای اینکار لست اسخا صورت نظر را بدوی تسلیم نمایند تا وی بعد از تریب و سوحیدلسها، لست برگزیده، ۱۵ نفری را سهه نمایند بدین ترتیب به تشکیل کمیسیون بپردازد، و نجیب هم قدرت را در کابل به همین هیئت یا صلاحیت منتقل گردود و این شوری تا هنگامی بر قدرت باقی بماند، تا افغانها برای تشکیل حکومت موقت به تدویر جلوسه ای موافق نمایند و همین حکومت را اداره انتقالی صلاحیت را بدست گیرد، به پاسخ پیشنهاد بیین سیوان اکثر احزاب و تنظیمهای افغانی برای انتخاب هیئت ۱۵ نفری لسنهای شائرا تنظیم وی نمودند، اسناد سیاف و مولوی خالص را از رایه لستان به نمایندگی سازمان ملل متحد امتناع ورزیدند و به دادن لست موافقه نکردند، حزب اسلامی انجییر حکمیها بر تاریخ ۱۵ حمل لست اسخا صورت نظر خود را به بیین سیوان سپرد و شرط گذاشت که اداره موقت با لست از آن اسخا غیر منازع فیه تشکیل گردد که برای همه جهات چائدی فابل قبول باشد و خاطر نشان ساخت که هدف از رایه لسنها آنست که مجاهدین باید در

بین خود این لستها را شیا دله نمایند و بح غور و بررسی قرار دهند و بعد از بحسب و قحص، اسخا صی که مورد قبول همه و یا اکثریت باشند، اداره موقت را تشکیل نمایند. مگر وقتیکه حالات تغییر کرد و اوضاع و حالات جدیدی رونما گردید، انجیر حکمیها رهبر حزب اسلامی، شورای ۱۵ نفری را از اساس رد کرد و گفت: ما با این طرح موافق نیستیم، و چالب اینست که وقتی لست پیشنهادی بیین سیوان در جرایب منتشرند، از یک نشریه تا نشریه دیگر لغات نامها زیاد متهود بود و چالبییر اینکه بعد از منتشر شدن لست پیشنهادی سازمان ملل متحد، اکثر تنظیمها آنرا رد نمودند و بیین سیوان مجبورند اعلان نمایند که لست منتشر شده کمیونی که قرار است با میا نجیگری سازمان ملل متحد قدرت را از نجیب تحویل بگیرد، کاملاً بی اساس است، وی گفت وظیفه من اینست که در میان گروه های متعدد پیا مآوری با سمولست ها بیین را بگیرم و آنرا تطبیق نماید. با ناکامی این تدبیر بعد از استعفاي نجیب، مسکلانی که از ختلی قدرت دیده میشد، یکبار ردیگر چها نیان و حلقهات ملی را به تویس انداخت و پیا مداین شوییش چها نیان و کشور های همسایه، کوشش و اقدام پاکستان بود که این کشور را وادار ساخت تا برای پسر نمودن این خلا، رهبران مجاهدین را گریک میزبانشا ندنا چاره بیند.

کودتای فضل نجیب

بنا بر تاریخ ۲۷ حمل یکعه از اعضای پرچم به اساس گرا نیات نژادی کودتای کرده و قدرت را از نجیب تصاحب کردند. و نجیب بعد از خلغ قدرت به تدویر سازمان ملل متحد پنا هبرد، در کابل قدرت را آن چا نفری تصاحب کردند که از چندی بدین سو با اختلاف سمت شمال همکاری داشتند. بعد از این کودتا، اختلاف سمت شمال که با قوما نشان

بزرگ جها دی مفا همه داشت عملاً بسر کابل مسلط شد و خصوصاً کنترول میدان هوایی کابل، را دیووتلوویزیون و جاسپا های حساس دیگری را بدست گرفتند که این عمل میان دوقدرت بزرگ جها دی - حزب اسلامی و جمعیت اسلامی - رقابت سیالی شدیدی را ببار آورد. به اساس راهپویرها و گزارشهای خبری جهان، همچنان نکه پرچمیان نژاد پرست با اختلاف سمت شمال متحد شدند، بهما نگونه گروه منتشر دیگر حزب وطن (خلقی ها) به اساس نژاد پرستی با حزب اسلامی دست همکاری دادند. طوریکه دو حزب کمونیست به اساس گزارشات نژادی از هم جدا شده بودند، متأسفانه بهما نشان دوگروه اسلامی به اساس سیالی و رقابت، در برابر هم قرار گرفتند و هر دو کوشیدند تا با کمک موه تلفین بقدرت برسند. درین گیرودار از یک طرف انجمنییر حکمتیا را خطر ردا ده بود که اگر رژیم دست ناستدالی تاریخ ۶ نوربه مجاهدین تسلیم نشود، مجاهدین وی به کابل حمله خواهند نمود، از طرف دیگر شورای نظار و نیروهای سمت شمال کوش داشتند خود را بکابل برسانند. بتاريخ ۲۵ حمل نیروهای سمت شمال به رهبری احمد شاه مسعود، جبل - السراج و چاریکا رراتح کردند و به همان روز قوای حکمتیا رسیدن هوایی بگرام و جاهای مهم نظامی دیگر را متصرف گردیدند. در پی این تحولات بود که عبدالوکیل وزیر خا رجه رژیم کابل به چاریکا رفت و با احمد شاه مسعود ملاقات نمود و بعداً احمد شاه مسعود وعده نمود که رژیم، قدرت را به وی تسلیم خواهد نمود. احمد شاه مسعود در یک محاسبه ای، واقعینانه اظهار داشت که ما حکومت را به نهنایی گرفته میتوانیم ولی از کنترول آن عاجز خواهیم بود. حکمتیا در زمینها اظهار داشت که ما به کابل داخل شده میتوانیم ولی نمیتوانیم قدرت را از راه جنگ بدست آوریم و خونریزی در کابل آغاز

گردد.

دو پیشنهاد:

احمد شاه مسعود برای حل مشکل، پیشنهاد نمود که در پانجلسه رهبران برای مصاحبه در دست نماید، تا آن سکیلی که بعداً فیصله بوجود می آید، قدرت را در کابل بدست گیرد. انجمنییر حکمتیا پیشنهاد نمود که قوماندا نشان موه اطراف کابل متحد شوند و یک سوراپی تشکیل دهند و قدرت را در کابل بدست گیرند، اما مشکل این پیشنهاد این بود که هر دو طرف خود را فاتح میخواندند و امتیازات خاصی را طلب میکردند. استناد رباتی اعلان کرد که با رنک را ما به تنهایی بدوین میکنیم، ولی حاضر هستیم در اقتدار دیگران را هم نریک ساریم، از همین سبب وی خواست سارگی های مهم قدرت به جمعیت اسلامی داده شود. از جانب دیگر در نشست بیست و نهم دی ۲۸ نقری انجمنییر حکمتیا ر اسامی اکثر قوماندا نشان مربوط حزب اسلامی در آن گنجانیده شده بود و از گروه های دیگر صرف چند قوماندا نشان محدودی در آن شامل بود. بهین اساس بود که این دو پیشنهاد هم مورد قبول دو طرف قرار گرفتند و به هم مورد قبول دیگر مجاهدین واقع شد.

جلسه عاجل سران جهادی:

از اوایل سال جاری، سران مجاهدین برای ساحتاریک اداره به بندوبار جلساتی آغاز نمودند، مگر نتیجه ای از آن بدست نیامد. اما بتاريخ ۲۷ حمل که حالات و اوضاع بسیار حساس گردید و نتیجتاً بعداً زکودنا روبه فرار بها دودر کابل اجمال و موع خونریزی بدنیافت و در کسور خلائی قدرت بوجود آمد، سران جهادی بنا به دعوت حکومت پانکسان با ر دیگر به گردهم نشستند و فیصله بعمل آوردند که برای بدست گیری حکومت موه، قوت، شورای ۲۸ نقری تشکیل نمایند. این جلسه که نواز سریف صدرا عظم پانکسان، شهریار

خان سکر روزا رب خا رجه پانکسان، جابیدنا سردیر عمومی آی، اس، آی و ریاتن احمد خان مسوول امور افغانستان در وزارت خا رجه پانکسان استراک داشتند، نیز به نتیجه ای نرسید. همزمان با اادمه جلسات مجاهدین، حکمتیا ر برای تنظیم قوای خودیداخل رهپار گردید. چون حالات روبه وخامت می نهد و اوضاع از حساسیت خاصی برخوردار گردید، سران جهادی بنا بر سبب ۴ شوردریک جلسه اضطراری برای بدست گرفتن قدرت از رژیم کابل بر سر تشکیل یک شورای ۵۱ نفری بزعامت صیغ اللہ مجددی بنواقی رسیدند و همچنان فیصله کردند که احمد شاه مسعود سرازهمین تاریخ به حیت وزیر دفاع انجام وظیفه نماید، جلسه رهبران این راه فیصله نمود که صیغ اللہ مجددی بعداً زدوما قدرت را با بدبه شورای قیادی بسپارد. در تشکیل بعدی که ربات، شورای رهبری بها سارباتی سپرده شده، صدرا عظم از طرف انجمنییر حکمتیا ر تعیین خواهد شد. درین جلسه با آنکه انجمنییر حکمتیا ر حضور نداشت ولی نمایندگان حزب وی استراک ورزیده بودند.

حینیکه شورای قیادی در پسا ور ترتیبات رفتن صوب کابل را فراهم مینمود، مجاهدین از طرف شمال و صوب وارد شهر کابل گردیدند.

کابل در معرض هجوم قدرتهای جهادی:

تاریخ ۵ شورقوای حزب اسلامی افغانستان داخل شهر کابل شدند، وزارت داخله، قسمتی از ارک و نواحی و مناطقی زیادی را تصرف نمودند، عمال کرودیکر نیروهای رژیم بدون جنگ تسلیم نشان شدند و مردم نیز از آنها استقبال کردند. از طرف دیگر ملیشه های رسید و ستم در میدان هوایی و راهپویر یون جابجا شده بودند، قوای احمد شاه مسعود نیز از طرف شمال وارد شهر گردیدند و مناطقی مختلف را به تصرف درآوردند و ادارات دولتی

مهاجرین به اوطان شان، در قدم اول، در تمام کشور عملیه، مین باکی آغاز شود و سپس از طرف کشورهای جهان، خانه‌ها، قریه‌ها و شهرهای شان بازسازی گردد. و همچنان در هنگام مراجعت مهاجرین، با آنها کمکهای نقدی صورت گیرد و مسایل حمل و نقل در دسترس شان قرار داده شود، ولی چون ساجه عمل فرا رسید، دیدیم که همه، این وعده‌ها آکا ذیبی بودند که چنانچه در آن موقع ندای آنرا بلند کرده بودند. اگر چه از یکطرف این وعده‌ها میان نهی بود، از طرف دیگر افتانها به وطن محبوب خویش آنقدر عشق و علاقه، مفرط داشتند که به مجرد اینک عوایق و موانع مهاجرت از سر راه عودت شان به وطن دور گردید، بدون معطلی و درنگ به وطن خویش رهسپار گردیدند و منتظر کمک غیرت‌مندانند و این عودت مهاجرین هنوز هم بدست جریان دارد. کچه‌ها و بار می‌شود، مردم از سرحدات میگذرند و کارا را عملاً در شهرها و قریه‌جات تخریب شده، افغانستان با عودت مهاجرین آغاز گردیده است.

مراجعت رهبران جهادی بسکابل و عکس العمل‌های ناشی از آن :

بتاریخ ۵ ثور در پناور، بین رهبران مجاهدین، در مورد تشکیل شورای جهادی و شورای قیادی موافقه بعمل آمد که بدین ترتیب شورای جهادی دوماه و شورای قیادی به مدت چهار ماه زمان مورا بدست خواهند داشت. بعد از تاریخ ۸ ثور که پروفیسور مجددی بسکابل مواظبت کرد، اعضای شورای قیادی ازین جهت که ظاهراً برای دوره آینه‌ساز آمادگی میگیرند بتاریخ ۱۴ ثور روانه کابل شدند، ولی مبصرین عقیده داشتند که آنها ازین ترسیدند که مبادا پروفیسور مجددی از موعود محدود خویش بیشتر بر سر قدرت باقی بماند و ازین جهت بود که به این سفر مبادرت ورزیدند. البته این احتمال

بیشها و ناآرامی‌ها تبدیل نمود. از طرف دیگر با کسان که در تشکیل حکومت مجاهدین کامیاب شده بود، برای حمایت این حکومت ترتیباً به فرصدرا عظم خود را بکابل تدارک می‌دید.

سفر عاجل و کیمهای عاجل :

یکروز بعد از رسیدن پروفیسور مجددی بسکابل، بتاریخ ۹ ثور محمد شریف صدرا عظم با کسان بمعیبت هیئتی همراه با ترکی الفیصل نما، بنده عربستان سعودی و حاملان با بد سرمنشی کنفرانس اسلامی بسکابل مواظبت کرد و بعد از دیدن پروفسور فیسور مجددی، یک حاوی ۲۵۰ پلین کلدرا را به وی تقدیم داشت و این نخستین کمکی بود که با دولت شور بنیاد افغانستان صورت گرفت. نواز شریف آنکارا سخات که وی شخصاً به این خاطر به افغانستان سفر کرده که برای افتانها این موقعیت و پیروزی انقلاب شان را تبریک بگوید. نواز شریف دولت جدید را افغانستان، مقدمه عصر جدید خواند و اوطانها را داشت که یک فصل برای غم‌سینه شده است. وی به این آرزو که استعرا رطلح در افغانستان، در اسحکا مصلح و نیات منطفه نفس مهمی در دست خویش را بپایان رساند.

بانگشت مهاجرین به وطن :

بعد از آزادی و اسغال و استحکام قدرت از طرف مجاهدین، مهاجرت افتانها به وطن، فرید و خانه‌ها اینان آغاز گردید. اگر چه بعضی مردم از کابل به نسبت ایجا دخال با ملایم، به ننگرها روپا ورمها چسبند، در مقابل مهاجرین تمام ولایات آمادگی رفتن به اوطان شان را گرفتند. ویران شدن کمپها آغاز گردید و کاروان‌های مهاجرین شروع به رفتن نمود. ملل متحد و دیگر کشورهای جهان قبل از این تصمیم داشتند تا پیش از مراجعت

بدون مقاصد تسلیم شان گردیدند. روز ۵ ثور بدون زد و خورد سپری شد ولی فردای آن، ملیته‌های رشید و ستم‌بالی مواضع حزب اسلامی حمله ور گردیدند و در کابل جنگ خونینی را آغاز نمودند. بعد از جنگ‌های شدید و تلفات زیاد، قوای حزب اسلامی عقب نشینی کردند و آتش جنگ فرونشست و فردای آن روز بتاریخ ۷ ثور پروفیسور مجددی با هیئت پنجاه نفری شورای جهادی از راه تورخم بصوب کابل رهسپار گردید.

انتقال قدمت و روز آزادی :

در حالیکه کچه‌های کابل به سبب جنگ اقتدار به خون آغشته شده بود و در بعضی حصص و نواحی شهر گلوله‌باری جریان داشت، حضرت صبغت‌الله مجددی با شورای پنجاه نفری خود از راه زمین به کابل مواظبت کرد. منسوبین سابق رژیم کابل با مراسم محترم، قدرت را به صبغت‌الله مجددی سپرده و به وی وعده همکاری دادند. و در عوض صبغت‌الله مجددی به اعضای رژیم سابق اعلان عفو نمود. با اجرای این مراسم، ظاهراً افغانستان به آزادگی رسید و رژیم دست‌نشانده کابل عملاً ز قدرت کناره رفت، ولی مردم در شرح واداث خونینی که در شهر رخ داد، خوشی روز آزادی را احساس نکردند و برای جشن عمومی که مردم فکر میکردند، زمینه مساعد نشد و حتی با جابجایی مجاهدین مسلح در حصص مختلف شهر، مردم با بی‌امنی و خطر جدیدی روبرو گردیدند. البته این تشنج نه تنها دامنگیر شهر کابل گردید، بلکه با بقدرت رسیدن گروه‌های متعدد مسلح در ولایات، در افغانستان عملاً بی‌نظمی اقتدار ربیعان آمد و تمرکز قدرت از بین رفت. از همین سبب بود که چور و چپاول املاک دولتی و ملکی آغاز شد و ناامنی و بی‌نظمی در تمام کشور با افگند و بدین سبب خوشی بعد از آزادی، جای خود را به غمها، تشو-

از سخنان پروفیسور مجددی هویسدا میگردد، زیرا پروفیسور مجددی طسی بهانیہ اشارہ کرده بود که برای دورہ زماء مداریش مدت دو ماہ کافی نخواهد بود. وی همچنان اظهار داشت کہ مردم از وی خواستہ اند کہ این مدت را بہ دو سال تعدید کنند. وی گفت کہ سران قومی عقیدہ دارند کہ من یگانہ شخصی ہستم کہ میتوانم فاصلہ های قومی و منطقوی را از بین ببرم.

در زمترہ شورای قیادی، استاد برهان الدین ربانی، مولوی محمدنبی محمدی، آیت اللہ شیخ محمد آصف محسنی، آیت اللہ تقدسی، استاد سیاف، مولوی منصور و مولوی سمیع اللہ رھسپا رکابیل شدند و بمجرد رسیدن آنها بہ کابل، پروفیسور مجددی کا بینہ ۳۸ نفری خود را اعلان نمود. استاد سیاف بدلیل اینکه تشکیل کا بینہ از صلاحیت های مجددی نیست، بہ رسم اعتراض از کابل بہ پغمان رفت، و استاد ربانی ہم از اینکا را اعتراض نمود. حکمتیا رھم واضح ساخت کہ تشکیل کا بینہ صرف از صلاحیتہای شورای قیادی میباشد. از طرف دیگر پروفیسور مجددی در عکس العملی نشان داد کہ وی بہ حکمتیا رجوکی صدارت رانمی سپارد، زیرا وی برخلاف شریعت بہ جنگ ادا مہادہ است. اما حکمتیار در مقابل این گفتہ مجددی عکس العمل شدید نشان داد و اظهار داشت کہ دشمنی وی فقط با ملیشہا پی است کہ با دولت نجیب کا میگردند. وی راجع بہ ملیشہا گفت: ملیشہا را عفو نخواهد کرد، اما در قدرت آنها را سپہم نخواهد ساخت.

در پی عودت رھبران شورای قیادی، پیرسیدا حمدگیلانی، مولوی موہذن و مولوی خالص، یکی بعد دیگری بہ کابل رفتند و بدین ترتیب تمام زعمای جہادی در کابل و اطراف آن جمع شدند. بعد از جمع شدن تمام رھبران مجاہدین در کابل، شورای قیادی بتا ریح ۲۲ شورتختین جلسہ

خود را افتتاح کرد، درین جلسہ حزب کمونیست وطن غیرقانونی اعلان گردید و امرضبط دارایی های آن صادر شد. همچنین این نوری بنا ریح ۱۰ جوزا در چہلسون کابل تشکیل جلسہ داد و انجنیر حکمتیا رھم در آن اشتراک ورزید، ولی پروفیسور مجددی یگانہ زعیمی بود کہ درین جلسہ اشتراک نکرد. شورای قیادی درین جلسہ، جزا از حزب مجاہدین، فعالیت دیگر احزاب را منع قرار داد و بالای اوضاع کور غور نمود. البتہ این فعالیت های شورای قیادی از طرف مجددی مورد انتقاد واقع شد و پروفیسور مجددی ابراز داشت کہ استاد ربانی از موافقات پشاور تخطی نموده و در میان تسکیلات حکومت وی، حکومت دیگری را رویکار آورده و سرخلاف او امر او، او مری صادر کرده است.

از سرگیری جنگهای خونین

بعد از استقرار دولت اسلامی، چندین مرتبہ بین مجاہدین انجنیر حکمتیا و ملیشہا ی رسید دستم، در سرق و جنوب کابل جنگهایی صورت پذیرفت کہ با امضای آتش بس بین انجنیر حکمتیا و احمدشاہ مسعود، این جنگها پایان یافت، اما متأسفانہ بتا ریح ۱۲ جوزا در سھرکابل بین اتحاد اسلامی و حزب وحدت در غرب سھر کابل، جنگهای خونینی رخ داد کہ نتیجہ فراوانی بجا گذاشت و سبب مرگ تعداد زیادی از مجاہدین متخاصم و مردم بیطرف گردید. آزاد نہای خیرسانی جہان، این تصادمات را مدخلات بیگانہ قلمداد کردند و ایس جنگ را، جنگ بین طرفداران ایران و عربستان سعودی تلقی نمودند. این جنگها را پروفیسور مجددی نیز مدخلات دشمنان و بیگانگان وانمود کرد. ملک فہد پادشاہ عربستان سعودی از ہر دو طرف درگیر خواست تا بچنگ خانمہ بخشند و بہ احرام مسلمانانیکہ بہ حج بیت اللہ رفتہ اند از دشمنی دست بردارند. همچنان شیخ محمد آصف

محسنی یکی از زعمای شیعہ افغان - نستان کہ سخنگوی شورای قیادی نیز میباشد، در پی مدخلات خارجیان در امور افغانستان اظهار کرد کہ هیچ سببہ خارجی حق ندارد کہ در مسئلہ افغانستان مدخل کند.

پالیسی دولت اسلامی

با اینکه از تشکیل دولت جدید دو ماہ میگذرد، دولت اسلامی تا کنون پالیسی و خط مشی خود را اعلان نکرده و در مورد سیاست داخلی و خارجی خویش بہ انتظار مردم پایان نداده است. فقط معین وزارت خارجه دولت اسلامی افغانستان نکات مهم پالیسی خارجی دولت را طی مصاحبہای با صدای امریکا چنین واضح ساخت: سیاست ما با مالک جہان دستانہ بوده، و ما در اعما ر مجدد کشور خود، کمک های مالک جہان را خواہا نسیم. دولت اسلامی افغانستان بیطرفی خود را حفظ نموده و عدم مدخلت خود ستاندازی در امور مالک دیگر را ادا مہ خواهد داد.

نتیجہ

در نتیجہ گفتہ میتوانیم کہ این سہ ماہ سال جاری، از حوادث بزرگ معلوم بود، درین سہ ماہ تحولات عمیق بمیلان آمد و در این ماہ ہا بود کہ شرہ جہاد جہا رده سالہ مردم مسلمان ما بدست مجاہدین چیدہ شد. عظیم ترین حادثہ درین سہ ماہ، آزادی افغانستان بود کہ مجاہدین و مردم افغانستان بعد از جہا رده سال باین نعمت بزرگ رسیدند. و بعد از آن قیام دولت ممثل اسلامی میباید. این ماہ ہا خاطر تلخی نیز بیادگار گذاشت و بی اتفاقی یکی ازین خاطر تلخ مہبائیکہ ایس مشکل، حوادث را از مسیر اصلی آن منحرف ساخت، جہا دفی سبیل اللہ را بہ جنگ قدرت تبدیل کرد، بہ مردم رنجیدہ ما زیانها و غمها ببار آورد و همین مشکل بی اتفاقی بود کہ لحظات خوشی و حسان آزادی را بہ غم تبدیل نمود. افغانها

که به اشرایعان و پاکی عقیده، روس و کمونیزم را شکست دادا زین آزمون نیز کامیاب و سرافراز بیرون خواهد آمد و تحت سایه آزادی کامل وطن و کشور اسلامی، اهداف اعمار و آبادی نیز به پیش خواهد رفت. انشاء الله.

آن درس عبرت نگر مسند و خیال مداحه در امور افغانها را دانستد، در تحریکات مسلحانه سهم گرفتند که ایس بی - انتقافی ها همه زاده همین مداحه - خلات بیگانگان است ولی ما عقیده داریم که ملت مسلمان افغانستان

درین جهاد مقدس چه رده ساله و مداحوم خویش یک ابر قدرت را چنان شکست دادند که به امحای آن قدرت انجا مید ولی بعد از شکست دشمن در مقابل آنها مشکلات و موانعی دیگری ایجا دگردید، و آن معالکی که از شکست شوروی و امحای

اسناد مهم جهاد

- ۱۴ موافقتنامه، برادر حکمتیا روبرا در احمدشاه مسعود
- ۱۴ اعلامیه "شورای سرپا سري قوماندانان" و جمعی دیگران از قوماندانهای مهم افغانستان
- ۱۶ اعلامیه، انجمن کلتوری افغانستان
- ۱۸ اعلان انحلال حزب وطن
- ۱۸ اعلامیه، حزب اسلامی در رابطه با اوضاع جاری افغانستان
- ۱۹ اعلامیه، وزارت امور خارجه، دولت اسلامی افغانستان
- ۲۰ اعلامیه، محصلین، متعلمین و طلاب مجاهد افغانستان به پیشگاه رهبران جهادی
- ۲۱ بیانیه، مشترک دولت اسلامی افغانستان و فدراسیون روسیه
- ۲۲ بیانیه، شورای مرکزی حرکت اسلامی افغانستان
- ۲۳ بیانیه، سرکنسولگری جمهوری اسلامی ایران
- ۲۴ پیام استاد برهان الدین ربانی رئیس شورای رهبری افغانستان
- ۲۵ قطعنامه، سیمینار هفتم شورای ثقافتی جهاد افغانستان
- ۲۶ قطعنامه، بزرگان اقوام ولایات ننگرها، لغمان و کنر
- ۲۶ طرح و فیصله، شورای مشترک هفت تنظیم جهادی ولایت کندهار
- ۲۷ فتوای علمای جید عربستان سعودی
- ۲۸ امر نمبر صفریک ویریدفاع دولت اسلامی افغانستان

موافقتنامه تاریخی برادر حکمتیار و برادر احمد شاه مسعود

یادداشت اداره:

در ذیل متن موافقتنامه تاریخی برادر کلبدین حکمتیار و برادر احمد شاه مسعود مورد مطالعه شما قرار میگیرد. این متن از جریده مورخ ۱۳۷۱/۳/۷ شهابت اقتباس شده است.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

به عون و بیاری اللہ تعالی ما پر مواد آتی با هم توافق کرده ایم:

۱- بر قطع دائمی جنگ و تخلیه کامل بل از قطعات مسلح سمت شمال توافق نموده ایم و در مورد قطع دائمی و چگونگی تخلیه و زمان آن، شورای قیادی و هیئت مصالحها تأمین تضمینات لازم تصمیم نهایی را اتخاذ خواهد کرد.

۲- غرض تعیین کیفیت و چگونگی انتخابات و موعد ثابت برگزاری آن

کمیسیون مسرک توظیف میگردد، که در پایان یک هفته بحمیمهای ناسرا در این مورد اعلان کند.

۳- طرفین مجدداً سعی میورزند تا قبل از پایان دوره انتقالی انتخابات برگزار گردد. تا جیسل در مورد برگزاری انتخابات در صورت بروز حوادث غیر مترقبه و شرایط ناسا مساعده توافق طرفین صورت میگیرد.

۴- حکومت موافقت مطابق نوات فقات قبلی بکار می بردارد.

۵- مذاب انتقال قدرت طبق

موافقتنامه قبلی، دو ماه بوده و بهیچ صورتی تمدید نمیشود.

۶- امنیت شهر کابل توسط مجاهدین همه احزاب اسلامی در چوکات وزارت داخله تأمین میگردد.

۷- سلسله مذاکرات طرفین در مورد سایر نقاط ادامه دارد.

۸- برگزاری انتخابات در اسرع وقت به نحوی که در پایان مرحله موقت

فعلی، کشور ما در حالت خلای اداره قرار نگیرد. والسلام.

والله علی ما نقول وکیل

اعلامیه شورای سرتاسری قوماندانان و جمعی دیگر از قوماندانهای مهم افغانستان

یادداشت اداره:

در ذیل اعلامیه شورای سرتاسری قوماندانان و برخی دیگر از قوماندانان مهم افغانستان را میخوانید. این اعلامیه بعد از روس شدن حقایق جریانات اخیر و مشخص شدن مواضع برادر احمد شاه مسعود در رسیده است. اعلامیه مذکور از جریده مورخ ۱۳۷۱/۱/۳ "مجاهد" اقتباس گردیده است.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

مجاهدین، مهاجرین و هموطنان گرامی! چنانچه اطلاع دارید در این

اوا خربه لطف الهی و به همت برادران مجاهد و دعای خیر ما هموطنان، یک سلسله فتوحات وسیع و تعیین کننده

در جبهات مختلف، بخصوص شمال افغانستان صورت گرفت که این پیروزی سرانجام به متلاشی شدن رژیم

کابل و مسأ عددن زمينه، تشکيل حکومت اسلامی در افغانستان منجر گردید .

این فتوحات درحالیکه زمينه را برای تحقق آرمان شهداء و اهداف والای جهاد مقدس اسلامی مان مسأ عد ساخت است ، متأسفانه بنا بر بعضی ابهامات نسبت به این تحركات جهادی، یک سلسله سوءظن ها و تگروا نیهای را در بین مردم افغانستان و برخی محافل دیگر ایجاد نموده است .

دلیل عمده این تویشات این بود که اکثر درجریان قضایا قرار نگرفته بودند . بدین منظور قوما - ندا نهای جهادی افغانستان تصمیم گرفتند ، تا بخاطر روشن شدن حقایق و جریانات اخیر هیئتی را تشکیل و توظیف نمایند تا مستقیماً از طریق مخاطره برهه را در قهرمان احمدشاه مسعود تماس گرفته و جریانات را از شخص ایشان جویا شود . بدین سبب ما قوما ندا آنها هر یک :

۱- جنرال عبدالرحیم وردک معاون نظامی محاذ ملی اسلامی افغانستان

۲- قوما ندان اختر محمد تولواک قوما ندان اتحاد اسلامی در پکتیکا .

۳- قوما ندان محمد نور قوما - ندان جمعیت اسلامی در سروبی کابل .

۴- انجنیر محمد افضل احمدزی آمرلوای توحید اتحاد اسلامی افغانستان .

۵- سید حسین انوری مسوول شورای ولایتی کابل مربوط حرکت اسلامی افغانستان .

۶- قوما ندان موسی خان قوما - ندان اتحاد اسلامی در ولایت میدان و

۷- ملک سلیمان ، نماینده سید جنرال (سید جگرن) قوما ندان عمومی حزب وحدت اسلامی افغانستان

روز شنبه ۲۹ حمل ۱۳۷۱ ساعت ۴ عصر بطور دسته جمعی از طریق مخاطره با برادر احمد شاه مسعود در تماس شده

ویک سلسله سوالات عمده را که در ذهنیت اکثر قوما ندانها و مهاجرین ایجاد گردیده بود ، با صراحت با ایشان در میان گذاسیم .

از برادر مسعود پرسیدیم :
۱- میگویند شما یا رسیددوستم و سید منصور کیان سوری ملی اسلامی تشکیل داده اید؟

۲- میگویند شما در آینده افغانستان با اقرا ن حلفی و پرچمی حکومتی تشکیل میدید؟

۳- گفته میشود ، ما پیرا حزاب جهادی را در حکومت آینده افغانستان شرکت نمیدید؟

بعد از اینکه برادر احمد شاه مسعود سوالات ما را با خونسردی شنیدند به پاسخ سوالات پرداختند ، ایشان بخاطر روشن شدن هرچند بیسرما یل ، ما را در جریان دقیق و مفصل قضایا و فتوحات قرار دادند که در نتیجه برای هیچ یک ما جای سوال و تردیدی نمیماند

و اطمینان کامل حاصل شد که این تحركات کاملاً تحركات جهادی ، به نفع اسلام و کافه ملت مسلمان افغانستان بوده و هیچگونه انگیزه های لسانی ، گروهی ، قومی ، منطقی و مذهبی در آن

دخیل نمیباشد . اینک روش نظریات برادر مسعود را به اطلاع شما میرسانیم :

۱- همه این فتوحات را که خداوند تمییز مجاهدین با خداوند ، نتیجه زحماتی و مجاهدت همه مجاهدین افغانستان بوده و مدیون دعا های خیر همه هموطنان گرامی میباشد .

۲- در اقدامات جهادی اخیر هیچگونه مسایل لسانی ، قومی ، منطقی وجود ندارد و ما هر نوع تبعیض لسانی ، قومی و منطقی و مذهبی را مخالف اصول اسلامی و منافع ملی افغانستان دانسته و آرا شدیداً رد و محکوم

میتماییم .

۳- ما با یعه تشکیل (جیس ملی اسلامی) فتوحات شمال را به رسمیت نشناخته و با آن موافقتی

نیماییم .

۴- ما با یعه تشکیل (جیس ملی اسلامی) فتوحات شمال را به رسمیت نشناخته و با آن موافقتی

نیماییم .

نیماییم .

۴- ما هر نوع ائتلاف و تشکيل حکومت ائتلافی با حزب وطن و سایر کمیونستها را رد نموده و با آن شدیداً مخالف هستیم .

۵- ما خواهان تشکيل حکومت اسلامی با حفظ تعامیت ارضی و وحدت ملی سراسری همه نیروهای جهادی در افغانستان هستیم .

۶- ما درحالیکه بعد از فتوحات اخیر در یک موقعیت قوی و فبصله کس قرار گرفتند ایم و میتوانیم به مدد خداوند ، جل جلاله ، بدون کدام مشکلی داخل کابل شده و حکومت اسلامی را اعلان

نماییم ، ولی بخاطر جلوگیری از سوءظن ها و تخریش عواطف نا همسوز ترجیح داده ایم تا داخل شهر کابل نسویم و منظر ما نیم تا یک حکومت واقعاً اسلامی توسط رهبران تنظیم های جهادی تشکیل گردیده و بعداً

مجااهدین فائزانه وارد شهر کابل شوند .

۷- هرگاه تنظیم خاصی بصورت یک روانه و انحصار طلبانه خواسته باشد با سوءاستفاده از دست آوردهای کنونی مجاهدین ، مانع تشکيل حکومت

مستمرک جهادی گردد در آن صورت ما بی تفاوتی نمیماند و تا گزیریم از نیروهای جهادی خویش جهت دفع این آشوب اسفنا ده نماییم .

۸- ما از همه رهبران تنظیمهای جهادی احتراماً خواهیم که هر چه سریعتر حکومت اسلامی را به نفع و اتحاد تشکیل نموده و از داخل افغانستان رسماً (این حکومت را) اعلام نمایند .

۹- هرگاه رهبران محترم ما موفق به تشکيل این حکومت نشوند ، مجبوریم از علمای گرام ، قوما ندانهای جهادی و موی سفیدان اقوام دعوت بعمل آوریم تا به منوره و تفاهم دیگری به تشکيل حکومت اسلامی اقدام نمایند .

۱۰- من به صراحت اعلان میدارم که بعنوان یک سپاهي اسلام در خدمت اسلام و مردم افغانستان بوده و سحماً هیچ

جاه و مقامی را برای خود مطالبه نمی نمایم.

هموطنان گرامی!

ما در حالیکه این فتوحات درخشان را به فرد فرد شما و کافه امت مسلمه تبریک میگوییم، ابراز تمنی داریم که از جریان تحركات جهادی، مطمئن گردیده ایم و آنرا کاملاً بخیر و صلاح جهاد دولت مسلمان افغان

نسان میدانیم و حمایت فاطمانه خویش را از آن ابراز میداریم.

سورای سرپا سری موماندانان جهادی و سایر فرماندهان عمده جهادی افغانسان از کلید فرماندهان جهاد مقدس افغانسان بقا صیفا بیدکته:
۱- وحدت ملی افغانسان را در نظر گرفته و از هرگونه تبلیغات سوء بر اساس مابیل زبان، قوم، منطقه و مذهب

جداً جلوگیری نمایند.
۲- هرگاه قوتهای دشمن با شما برای تسلیم شدن تماس میگیرند با سورای محلی موماندانها موضوع را در میان گذاشته و برای اجتناب از اختلافات، در مورد مشترکات تصمیم اتخاذ نمایند.
با میداستقرار حکومت اسلامی در افغانستان.
وما ذلک علی اللہ بعزیز

اعلامیه انجمن کلتوری افغانستان

یادداشت اداره:

درذیل اعلامیه انجمن کلتوری افغانسان را مطالعه مینمایید که در آن پیوسته دات مشخصی ارایه شده است. اس اعلامیه از مجله "ما حمل ونور" - "سیدی" اقتباس گردیده است.

اختلاف دستبندی مازند و صلاح ایمان بدست گرفته و جهاد چهار رده سالانه خستگی ناپذیر را بطور مسلسل ادامه دادند و با تقدیم یک ونیم ملیون شهید و بیهمان تعداد مدعیوب و معلولان آخرین مرحله هم پیمان و نادم شدند و به جهاد ادامه دادند.

بلی! بها شهیدان قربانیها و نتیجه همین فداکاریها و تلاشهای مشترک بود که کشور عزیز ما افغانستان آزاد گردید، آنجا دوروی که در ۶ جدی سال ۱۳۵۸ بر کشور ما نوازش نمودند همان ۶ جدی سال ۱۳۷۰ از نفس دنیا حذف شد، خلقیها که به ۷ ثور ۱۳۵۷ کودتا نموده بودند بیهمان ۷ ثور بطور سرمنده از قدرت سرنگون گردیدند و افغانستان بطور مشترک بدست نیروهای اسلامی افتاد. مگردر همچه مرحله حساسی، سیاست قومی، برتری تنظیمی و خواستار شدن سهم مذهبی، بمان میکروبهای نابجا و ناپسندیده درهسته کشور جدید از گذشته ما جای

بانی داده و در بدل خون خویش آزادی کشور خویش را حفظ نموده است. نجا وزارت متعدد خارجی در طول تاریخ، در دوره جنگیریان، در دوره مغلهای هند، در دوره مغولها و سار جاریهای ایران، در دوره سکا، نجا و انگلیس و با لاجره در همین دوره اسلامی به نتر شها مت همین ملت به عقب رانده شده است، و همین ملت آزادی کشور مشترک خود را حفظ نموده است.

نجا و زرونها و کمونیستها هم یکی از آن نوع نجا و زاب بود که میخواهند آزادی و سحر اسلامی و ملی افغانسان را از بین ببرند، ایسان میخواهند با زور و وحشت و دهشت افغانسان را زیر پای خویش قرار دهند و خود را به سیم فاره هند سرانند، در مقابل این نجا و زهم تمام ملت افغانسان بیجا خاستند و در هر گوشه و کناره کشور قیام نمودند، جوانان تمام اقوام، پیروان تمام مذاهب و بانسندگان تمام ولایات بدون

افغانستان در تاریخ جهان یگانگه کنورست که افتخار آزادی و زیستن آزاد نصیب آن گردیده است و این افتخار نتیجه همت آن ملت است که در تاریخ پر افتخار کشور از اقوام مختلف تشکیل شده و در طول تاریخ همما قوام برادروار در کنار هم زندگی نموده و در بدل ایثار و قربانیهای خویش آزادی کشور را حفظ نموده اند. برای ایسان از همه برتر و والاتر -

کمیت، آزادی و منافع ملی بود، و از همین سبب از هر جایی که برای شان نجا و زنده بود متعهدانه قیام نموده و خانه مشترک خویش را حفظ نموده اند. یکی از خصلت های کلتوری و تاریخی ملت افغانستان اینست که در صورت نجا و زخارجی به این نکته توجه نکرده اند که این نجا و زانجانبیست، از خود است و یا از بیگانه؟ دور است و یا همسایه، حتی کافر است یا مسلمان؟ با آغا زهرتجا و زهرکس در منطقه خویش قیام نموده، مقابل کرده، ترس

گرفت و جها دمقدس اسلامي را به جنگ نا پسندیده، اقتدار تغییر داد. این جنگ زشت برای همه مو، منان و افغانان قهرمان که جها دفی سبیل - الله نموده بودند و برای آزادی وطن مشترک خویش یک ونیم ملیون انسان قربانی داده بودند، المناک و دردآور بود.

هرج و مرج، بی نظمی، تفسوق جویی قومی و مذهبی، جنگ اقتصادار، ملوک الطوائفی و بالاخره این مرحله، گریه بی سری برای هیچ افغانی قابل قبول نیست و هیچکس نمیتواند که در مقابل آن بی تفاوت باقی بماند. جامعه کلتوری افغانستان هم که یک بخشی از ملت افغانستان است و برای آزادی سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی وطن عزیز خویش مبارزه نموده است و آرزوی خدمت به وطن عزیز خویش را دارد لذا در این مرحله، حساس تاریخی از تمام افغانها میخواهد که دست بدهند و این دوره، اسفناک را بیابان برسانند. جامعه کلتوری افغانستان در این مرحله، حساس تاریخی خواسته ها و پیشنهادهای متخصصان دارد که برای این پیشنهادهای مشخص خویش مشارکت تمام هموطنان را خواهند است و هر فرد، مجتمع و تنظیم که این تقاضاها را تأیید مینماید، خود را با آن همنوا میدانند. - هر چه زودتر خواهان یک حکومت قانونی، طبق خواسته های ملت

در کشور میباید.

- دوام حکومت ائتلافی را بسا کمونیستها و جنایتکاران مردود می دانند.

- تحکیم یک حکومت مرکزی و قومی را در افغانستان خواهان است و با هر نوع تجزیه خواهی، فیدرالیزم و تفسیمات بر حسب زبان، قوم و مذهب مخالفت مینماید.

- برای تصویب قانون اساسی تشکیل لویه جرگه را خواهان است و برای حکومت قبیل از اسخایات، علاوه بر قانون اساسی، خواهان منعقد قوانین اسخایات، مطبوعات و احزاب میباشد.

- قبیل از اسخایات در افغانستان همان هر نوع مداخله در تصمیمات موجوده ملکی و اداری را غیر قانونی دانسته و قبیل از اسخایات در تمام کشور خواهان سرماری میباشد و این سرماری خواهد بود است که فیصدی اقوام، مداخلت و زبانها را تعیین کند و برای تصمیمات عادلانه ملکی، راه را هموار سازد.

- ما حکومت را مکتب میدانیم که دارای های غارت شده را دوباره جمع آوری نماید، برای جپا و لگران مجازات تعیین کند و برای ملت حساب بدهد.

- حفاظت تاریخی کلتوری عامه افغانان، وظیفه، مسرک ملت و حکومت میباشد. حکومت باید برای

حفظ آبدات تاریخی، کتابخانه های عامه، موزیمهای منقول و غیر منقول و آرشیف های ملی و سایر اداری های کلتوری اقدامات جدی بعمل آورد. در آینده ملت ازین اداری های ملی اقدامات مسوول پرس بعمل خواهد آورد.

- مقامات مسوول دولتی و حکومتی درین مراحل حساس تاریخی باید در داخل افغانستان برای محتوای شخصیت های علمی، فرهنگی و ادبی توجه جدی مبذول دارند و آنها را در اسخایات تا نیکار بکار بندند و تمام منحصصین مسلکی، علمی و فرهنگی را از خارج برای خدمت به وطن عزیز ویران شده، شان دعوت نمایند.

- ما هر نوع مداخله خارجی را در کشور خویش تقبیح میکنیم و از تمام کشورهای دور و نزدیک و غرب و جوار میخواهیم که مداخلت خود را در افغانستان متوقف سازند و در سربینه دست بسازندگان شان از انجام سروری درس عبرت بگیرند.

- افغانان باید سرفرازی ها و فداکاریهای ملت مو، من و قهرمان ما آزاد شده است، لذا اراده ملت از همه چیز مقدمتر است.

- ما برای ملت مو، من و قهرمان خود آزادی افغانستان را سربیک میگوییم و آرزوی آزادی اراده، ملی را داریم.

ومن الله السوفیق

اعلان انحلال حزب وطن

يا ددا ست ادا ره :

اولين جلسه، شوراي رهبري حزب رياست محترم پروفيسور برهان الدين رباني ظهر ۱۶ نور در قصر گلخانه دوبريافت. درين جلسه كه حضرت صيغ الله مجددي مولوي محمد نبي محمدی، آيت الله محمد آصف محسني، انجنيرا حمد شاه و حاجي عبدالقيوم بنما بندگان از تنظيمه‌های سان استراک داسند، انحلال حزب وطن و مسایل ذيل به تصويب رسيد که اينک هظا لعه ميقر ما بند، اس محوبه از روزنامه مورخ ۱۳۷۱/۲/۲۶ "هيواد" اقتباس شده است.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

در جلسه شوراي رهبري مسایل ذيل به اتفاق آراء بتصويب رسيد:

- الغای کابینه رژیم سابق.
- الغای تمام قوانين و مصوباتی که مخالف شریعت اسلامی میباشد.
- الغا و انحلال مجلس شوراي ملی، مجلس سنا، وولسی جرگه.
- الغای وزارت امنیت دولتی با همه تشکیلات آن.

- تشکیل محکمه اختصاصی برای اقامه عدالت در حق خابین و منجا - وزیر و حفظ امنیت عمومی.
- اعلان انحلال حزب وطن - تعطیل عمومی روز هفت سوریه عنوان جس نیروزی ملت ملمان افغانستان بمعنا سب و ورودا عضای شوراي جهادی حزب ریاست محترم پروفیسور صیغ الله مجددي، مسئول دولت اسلامی افغانستان و انتقال

- درب به شوراي جهادی.
- روز ۱۴ شور روز ورود رهبران بنظیمه‌های جهادی و روزگرا میداست از شهدا، معلولین.
- شوراي رهبري عفو عمومی اعلام شده احزاب جهادی و دولت اسلامی را در حصه حق الله تأیید کرد.
- شوراي رهبري همچنان فیصله نمودن هر دولتی که قدمک به افغانستان را دارد یا بد توسط دولت مرکزی صورت گیرد.

اعلامیه حزب اسلامی در رابطه با اوضاع جاری افغانستان

يا ددا ست ادا ره :

در ذیل اعلامیه حزب اسلامی، در رابطه با اوضاع جاری افغانستان نقل میگردد که در آن از توافقات و تعهدات یادآوری میکند و تقاضای بیما تنها و کوناهي در عمل پیاده کردن فیصله‌ها را برمی شمارد. این اعلامیه از جریده مورخ ۱۴ جوزای "شهادت" گرفته شده است.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

مجا هدين قهرمان و ملت موه من ما بعد از جهاد چندین ساله و شگفت روسهای متجاوز و فرو پاشی بقایای

بجا مانده زدوران نجا و زاجنی، برای ایجادیک حکومت اسلامی مبارزه نمودند، در این اواخر نیروهای جهادی در پنا و ربه یک سلسله تعهدات به منظور

تکیل اداره موه قت موافقت نمودند، اما با کمال تأسف تا کنون که بیست و یک سال از وقت آن تعهدات و نوا - فقات سپری میشود، هیچ یک از مواد

آن عملی نشده و به این ترتیب تمام امیدهای ملت مسلمان لحظه به لحظه به یأس مبدل گردیده است. حزب اسلامی افغانستان که مانند گذشته به تمام موافقات پابندی نشان داده و صادقانه از آنها پیروی نموده است نمیتواند تا حدی که همپای کنور، بی نظمی، اغتشاش، بی امنیتی، جنگ داخلی و نقض پیمانها و قراردادهای بوده و از ادای مسولیت های تاریخی اش سانه خالی کند و یکبار دیگر لازم میداند مجاهدین و ملت را در جریان ما دفاعه همه حوادث و جریانات جاری قرارداد و وقایع را به خود ملت مجاهد و مسلمانان افغانستان بگذارد.

۱- موافقت به عمل آمده بود که انتقال قدرت بمجا هدین بصورت کامل صورت گیرد و عناصركمونیست و خاین به دین و ملت از صحنه سیاسی واداری کشور کناره گرفته شوند.

۲- طبق فیصله هیئت مصالحه و موافقت حزب اسلامی و جمعیت اسلامی ملیشه با بدشهرکابیل را ترک مینموندند که تاکنون نه تنها ملیشه ها شهر کابل را ترک ننموده اند بلکه تلاش میورزند با بقای شانرا در شهر کابل فراهم سازند.

۳- وظایف اداره موقت در

چوکات سورای انتقال قدرت خلاصه شده بود، ولی برخلاف تعهدات و خارج از صلاحیت اداره، به تشکیل و تعیین وزراء در غیاب صدراعظم اقدام بعمل آمده است.

۴- آس بی معفده در میان طرفین چندین مرتبه سفین گردیده و لسی جانب حزب اسلامی از خود کشی یا بی نشان داده است.

۵- در حالیکه حزب اسلامی نما-بندگان خود را جهت اسراک در سورای انتقالی معرفی نموده، اما تاکنون زمینه مشارکت در سورای برای شان میسر نگردیده است.

۶- قیصله بعمل آمده بودند که کمیسیون مشترک انتخابات تشکیل گردد و در ظرف یک هفته نتیجه کارش را اعلان نماید، ولی تاکنون طرف مقابل نما بندگان خود را معرفی نکرده است.

۷- با دیدن برای ورود صدراعظم به شهر کابل زمینه های لازم فراهم میگردد و بعد از ورود صدراعظم و وزیران خانه های مربوط تعیین میشود.

۸- وزارت امنیت دولت متحمل اعلان شد، ولی برعکس دوباره با پرسونل سابقه ازبک رنموده است.

۹- افرادی که در رژیم سابقه

مرتکب جنایات شده اند و تاکنون یک - با ردیکر با استفا ده زنا بسا ما نیهای فعلی خود را در کناره گروه های جاه طلب و غیر منظم جا زده و باعث فتنه ها گردیده اند، از عفو عمومی محروم بوده و منتظر مجازات شدید باشند.

۱۰- دست های ناپاک برای تجزیه کشور آزادگذاشته شده و برای تشکیل حکومت های مستقل و کناسدن افغانستان به ملوک الطوائفی زمینه سازی مینموند.

ما بیستنه دکردیم که راه ردوی مشترک در چوکات وزارت دفاع تشکیل سودا ما دیگران موافقت نکردند، ما خواستیم امنیت کابل در چوکات وزارت داخله تأمین کردیم ما دیگران نخواهند.

عدم رعایت مفاد تعهدات منذکره منجر به ایجاد زمینه برخورد های مسلحانه گسترده در میان اعضای شامل اداره انتقالی موقت شده است و روز بروز به تعدادنا را ضیان و مشکلات عمومی افزود میگردد. ما ناگزیریم بخاطر حفظ سلامت کشور و وحدت ملی و مقابله با فتنه ها تصمیم میسبب اتخاذ نمانیم. مسولیت همه حوادث بعدی بدوش گردانندگان اداره فعلی و نیروهای ملوث در تشنجات و بی نظمی ها خواهد بود.

اعلامیه وزارت امور خارجه دولت اسلامی افغانستان

یادداشت اداره:

در ذیل اعلامیه ای را میخوانید که وزارت امور خارجه دولت اسلامی افغانستان در پی الزامی که از طرف سازمان عفو بین المللی در مورد نقض حقوق بشر در افغانستان وارد گردیده بود، صادر نموده است. این اعلامیه از روزنامه مورخ ۱۳۷۱/۳/۱۱ "هیواد" گرفته شده است.

به آن اشاره نموده است اکثر اعمال تخلفی اند که توسط گروه های متفرد مسلح صورت گرفته است و مقامات و بی نظمی دولت اسلامی افغانستان میباید.

ستها و تقاضای سازمان عفو بین المللی احترام قابل است و به آن پاسخ مثبت داده است. مواردی که اخیراً بین سازمان

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ مرکز مطبوعاتی وزارت امور خارجه دولت اسلامی افغانستان اعلام میدارد که این دولت بتمام خوا-

نیستی بوده است. در مورد گزارش سازمان عقوبت‌المللی در مورد پیر-تاب بمبهای دستی برنازل اهل هندوکشها با پدایاها رد است که ما از وقوع همچو حوادثی اطلاعی نداریم و اگر احیاناً چنین حادثه صورت گرفته باشد، ما آنرا جداً محکوم مینماییم زیرا اقلیت‌های دینی در افغانستان مانند همه مردم افغانستان از همه حقوق مدنی برخوردار میباشند.

ها را جهت تأمین امنیت مردم افغانستان منحنیت اولی سولیت خویش مبدول میدارد، دولت اسلامی با سازمان عقوبت‌المللی علیه سکنجه وسعیب کاملاً هموایی دارد و قویاً هر نوع سکنجه و مختلف از طریق انسانی را محکوم مینماید و این اعلام با طر این است که مردم افغانستان قربانی سکنجه و مختلف‌های رژیم کمونیستی بوده اند و این امر یکی از دلایل عمده مبارزه این دولت علیه رژیم کمونیست

دولت اسلامی افغانستان عفو عمومی را اعلان داشته و به آن متعهد است و از این جاست که هیچگونه گرفتاری، سکنجه و عدا متوسط دولت اسلامی افغانستان بر مبنای ملحوظات سیاسی صورت نگرفته است و ما هر نوع اعمال دهشت را علیه افراد یا جماعت قاطعانه محکوم مینماییم. دولت اسلامی افغانستان قویاً حقوق بشر را عفا داشته و متعهد به حفظ و حمایت آن میباشد و تمام تلاش

ابلاغیه محصلین، متعلمین و طلاب مجاهد افغانستان به پیشگاه رهبران جهادی

یا ددا ست ادا ره :

در ذیل متن ابلاغیه محصلین، متعلمین و طلاب مجاهد افغانستان را میخوانند که در محفل بزرگداشت سہادت مرحوم استاد احمدزی خطاب به رهبران تنظیمهای جهادی صادر شده است. این ابلاغیه از جریده "مورج ۲۴ حمل" اسناد اسلامی "اقتباس گردیده است.

۱- با وجود تعدد نوطیه‌های کفار و قلت وسایل، تنها با استمرار جهاد و اتکا به نصرت خداوند، جل جلاله، میتوان حکومت اسلامی را تشکیل داد.
۲- در لحظات حساسی که دشمنان جهادخواه طرح‌گیری از تشکیل حکومت اسلامی مہرہ‌های دلخواه‌شان را بسالای ملت ما تحمیل میدارند، تقاضای جدی ملت مجاهد، از رهبران شان فقط تشکیل یک ادا ره، واحد جهاد دیت و بس.
۳- بر تنظیمهای جهاد دیت‌نا جهت دفع نوطیه‌های دشمنان اسلام از همه مومسات جهادی بویژه کانون‌های علمی پاسداری نموده، کمیتہ مشترک دایمی را تشکیل دهند و دست اندکاران چنین دسایس، خصوصاً شہادت استاد احمدزی سہید را بررسی و مجرمین آنرا به جزای اعمال ننگین شان برسانند.

۴- ما هر نوع طرحها و نقشه‌هاییرا که خلاف مصالح جهادی ما بوده، مردود سمرده و بیگانه راه فلاح و سگاری و آزادی کسور خویش را در سدید فعالیت‌های نظامی جستجو مینماییم.
۵- هر فرد و گروهیکه دست نیاز بسوی غرب و اجانب دراز نماید، نماینده ملت ما نبوده و از صف جهاد را ندهنده است و مورد خصم و لعنت ملت قرار خواهد گرفت.
۶- سخن از جریرہ افغانستان بحث سرام و رپوده و هیچکس حق سعمیل چنین دسیسہای را نداشته، بلکه احیای خلافت اسلامی را وجیبه ایمانی خود میدانیم.
۷- شرایط فعلی و وضع رفتیار مهاجرین، نوطیه‌های بیسراما سسہ دستگاہ‌های جاسوسی مومسات خیریه (شریہ) جهت از ہم پاسیدن صفوف منظم

۸- در حال سقوط هیچ دلیلی برای بقا پس ندارد، صمیمانه از کاربران همان جهاد دیتقا میگردانیم جهت تأمین امنیت و ایجا دمئونیست کامل در مرکز کورتما میم لازم نخواذکتند تا توانسته باشند تا میم منبتی برای جلوگیری از بوجود آمدن خلائی قدرت بطور فوری و تا ایستہ که لازمہ حکومت اسلامیست

استخا ذنما یبند . و متعهد به جهاد را به سمع نان رسا ندیم
ایبک پیام همه جوانان مصلحان و ارخدا ی خیرالصبرین در تعمیم این تیم . و ما ذلک علی اللہ معزیز

بیانیه مشترک دولت اسلامی افغانستان و فدراسیون روسیه

بیاد است اداره :
در ذیل بیانیه مشترک دولت اسلامی افغانستان و فدراسیون روسیه را می
خوانید . بیانیه مذکور از روزنا مه مورخ ۱۳۷۱/۲/۳۰ " انیس " گرفته شده است .

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

دولت اسلامی افغانستان و فدراسیون روسیه حق تعیین سرنوشت را برای هر ملت قابل احترام میدانند، حق حاکمیت، آزادی و تمامیت ارضی آنرا بر رسمیت می شناسند، بی آن احترام می گذارند، تمایل به وسعت روابط متقابل و مفید هر دو کشور را به نفع دوستی و همکاری روسیه و افغانستان تأیید میدارند و بخوا طر تحکیم صلح و ثبات در منطقه تمایل خود را اظهار مینمایند .

فدراسیون روسیه، انتقال قدرت را در افغانستان از راه مسالمت آمیز به حکومت اسلامی تقدیر مینماید . روسیه آماده است در پهلوی سایر اعضای جامعه جهانی، سازمان ملل

متحد و سازمان کنفرانس اسلامی، در تلاشها برای تحکیم بنیان اعتمادی افغانسان همکاری نماید . دولت اسلامی افغانستان و فدراسیون روسیه سیاست امپراطوری مانند اتحاد شوروی سابق را بطور قاطع محکوم مینمایند و به مناسبت سرنوشت تاریخی هر دو ملت که قربانی توتالیتاریزم کمونیستی گردیده اند اشاره کرده، با درک این حقیقت آنها توقع دارند که در راه اطمینان و تقاضای هم مردم روسیه و افغانستان کوشش نمایند .

روسیه بخوا طر اسراک در مساعی مشترک جامعه جهانی در راه بازسازی افغانستان آماده همکاری دیگر تأیید میدارد . دولت اسلامی افغانستان و

فدراسیون روسیه عقیده دارند که در شرایط موجوده برای برگرداندن وری جدید در تاریخ روابط دو جانبه امکانانی بوجود آمده است .

آنها به اساس حقوق مساوی و برای توسعه همکاری متقابل که به اساس موازین قبول شده حقوقی جهانی اسوار باشد، علاقمندند . دولت اسلامی افغانستان و فدراسیون روسیه درباره مسئله اسرا و مفقودشدگان، با در نظر داشت خصلت کامل انسانی، آمادگی اصولی خود را اظهار میدارند و در درهای بی قید و شرط و تلاش عاجل اسرای جنگی و مفقودشدگان و بازگرداندن عاجل آنان به کشورهای شان از هیچ نوع مساعی دریغ نمی ورزند .

بیانیه شورای مرکزی حرکت اسلامی افغانستان

پادداشت اداره:

در ذیل بیانیه شورای مرکزی حرکت اسلامی افغانستان مورد مطالعه شما قرار میگیرد که در آن مواقف و خواسته های حرکت اسلامی بیان شده است. این بیانیه از جریده «مورخ ماه شور» پیاپی «مشهد» اقتباس گردیده است.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

ملت غیور و قهرمان افغانستان! اینک که با الطاف بیکسران الهی انقلاب اسلامی ما به پیروزی رسیده، بهترین تبریکات خود را خدمت تمامی افشار ملت مسلمان تقدیم میداریم.

هموطنان گرامی! شما شاهد بودید که دنیای استکبار در برابر همت کشتانیدن انقلاب اسلامی ما از هیج کوششی فروگذار نبود، اما این پیروزی بزرگ آنها را به حیرت و شجب دچار ساخته است. بناً شورای مرکزی حرکت اسلامی افغانستان با دقت، اوضاع عمومی افغانستان و خصوصاً شهرکابل را زیر نظر داشته، در مسایل مختلف نظرات خویش را چنین اعلام میدارد:

۱- درگیری نیروهای غیرجهدی در حالیکه با نیروهای غیرجهدی اخلاط یافته موجب تشویش خاطر است، حرکت اسلامی با حضور فعال در شهرکابل و با حفظ بی طرفی کامل خود، آماده گئی و سلطت و اصلاح بین دو طرف جهادی را دارد، تا هر چه زودتر امنیت عمومی تأمین و کشور بطرف اهداف اصلی خود رهسپار گردد.

۲- نظرات حرکت اسلامی در تمام

تصویبات جلسه گروهی از اعضای شورای رهبری محفوظ است که در موقع مناسب آنرا اظهار خواهد داشت.

۳- تعیین پنج پنج عضو هر گروه در یک شورای (۵۱) عضوی بمنظور اداره حکومت و استقلال مسالمت آمیز قدرت، مورد تأیید ما است.

۴- حکومت آینده افغانستان را صرفاً اسلامی میخواهیم و هیچگونه اشتغال فی را با نیروهای غیرجهدی قبول نداریم، زیرا اینگونه اشتغال را مخالف اهداف انقلاب و آرمان ملت مسلمان خود میدانیم.

۵- ما خواهان تکمیل سریع شورای (۵۱) نفری در کابل میباشیم، تا بر اساس مشوره، اوضاع را تحت کنترل خود در بیاورند.

۶- سرورای رهبری لازم است جلساتی را ادامه داده و تصمیمات اساسی را اتخاذ کنند. و بزودترین فرصت ممکنه با بدین سوری را بکابل نقل مکان دهند تا بر مسیر اوضاع و تطبیق اهداف انقلاب اسلامی کشور ما نظارت نزدیک و مبارک داشته باشد.

۷- ما از همه حکومت های دوست میخواهیم که ولادرا مورد اخلی مساعدت مدخله نکنند و تا نیا تا حد مقدور از

مساعدت های مادی و معنوی خود مفا یقه ننمایند.

۸- مردم مسلمان ما باید در قدم اول مواظب امنیت عمومی بوده و در این راه با مجاهدین همکاری نمایند و تا نیا با بیدر صحنه حاضر با سدا به اهداف صیل انقلاب اسلامی شان آسیبی نرسد و زمینه تطبیق حکومت اسلامی هر چه زودتر آماده گردد.

۹- ما خواهان صمیمت و همکاری همه جانبه قوت های جهادی در شرایط حساس فعلی میباشیم تا زمینه بروز نیروهای ارتجاعی و فرصت طلب بطور کلی از بین برود.

۱۰- ما افغانستان را که تا دیروز سنگرمقدم جهان اسلام بود امروز خانه همه مسلمانان جهان میدانیم و از دوستان مخلص دیروزی که بدون ریا به کمک ملت جهادگر ما سافه بودند تسکرمیکنیم و دشمنان خود را بیزناسایی کرده ایم.

۱۱- تعییناتیکه بنا ریاض (۱۳۷۱/۲/۴) از طرف گروه جهادی صورت گرفته و حرکت اسلامی در آن حضور نداشت، نظراتش محفوظ است و در موقع مناسب نظر خود را اعلام میدارد.

ومن الله التوفیق.

بیانیه سرکنسولگری جمهوری اسلامی ایران

یا ددا ست ادا ره :

درذیل بیانیه سرکنسولگری جمهوری اسلامی ایران - مقیم پنا و رینتر میرسد که امت مسلمان افغانستان را مورد خطاب قرار داده و عظمت جهاد ملت افغانستان را ستایش کرده و توصیه های چندنموده است. این بیانیه از جریده "مورخ" ۸/۲/۱۳۷۱ مجاهد" گرفته شده است.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

امت مسلمان و شهید پرور افغانستان، مجاهدان و مهاجران فی سبیل الله.

اکنون که برگ دیگری از تار ریخ زمین جهاد شما در حال ورق خوردن است، اکنون که چشمهای همه مردم آزاده دنیا به آزادی و حریت شما دوخته شده است، اکنون که برای دومین بار طی دودهمه اخیر مجد و عظمت اسلام عزیز به جهانیان شما پانده میشود، اکنون که ما دران شهداء و دختران کوچک آنها خود را برای جشن پیروزی مهیا میکنند، اکنون که زنجیرهای اسارت و بندگی طواغیت را از دست و پای خود باز کرده اید، اکنون که دعا های سبانه مجاهدان در سنگر بسته، به همدت اجابت رسیده و خدای قادر و متعالی لطف خود را همراه شما گردانیده است، برادران مسلمان و انقلابی شما از ایران اسلامی، چند موضوع را به عنوان توصیه برادرانه خود به شما تقدیم مینمایند !!

۱- همچنانکه خداوند تبارک و تعالی در قرآن مجید میفرماید: ما رمیت اذ رمیت ولكن الله رمی با بد توجه داشته باشید که همه پیروزی های ما، حاصل هدایتهای الهی است

و اگر لطف حضرت احدیت تمییز شود، هرگز تمییزا نسیم بوظایف اسلامی خود عمل ننماییم، (والله هو الغنی الحمید) میباید خدای ما کرده در این مرحله از پیروزی، غرور و کاذب طمانی ما را از خدا غافل کند و از مسیر اعتدال خارج سازد.

۲- آنچه مسلمانی را بر مسلمان دیگر برتری می بخشد نفوای اوست آنها که میفرماید:

ان اکرمکم عند الله اتقیکم

میباید که عادات جاهلی ما را به تنگ خردمقابل یکدیگر بدلیل، رنگ پوست، برتری نژاد، اعضاء قبیله، کثرت مال دنیا، مقام، لسان، منطقه و... وادار نماید که در این صورت جزایی جز عذاب الهی نخواهیم داشت.

۳- راه و روش پیا مبر بزرگ اسلام محمد مصطفی، صلی الله علیه و سلم، در زندگی، الگوی زیبا و خدا پسندانه ای برای همه ما بحساب می آید و باید خود را مؤدب به آداب نبوی گردانیم تا سعادت و خیر الهی بر ما نازل گردد. آن حضرت مواضع ترین و رحیم ترین بندگانشان خدا بود و آنکاه که در نهایت قوت و قدرت مکه را تسخیر کرده همه دشمنان خود را مورد عفو و مرحمت خویش قرار داد.

برادران مجاهد، سیران دلاور اسلام!

امروز دشمنان اسلام در کمین هستند اندام با تمام توان ضربات قاطع خود را تثارا سلام و مسلمانان نمایند، مزدوران خود فروخته آنان حرب و شقاق و تفرقه را بدست گرفته و هر کجا که بنوا ننداشتی از جدا شیبها روشن میکنند، شما یاوران رسول خدا در این زمانه با کمال دقت و هوشیاری، صفوف پاک و مطهر جهادی خود را از لوث تفرقه پاک کنید و مطمئن باشید که وحدت و یکدلی شما، موجب یأس دشمنان قسم خورده اسلام خواهد شد. در این شرایط حساس و سرنوشت ساز، جز با ایجا دو وحدت کلمه در بین خود و زودن هر آنچه که موجب جدایی دلهاست، پیروزی حاصل نمیشود.

برادران مجاهد!

ملت مسلمان و انقلابی ایران همراه با آرزوی توفیق برای همه مجاهدان راه اسلام زهیچ گونه کمک و مساعدت به برادران خود در بیع نوزده بده و همچون گذشته در تمام محنتهای سیاسی جهان، مدافع سر سختانغسا - نستانهای آزاد، مسلمان و غیر معاهد خواهد بود.

نصر من الله وفتح قریب

پیام استاد دین ربانی رئیس شورای رهبری افغانستان

بیادداشت اداره:

درذیل متن پیام مراد یو بی اسنادیرهان الدی ربانی رئیس شورای رهبری و امیر جمعیت اسلامی افغانستان به سر میرسد که تاریخ ۶ نور از رادیو کابل پخش گردید. متن این پیام از جریده "مورخ ۷ نور" مجاهد" اقتباس گردیده است.

نژاد تفرقه ایجاد کند، هیچگاه ملت ما از همدیگر جدا نمیشود، اسلام ما من وحدت و یکپارچگی ملت ما است.

هموطنان عزیز!

ملت عزیز ما گرچه در انقلاب نگویم. همدیگر خود هم رنجها را تنها متحمل شد، اما با این حال کشورهای اسلامی، ملت های مسلمان، کشورهای آزادی دوست در دوران محنت و دریا یا مرنج و تکلیف ملت عزیز ما، ما را تنها نکند، ما در حالی که در مرحله جدید از حیثیات اسلامی، ملی و تاریخی خود فراردا ریم از همه کشورهای دوست مخصوصاً از کشورهای همسایه، از جمهوری اسلامی پاکستان، عربستان سعودی و سایر کشورهای اسلامی و غیر اسلامی صمیمانه قدر دانی و سکر گذاری مینماییم.

افغانستان یک کشور اسلامی است و دولت اسلامی که توسط شورای رهبری جهاد تشکیل شده، انشاء الله هر چه زود نرد افغانستان پیاپی خواهد شد و این پدیده بزرگ در تاریخ جهان و در تاریخ ملت ما یک نقطه عطف بسیار عظیمی خواهد بود. افغانستان اسلامی کانون صلح و امنیت در منطقه و جهان خواهد بود، ما به همه کشورهای همسایه، به همه ملت ها و به همه کشورهای اطلسیان مبد. همه که انقلاب اسلامی در دوران پیروزی

اسلامی خویش را اعلان نمودند. این دسیسه در حالی صورت میگیرد که شورای رهبری مجاهدین تصمیم گرفتند تا هیئت ۵ نفری را به سرپرستی پروفیسور صفت الله مجددی به کابل بفرستند، بدون تک کسانیکه نمایی خواهند ملت زجر کشیده، ما از تمرات پر بار جهاد دیر ه مندرگردد، چینیکن دسایس سوم را برای می اندازند که خوب خفا نه به ساکامی رو بروسد. اقدام بروقت سپاهیان دلیر اسلام به فرماندهی فرمانده محبوب انجیر احمد ساه مسعود سراج ما این دسیسه را به ناکامی رو برو ساخت، پیروزی حق را بر باطل و غلبه نور را بر ظلمت یکبار دیگر بسما مبارک باد میگوییم.

هموطنان عزیز! انقلاب سکوهمندتان امروز در مرحله پیروزی نهایی خود رسیده، شما مطمئن باشید که بعد از این دست آتوب گران برای همیشه ان شاء الله از کشور ما کونا هشد.

هموطنان عزیز!

ملت ما، ملت واحد و یکپارچه است، در انقلاب اسلامی کشور ما همه اقشار ملت، همه مردم ما بصورت خیلی دلیرانه سهم گرفتند. ملت ما، ملت متحد و یکپارچه است ما هرگز اجازة نخواهیم داد هیچ دستی نا پاک در میان ملت و احداً بنا مرتکب، نسل و قبیله و

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
هموطنان موه من، فرماندهان قهرمان، حماسه آفرینان مجاهد، وارثان عزیز شهیدای گلگون قبلا، شهیدان زنده، معلولین ارجمند انقلاب و مهاجرین دور از میهن! السلام علیکم ورحمة الله وبرکاته بعد: پیروزی انقلاب سکوهمند اسلامی را به همه شما تبریک میگویم. سرانجام جهاد دختنیا ر ملت زجر کشیده افغانستان از میان خون و آتش راه خود را به سر منزل پیروزی باز کرد و مبارز و بیوربای نجیب و دست یاران مزدورش این کثیف ترین مهره الحاد و استبداد یکبار ه بسته شد.

هم میهنان موه من! جهاد دیر حق شما ملت قهرمان، تغییر در جغرافیه و تاریخ جهان به میان آورد. به همت والای فرزندان موه من شما مبراطوری کمونیزم فروپاشید، اکنون با ردیگر دسایس نوم جراجویان افراطی کمونیزم که میخواهند شما می از خون را در شهر کابل بسازند و کشور ما را به دوران اختناق و استبداد دولحاد کمونیزم برگردانند با زبه همت همین فرزندان قهرمان شما به ناکامی رو بروشد. این دسیسه نوم در زمانی صورت میگیرد که رهبران مجاهدین بعد از جلسات طولانی، سرانجام دولت

بعنوان یک کانون امن و استقرار در منطقه و درجهان بمیان خواهد آمد. ملت افغانستان از همه موسسات بین المللی، از کنفرانس اسلامی، ملل متحد و از سایر موسسات انسانی که با ملت ما در دوران جهاد و هجرت یاری نمودند اظهار قدردانی و تکران می نماید.

ما از همه کشورهای همه موسسات، کنفرانس کشورهای اسلامی و ملل متحد یکبار دیگر میخواهیم که در دوران بازسازی با ملت مظلوم و قهرمان ما همکاری بنمایند، ما یقین داریم که

دوستان ملت ما آنچنان که ما را در دوران جهاد و در دوران انقلاب یاری نمودند، در دوران بازسازی نیز با ما همکاری و یاری خواهند نمود. ناگفته نگذاریم که بعد از اسفرا را و صاع در کسور، ما در برابر آنها ای که درگذشتند به بیراهه رفتند بودید یک بار دیگر عفو عمومی را اعلان نموده و به همه اطمینان میدهم که در دوران تکمیل حکومت ما هدیه هرگز به مال کسی و به جان و ناموس کسی کمتر پس نخواوری صورت نخواهد گرفت، من از همه برادران ما هدو از همه فرماندهان

عزیز میخواهم تا در همه جا بصورت جدی برابط امنیتی را تأمین نماید. در اخیر یکبار دیگر از همه اسرا در اردو، و از همه مردم کامبل که در جهت ناکامی این دسیسه نوم یا اسرا دران مجاهدان همکاری نمودند، اظهار قدردانی مینمایم و من یقین دارم که بعد از این، دیگر دسیسه گران کاری را از پس برده نمیتوانند و از ردوی کسور از قوای امنیتی و از همه ارگانهای دولتی میخواهم در جهت ناکامی این دسیسه سوم و همه دسایس با برادران ما هدو همکاری نمایند. السلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

قطعنامه سیمینار هفتم شورای ثقافتی جهاد افغانستان

با دلساداره:

در ذیل قطعنامه ای را میخواهید که در خیم سیمینار "رهایی برای جبران نواقص تعلیم و تربیه در جامعه اسلامی افغانستان" که از طرف دفتر مطالعات امور افغانستان شورای ثقافتی جهاد افغانستان از تاریخ ۲۱-۲۴ ثور ۱۳۷۱ در اسلام-آباد ددا برگزار دیده بود، از طرف علماء و دانشمندان اسرا که در سیمینار رسا در شده است.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

رهبران محترم جهادی السلام علیکم ورحمة الله وبرکاته
یکتعداد برادران شماد در سیمیناری که از طرف شورای ثقافتی جهاد افغانستان در باره "رهایی برای جبران نواقص تعلیم و تربیه در جامعه اسلامی افغانستان" بتاريخ ۲۱-۲۴ ثور ۱۳۷۱ در اسلام آباد ددا برگزار دیده بود در پایان سیمینار این قطعنامه را نظر به وضع وقت با موجوده با اتفاق آراء عنوانی شما برادران ما در نمودند:

از همه شما برادران و رهبران تنظیمهای جهادی ثقافتی برادرانه داریم تا منوجه مسولیت های بزرگ اسلامی و تاریخی امروز فردای خود بوده و در اثر عدم تصمیمگیری قاطع

خویش در راه رفع اختلافات، که منافی ارزشهای والای اسلامی است، خود بخود جلو استقرار و ثبات حکومت اسلام می که در تحت سایه آن، افغانستان مراحل انکشاف و سعادت مندگی خویش را می پیماید، نگریید و آرزوهای و تمنیات شهداء، معلولین، مهاجرین، علماء، دانشمندان و کافه مردم افغانستان را به یأس مبدل نازید و آیات کلام ربانی ذیل را که همیشه مسعل راه ما بود و هست حالا مسورد تطبیق قرار دهید.

وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا

وَلَا تَنَازَعُوا فَتَفْشَلُوا وَتَذْهَبَ رِيحُكُمْ

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ تَفَرَّقُوا وَاتَّخَذُوا مِنْ بَعْدِ

وَأَحِبُّوا إِلَهُاتِهِمْ وَالسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ

اللَّهُ وَبَرَكَاتُهُ

امضاء کنندگان:

پوهانند محمد قاضی، عبدالاحد -

عسرتی، مولوی محمود در سوال، مولوی

نظام الدین نافع، حکمت الله تمس،

پوهانند سید الله سینواری، میر عبدال-

الکریم ندایی، اسناد محمد محسن

منصف، عبدالاحد آموزگار، اسناد

خواجگاه قطب الدین نجمی، حسن گل

باننده وال، دوکتور فضل الرحمن،

پوهانند رشاد ولی عطایی، عبدالملک

جوهر صدیقی، فضل من الله فضلی، نظیر

محمد کاریار، دوکتور عنایت الله

سهرانی، اسناد محمد علم بیان، محمد

محسن فرملی، پوهانند محمد اسحق حسن -

خیل، محمد علم فیض زاد، حبیب الله

رفیع، محمد گلاب بیار.

قطعنامه بزرگان اقوام ولایات ننگرهار، لغمان و کنړ

یا دداشت اداره:

درذیل متن قطعنامه بزرگان اقوام ولایات ننگرهار، لغمان و کنړ را مطالعه مینمايید که دریک اجتماع بزرگ بنا ریح ۲۶ نور ۱۳۷۱ صادر شده است. این قطعنامه از جریده مورخ ۳۱ "سهادت" اقباس گردیده است.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

بنا ریح ۲۶ نور سال جاری علمای مو، من، ریس سفیدان، منورین و مجا - هدی و ولایات ننگرهار، لغمان و کنړ یک اجتماع بزرگی برپا نمودند. این اجتماع که در آن هزاران تن شرکت داشتند با تلاوت آیات چند از قرآن عظیم السان آغاز گردید. در آغاز جلسه عده کثیری از علما به ترتیب سخنرانی نمودند و استراک کنندگان را متوجه وظایف خطیرشان در حالات حساس فعلی گردانیدند و در پایان اجلاس قطعنامه ای را بصرح ذیل اعلان نمودند.

۱- ما مداخله اجانب را در امور

داخلی افغانستان تعبیح میکنیم و هر نوع سازش و بوطیه ای که بر ضد وحدت ملی و سما میرا رضی ما یا بدستندت محکوم میداریم و باید اوام جهاد بسان مقابله مینماییم.

۲- ملت افغان چهارده سال با کمال مردانگی جهاد نموده و دوست و دشمن خود را خوب مساعد، لذا حاضر نیست که در یک حکومت استراکی بسا ملیتای کلم جمع حصه بگیرد و برای کسی هم اجازه نمیدهد که برای اینستان در حکومت اسلامی سهم فایل شود. ما حکومت مخلط را با این ملیتای ملحد بدست ردمینما بیم و در حکومت اسلامی هیچ نوع سهمی برایشان داده نمیوانیم.

۳- قوتهای جهادی که در طول بنا ریح حیثیت گوست و ناخن انگسان یک مشت را داشتند هیچگاه از هم جدا - سدنی نخواهند بود، اگر کسی کوش کند که این گوست و ناخن را از هم جدا کند ما از همه ولتربه ما حیثان این مفکوره جواب دندان شکن خواهیم داد. و آنان را در زمره دشمنان انقلاب اسلامی خواهیم نمود. ما نظام آینده افغانستان را که ممثل اراده افغانها با تدویر مبنای انتخابات آزاد استوار گردید پیشنها مینماییم و میگوییم که این ملت که ۹۹ قیحدان مسلمان میباشد بدون حکومت اسلامی به هیچ جیردیگری راضی نخواهد شد.

طرح و فیصله شورای مشترک هفت تنظیم جهادی ولایت کندهار

یا دداشت اداره:

درذیل طرح و فیصله شورای مشترک هفت تنظیم جهادی ولایت کندهار را مطالعه مینمایید که از طرف علما، مجا هدی و مسوولان تنظیمهای جهادی به تصویب رسیده است. این فیصله از جریده مورخ ۲۶/۳/۱۳۷۱ "سهادت" اقباس گردیده است.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

اول: اولشرا ز همه برای محترم حضرت صاحب، رهبران تمام تنظیم های جهادی و تمام ملت مجاهد، آزادی

افغانسان عزیز را بریک میگوییم. دوم: ما در افغانستان از حکومت اسلامی نفاخا میکنیم که اداره افغانسان، مطابق اصول اسلامی

سکلیل شود. زیرا اهداف جهاد چهارده ساله ما تلاش برای قایم نمودن نظام ناب اسلامی میباشد. سوم: در رأس تمام ادارات نظامی

نهم: امنیت کابل و سایر ولایات با دیدست مجاهدین بطور مسرک داده شود.

دهم: ما از شما رهبران محترم این بغا را دارا ریم که اختلافات ذات الیسی را ختم نمائید و برای ملت مسلمانان افغانستان که تکالیف زیادی را متقبل شده اند و دیگر هیچ قدرتی برای آنان باقی نمانده است اگر بجای اختلاف، برای اتحاد کوشش بعمل آید، این بدفع ملت خواهد بود.

ومن الله التوفیق

غرب اصرار میدارند، که برای ما در وزارت ها و سازمان ها مهم تکلیفاتی ننمایند تا بیرونیات حقوق داده شود، ما هم جداً خواهانیم که با بدار مجاهدین مدافع و با نفوی حوزه جنوب غرب در تکلیفات کما سنه شود.

هفتم: تعلیم و تربیت مسلمانان مطابق اصول اسلامی باشد.

هشتم: بیروگرا مهای را دشمن و بیرونیوں از خالف قبلی تغییر نمائید و بخای موسعی و بیروگرا مهای سا روا، بیروگرا مهای جهادی و اسلامی سرود.

و ملکسی با بدما هدین مطلق، با نفوی و دیندار قرار گیرند و عا بر ملحد کمونیست در آن شرکت ننمایند.

چهارم: تمام بیرونیوں و وزارت دفاع و داخله با بدار مجاهدین با نفوی تشکیل گردد.

پنجم: چنانچه تعلیم و تربیت در اسلام مطابق موا لایی دارد، درین زمینه با بدیرونیوں تعلیم و تربیت در مرکز و ولایات با ر علمای کرام و مجاهدین تشکیل شود.

ششم: در مورد تکلیفات فعلی، مجاهدین و مسلمانان تمام حوزه جنوب

فتوای علمای جید عربستان سعودی

با دد است ا دارد؛ در ذیل فتوای علمای جید عربستان سعودی را مطالعه مینمایید که در ارتباط با حالات جاریه افغانستان صادر گردیده است. این فتوی از جریده "سورخ ۱۳۷۱/۳/۳" شماره ۱۳۷۱/۳/۳ "سها دت" اقمیان گردیده است. ا دارد "افغان جهاد" در اقتباسات خود سیطره نموده، ولی در این اعلامیه موضوع بوجود آوردن نفرت بین سید و سنی را نکوهش کرده و آنرا مخالف مصالح ملی خود میداند.

کفینید که آنها برای جهاد بسیار خطرناک هستند و آنها نما بندگان عرب در افغان هستند امروز چطورا جازه میدید که آنها بحیث نما بندگان فاتح به کابل بیایند.

ای رهبران! چطور به ملیسه های دوستم جازه میدید و چطور به حیث یک طرف در تبعیض کردن آینه شده افغانان به آنها جازه میدید این ها آن ملیسه ها بی هستند که تا آخرین حد آن خون مجاهدین را مکیده اند. ما از این بیم داریم که بعضی مجاهدین به اساس حسن نیت با آنها گیر مانده باشند و در این جا رفتار های درونی شما برای مسلمانان جازه را نمیدهد که یکطرف شما با آنها "ملیسه ها" اختلاف کنید.

لایا لوتکم خبا لادوا ما عنکم قد

دارند، اگر شما بکدارید که این ملیسه ها بیروزی برسد پس هیچ وقت شما معذور بنده سینه نمیسوید و نه هم مسلمانان شما را معذور میداند. بخاطر یکده آنها ۱۴ سال بدجهاد شما جم بر ا بودند.

ای رهبران حقیقی جهاد؛ یونسی خالص، برهان الدین ربانی، عذرت الرسول سیاف، گلبدین حسن حکمتیار، ما این احساس را میکنیم که ملیسه های دست نمانده وسیعه های رافضی کدار خارج به آنها کمک مینودند ما این ها در یک سینه خطرناک دست دارند و میخواستند به ارتباط جهاد افغانان آرزوهای مسلمانان جهان را با خاک یکسان سازند.

ای رهبران جهاد! شما آن مردمانی هستید که در طول جهاد از بعضی مردمان منحرف سخن میردید و می

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

ای ملت مجاهد افغانستان! ما فرزندان سعودی و جزیره العرب از آخرین بیروزی شما بر کمونیست ها بسیار خرسند هستیم و ما این بیروزی را برای شما مبارک باد میگوییم و از خداوند جل جلاله، تمنا داریم تا این نفرت را مقدمه حکومت اسلامی بگرداند که ما سب و بربرهای آن کتاب اللهورسیت رسول الله باشد.

ای مجاهدین افغانستان! ما در حالیکه این بیروزی را برای شما مبارک باد میگوییم به شما خاطر نشان میکنیم که در سطردها سدها سیدنا ایسین بیروزی را مسلمانان داخلی با خارجی آوردن آن سربا سدر بر ایه ما ما بوی دینیه، خطرناکی میآید که بعضی داریم مسلمانان داخلی و خارجی در آن مهم

بدت البغضاً من اقوامهم وما نحفسي
 صدورهم اكبر..."
 ای رهبران احیاء کنید که به
 به سینه های را نفسی کدام رول بدهید
 و این را بدانید که آنها در اساس
 حکومت اهل سنت و جماعت را حمل
 کرده نمیخواهند ما یک بار دیگر شما را
 به این خطرات مواجه میسازیم و بدان
 سخن که اگر شما در پهلوی دشمنان علیه
 حزب اسلامی در دستهای اسراک کنید
 هیچ جواز شرعی وجود ندارد و این کدام
 با کی ندارد که شما با آنها اختلاف
 نظر داشته باشید. "ولی بدانستن
 همدستان بدن جای نیست" و دشمنان به
 کمزوری حزب اسلامی خوش میسازند،
 زیرا اگر ما هدیه دادیم تا در حکومت کم
 میشود آن مجاهدینیکه غلبه
 آنها را بنام مجاهدین بنیادگرا
 یا می کنند، به این ضرب المثل کمی

بیندینید که میگوید:
 "ا کلت یوما کل السور الایین"
 (من آن وقت خورده شده ام زمان
 سکه کا و بعد خورده شد) .
 و اینکه اگر این حرب سر و مسد
 شما بدین دلیل است که سوره جهاد
 و سوره آت را محسوس بدان کرده
 تواند،
 ای رهبران مجاهد!
 آیا این خود جای نجات نیست که
 این حکومت به رودترین مرتبت به سوره،
 بین المللی بدرسمیت ما خست
 شد؛ آیا این جای نجات نیست
 که کشورهای ما بتدریس و هتد که به
 حکومت نجیب و حکومت های قبل از او
 روابط بسیار نزدیک داشتند این
 حکومت را بدرسمیت ما خست؛ آیا برای
 شما این واضح نشده است که تلاشهای
 بین المللی و محلی میخواهد که رول

حرب را ضعیف کند و به کما سیکه بنام
 معتدلین یا دمیسوند رول را بدیدند؟
 آیا شما میخواهید بیخا ظریر آورده شدن
 این هدت آنها، وسیله آنها کردید و
 برای دشمنان کاری را اجراء کنید
 که این در ۱۴ سال گذشته را جای آن
 عا جری بودند؟
 ما به شما بیندگی از ملیونتها
 ملعمان از شما بقا ما میسازیم که به
 منافقین مجال بدهید، خواهد این
 منافقین صحر فین با عدویا دست
 ساندگان و اگر شما در پهلوی حرب
 اسلامی ایستاده شوید این کار از هر چیز
 بهتر خواهد بود و ما همچنان از حزب
 اسلامی و حکمیتیا رضا حب بقا میسازیم
 که با برادران خویش نرمش اختیار کنند تا
 کاران و منافقان جهان و دشمنان از
 فرصت استفاده نکنند.
 واللہ غالب علی امره ولیکن
 اکثر الناس لایعلمون .

امر نمبر صفر یک وزیر دفاع دولت اسلامی افغانستان

یا دداشت اداره:

در ذیل امر شماره صفر یک وزیر دفاع دولت اسلامی افغانستان را میخوانید.
 این اعلامیه که در مورد موعد و نحوه ترخیص خوردن بظان و سربازان صادر شده است
 از روزنامه مورخ ۱۳۷۱/۳/۳ "انس" افغانی گردیده است.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

در مورد اجرای ترخیص خوردن
 بظان قطعاً و سربازان دولت اسلامی
 افغانستان که در دوره بهاری سال
 ۱۳۷۱ خدمت عسکری را تکمیل نموده
 باشند.

حسب هدایت شورای جهادی دو-
 لت اسلامی افغانستان و اعطای
 شرایط صلح آمیز در افغانستان، به

مظوراً سبب عدالت اجتماعی در کشور
 در مورد اجرای ترخیص خوردن بظان
 قطعاً و سربازان، حسب ذیل هدایت
 داده میشود:

الف: برای آسوده خوردن -
 بظان قطعاً و سربازانی که طبق

ماده دوازدهم قانون عمومی تکلیفیت
 عسکری، میعاد معینه عسکری را بسر
 رسانیده باشند از اول سرطان ۱۳۷۱ تا

مدت دو ماهه ترخیصشان اجراء گردد .
 ۱- ترخیص آسوده از سربازان
 و خوردن بظان قطعاً که تکلیفیت خود
 را طبق ماده دوازدهم قانون عمومی
 تکلیفیت عسکری تکمیل نموده باشند
 در قدم اول اجراء گردد .

۲- آسوده سربازان و خوردن
 بظان که در دوره احیاء کمترین
 سال خدمت نموده باشند، باید میعاد

خدمت شان از طریق قطعات مربوطه
تصدیق شود و از محاسبه پرسونل خارج
گردند .

۳- ترخیص آنعده خوردنا بظان
وسریبا زان که میباید ترخیص شان طبق
ماده دوازدهم قانون عمومی مکلفیت
عسکری تکمیل شده باشد، اجراء شود .
۴- ترخیص سریبا زان و خوردنا -

بظان قطعات از روی اسناد ذابیه
در ترخیص واقعی ایسان درج شود و
از طرف رئیس ارکان قطعه و سپه
از طریق کمیاری های مربوطه مهرو
کنترول گردد .

۵- اجراء ترخیص بعد از
درکارت های سرج هایبیل اجراء یعنی
با سند و بعد از این کارت های سرج لغو

سمرده شود .

ب : فرماندانی ها و ریاست
ها یا ییدجا اول شهرت و اسناد ذابیه را
بمظوریت و معامله در جلب نامه ها ،
تذکیریه های مربوطه ارسال نمایند .

سرجنرال احمد ساه مسعود وزیر
دفاع دولت اسلامی افغانستان

بازسازی اجتماعی و اقتصادی

۳۱ مسایل فوری بازسازی افغانستان

۴۸ معلوماتی درباره ولایات سامان و وردک

۵۶ سیمینار فواید اساسی حکومت اسلامی در جامعه آینده افغانستان

مسایل فوری بازسازی افغانستان

یادداشت اداره:

سلسلهٔ «سیمیټارهای علمی ایکه دفتر مطالعات سورای بغافتی جهاد افغانستان در خلال سالهای ۱۳۶۹، ۱۳۷۰ و ۱۳۷۱ دا بیرنموده، قرار بود بنا ریخ ۲۸ فوس ۱۳۷۰ این دفتر سیمیټاری راجت عنوان "مسایل فوری راجع به بازسازی افغانستان" با سهمگیری مؤسسات اسراک کینده و امداد دهنده در بازسازی و عمران کسور بر گزارنما یدکه سناً سفا نه روی بعضی معاذیری دا بیرنگردید. بنا بر آن تجویز بعمل آمدنا بمنظور آگاهی عام از پیسنهادات و نظریات دا نسمندان و کارگزاران این بختی که به زبان انگلیسی به رسنه، تحریر در آمده بود به زبان دری ترجمه گردد و بالنبوه در مجله "افغان جهاد" به دست سرسپرده شود. ما برخی از این مقالات را در شماره قبلی "افغان جهاد" به طبع رسا نیدیم و اینک در ذیل بقیه آن مضامین در خدمت شما قرار میگیرد.

طرح تشکیل عاجل وزارت تعلیم و تربیه

پروهانده محمد فاضل

چنان نبود که فارغ التحصیلان دوباره به ولایات و قریهجات جذب شوند و حوالات لازم را در حیات مردم پدید آورند و افق نظر و ذهنیت های مردم را بصورت سازنده و مفیدی تغییر دهند و در بلند بردن سویهٔ زندگی مردم، زلحاظ اقتصاد، اجتماع، سیاسی، حرفوی و حتی تأثیری بگذارند.

همچنان همه آگاهی کامل داریم که نه تنها طرح در کشورمان نه تنها در نظام تعلیم و تربیه، ما، با وجودیکه با من هم بود، صدمه ای جبران نا پذیر و را رد کرده است حتی عمارات مکاتب با همه دستگاه های آن بخاک یکسان گردیده است. کتب درسی را بتمول کلام الله مجید آتس رندیم و معلمان متدین را یا زندانی کردند و یا به سها دت رسا نیدند. چهار ده سال دورهٔ کمونیستی بما چیزی بنام تعلیم و تربیه نگذاشت و ما در آینده با یدنا ز صفر شروع کنیم و بنیان تعلیم و تربیهٔ کشور خود را مطابق اساسات مسیسلام و بنیادینهای جامعه را ز توشه دات بگذاری نماییم. بر علاوه ما هدا ن صحنه های دگرگونی افغانستان

طوری که همه آگاه هستیم قبل از کودتای سوم کمونیستی در ۱۹۷۸، افغانستان دارای تعلیم و تربیه منظم بود. در کشور مکاتب ابتدایی، متوسطه و ثانوی وجود داشت. لیسه های عصری و معیاری استقلال، نجات و حبیبیه توسط معلمین فرانسوی، آلمانی و امریکایی تدریس میشد. پوهنتون ها در کابل و ننگرهار با لیسه های حرفوی و مسلکی دا برنده بود که جوانان ما از آنها فیض می بردند.

با آنکه در سراسر کشور مکاتب دا بر بود، اما برای رفع نیازمندیهای جامعه کار قابل تذکری انجام نمیکرفت. یک خالی بزرگی را بین فارغ التحصیلان و احتیاجات مردم آن دیا را بجا دکرده بودند. فارغان صوف ۱۲ و پوهنتونها دوباره جهت خدمت به دهات، قصبات و حتی شهر و منطقه خود با زخمی گشتند و حتی الامکان در کابل پایتخت کشور جذب میشدند. تعلیم و تربیهٔ آنها تأثیری در حیات جامعه مردم نداشت و این دلیلی بود که باعث ایجاد خلاها و سوءتفاهات میشد. زیرا که نظام تعلیمی مکاتب عالی

به ديگران را برهم زدند. اساساً اخلاقی را در کسبون سا حسد. بی اعتمادی در نهاد طفل، جوان وحشی مردم طوری بنیان گذاری شد که در کابل زمین حتی دوسان نمی توانستند با هم را زدند بگویند و در دلد نما بند. این سیوه درهمه کسورهای کمونیستی حکم فرما بود که نتیجه ظلم و استبداد دوطرفه مچا سوسی است.

۵- نظام ارتش ای انوما نیکی از یک صف به صفت دیگر برای اعضای حزب در مکاتب تطبیق میداد. آنها نیکه بهره میکردند و در جبهه علیه مجاهدین می جنگیدند از یک صنف به صنف بلند ارتقا میکردند و بدون امتحان کاندید میبودند. هجرتی دلخواه خود را مل می شدند و از آن هم بدتر که مهاجرت با مدعا عزیزی هم حاصل میدادند.

۶- در جوانی دفتر وزیران دفتر مینا ورین روسی قرار داشت. آنها امر می نمودند و وزیر معارف و وزیر تعلیمات عالی آن دسایر را تطبیق میکردند. بنا بر آن نصاب تعلیمی مکاتب و پوهنتونها بدون استراکاف آنها و اساساً دان پوهنتون تجدید نظر میدادند.

۷- تقریباً همه اطفال از تعلیم و تحصیل بصورت واقعی محروم یا خسته شدند. جنگ بسدب خودتوانی ما بماندمان ها در سائر مناطق کورجریان یافت، مکاتب نه تنها بسته شد بلکه به خاک یکسان گردید. در مرکز ولایات بسمول کابل و پوهنتون ها درس نبود. اوقات ناگردان روزها با رسها و میسینگ ها میگذشت و در زمانهای حزبی خوشگذرانی بعد از اعلای خود رسیده بود. در ولایات اطفال یا شهید شدند، یا معیوب و با والدین هجرت نمودند و از تعلیم و تحصیل محروم گردیدند.

۸- اکنون خلای عظیمی در آنها بین دو نسل بلکه بین نسل ها ایجاد شده است. اطفال در میدان های جنگ با دود باروت و صدای تفنگ و بمبارانها آسایش خود را در دور ما بدیدند و در همین حال جوان شدند. گمانیکه داخل مکتب بودند بدینا چارترک مکتب گفتند.

۹- اطفال و نوجوانان در روسیه برای مغربوی نقل داده شدند از یک طرف مغربوی سوند و به افکار مارکسیستی عقیده حاصل کنند و از جانب دیگر فن جنگ را بیاموزند و جای قسوس سرح روس را بگیرند.

۱۰- طوری که مذکور شد ما می از تعلیم و مکتب و ندهانی ارعما را مکتب در سائر کور در ترکولوله باری ها و بمبارانها باقی مانده بود.

اکنون صور نما پیدا این همه وضع بی سروما مان تعلیم و تربیه در کور که میتوان در باره احیای مجدد سکولاریت، نصاب تعلیمی و دایر شدن مکاتب و تعمیر عمارة مکتب طرح جامع را بصورت عاجل بریزد؟ ایس کار بی مشکل است و از یک نفر سا خسته نیست، بهتر آنست برای اینکار یک کمیته از متخصصان فن، مربیان و معلمان

و تعلیم و تربیه ده سال اخیر زمان سلطنت، قیاس میکنند و میگویند تعلیمات دینی فقط بنا مبود و به آنچه شمار آورده میشود تربیه کارکنان و مامورین دولت بسکل کاملاً طبیعاً به وظایف کور کورانه و وفا داری به شاه و خاندان سلطنتی بود و بس، و هر که در مرتب و وفا داری او احسان کمبود و سستی میشد و ترفیع نمیگردد و از وظیفه برکام رسا خسته میشد، و حتی اینکه وزیران و صدرا عظم کور نیز جز به اراده شاه و خاندان سلطنتی نمیتوانستند ابتکاری را در بهبود کسور بدست گیرند. اراده مردم قطعاً موضوع بحث نبود چه جای آنکه تمثیل شود، این مسئله را صدرا عظم های وقت بر ملا گفته اند.

نظام مکاتب در اثر مدخلات محسوس هوا خواهان کمونیستی از هم پاشید، دسپلین و انضباط جای خود را به مظاهرات و خود سری ها گذاشت که سر رسنه آن هم بدست خاندان سلطنتی بود. بنا بر مصلحت وقت سران کمونیستی "آقا بلی ها" و از چا پلوسان درجه یک در باره خاندان سلطنتی بودند و در ظاهر مرجعاً اطاعت و وفا داری به اظهار چیز دیگری نمی پرداختند ولی در باطن به تحریک نوجوانان که در سنین جنون و هیجان قرار داشتند، دست قوی داشتند و کسی هم ملتفت آن نبود و اگر هم بود بنا به رنباط ایسان نمیتوانست جلو آنها را بگیرد و با لخره آن همه آزادیهای کمونیستی بود که منتج بحال ناگوار ی شد که درین ۱۴ سال تلخی های زهر آگین، کشتارهای بیدریغ، سرکونی سلطنت و خرابی کسور را از شاه تا گدا همه دیده و چشیده اند و هنوز هم بقایای آن در کابل بر سر اقتدار هستند.

تأثیرات ناگوار نظام کمونیستی پس از کودتاها و بنا چم قانون سرخ در درگرونی نظام تعلیم و تربیه ما آنقدر واضح است که حتی جای تذکر ندارد. پروگرامهای مغربوی و برهم زدن عقاید اسلامی و فرهنگ اصیل اسلام و معنای... مایعاتی است جبران ناپذیر، که فقط محضراً از بعدی حادثات برجسته آن نام میگیریم:

۱- نخستین حمله کمونیستها در نظام تعلیمات اسلامی و آزادی ما بود، بنا بر آن در نصاب تعلیمی تحولاتی رایج وجود آوردند تا نظریات کمونیستی را بجای اسلام جایگزین سازند.

۲- به تشکیلات سازمانهای اطفال و جوانان دست زدند تا به این وسیله اطفال مکاتب ابتدایه را از یاد و سر و جوانان لیسها و پوهنتون را به نظریات و عقاید کمونیستی آشنا سازند. وریشه عقیده بخدا، جل جلاله، و اسلام را از بیخ و بن برکنند و از رنهای اسلامی و ملی ما را برهم بزنند

۳- در نصاب تعلیمی مضمون جدیدی را داخل ساختند که جز از نظریات مارکس چیز دیگری نبود و اگر کسی از آن ناگام میشد با بد پروگرام تمام سال را سر از نو تکرار میکرد.

۴- آنها حسان عماما دهنش و احترام متقابل و اعتماد

۵- تعیین اسخاښ مسلکي جهت تدوین نصاب تعلیمی مطابق اهداف تعلیم و تربیه نویسی اسلامی و افغانی .
 ۶- موافقت با حسن کمیته‌ای جهت سروی و مطالعه مواد درسی و وسایل طبیعی و جعل و نقل آن .
 ۷- ترخیص و طایف مدکره میسوان تشکیلات آسی وزارت تعلیم و تربیه را بر حسب ذیل پیشنهاد کرد :

تشکیلات عاجل وزارت تعلیم و تربیه

تشکیلات اداری وزارت تعلیم و تربیه به ترتیب عاجل مطابق ضرورت های آسی آن تثبیت و تعیین میگردد تا اسخاښ مسلکي و ما حیثان تجربه در تعلیم و تربیه برأس امور مقرر شوند . وزیر ، معین ها و رؤسای شعبات مسلکي و اداری اسخاښ مسلکي و کارآموز مقرر خواهد شد . با ید گفت کرسه اسخاښ غیر مسلکي و بدون تجربه علمی و اداری در تعلیم و تربیه بدرت میسوانند از عهده وظایف سنگین خود بدر آید .

بدین منظور وزارت آینده تعلیم و تربیه کوریا بسند دارای تشکیلات آسی باشد :

سورای عالی وزارت تعلیم و تربیه

وزیر

بوردمساورین و مجلس ورا

معین اول (مکرسریت (دارالانشاء) معین دوم

شعبات تدریسی و اداری :

- ۱- ریاست تعلیمات ابتدایی
  - ۲- ریاست تعلیمات متوسطه و ثانوی
  - ۳- ریاست تعلیمات مسلکي
  - ۴- ریاست تعلیمات اسلامی
  - ۵- ریاست تعلیمات تربیه معلم
  - ۶- ریاست تعلیمات اطفال ، جوانان ، اکا بر و معیوس - سر جنک .
  - ۷- ریاست موه نه بهیودن سوان
  - ۸- ریاست تدوین نصاب تعلیمی ، تجدیدنظر و تربیت کتب درسی .
  - ۹- ریاست مطبعه جهت طبع کتب و مواد درسی .
  - ۱۰- ریاست پلان ، احصائیه و بودجه
  - ۱۱- ریاست اداری و کنترول
  - ۱۲- ریاست مأمورین ، معلمین و مستخدمین
  - ۱۳- ریاست روابط فرهنگی و بیونسکو
  - ۱۴- ریاست تعلیمات سمعی و بصری و مرکزهای بین
  - ۱۵- ریاست تعمیرات .
  - ۱۶- ریاست تحقیق و نظارت .
- اکنون مختصراً به معرفی این تشکیل میپردازیم :

با تجربه تعیین گردندا کاری را انجام دهند .
 بهر حال حینیکه در باره احیای مجدد تعلیم و تربیه فکر نمیکنیم سوالی چنددهن اسخاښ را بخود مسعول میدارند که با این همه نصاب مشکلات چه باید کرد ؟ و از کجا باید شروع نمود ؟ خیلی برای حکومت اسلامی آینده افغانستان مشکل است تا هر چیز را بصورت عاجل طرحریزی کند . مگر با ید کار را مرحله بمرحله انجام داد و با هلتن سپرد . من برای طرح تشکیلات عاجل وزارت تعلیم و تربیه و احیای مجدد مکاتب مراتب آن را پیشنهاد میکنم تا در نظر گرفته شود :

۱- نخست با ید مردان کار و مسلکین را در تعلیم و تربیه جستجو گردندا به تشکیلات فعال تعلیم و تربیه بپردازند و اسخاښ مسلکي را بر کارهای مسلکي بکار بندند . آنگاه آنها میتوانند به تشکیلات وزارت و نصاب تعلیمی معیاری و اسلامی اهما منما پندندا از یک طرف و ادارات را فعالانند به پیش ببرند و از جانب دیگر دردهای گذشته را علاج کنند و نصاب تعلیمی را تدوین نما یند که بسوا نند تا زمندیهای مردم را برآورده سازند و نواقص گذشته را ترمیم کنند و اسخاښ منلمان و وطن دوست را به کورس تربیت و تعلیم معیاری

۲- این مربیان مسلکي با ید به تعیین کمیته‌های جهت تثبیت اهداف تعلیم و تربیه اقدام پندندا این کار فیمندارا انجام دهد و نواقص و بیسورای عالی وزارت تعلیم و تربیه را جهت فیصله نهایی حاصل دارند .

۳- این دسته متخصصان و اداره چنان مسلکي تعلیم و تربیه ، نیازمند کارکنان ما هرو بودجه کافی میباشد .

۴- قبل از آنکه قدمی در طرح پلان تعلیم و تربیه برداشته شود ضروری پنداشته میشود تا وضع موجود تعلیم و تربیه افغانستان را مطالعه نموده و در یافت که در کابل و مرکز ولایات و اطراف آن چگونه تعلیم و تربیه جریان دارد . برای این منظور یک سروی کامل منابع عمده تعلیم و تربیه در سراسر کورس ضروری است ، چون :

الف - بدست آوردن احصائیه مکاتب ابتدائیه ، متوسطه و ثانوی در شهر کابل ، نوابح آن و در سراسر کورس .
 ب - فهم تعداد مکاتب بیرون افغانستان در کسان و ایران .

ج - فهم احصائیه اطفال دارای سن و سال مکتب و بالاتر از آن ، تعداد معلمین با سوبه آنها و عمارات و کمبود معلمین .

د - فهم نصاب های که در آن قطعاً مکتب موجود نیست ، ضرورتها و تعداد مکاتب در آن جاها .

ه - فهم وسایل تدریس به سوبه های مختلف ، کتب و لوازم تعلیم و عمارات مکاتب .

و - فهم تعداد مدارس و دارالحفاظها .

ز - فهم تعداد مکاتب مسلکي و ضرورت آن با داسس پنداشتن عمارات .

اول - شورې عالی وزارت تعلیم و تربیه :

از وظایف عمده این سوری طرح بالیسی و اعدادات تعلیم و تربیه و تصویب آن است و همچنان تعیین وظایف معین ها، صلاحیت های مشاورین، تصویب وظایف محلیت ریاست های تعلیم، تربیه، تربیت بودجه، سالانه، خوبست پلان های انکشافی و ماسترپلان از جمله: وظایف آن شمار می رود.

سورای عالی وزارت تعلیم و تربیه مشکل اساسی ۱- وزیر بخت رئیس ۲۰- دو معین ۳- مشاورین ۲۰- وزیر عدلیه یا یکی از اعضای عالی رتبه و منجرب آن ۵- وزیر پلان یا یکی از اعضای عالی رتبه و منجرب آن ۶- دو غیرنما بنده عالی رتبه و منجرب سره محکمه ۷- دو غیرنما بنده منجرب سورای ملی و اعیان ۸- والی کابل ۹- رئیس بلدیة کابل ۱۰- دو بیرونی بیرونی تعلیم و تربیه پوهنسون کابل ۱۱- دو نفر از معلمان منجرب مکاتب که جمعاً بیسی ۱۵ تا ۱۷ نفر می رسد. مجلس نظریه ترمیم و دید و وزیر تعلیم و تربیه را بر می رسد.

دوم - مجلس وزارت :

وظیفه این مجلس بحث در اطراف جمیع مشکلات تعلیمی و اداری و دریافت راه های حل آنست. فیصله ها بعد از امضای وزیر قایل اجرا است. تعیین کمیته ها بر اساس صلاحیت و زیر وظایف این مجلس است. تصامیم کمیته ها به مجلس وزارت رؤیت داده می شود و اگر کدام موضوع مهم باشد به سورای عالی رجعت داده خواهد شد. وضع بالیسی تعلیم و تربیه نسوان بعد از تصویب مجلس وزارت به سورای عالی جهت تصمیم نهایی تقدیم می شود.

این مجلس مشکل از وزیر، مشاورین، معین ها و جمیع رؤسای تدریسی و اداری وزارت میباید. در غیاب وزیر، مجلس را یکی از معین ها اداره میکند. مجلس وزارت هفته یک روز در وقت معین دایر می شود. مسی از بیسی اعضای مجلس انتخاب می گردد.

سوم - ریاست تدریسات ابتدایی :

تعلیمات ابتدایی شامل انواع تعلیمات اساسی میباید و اطفال دارای سنین ۷ تا ۱۱ شامل صنف اول می شوند. و تا صنف شش، دوره تحصیل ابتدایی دوام میکند. سفارین من چنان است که هر صنف اول تا صنف چهارم بیسرووقف آموزشی زبان شود و انواع مهارت های لسانی چون حرف زدن درست خواندن و نوشتن صحیح طی بالهای اول کسب کردد البته ریاضیات و علوم طبیعی و اجتماعی هم تدریس شود ولی فشار درس در آموزش زبان و مهارت های آن باشد. طفلی که به صنف پنجم می رسد باید در خواتن و نوشتن دانسته باشد.

در سراسر کشور افغانستان ۳۲۱ واحد حکومتی است که هر گاه در هر واحد حداقل پنج مکتب ابتدایی باشد از مجموع آن به ۱۶۰۵ مکتب بالغ خواهد شد که بر حسب آن می توان تعداد معلمان، ساگردان، صوف و جبراستی های آن را سنجی نمود. هر گاه در دو مکتب ده معلم ضرورت باشد، تعداد معلمان به ۱۶۰۵ خواهد رسید.

در مقدمه این موضوع سفارین نمودیم که یک سوری جا - مع صورت بگیرد. مگر می توان تا تکمیل سوری استظار کند و برای اطفال و جوانان زمینده های تعلیم را مساعدت است. البته مکاتب بسویه های مختلف با یداً سینی کرد و با زمانه سنی سینه سوری می توان آن را رونق داد. البته در برابر کردن مکاتب هر دو جنس پسران و دختران تا بدمد نظر باشد.

چهارم - مکاتب متوسطه ثانوی :

الف - مکاتب متوسطه : مودل و نمونه ها بکنا ید برای تأسیس مکاتب متوسطه است. بنا به تصمیم آنست که در هر واحد اداری (حکومتی) دو مکتب متوسطه خواهد بود که مجموع آن ۶۴۲ = ۲ × ۳۲۱ خواهد شد. و اینکه مکاتب متوسطه دارای مکاتب ابتدایی هم باشد که ریست که مربوط به نفوس منطقه ای می شود که در آن مکتب موقعیت دارد.

ب - مکاتب ثانوی : همچنان در خمین ماد و مکتب ثانوی برای هر واحد اداری است تا یکی برای پسران و دیگری برای دختران تعیین داده شود. البته مکتب دختران مربوط به درجه اما دگی محیط و داسن معلمات و وسایل تحصیل است. طبیعی است که دختران، ملیس به لباس و حجاب اسلامی میباید. داسن مکتب متوسطه پیوست به لیسسه، مربوط به موقعیت و تعداد نفوس آن محل است.

پنجم - مکاتب حرفوی :

سفرار نمونه و مودل موضوع پلان ما، با بد مکاتب حرفوی برای رفع احتیاجات جامعه را بر کردد. در هر یک از ولایات بیکه تعداد حکومتی محلی آن به ده تا بیست برسد یک مکتب مسلکی دارای شعبات مختلف نظریه ایچا کاتب و صورت های آن ولایت تأسیس یابد. در صورتیکه تعداد حکومت محلی از بیست تجاوز کند دو مکتب مطابق شرایط آن ولایت امساج گردد. البته پیوسته احتیاج جامعه در تأسیس لیسسه های حرفوی مدنظر گرفته می شود. فرار محاسبه دقیق بر حسب مورمول مذکوره تعداد مکاتب حرفوی به سزده باب در سراسر کشور می رسد تا بتواند سارین ناحیه جوا بکوی احتیاجات جامعه یابد.

ششم - مؤسسات تربیه معلم :

احتیاج می رسد دیگر جامعه برای دایر نمودن مکاتب ابتدایی، متوسطه و ثانوی تأسیس مؤسسات تربیه معلم

تربیت معلم سنجیده شده است که جمعاً بالغ به ۴۲ مکتب مکررند.

در کما را این موه سات یک صنف دار الحفاظ برای حفظ فرا تکریم سیرکتا پیش با بدنا در آن معلمان کلام الله سرت و فاری های فرا تکریم سربیت شوند.

هشتم - تعلیمات اکابر برای نوجوانان، کلاس لادن و معیوبین :

این صنفه، وظایف متعدد را اجرا میکند. اول برای جوانان، کلاس لادن و معیوبان، سواد حیاتی می آموزاند که مفهوم سواد حیاتی بدین مجموعه، بعضی از مهارت های لازم، زندگی مطابق ذکاوت، استعداد دوقابلت های جمعی آنها است.

وظیفه دیگر این صنفه، تعلیمات نوجوانان، اکا پرو معیوبین بر اساس سن و سال و قابلیت و جنس آنها است. مطابق آن بتوان برای آنها صوف لازم را اختصاص داد. بعضی از آنها سایدیه کست بعضی از مهارت های خردوی بخدا علای آن قابلیت دادند. این نوع کورس ها مطابق احیای جات ساگردان و سیا ز مندی های جا معده باید اقتراح شود. همچنان این صنفه برای ساگردان ضعیف که دیرتر میآورد، با بدکورسهای خاص سا مگاهی را مطابق دروس مکاتب باز کند تا ساگردان به این وسیله مقبول شوند و بتوانند با همصفا ن خود مطابقت و برابری کنند. حرفه ها برای معیوبان مطابق قابلیت های جمعی و ذهنی آنها بدین میشود.

البته یکی از وظایف عمده، این صنفه بدین مسایل دینی و عقیدوی برای کسانی است که تحت تأثیر کمونیست ها عقاید آنها است و ضعف خدایا عدویا تعلیم اسلامی اصلاً ندیده اند. البته بعضی از آنها بکورسهای دوا مداری ضرورت پیدا خواهند کرد. این نوع تعلیمات نظریه ضرورت هر منطقه جریا ن خواهد داشت.

نهم - مؤسسه بهبود نسلان :

البته همایش دقیق آن در دست نیست ولی در سراسر کشور در حد در حدود هزار بیوه زن تخمین میشود که سوهزاران راد زرا دهجا دودر راهی از دست داده اند، اکثریت مطلق آنها نیازمند کمک اند. با بد آنها مهارت های مفیدی را در صایح دستی کسب کنند تا از عواید آن بسوا سیدیک زندگی مناسبی را سیری نمایند. این موه سدر قدم اول صایعی را با بد در نظر بگیرد که با از عواید آنها سدا سدا بعد از آن بهر آن جوان فرصت داده شود تا از آن منافع را انصاف کنند و آموزش مهارت لازمها بدو امما سواد آموزشی نیز باشد.

است. تعداد این موه سات مطابق پلان مطروحه بنظر سرت تعداد واحدهای اداری ولایات، سنجیده شده است. در ولایات سرتی که تعداد حکومت محلی آن از پنج سادده میرسد حداقل تا سیس یک دارالمعلمین را ایجاد میکند. هرگاه تعداد واحدهای اداری محلی از ده تجاوز کند به دودارالمعلمین احساس نیاز ز مندی میشود. بر حسب این نمونه و سنجش، تعداد موه سات تربیه معلم به (۴۲) میرسد. البته دارالمعلمین شامل ساگردان انات و ذکور خواهد بود مگر تربیت معلمان در صوف جداگانه و مطابق شرایط ایجابات خاص و حجاب شرعی باید مدنظر گرفته شود. همچنان شرایط و اوضاع جا معده پیوسته رعایت خواهد شد.

موه سات تربیه معلم به دسته تقسیم خواهد شد :

اول: تربیه معلمان ابتدایی که فارغان صوف نهم تا دوازدهم به این منظور تربیه خواهند شد.

دوم: برای مکاتب متوسط فارغان صوف دوازدهم، انتخاب شده برای دوسال دیگر به دارالمعلمین عالی در رسدهای مختلف تحت تربیه فرا خوا هندگرفت.

سوم: معلمان لیسها نیز از فارغان صوف ۱۲ انتخاب میشوند و مطابق امتحان کانتکور در موه سات تربیه عالی معلم در فا کولته تعلیم و تربیه، تربیه خواهند شد. این فا کولته بر حسب مضامین مختلف نوا مضا مین مسلکی، شعبات متعددی خواهد داشت و محصلان برای چارسال تحت تربیت فرا خوا هندگرفت و با درجه لیسانس تحصیل خواهند کرد.

موه سات تربیه معلم دو وظیفه عمده را انجام خواهد داد. یکی تربیت معلمین آینده و دیگری بلسند بردن سویه علمی و مسلکی معلمان موجوده در تحت پروگرام تعلیمات داخل خدمت.

البته موه سات تربیه معلم بهر سویه یک معلم تربیه نماید بدینا شن یک مکتب تجربوی جهت بدین آموزش صورت دارتد. برای تربیه معلمان ابتدا سیده مکتب ابتدا سیه برای تربیت معلمان متوسطه مکتب متوسطه و همچنان برای معلمان ثانوی بدینا شن لیسنا حسن ضرورت میشود تا هر کدام آن علی الترتیب برای ساگردان در کسب علمی بدین و فرا گیری اصول بدین بکارگما سده شود.

دهم - شعبه تعلیمات اسلامی :

این صنفه هم برای برآوردن دوهدهای بر منسوب اول تربیه معلمان تعلیمات اسلامی برای مکاتب مختلف و دوم برای تربیت مبلغان دینی و اخلاقی. این دسته ساگردان، از فارغان صوف ستم انتخاب میشوند، برای سن سال به تحصیلات علوم و عقاید دینی اهما میوزند، البته در پهلوی مسایل دینی بعضی مسایل علوم سدا وله را هم کسب مینمایند. تعداد این نوع مکاتب مطابق موه سات

بیا که بعضی از آنها از قرائن و نشانی‌ها در تحصیل و در درجه‌ها بستی خود سیفت جستند.

بیا بیدنگذاریم پیش ازین استعداد، ذکاوت، حیات، نیرو، پول کسور و سرمایه‌های معنوی و مادی ما ضایع گردد، بهر است تا یک کمیته، مقنن را از ربا ب فضل و دانش و آهنگار بیکه تحصیلات مسلکی در تعلیم و تربیه و تدوین نظام تعلیمی دارند و از دوسا نیکه درین راه همین اکنون بی‌سایه بیا کمک می‌کنند، بسکلیل دهیم و مهلت دهیم تا یک نظام تعلیمی معیاری را برای دوره‌ها و سوبه‌های تحصیلی ما ترتیب دهند، اگر امروز این کار را نکنیم حتماً فردا کردنی هستیم پس بهتر است تا وقت را از دست ندهیم و با حیات نسل آینده‌سازی نکنیم و مطابق آن کتب درسی خود را عیار سازیم.

یازدهم - شعبه کتب و مواد درسی:

طبع کتب و مواد درسی از مسوولیت‌های عمده وزارت تعلیم و تربیه است. آن وزارت باید برای انجام اینکار یک مطلبه، مجری یا سخا من فنی داشته باشد. زیرا بدون دانش کتب درسی و مواد تعلیمی مشکل است که بتوان درس داد.

دوازدهم - شعبه پلاننگذاری، احصائیه و برجه:

این شعبه مؤظف به پلاننگذاری است. زیرا بدون احصائیه، دستی نمی‌توان به طرح پلانی ناپیل سدویلان راهم بدون بودجه نمی‌توان تطبیق کرد. پس پلان هر قدر خوب و ساده‌تر بدون احصائیه‌ها خسته نمی‌توانند و بدون پول هم تطبیق نمی‌گردد. پس برای طرح یک پلان خوب، پلان - گذار مسلکی و منجرب، کارکنان صاحب تجربه، معلومات کافی از لحاظ داشتن احصائیه‌های قابل اعتماد دویا لآخره بودجه برای تطبیق آن ضروری است. بدون پلان گذار مسلکی نمی‌توان پلان درست ساخت.

سیزدهم - شعبه اداری کنترل:

وظیفه این شعبه فراهم نمودن سهیلات برای تطبیق پلانها و اجراءات تا بیا موروزارت تعلیم و تربیه است. شعبه اداری اصلاً شعبه خدمت برای رسیدن به اهداف عالیه تعلیم و تربیه است. بنا بر آن این شعبه انواع مواد نظرب سرورب تعلیم و تربیه را برای سعیاات مسلکی تهیه می‌دارد. این شعبه در ترویج کتب درسی و رساندن آن بدست ساگردنهم حیا بی دار دویا بیکه این اداره مواد و کتب درسی را به دور - دستریین نظام کسور انفعال دهد. شعبه پول، معایب و معارفات مطابق بودجه از وظایف این اداره است.

اداره چیا ن تعلیم و تربیه از وزیرا آمران اداری و سعیاات مسلکی با پیدارای خصوصیات اساسی باستند. اول با بد مسلکی با سندنا به اهمیت کار تعلیم و تربیه پدا سندو

البته خواندن، نوشتن، حساب و معلومات مدنی و طبیعی نیز برای آنها تدریس خواهد شد. ولی در درجه نخست باید خواندن قرآن کریم و مسایل دینی را قرا بگیرند.

اینهمه سفارش می‌شود که در صورت امکان بعضی از آنها را با پدا زلحا طوبولی و مادی کمک کرد و راهی سهی و ناپیل زندگی را برای ایشان هموار ساخت. بخدمت یکسانی با بد کمک کرد که آنها سرپرستی نداشتند و به آنها بیت کمک نیار - مندبا سندویا چنان معیوب باستند که از آنها هیچگونه کاری ساخته نباشد.

دهم - شعبه نصاب تعلیمی و تهیه کتب درسی:

نصاب تعلیمی مطابق اهداف و مقاصد تعلیم و تربیه اسلامی ترتیب و تجدید نظر شود. من فقط از اهداف تعلیم و تربیه نام می‌برم و تفصیل آنرا به جای دیگر می‌گذارم. اهداف تعلیم و تربیه را می‌توان به سه دسته ذیل تقسیم نمود:

- ۱- اهداف اصلی و اساسی که عبارت از خدا پرستی و عقیده، کامل به هفت مؤظف من به می‌باشد. همچنان انسان دوستی و حفظ مکارم اخلاقی و ارزشهای ملی که مغایر با اسلام نباشد و تلقین اینکده حب وطن از ایمان مناسه می‌گردد.

- ۲- اهداف عمومی: اینکده خداوند، جل جلاله، انسان را آزاد آفریده و فاعل مختارش خوانده است لهذا با پیداسا کرد را در انتخاب رأی، فکر و عملش آزاد تربیت کرد و در قبال آن درس مسوولیت به او داد و بیا لآخره زبان را به خدا علانی آن در او انکشاف و پرورش نمود.

- ۳- اهداف خصوصی: مربوط به هر محمول درسی است که به فهم و درک مفاهیم علمی آن با پیداسا پیل سدوا ز علوم مندا و له با پیددر حیات استفا ده کرد و جهت زیست مسالمات - آمیز و با همی و نیل به اهداف اصلی و عمومی آن کار گرفت. با در نظر داشت این اهداف با پیدنصاب تعلیمی و دروس مکاتب آینده، مان بهر سوبه یا بیکه با پید معیاری کردند، مقصد از معیاری بودن نصاب تعلیمی آنست که با گذردن مکاتب در جمیع مکاتب جهان بتوانند در صورت معادل خود شامل شوند و در امتحانات شعول مؤصفت حاصل نمایند. ما نبا بد پیش ازین با حیات نسل آینده چون دوره‌های کموس - نیستی وحی قبل از آن بازی کنیم و زندگی آنها را بحفظ بیکه ده معلومات محدود و بدون فهم حقایق آن ضایع سازیم. من چدا سفارش می‌کنم که مکاتب ما به سوبه‌های مختلف بیا یکی از کشورهای مترقی اروپایی یا عربی با حفظ حقایق اسلامی و سعایزوا ارزشهای انسانی و ملی ما نوا میب حاصل دارندا بتوانند فرزندان ما را بسوبه عالی استعدادسان به زبور علم و عمل بیا رایند. چنانکه فارغان لبسه استقلال رأی با بد پوهنتونها ی قرائنه پذیرفته شده بسوبه‌های لیسانس و ماستری و دوکتوری دوش بدوش قرائن و نشانی‌ها در تحصیل گردند و

- دریافت مکالمات و ضبط و فیلم‌های طولی مدت و گویا مدت برای مستحقان تحصیل .
- دریافت نوا میب برای مکانب بسویه‌های مختلف عندالضرورت و بطور مثال و نمونه .
- برقراری تماس نزدیک و مستقیم با یونسکو .
- پیوسته دسختن درست و ما حب صلاحیت علمی جهت اسراک در کنفرانسهای سالانه یونسکو .
- اسراک دادن یونسکو در پروگرام‌های مختلف تعلیم و تربیه .
این وظایف فقط بطور مثال ذکر شد . رئیس و اعضای این دفتر رهتمایی و زیرمعینان تعلیم و تربیه و وظایف بهتری را جستجو خواهند کرد .

هفدهم - شعبه تعلیمات سمعی و بصری :

امروز این شعبه در تدریس کتب اهمیت زیادی کسب نموده است . وظیفه آن تدارک مجموع وسایل سمعی و بصری است مانند فلماها ، پروجکتورها ، سینماها ، ترتیب چارت‌ها و جداول ، سهیه ، نما و پروا مثال آن .

هژدهم : شعبه تعمیرات و مهندسی :

عمارات مکانب مربوط بتعداد صنوف و اظافهای طرف ضرورت مکنب و انواع مکانب میباید . نخست از همه مطالبه مدل و نمونه پلان تعلیم و تربیه و تطبیق آن در ساخت کدایجا بوقت را میباید . سما میداند که در ترجمتات وحیانه و تعمیرات و ددمناسه روسها و بقایای کمونیست سان مکانب در ولایات و اطراف بکلی از زمین رفته و بایسد از بودریس با راه اقدام نمود . این مشکل میتواند بر حسب ذیل نظریه مجریه و چشم دیدا اینجا نب در صحنه‌های جهادی حل شود . الف : عمارات پخته کاری که تحت پروگرام (AID) در هر گوشه و کما رکسور ساخته شده بود علی العموم در چارچوکات آن باقیمانده است ، با اندک امکاناتی میتوان آنها را دو باره مریم کرد و در دروازه‌های آنها درست نمود .

ب : در بعضی از قسمت‌های وطن ، مردم سراز نویسرای فرزندان خود از مواد محیطی ، آب و گل و گاه هم از سنگ ، صوفی را با تعدیای بدون نقشه ساختند . موماندان‌های جید و صاحب فرهنگ در نصب کلکین‌ها و دروازه‌ها به آنها کمک نموده‌اند ، میتوان آنها را بررسی کرد و در صورت لزوم بسرمیم نمود .

ج : میتوان به عین شکل با کمک‌های مزید عمارات خا مبراهن مطابق نقشه برای رفع ضرورت آنی ساخت .

د : شعبه تعمیرات میتواند نقشه‌های ساده و درست صحنی و تربیتی را بدسترس مردم بگذارد و با کمک پولسی از تعمیرات نظارت کند .

ه : وزارت تعلیم و تربیه با یدیک ما سترپلانی برای

دوم زلحافظه ، داره‌چی با سندس در عوض ایجا دمکولات تسهیلات لازم را در امور تعلیم و تربیه فراهم آورد و مطابق بودجه دست‌داسه مصارفات را کنترل کنند .

چهاردهم - شعبه مأمورین ، معلمان و مستخدمین :

این شعبه هم یکی از شعبات خدمت است و ایجاب تخصص را در انتخاب و پیدا کردن اهل کار میباید . مسام همیشه برای شخص کار پیدا میکنیم ، نه آنکه برای کار شخص مناسب و کاردان را پیدا کنیم . از همینجاست که کارهای ما پیش نمیروند . پس این شعبه مسوول است تا برای وظایف موضوعه ، اسخان درست ، مسلکی و کارفهم را پیدا کند و مراتب تقرر آن را پیشنها دوطی نماید . فارغ السخیلات پوهنتنی تربیه برای امورا داری و امور سعیات مسلکی بایسد مقرر شوند . کارکنان وزارت تعلیم و تربیه حداقل بایسد دارای سویه لیسانس باشند . البته این شعبه مسوول تربیع و تقاضا مأمورین و معلمان هم میباید . حفظ حقوق همه از وجایب آن اداره است .

پانزدهم - شعبه تقش و نظارت :

یکی از وظایف عمده این شعبه کمک و معاونت به معلمان در تدریس بهتر و اجرای وظیفه آنها و نقدیرا زایبان است . آنها از کارهای معلمان بررسی میکنند تا آنها درست و وظایف خود را انجام دهند . این اسخان بذات خود بایسد اسخان مسلکی ، منجرب و تعلیم یافته باشند تا بتوانند در رهتمایی و نظارت معلمان مطابق اصول تدریس و نظارت و وظایف خود را تطبیق کنند و قدرت حل مسکلات تربیتی را داشته باشند .

یکی از وظایف دیگر این شعبه ارزیابی شخصیساموه سه تربیتی است تا سهوها و اشباها ت آنرا اصلاح نماید . این کار مستلزم چند خصوصیت است : اول سخن مفتش بایسد کار خود را در ، صاحب تجربه علمی و اداری باشد ، دوم صاحب حوصله باشد ، سوم متین و امین باشد ، چهارم بتواند احساسات و هیجانات خود را فرو خورند تا زودیسر آسفته و برانگیخته نشود و به شخصیت اسخان صدمه نزنند ، البته این گونه مفتشان حق دارند تا گاه‌گاه در مسام توصیه ، سببه و اخطار دهند و گاه هم جرات تعیین کنند ، مگر اینها همه بایسد روی عدالت و اصلاح شخصی و کار باشد ، نه آنکه کارها را خراب و دگرگون سازد .

شانزدهم - شعبه روابط فرهنگی و پرورشی :

این شعبه چندین وظیفه و مسوولیت دارد که بایسد اجرا کند مثلاً :

- تلاش برای جلب کمکها و پروژه‌های بی‌سایبه خارجی .
- ارسال معلمان برای کسب تجربه و تحصیلات عالی بدکشورهای خارجی .

تعمیرات مکاتب به سویه های مختلف تربیت دهد و در تطبیق آن سعی ورزد.

مدیریت های معارف هر ولایت درین راه میتوانند همکاری مزید مردم را در صورت توان آنها یا کمک های بودجوی خود جلب نمایند. شرط آنست که اشخاص مسلکی، دلسوز و صاحب تجربه، به مدیریت های معارف تعیین و توظیفند بشوند.

نزد هم - تعلیمات مساجد :

آخرین پیسنها دمن درین موضوع تقویه تعلیمات مساجد است که من نظریه تجربه و کار خود در سرگورای نظارت نکات آنی را تجویز مینمایم :

الف - از صنف اول تا چهارم یعنی سه صنف دوره اول ابتدا تیه میتوانند در مساجد تکلیف تعلیمات مخلط دایر گردند.

ب - برای سر آوردن این منظور بمسوره مردم، خاص چندا ظنی درجوا ر منجد ضروری است.

ج - برای امام مسجد که در مسجد تدریس میکند تعیین معاش لازم است.

د - تعیین یکی - دو معلم مسلکی در کمک کردن تدریس در مساجد بسویه های مختلف ساگردان از صنف اول تا چهارم ضروری تلقی میشود.

ه - البته در صنف دوره اول ابتدا تیه یا بد مضامین

دینیات، قرآن کریم، ریاضی و سایرین و اجتماعات مطابق نظام تعلیمی موضوعه تدریس شود.

و - فارغان دوره اول ابتدا تیه میتوانند بیجا های خاصی تا صنف سن و بالا تر از آن تحت تربیه فرا ربگیرند.

تا گفته تیه یا بد گذاشت که شعبات تربیت بدنی، خا - رندوی، صحیه از مسایل عمده مکتب داری و تعلیم و تربیه است که باید بتیویه خود در نظر گرفته شود.

کنه، مهمترا ز همه اینست که آیا تطبیق این پلان سکین و وزیر را وزارت تعلیم و تربیه دولت اسلامی افغان سان میتواند عمده گیرد؟ و آیا از عمده آن میتواند تیه تیه بدر آید؟ جواب این سوال، نه است. پس چه باید کرد؟

۱- نخست بر همه تعلیم یا فگان افغانستان لازم است تا در تطبیق این وظیفه عمده و سکین سهم بگیرند بشرط آنکه وزارت تعلیم و تربیه برای آنها مجال دهد و از آنها استمداد جوید. اینکار زمانی میتواند عمده درستی اجرا گردد که در رأس وزارت و سایر ادارات اشخاص مسلکی و تعلیم یا فگان قرار گیرند که هم معلوم دینی و هم به علوم عصری و هم به مسائل تربیتی مسلکاً وارد باشند. مقوله عربی است که برای عمر من مردان کا رفهم و رجال تا یسته آن بکار است. خداوند، جل جلاله، میفرماید: "اما نای را بده اهل آن بسیار یست اما ما ...". بهرحال شرط اول کار دانی و دلسوزی و تجربه مسلکی است.

۲- جلب کمکهای بی سایه کسانی است که همین اکنون در مدارس و تعلیمات عمومی، سهم فعال دارند. مگر این کمکها با دیدن نید و شرط در جوکات دین اسلام و مذهب حقیقی و عنایت سالم و ارزشی های ملی ما صورت بگیرد تا در آن جزئی ترین حد و ما ببندیا سند.

۳- کشورهای اسلامی بدون قید و شرط و تحمیل نفوذ خود میتوانند درین راه با ما کمک کنند و درین فرصت و رسکسکی بداد ما برسند.

۴- منابع بین المللی چون یونسکو و امثال آن بنهم فعال درین راه با بداد تیه سند.

۵- پرداخت غرامات جنگ و این همه تیه های هائیکه روسیه بدبا آورده است نیز کمکی میتواند تیه سند.

خلاصه بدون استمداد این منابع و منابع مسلک آن و داس مردان مسلکی و اهل فن نمیتوان این وظیفه سکین را سر رسا بدوا بسهمه حسابات را جیبیرد و سلاقی کرد بآرزوی تأمین صلح و سلام در کشور و داشتن حکومت عدل اسلامی.

احیاء و بازسازی روستاها

انجنیر عظیم بهرامی

نواست و مسلزم هزینه هنگفت و کار پر مسفت برای چندین سال دیگر خواهد بود. ایجاب میکند تا مجواب این امور دقیقاً مطالعه گردیده و سپس به تطبیق آن اقدام گردد تا بدین طریق ارتیروی جسمانی، مواد تعمیراتی و وجوه مالی دست داسد استفادۀ اعظمی و مؤثر تبجمل آمده بسواند. برای این منظور تأسیس یک تعداد از مراکز عملیاتی در ساحات مختلف برای تهیه طرز اداره، به سرو حرفه ای، اسجا و خدمات مراقبتی در ساحات تحت کار در مسوره با جمعیت محلی ضروری میباشد.

۱- مقدمه :

امور مربوط به احیاء و بازسازی روستاها با همدیگر مربوط میباشد. اجزای عمده آن عبارتند از: خدمات عمومی مانند مساجد، واحدهای اساسی صحی، مکاتب، سیستم آبیاری، سرکها، پلها، منازل انفرادی و غیره که باید اولاً به سطح سالهای قبل از جنگ و با استعمال تکنالوژی مناسب احیا و دوباره اعمار شود.

طوریکه اندازه نخبینی تخریب چندین ساله سان میدهد، امورا احیاء و بازسازی نیز با تیه انجام دهنده خواهد

بدیهی است که محدودیت نیروی جسمانی ما هر، کمبود هزینه مالی، قلت مواد تعمیراتی و عدم امنیت بر مشکلات خواهد افزود. برای فایز شدن برین مشکلات، همگیری جمعیت بین المللی به پیما نه و وسیعتر را لازمی خواهد بود. بر علاوه ما میخواستیم کارها را طوری انجام دهیم که از کارها مورجولوگیری بعمل آمده و منابع مالی محدودتر بصورت عادلانه و مناسب توزیع شده بتواند.

در مورد قلت و کمبود نیروی جسمانی، تخنیک و فنی پروگرامهای وسیع تربیت بطوح مکاتب حرفوی و بالانس با دیدها را تداعی نمودن پرسونل مورد نیاز برای بار سازی زیربنای روستایی آماده شده بتواند.

الف: بخش خانه سازی (اسکان):

در اثر فساد یکبار با سنگان دهات مجبور به مهاجرت گردیدند، روستاها از سکنه عاری گردیده و به مرور زمان وضع آنها خرابتر شده تا با لایحه تبدیل به خرابه های بی ستاننتی گردیده است. از آنجا که سریناها ضروریات اولیه و قدم اول در راه حصول انکشاف محسوب میگردد بنا بر آن ایجاب میکند در راه اسکان پنج ملیون مهاجر مفیم معادلک همسایه و کسورهای دیگر و همچنین دونا سه میلیون مهاجر در داخل مملکت توجه جدی مبذول شود.

ممکن است بعضی ها چنین فکر کنند که هنوز زود است تا در موضوعات مربوط به تطبیق جوانب تخنیک و بار سازی مباحثاتی صورت گیرد اما از آنجا که بعضی از مواد تعمیراتی میبایست از خارج وارد گردد و با در داخل مملکت به تولید آن اقدام نمود عیبی نخواهد داشت اگر در مورد طرز تهیه و انواع و اقسام مواد ساختمانی مورد نیاز برای منازل خصوصی و تعمیرات عمومی از همین حالا مطالعاتی انجام شود.

خانه های دهاتی بصورت عنعنوی از مواد داخلی مانند گل، خشت، سنگ و چوب ساخته میشوند. این مواد بسیار اقتصادی و محکم بوده و با بیدر ساختن منازل روستایی استفاده از آن ادا میپیدا کند. از تفصیل اجزای ساختمانی روستایی در ذیل تذکر داده میشود:

۱- تهداب و دیوارها: در منازل شخصی روستایی نهادها معمولاً زسنگ و گل تعمیر میشوند، در حالیکه برای ساختمان دیوارها از سنگ، گل، و خشت استفاده بعمل میآید. انتخاب مواد تعمیراتی بیشتر مربوط به پیدایش آنها در ساحه میباید. در مورباز سازی میتوان از عین مواد استفاده نمود اما به شکل بهتر و اصلاح شده آن.

۲- ساختمان سقفها: برای پوشش خانه ها در نصف شرقی کشور بطور عنعنوی از دستکهای چوبی استفاده میگردد زیرا این مناطق و فضاها زسکانتهای شدید زلزله متاثر میگردد. در نصف غربی کشور گنبدها را بیج میباشند که از آن در مناطقی استفاده بعمل میآید که سکانتهای زلزله خفیف است.

در دوران دههء جنگ، جنگلات که منابع عمدهء چوب بود - سی و داری ملی محسوب میداد که آنرا از ترکیب آسبوس - زی از بین رفته که بنا به دستکهای چوبی خیلی ها با سیاب گردیده است. از طرف دیگر تبدیل داخلی دیگری که برای پوست مارل از آن استفاده شده بنوا بند نیرو وجود ندارد، بنا بر آن انواع و اقسام اجزای دیگری که جایگزین چوب دستک برای استفاده در سقفها شده مینوا بند میباشند از خارج وارد و با در داخل کشور تولید کردند که اینها عبارتند از:

الف: گادرهای آهن کاکریتی، نخه های آهن کاکریتی و یا سرطافهای آهن کاکریتی قبلاً ریخته شده، که در آن به پیما نه وسیع در پاکستان و جاهای دیگر استفاده بعمل می آید. از اینها میتوان در ساختمان مساجد، مکاتب، خانه های مسکونی، مراکز صحتی و گدا مهابا بصورت یک سرله و یا دومتر له تعمیر میگردند استفاده نمود، مواد استعمال آنها باید در مناطق نسبتاً هموار و عاری از تکانهای شدید زلزله باشد.

ب: استفاده از خستهای مجوف (هالوبلاک) و گادرهای آهن کاکریتی (تی) مانند، البته اینها گرا سر از طریق قبلی خواهند بود.

ج: سیرهای کاکریتی و یا فولادی شکل (ای) یا سیرهای فولادی شکل (بی) با خست پخته، البته استفاده از اینها در مناطق کم زلزله توصیه میشود.

د: گادرهای آهن کاکریتی یا فلزی شکل (ای) یا با یکس یا بوری و بنه که میبایست در مناطق دارای تکانهای شدید زلزله از آن استفاده بعمل آید.

ه: سقفهای گنبدی: (۱) خست پخته یا سمنت، (۲) خست پخته یا سمنت و چونه، (۳) خست خام با گل.

ساختمانهای گنبدی در مناطق غربی مملکت که در آن کارمندان فنی ما هر برای این منظور وجود دارند رایج میباشد. بر علاوه درین مناطق شدت زلزله نیز تا چیروسی اهمیت است. از گنبدها سیابیدر مناطق با زلزله های شدید استفاده کرد خصوصاً گنبدها بیکه از خست خام و گل ساخته شده باشد، بر علاوه استفاده از گنبدهای اخیراً ذکر بخاطر مصالح گزاف نگهداشت و عدم اطمینان آن در هیچ منطقه ای از افغانستان سفارش نمیشود.

ب: بخش آبیاری

از آنجا بیکه پدید آرزو راعنی افغانستان در اکثر مناطق منحصراً آبیاری از طریق چوبها و کازریها میباشد لذا توجه جدی باید به احیای مجدد سیستم آبیاری مبذول گردد. سیستم آبیاری شامل بندهای آبگردان، برچاوه، مجراها، چوبها، سلبرها، کازریها، چمندها، ارهدها و جاهای عمیق می

با سد. بخاطر مشکلات انجنیری این پروژه ها با بیدروی طرح، تخمین و بصورت درست تطبیق نوندنای نمودنای روسا ها را بصورت مؤثر تضمین نمائیند.

ج: بخش سرکها:

از کودنای سال ۱۳۵۷ با اینطرف وضع نا بسامان سرک های درجه دو و درجه سه نای نیرنا گوار در تولیدات زراعتی دانسانست. بر علاوه حالت سرکها بخاطر خرابیات در خلال جنگ، عدم ترمیمات، کمبود پرسونل فنی و نبودن امیبت روز بروز رویه و خامت گذاشته چنانچه اکثریت سرکهای روسا بی خاصاً در فصل زمسان و موسم بارانی قابل اسفاده نمیبانند.

تهیه آمار و ارقام برای تثبیت اندازه خسارات در این مورد ممکن نمیبانند، اما هویدا است که خسارات بخرب فزیکتی، از طرفیت تولیدی مناطقی روسایی نا انداره، قابل ملاحظه میکاهد. بنا بر آن ایجاب میکند توجه عاجل و جدی در امور مربوط به ترمیمات، بهبودی و بازسازی سرکهای مناطقی روسایی مبدول گردد. و این شامل ساخمانهای مربوطه از قبیل پلچکها، جویهای کناره های سرکها، دیوارهای حایل و پلهای دیگر جهت سهولت بخشیدن رسیدگی به مناطقی زراعتی و انتقال تولیدات ما زادراعتی به بازارها میبانند.

تیسره:

۱- برای بازسازی و احیای مجدد مناطقی روسایی بنا بر دلایل ذیل حق اولیت داده شود:

الف: اندازه، خسارات مناطقی روسایی بهر اسب بهسراز مناطقی شهری میبانند.
ب: اکثریت عمده نفوس افغانسان در مناطقی روسایی زندگی میکند.

ج: سبب تولیدکار بیشتر در مناطقی روسایی گردیده و مردم بیسر در آن مسکن گزین شده از ادخام در شهرها جلوگیری بعمل می آید.

۲- ساخت بازسازی و احیای مجدد بایده مسوره مردم محلی اسحاب گردد. نقشه های لازم که در آن ساخت کار علامه گذاری شده بایده بیدقیلاً تهیه شود. ارنقه های مرسته میبوان بحیث اسایی برای پلانگذاری مطابق به شرایط، اسفاده نمود.

۳- مردمان محلی در اسفاده کردن از مواد تعمیراتی محلی تسویق گردند. خدمات مسوری در امور ساخمانی و بهبود آوردن درجستیت مواد تعمیراتی عنعنوی بایده بصورت رایگان بدسترس مردم گذاشته شود.

۴- اسفاده از تکنولوژی مناسب برای ساخمان منازل ارزان قیمت بایده تسویق شود.

۵- فابریکات برای تولید مواد دپوسی که جا بگزین جوب دستک گردیده اسان منطوقی ایجاد گردد.

۶- مواد دپوسی بایده قیمتهای نازل (کمتر از قیمت فعلی دستکهای چوبی) بدسترس تیا زمندان گذاشته شود.

۷- جهت کمک بای مردم بی بخاطر اسختن پروژه های تولید عایدات، بایده تسویق و دربین روساها توسعه پیدا کند.

۸- پروگرامهای بازسازی و احیای مجدد ما نند سیستمهای آبپاری، سرکها، تعمیرات عمومی و خدمات عامدنا بدرویکا رسده مردم محلی در آن اسفاده میبوندنای بدین طریق عامدنی برای تعمیر منازل ما ن بدست آید.

۹- پروژه های غذا در مقابل کار (فیدبول نقد و غیر نقدی) بایده توسعه یافته بایده بطریق تأسیس مثبت در سطح اجناس وارد گردد.

نقش پاکستان در بازسازی فوری افغانستان

فضل الرحمن

عب بازسازی مساعده خواهد ساخت. همزمان با آن تیا از مندیهای وسیع برای مواد مدادی و واقعیتهای اقتضای زمان بگذارنک (بسمول منابع طبیعی و پوری موجوده) جواهی خواهی مشکلاتی در خط مسی و سیاست دولت آیسده ببار خواهد آورد. با از هم پاشیدن امپراتوری شوروی و ظهور جمهوریتهای مستقل در آسیای میانه، افغانستان منحیت دروازه بین آسیای مرکزی و جنوب غرب آسیا از اهمیت خاصی برخوردار میبانند. بنا بر این سفیر در منطقه برای افغانسان جایز اهمیت است تا برای سهم خود در

هدف این بررسی رفع مشکلات عاجل و موضوعات دیگر بصورت کل میبانند که بتعقیب تشکیل یک دولت قابل قبول در افغانستان با آن تیا از مجسوس خواهد بود. خیلی مهم است با ددانست شود که عملیه بازسازی بیستریه دورنمای دولت آیسده در افغانستان ارتباط خواهد داشت. پدیدار شدن یک ساختار سیاسی در داخل افغانستان سبب تعیین مرکزیت برای امدا دبین المللی و دوجا تبه خواهد شد. ثبات سیاسی در داخل مملکت و پیما تبه، مرکز و ایجاد مؤسسان از طرف دولت جدید زمینه را برای ارسال کمکها و سر-

منطقه و مناسبات خود با معالک همجوار یک تعریف جدیدی قابل گردد.

اما نقش پاکستان در عملیه با زسازی فوری افغان - نستان توسط سه عامل اساسی و بنیادی ذیل مشخص میگردد:

اول: آرزمندی پاکستان برای کمک به افغانها در عملیه بان سازی کشورشان :

جای شک نیست که پاکستان علاقمند خواهد بود در عملیه بان سازی اشتراک نماید. پاکستان در خلال ۱۳ سال گذشته از هیچگونه کمک به افغانها دریغ نکرده است. پاکستان افتخار دارد (که با کمک معالک دیگر) بدین ارقام ۳/۵ ملیون افغان پناهندهگی داده است. دلیلی وجود ندارد که پاکستان در عملیه بان سازی به این کشورها بی مطالعه و امداد نکند. تقدیم کمک در اصل یک تصمیم سیاسی میباشد و پاکستان حتماً ما بیل خواهد بود چنین تصمیمی را به افغانها اتخاذ نماید، بل لاجرم تحت شرایط کنونی که پاکستان ضرورت دارد روابط خود را با کشورهای مسلمان آسیای غربی و مرکزی مستحکم سازد.

دوم: عامل بالقوه پاکستان برای کمک :

پاکستان خود از کشورهای جهان سوم و رویداد یکسان بوده و ضرورت میزبانی امداد خارجی دارد. بناً صلاحیت و توانایی آن در دادن امداد پولی محدود میباشد. اما قدرت آنرا دارد که پیدای وا رزراعی، صنایع و دیگر خدمات را در عملیه بان سازی افغانستان در احیای آن کشور قرار دهد.

سوم - پذیرش سهم پاکستان در عملیه بان سازی :

تصمیم گیری درین مورد تحت تأثیر سه گروه مختلف قرار خواهد داشت :

- ۱- تأثیرات مجاهدین و مهاجرین افغان که در پاکستان پناهنده میباشند و در طرز برخوردشان با مقامات پاکستانی تجربه دارند و احساسات آنها در مقابل پاکستان نیز مودت آمیز میباشد. بعضی از آنها بدین کسان از دیدگاه یک کشور همسایه، مسلمان که امداد غیر افغانسان دفاع غاموزنا نموده میبینند. این طبقه ترجیح خواهد داد که درین راه از طرف پاکستان کمک شوند. گروه دیگری کسان را منحیت یک کشوری میبندد که در خلال این مدت از ایستادگی و بازرگانی آنها به اساس همکاری معالک کرده است. برخی دیگر حتی موفق پاکستان را بحیثیت مدخل وسیع در سیاست داخلی مقاومت افغانستان دانسته و ما بیل نخواهد بود پاکستان سهم فعالی در عملیه بان سازی افغانستان به عهده گیرد.

۲- گروه دوم عیاربانان از آن دسته افغانها هستند که در

حالت تحت اداره رژیم کابل زندگی نموده تحت تأثیر تبلیغات سو، سو روی و رژیم کابل علیه پاکستان قرار گرفته اند. آنها یک تصویر کاملاً جداگانه از نفس پاکستان در خلال سالهای جنگ نزد خود دارند. نظر آنها در مورد امداد پاکستان از لحاظ طرقات و صورات گذشته، سان سرچشمه گرفته و ما بیل خواهند بود با مقایسه یا کشورهای دیگر صرف یک سهم محدودی در زمینه بان سازی داشته باشند.

۳- گروه سوم عیاربانان افغانها هستند که در کشورهای غربی پناهنده شده اند. این گروه مستعمل است از سیاستمداران سابقه، اهل خبره و پیسوران حقوقی که حالا دیگر یک آمیخته ای از افکار غربی دارند. نظریات آنها در مورد نفس پاکستان در عملیه بان سازی افغانستان با نظریات غرب مطابقت خواهد داشت. تحت اینگونه شرایط یک توافق این سه گروه مختلف در مورد اداره بان سازی پاکستانی لازم خواهد بود.

در حال حاضر ظهور نظم جدید در دنیا با از هم پاشیدن اتحاد شوروی سابقه شرایطی بوجود آورده که پاکستان مجبور خواهد بود در سیاست جدیدی با کشورهای آسیای غربی یکسازد. موقع می رود که علایق فی ما بین پاکستان و افغانستان با همکاری در سطح یک چوکات وسیع منطفوی اسوار باشد.

ساحتیکه پاکستان در قصیرالمدت میتواند

در آن سهم گیرد

در مرزها ساحتیکه در تحقیقات نمانند کبھیایی ملل متحد و موسسات غیر دولتی نسبت گردیده با کسان میبایست در ساحت ذیل کمک نماید :

- ۱- کمک لوژستیک در بازگشت دلخواه مهاجرین به وطن.
  - ۲- امداد غذایی قصیرالمدت
  - ۳- نیروی مصرف در بخش زراعت
  - ۴- ترمیم و ساختن حتماً سرکها
  - ۵- مواد ساختمانی ساحتیکه سرکها
  - ۶- ایجاد امکانات طبیی بسمول ادویدجات
  - ۷- پروژه های آب رسانی
  - ۸- تهیه کارمندان فنی و حرفه ای
- پاکستان در ساحت فوق السامات و بنجارب محلی ادوخته و توانایی آنرا در این رسته ها کمک نماید. پاکستان میبایست بدین افغانستان را نظر منافع اساسی نیز مساعدت کند.
- سرما بگذاری خارجی برای معالک رو به انکشاف یک امر ضروری پنداشده می شود و پاکستان و افغانستان در بین خود تجارت نسبت شده تاریخی به همسایه وسیع دارند که مجدداً با

اسلامی در راه کمک به کشورهای کمترانکشاف یافته در اسفند سال کنونی و ایجا دپروژه های صناعتی بوده است. پاکستان میباید در چنین مجامع بین المللی ضرورت امداد دربارتاری افغانستان را مطرح سازد. البته این موضوع بطور عمده منحصر حواهدند به ماهیت مناسب است. پاکستان و پاکستان در آینده.

در حال حاضر مناسب است که امداد دهندند و اینها چندان خوب تعیینند. افغانستان باید خود تصمیم بگیرد که آیا میخواهد با کشورهای امداد دهنده بصورت دوجا شبهه مغایه نماید یا اینکه ما پل اندامین مغایه از طریق یک نماینده بین المللی صورت گیرد. برای جلوگیری از مدارات بی مورد و اعانه دهندگان انفرادی، بهتر خواهد بود که پای یک نماینده بین المللی در میان باشد. مقامات افغانی میباید پروژه های راهی را بدین ترتیب بین المللی جهت کمکهای فنیکی و مالی پیشنهاد بدارند اما مراحل تطبیق آنرا خود ادا نمایند.

حرکت پاکستان بخواهد هم معقولی در مساعی باره سازی قوری افغانستان داشته باشد یا بدین طرز است که اقداماتی در جهت ایجا داغما دین طرفین افغانی و پاکستانی نیاز دارد که این امر از اهمیت خاصی برخوردار می باشد. سو، نماینده های کذا از طریق برخی از محافل ایجاد گردیده، نماینده بر طرف گردد. در نهایت افغانستان باید این مفکوره ایجا دکرد که پاکستان میخواهد با افغانستان کمکهای بی شبهه نماید که آن نیاز مندی شدید محسوس میباشد. این عمل سبب ایجا دیک اساس برای مناسبات مفید و دوسا به بین مملکتین خواهد شد. سهمگیری در مساعی بار سازی حسب دلخواه مردم افغانستان در حقیقت فرصت مناسبی برای پاکستان خواهد بود تا اساسات چنین روا بطی را بگذارد.

بخش خصوصی پاکستان میتواند در مورد ایجا دشرکتهای خصوصی کوچک دوجا شبهه تماس گرفت و این در صورتی خواهد بود که سرمایه گذاری آنها از طرف یک اداره قانونی تضمین گردد. پاکستان تولیدکننده عمده کالاهای مصرفی بوده و میتواند برای ایجا د دستگاره های مشابهی در افغانستان اقدام کند که برای رفع نیاز مندیهای جمعیت افغانی بعد از اسکان مجدد خیلی مفید واقع خواهد شد. در حال حاضر بخش خصوصی تجارت پاکستان مشتاقی راهی برای دربارتاری آسیای میانه میباشد. لذا دلیلی وجود ندارد که پاکستان در راه همکاری بسوی ترتیب اموریکه در آن منابع جانی شهنده است تعلل کند. یکا نه شرایط پاکستان همانند تضمین سرمایه و یک محیط نایب سیاسی واقعا دی خواهد بود. مهمترین عامل در عملیه بار سازی، تکمیل یک چوکات قانونی (قضایی) میباشد که سبب جذب کمکهای خارجی را برای تعمیر زیربنای افغانستان مهیا میسازد. بنا بر آن ایجا د مینماید مطالعاتی صورت گیرد که آیا مراجع قانونی موجود در داخل افغانستان برای ضرورت آینده مناسب خواهد بود یا خیر؟ از آنجا که ایجا د مراکز قانونی جدید کارسانی تعیین شده است بر آن بهتر خواهد بود با واردات حسن تعدیلات، ادارات موجوده آنها را برای پذیرش شرایط جدید مناسب ساخت. انجام این امر میباید از طریق افغانستان و بدون مداخله خارجی صورت گیرد. ساجه دیگر کمکهای پاکستان عبارت خواهد بود از مساعی آن در راه تشویق کشورهای دوست برای سهمگیری فعال دربارتاری قوری و قضا الممد افغانستان. بطور مثال در ماه عقب ۱۳۷۰ کنفرانس دوم سرمایه گذاری برای انکشاف شرکتهای چند ملیتی در بین کشورهای اسلامی در کراچی برگزار گردید. هدف از تدویر این کنفرانس انکشاف همکاری بین ممالک

پروگرام مین پاکی اداره رابطه مؤسسه ملل متحد

برای افغانستان

کفایت (الله) ابلاغ

خطرمین ها

قرار تخمین احتمال دارد ۵ الی ۱۰ ملیون مین در افغانستان فرش شده باشد. رقام بیشتر از تقریباً ۵۰ ملیون مین نیز را بیه گردیده است. ولی تخمین های پنج ملیون مین نیز مایل و خیمی را ایجاد میکند.

مین چیست؟

دردنیا انواع و اقسام مینها در دسترس قرار دارد و سعادت زیاده از آن در افغانستان تعبیه گردیده است. که همه از فولاد، چوب، پلاستیک سخت سبک و حلب یا مرکبی از این همه مواد مذکور ساخته میشوند و به وسیله آن میتوان بیک نانک را منهدم کرد یا اعضای بدن انسان را نابود نمود و یا پاچه های آهن و آنتی را منتشر ساخت.

برخی از مین ها پس از مدتی خود بخود از زمین میروند و بعضی ها تا ده ها سال فعال میمانند. مین ها را میتوان از راه دور کنترل کرد و با وارد کردن فشار منفجر ساخت و یا با سیمی مرتبط نمود یا با تکنیکهای گوناگون قابل انفجار کرد. از همین جهت پاک کردن و جمع آوری مین ها کار بسیار خطرناک و مدت طلب است.

تاریخچه پروگرام مین پاکی

در سال ۱۳۶۸ ه.ش برای اولین بار مؤسسه ملل متحد تصمیم گرفت پروگرام مین پاکی را به مرحله اجرا بگذارد و منظورش کمک در راه بازگشت مهاجرین به افغانستان بود. روی این منظور مراکز تربیوی مربوطه در پسا و ورسالپور و بیلالی (نزدیک کویته) تأسیس گردید. در این مراکز تربیوی، افغانها جهت اخذ تربیه اساسی در پروگرام پا نده روزه ها و طلبا نه ثبت نام نمودند. در پاکی این دوره برای تربیون، آلات اساسی مین پاکی تهیه گردید. سپس آنها به قریه ها و ویا کمپ های خود برگشتند. این پروگرام مین پاکی در خلال دو سال گذشته در دو سوسه پافانت و اکنون کلیه جنبه های پروگرام متوجه تکمیل مؤسسه های آموزش و حرفه ای مین پاکی با دسته های مین پاکی که تربیت یافته میباشند.

وقتی اداره رابطه مؤسسه ملل متحد برای افغانستان در مرحله اول تصمیم گرفت یک مؤسسه غیردولتی مین پاکی

مؤسسه مشاورین تخنیک افغانستان یکی از جدیدترین مؤسسه غیردولتی مربوط به پروگرام مین پاکی اداره رابطه مؤسسه ملل برای افغانستان میباشد. این پروگرام در داخل افغانستان اجرا میگردد و مقرآن فعلاً در پاکستان وجود دارد.

مؤسسه مشاورین مزبور یک دفتر مرکزی در پسا و دارد و بزرگترین سازمان غیردولتی در رابطه با مین است با دنده میباشد. این مؤسسه تقریباً هفت شعبه نیمه دائمی در خاک افغانستان دارد و هر یک از این شعبات دو یا سه هیئت مین پاکی را اداره میکنند. در حال حاضر فقط ۴ فیصد از ۸۰۰ نفر کارکنان آن بطور دائمی در پاکستان میباشد و ما بقی ۹۶ فیصد آن در داخل افغانستان مشغول کاراند.

اداره رابطه مؤسسه ملل متحد برای افغانستان برنامهای مین پاکی را سرپرستی میکند. رویهمرفته این یکی از چندین پروگرام تحت نظارت اداره مزبور بوده در حالی که مؤسسه غیردولتی و یک سازمان امریکایی برای امور عمرانی بین المللی نیز در مورد وظایف مین پاکی کمک و مساعدت مینماید. اینها در پسا و، کویته و پلخمیری فعالیت دارند. سازمان امریکایی مذکور گهای تربیت یافته را برای اقدامات مین پاکی تهیه مینماید.

ادارات رابطه مؤسسه ملل متحد برای افغانستان

این ادارات ونحوه فعالیت شان بقراردیل است:

پسا و:

پسا و: مشاورین تخنیک افغانستان، مساحت و علامه - گذاری مناطق مین گذاری شده، تربیه عملی مین پاکی، تربیه مین شناسی و فراهمی گهای کثاف مین.

کویته:

کویته: مین پاکی در ولایت جنوب غرب، مساحت و علامه گذاری مناطق مین گذاری شده، تربیه عملی مین پاکی، تربیه مین شناسی و فراهمی گهای کثاف مین.

پلخمیری:

پلخمیری: عملیات مین پاکی در مناطق تحت اداره دولت، مساحت و علامه گذاری مناطق مین گذاری شده.

را بکمک دسټه‌های منظم تشکیل دهد، قدم اول را با اجرای یک پروژه امتحانی برداشت. معاقبات این مؤسسه غیر دولتی به سه قسمت ذیل منقسم گردید.

- (۱) انتخاب کارمندان اداری و مین پانکی
- (۲) سنجش بنیان تکنیکالی و تهیه فهرست لوازم
- (۳) تشخیص نحوه عمل و برکزیدن ناحیه عملیات مین پانکی.

برگزیدن کارمندان :

عمله مین پانکی از میان افغانهایی برگزیده شد که دوره اناسی تربیوی را در مرکز تربیوی مین پانکی در رسا - لپورا نجا م دادند. کارمندان اداری از جاهایی مختلف استخدا م گردیدند در این مرحله هویدا بود که خطرا حمالی مین پانکی ایجاب میکرد که این مؤسسه باید به نحوی به نظامی اداره گردد. بمنظور حفظ کنترول و معیار، تصمیم گرفته شد که به کلیه افراد مین پانک معاش و مسکن و وسایل حمل و نقل تهیه شود و این تصمیمات ابتدایی خیلی مفید و ارزمند به ثبات رسید.

ترقی و توسعه مؤسسه :

هر چند پروژه امتحانی ابتدایی محس برای تقریباً چهل نفر بود، تصمیم اخذ گردید که مؤسسه غیر دولتی مذکور بشکل یک اداره مشخصی در آورده شود تا گنجایش بسط و توسعه را داشته باشد.

آلات و ادوات مین پانکی را اداره رابط مؤسسه ملل متحد برای افغانستان تهیه نموده است. اقلام عمده مین پانکی عبارتند از آلات کشفی، وسایل نقلیه، رادیوها و مائلهم، کلیه مؤسسات غیر دولتی از همان نوع آلات که در ابتدای پروگرام بکار برده شد، استفا ده میگردند و دولتی رویهمرفته برخی از مودل ها و اقسام آن ناید تغییر یافته باشد.

نحوه عمل :

نحوه کار بردسته مشا ورین تخنیکي افغان و کلیه دسټه‌های بعدی مین پانکی مبتنی بر شیوه‌های جدید مین پانکی است. گرچه دسټه‌های مین پانکی در کنترول و بکار نمودند، اما در حال حاضر پروگرام مزبور تمام ولایات ترقی و جنوبی را در بر میگیرد و تا اندازه‌ای ولایات مرکزی و شمالی را نیز اجتواء میدارد.

آغاز کار :

نخستین دفتر نظارت مین پانکی را مشا ورین تخنیکي افغان در تاریخ ۴ جدی ۱۳۶۸ بشکل یک پروژه امتحانی با کارمندان اداری ۱۰ نفری تأسیس کردند و این دفتر

برای اولین بار در جاده بین درهٔ ناوه پان و ولسوالی سرکاسی افتتاح گردید. در این عملیات موفقیت آمیز اداره رابط مؤسسه ملل متحد تسویق گردید و تصمیم گرفت که بعداً دسټه‌های مین پانکی را به دسټه بیفرزاید و تترز وجه اعتباری برای توسعه دامنه عملیات مین پانکی شخصی داد.

تربیه اضافی :

بمنظور اصلاح عملیات ابتدایی مین پانکی و تضمین حداقل تلفات، تمامی دسټه‌های مین پانکی مکلف به گذراندن یک دوره تجدیدی بعد از زهرتسماه میباشند. دوره‌های مذکور حاوی معاهده مقدماتی توسط معلمین و سپس شرکت در مرحله عملی و تجربی دوره تجدیدی میباشند. در این دوره‌ها مشکلات مورد بررسی قرار خواهد گرفت، شیوه‌های نوین معرفی خواهد شد و کارآموزی سابق مورد محارز قرار داده خواهد شد.

ارزما تیکه دوره‌های تجدیدی بر اهدا شده است. میزان تلفات بسیار کم است و معیار کار مین پانکی اصلاح گردیده است.

تشکیل دسټه‌ها :

دسټه‌های مین پانکی مستل ۲۷ نفر مین پانکی به معمول معمول دسټه و دو معاون بوده و در هشت گروه کوچک سه نفری منقسم گردیده‌اند.

امور طبی :

بنا به خطرات احتمالی انفجار مین ها، سببه مساحه و علامه گذاری نواحی مین گذاری شده مؤسسه است عملیات مددکار طبی را جهت معاونت دسټه‌های مین پانکی تربیه و استخدا م نمایند. این مددکاران طبی، افغان بوده و وزیر نظرد و کشوران افغان قرار دارند و توسط مؤسسات غیر دولتی استخدا م شده‌اند.

پروژه‌های طبی و احدهای طبی محرابی نیز قبلاً بمصوب رسیده و موقوف به تمویل میباشند. این واحدها در مورد حمل و نقل مجروحین از افغانستان کمک خواهند کرد. در حال حاضر کار حمل و نقل و جلوگیری از تلفات مجروحین بسیار بطی و خطرناک بوده و از اداره رابط مؤسسه ملل متحد برای افغانستان تقاضا گردیده که راه‌های دیگری را بسجده یکی از جمله هیلیکوپترها یا طیارهات مجهز با آلات و ادوات طبی برای حمل و نقل مجروحین میباشند.

کارمندان خارجی :

سببه مساحه و علامه گذاری نواحی دارای مین ها، تعدادی کارمندان خارجی بحیث مستشار و تربیه آموز دارنده اعتبارند از :

ماشین های مین پاکی :

در سال ۱۳۶۹ اداره رابط موه سه ماهه لعل برای افغان -
ستان پروژه مین پاکی ماشین را در چارچوب شعبه مین -
ورین افغان تصویب کرد. لذا دو ماشین مین پاکی خرید
شد و در از کون و پکنیکا بکار برده شد ولی بنا به علل کونا کونی
این ماشینها نتوانستند در مناطق کوهستانی افغان -
بخوبی کار کنند و حمل و نقل ماشین های مذکور هم در میان
کوهها، تپه ها و صخره ها بسیار مشکل و دشوار است.

شعبه مشاورین فنی افغان :

این شعبه مرکب از ۱۸ دسته مین پاکی است که هر یک
از این دسته ها مشتمل بر ۲۷ نفر میباشد. شعبه مذکور به
سمول کدراداری تقریباً ۸۰۰ نفر افغان و سه نفر خارجی
را اشغال مینماید. جمعاً این پروژه در حدود ۱۵۰۰ نفر
کارمند دارد.

عملیات مین پاکی در ۱۴ ولایت افغانستان به قرار
زیرا اجرا میگردد :

(الف) شعبه مشاورین فنی افغان در :

- ۱- کنر، ۲- پکنیکا، ۳- پکنیا، ۴- ننگرهار،
- ۵- غزنی، ۶- بامیان، ۷- بدخشان، ۸- تخار،
- (ب) "بنیادها لو" در : ۹- پروان، ۱۰- بلخ، ۱۱-
بغلان.

(ج) شعبه مین پاکی در ولایات جنوب غرب : ۱۲-
کندهار، ۱۳- هلمند، ۱۴- بادغیس.

بامیان : به استثنای سهریستانی غلغل، این
منطقه کاملاً از مین پاک گردیده است.

کنر : در ولسوالی بریکوت به استثنای قله های کوه
جملد نواحی مهم بمول نواحی زراعتی، قریه ها، سرک ها
و کانالها از مین پاک گردیده و عملیات در ولسوالی های
دیگر کارادامه دارد.

غزنی : کلیه مناطق چار دیووال که از مین پاک شده
بود، کاملاً پاک گردیده است.

تخار : در شمال تالقان کار اخیراً آغاز گردیده است
بدخشان : چندین ناحیه در ولسوالی زیباک خصوصاً
منوازی با جاده عمده از مین پاک شده است.

پکنیا / پکنیکا : در این دو ولایت کارادامه دارد.
ننگرهار : بعد از یک دوره بی ثباتی سیاسی، کار مین
پاکی در این ولایت دوباره شروع شده است.

بادغیس / کندهار / هلمند : مسولیت مین پاکی
در این ولایات، بعهد "سواد" میباشد.

بغلان / پروان / بلخ : "بنیادها لو" بمقتیاس محدودی در
این ولایات کار مین پاکی را انجام میدهد.

(الف) مدیر پروگرام، نارویزی

(ب) مشاور عالی برتبه تخنیک، استرالیا بی

(ج) مشاورین تخنیک مربوط به شعبات صاحب

و علامه گذاری و مستشاران فنی، افغانی و استرالیا بی.

(د) عملیه تربیوی کنترول کننده، استرالیا بی

(ه) کارمندان عملیاتی و اداری "بنیادها لو" جهت

مین پاکی در نواحی برگزیده نجات دانه، رژیم در افغان -
ستان.

(و) پروژه مین پاکی ماشین در عملیات سرفی

و مرکزی و مناطق برگزیده شمالی افغانستان، انگلیس.

در جریان مراحل ابتدایی پروگرام مین پاکی،

تعدادی از مالک دیگر، کارمندان تربیه آموزش فرا هم

کردند ولی تدریجاً با رشد و توسعه پروگرام، تعداد افراد

خارجی کاهش یافت. تمام کارمندان استرالیا بی افراد

نظامی میباشد که حساباً لامر دولت استرالیا موفظ با این

کار شده اند. آنها افرادی تجربه بوده و با مصرف بسیار کم

و طبقه خود را انجام میدهند. کارمندان انگلیس همدا طلب

بوده و مصارفی ندارند. ما موریس خارجی مین پاکی

ماشینی به وسیله یک شرکت خصوصی تهیه گردیده و اکنون

مشتمل بر دو نفر میباشد.

مالک دیگر که در این مورد کمک مینمایند عبارتند از :

امریکا، ایٹالیا، فرانسه، زیلاند جدید، استرالیا،

ناروی، نایلند و کانادا.

کارمندان خارجی بنا به تجربه و مشورتهای قیمندان،

از نظر پروگرام مذکور اهمیت بسزایی دارند. ضمناً برای

انجام وظایف مین پاکی، افغانها را اشغال مینمایند.

بنظر میرسد که به خدمات کارمندان خارجی مخصوصاً افراد

نظامی استرالیا حداقل ناچندان آهسته تپا ز خوا هی هم

داست.

شعبه مساحت و علامه گذاری نواحی مین گذاری شده

از پشتیبانی مالک دیگر با لخص آنانیکه تجربه مین پاکی

به وسیله آلات میخانیک را دارند یعنی نارویسوسیدن

برخورد را خواهد بود. از خدمات افغانها با تجربه و سابقه

دارد مورد اعتماد و رتی، کنترول، اداره و برقراری رابطه

با مقامات با افراد ذربط همواره استفاده میگردد.

سنگ های کشف کننده مین :

این سنگها، مین های را که مقدار بسیار قلیل فلز

دارند و کشف آن به وسیله آلات میخانیک مشکل میباشد. به

خوبی کشف نموده میتوانند و این نوع مین ها را که هر قدر

عمیق هم در خاک تعبیه شده باشد، استشمامینمایند و از این

لحاظ کمک ارزنده ای در زمینه مین پاکی مینمایند.

برنامه ریزی آینده :

گسترش پروگرام مین پاکی مستلزم مکانات کافیه مالی است و ازین جهت چندین موهسه غیردولتی در سر-تاسر مملکت در نظر دارند عملیات مین پاکی را سریع-نمائند، گرچه امکان دارند نظریه حواش ساکنان محلی-تغییراتی رخ دهد مگر حق تقدم به ساحات ذیل میباشد.

۱- سرکها ۲۰- قریه ها ۳۰- کانال ها و جویها ۴۰- اراضی زراعتی و ۵۰- مراتع
البته کمترین اولویت به مین پاکی آن مناطق کوهستانی داده میشود که در جریان جنگ بحیث دیدبا آنها به کار برده میشود. این مناطق اکثراً مورد استفاده قرار نمی-گیرند. لذا زمانیکه اوضاع سازگار شود، در این مناطق کار مین پاکی انجام خواهد شد.

ارتباط عملیات مذکور به افغانستان :

احیای مین ها از افغانستان یک عامل حیاتی و ضروری بازگشت مهاجرین میباشد زیرا با دیده سدک-عودت کنندگان قریبانی مین ها شدند. افغانهای مهاجر بنا به جبر زمان از مناطقی که با اینگونه مسایل دچارانند

هجرت نموده و غالباً علی الدوام هجرت خواهند کرد. مجروحین و معلولین انفجار مین ها در هر قریه و در هر ولسوالی وجود دارند. هر چند مین پاکی با سخوی مراجعت کسرتده، مهاجرین نمیباشد ولی یکی از عوامل بسیار مهم نیز میباشد. عملیات مین پاکی قطع نظراً زینکه صلح بر-قرار میگردد یا خیر، ادامه خواهد داشت زیرا مین ما تندیع دود هر دو جانب را می برد و دوست و دشمن را نمیباشد.

بسط و توسعه :

مهم بودن مسئله مین پاکی در افغانستان، کسرت-شعبه، مساحت و علامه گذاری مناطق دارای مین ها را ایجاد میسازد، هر چند زیربنای کار آموزشی، عملیات و مدیریت قبلاً وجود دارد اما کمیودپول بگانه مانعی در راه توسعه این-شعبه میباشد، در حالیکه در کلیه ولایاتی که این شعبه در حال حاضر اجراء دارد، بسط و توسعه قابل توجهی باید بعمل آید و بعداً در نقاط شمالی نیز نیاز به گسترش خواهد داشت. به منظور رسیدگی موهسه شعبه مسئله مین پاکی، موهسات دیگر مین پاکی باید مینا به با شعبه مشاورین فنی افغان تأسیس گردد. گرچه این کارها اعتبار مالی بیشتری احتیاج دارد اما بخاطر سلامتی مردم افغانستان بسیار ضروری و مهم است.

مناطق جنگلات در افغانستان

دکتر حشمت (الله) مجددی

میباشد، اما چون بطور نا مناسبی قطع میگردد فقط ظرفیت ۵۹۰۰۰ متر مکعب را خواهد داشت. و اگر قطع و بریده همین مسوال ادامه یابد، هر سال یک هزار هکتار را اراضی جنگلات با یسرتوا-سدند.

در جوار اسعدآباد در ۲۰۰۰ هکتار اراضی، نهال های اوکلیپتوس غرس گردیده. از بین ۱۶ نوع مختلف اسجار فقط اوکلیپتوس نوع "کما" دولریز "نتایج خوبی بسیار آورده است. در سال ۱۳۶۴ در کناره دریای کناره ۱۶۵ هکتار اراضی دارای درختهای اوکلیپتوس بود.

ولایت پکتیا :

از تخمینات قبلی برمی آید که در این ولایت ۱۶۵۰۰۰ هکتار جنگلات از بین رفته است. در این ولایت ۲۱۰۰۰۰ هکتار علفچرها و ۱۴۵۰۰۰ هکتار اسجار دارای چوب صنعتی وجود دارند.

ظرفیت چوب صنعتی در پکتیا تخمیناً ۲۱۳۰۰۰۰ متر مکعب بود. سن سال قبل، سالانه ۳۰۰۰۰۰ متر مکعب چوب صنعتی در پکتیا قطع میگردد و هر سال ۵۰۰۰۰ هکتار از

جنگلات در افغانستان فقط به برخی از مناطق جغرافیایی محدود است. مناطق مهم آن در ولایات کنر، پکتیا، ننگرهار و بامیان افغانستان میباشد.

ولایت کنر :

در این ولایت درخت های (نوع کاج و جلفوزه) ۶۶۵۰۰ هکتار اراضی را احتوا میکنند که از جمله ۲۹ میلیون متر مکعب اسجار چوب صنعتی در افغانستان، ۲۵- میلیون متر مکعب در ولایت کنر میباشد. اقسام درختهای دارای چوب صنعتی در کنر عبارتند از: ارچه، صنوبر، کاج و دیگر سوزنی برگان.

در سال ۱۳۵۲ هجری شمسی در این ولایت ۱۴۵۰۰۰ متر مکعب چوب را از جنگلات کنر بریدند و حمل نمودند، اما هیچگونه اقدامی برای جنگل شانی مجدد بعمل نیامد. مضاف بر این درختهای مذکور بدستی قطع نگردیده بود و ازین جهت فقط ۸۶۰۰۰ متر مکعب چوب بریده بدستی آمد و ۴۱۰۰۰۰ متر مکعب قطع ناقص تلف گردید. ظرفیت این ساحه جنگلات تخمیناً ۱۰۰۰۰۰ متر مکعب

جنگلات نا بودمیشد .

درختهای " اولیا فروجینه " و بلوط نوع " گاورد - کوس " در ولایت پکتیا فراوان است . درخت اول الذکر راه وسیله پیوندکاری میتوان به چوب صنعتی تبدیل کرد .

درخت بلوط منبع خوبی برای تهیه چوب سوخت میباشد . در سال ۱۳۶۸، ۸۰۰۰۰ متریک تن چوب بلوط به پاکستان و کابل انتقال داده شد و هر سال ۱۱۰۰۰ متریک تن ذغال از این چوبها تولید میگردد .

درخت های " چنار و پس ریچینه " در ساحه بیخ خوست و جاجی میدان بشعدا دفراوانی وجود دارد که از برک درختان مذکور بوریای کلاه، بکوه و سد و از تخم آن دانه های تسبیح میسازند .

ولایت ننگرهار :

در سال ۱۳۵۲ در ۳۰۰۰ هکتار اراضی در این ولایت چوب صنعتی وجود داشت . ظرفیت جنگل مذکور تخمیناً ۷۰۰۰ متر مکعب بود و هر سال در حدود ۵۰۰۰ هکتار از این جنگل تلف میگردد .

ولایت بادغیس :

در این ولایت جنگل پسته وجود دارد . ساحه درختان مذکور تخمیناً ۳۰۰۰۰ هکتار بود و در هر کیلومتر مربع ۱۵ الی ۲۰ درخت وجود داشت ، اکثر این درختها معمراًند و حیوانات مانع رشد آنها میسوسند . جمعیت محلی نیز شاخهای درختان مذکور را برای محروقات قطع میکنند .

جنگلات پسته در بدخشان، بغلان و سمنگان بسیار عام است . موه پسته خوراکه و زراعت چها تی از سال ۱۳۶۸ یک عده پروژه های کوچک برای احداث مجدد باغهای میوه و جنگلات عمومی را در افغانستان بمعرض اجرا گذاشته است که جمعاً

۶۳۰۰۰۰ درخت میوه ، ۳۵۰۰۰ درخت سیب و ۱۰۰۰۰۰ قلمه

صنوبر غریس گردیده است . همچنان قوریه های نهال تانی در بلخ، فیض آباد و سمنگان احداث شده است . در سال ۱۳۶۹ جمعاً ۱۰۰۰۰۰ قلمه به قوریه های غزنی، کنر و پکتیا بخاطر پرورش و توزیع لازم، فراهم گردید .

توصیه ها

۱- نخمهای نباتی و نهالها باید مورد اسحاق قرار گیرد و وسایح اقسام و انواع موزون در ناحیه مربوط باید غرس شود .

۲- سئله ساختمانی خانه های ارزان قیمت که از میران اسفاده از چوب عمارتی بکاهد باید مورد توجه جدی قرار داده شود .

۳- با توجه به خسارات وارده به درختهای موجود میوه، قوریه های میوه ها باید احداث گردد .

۴- نابدست آمدن انواع موزون، نهال های درخت های محلی باید غرس گردد .

۵- در رابطه با برنامهریزی و اجرای پروژه های جنگل سازی مجدد، توجه خاصی باید به منابع میبادل محروقات میذول گردد .

نتیجه

اکثر درختها یا توسط روسها بمنظور از بین بردن پناهگاههای مجاهدین قطع گردیده و یا در ترمیناردمان و یا فقدان آب تلف شده است . درخت های مزبور منبع میوهجات، خوراک، مواد محروقاتی، شاه تیرهای ساهتمانی بوده و علاوه بر آن در مورد حفظ خاک و وضع جوی مفید میباشد . افغانها بطور غنغنی درختها را دوست دارند و خوش دارند که در املاک و خانه های شان درختهای

معلوماتی درباره ولایات بامیان و وردک

پادداشت اداره:

در ذیل معلوماتی راجع به ولایات بامیان و وردک آرایه میگردد. این معلومات که همه ابعاد اجتماعی آنولایت را دربردارد و آخرین تحقیق درباره آن ولایات میباشد از روی دو مجموعه "اخصاصی مورخ جنوری و فبروری ۱۹۹۱" مؤسسه آپریس سلام" اقتباس گردیده است.

ولایت بامیان

ابعاد اجتماعی و اقتصادی

بامیان در غرب افغانستان واقع است. جاده‌ها و راه‌های خامه از این ایالت تا ولایات بغلان، مزارشریف، وردک و غزنی از راه دره حاجی کک عبور مینماید. کوه با در قسمت غربی سلسله جبال هندوکش، از شرق تا غرب ولایت بامیان امتداد دارد. مراتع سرسبز در هر دو جانب دامنه کوه موجود است.

بتهای بودا و شهر غلغل که دور تا ریخی جنگیز خان را بخاطر می آورند، تا هدا همیت استرا نیژیک این ولایت در تاریخ کشور ما میباشد. مسیر مشهور تجارته، معروف به "جاده ابریشم" که افغانستان را با چین وصل مینماید نیز از طریق همین ولایت میگذرد.

این ولایت جزیی از برنا مهربزی زراعتی و محیطی در قسمت شرقی آسیای میانه میباشد و از لحاظ اداری به پنج ولسوالی و دو علاقه‌داری منقسم گردیده است. مرکز آن لته، موسوم به نام همین ولایت است. ساحه کامل این ولایت ۱۷۴۱۴ کیلومتر مربع و ارتفاع آن از ۱۲۷۵ الی ۲۷۰۰ متر در ولسوالی‌های مختلف میباشد. اکثریت نفوس بامیان مرکزی بزبان دری صحبت میکنند و به قبا یل هزاره تعلق دارند.

بامیان قسمتی از مناطق هزاره‌جات را که از دیدگاه تاریخی، یکی از پیشرفته‌ترین مناطق افغانستان به شمار میرفت، تشکیل میدهد. این ولایت حتی قبل از جنگ هم از لحاظ مواد غذایی دچار کمبود بوده است. ولی جنگ طولانی این وضعیت را وخیمتر گردانیده است. اراضی زراعی عمدتاً مشتمل بر املاک کوچک دروا دیها و در دامنه کوهها میباشد

که حاصلات محدودی دارند. حاصلات عمده آن گندم و کجالو است. این ولایت کجالو و ناهیرهای جویی را به سربسته کابل صادر میکند. قسمت مرکزی بامیان نسبتاً زیربنای اقتصادی بهتری دارد ولی وضع اقتصاد در قسمت های غربی آن ضعیف تر میباشد.

در این ولایت صنعت بزرگ وجود ندارد ولی از لحاظ صنایع کوچک روسایی، ولسوالی پنجاب و سیرخیلی پیسرفه تراش و روسوالی‌ها میباشد. ولسوالی پنجاب جدید نوع صنایع کوچک دارد که از فلزات و قالینچه‌های پشمی، مصنوعات مسی و آهنی و سبدها میتوان نام برد. این ولسوالی بنا به استخراج معادن، شهرت دارد و سنگ‌های قیمتی نیز در آن موجود است. در ولسوالی شیرعلوه سبزه فلزات و قالینچه‌های پشمی، نکه‌های نخی توسط کارگاه دستی، مصنوعات چرمی، روغن نباتی، ظروف، چوب حکاکی شده و سبدها تولید میگردد. در ولسوالی‌های دیگر صنایع بسیار کمی وجود دارد که این صنایع کوچک با اسکالان کوه ساکونی منجمه فقدان آلات و افزار، کمبود اعتبار مالی و افراد ما همواره میباشد. البته در امور زراعت نیروی انسانی زیاد است ولی در بنا و زولسوالی‌ها افراد ما هر و سربسته یا فندیا کم است و با اطلاق وجود ندارد، خصوصاً درین ولسوالی‌ها ریسندگان، بافندگان ابریشم و قبا بله‌ها بسیار به ندرت موجود اند.

وضعیت محلی

شهر مرکزی بامیان هست حزب سیاسی دارد که در سوری نما بندگی دارند. نا گفته نماند که بعد از قدرت رسیدن مجاهدین در سال ۱۹۸۸ یگانه هیئت خاکمه محلی در این

وضعیت مواد غذایی

در میان اراضی زراعی در دره ها و دامنه کوهها محدود بوده و از این خاطر امکانات عرضه مواد آرایشی در این ولایت نیز محدود می باشد. حتی قبل از جنگ هم این ولایت با کمبود مواد غذایی مواجه بود. میزان کمبود سالانه مواد غذایی آن معادل ۱۲۳۳۴۲ مریک تن تخمین گردیده است. بنا به سطح بسیار پایین عایدات سختی بسیار در میان سال در صد پیدا کردن غل و کسار و پشمیان و نفعه برای خانواده های خود بهایران هجرت نمودند. سو بعداً اطفال، یک مسئله عمومی و جهانی بوده است. در بعضی از نواحی ها، مردم زرد آسوی سازه و حک میفرستند و نفعه های بدست می آورند در حالیکه در برخی از نواحی های دیگر زرق و روزی مردم بسیار وابسته به موانی و سیروکوست آن و مواد غذایی وارده می باشد.

برای گندم، برنج و روغن نباتی، این ولایت منگی به کابل و پاکسان می باشد. جای سیاه و سبز و بوره سبازیا - کسان وارد میگردند.

نرخ مواد غذایی

قیمت اکثر اقلام غذایی بسیار گران است و اکثر خانواده ها، یارای خرید آنرا ندارند. طبق احصائیه ماه جون و اکتوبر ۱۹۹۰ میزان نرخ اسباب خوراکی شرح ذیل بود:

مواد غذایی	نرخ بحساب افغانی در
برای بربیک کیلوگرام	
گندم	۱۲۳ الی ۱۶۲ افغانی
جو	۸۲ " ۱۳۷ "
برنج	۳۴۲ " ۵۰۷ "
کچالو	۲۱ " ۸۲ "
روغن	۵۲۸ " ۶۸۵ "
جای (نیاه)	۱۰۰۰ " ۲۶۸۵ "
جای (سبز)	۸۰۰ " ۳۰۶۸ "
بوره	۳۸۴ " ۶۵۷ "
گوست کاو	۵۴۸ " ۹۰۰ "
گوست گوسفند	۵۵۰ " ۱۲۰۰ "
مرغ	۱۲۰۰ " ۲۵۰۰ "

قیمت های خوراکی با ببحرور، روبه افزایش بوده و در مدت بین ماه جون و اکتوبر ۱۹۹۰ اوسط قیمت یک گاو تیزی ۱۳۱۰۰۰ افغانی و یک گوسفند ۲۱۰۰۰ و یک بز ۱۶۰۰۰ افغانی بود.

مرکز یا لسی همین نوری می باشد. سه حزب سیاسی متعلق به اهل تشیع بوده و سه حزب مربوط دولت موافق اسلامی و یک حزب اسلامی و یک گروه افراد تحصیل کرده که هویت قبایلی یا قومی ندارند. حیظه قدرت و نفوذ شورای مذکور در داخل قسمت مرکزی با میان می باشد. در نواحی غرب با میان یک سازمان اشکافی احزاب تبعه بنا م حزب وحدت مدعی سلطه و نفوذ بوده است. در قسمت شرقی و جنوبی پیچیده تر بوده و گروه های تاجک، اسماعیلی و هزاره در سر تا سر این ناحیه پراکنده می باشد.

هیچ گروه واحدی در این ولایت تعیین نشده است. سلطه و نفوذ نماید، از این جهت یک نوع احسان نامی و بی اعتمادی میان گروه های مختلف مشهود است. در نشر صورت شورای اسلامی و شورای وحدت دو گروه خیلی دینفوذ در قسمت مرکزی با میان بنما میروند.

خصوصیت های جمعیت

طبق احصائیه ۱۹۷۹ میلادی جمعیت این ولایت ۲۶۸۵۱۷ نفر بود و تراکم نفوس بحساب ۱۵ نفری کیلومتر مربع بود. در این احصائیه تخمین گردیده بود که نفوس شهرتین فقط ۲/۷ فیصد کل نفوس ولایت بود. در ۷۹-۱۹۷۸ نفوس شهرتین فقط محدود به قسمت مرکزی با میان بود. مساحت مجموعی ولایت نزدیک به ۱۷۴۱۴ کیلومتر مربع می باشد. طبق احصائیه تخمینی سال ۱۹۹۰ نفوس مسکونی ولایت در این سال ۳۱۷۱۴۳ نفر بود که افزایش ۲/۱ فیصد در یک سال را نشان میدهد.

تعداد مهاجرین

پنج فیصد نفوس در (۱۹۹۰) هجرت نموده که از آن جمله ۹۹ فیصد در ایران پناهنده شدند و فقط ۲۹ خانواده را با میان به پاکسان هجرت کردند. کسانیکه در ایران سکونت اختیار کردند ۱/۳ فیصد جمله نفوس ولایت را تشکیل می دهند. تعدادی از مردم این ولایت به مناطق دیگر افغانستان هم نقل مکان نموده اند.

اشارات جنگ بر نفوس بامیان

تخمیناً ۵۰۰۲ نفر در جریان جنگ در افغانستان جان خود را باختند، یعنی ۱/۷ فیصد نفوس ولایت مذکور از بین رفت و ۱۵۲۴ نفر دیگر معلول و یا معیوب شدند. مراکز ابالسی بزرگترین تلفات جانی را متحمل شد و بیشترین تعداد مردم نیز در این شهر معیوب گردیدند.

در مرکز یا لسی انواع واقسام زیادترین ها معیبه شده و در نواحی های کاهمرد، سیغان و شیربیرمین هسا گسترانیده شده است.

زراعت و مالداري

جمله مساحت قابل کسب وکار در این ولایت تخمیناً ۱۴۹۵۴۰ هکتار است. ۲۸۵۵۰۰ جریب میباید دولتی بنا به مساحت اطلاعات کافی و صحت و درستی این اطلاعات، برآوردها را نمیتوان تصدیق نمود. هر چند مناطق محدودی در این ولایت مستقیماً تحت تأثیر جنگ قرار گرفته اند اما اسرار غیر مستقیم آن با ادامه جنگ کسب شد نموده است. مساحت قابل مهم این ولایت از نظر عنعنوی عبارتند از مساحت محدود اراضی قابل زرع، مقدار کم لیبنیات قابل فروش، فقدان زیربنای اقتصادی، کمبود مواد سوخت برای گرمکنها، مسکن و پخت و پز (که منجر به قطع اسرار می گردد)، چرخش بیش از حد در مراتع کشت وکار ریلی در مناطق مرتفع که منتج به خلل در اوضاع محیط میگردد و فقدان وسایل و لوازم زراعتی.

در تمام ولایت مذکور مساحت مساحت قابل ۸۵ فیصد کل اراضی قابل زرع را تشکیل میدهد. باغات میوه فقط در ۵ فیصد کل مساحت قابل کسب وکار وجود دارد. تقریباً ۱۰ فیصد کل مساحت میوه فناناً غیر مزرع میباید.

حجم وسط کسب وکار در این ایالت ۱۸/۵ جریب میباید. در حدود ۷۷ فیصد جمله اراضی زراعی در میان آبیاری می شود و قسمت اعظم آبیاری توسط کانال ها صورت میگیرد. ۷۹ فیصد دهقانان، اراضی آبیاری شده دارند و یک فیصد، آبیاری آنها اسفاده میکنند. ۲۰ فیصد آنها آبیاری آنها آبیاری و بیابان هردو استفاده میکنند. همچنان از منابع مختلف آب برای آبیاری در این ایالت بهره برداری میگردد. در اثر جنگ سیستم آبیاری در سراسر ولایت مزبور خساره مند شده است.

تولیدات زراعتی

حاصلات عمده کما و زری عبارتند از گندم، کجالیو، جو، علف، میوه، برنج و حبوبات. و علف سبدر عمدتاً در کشت های با رانی می روید. گندم در ۷۰ فیصد کل مساحت قابل کسب وکار، میکارند و حاصلات مهم دیگر کجالیو است که در ۱۴ فیصد کل مساحت زراعتی، کاشته میشود. برنج فقط در چهار فیصد اراضی و علف در باقی اراضی زرع می شود.

تولیدات عمده یکبار میان ما در میگردد، کجالیو و جو میباید شد که بیشتر آن به کابل ما در میسود. این ولایت از ناحیه حاصلات میوه خود نیز دارای اهمیت است زیرا این حاصلات ۲۱ فیصد تولیدات ملی را تشکیل میدهد. حاصلات مهم میوه در این ولایت عبارتند از انگور، سیب، انجلیو و بهی. مسئله بزرگ در اینجا خسارات مضره در میوه ها

میباید.

بذر

در ماه های می و جون ۱۹۹۰ هجری گوت بذر اصلاح شده در سطح محلی میسر نبود و یکمقدار بذر را که کمیته سویدن در سال ۱۹۸۹ فرستاده بود، مفید واقع نشد. دولت در سال ۱۹۸۱ تحت کنترول مجاهدین بود، به زارعین خصوصی به اجاره داده شد و این قارنها نیز زمینی به اصلاح و بر میمید داشتند.

در مدت بین جون و اکتوبر ۱۹۹۰ یک بوجی ۵۰ کیلو - بی کود کیمیایی نوع (ا - ب) ۳۰۰۰ الی ۴۰۰۰ افغانی قیمت داشت و بوجی های پنجاه کیلویی یوریا از ۲۰۰۰ الی ۲۵۰۰ افغانی بی بوجی قیمت داشت.

در سال ۱۹۸۹ در ولایت با میان ۸ الی ۹ فیصد زارعین، کما و قلیبه ای داشتند و ۱۱ فیصد بین کما وها را بکار میبردند. از میان مالداران، ۵۸ فیصد یک گاو، ۲۹ فیصد ۲ گاو و ۲ گاو نر داشتند. در ماه نومبر ۱۹۸۹ قیمت یک رأس کما و قلیبه ای ۱۲۰۰۰۰ افغانی بود.

محدودیت های کشاورزی

مساحت قابل مهم زراعت در سراسر این ولایت، فقدان بذر اعلی و کمبود نیروی زراعتی و مالی بود. در بعضی از ولوالتی ها، آب برای آبیاری میسر نبود و در برخی دیگر وسایل جلوگیری از ملخ و خسارات مضره در دسترس قرار نداشت. ۸۲ فیصد زارعین از امراض نباتی سکایت دارند. امراض حیوانی نیز یک مشکل بزرگ است و اکثر جنگلات در این ولایت نابود گردیده است.

مراصلات و حمل و نقل

در مرکز با میان یک سرویس شخصی مستعمل برده عراده سرویس وجود دارد. ونکی یا عراده های باربری یا مونسر های شخصی وجود ندارد. میدان طیاره وضع خوبی دارد، اما عمارت آن آسیب دیده است.

مرکز با میان یک محور تدارکاتی است زیرا بوسیله سرکها با تعدادی از شهرها و قصبه ها ارتباط دارد. شمسه در یک سال مناطق جنوب با میان در دره حاجی کک در اثر برقیباری سدود میباید و از پاکستان میتوان به آسانی به آنجا رسید. جاده ها وضع خوبی ندارند و در بعضی موارد در اثر جنگ و در برخی جاها بنا به مساحت کما و قلیبه - اند. مع الوصف اهمیت استراتژیکی این ولایت بسیار - بنای عمرانی آن بسیار ناقص بوده و تمام سرکها خامه میباید و اکثر پل ها و پلجک ها در امتداد مسیرها با کاملاً خراب شده یا جزوی آسیب دیده اند. اکثر قسمت های جاده مرکزی فقط بروی وسایل نقلیه با میباشند و آنها فقط برای هفت ماه در یک سال، زیرا در زمستان دره های کوهستان

آسیب به ایتیه تاریخی

به با از ایتیه تاریخی بنا به جنگ ویرانگر خسارات زیادی وارد گردیده است. مجسمه های بودایی در اثر ضربت گلوله ها سوراخ سوراخ شده و تعداد زیادی از آنها در اثر گرانها سرفت گردیده است. خاک مملو از کلسیوم دورا دور مجسمه های بودا را از رعیین محلی به کشت های خود بردند و بنا بر آن غارهای باستانی و دو مجسمه بودا آسیب پذیر شده است. خرابه های شهر غلظت نیز دستخوش آسیب های وسیع گردیده و در این منطقه مین های بیسماری کسرانیده شده است.

نفوس محلی از اهمیت ایتیه تاریخی بخوبی آگاهند. خبر آنکه اداره ذریع موه سهه ملل متحد میتواند بیامه همکارای نفوس محلی کار ترمیم و تعمیر را بین ایتیه را روی دست بگیرد.

تسهیلات و خدمات صحیه

تسهیلات صحیه در ولایت با میان از لحاظ کمبود پسر- سونل و لوازم ضروری خیلی محدود میباشد. در کل ولایت فقط ۱۸ درگاه با عمده بسیار کم وجود دارد. جملهد تعداد کترها در این ولایت فقط ۱۸ نفر میباشد. تعداد ارباب رجوع زن و مرد تقریباً مساوی است، اما برای معالجه زنان ترتیبی وجود ندارد.

کلینیک ها در مرکز با میان نسبت به نقاط دیگر خیلی مجهز است. ولی در اینجا هم لوازم و آلات استرلیزه، فلم ایکسری (اسعه مجهول) یا حتی دستگاه دندان سازی یا ندای دردندان وجود ندارد. امراض عمومی در این ولایت عبا رتندا زاسهال، سل، جا غوروا امراض مسری جهار زتنفس.

میزان شرح ادویه

نام ادویه	نرخ بحساب افغانی
یک قرص اسپرین	۳ الی ۸ افغانی
یک قرص کلوروکین	۳ الی ۱۰ افغانی
آمیول پنسیلین	۸۰ الی ۲۰۰ افغانی
پاکت او آر اس	۴۰ الی ۱۰۰ افغانی
بونل آمپی سیلین	۱۰۰ الی ۴۰۰ افغانی
پاکت محلول سالیین	۴۵ الی ۱۰۰۰ افغانی
یک قرص باکترین	۱۰ الی ۱۵ افغانی

خدمات صحی نیز مقدماتی بوده و در اثر جنگ خسارات گسترده ای را متحمل گردیده است. بسیاری از تسهیلات صحی تحت کنترول گروه های مختلف سیاسی بوده که با یکدیگر هماهنگی ندارند. مردم نیاز به تهیه ادویه از بنا و ردا رند.

نی بعلت برفباری محدود میباشد. شورا های مجاهدین در قسمت مرکزی افغانستان بیشتر بر لزوم احداث جاده های مناسب تأکید میورزند. مهمترین جاده همان است که قسمت مرکزی افغانستان را بمزار شریف وصل می نماید.

سیستم ارتباط را دیویی در اثر جنگ نابود شده و این ولایت از داشتن انرژی برق محروم است. منابع انرژی در منازل مسکونی با العموم عبا رتندا زنتیل خاک، هیوزم، زغال سنگ و سرگین. زغال سنگ و تیل خاک فقط از بین هفت ولسوالی، در سه ولسوالی بکار برده میشود. پتترول در چار ولسوالی دستگیری نمیکند و در سه ولسوالی باقی مانده قیمت اوسط پتترول ۱۰۰۰ افغانی فی گیلن بوده است. دیزل در تمام ولسوالی ها بحساب نرخ اوسط ۶۵۷ افغانی فی گیلن بفروش میرسد. منابع عادی تهیه آب برای استفاده در خانه عبا رتندا زجوی، حوض، چاه، چشمه و برف آب شده.

خانه های روستایی و عمارات دولتی

طبق احصائیه یکده در ماه جون ۱۹۹۰ بعمل آمد، بیسی از ۷۱ فیصد خانه های روستایی در ۵۶ قریه از آسیب جنگ مصئون مانده بود. تقریباً ۶ فیصد خسارات ندیدی را متحمل شده و ۱۲ فیصد جزواً خساره مند شده است. در حدود ۷ فیصد خانه ها مجدداً تعمیر شده و ۳ فیصد دیگر تحت تعمیر است.

از بین ۱۵۶۸ دوکان در ۵۶ قریه، نصف تعداد محفوظ مانده است، میتوان گفت جمعاً ۳۲ فیصد کل دکا کین ندیداً خساره مند شده اند و ۵ فیصد آن مجدداً عمار گردیده است. ۱۸ فیصد کل خانه های کلی جزواً خدشه دار شده که از پنجمله ۲۷ فیصد آن تحت تعمیر است.

عمارات ادارای بسیار زیاد آسیب دیده اند و ۹۱ فیصد آن عمارات کاملاً نابود گردیده است، چار فیصد جزواً خساره دیده اند و فقط ۵ فیصد محفوظ مانده است. تا هنوز هیچگونه عمارت مجدداً ترمیم کاری عمارات منهدم شده آغاز نگردیده است.

از بین ۶۵ مکتب و مدرسه ۳۴ فیصد محفوظ مانده و تقریباً ۵۷ فیصد دیگر شدیداً آسیب دیده است که اکثر اینها نیاز به تعمیر مجدد دارند. ۹ فیصد عمارات دیگر جزواً خساره دیده و از این جمله ۳۳ فیصد آن تحت ترمیم قرار دارند.

۵۷ فیصد مساجد آسیب ندیده، ۱۲ فیصد خیلی خساره مند شده و ۳۱ فیصد جزواً آسیب دیده است.

تسهیلات ذخیره، نا کافیه و ناقص است و فقط از میان هفت ولسوالی در سه ولسوالی آن وجود دارد.

محدود بوده و بعلت خدشه دار شدن قدرت اداری در اشراف، کارسوزی خوراکی با خالی از خطر نبوده است. از جانب دیگر فقدان سرکهای خوب نیز مانع عرضه خوراکیها میگردد.

در ساحه زراعت نیز خسارات شدیدی وارد گردیده و بنا به مسدود شدن مجراهای آبی، مناطق معتدله به زراعتی لامرروع مانده است. سیلها و زلزلهها، اراضی وسیع قابل کشت را ویران نموده است. ازین جهت تعداد زیادی از مردمین ولایت به مناطق دیگر افغانستان و ایران هجرت نموده اند و خا توادها ی خود را در خانه های آبیایی خود گذاشته اند.

ابنیه تاریخی آسیب گسترده ای دیده و بنا عمارات مکاتب منهدم شده است. معلمین تربیت یافته و مواد درسی کتب با است زیرا اکثر معلمین بعلت جنگ فرار نموده اند. اکثر تسهیلات صحیه فعلیت بسیار محدودی دارند.

دوا یرموسه ملل متحد در مورد برنا مریزی و اجرای پروگرام های اسکان مجدد در افغانستان مواجده کندکاری بوده اند ولی در رابطه با ابنیه نقافتی بیشتر عطف توجه نموده اند. به احیای فعالیت زراعتی واحداث زیربنای معایرتوجهی چندان معطوف نگردیده و مسئله کمبود خوراکی با وضعیت وخیمی دارد.

پروژه های دارای اولویت در میان عبارتنند از تعمیر، ترمیم دوسرک مهم جهت آمدورفت و حمل و نقل بین قسمت های مرکزی و شمالی افغانستان. حداقل باید دو مکتب ابتدایی در هر ولسوالی تعمیر یا ترمیم شود.

ترمیم و تعمیر مجراهای آبیاری، اجرای عملیات برچیدن مینها و فراهمی تسهیلات ذخیره در هر ولسوالی پروژه های مهم دیگر است که حق تقدم براموردیگر دارند و هر چه زودتر با ید مرحله اجرا در آورده شود.

صلاح اینست که یک سیستم ابتدایی معالجوی در این ولایت اجرا گردد. در عین زمان پروگرام های تربیوی در شقوق مین باکی، نظافت و امور صحیه یا ید مرحله اجرا در آورده شود.

تسهیلات آموزشی

در این ولایت ۱۲۹۵ مدرسه داخل مساجد، ۷۵ مدرسه و ۶۲ مکتب ابتدایی وجود دارد. فقط در مکاتب ابتدایی تعلیم و تربیه عصری میسر است. وضع مکاتب بسیار نا مطلوب است و فاقد معمارات مناسب، معلمین، اثاثیه، کتب و مواد تدریسی میباشد.

طبق تخمین سطحی، تناسب یران مکتب رودر مکاتب ۵۱ فیصد و از دختران ۴۹ فیصد میباشد. ۹۴ فیصد یران مکتب رودر مکاتب ثبت نام کرده اند در حالیکه ۶ فیصد دختران ثبت نام نموده اند.

۸۷ فیصد نفوس یک، با ید درس بخوانند در مکاتب ابتدایی و متوسطه، از مکاتب استفاده نمیکنند. از میان جمله یران و اجدر شرایط درس خواندن، فقط ۲۴ فیصد در مکاتب ابتدایی درس میخوانند در حالیکه تناسب دختران فقط ۲ فیصد میباشد.

"حوایج اسکان مجدد و پیچیدگی های برنا مریزی" با میان یکی از مناطق بسیار مستمند و سرفی نیافده افغانستان بشمار میرود. هر چند از ویرانکاری مستقیم جنگ در زمان مانده اما عواقب غیر مستقیم جنگ بر آن تأثیر شرس و وارد کرده است. مسئله تهیه مواد ارتزافی یکی از مسایل مهم آنست. با توجه به وضع جغرافیایی آن، ظرفیت محدودی برای کشت و کار موجود است و احتیاج مبرمی به وارد نمودن مواد غذایی از خارج دارد. در اشراف مسیره های تهیه غذا از کابل، تقریباً از بین رفته و این ولایت را مجبور به تکیا بر تهیه مواد خوراکی زپشاور نموده است. عرضه گندم طبق برنامها، مساعدت موسسه ملل متحد

ولایت وردک

جنبه اجتماعی و اقتصادی

این سوری درماهای مارچ و اپریل ۱۹۹۰ میلادی بمنظور تشخیص اثرات جنگ از لحاظ کیفی و کمی بر قسمت های مختلف اقتصادا دجا معمه افغانستان و بخاطر جهت گیری برنا مریزی انکشافی طویل المدت صورت گرفته بود.

ابعاد اداری و جغرافیایی

وردک در نقاط مناطق روستایی ارتفاعات مرکزی وادی لوگر واقع است. ولایاتی که در جوار وردک قرار

دارند عبارتند از کابل، پروان، بامیان، غزنی و لوگر. وردک در چنان یک منطقه کوهستانی واقع بوده که ارتفاع آن از ۲۱۰۰ الی ۲۹۵۰ متر میباشد.

این ولایت از نظر اداری، به پنج ولسوالی و چهار علاقه داری منقسم گردیده و مرکز ولایت، میدا شهر است.

وردک وسیله را بطه پایتخت مملکت با غزنی و قندهار از طریق ساها راه کابل و قندهار میباشد. این ولایت با هرات نیز از طریق یک جاده بزرگ و با میان از طریق دره حاجی گک ارتباط دارد.

قیم خوراکه باب وامکان دستیابی به آن

آما رقیمعنها مخصوصاً در شرایط جنگ زده در افغانستان
 مرور زمان، خیلی زیاده دستخوش نوسانات بوده است. عرضه
 اقلام مختلف در یک ناحیه متوسط و مربوط به عوامل متنوعی
 است که خارج از حیطه نفوذ سیستم عادی اقتصادی میباشد.
 لطمه های وارده به زیربنای اقتصادی، مسایل حمل و نقل
 و منافسات مسلحانه و غیره، استعداد تولیدات محلی را
 مفلوج گردانیده و برای بدست آوردن اقلام اساسی خوراکه
 باب، این ولایت را وادار به اتکال روزانه به منابع
 خارجی نموده است.

میزان نرخهای اقلام مهم غذایی

اندازه قیمت بحساب افغانی در	اقلام غذایی
برای بریک کیلوگرام	
۱۰۰ الی ۱۵۷	کنندم
۷۱ " ۱۷۱	جو
۳۵۷ " ۴۲۹	برنج (اعلی)
۱۸۵ " ۳۵۷	برنج (ادسی)
۲۹ " ۷۱	کجالو
۵۰۰ " ۸۲۹	روغن
۱۳۰۰ " ۲۲۸۵	چای (سیاه)
۱۴۰۰ " ۲۲۸۵	چای (سبز)
۴۰۰ " ۵۰۰	سکر (بوره)
۷۰۰ " ۹۱۴	گوست گا
۱۰۰۰ " ۱۳۲۸	گوست گوسفند
۱۲۰۰ " ۲۸۰۰	مرغ

مواد سوختیکه معمولاً در خانه برای پخت و پز، روشنایی
 گرم نگه داشتن اتاق و غیره بکار برده میشود، عبارت است
 از چوب، نیل خاک و سرگین، و نرخهای اوسط آن با اینقرار
 است:

نیل خاک	یک کیلن	۸۵۳ افغانی
چوب	یک کیلوگرام	۳۷ "
سرگین	"	۲۲ "
نیل خاک در ظرف بزرگ	۴۵۰ افغانی	یک کیلن و در
مرکز بهسود بزرگ	۱۳۰۰ افغانی	یک کیلن بغروس میرسد

تسهیلات ذخیره

سیستم ذخیره در این ولایت همواره ناقص بوده و مسوود
 ارتزاقی را عموماً خانوادها بمیزان محدودی در روستا
 ها ذخیره میکنند و غیراً زمین یکنوع ذخیره حیوانات غذایی
 فقط در چارولسوالی صورت میگردد. مواد تعمیراتی برای
 ترمیمات این ذخایر دستیاب میگردد.

از دید ترکیب قومی، گروههای متنفد در این ولایت
 عبارتند از پشتون، تاجک و قزلباش. در خود این ولایت کدام
 گروه مهم کوچی وجود ندارد اما گروههای متعدد کوچی از
 ولایات دیگر از این راه میگذرتند و برای مدتی محدود در
 اینجا توقف مینمایند.

زراعت ستون فقرات اقتصاد ولایت مذکور را تشکیل می
 دهد، اما فقط پنج فیصد از آن از تسهیلات آبیاری بهره
 بردار است. ۱۵۰ فیصد دیگر از آبیاری است و ما بقی
 ۸۰ فیصد آن متشکل از مراتع میباشد. حاصلات عمده آن
 گندم، کجالو، برنج، جواری و غلغ است. در این ولایت
 هیچگونه صنعت به مقیاس بزرگ وجود ندارد.

قسمت اول بهسود و مرکز بهسود که تعداد زیادی از بازار
 ها و سرایها دارند نسبت به ولسوالیهای دیگر این ولایت
 خیلی پیشرفته تر میباشد. این دو ولسوالی در معایده با
 نواحی دیگر نسبتاً خیارات کمتری در جنگ افغانستان
 دیده اند زیرا در فاصله دوری از کابل قرار دارند. برتری
 تجاری آن نیز از وجود زیربنایی نسبتاً بزرگتر بازار فروش
 آن، هویدا است.

خاصیت نفوس

آخرین احصایه نفوس افغانستان در سال ۱۹۷۹ به
 عمل آمده اما بغللت تحولات سیاسی و شورشی ملکی تا تمام
 ما ند. طبق احصایه مذکور مجموع نفوس ولایت مذکور
 در این سال ۲۸۷۶۰۵ نفر بود. پرنفوس ترین ولسوالی،
 مرکز بهسود بود که حاوی یک ربع کل تعداد نفوس این ایالت
 میباشد. تعداد نفوس وردک منجمه مهاجرین در سال ۱۹۹۰
 در حدود ۳۹۸۹۱۰ نفر بود، یعنی نمایانگر افزایش تقریباً
 ۳۱ فیصد در این ده سال، تراکم نفوس در این ولایت ۲۰/۱ یعنی
 از ۲۵/۷۲ در چغتو تا ۸۴/۶ در میدا شهر میباشد. اگر مهاجرین
 را مستثنی قرار دهیم در آن صورت تراکم نفوس اوسط
 اوسط ۲۶ فیصد خواهد بود.

با توجه به احصایه مبنی بر ثبت نام مهاجرین در
 پاکستان جمعاً ۲۳۱۷۸ نفر از وردک در پاکستان پناهنده
 شده اند. مهاجرین ولایت وردک ۶/۷ فیصد نفوس را تشکیل
 میدهند و بزرگترین تعداد مهاجرین از ولسوالی سیدآباد
 بوده است. میدا شهر که مرکز ایالتی است در اشرجنگ
 تقریباً یک ثلث نفوس خود را از دست داده است. از مناطق
 دیگر مملکت نیز مردم در ولایت وردک پناهنده شده اند. تقریباً
 ۵۸ فیصد مهاجرین از وردک تنها در منطقه قبایلی کرم در
 ولایت سرحد متمرکز بوده اند. مهاجرین دیگر در ولسوالی
 های کوبه و مردان و ژوب و در مناطق قبایلی وزیرستان
 و اوورکزی پناهنده شده اند.

کندها ربودکه از طریق میدا نشهر و ولسوالی های سیدآباد و نرخ میگذشت. بسیاری از جاده ها، خامه بودند که گرسه در بعضی جاها سرکهای جفله اندازی شده هم وجود داشت. در زمان جنگ خسارات بهیشتی به این جاده ها وارد شد و در بعضی موارد چون بعد از زرفباری ترمیم و نگهداری لازم به عمل نیامد، وضعیت خرابتر شد.

هرچندا همیت میرما عمار مجددا جاده ها در مرحله اسکان مجدد و انکشاف در افغانستان محسوس بوده اما زمانهای عمرانی که در افغانستان در این زمینه مشغول کار بوده اند چندان پیشرفتی نداشته اند. کلیه معابر در ولسوالی های مختلف، یا در اثر جنگ، یا بنا به بی توجهی خراب گردیده است. سیستم نقلیه نیز در وردک بسیار ناقص میباشد. جنگ به وضع متاوضاع افزوده و تهیه مواد سوخت را در بسیاری نقاط ناممکن گردانیده ولی درجا بیکه دستگیری میکند بقدری گران است که در نتیجه آن هزینه حمل و نقل و سفر سیربلا رفته است. نرخ پترول فی گیلن از ۱۰۰۰ الی ۳۰۰۰ افغانی میباشد. اوسط قیمت یک گیلن پترول در سرنا سرولایت ۱۹۲۵ افغانی بوده است. در اکثر مراکز ولسوالی ها ترمیمگاههای وسایط نقلیه وجود دارد. در هر ولسوالی سرویس های شخصی برای مسافران، امسوال اجناس وجود دارد.

تسهیلات و خدمات صحیه

تسهیلات صحیه در افغانستان حتی در زمان قبل از جنگ هم خیلی ناکافی بود. جنگ خانما نوز که موجب تلفات و ضایعات گردید، از یک جانب بر مردم نیز از مندی بعدا وای طبی چندین برابر افزود و از جانب دیگر تسهیلات موجود طبی را از زمین برد. لذا تسهیلات طبی و صحت در مملکت بیشتتر خساره مندند. پهلو به پهلو دو کتورهای تحصیل کرده کسان هم هستند که بدون داشتن شها دتنا مه لازم بحیث دو کتور فعاله لیت مینمایند.

ده میردا دا زلحاظ تسهیلات درمانی در مقایسه با ولسوالی های دیگر پیشرفته تر میباشد. در حالیکه وضع در مرکز بهود قسمت اول، بسیار اسفناک است.

عملیات جراحی وندای مریضانی که روزمره به سفاحانه می آیند، در کلیه ولسوالی ها به استثنای میدان - سهر صورت میگردد. تسهیلات آنتی بیوتیک در ده میردا دونه وجود دارد. مواظبت فوری و سایر درزش ولسوالی فراهم میشود. تسهیلات ندای مرض سل، فقط در دو مرکز ولسوالی وجود دارد، گرچه این مرض در این ولایت بطور گسترده شیوع دارد.

با وجود وضع ناقص درمانگاهها، مردم بیستعدادی جهت معالجه مراجعه میکنند که ازین جمله ۴۱ فیصد از طبقه انان میباشد، گرچه این کلینک ها فاقد ترتیبات خصوصی

در نرخیهای مواد تعمیری بشمول چوکات چوبی، شاه تیر، شیشه، خاک و سنگ خیلی زیبا دنوسا نمانده گردیده، اما نرخ صنعت در پنج ولسوالی که دستگیری میکرد، یک نواخت بود.

زراعت

در تقریباً تمامی منطقه مرکزی در قسمت شرقی مملکت درجا بیکه ولایت وردک واقع است، زمین هموار وجود ندارد. اراضی زراعتی در وادی های تنگ و ضیق قرار دارد. کشت های وسیع بسیارنا در بوده و تقریباً کلیه کشت ها از وسایل آبیاری استفاده میکنند و این وسایل عمدتاً عبا رتند از کانالها، کاریزها و آب چشمه ها. چون این منطقه در سطح بسیار مرتفع واقع است و فصل زمستان هم در آنجا طولانی بوده و فصل کشت وکار کوتاه میباشد، لذا فقط کشت وکار رگندما مکان دارد. حجم وسط کشت ها در ولایت وردک در حدود شش جریب میباشد و ۶۱ فیصد دهقانان دارای اراضی کمتر از این مقیاس میباشد. علاوه بر گندم حاصلات عمده آن کچالو، برنج و جواری است، ولی اینها در کشت های جداگانه کاشته میشوند. در حقیقت این حاصلات در اراضی کمتر حاصل خیز که برای کاشتن گندم مناسب نمیباشد، کاشته میشوند.

شماره فیصدی دهقانانی که گندم میکارند در بیست و نه سال ۱۹۷۸ الی ۱۹۸۷ تغییر نکرد، اما فیصدی زارعین برنج یا کچالو بطور نمایان کاهش یافت. تعداد زارعین کچالو نیز تغییر نیافت ولی بعضاً بعلت کمبود آب کافی برای آبیاری کاهش یافت. میزان تخمپاشی در این ولایت افزایش یافته اما بنا به استناد کمتر از بذراصلاح شده، حاصلات مجموعی گندم خدشده را گردید.

در سال ۱۹۷۸ میلادی ۴۶ فیصد دهقانان که در اراضی آبیاری شده، گندم میکاشتند، گا و قلیبه ای داشتند، ۴۹ فیصد دیگران سهمیه بودند و ۴ فیصد آرابه ا جاره میگرفتند. در سال ۱۹۸۷ تعداد زارعین صاحب گا و قلیبه ای به ۲۰ فیصد تقلیل یافت ولی تناسب دهقانانی که سهمیه بودند با کچالو آرابه جاره میگرفتند به ۵۵ فیصد افزایش یافت. همین تناسب فیصدی در زارعین برنج نیز مشاهده گردیده است.

قیمت بذرو به افزایش بوده، ولی زارعین در افغانستان بیقین دارند که به وسیله کود کیمیاوی، حاصلات گندم بسیار افزایش خواهد یافت و با لآخره بسیار ربنفع آنها تمام خواهد شد. قیمت یک گا و قلیبه ای از ۸۰۰۰ الی ۲۰۰۰۰ - افغانی میباشد.

معاین و وسایل حمل و نقل

وضعیت جاده ها در زمان قبل از جنگ هم در این ولایت بسیار خراب بود، بگانه جاده اسفالت شده، شاهراه کابل -

مسائل کلیه مکاتب ابتدایی و متوسطه دولتی و خصوصی های مختلف عبارتند از فقدان یا کمبود کتب درسی و مواد آموزشی و فقدان یا کمبود شدید ناشرین و ناشران آنها و درسی و مزایای دیگر. ناگفته نماند که جنگ موجب خسارات گسترده به عمارات مکاتب در این ولایت گردیده است.

حواج اسکان مجدد و عواقب برنامه ریزی آن

اثرات جنگ بر ولایت وردک خیلی گسترده بوده و خصوصاً در امتداد راه کابل - کندها رکه از این ولایت میگذرد، آسیب های فراوان جنگ خانمانسوز به متاهله میرسد، اعمار مجدد و ترمیم بناها، عمارات دولتی، مارکیت ها و تسهیلات ذخیره، مواد خوراکی و غیره خیلی اهمیت دارد. در ارتباطی ها و انقطاع مین ها تعداد زیادی از پل ها و پلیچ ها نابود شده و قسمت های زیادی از جاده ها خراب گردیده است. این پل ها و پلیچ ها نیاز مبرمی به اعمار مجدد و ترمیم کاری دارند.

بزرگترین لطمه ای که به وزارت در این ولایت وارد شد در ترکمب و آب برای آبیاری بوده است، از جانب دیگر حشرات مضره یک مسئله و خیمی برای زارعین ایجاد نموده اند، تعداد زیادی از حیوانات در تربیمباران و انفجار مین ها کشته شدند که این کمبودها بدهر چه زود ترمیم جبران گردد.

کلیه مکاتب در اثر جنگ منهدم شده و یا آسیب دیده اند که اعمار مجدد آنها چندان عاجل و فوری بنظر نمی آید، اما ترمیم ملکی خصوصاً در زمینه مهارت تعمیراتی، سزاوار توجه آتی میباشد. یک مقدار پول برای ترمیم مکاتب، دارالمعلمین و تهیه مواد آموزشی فراهم گردیده، لیکن برای دوباره برقرار نمودن سیستم معارف احتیاج به مبالغ معتناسی میباشد.

وضعیت تسهیلات صحیه در این ولایت تا سقف آوار است، از یک سو تعداد زیادی از شاخه ها و درما نگاهها در اثر جنگ نابود گردیده و از سوی دیگر تعداد کسانیکه در اثر جنگ های جنگ نیاز به تسهیلات طبی دارند، افزایش یافته است. تعدادی از درما نگاهها جدیداً دایر شده اما این درما نگاهها لوازم، پرسونل ما هروا دویه کافی ندارند، اکثر واحدهای سبارحی، هیچگونه وسیله نقلیه ندارند، قبل از اینکه درما نگاهها جدیداً حدت گردد، تسهیلات موجود با بدبجه رسوند، بهتر این خواهد بود که به واحدهای سبارحی، وسایل نقلیه، دویه، لوازم طبی، و عمل ترمیم بافته فراهم گردند برای تعداد بیشتر نفوس ولایت، خدماتی انجام داده بتوانند.

دیگر اقدامات مورد نیاز عبارتند از برنامهای اسکان مجدد افراد معیوب، فراهم نمودن فرصت های شغل و کار برای زنان بیوه و تهیه کمک و سرپرستی مادی و مالی به اینان و عملیات پاکسازی مینها در مناطق مین گذاری شده.

جهت تداوی امراض زنان میباید. واکسینا سیون فقط در دولتی صورت میگیرد. امراضی که نیاز به توجه فوری دارند عبارتند از: اسهال، جراثیمی، جنگ، کم خونگی (مخصوصاً بین زنان و اطفال)، امراض سل، امراض شدید نفسی و ملاریا.

مسائل درما نگاهها در این ولایت بسرح ذیل میباشد: وسایل ناقص یا محدود جراحی، طبی، آزما ینگاه، کمبود متخصصان طبی و پرسونل، فقدان ادویه یا داشتن دواهایی که زمان استفاده آن منقضی شده باشد، نبودن تسهیلات ذخیره نمودن دوا، نبودن آمبولانس و نداشتن جراثیور برقی از مشکلات عدیده این مراکز است.

ادویه بسیار مورد نیاز درما نگاهها تا ملانسی - بیوتیک، دافع اسهال، قرص های دافع حمله قلبی، واکسین و ویتامین های مرکب میباشد.

زیرا این دواها در هرولسوالی میسر نیستند، در حالی که اسهال در چندین منطقه این ولایت عمومیت دارد، از جمله هشت ولسوالی، شش ولسوالی نمک مایع معروف به (او، آر، ایس) را برای اطفال ندارند. قیمت دواهای گوناگون بسیار متفاوت است.

تسهیلات تعلیمی

مانند تسهیلات صحیه، تسهیلات تعلیمی نیز در اثر جنگ به مقیاس بزرگ صدمه دیده است. مساجد مدارس که اساساً به کودکان و جوانان، تعلیم دینی فراهم مینمودند تعداد بسیار اندکی در این ولایت باقی مانده است که موسسات رسمی، تعلیمی از قبیل مکاتب ابتدایی آسیب دیده است. در ولسوالی ها مساجد بسیار دیگر موسسات عرفانی وجود دارد و بعد از آن مدارس، در مساجد، اما مساجد، به کودکان تعلیم دینی میدهد. در مدارس به جوانان امور مقدساتی دینی و بعضی موضوعات دیگر را درس میدهند. مکاتب متوسطه فقط در نصف تعداد ولسوالی ها فعالیت دارند در حالی که پنج ولسوالی دارای مکاتب ابتدایی میباشد.

اوسط تعداد معلمین در مکتب ابتدایی از ۲ الی هفت نفر و اوسط تعداد دانش آموزان از ۵۱ الی ۵۴ نفر در یک مکتب ابتدایی میباشد. عموماً تعداد دبیران کمی از دختران به مکتب میروند و بخصوص در نصف های بالاتر که تعداد دختران خیلی کمتر میگردد. درسهالی شش ولسوالی دخترها در مکاتب درس نمیخوانند. با عموم تناسب معلوم و محصل در اکثر مکاتب فنانت بخش است.

طبق تخمین عمومی و سطحی، محض ۱۴ فیصد کودکان در سن مکتب در مکاتب ثبت نام مینمایند. از میان جمله تعداد دهمان جوان تقریباً ۲۶ فیصد در مکتب درس میخوانند در حالی که تناسب دختران در مکاتب فقط کمتر از ۲ فیصد میباشد.

سیمینار ششم شورای ثقافتی جهاد افغانستان

تأسیسات اساسی حکومت اسلامی در جامعه آینده افغانستان

یادداشت اداره :

در ذیل خلاصه، مضامین و مباحثات سیمینار رسم دفتر مطالعات امور افغانستان شورای ثقافتی جهاد افغانستان تقدیم میسود که تحت عنوان "قواعد اساسی حکومت اسلامی در جامعه آینده افغانستان" از تاریخ ۷-۱۰ دلو ۱۳۷۰ در اسلام آباد دایر شده بود. اساسی ذوات محترمی که مضمون آرایه نموده اند در اینجا خیر این گزارش با خلاصه سوانح شان معرفی میگردد.

بیانیه های افتتاحیه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

۱- صباح الدین کشکی

از باریگاه خداوند، جل جلاله، سپاسگزارم که بوقیوس عنایت فرمود تا دفتر مطالعات امور افغانستان شورای ثقافتی جهاد افغانستان در باره اساسات جامعه اسلامی در افغانستان از سال ۱۳۶۹ بدینسو، ششمین سیمینار خود را افتتاح مینماید.

سیمیناری که امروز افتتاح میگردد با رایة معالمت و مباحثات، روی تشکیلات اساسی و اهداف نظام آینده به طور اخصی بحث خواهد نمود.

از همه و لایحه بیدگیم که اگر ما در صد بیا ده نمودن نظام اسلامی در افغانستان هستیم با پیدا موراساسی کشور را بدست چنان اشخاص متعهد و مسلمانی بسپاریم که ایشان هم در امور عدل و انصاف اسلامی وهم در عملی کردن آن درجه- معه کتونی مهارت علمی و مسلکی داشته باشند و تا هنگامی که چنین یک کار اسلامی قدرت را بدست نگیرد، من فکر می کنم که ما نخواهیم توانست در کشور خویش نظام اسلامی را پیاپی ده کنیم و از آن محافظت نمائیم.

فریضه دینی رهبران جهاد ما است که هر چه زودتر تمام این مشکلاتی که در راه بعین آمدن حکومت اسلامی در کشور ما موجود است برطرف سازند، لیکن درین راه مشکل عمده ای که نباید رزم میکند، عدم اتحاد بین رهبران مجاهدین است. درین مرحله، حساس تاریخی جهاد ما نیست که ما نیرنگها و دسائیس دشمنان را بهانه سازیم و برای ناراضیهای خویش آنها بوش قرار دهیم زیرا اگر امروز است یا اگر فردا، دشمن، یعنی دشمنان اسلام و دشمنان اسلام افغانستان، خواهی نخواهی برضما دسیسه میسازند.

إِنَّ عِبَادِي لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ إِلَّا مَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْغَايِبِينَ ﴿٤٢﴾

(سوره حجر آیت ۴۲)

"بیگمان تو بر بندگان من تسلطی نخواهی یافت

مگر آن عده (از گمراهان که از تو پیروی میکنند".

إِنَّ عِبَادِي لَيْسَ لَكَ سُلْطَانٌ عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَعَلَى رَبِّهِمْ يَوْمَئِذٍ ﴿٥٩﴾

(سوره نحل آیت ۵۹)

ترجمه: "بیگمان بر آنانیکه ایمان آورده اند و بر خدا

توکل میورزند (شیطان) سلطه ای ندارد.

إِنَّ عِبَادِي لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ وَكَفَى بِرَبِّكَ وَكِيلًا ﴿٦٥﴾

(سوره بقیه آیت ۶۵)

ترجمه: "واقعاً برای تو بر بندگان من سلطه ای نیست

و پروردگارت به حیت کار ساز کافی است."

ما وسما درین جا گردآمده ایم تا اساسات آینده حکومت اسلامی افغانستان را مورد بحث قرار دهیم، من یقین دارم که خداوند سبحان تعالی ملت مسلحان افغانستان را موفی خواهد ساخت که حکومت اسلامی واقعی را در افغانستان بنا بسین کند.

برادران دانشمندان! امروز بعد از پیروزی جهاد اسلامی همه ما نظر مسوجه ملت افغانستان میباید که آیا میبایستند همما بطوریکه برای برقراری غالب شد و حکومتیسم را نیست و بنا بود و مناسباتی ساختند، در برابر بر قدرت دیگر و سایر دینمندان اسلام هم غالب و پیروز شوند؟ و حکومت اسلامی واقعی را در افغانستان پایه گذاری کنند یا نمیبایستند و مغلوب میبوند؟ دولت حکومت نجیب در کابل، زمره آمدن ظاهرها و هوسا حکومتی های دوست، همه کوشها بی است که میخواهند جلوه حکومت اسلامی را در افغانستان بگیرند. من برای همه کسانیکه چها کرده اند و در جهاد سهم گرفته اند، مخلصانه عرض میکنم که این آیت تریفه را بخوانند و بفهمند و عمل کنند. خداوند سبحان تعالی میفرماید:

وَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوَىٰ وَلَا تَعَاوَنُوا عَلَى الْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ (سوره مائده آیت ۲)

"به نیکوکاری و پرهیزگاری (یکدیگر را) کمک کنید و در گناه و ظلم کمک نما بیدار خدا بنرسید به تحقیق خداوند سبحان عذاب کننده است."

اگر رویه های تنظیمها و کسانیکه در جهاد سهم گرفته اند از خودخواهی و جاه طلبی خود بگذرند و همسکاری خود را بر نیکی و پرهیزگاری و تحقق آرزوهای نهادهای و غازی ها و ملت افغانستان پیاده و عملی کنند، اکثر مشکلات موجوده حل میشود.

این سیمینار، و سیمینارهای گذشته شورای ثقافتی جهاد افغانستان کوشها است که تا اندازه توان، اساسات یک حکومت اسلامی آماده بود، و عندالتأسیس یک حکومت اسلامی در افغانستان مورد استفاده قرار بگیرد. و این اقدام شورای ثقافتی جهاد افغانستان خود نتیجه فهم این آیت سریف است که: وَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوَىٰ.... کد فیلاً فراتند.

در اخیر با پدیدار زحمات و کوشهای برادر عزیزم آقای کسککی عضوموس شورای ثقافتی جهاد افغانستان و مسؤول تدویر سیمینارها، قدردانی و تشکر کنم. همچنان از آقای غالب عضوموس شورای ثقافتی جهاد افغانستان و آقای حبیب الله رفیع و از همه همکاران و برادرانی که در شورای ثقافتی جهاد افغانستان زحمت میکنند تشکر می کنم و برای همه جردا درین استعداد دارم. و از خداوند کریم مننا میکنم که برای ما وسما که درین سیمینار گردآمده ایم

من به صفت برادر شما تقاضا میدارم که در ایام این سیمینار با ارزش بدین نکات توجه فرمایید:

من میگویم اسلام چنان یک دینی نیست که گویا بخواهد با دیگر ادیان یا اصول سیاسی، اقتصاد یا فقهی کند. این دین خداست و چیزی که خداوند به مقتضای حکم خویش و تحت شعاری این آیت مبارکه حکم نموده است:

كُتِبَ رَبُّكُمْ عَلَى نَفْسِكُمُ الرِّحْمَةُ (سوره انعام آیت ۵۴)
"پروردگارتما بر خود (دستور) رحمت را نوشته است."

این شرط نیست که حتماً این احکام با یکدیگر دیموگراسیک داشته باشند یا با مقتضیات شرایط کنونی مطابقت داشته باشند.

تحت سایه شعار خداوندی دین مقدس اسلام (۱) انسان یعنی بنی آدم را خداوند در روی زمین خلیفه خویش نمود و این حق خلافت یک حق عام است و اگر استثنای دارد، خود دین اسلام بدان اشاره نموده، (۲) برای برسر آمدن این مکلفیت خلافت باید برای انسان یک اندازه حقوق و آزادی عمل داده شود، (۳) خداوند برای بندگانش خویش امر فرموده که مورخ خویش را از طریق شوری حل نماید، (۴) خداوند برای تمام مسلمانان اعم از مردوزن این حقوق را داده است و اگر در حقوق و وظایف ایشان تفاوتی وجود دارد بدان اشاره شده است، (۵) خداوند برای بنی آدم کرامت و مناعت نفس داده است، (۶) خداوند در عالم رحمت خویش بر بندگانش فرض نموده است که هم برای آرامش مادی خویش و هم برای خانواده و همسایگان و جامعه خویش از راه حلال تلاشهایی بنمایند.

در اخیر میخواهم روی این نکته تأکید کنم که اگر ما برای حراست یک جامعه اسلامی در روی کاغذ، هرگونه چوکات معقول، طرز العمل و یا میکانیزمی را ترسیم نمائیم و در پیاده نمودن آن از طرف ما آماده، لیاقت و قدرتی موجود نباشد ما با زهمنا کام خواهیم بود. لذا من آرزو میکنم که درین سیمینار اگر از یکسوری تسکيلات حکومت اسلامی بحث میکنیم از سوی دیگر بدین نکته توجه نمائیم که چگونه ما این نظام را میتوانیم در صحنه عمل مورد تطبیق قرار دهیم.

۲- محفل هاشم المجددی رئیس سیمینار

الحمد لله رب العالمین الذی انزل القرآن هدی للناس و بیینات من الهدی والفرقان والصلوة والسلام علی سیدنا وحبیبنا وشفیعنا ونبییننا محمد صلی الله علیه وسلم وعلی آله ووصحبه، الذی ارسله الله لیخرج الناس بما جاء من الظلمات الی النور.

برادران و دانشمندان عزیز، خداوند سبحان تعالی را سپاسگزارم که شورای ثقافتی جهاد افغانستان را توفیق عنایت فرمود تا سلسله ای سیمینارها را دوام بدهد، و امروز

توفیق عنایت فرمايدواين عمل ما را خالص وبدون نايبه بگرداند.

وظايف زمامدار مسلمين

ما وردی درین باره مطلب جامع دارد که وظایف حاکم را بطور کلی بده چیز خلاصه کرده است:

- ۱- حفظ دین با اصول و فروع که مورد اتفاق علماء است.
- ۲- تنفیذ احکام.
- ۳- حمایت از امنیت مملکت.
- ۴- امانت کردن حدود.
- ۵- حفظ کردن مرزها و سرحدات.
- ۶- جهاد با کفار (مراد جهاد ابتدایی است).
- ۷- جمع آوری کردن فی انفال و مالیات اسلامی.
- ۸- اندازه گیری عطا یا و معاشات و آنچه در بیت المال استحقاق دارند.
- ۹- اینکه کارهای اجتماعی و وظایف را به امانت و خیرخواهان و اسخاص بسا.
- کفایت و اگذار نماید.
- ۱۰- در کارها اسراف فزینی داشته باشد و از امور سیاسی و نگهداری ملت و سایر امور با اهمیت، خودش مراقبت و کنترل نماید.

اوصاف وزراء و سایر رجال دولت اسلامی

- مهمترین اوصاف کسانی که امانت اجتماعی و وظیفه خطیر تمدنی امور دولتی را بعهده میگیرند عبارت است از:
- ۱- عقل و فکر رشید یافته.
  - ۲- ایمان که دست او را از خیانت باز دارد.
  - ۳- امانت و اینکه از اهل حرص و طمع نباشد.
  - ۴- تقوی بودن تا به حرفش اعتماد شود.
  - ۵- تخصص و مهارت در وظیفه محوله خود.
  - ۶- قدرت تصمیمگیری و عمل بر طبق تصمیم.

اساسات حکومت اسلامی در افغانستان آینده

دکتر عبدالحی پنجشیری

سیاست:

سیاست معنای فراوانی دارد، اما معنای اصلی آن، تدبیر امور کشور بروفق قوانین خاص میباشد.

سیاست اسلامی

سیاست اسلامی و بعبارت دیگر، سیاست شرعی، عبارت است از تدبیر امور با معیار برونقی قوانین الهی و با زیر طبق صوابدید رئیس دولت اسلامی (امام) در حدود معین.

قدرت سیاسی:

سوانایی حکمرانان بر اجتماع را، قدرت سیاسی میگویند، پس مجموعه قابلیت ها و توانایی های بیکه برای یک جمعیت، یک فرد و یا یک هیئت اجتماعی، قدرت اداره امور را از راه صدور مروتی های می بخشد، قدرت سیاسی گفته میشود.

قدرت سیاسی شرعی:

قدرت سیاسی شرعی، همانا دانستن سوانایی های متر-

مضامین

ترسیم خطوط حکومت اسلامی

آیت (لله نور احمد تندی)

یکی از واضحات اولیه که نیاز به استدلال ندارد، این است که در هر کشور چه بزرگ یا شديا کوچک چاره ای نیست جز اینکه یک قدرتی در رأس جامعه قرار گیرد، تا تسکین و انسجام و اداره مجتمع را به عهده گرفته جلوه جام کسختگی و هرج و مرج را بگیرد، و تمام ادارات دولتی تحت استرا و وزیر نظارت و انجام وظیفه نمایند.

زمانه را بیدیک نفر باشد:

ملت تا کزیر است که یک نفر را به زعامت و زمانه مداری انتخاب نماید. در مسایل بعد از تبادل افکار و مشوره تصمیم نهایی بدست یکنفر باشد، شوری در نظارت و بررسی امور و در راهی حل مشکلات و سایر مسایل کار ساز است. علاوه بر بسیاری از مسایل بقدر عاجل رخ میدهد که مجال تشکیل مجلس شورای رهبری را ندارد، یکنفر با صلاحیت باید با شده فوراً تصمیم بگیرد.

رای ملت برای زمانه مدار مشروعیت می بخشد:

یگانه راهی که سبب انعقاد ولایت و زمانه مداری رئیس مملکت است انتخابات عامه مردم و آراء ملت میباشد.

شرایط زمامدار

علامه طلی در تذکره می فرما بدبرای زمانه مسدار باید اوصافی وجود داشته باشد، اول مکلف با بدبا سده طفل و نه مجنون، زیرا که آنان علاوه بر نقص ذاتی تحت ولایت دیگرانند پس نمیتواند هم ملت باشد.

دوم مسلمان باشد تا مراعات مصلحت مسلمین را تمام بدو به او اعتماد دور کون شود.

سوم عادل باشد چون اطاعت ظالم ممنوع است.

چهارم مرد باشد تا اینکه هیبت داشته باشد و بتواند با مردان و رجال سیاسی اختلاط داشته باشد.

پنجم عالم به قوانین فقهی و مسایل سیاسی و اداره مجتمع باشد.

ششم شجاع باشد تا در برابر دشمن با یستد و قاطعانه تصمیم بگیرد و دستگیرا عندالضرورة تسبیح کند.

هفتم صاحب درایت و کفایت و سلامت اعصاب باشد.

و عی است که حکومت را به تدبیرا موردی و دینی و مسلمین بوجهنا بسته، قادر میسازد، پس همین قدرت سیاسی سرعی است .

منبع قدرت سیاسی

قدرت سیاسی، از یک منبع نه، بلکه ممکن است از منابع مختلفی نشئت کند. منابع قدرت سیاسی، از لحاظ تیوری و عمل همواره یکسان نمیباشد. بلکه در عمل ما باید یک حکومت، از مواردی قدرت سیاسی خود را تأمین کند.

منابع قدرت سیاسی در حکومت اسلامی

حکومت های اسلامی با اقتدارترین حکومتها است که تا حال بشر آنرا تجربه کرده است زیرا، رهبریک جامعه، اسلامی، نه تنها از اقتدار رسمی سیاسی برخوردار است بلکه، در اعماق جان آنجا دولت خودتیز نفوذ روحانی و معنوی دارد.

تمثیل قدرت سیاسی

مرجع اعلاي تمثیل قدرت سیاسی، ریاست دولت می باشد. ریاست دولت، از رئیس دولت و معاونینش تشکیل میگردد. و البیان، حاکمان و هیئت وزراء، نیز از قدرت سیاسی نمایندگی میکنند. قدرت سیاسی حقیقی را اداره ای تمثیل میکند که امور عامه مردم را به سطح کشور و یا سطح یک واحد استانی تدبیر میکند بنا بر برخی وزارتها به آنها بی نمیتوانند قدرت سیاسی را تمثیل کنند، پس ریاست دولت و هیئت اجماعی قوای ثلاثه، مملکت حاکمیت و اقتدار سیاسی میباشند.

وجه نصب رئیس دولت و تشکیل حکومت در اسلام

این واضح است که مسلمانان، هم بحکم طبیعت بگری و هم بحکم شریعت، بایستی در اجتماع زندگی بکنند، بدون تک زندگی در اجتماع، به فتنه نونی نیاز دارند، تا روابط افراد، دستهجات و موامسات را با یکدیگر به نحوی تنظیم بکنند که در آن جامعه، اخوت، مساوات، عدالت و تعاون حصول بیابد و ظلم، جبر، استبداد، نجاوز، هتک حرمت، استخفاف و دیگر مفاسد و مظالم جلوگیری شود. این فائس، در اسلام، شریعت میباشند. پس برجامعه مسلمانان، واجب سرعی است تا مقررات دین الهی را بر خودنا فذیگر دانند، بنا بر تشکیل حکومت صالح بر مسلمانان اعم از زن و مسررد، واجب سرعی میباشند، زیرا این یک قاعده فقهی است که مقدمه واجب، واجب میباشند، پس تشکیل حکومت در اسلام، یک واجب شرعی است.

این اصل در کتب کلامی اسلام، بدینگونه تدبیر شده است که نصب امام واجب میباشند. مراد از امام، در اینجا پیشوای دینی و سیاسی جامعه است.

تعریف حکومت اسلامی

حکومت اسلامی، عبارت است از دستگاری که، متکفل است، از عده ای مسوولین و مؤلفین که عمدتاً رؤسای ارکان آن، مسلمانان و دارای اوصاف بخصوص بوده که بطریقه سرعی استجاب و نصب شده با سند و برای تدبیر امور فردی، اجتماعی، دنیوی و اخروی جمعیتی که در یک قطعه خاک معین قرار دارند، بر اساس قوانین اسلامی، حکم براندودارای کفایت باشد. درین تعریف، حکومت، مرادف، با دولت است.

انتخاب، بیعت و تحلیلی از روشهای تعیین امام در

صلوات اسلام

بیعت، یگانگت و اصل و مبدا، تعیین رهبر جامعه است و هر حاکمی بعبارة این طریق، قدرت سیاسی را میبخشد، غایت سروده میشود با بیعتی تحت شرایط معین عمل شود و تسلط، دوباره به دست با زکرتا نیده شود.

بیعت، مراسمی است که طی آن، عملیه انتخاب خلیفه و رئیس دولت و انتقال نفویض قدرت سیاسی از سوی امام به رهبر جامعه مسلمین صورت میگردد. بدین اساس، حینی که امام (رهبر سیاسی و دینی جامعه) با بیعت انتخاب میگردد، گویا بدنیاست از امت قدرت سیاسی را احراز مینماید.

انتخاب خلفای راشدین

با اندک تأمل، در روشهای انتخاب خلفاء را بدین رضی الله عنهم، به وضاحت روشن مینماید، که ایشان این سمت را به اراده حق، نه از راه زور و نه هم از طریق اراده عهده دار شده اند، بلکه خلافت را از انتخاب اکثریت امت، که بوجه بیعت ابراز شده است کسب کرده اند.

مواصفات رئیس دولت اسلامی

سخن خداداد فایز

تعریف رئیس دولت اسلامی

با مطالعه کتبهای فقه اسلامی و عقاید بدیهه ایسن نتیجه میرسیم که کلمات امیرالمؤمنین، خلیفه، امام، ملک و رئیس دولت اسلامی با هم مترادف و دارای یک مفهومند.

القاب رئیس دولت اسلامی

۱- خلیفه: این کلمه از (خلف) گرفته شده، جمله (خلف فلان فلان) وقتی در اصطلاح مردم عرب استعمال می یا بدکه شخص بعدی جا نشین سخن قبلی گردد.

۲- امیرالمؤمنین: نخستین کسی که به این لقب یادگردید، عمر بن خطاب بود، یکی از مصلحان بیدار و نادر کرده گفت: ای امیرالمؤمنین! حضرت عمر را این لقب را پسندید، بعد از وی سه خلیفه دیگر نیز به این لقب یاد شدند و کسی دیگری به تعقیب خلفای اربعه در این لقب با آنها شرکت نداشت.

۳- امام: امام شخصیت که دیگران از وی پیروی و اطاعت کنند و در نماز و تدبیر امور و مصالح بحیث پیغمبر و سایر مردم بحیث پیرو، حرکت و طرز العمل خود را عیار سازند و نفس قدم و راه را چنانچه مقتدی از امام اطاعت مینماید دنبال کنند.

۴- ملک: کلمه ملک بمعنای پادشاه و رئیس دولت استعمال میشود و لفظ ملک بمعنای پادشاهی می آید.

اخلاق ذاتی رئیس دولت اسلامی

در کتاب (الامرأة و الامیر) تألیف سعید حوی از صفحه ۱۶ تا صفحه ۸۷ تحت عنوان اخلاق ذاتی امراء به تعداد (۳۰) صفت و اخلاق ذاتی را برای رئیس دولت اسلامی که در شرایط فعلی وظایف و مسؤولیتهای خلفاء، امراء، امامان و ملوک بمعهده آن است لازم دانسته و فرار آبی بیان دانسته است:

- ۱- عقل
- ۲- علم
- ۳- نجابت
- ۴- عفت
- ۵- کرم، سخا و خود
- ۶- حلم
- ۷- فرو خوردن غیظ و غضب
- ۸- عفو

۹- رفیق و نرمی در موقعین (اجام کارها به سادگی و بی ظریفی، کمترین وسایل در وقت کافی، رفیق گفته میشود).

۱۰- لبین و سهل گیری (رفیق و لبین یا هم بردیک است. لبین و رفیق خدمت و سخت گیریست و هر یکی از خود جایس دارد).

۱۱- تشبیت و عدم عجله در امور و انجام کارها بعد از غور و فرصت.

- ۱۲- وفا به وعده و عهد
- ۱۳- صدق و راستی
- ۱۴- عدم فتنای اسرار

۱۵- حرم و تفکر در امور پیش از انجام آن

۱۶- دهاء (هر کار را در وقتش انجام دادن و خودداری از انجام کاریکه معاندانه باشد، خود را غافل نشان دادن).

۱۷- سواضع

۱۸- خودداری از حد و کینه

۱۹- صبر

۲۰- نگرش عمیق

۲۱- عدم پیروی از هوا و هوس نفسی

۲۲- مدارا و لطف، تا موقع افامه حق و رد یا ظلم میسر گردد، لطف و موعظ داد است که تا ظلم تقریباً بدو حق رسد و مدتها هه گفته میشود و تا رواست.

۲۳- عدم قبول نعمت و خیرهای مفرطانه و عدم قبول سلاهیای خرابی.

۲۴- عدم دوستی قلبی با کفار

۲۵- با خیری مستقیم را موروا سزاگ مستقیم و فعدای

۲۶- قبول نصیحت از دیگران و نصیحت بد دیگران

۲۷- ندادن ببرد قبی و مستحکم

۲۸- توجه به حواسی و ما حول

۲۹- مکافات به رجال تا بعد از رتیک

۳۰- ایجاد نظم خوب و خودداری از بی نظمی و بیسرا - کندیگی.

حقوق و مکلفیت های رئیس دولت اسلامی

عبد الاحد عشرتی

محاسبه رئیس دولت

رئیس دولت که از طرف مردم انتخاب میگردد، در برابر ملت مسؤولیت داشته و در ساجه اعمال و مورخان خود سه تا ن دیگر مردم مسؤول پنداشته میشود و لی رئیس دولت در تصرفاتی که مربوط به ولایت و صفت و طیفه و پنداشته میشود مسؤول شده میتواند و امت میتواند و را تحت محاسبه قرار دهد، حی امت در ساجه محاسبه و مراقبت دارای میباشد تا بتدرکتاب و سنت بوده که از آن جمله میباشد امر بر سر معروف و نهی امر مکار است. باری اگر رئیس دولت عهدت خود در برابر ملت انحراف میوزد ملت حق دارد از اطاعت او اعراض نموده و او را تحت باخواست قرار داده عزل مینماید.

عزل رئیس دولت

مهمترین حالایی که مستوجب عزل رئیس دولت میگردد عبارت است از:

- ۱- زوال عقل: وقتی رئیس دولت به مرض عقلی مبتلا میگردد.
- ۲- فقدان بعضی حواس که در ادراک مؤثر باشد.
- ۳- فقدان اطراف: چون هر دو دست یا هر دو پا، درین صورت رئیس دولت عزل میگردد زیرا موردنوهین مردم قرار خواهد گرفت و بزرگیت مرغوب جلوه نخواهد نمود.

مباحثات

۴- در صورتیکه رئیس دولت اسیر گردد، وظیفه مردم است که او را نجات دهند. در صورت عدم رهایی، رئیس دولت معزول میگردد، زیرا اصل این است که رئیس دولت، نفس قول و عهد و میثاق را فدای آزادی و آزادی است و نجات سیرفوه، قهریه که آزادی او را معذکرتدا سیده است نجات میدهد.

۵- کفرورده موضوع دیگری است که دست رئیس دولت را از صلاحیت های حاکمیت کوتاه کرده و با عت عسرالو میگردد.

۶- فسق امام: فسق را بیرون شدن از فرمان خدا، خارج شدن از طریق حق و صلاح، ارتکاب اعمال رست و ساروا معنی کرده اند.

شرطی که برای ریاست شخصی در نظر گرفته شده است یکی هم عدالت است که باید رئیس دولت اسلامی عادل باشد و عدالت اجازت نمیدهد شخص فاسق به مقام ریاست دولتی اسلامی خود را جایز بداند.

راههای تعیین رئیس دولت

برای رسیدن به ریاست دولت یعنی راهها عملاً بیشتر گرفته میشود و اصولاً پیسها میگردد، اینک طرق مذکور مختصراً، بیان میگردد.

۱- نص:

طوریکه، معروف است، برادران اهل سبب مسئله رهبری اجتماع مسلمین (مسئله خلافت، امامت و ریاست دولت) را، صرفاً یک امر مذهبی و دینی میدانند از سبب به نظر ایشان تعیین امام مور رهبر، با این صورت میگیرد. مراد از نص، در صورتی که از نگاه ایشان، بیان صریح و روشنی امام مور رهبر قبلی، نسبت به امام بعدی میباشد، البته، با در نظر داشتن این مطلب که امامت واقعی، معصوم شده، آنان، منحصر بر دوازده امام معصوم میباشد.

۲- انتخاب:

پس، چون، ارتکاب ذبح، تعیین حلیفه، امام و سبب عبارت دیگر رئیس دولت، از راه نص آطوریکه گذشت، تعیین شد، ازینرو، طریق نص مذکور انتخاب است. انتخاب به معنی گردیدن یک نفر از میان چندتا و طلب دیگری که ادعای واجد شرایط بودن را دارند، میباشد، این انتخاب از سوی ملت (به معنی این جهات) است، بطور مستقیم و غیر مستقیم (توسط وکلای منتخب اهل الرأی و سبب ذریعه اهل حل و عهد) صورت میگیرد. دلیل این مطلب است ادب است حضرت رسول الله، صلی الله علیه و سلم، توجه به مبادی و مسایل طرق تعیین خلیفای راشدین، رضی الله تعالی عنیهما جمعین، و توجه به روح تعالیم اسلام و غایب سبب در رابطه به مسایل امور خلافت و ریاست دولت میباشد.

کمال سیمواری: جناب تقدسی شما تعیین میباید را برای رعایت و خلافت یک امر ضروری دانستید، در حالیکه در تاریخ اسلام برای خلیفه کدام میباید تعیین شده است، اما برای عزل او اسباب و موجباتی تعیین گردیده است، لافاً در مورد روشی بیان دارید.

آیت الله تقدسی: در قسمت بعد برای خلیفای اسلام در تاریخ صحابه مدت تعیین شده است با بدخاطر نشان شما هم گذرد در اسلام این مسئله حل شده بود، زیرا در آنوقت مردم عرب، با کثرت و لانغریس اثر را نجات میدهند و احتمال استناد در آن وجود ندارد. در حالیکه در این زمانه، احتمال این مسایل بسیار زیاد موجود است.

اسناد احمدزی: در قسمت اینک در حق دارد که در انتخاب با شرکت نموده و انتخاب کند یا بدکف که اکثر اسرارک زنها در انتخاب حقی برای آنها محبوب میباشد، آنها به الموت منس که در تعلیم تربیت نسبت به دیگران ترسری بودند از این حق مستفید میشوند.

آیت الله تقدسی: در مورد اینکه در تاریخ اسلام در نص انتخاب خلیفای راشدین زن را نداده و بیعت کرده، من فکر میکنم که در تاریخ پیامبر، صلی الله علیه و سلم، نسبت به تاریخ خلیفای اول، اقتضای است، زیرا در صلح حدیبیه و بعد از فتح مکه معظمه، پیامبر اکرم، صلی الله علیه و سلم، از زنها خواستند تا بیعت و در زنها همه آید و بیعت کردند.

دا کتر عبدالحی: در رابطه به حق رأی زنها، مسئله مؤید نظر جناب تقدسی همس. در موضوع دخالت زنها در امور سیاسی یا بدیگرم که موضوع دخالت حضرت سبی غایب شد، رضی الله عنهما، در این امر نظر خراس که حضرت سبی غایب شد، رضی الله عنهما، در مورد خلافت حضرت علی کرم، بالله وجهه، عملاً مخالفت کردند و بدینها سخناً مخالفت کردند، بلکه یک سبب منظم را تشکیل دادند و هیچ ننگ از عبادت، پیامبر خدا، صلی الله علیه و سلم، این عمل سبی غایب شد، رضی الله عنهما، را محکوم نشدند.

اسناد احمدزی: جناب دا کتر عبدالحی فرمودند اگر در صلاحیت سعید را یکی میساید حق دارد و با بیعت تربیت میباید که انتخاب معایب یا بیعت کند، زیرا بیعت برای زن واجب است، بلکه حق است.

دا کتر عبدالحی: و فنیکه ما حکمت سرع را در نص امام در نظر بگیریم دیده نمیشود که چون نفاذ سرع به مکلفین جامعه اسلامی واجب است و این امر وجوبی بدون تشکیل حکومت امکان پذیر نیست. بناً حسب فاعده، نفی آنچه واجب بدون آن انجام شده است و نتواند سیر و اجابت.

ترجمه: "وهمه یکجا به رسن خدا چنک زئسد وبرا کنده مسوید، وبعسی را که خدا بسما ارزاسی کرده بسا دآر بسید، هسکا میکه سما دشمنان (یکدیگر) بودیدوا ومان دلپهای سما الفبا نکند، یس به (برکت) شفت او برادر (یک - دیگر) سدید، وسما برکناره کودالی ارآنس فراردا سیدس سما را ارآن سجات داد."

قرآن عظیم السان احزاب را بدو گروه بزرگ تفسیرم نموده: یکی حزب الله و دیگری حزب الشیطان. الف: راجع به حزب الله میفرماید:

وَمَنْ يَبْتَغِ اللّٰهَ وَرَسُولَهُۥَ وَالَّذِيْنَ اٰمَنُوْا فَاِنَّ حِزْبَ اللّٰهِ هُمُ الْعٰلَمِيْنَ (سوره، ما آمده است ۵۶)

ترجمه: "و کسکه خدا، بسا میرا وومو، مان را دوست بشیرد، بیگمان حزب خدا هسما بسا بتدعالت."

لَا تَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُوْنَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ يُوَادُّوْنَ مَنْ حَادَّ اللّٰهَ وَرَسُوْلَهُۥ وَاُوْا كَانُوْا اَبَآءَهُمْ اَوْ اَبْنَاؤُهُمْ اَوْ اِخْوَانَهُمْ اَوْ عَشِيْرَتَهُمْ اُوْلٰٓئِكَ كَتَبَ فِى قُلُوْبِهِمُ الْاِيْمَانَ وَاِنَّهُمْ بِرُؤُوْسِهِمْ لَمَنْ وَّيْدٌ خَلَّهُمْ حَبْتٌ تَجْرِيْ مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ خٰلِدِيْنَ فِيْهَا رِضْوٰنٌ لِّذٰلِكَ حِزْبُ اللّٰهِ اِنَّ حِزْبَ اللّٰهِ هُمُ الْمُفْلِحُوْنَ (سوره، مجا دله آت ۲۲)

ترجمه: "(جنس) مردمی را سعی یاسی که (از سگس) بخدا ورو آر حزب ایمان داسد بسا سیدو (از سوی دیگر) بسا کساکه بسا خدا و بدویا میرس سر سیزدا رند دوسی کسند، اگر چه (ایس سبیره کاران) پدران سان، با فرندان سان، یا برادران سان، یا حویسا وندان سان ناسند. اینها بسند که خدا و سدر دلپهای سان ایمان راجا یگزین ساحتدوا ایمان را با روحی ار سردخوس نفوس بحسیده است و آنها را سده ساعهای دا حل میکند که در ربر (در حان) آبیها حویسا رهسار حریبان دارد، در آن جا ودا سدر میرند، خدا وسداز اسان خوسود سده و آنها (بیر) از خدا خوسوداند، اسان حزب خدا اند، بسا سده که مسلماً حزب خدا، هم بسا سدر سگار. در مورد حزب شیطان فرموده:

اِسْتَحْوَذَ عَلَيْهِمُ الشَّيْطٰنُ فَاَنسَهُمْ ذِكْرَ اللّٰهِ اُوْلٰٓئِكَ حِزْبُ الشَّيْطٰنِ اِنَّ اِلٰهَ حِزْبِ الشَّيْطٰنِ هُمُ الْعٰجِرُوْنَ (سوره، مجا دله آت ۱۹)

"شیطان برای اسان غلبه کرده است و دیگر خدا و سدر را مونسان کردا سیده است. ایمان حزب شیطان اسند، بسا سده که حزب شیطان هسما بسا اندزیا سگار." اندامی بیسنا دمیسا یم که در یک کسور اسلامی بایدیک حزب بسا سدهم حزب الله را ی همه آن مواصفا کد بسرای حزب در قرآن ذکر کرده و این حزب هم حزبی بسا سده همه مسلمین در آن عضویت داشته باشندوا متیارا بسا س عمل صالح و نفوی بساد، با یک نفا وتی که نظر به سگسالات کسوری وعدم مکانا بسا سبیره در رفت و آمدها و مسارکنها در امور یکدیگر مجا راست که در هر کسوریک حزب اسلامی بسام

کمال شینوا ری: جناب دا کتر عبدالجی ساس حکومت را از وجیهه سازمانها داسند، در حالیکه بسا رسا بسا در اسلام مفهوم سرعی ندارند.

دا کتر عبدالجی: اگر یک مجموعه یا یک فعالیت آن به قدر کافی بسا سوان مجموعه یا مجموعهها را ما صاحب کفایت بدانیم و بسا سده حکومت عدل را اقامه بدارند، در آن صورت برای دیگرها استراک در تعیین اما م حکومت عدل، فرس کفایتی میسودوا گرنا بسا سده که همعی مجموعهها کفایت اقامه حکومت عدل را بسا رسدر آن صورت فرس کفایتی فرس عیس مبدل میکردد.

نهضت فرا جی: وقتی بسا سحاب در سدر اسلام سبلسر می اندازیم و نحوه اسحاب خلغای را سدی را مطلقا میکسیم دیده میسود که هر کدا ما ز حضرات خلغای را سدی بسا سده، جدا کانه بحیث خلیفه، مسلمین اسحاب سده اسد و چنین اسنباط میسود که در مورد اسحاب خلیفه، اما میسا رئیس دولت اسلامی کدا متن خاص وجود بسا رسا س مسئله مربوط میسود بسا سده اصاع خاص و احوال و شرایط رسا سده و غیر. کمال شینوا ری: جناب عسری در صحبت خود کسند که عیاسیها میگفتند که بسا سده سده، خدا است، کمان من اینست که عسری صاحب فکر میکند که چنان بسا سده بسود. در حالیکه حدیث شریف است که "لظان عادل ساید، خدا است" عیداً لاحد عسری: اکثر علما، این موضوع را بسا بسد میکنند که بسا سده سده، خدا در روی زمین است. من هم بسا سکاراً روئاً کید مطلب فوق خاطر سان میکم که لظان بسا سده تا دل بوده و عدالت داسد بسا سده، در غیر آن حق ندارد که خود را بسا سده، خدا خطاب کند.

مضامین

نقش احزاب سیاسی در حکومت اسلامی

پوهاند محمد جان احمدزی

از اصول و ویژگیهای جامعه اسلامی، وحدت کلمه و یک پارچگی امت مسلمه است. خداوند مکرراً در کتاب خود بسا س تاکیدات مسلسل، و بسا س مبرک کریم در احادیث خویش مجدداً بسا س مسلممان خواسته است که وحدت و همبستگی خود را حفظ نموده و از تفرق، دوری جویند، خداوند جل جلاله، وحدت را بسا س سوده و تفرق را مذمت کرده است، چنانچه در سوره آل عمران میفرماید:

وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللّٰهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا وَاذْكُرُوا اللّٰهَ عَلَيْهِ كُنْتُمْ اَعْدَاءً فَاَلْفَ بَيْنَ قُلُوْبِكُمْ فَاصْبِرْتُمْ بِنِعْمَةِ اللّٰهِ اُوْلٰٓئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ (آل عمران آیه ۱۰۳)

حزب الله وجود داشته باشد و برای بنیان گذاران حکومت و خلافت اسلامی تلاش کنند، ولی این همه جزای با هم پیوسته فکری و معنوی است و نه تنها سند و یکدیگر را در اسرار و بیخاطب اسلام تأیید نموده از اسرافات جلوگیری نماید و از جوارب یکدیگر و امکانات علمی، اقتصادی و دیگری یکدیگر حسودا مستفید گردانیده در راحت و زحمت با یکدیگر همراه و همسرکات باشد، وجه بهتر که سطح عالی رهبری واحدی را برگزیند و سهمیدی برای خلافت جهانی آماده سازد.

شوری در حکومت اسلامی

مجله هاشم المجددی

قبل از اینکه راجع به شوری بحث کنیم بهتر است که فلسفه مشروعیت شوری را مورد ملاحظه قرار دهیم:

چون خداوند سبحان و تعالی همه انسانها را یکسان آفریده و با کرامت هست نموده "و لقد کرمنا نسی آدم، از این روح حاکمیت مطلقه را بر او فرادجاعات بهیح کسی نداده است.

دین اسلام، نظام کامل و جامع برای سعادت سرزرد و خرد و دنیا میباشد. بشرطیکه کاملاً مورد تطبیق قرار بگیرد.

چون انسان بنها زیست نمیکند و عضو ارجمند میباشد و در این جامعه که تبعیضات دیگر است و با ملت نامیده میشود احتیاج به نظم و نسق دارد و برقراری نظم و نسق ضرورت به اشخاصی دارد که این مسوولیت را بدون خود یکدیگرند و این توسط مردم بعد از مشوره به اشخاص مورد اعتماد سپرده میشود و ازین روشوری در اسلام اصل مهم فرار داده شده و خداوند سبحان و تعالی حضرت محمد، صلی الله علیه و سلم، را بمشوره امر نموده میفرماید:

قَسِمَا رَحْمَةً مِّنَ اللَّهِ لَئِن لَّا كُنْتَ قَضًا عَلِيظَ الْقَلْبِ لَأَنْفَضُوا مِن حَوْلِكَ فَاعْفُ عَنْهُمْ وَاسْتَغْفِرْ لَهُمْ وَشَاوِرْهُمْ فِي الْأَمْرِ فَإِذَا عَزَمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ (سوره آل عمران آیه ۱۵۹)

"پس به سبب رحمت خداوند در برابر ایشان نرم دل شدی، اگر تندخوی یا سخت دل میبودی از اطراف تو پراکنده می شدند، پس از خطاهای ایشان درگذر و برای آنان آمرزش بخواه و با آنها در کارها مشوره کن و چون عزم کردی پس بخواه توکل کنای، و اتفاقاً خدا متوکلان را دوست میدارد."

نکته قابل ملاحظه اینست که امر بمشوره بعد از طلب فقرت و عفو آمده و پیوسته نیست که در اوقات امر صلاح امور دنیا است و اگر در آخرت، زیرا دین اسلام مسلمانان را چنان تربیه میکند که دین را از دنیا جدا ندانند.

اوقات اهل مشوره به تعجیل در دین اسلام تعیین شده، زیرا همه انسانها یکسان نیستند و در پرهیزگاری و فهم و دور-

شرایط انتخاب کردن و مشوره دادن

با انتخاب کنندگان دارای شرایط ذیل باشد:

- ۱- مسلمان
- ۲- با عواد (سوادیکه نتیجه تسلیم موردین و بعضی از علوم دنیوی باشد).
- ۳- عوی و پرهیزگاری.
- ۴- سجا عت اخلاقی
- ۵- دارای بودن حداقل ۲۵ سال عمر
- ۶- آزادی

بعضی علماء اسراک زنهارا در انتخابات منع قرار دادند زیرا در اسلام اگر چه مردوزن مورد خطاب فرار داده شدند.

سریعاً اسلام برای اهل حل و عقدیایا برای دیگر اعضا مجلس شوری شرایط و اوصافی تعیین کرده است که فرار آنی است:

- ۱- عوی و پرهیزگاری و ترس از خداوند، جل جلاله، و مسلمان بودن.
- ۲- علم به قرآن و سنت
- ۳- آگاهی کامل از سیرت حضرت رسول اکرم، صلی الله علیه و سلم، خلفاء راشدین، علماء و محدثین و صحابه رضوان الله علیهم اجمعین.
- ۴- سجا عت و عدم ترس به جز از خداوند، جل جلاله.
- ۵- حسن تدبیر و تفکیر سالم و دارای بودن حداقل عمر (۳۰) سال.

- ۶- حرص به مصلحت امت اسلام.
- ۷- فهم و درایت به سیاست روز.

و خداوند سبحان و تعالی همه انسانها را و خاصه علماء و دانشمندان را از قبول آنچه را نهمیدند و علمتان بیان سعیردسع فرموده است.

وَلَا تَقْعُ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنَّ السَّمْعَ وَالْبَصَرَ وَالْفُؤَادَ كُلُّ أُولَئِكَ كَانَ عَنْهُ مَسْئُولًا (سوره بقیه آیه ۲۶)

"در پی چیزی که بآن علم نداری مروی که آن کوس، جسم و دل، مریکی از اینها مورد سوال فرار داده میشوند."

و اخیراً با دیدگویی که تمام حقوق دانان بر یک مفکوره استغنی دارند که: نصوص تقنینی، تمام قوا عدومبایدی قسا- نوسی را در بردارد و در هیچ چیز تفسیر نکرده است و بانوس- دان جرایب وظیفه ندارد که نصوص مذکور را یک یک تفسیر و شرح کند اگر در تفسیر و شرح قاعده یا جزا مدبدا ندکه در نصوص تقنینی قصوری نیست ولیکن تصور عیب در خود قانوسدان است که در استخراج قاعده از نصوص موفق نشده است.

- ۱- کسرت شرکا در تدبیر.

میدانند. انقلاب ها گران تمام میشود و کشور ما بین ازیس
حمل مایعات را ندارد.

نقش شوری در حکومت اسلامی

آیت الله محمد آصف محسنی

درباران مجید و آیه درباره شوری و مسأله بارل شده

است:

وَأَشَاؤُهُمْ فِي الْأَمْرِ (سوره آل عمران آیه ۱۵۹)

ترجمه: "و با آنها در کارها مسوره کن،"

وَأَمْرُهُمْ شُورَى بَيْنَهُمْ (سوره سوری آیه ۳۸)

ترجمه: "و کارشان در میان شان (به اساس) مسوره است."

۱- از آیه دوم و جوب مسوره کردن با هم در امور رسد -
کسانی بطور واضح اسفاده نمی شود بلکه قدر متیقن به ملاحظه
ساز و آن تنها جویی و نیکی بی آن اسباب میشود و اسبکه
موانع کسانی اند که با هم در کارهای شان به مسوره می
پردازند، حتی از آیه اول که به صیغه امر وارد شده است و به
حضرت پیامبر اکرم، صلی الله علیه و سلم، دستور داده شده
است که با آنان به مسوره بپردازد. جوب و مسوره بودن مسأله
و در دست نمی آید و مل درسی آیه میرساند که اسبکه
مسوره مفید است با اسب و نه جوب.

ولی وقتی مسوره برای پیا صبری که متصل به وحی

الهی است نیکی و مسحسن با سبیرای ما بطریق اولی نیکی،
مفسد و سبیرا رخوا هدیود.

۲- مسوره با یدیه مجلس سوری منحصر سوبد بلکه در
ولایت و ولسوالی ها نیز با یدیه مجالس سوری داده سبیم
ساکارهای منطقه ای و محلی نیز بر اساس مسوره حل و تمحل
سود و بدین ترتیب با یگانه مردمی حکومت هم قوی میشود
است و علاقه نیکی بیس مردم و دولت بوجود می آید و با طلالی
قرنی آید اول نیز عمل میشود.

۳- حقوق نماینده های سوری تسابیده حد کراهی رسد
که در عتب مردم طماع را برای راه باسن به مجلس سوری سحر -
سبک کند، حال سبایندهگان، حال سبیرما مورسین دولتی سبسد،

۴- محتسبیت فاسونی سبایندهگان در خدمت سبوسیت سب -
سبیرا مردم سب سبیرا از نظرا سلام هیچ سبف و فاسونی
سبسان و کسبان مردم در سوری و خود مردم و ما مورسین دولتی
و عسبهم وجود سبدارد.

مشورت در سنت

روایات زیادی درباره مشورت وارد شده است و سخن
پیامبر اکرم، صلی الله علیه و سلم، در مواردی با اسب سبسن
به مسوره پردازده است. ما در این جا بطور سبوسه به سبسمی
از روایات اشاره میکنیم:

۲- حد سبشکا سبیرا سبیرا سبب دخول هوی و عرض

۳- غیا باهل سبیرا زمجلس سببیر.

و حسن بصری، رحمه الله علیه، میفرماید: مردم سبسم
اندیرد، سبف مردوبا مرد، مرد است که فکرو سببیرا رسد
مسوره میسبکد و سبف مرد است که رأی و سببیرا رسد ولیکن مسوره
نمیکنند، و نا مرد است که سببیرا رسد و مسوره میسبکد.

اداره و تشکیلات آن در حکومت اسلامی

دکتر محمد قاسم فاضلی

ضرورت هماهنگی بین اداره و نظام سیاسی و
باورها و عقیدوی مردم:

قطع نظر از شکل و ساختمان حقوقی آن، بین اداره و
نظام سیاسی از یکسو، و بین نظام سیاسی و باورها و عقاید
و اعتقادی جا معدا سبوی دیگر، ارتباط سبیدیکی وجود
دارد. اداره محصول نظام سیاسی است و نظام سیاسی به
اساس باورها و کلی جا معده تعیین میشود و تحول میسبکد.
اینکه امروز جا معده افغانی در حال باز یافتن سبسا و ر
ها و عفا یداملی خود است، در چنین یک مسأله که سبوال
اسلامی سبسخن اداره به شکل جدیدی مطرح میسبکردد، اینسب
فکر میشود که نفوذ سببیرا سلام در جا معده، سبسخ سبیرا سب
سبیرونی خوا هدیسد.

فردا که نظام اسلامی مطرح است، باز هم سوال ارتباط
اداره با نظام سیاسی و شکل اداره درین نظام مطرح خوا هدی
سد. جای سبک نیست که اسبقرار نظام اسلامی به شکل سبوس -
کراسی (حکومت علمای دینی و روحانیون) ضرورت عسبار
سبسخن دستگا هاداری و سببیره کارا در اب را با اهداف این
نظام سبمیان خوا هدیکناید. سبفعا سب جدید با عتب سبیرا سب
جدید در اداره خوا هدیسد. سوال اسبقلال عمل اداره در سبیرا سب
دستگا ه سیاسی با سبسبیت جدی نری عرض وجود خوا هدیسبسد
و جوب شکل نهایی نظام اسلامی معلوم نیست سببیره در ما سببیت
رابطه نظام سیاسی و اداره و در جا اسبقلال اداره سببیرا
مشکلی میسباید.

در همه احوال، سببیرا در ما سببیت اداره کار سباده نیست.
اداره وسیله تدبیر و تنظیم حیات اجتماعی است. اگر این
وسببیه مشتل شود، نظام زندگی اجتماعی سببیره میسببورد.
قبل از هر نوع اقدام، با یدمهنا لهای تاریخی و اسبکمال
متعدد در ره راه که در کشورهای اسلامی اسبکساف کرده اسب
مطالعه سبمود.

فاصله بین طرحهای فکری و امکانات عملی زیاد است.
وسببیل مادی و ذهنی جا معده، ما، خاصاً سببیدا سببیرا، محدود
اند. ملتهای مدبیر و سببیدا سببیره سببیره سببیره سببیره
تدریجی را از پیش میسبیرند و تحول را سببیرا سببیره سببیره

را مهارت و توانمندیها را در اختیار دولت قرار دادند و ...
 اقتصاد، صنعت، رراعت، تعلیم و تربیه، تولید و توزیع و ...
 زیر نظر و مدیریت آنهاست.

مباحثات

حاج محمد عزیزی: جناب احمدزی خاطر نشان نموده،
 گفتند که تعداد احزاب جواندارد، نظرات قابل تأملند
 است، منسها جناب ما در رابطه با انحلال احزاب که باید
 فعلاً سنجیده شود توضیح ندادند.

استاد احمدزی: تعداد احزاب در یک کشور اسلامی
 چقدر باید باشد و اختلاف می شود و چیزیکه سبب
 معیشت و منکر شود، خود منکر است.

در مورد انحلال احزاب در آئینده نکالی وجود دارد و
 اساساً احزاب عزیزی وارد است. من فکر میکنم و سنجیده
 سنجیده به سویی خداوند، جل جلاله، به تشکیل حکومت
 اسلامی در افغانستان موفق شوند. چون در آنجا شورای
 اهل حل و عقد و مجمع علماء وجود خواهد داشت و فواید
 و نظارت کارهای حکومت از طرف شورای اهل حل و عقد
 صورت خواهد گرفت، اینها در حقیقت اعضای یک حزب واحد
 خواهند شد و این تعداد از زمین خواهد رفت.

استاد رسا: اکثر علماء و دانشمندان اسلام با این
 نظر هستند که اسلام دین وسعت و دین رونمایی است. لذا
 سبب و منکر و کاربرد سلیقه های مختلف بمنظور راهیابی
 و بدست آوردن نتیجه مطلوب و حل مسائل مطابق شرایط
 ضرورتها در اسلام بی نگریده است و بدین منظور در اسلام
 مذاهب تعیین آمده است. لهذا اگر احزاب و یا تسکیلی در
 جامعه اسلامی یا اصول اسلامی تصادم نکنند هرگز رد شده
 نمیشوند.

استاد احمدزی: جناب رسا مذاهب را مثال
 آورده، گفتند که گویا مذاهب در حقیقت احزاب بودند و ما
 متواتریم و متروعت احزاب سیاسی را بنا بر همین مسئله
 استنباط کنیم. من برای تان خاطر نشان میکنم که
 مذاهب جنبه فقهی دارند در حالی که احزاب دارای جنبه
 سیاسی میباشند و بحث ما هم متوجه احزاب سیاسی است.
 آنچه و بزرگان فقه، هیچگاه نگفته اند که ما و یا ساگردان ما
 روزی باید حکومت و حکومتداری برسیم.

سهضت فراهی: یک حزبی بودن علامت دیکتاتوری
 است و تعداد احزاب یک نعمت الهی. یک مثال عرض میکنم:
 دا و در حزبی تأسیس کردینام "غورگنک ملی" و سیستم یک
 حزبی را روی کار کردند که در آن استبداد و اختناق به اوج خود
 رسید. اگر در آن جا تعداد احزاب وجود میداشت کمونیست
 ها نمیشدند و قدرت را بطور کامل در دست یکپرتدزیرا
 احزاب اسلامی، کمونیستها را افساء میکردند.

۱- رسول الله، صلی الله علیه وسلم، فرمود: هنگامی
 که میران شما خوبان، تروتمندان شما با سخاوت و کارهای
 شما بین شما تورا بی باسد، روی زمین بهر از زیر زمین
 است (زندگی بهر از مردن است) (سنن ترمذی کتاب
 الفتن)

۲- وعده صلی الله علیه وسلم، لامظاهرة اوسق من
 المناوره (وسایل ج ۸)
 هیچ پستیانی از مساروه محکمتر نیست.

شوری در عصر ما:

در غالب کشورهای امروزی دو مجلس وجود دارد که
 اعضای یکی تماماً از جانب مردم انتخاب میشوند و اعضای
 دیگری انتخابی و انتصابی میباشند. (اولی بنام مجلس
 شورای ملی، ولسی جرگه، مجلس مردم، المجلس الوطني،
 مجلس عوام و غیره و دومی بنام مجلس سنا، مجلس اعیان،
 وکنگره و غیره با دمیود) این دو مجلس از یک طرف مردم
 تعیین و تصویب لویح و طرحها را بعهده دارند و از طرف دیگر
 مراقبت بر عملکرد دولت و قوه اجرا میدارند که مخالف قانون
 عمل نکنند. شما پندگاران میتوانستند دولت را استیضاح
 کنید، و به آن رأی عدم اعتماد بدهند و کار بینه و یا بعضی
 از وزراء را از کار برکنار نمایند.

غیب مهم این کار نیست که شما پندگاران، غالباً صلاحیت
 و ظایف فوق را ندارند زیرا آنان توسط آرای مردم عوام
 انتخاب میشوند که انگیزه انتخاب نمودن آنان غالباً
 عوامل گوناگونی بدو از کمال، فصیلت، زرنگی، تقوی
 و پاکدامنی است و گاهی شما پندگاران در بعضی از کشورهای
 منجمله مانند سنان بپسوا دیوده اند که بدینجا به منسداد
 این مثل معروف شده اند، کوری بین عمارکن کوردیگرسود!!!
 وقتی شما پندگاران را مورشعی، طبی، اقتصاد، ذرا عسی،
 تخنیک، انجنیری، حقوقی، سیاسی و سایر رشته های اجماعی
 و صنعتی تخصص نداشتند شما سنجیده میبایدند قانون وضع
 کنند و حتی چگونه میتوانند برای اعمال حکومت نظارت کنند
 و اعضای قوه مجریه را بسوی بهترها رساد و رهنامه یی
 کنند. ... از طرف دیگر اگر شورایی نباشد، خودخواهی
 قوه مجریه و استبداد آن بیسترمیشود و اعمال بسیاری از
 مظلوم و بدبختیها میگردد.

انسانهای معمولی از رسیدن به قدرت تغییر عقیده
 میدهند و تا آگاهان و قاسد میشوند، بنا بر این باید مرا قسب
 قوی داشته باشند تا عدالت را مسیرا صلی خود قاطعاً زیا
 دی نگیرد و از ریموما به مجلس شما پندگاران، حتی در شرایط
 فعلی نیاز داریم و با بدانان را برای جریان بهر کار
 به مسوره دعوت کنیم.

بهر حال مجلس شوری از یک طرف باید مستقل
 افراد آگاه، متدین و پاکمال باشد و از طرف دیگر سرداری
 قدرت قانونی درستی باشد، که استبداد و تعدی حکومت

قاضی محمد حکیم: درمضمون جناب احمدی توضیح نگردیده است که در افغانستان آینده سروس احزاب موجوده چگونه خواهد بود و از تعداد احزاب به جهت نوعی جلوگیری بود. همچنین توضیح نگردیده است که آیا به افراد حزب شیطان کا فر گفته میشود یا گناهکاران و علاوه تنظیمهای بی طرف یا معتدل چگونه هستند.

استاد احمدزی: تا جایکه من فکر میکنم حزب شیطان حزب کفار است، یعنی حزب کما نیست که پیرو شیطان هستند ولی ما مسلمان را ولو گناه می هم بکنند و گاهی به سرک هم منتهم شود در جمله گروه شیطان حساب کرده نمیتوانیم. علماء دین گفته اند که بگناه کبیره کسی کا فر نمیشود و کسی که کا فر نشود در جمله مسلمانهاست و وقتیکه در جمله مسلمانها بود تا مل حزب الله است، همه مسلمانها در حزب الله شامل هستند و در بین شان فاسقها هم وجود دارند.

در مورد جلوگیری از تعداد احزاب در آینده باید بگویم که این وظیفه دولت اسلامیست تا از تعداد و نفوذ و راهبر نوع منازعات، تشتت و پراگندگی جلوگیری کند.

صباح الدین کشککی: ما باید تنها برای این مطلب که آیا در جامعه آینده افغانستان تعداد احزاب داشته باشد یا نه با سیمها نداشته باشیم جواب تهیه نکنیم، بلکه برای این مطلب نیز باید جواب تهیه کنیم که در جامعه اسلامی حالی بوجود نیاید تا حکومت بر سر اقتدار اختلاف را بمیان بیاید و آزادی فکری و بیان را مقید و محدود بداند. زیرا هر حزب و هر حکومتی که روی کار بیاید علمایی را زیر بار خود رسد میدهد تا به ذوق همان حزب و یا حکومت سخن بزنند و دیگرها را مختنق بسازند.

باید طرز العملی پیشنهاد کرد که اگر در جامعه اسلامی احزاب وجود نداشته باشد چه چیز نیست، چگونه روسی بمیان بیاید تا در آن آزادی فکری و بیان که منحیت موهبتی از جانب خداوند جل جلاله، به بیسترا عطا شده است از بین نرود و محفوظ بماند.

مضامین

اداره محلی در حکومت اسلامی

ارشد ارشاد

بدون تردید اسلام به مسئله حکومت بعنوان یک هدیه نمی نگرد بلکه آنرا یک "وسیله" برای تحقق بخشیدن به اهداف عالی مذهب می شمارد.

ببینک اهداف اداره و کنترل محله و جامعه در اسلام جدا از اهداف حکومت اسلامی نمیتوانند بنا تدبیر برایین با بد در مقیاس وسیع و کلی اهداف حکومت را در اسلام مسود

بررسی فرار دهمینا هذب، در اداره محل و منطقه که بدیده این حکومت را تشکیل میدهد مشخص گردد.

اما این اهداف کدام اند و چگونه اند؟ در یک بررسی کلی چهار هدف عمده جلب توجه میدارد:

- ۱- آگاهی بخشیدن به انسانها و افراد جامعه.
  - ۲- تربیت معنوی و اخلاقی ارزشهای اخلاقی.
  - ۳- اقامه عدالت اجتماعی و آحاد جامعه.
  - ۴- آزادی و رفاه برای انسانها از زنجیرهای اسارت.
- در حکومت اسلامی اداره منطقه و محله باید به افراد صالح، معنی، عالم و مدیر و اگادار گردد و در همین راستا است که باید تفکر اداره صحیح بر مبنای اسلام جهت سامی رده های مسوولیت با سیم و بدون شک با یکا رگیری موازی بین اسلامی در سامان معاصر تشکیل دهنده محله اسلامی میتوان این همه را به عنوان کانون معارف و اخلاق اسلامی در آورد.
- در یک محل یا منطقه عناصری را میتوان سراغ کرد که ارتباط منگاسنگی با هم دارند، خانواده، مسجد، مکتب، مدرسه یا رومراکز نسکلیانی و اداراتی.
- اسلام برای ساختن و توجیه سالم هر یک از این احکاد بر مبنای پیروگری خاص خود را در دوی برای هم آهنگ کردن در سب و بجای شان اصول و روشهای مخصوص را ارائه کرده است.

بیا میرا سلام، صلی الله علیه و سلم، پس از ساختن افراد و خانواده های مسلمان در مکه بنا بجای جامعه حکومت اسلام می در مدينه که در واقع میتوان نام محله و منطقه ناموسه اسلامی را بر آن گذاشت اقدام فرمود و قیل از هر کار سبب ساختن مسجد پراکنده را کانون اجراء ادارات و ولکری حکومت مسجد بود به تعبیر دیگر تمامت سیاست این حکومت در مسجد خلاصه میشود و اینگونه است مکتب و مدرسه که در یک محل نفس بس حساس و ارزشمندی در روابط و پیوندها میان افراد آن دارد چون درین کانونها نسلهای مختلف جامعه پیروان میباشد تا نسلهای را در پیوندها و مناسبات موجود میان آحاد یک محل و جامعه بر جای میگذارد.

همچنان در باره با زا روم رکیت که مرکز دادوستد و معاملات روزانه مردم است اسلام توجه لازم و کافی را نموده است.

طرز و روش اداره محلی در حکومت اسلامی

آنچه مهم است تغییر کیفی و کمی مناسبات انسانی است و اینکه افراد یک محل، و نسکلیات موجود در آن با هم بسحو اسلامی و بر طبق موازین دین خدا عمل کرده، رابطه برقرار کنند. و ما هرگاه بتوانیم روابط اسلامی را جاگزین مناسبات بوروکراتیک و بی عدالتی و تبعیض در مناطق و محلات موجود در دایره حکومت اسلامی بسازیم، توانستیم نسکلیات منطقه و روابط را به نحو اسلامی سازمان دهیم.

حکومت اسلامی در مقایسه با نظام دیموکراسی

عبدالحفیظ حامد عزیز

مفہوم عام حکومت

اول، معنی لغوی حکومت :

" از نظر لغت حکومت بد معنی فرمانروایی است، یعنی حکومت عبارت از دامن نوا ساری فرمان دادن و آرا سر مردم عملی کردن، کدالہبہ از نظر لغوی ساید احکامی میان سلطنت و حکومت وجود دارد."

دوم، تعریف اصطلاحی حکومت :

حکومت عبارت است از دستگاہ منسکل و سازمان یافتہ سری کدہداری سلطہ مراست بودہ بر اساس یک قانون برای تدبیر امور یک اجتماع و یا بدخاطر اعمال قدرت و نفوذ تا سریک مساعی فعالیت میکند.

سوم، حکومت و دولت :

در اصطلاح علمای حقوق و دانشمندان سیاسی بین حکومت و دولت فرق بارز است چہ دولت بر مجموعہ خاک، ملت و دستگاہا کماہمہ اطلاق میکردد در حالی کہ حکومت فقط بر دستگاہ اجرایی اطلاق میشود.

چهارم، عوامل تشکیل حکومت :

برای تشکیل حکومت، برخی دلایل و عواملی وجود دارد کہ محصراً ذکر مینماییم :

الف : عوامل فطری :

انسان فطراً موجوداً اجتماعی است از آنجا بیکہ حیات اجتماعی خواہ مخواہ بد تشکیل حکومت می انجامد، دلیل بر زندگی مدنی نظری مینماید سنا زندگی در جوکات نظمی کہ حکومت آرا بیار می آورد نیز اساسی از نظری می باشد.

ب : وجه عقلی و سرعی نیای زبہ حکومت :

چون انسان حیوان مدنی بالطبع است و از سرور دارای زندگی اجتماعی مینماید سنا مین و بحفظ مصالح فردی و اجتماعی نوع بشر عا ما میکند تا در جا معہ، حکومتی ساید و وجود داشته باشد تا از ظلم و تعدی و انلاف حقوق فردی جا معہ جلوگیری کند.

ج : جلب مصالح سیاسی - انتقالی :

کا دچنان میبود کہ یک ملت برای سرنگونی یک رژیم یا مطلوب و اسفرا ر حکومت مورد نظر خویش را دہ انقلاب و جہا در ادربین میکردد، پس چہ بسا کد از بیکسو برای سازمان دہی تدبیراً موراً انقلاب و از سوی دیگر برای جلب اعتماد

در اسلام تمام مناسبات انسانی مطرح است ندخی از آن، و در اسلام از کوچک ترین امور و جزئی ترین روابط فردی و اجتماعی غفلت نمیسود و ہر نظر و عملی غیر از این اسلامی نیست.

اسلام در نظر سببما نیک و جامع و مانع بطور فردی، غیر شخصی، غیر قومی، غیر خونی، غیر جغرافیایی، غیر گروہی و غیر طبقاتی عمل میکند، یعنی تعصب خاصی روی ہمکدام اینہا ندا رد و در مورد هیچ یک مان افراط و مقربط نکردہ و منحرفا نہ نظر و عمل نمینماید، بلکہ ہموارہ بطریقی دارد.

و از آنجا است کہ اسخات فرمانندان با والی و مدرس جا معہ و منطفہ اسلامی با بدروی موازی و اصولی صورت پذیرد و فرمانندان و والی مزبور دارای شرایط مطروحہ از سوی اسلام سادکہ برخی مان ہمانا ایمان، بقوی، علم، قدرت ادارہ، اما ننداری، نجاعت، حس سابعہ و تجربہ بیان شدہ است و این فردیا بدیو جا حدی بوظیفہ و مسوولہ لنینہایی کہ برای وی از سوی اسلام داد شدہ عمل نمینماید و با ادارہ صحیح و سالم مطلہ و جامعہ، رسالت اسلامی خویش را در برابر خدا و مردم ادا سازد.

لذا مدیر و مسوول محل و منطفہ دربارہ تمام جریانات و مسائل و دزیرا بر کوچکترین فرد جا معہ خود را مورد مواحدہ و مسوول میداند. کلکمر اع و کلکم مسئول عن رعیتہ، و تاریخ سکوہمندا اسلامی معلوا سوا ہد و واقعاتی درین مورد است.

و اسلام در بارہ طرز ادارہ محلی و منطفہیی و حلی سازمانی و حکومتی، اصول کلی را اراہ میدارد کہ در اینجا بد ذکر عنا و بین مان اکفاء میگردد :

۱- سازمان دہی، کہ در آن موضوعاتی چون محد داری، برتا مدبری و تقسیم صحیح کار شامل مینماید.

۲- تعہد و مسوولیت در برابر خدا و مردم

۳- برخورد سالم و صحیح با مردم و مراجعی

۴- برقراری عدالت اجتماعی و اداری

۵- ارزیابی از کار مسوولین و سوجہ بہ مسئلہ نظارت

۶- سوجہ بہ معیارهای دینی و اسلامی (ایمان، بقوی، اخلاق وغیرہ) در انتخاب افراد و مسوولین در ہمہ سطوح و درجہہا.

۷- سببہ افراد داخلی و مصر بہ منابع اجتماع و سوس

بق افراد صالح و دلسوز. این روش سالم و صحیح اسلام در ادارہ است کہ پیوند خوب و نفاون را میان مردم و مسوولین بوجود میآورد و ہر فرد جا معہ را مسوول در برابر دیگری مینماید.

وسوره، السور ۵۴ - ۵۵، حزب ۲۶ والحر ۷ که هر یک آن خاکمیت را خاص برای خداوند توضیح فرموده اند، مرا جسد بود.

سا میرا سلام، صلی اللہ علیہ وسلم، بی ربطی ار ساداب مسعدیان این اصل الاصول را با صراحت بیان فرموده اند: "سرما لازم است بیروی کتاب خدا، آنچرا حلال ناحیه حلال سدا ریدو آنچرا حرام ما خه حرام پندارید."

دموکراسی

این عنوان در اصطلاح سیاسی به مفهوم برتری قدرت آریا نخواها صمدلی و اداره، حکومت به وسیله ملت میباشد. دموکراسی که رایج ترین اصطلاح در علم سیاست است اردو دلمدیومات (DEMOCRACY) به معنی مردم و KRAVOS به معنی قدرت و حکومت آمده و ترکیب این دو "حکومت مردم" معنی میدهد. اولی کسوری که دشمنین با ردموکراسی را تجربیست نمودنرا سجدوداین تجربیدیا چنان فجایع و کسارها همراه بودند که بالآخر مردم مجبوریداعاده نظام سلطنت کردیدید. ارتورهای دیگراروپا، قدیمی ترین تجربه، دموکراسی مربوط بدلریک است که دشمنین ناسون اساسی دموکراسیک آن در سال ۱۸۴۱ تنظیم یاقدوآزادی بیان ونظم واجما- غاب در آن نمیش یاقد است. مردم سویش هم ارسال ۱۸۴۸ بحسین فاسون اساسی خودرا بر مبنای دموکراسیک وسارکت مردم وسعین سروس خوبس به موقع اجرا کدا سید.

نقد بر نظام دموکراسی

نظریه دموکراسی که فعلاً غرب علمبردار است بداصل خاکمیت مردم وبا "حاکمیت جمهور" استوار است در حالیکه نظام اسلام بر "خلافت" استوار است. در دموکراسی "جمهور" پادشاه است لکن در اسلام پادشاهی از آن خداست و "جمهور" ناست وناخلیفه، خدا در روی زمین است. در دموکراسی سریع و فاسون بدست پادشاه است و از طریق "جمهور" تدوین میشود لکن در اسلام واقع فاسون خداوند بوده و بنا بر دستوروی عمل صورت میکیرد و جمهور مردم مکلند سااران سریع پیروی نمایند.

امور اداری و تشکیلاتی قضا، و سازماندهی آن در حکومت اسلامی افغانستان

عبد الواحد نهضت فراهی

درین سخن جای سک و تردید وجود ندارد که روس سمگر با انقلاب کمونیستی والحادی ۷ ثور ۱۳۵۷ با استفسارده از ضعف وی کفایینی رژیمهای غیر اسلامی گذشته سی و سلالین فراوان به خرج داده ما فرهنگ اصیل اسلامی افغانی ما

مقامات و نیروهای بین المللی و برای کسب امتیازات و حقوق بین الدول متعلق بیک دولت دست به تشکیل بیک حکومت میرسد. بدین اساس میتوان بعضی حکومت را در کتاب آتی خلاصه نمود:

- ۱- بدون حکومت نیروها را جماع می گلد و جا معه ار هم می پاشد.
- ۲- تطبیق سریع از طریق حکومت امکان پذیر است.
- ۳- بدون حکومت ما یسته ممکن نیست صلح، دیباست، امنیت، رفاه، ترقی اجتماعی و تحلیت پیدا ده شود.

یت و منظم آن

حاکمیت قدرت فاشده دولت در امر حکومت است. در حکومتی دموکراسی حق حاکمیت از آن ملت است. و قدرت حکومت از ملت و نمایندگان منتخب ملت که بسویه، خوددولسی انتخاب میکنند ناستی میشود. ولی در رژیمهای استبدادی، پادشاه یا رئیس جمهور بدون توجه رضایت و خواست اکثریت مردم نظر خود را (غالباً بنا م مردم و با این عنوان که مصلحت مردم را چنین تشخیص میدهند) اعمال و اجرا میکند. که البته زده دگا ه لادم حق حاکمیت از آن خداوند، جل جلاله، میباشد و انسانها نمایند خدا در روی زمین هستند.

حکومت اسلامی و اساسات آن

جامعه اسلامی که نوأ م با ظهور اسلام تحت رهبری نبی آنحضرت، صلی اللہ علیہ وسلم، بوجود آمد و بعد از هجرت نیروی سیاسی گرفته و شکل حکومتی را در پیش گرفت اساس آن به تعلیماتی استوار شده بود که میتوان آنرا ویرگی های امتیازی این نظام که آنرا زهر نظام حکومتی دیگر جدا میسازد بر حسب ذیل شمرد:

برتری قانون خداوندی

نخستین قاعده اساسی حکومت اسلامی ایست که حاکمیت تنها از آن الله است و حکومت اهل ایمان در حقیقت خلافت است که کسی حق ندارد امور را مطلق العنانی بهش برده بلکه خلیفه یا ید تحت قانون خداوندی انجام خدمت نماید که ما خدان کتاب خدا وندوسنت پیامبر و سنت خدا ونددر مورد چنین میفرماید:

إِنَّ الْحُكْمَ إِلَّا لِلَّهِ أَمَرَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ ذَلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ (سوره یوسف آیه ۴۰)

"نیست حکم مگر از جانب خدا، حکم کرده است که چرا و کسی دیگر را سیرستید یا بنست آیین واقعی ولیکن اکثر مردم نمی دانند."

عرض معلومات بیشتر میاید به سوره السبا ۵۹ - ۶۴ - ۶۵ - ۸۰ و ۱۰۵، سوره الماعده ۴۴ - ۴۵ - ۴۷

را به فرهنگ نا مانوس و غیرقابل هم‌روسی تبدیل نماید. چنانچه ترات سو، و ساگوارآن در عرضه‌ها و ساختار مختلف حیات مردم مو، من کشورما هنوز هم مینوید است که یکی از بزرگ‌ترین تغییرها و تبدیل‌ها، روسی ساختن جهان و سیستم قضایی کشور ما است. روسها در مدت اشغال کشور ما و چنانچه دیکتر ملت ها مهاجرت پرور افغانان در مرتبه در صدد تبدیل قانونی، تسکیلات و صلاحیت قضایی واداری برآمدند که این تبدیلات مطابق اصول اساسات قضایی روسیه مورد اجرا درآمد.

فکیک قوای سدگانه و استقلال موهفما لیدیک اصل قبول شده اسلامیت که با بد نظام قضایی آئیده، کورسیر همین پایدا ستواربا سدوظایف خود را در پهلوی دوف موهفما دیگریبا ما ستداری و بدون مداخله دیگران ایفاء نمایند زیرا تقلید و کاپی کردن قضا و حقوق و فرهنگ از دیگران سود معنی و مفهوما زدست دادن مفاهم اصیل اسلامی خود ما است البته اشعار بردن از فرهنگ دیگران برعناهی فرهنگی ما می افزاید اما تحت تأثیر قرار گرفتن، آمریست غیرقابل قبول. هدف و منظور ما ایست که موهفما نشه در سد روان اساسی اسلامی با بد سیستمی شده و یک رکن مسفل دولست شناخته شود و نتعداد قضات ستره محکمه مطابق نیار جاعه در نظر گرفته شود و قانون تسکیلات و صلاحیت قضایی نظام آئیده، اسلامی با بد مطابق اهداف و دستاوردهای جهاد مردم که ما تدوین و به مرحله اجرا درآید و از تقلیدهای بیجا اجتناب بعمل آید و با بد سطح قانون اساسی برای نظارت و موارفت از قابیل این عبارات واضح میگردد که حکم صادره محکمه، ابتدای بد معنی قاضی اول که ره معروف به عدالت با سد در برابر قضی دوم یعنی محکمه، مرافعه قابل تجدید نظر و استیناف است.

با زخواست و عدالت با سد زیرا قضا یکا ته دستگاه نامین کننده عدالت، میباید که ازین طریق مینواید در کشور ما و اما نامی ما نمیاید. و عدالت در قضا است که نهاد اب حکومت را قوی میاید.

حضرت علی، کرم الله وجهه، فرمود: صلاحیت و سدرت با کرم با فی ما ینده مینواید دولتی از بی عدالتی سرگونی می بود. الملک یقی مع الکفر ولا یقی مع الظلم."

فناء آن ارکان مفیدی است که حق را به حدقارمی ساید. دست غاص را کوناه مینواید و مظلوم را از بیجه، ظالم رفقا میساید. فناء است که مجرم و جانیکار را به سزای عمل سدس سزا بد.

وَالصَّالِحِينَ وَالسَّابِقِينَ فَاقْطَعُوا آيِينَ بَيْنَهُمَا جَزَاءً بِمَا كَسَبَ نَكَالًا مِّنَ اللَّهِ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ (سوره، ما شده آیه ۳۸)

تدر، جهاد را به دو جهاد، دست های ایسان را سیرسد، سدجاری عملی که آنرا مرکب بندند (واین) سرزنی است ارجات خدا، و خدا و تدما حب قدرت منبع (و) با حکمت است.

فناوت نمودن به سدها در دین مقدس اسلام ازین اهمیت عالی دارد، بلکه در سارادینا سیزدان ارج قایل هستند. خدا و سد معال به حضرت داد، علیه السلام، امر میکند که به حق فناوت بسما!! ارج و هوس خود را دورنگاه دارا رکد از راه خدا و سد معال برادور میساید.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اصْبِرُوا الصَّابِرِينَ الْجَمِيلِينَ فِي الْأَرْضِ فَأَحْكُم بَيْنَ النَّاسِ بِالْحَقِّ وَلَا تَتَّبِعِ الْهَوَى فَيُضِلَّكَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ إِنَّ الَّذِينَ يَضِلُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ بِمَا نَسُوا يَوْمَ الْحِسَابِ (سوره، ص آیه ۲۶)

ترجمه: ای داود ما ترا در روی زمین خلیفه کردیم. سدیم، بن در میان مردم بحق حکم کن، و از هوا (ی نفس) بیروی ممانعه که ترا از راه خدا منصرف میساید. کسانیکه از راه خدا منحرف میسوند، بیگمان برای سان عذاب بندد است به سبب آنکه روز حساب را فراموش کردند. همدانین رسالت سرک را همه پیما میران میسودن تا عهد بند.

لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ (سوره، حدید آیه ۲۵)

ترجمه: ما پیما میران خود را با سانه های واضح فرستادیم و نا انسان کتاب و میزان را نازل کردیم تا مردم به تاقس عدالت سیردارند.

آن مرتان احکمها بالظهور و الله یسولی الرا شر، انسانا با سیر ملکم و انتم خصمون الی لعل بعظکم الحسن بحدسه من یعنی (فعدا السه وادلیه) یعنی: (من ما مورده، منا از روی وضع ظاهری قضاوت تعیین)

قضاء و صلاحیت قضایی در اسلام

سید حکیم کمال شیرازی

الحمد لله الذي جعل للمسلم الذي بعد المشرق والفرج دعا الى اقوم السبيل وجعل احكامنا وزراء في عهد وخلقنا من بعد لتسلم لتعلمو نعم الرحمن واخذوا شهدائنا لله لا لله وحده وانما شهداء محمد اعبده وسببه وعلى آله واجلنا جمع الى سبب الدين اما بعد:

طوريکه بدون خوردن، بسیدن و نفس نمودن بسوا، زندگی کردن انسان ممکن نیست نه منی کونده هرگاه در سد جامعه ثلاث نباید، اصنت و اطمنان سنا سد زندگی در آنجا با خطرات آتی مواجدها سد زندگی انسان در آنجا سنا بد نبودى سزا رخا هدد است، لذا در یک جامعه همگامی زندگی آرام و مطمئن بندد آمده مینواید که: بصورت سخن

مظالم جمع مظلّمه و به معنی دادخواهی ارطلم و عدی و ستمیست که ذریعه قدرتمندان با استفاده از موفد قدرت دولتی یا نفوذ و وسوخیکه از طریق قدرت دولتی اعمال میسود یا حد و وزیر بر افرادنا توان وارد میآید. ایگو و بد عرض و عدی ممکن است بر حقوق مالی یا بر حقوق معنوی و آبرو و حرف شخص و یا سلامت جسمی او با سدویا هم ممکن است عملی به منظور کسب منفعت شخصی بر ضد منافع و احمیت جا معده که مربوط به همه افراد و مردم است انجام کرد. که همه افراد و نظم اجتماعی اران منصرفوند.

منافع و رنجها و آلامیکه در طول سیزده سال به افعال سنان و امت مسلمه آن تحمیل شده، یحیی روس است که عیاری به با رکوبی آن عیب، کافیت که احاس صعبی خود را بداین خلاصه بیان کنیم که ما درسا حسان افغان سنان بعد از پیروزی نهایی برای برقراری عدل و داد و انصاف و برای واسکی کامل به اساتات سربیت و دین معنیس اعلم و دنا سیرین بهای فرآن ضرور میدا سیم هم معدم بنا سکل دولت بمنظور ایجاد اعتماد و اطمینان برزعا منیکه به همت مردم مایمان خواهد آمد آره مظالم یا دیسوان مظالم عرض جبران دردها و احیای مجدد حقوق و زندگی مردم بد حکم این آیه مبارکه:

وَلَكُمْ فِي الْقِصَاصِ حَيٰوةٌ يَاۤ اَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا لَعَلَّكُمْ تَتَّقُوْنَ

(سوره بقره آیت ۱۷۹)

"و برای شما در قصاص زندگیست، ای مردم خرد مسند، با با عد (از عواقب کسنا رهای نا حق حوس) سربیتد. و با درک اینکه کلمه معنی مفهوم کیفرها سندا جسم و احیای عین حقوق تلف شده میسند در در سکیلات دولت بدو خو دیبا بدو مجد، تخر و عزت ندرا سلام یکبار دیگر منظم یا سرعت بر اگسان عدل و داد و انصاف و پاک و نفوی بع مردم ما هدید و بحد و سوغات داده شود.

مباحثات

حبيب الله غالب: جناب ارسدا رسا در مقاله سان دننا - عمومی اداره وسکل آرایمان داسندا ما راجع به سکیلات اداره و اساط اداره محلی با اداره مرکزی و نحوه اداره آن اطلاقاً بحثی نکردند. همچنین ایسان از مسيرات اداره در جوگات اسلام بحث کردند که اداره اسلامی این امبارات را دارد و در اداره غیر اسلامی چس سواصی وجود دارد اما نمونه و مالی ذکر نکرده اند.

ارسدا رسا د: زمانیکه نظام اسلامی تکمیل شد ما حده های اداره مرکزی در سکیلی این نظام عبارت از همان ادارات محلی یا منطقوی میسند. اگر بخوانیم اداره را به مفهوم عام سربیت و سواصت معنی گفته میسند که چا حد

خدا و سداست که به حقوق آگاه است، من هم مثل شما بسی آدم هستم، شما منازعات خود را برایم پیش می کنید، ممکن است بعضی از شما که چالاک و زرنگ است دلایل خوب را بیه کند.

قیمت و بزرگی منصب قضا را آنجا آسکار میگردند که فرسا دگان خدا و سدا این رسالت را خود سال مقبل سددیودند. اسلام قضا را عبادت میداند، چنان عبادتی که خیر و سوا دس سدها و سنها برای محکوم نمیرسد، بلکه بسی نوع سربط سورا عام اران استفاده میسند و سوان باران، خیران به همه کس میرسد. در حدیث سربیت آمده است:

ر مینیکه در آن حدود خدا و سدا معال اجرا میگردند، ار همان زمینی که چهل روز بر آن باران باریده است با کسراست.

سما ضاحیان مذا هب معق اندک: قضا در سربیت اسلامی فرض کفایی است، اگر ایسان اسد که طایفه وقت بنا بر ضرورتیها بس سوا سدا معیماً و طایفه قضا را بسدوی بکیرد این و طایفه و سنا از میان ایسان نیک و آگاه دا معد قاضی را تعیین نماید.

اسلام یک دین عدالت پستد است لذا برای عام سلسله سنان امر می کند تا عدل و قوا با لفظ با سسد. **يَاۤ اَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا كُوْنُوْا قَوْمِيْنَ بِالْقِسْطِ** (سوره ساء آیه ۱۳۵) "ای مؤمنان، بر انصاف استوار با سسد."

از تصریح نصون آسکار است که قضا به سربیت عبادت است، در حدیث سربیت آمده است: یک روز عدالت از سنا سال عبادت افضل میسند.

اداره مظالم در حکومت اسلامی

بهاء (الدین) بهاء

اداره مظالم یا محضرا دخواهی در سکیلی حکومت اسلامی عالی سربین مرجع عدل و واری به سکیلیات سارا از اجرایم و حالانیت که عمال دولت در برابر افراد مرتکب میگردند، و یا جرمی که بر خلاف قانون و بر ضد منافع و امنیت جا معده بنا رزمینما یس. این اداره در سکیلات دولت یعنی دولت اسلامی به پایکا دیلند ترا رسا سیرما کم و سنا م سحر س از دیگر دکانها یا دکر دیدها است.

آدمی زادا ز طلیعه پیدا س، سنا ر همه، جیری را که در روشنی عقل و خرد و شعور به خود احاس نمود آزادی شخصی و حقوق طبیعی آن بود که بعداً درسا حده همین آزادی شخصی سدرجاً معام فردی خود را از پهلوی غریزه سار ع بقا و مقام اجتماعی خود را از پهلوی انسانیت و مرخلفات اجتماعی درک کرد و سدم بعدم به حقوق فردی و اجتماعی و و جا بس فردی و اجتماعی خود آسبایی یافت.

دریک فامیل پدربیا بزرگ فامیل که مسولیت اداره و نظارت امور خانوادہ را بدوش دارد در حقیقت طیفه ای است که بر عاقله خود کنترول و نظارت دارد. در نظام اسلام اداره از همین جا شروع میشود زیرا خانواده، نمونہ یا عنصر کوچکی از پیکر اجتماع میباشد.

در مورد معیارات اداره، محلی من فقط به نصیحت سنتی پرداختم که یک اداره اسلامی باید همچو خصوصیات باشد، یعنی در چنین تسکلاتی در مورد نحوه تعیین افراد و رعایت عدالت و وحی رعایت عدالت در بین افراد دارد باید توجه گردد. ونکاتی را صرفاً منحیت نمونہ یا آوری نموده ام و تشریح بیشتر را میتوان در کتب مختلفه مطالعه کرد.

داکتر عبدالرحی: به نظر من ظوریکه میگوید دعوای کراسی پنجاه معنی دارد که از نظر طبیعی در جوامع مختلف فرق میکند. بهر حال دیموکراسی عمدتاً بدو مفهوم مابیع است، یکی حاکمیت مطلق مردم بواسطه مردم که اکثریتی مورد دیموکراسی را به معنی قیادت مطلق مردم بگیریم با اسلام مخالف است، برای اینکه حاکمیت برای دین خداست. ولی اکثر دیموکراسی را بمعنی سهمیها حق مردم در تعیین سروسنسان و احترام با آرای مردم و سربک سا حسن مردم در اداره، امروفرها هم با حسن امکانات مساوی برای هرکس در نظر بگیریم به نظر بنده نه تنها با اسلام مخالف نیست بلکه با اسلام موافقت هم دارد. یعنی عرض بنده این است که دیموکراسی با اسلام مخالف مطلق نبوده، بلکه مخالف مسروط است.

حامد عزیز: جناب داکتر عبدالرحی گفتند که دعوای کراسی با اسلام مخالف مسروط است. من با گفتند، مسلف موافق هستم، لیکن حیثیت تطبیق آن فرق میکند. مسلفاً دیموکراسی را حکومت مردم بر مردم میگویند، اینجا طبعاً پادشاهان و گداز میباید در حالیکه در نظام اسلامی فامیلگدار خداوند متعال بوده و حاکمیت از آن خداست.

داکتر عبدالرحی: در زمان حضرت رسول اکرم، صلی اللہ علیہ وسلم، حسہ حکومت اسلامی بسکل بسنط آن خداست، بنده بود، البته نمونہ حکومت اسلامی که گفتند مسعود حسہ قوای ثلاثه باشد. یعنی در زمان آنحضرت، صلی اللہ علیہ وسلم، برای مصلحت یک یک نفر موافقت شده بود. در زمان خلفای راشدین همان یک نفر به دیوان مندل سدو در زمان اموی ها و عباسی ها، همان دیوانها به امراء و وزارت ها تبدیل گردید. کتاب الترتیب الاداریه فی حکومت النبویه ثابت میباشد در زمان آنحضرت، صلی اللہ علیہ وسلم، و اما یک نمونہ حکومت به معنی واقعی کلمه وجود داشت.

نهضت فراهی: آنحضرت، صلی اللہ علیہ وسلم، همین سه وظیفه را مستقیماً خودسان اجرا فرمودند مسلفاً اگر خودسان رسیدگی کرده تعیین نمودند دیگرها را بوظیفه

میکردند.

حامد عزیز: فاضل مظلوم توسط جد کسی تعیین می شود و حه صلاحیتها بی دارد و آیا رئیس جمهور میتواند فاضل مظلوم را عزل کند و آیا فاضل مظلوم میتواند رئیس جمهور را عزل کند؟

بهاء الدین بیها: در کتب آمده که فاضل مظلوم حسن خلقه، مسلمین و رئیس دولت اسلامی بوده و این وظیفه اوست و فاضل مظلوم باید وی میباشد. ولی وی این صلاحیت را یکی دیگری هم نمیتواند کرده میباشد و کسیکه صلاحیت تعیین را دادند با صلاحیت یا رنگت آنرا نیز خواهد دادند.

مضامین تأمین و تنظیم صلاحیت ارگانها

عبدالحاکم جرمه صدیقی

اسلام و تنظیم صلاحیت ارگانهای دولت

حاکمیت مطلق سربعت برجا معهه اسلامی، گاه هی غمم ملما سان را سباز مندبه پذیرس یک سیوه بخصوص دیموکراسی نمیکردند بلکه این تعلیمات اسلام است که در سبکسل سازمان سیاسی ملما سان نفس مثبت خود را ایفاء کرده و منماید. از مفاصله دقیق اناسات دیموکراسی اسلام بسا دیگر دیموکراسی ها سبانت میگردد که دیموکراسی های معاصر در سبانت با خطوط عربیت نظام سیاسی اسلام نزدیکتی دارند، حتی مسوان گفت که در سبوت فوانس اناسی اکثر کشورها سبانت از سیوه های سیاسی نظام اسلام سبانتده سبعل آمده است. در برتوسربعت اسلام رگانه های دولت سه چهار بخش دبل تقسیم میگردد:

۱- خود معنده که به تن صریح فرآنگریم در معرض وجود می آید:

و امرهم شؤنی بینهم (سوره سوری آیه ۳۸)

"و کارسان در میان سان (بدانسان) مسوره است."

۲- فودا جراتیکه آهم به تن فرآنگریم بسبانت است:

أَطِيعُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُوا الرَّسُولَ وَ أُولَى الْأَمْرِ مِنْكُمْ

(سوره نساء آیه ۵۹)

ترجمه: "خدا را فرمان برید و بسبانتا مبررا فرمان برید و

کسان را خود را (فرمان برید) که اولی الامر ما بسبانت."

۳- فوه معاشیه: که به سبانتا بسبانتا آیه مبارکه عرض

وجود مینماید.

إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تُؤَدُّوا الْأَمَانَاتِ إِلَىٰ أَهْلِهَا وَإِذَا حَكَمْتُمْ بَيْنَ النَّاسِ أَنْ تَأْكُلُوا بِالْعَدْلِ (سوره نساء آیه ۵۸)

ترجمه: "خداوند بسبانتا امر میکند که ما را بسبانتا

اهل آنها بشمارید و چون بین مردم حکمیت میکنید، قضاوت عادلانه نمایید.

۴- قوه حسیه، که در نظر اکثر فقها اعمال صلاحیت آن جزء صلاحیت های به خصوص قوه قضائیه است و میسوان آنرا در دستگاه دولت اسلامی یک رکن قابل توجه قرار داد و اصل سعی آن، آیه، دلیل است:

وَلَنْ نَكْفُرَ بِكُمْ أَقْبَىٰ مِنْ عُونِ إِلَىٰ الْخَيْرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ (سوره آل عمران آیه ۱۰۴)

ترجمه: "باید که در بین شما جماعتی باشد که (مردم را) به خیر امر خوانند و امر به معروف کنند و از کارهای ناپسند با زدن و زنده هم با آن اندرنگارند."

قضاء و قوه اجرائیه

موضوع تفکیک قوای ثلاثه از منظر با نظریات موضوع مباحثات حقوقی بوده، بنده از حقوق دانان به تفکیک کامل آن ابراز عقیده میدارم، اما بنده دیگر بر لزوم تأمین روحیه تعاون و هماهنگی بین ارگانهای دولت تأکید میدارم، بدین معنی گفته امین مسائلات بین ارگانهای دولت باید از قبیل پیوند جزئی به کل یا سندها رباط جزئی به کلی، سریعیت اسلام بجای تسدید در تفکیک بین ارگانهای دولتی بر جاست تا عدالت و توازن این مسائلات تأکیدی دارد که میسوان آنرا این تأکید را از خلال ملاحظاتی درک نمود.

۱- در نظام اسلام سعی در قضاوت جزء صلاحیتهای تشخیصی دولت است، اما مباحثای اسلام بصریح میدارند که با لایروقات حلیقه صلاحیت قضایی آن موقوف به صدور سعی جدید نمیکرد و دلیل می آورند که قضا صلاحیت خود را در اجرائیه عدالت از منبع اصلی حاکمیت که عبارت از خود دولت است کسب میدارند و رئیس دولت تنها به وکالت از مردم بصورت قضاوت اقدام نمینماید.

۲- رئیس دولت در صورت ارتکاب جنایت عملی یا وجود مسوولیت مدنی و جایی داشته باشد یا بدینا بر افراد عادی محاکمه نمیکرد به دلیل اینکه در خطابه احکام سعی بدینا مسلمه کدما استثنائی وجود ندارد تا مانع مواخذه شخص و سایر برتری او نسبت به دیگران گردد، این خود نمودن است از استقلال قضا، که بنیما معنی در قلمرو دولت اسلامی لازم الی عا به دانسته میشود و قوه اجرائیه بهیچ وجه نمیتواند مفسر عدالت را تغییر دهد.

۳- رئیس دولت یا شورای منتخب مردم در صورتیکه قاضی را بر مردمنا فذ کردارند که مخالفان با سرعت با تدبیر و تفکیک حاکمیت تفیدی سلطانی، فاضلی مکلفیت دارند از اجرائیه چنین او را مریا قوا بین تا شروع خودداری نمایی و مراجع با صلاحیت را از اسناها بستان

آگاه سازد.

۴- از اینکه قضاوت رکن دولت است و با لایروقات بنا به عسارات معنوی دولت در بین مردم می افزاید و کسب نایب میباید، دولت مکلفیت دارد به منظور تأمین عدولت اجرائیه قضای برای آنها معائن لازم بنجوز و اسان را از ترحیم سعی نگهدارد، تا نبود قضا در اجرائیه خارج از حدود عادی، قضاوت را منحرف تا حد در سجده استقلال نمکروا بنده خود را از دست بدهند.

قوة اجرائیه و شوری

به حکومت لازم است قبل از اینکه در مسائیل مهم و عمده شد در صورت جامعه، مطلعان از حقوق العا داده اسد با عد داخل اقدام کردند از قبیل اعلان جنک و غیره موضوعات مهم، نظر ما بنندگان منتخب مردم را بگیرد کدما تا مد نظر در همجو موارند بندها جو این نما بنندگان است بلکه آنها وجهی دارند تا به دان مسوره های مفید حکومت را رعایتی کنند.

بررسی کلی شوری در قرآن کریم و احادیث نبوی، علی اللہ علیه وسلم، و سرب خلفای راشدین و اجماع امت و انسائلیت سوال مهم این است که آیا رئیس دولت مثلثیت دارند بصورت حتم بنظر شوری را بنپذیرد. بملاحظه سرب حضرت محمد، علی اللہ علیه وسلم و دیگر خلفای راشدین رئیس اللہ عنهم، معلوم میشود که به پیشنها ذات حتم حواها بندها ورین بصورت عموم و خصوصاً در موضوعات بنده در این محدودی را احکامات نمیکرد همه وقت بر حسب بردارده شده احکامات در حالات با در ده صورتها هل حل و عقد بر حسب انتر داد شده است از خود یک علت بخصوص دارد. طور مثال حضرت ابوبکر صدیق، رضی اللہ عنه، علیه مریدین خواست اسلان جنک بنماید، حضرت عمر، رضی اللہ عنه، و بعضی اربابان دیگر بنام سرب، علی اللہ علیه وسلم، با وی مخالف نمودند، عمر ابوبکر صدیق، رضی اللہ عنه، که در بین بنمهم خود سرب حتم سعی سوبرانکا بنمهم سرب آنها را بنپذیرفت، روی دانسان بندها بنامها حد که او درین اقدام خود کدما مسلاً بنامت بود.

مراقبت از اجرائیه حکومت

در گذشته تا به عمل آمد که مراقبت از اجرائیه حکومت با لایروقات را با حد اعظمی تضمین میدارند، ولی آنا مسوان احکامات مراقبت را در بر و احکام سریع مسدود با حسب.

خلفه اول حضرت ابوبکر صدیق، رضی اللہ عنه، در سبب حتمه خود بر مردم خطب نموده فرمود: کدما گرمین تا رسبت گردم یعنی کمک بنماید و اگر به خطا میروم مرا سراه راست بر کردارند. این جماعات کونا و مختصراً ابوبکر صدیق،

با رلمانى بېسې كړېده ده ست درنظام اسلام وجود سدا رد
ارن جهت مساوان كفت كه نظام اسلاميا نظام دسورى رنا -
سى ايا لات محده، امريكا منا بهت دارد .

دو ما بكند نفوس صلاحيت از ظرت خليفه به و زرا، بديس
معنى بهت كه خليفه خودى درامور مفوضه اجراء كسوده
بمنوايد " كذا بس مندا، بزرگتر ستم نظام رنا سى معاصر
مرعى ميگرود ."

بدون هيچ نوع سردملى حق داردا از اعمال حكومت
واعمال سخن رئيس دولت مراقبت بعمل آوردورنن دولت
هيچ نوع مسئوليتى در برابر اعتراف و اسفا دمردم و محاكمه
در صورت ارتكاب عمل كه مسوج مجازات با سندا ردواين
يك ممبره سريع اسلاميت كه آرا نسبت به ديكر نظامهاى
ديموكراسى اعما رينك رنا سى با سدا پا رلمانى منما بزر
سكا دميدارد .

وهچنان از خلال بحث بدين نتيجه رسيديم كه مسو-
لت و زيربنا و زرا، مفوض با روح سريع اسلامى و مبادى آن
ثاملاً سوانى دارد و بحيث پرنسپ در اغلب كسور نظامى
اسلامى پذيرفته شده است .

تدابير اسلامى بعضى مشكلات اقتصادى

داكتر عبد الرحمن الفت

الحمد لله رب العالمين والخطوه والسلام على خير
خلقه و اولادها و على آله وصحبه اجمعين :

نظام اقتصادى اسلام از هر نظام ديكرى قدامت تاريخى
بسيارى دارد و اين قدامت تاريخى، استقلال و استعانت آنرا
ارد و نظام ديكرى نسبت ميبازد . در اسلام همچنانكه انسان
خليفه خداست لذا ملوكيت هيچكا مطلق سده ميبوا سده
ملوكيت در اسلام همه فردى منطبق ميگرود و هم به دولت، در
حالىكه در نظام ديكرى ملكيت حالت افراط و تفرط را دارد .
در يك نظام ملكيت تماماً به فردى منطبق دارد و فرد مطلق حق
حريت را در آن دارد . و در نظام ديكرى تمام ملكيت به دولت
منطبق ميگرود . حريت انسانى در اسلام حدودى دارد كه نه
مطلق حريت در آن جاى دارد ما نند سرما يدها رى و نه كللى
حريت انسانى در آن طلب ميبا سده، ما سده نظام كمونيستى .
اسان اعتدال اقتصادى - اعتدال عمومى اسلام - با طبيعت
معتدل منطبق ميبا سدا سلام هم در ضمير فرديتا ميكنند و هم
ولى امر را مكلت ميبا سدا رده در اجتماع و طبيعت انسانى و سكا قل
را بعهده بگيرد، و براساس همين اساس نداد كه بران فرد
حريت و جراثت ميبخندد كه محرك اصلى جرح انسانى باشد
ما هم خود و هم اجتماع را از بس اساس مستند كرا سده .

استعدادها متفاوت ميبا سده، وجود عترت در هر جا معه
حتمى است، لذا ما حه تصرف ولى امر و سده اعتدال ميبا سده

رضى الله عنه، صراحتاً افاده ميدارد كه هر فرد در اجتماع
اسلام حق داردا از اعمال حكومت مراقبت نما بدودر اجتماع
لازم با سدا منتفا كند با سدا از طريق تكوين آراى عامه
بر موقت حكومت اتركدارد .

در صورتىكه قبول كنيم كه مراقبت از اجراءات حكومت
يك وجيبه، عامرعى بوده پس بحدىت و عيبت اين مراقبت
در زندگى معاصر ما چگونه امكان پذير است ؟

در زندگى معاصر ما كه همه مسايل بيچيده تر كرده سده
است ما عداً اين سوال را جمع ميگرود كه آيا اهل حل و عقد
با سوري صلاحيت دارند قبل از اينكه رئيس دولت كسارى را
انجام بدهند ما خله نموده ما منع اجرائى بصميم و گرود سده
همچنان در صورتىكه رئيس دولت را جمع بها جرائى كسارى
دستور داده با سده در آن احكام مريعت رعایت سده ما سده
حالىكه دستوراً و فعلاً در معرض تطبيق قرار گرفته با سده، آيا
دستوراً و لغوى بنده سده ميبود و صورت اجرائى العا چگونه
خواهد بود ؟ آيا سوري ميتواند از طريق صلاحيت خود اسان كار
را انجام بدهد و يا به سوري لازم است بيك مرجع قضائى بنا
صلاحيت رجوع سدا رد و فضا نرا خود را منبى بر مروت و عيبت
و يا عدم مروت و عيبت دستور مذكور و جيران آمار مروت و مروت
آن ما در نمايد ؟

بملاحظه، رويدا ما راجع ميبواين تدابير يك جواب
تا بيل آمد، ولى ميتوان با سدا سدا رماندى عامه مفوض
كه با روحيه، سريع اسلام، عا رن سدا رديك جواب مسا عيبت
نهيهديد، در دا خل جو كات نظامى با رلمانى معاصر
رئيس جمهور صلاحيتهاى اجرائى خود را از طريق كا بينه سده در
برابرها رلمان مسئوليت دارديكا زميبرد . اري سده ملكيت
حق داردا از اجراءات حكومت مراقبت بعمل آرد معنى مسوول
بودن كا بينه را در برابر مردم افاده ميدارد . آيا معنى
است اين پرنسپ را در نظام اسلامى ببيديريم ؟

جواب اين سوال نياز به تفصيل دارد . در نظام اسلام
خليفه صلاحيت دارد كه يك قسمت صلاحيتهاى خود را بدور سدر
تفويض، انتقال دهد . همچنان خليفه صلاحيت دارد كه سارى
خوديك يا چند وزير تفويض را در امور مالى، ادارى، فرهنگى،
نظامى، سياسى وغيره تعيين نمايد . " العا وردى" ميبويد :
كه همه، اين وزراء با داشتن مسووليتهاى خاصى سكل
منسجم، امورات متفوضه را انجام ميبدهند .

وقتىكه اين را بپذيريم كه نظام اسلامى بسطخ نظامى
معاصر، تشكيل كا بينه را ارتقاء داده است، با اينهم دو
نقطه اساسى مورد اختلاف باقى ميبا سده :

اول اينكه كا بينه، مسوول در نظام اسلام تنها در برابر
خليفه مكلف بها رايه، جواب است و در برابر رلمان
با قوه، مقننه مسووليت ندارد . در حالىكه در سيم
نظام پارلمانى كا بينه در برابر رلمان مسوول است . بنا
بر نظر داستاين ارتفكيك كا مل قوه، بلا سده طورىكه در نظام

خواهد شد. در امور سیاسی افغانسان همکاران متعدد حریبی
جان نگیرد، هر حزب بر حزب دیگر حکم بطلان خواهد نمود.

نظام زندگی اجتماعی

مرلوی عبید المجید کدیخیل

الحمد لله الذي علم بالقلم علم الانسان ما لم يعلم
والبطوة والسلام على امة النبيين وخاتم النبيين
الصلوات على الكناات سيان لكل من وهدي الى كل حير
محمد وآله واصحابه.

اسلام که جوهر نظام زندگی اجتماعی را ارائه میدهد،
اگر چه ظاهراً حکومت (خلافت) منطقی دارد مگر به اعتبار
تعمیرات حویس بدو قسمت تقسیم میشود:

یکی آن قسمت است که مستقیماً به خلافت منطقی دارد.
قسمت دوم است که توسط اعمال مردم با خلافت
منطقی نمیکرد، آن قسمتی که با خلافت ارتباط دارد، مقامین
دلیل را احوا می کند:

۱- احداث دو مقام بیت المال، ۲- احداث منطبق بزمین،
۳- کنترول بالای عیالت جمع آوری مال
آن کسی که بوسیله جماعت مردم با حکومت ارتباط
نیدا میکنند در حد دلیل است:

۱- واجب شدن نفقه، ۲- تحریم ذخیره اندوزی، ۳- تکب
روزی ناک و حلال برای امراریات،
اشئون نظام زندگی اجتماعی و منطقی آن با وضوح
مسائل معینی شکل مرتب آن تقدیم میشود:

بخش اول:

۱- ایجاد دو مقام بیت المال، ۲- شمارش اعداد و نظام
آن، ۳- تعیین وظایف، ۴- توسعه و سایر مسائل معیشت، ۵- تعیین
حدود ملکیت انفرادی، ۶- اصول نوازن سرمایه و کار،
۷- احکام خاص منطبق بزمین.

بخش دوم:

۱- صدق منطقی، ۲- اوقات، ۳- صدقه و خیرات، ۴- موضوع
۵- فرض حسه، ۶- قرنه، کونا ه مدت، ۷- امانت،
سید علی زاده حنفی در "شرح سرعاً الاسلام" ضمن بحث
در تراخی امیرچین مینویسد:

"ولا يدع فقير افي ولا يه الا اعطاه ولا مديونا الا قضى
عده سبه ولا ضعيفا الا اعانه ولا مظلوما الا نصره ولا ظالما الا
صنعه عن الظلم ولا عا ديا الا كساه كسوة".

"اما مدرولات حویس (مکلف است) هیچکس را تغییر
نکند و بده سخن فرندان را قبیله ندهد و سخن را کمزوری
مددکار نکند، بده مظلومی را از داد درسی محروم نکند و بده
بد سخن ظالم مجال ظلم کردن بدهد و با بد برای هر برهنه

با ساحت، صرفش، مسوولیت بزرگی نیز بعهده دارد و آن اینکه
احیایا جات غربا را رفع نماید و نوازن و مساوی اجتماعی را
محکم سازد.

از برکت جهاد افغانسان مفرک غری و کموسسی
برای همه آسکار رسیده است و ضرورت به بحث ندارد. حال بنا
سیسم سرما بدهداری و لیسرالی را با اسلام مقایسه میکنیم و
صرفاً با وزکات را از وجود مختلف آن به بررسی میکنیم:
وزکات درجه معده اسلامی همان نفسی است که را دارد
ربا، درجه معده کپینا لیبسی دارا میباشد.

صدیت ربا، وزکات در فرآینکرم حسن آمده است.
وَمَا آتَيْتُم مِّن رِّبَالٍ رِّبْوًا فِيْ اَمْوَالِ النَّاسِ فَلَا يَرْبُوْا عِنْدَ اللّٰهِ وَمَا آتَيْتُم مِّن
زَكٰوةٍ تَرْبُوْنَ وَجِهَ اللّٰهِ وَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْمُضْعِفُوْنَ (سوره، روم آیه ۳۹)
ترجمه: "آنگاه که از سود میدهد در مالهای مردم بیا
نیز بیدین در نزد خدا نروسی بیا رسماً و رد و آن سود را از کات
میدهد که (با آن) رضای خدا را میجویند هم با آن است
صاحب فزونی".

اگر ربا، یا اعتباری طبیعت مادی انسان نمیکرد،
وزکات انسانی اصل روحی انسان میباشد. ربا، محل است
وزکات سخاوت، ربا، فقر است و کات رواداری، ربا،
نفس پرستی است و کات غریب پروری، ربا، حسادت را از
دیا دمیبخند، کات نفی را رسد میدهد. ربا، انکار از غیب
است، کات ایمان بالغیب، ربا، تمسکی است برای
دنیا، کات سرمایه آخرت است. ربا، اگر در ظاهر، سرور
فرد را از دیا دمیبخند، کات استغفار را رسد میدهد
میباشد. ربا، وسیله احتکار است، کات مجادله بیا
رکود، ربا، اعانه است برای غنی، کات نکس است به فقیر
غریب.

برای پیاده نمودن سیاست اقتصادی اسلامی باید
سه شرط که یکی مکمل دیگری است مراعات کرد:

اول: فهم انسان با اسلام، دوم: بررسی عمیق مشکلات،
وسوم: نیت پاک و عقیده به رضای خداوند، جل جلاله.

حریب اقتصادی کشور بقدردانی از کات رسد آمده می
تواند، و همین حریب اقتصادی است که انسان با بر حریب
ها میباشد، اگر حریب و استقلال اقتصادی نداشته باشیم، سایر
سیاستهای مانا گزیر تحت تأثیر اجانب قرار خواهد گرفت،
امروز فرصت پیاده نمودن انسان با اقتصاد اسلامی
در افغانسان از هر زمان دیگر بیشتر مناسب است. و پیاده
نمودن این اساسات به دانتی و بررسی مشکلات ضرورت دارد و
به تدریج نتایج آن بظهور خواهد رسید. خطر بزرگی که برای
پیاده نمودن این اساسات مواجه خواهد بود، احتیاط نمودن
حالت افراط یا تفریط سیاست اقتصادی میباشد و آن چیزی
است که امروز صورت خواهد گرفت و بر آن خط بطلان کشیده

لباس تهیه نماید." و برای اما این اجازة هم موجود است که اگر محصولات یک بخش، مصارف آن بخش را تکا فون کنند، میتوانند از بخش دیگری برای رفع احتیاجات قرض بگیرند. بنابراین، اجزیه، خمس، مالیات زمین، عسور، ضرایب و اموال فاضله تمییزاً روی نصب العین معیشت اثری بجا گذارد.

خلاصه اینکه اختیارات حاکم در باب محاصل مال برای اهل مصرف چنین تقسیم شده است. و آن اینکه حاکم تا شصت و شش روزگات صرف محافظ محاصل آن باشد، و منصوص میتواند بالای اهل مصرف آنرا صرف نماید و قرض و خراج یا همچنان دیگر محاصل را، حاکم بر حسب رأی خویش و یا بر حسب رأی مجلس شوری برای بهبود خلافت و امور مستضعفین میتواند به مصرف برساند.

تأمین مسلح در افغانستان اسلامی

جزال محمد عیسی نوری

در اردوی افغانستان تعلیم و تربیه عمومی اردو در زمان شاهی با ابعاد محدود شامل معلومات دینی و عمومی بود و بر تاسیس و وحدت ملی و تأمین اهداف حفظ استقلال و حاکمیت دولت استناد داشت. اما رژیم شاهی و متعاقباً رژیم جمهوری در زمان های تجدید تشکیلات اردو با آنکه تشکیل جدید اردوی افغانستان از اردوی سوری و قسماً اقتباس شده بود، تشکیل اداره سیاسی را نپذیرفت. فقط بعد از کودتای مارکسیستی، اداره سیاسی با سبب متعدد و وسیع تأسیس شد و وظیفه آن یعنی تطبیق تیوری و تعلیمات مارکسیزم به حجم و شدت زیادی جا نشین تعلیم و تربیه محدود عمومی سابقه گردید.

تعمیرات و معالک جهان اساساً متناسب با قدرت سیاسی و اقتصادی شان دارای اردوهای منظم بوده و اصلاحات دولتی که در شرایط دنیای پراشوب معاصر دارای قوای مسلح متکامل، مجهز و منظم نباشد ناممکن است، چونکه موجودیت و استقرار دولت ها اصلاً بالایی قدرت قوای مسلح استناد میکند. افغانستان از قرینها به این طرف از بدو تشکیل دولت افغانی بشکل حاضره آن، دارای اردوی منظم بوده است، طوریکه بان اشاه شدن نظریه شرایط زمان به وظایف مختلفه تحت امر دستگاه های حاکمه مختلفه اجرای وظیفه نموده و از عهده این وظایف نیز بدرآمده است و فعلاً هم بعد از چهار دهه زده ساله اخیر چوکات اصلی تشکیل و موجودیت خود را از دست نداده است.

این اردو که تحت امر رژیم کابل قرار دارد متکامل از افراد جوان و اطفال قصبات و شهرهای افغانستان میباشد که ماهیت اجتماعی و قانونی شان بحیث اولاد مسلمانان

و تبعه افغانی واضح است، و ازین نگاه با مجاهدین که با آنها درگیرند تفاوتی ندارند. تنها موضوع هدف، سوز و آذاره و کنترل دستگاه حاکمه است که آنها را به مقابله کسانده است. اگر زمانی برسد که شرایط سیاسی به همین اردو هدف و وظیفه دیگری بدهد بطوریکه شواهد تاریخی سال های قبل که بانها اشاه شدنشان میدهد، این اردو تغییراً استقلال میدهد. البته در اردو، بالخاصه در کارگزاران و ادارات، عناصر دارای مفکوره سیاسی مشخص و متناقض همیشگی وجود داشته و فعلاً هم بتعداد کافی موجود است که در حالت تغییر نظام سیاسی برای تأمین اهداف آینده ممکن است تغییر مفکوره داده نشود و بنا بر این عناصر مضروب نظام اردو تبدیل گردند که در این صورت تصفیه کارها از چینی عناصر که آنها هم سابقه تاریخی متعدد و معاصر دارند و اولاً بعد از تسهیل نظام سیاسی جدید و تعیین هدف آینده صورت گرفته میتواند.

تشکیل اردوی جدید در هرگونه شرایط جغرافیایی و اجتماعی کار آسان نیست. تنها کسانی چنین مفکوره را به ذهن میبرورند که مشکلات تشکیل و تأسیس چنین دستگاه عظیم و پیچیده را بررسی نکرده باشند و از اینکه این کار مسأله مهمی را در بر دارد، سرمایه گذاری علمی، اقتصادی، سیاسی، و فنیکی میباشد و مدت ها تجربه کافی نزدشان نباشد و از همه مهمتر، محدود و مرکز تأسیس اردو و تأثیرات سیاسی آنرا در نظر نگرفته باشند.

بهر حال اگر قرار باشد عمل نسبتاً مستحیل تشکیل اردوی جدید یا تجدید ساختار اردوی فعلی افغانستان با در نظر داشتن آنچه قبلاً توضیح داده شد، اقدام گردد در میان یک سلسله اجرات اساسی و ضروری توجه به تنظیم و حل مسایل آتی باید در نظر باشد:

۱- تعیین هدف و وظیفه عقیده وی، اسلامی، اجتماعی و سیاسی اردو.
۲- موقف و وظایف اردو را قانون اساسی و سایر قوانین مربوط باید تعیین نماید. بعد از آن نوع ارتباط اردو با حکومت و دولت نظریه ای بجا یات و شرایط وقت و نوع رژیم حاکمه باید تعیین گردد.

۳- دولت باید نظریه شرایط جغرافیایی و سوسیالیستی، وضع اجتماعی جهان و دول همسایه، قدرت اقتصادی و وضعی و خطوط موازات مملکت، اندازه و وسعت قوای مسلح را تعیین بدارد.

۴- وضع اجتماعی اردو یعنی جابجاسدن واحدها و قطعات قوای مسلح در نقاط مختلفه مملکت و وظیفه مهم دیگری است که آنها هم به شرایط وقت و زمان، وضع دول همسایه، امکانات بهداشتی، حملاتی استقلال و سما میت ارضی کشور، مساعدها و مشکلات جغرافیایی و طبیعی و وضع اقتصادی

واجتماعی مناطق مختلفه تعلق میگیرد.

۵- برای اینکه فعالیتهای محاربه و آموزشی قوای مسلح تشکیل شده و جایگاه شده، بسطک هدفمند، با مقصد و منسجم پیسرفت نماید تثبیت دوکسورین نظامی بعضی شبهه علمی و مسلکی فعالیت قوای مسلح مرور مییابد.

۶- چون بعد از شروع جهاد افغانستان انگسفات عمیق و سریع در منطقه، مناسبات سابقه بین دولت های ذیعلاقه را از بین برده است، تسخیر و تنظیم این مناسبات، اسفاده و تأسیس روابط نظامی با مالکی که سیاست خارجی دولت اسلامی لازم بدانها بدر نظر گرفته شود.

۷- تأکید و توجه بیشتر به انگسفات فکری و معلومات عمومی منسوبین قوای مسلح.

۸- اردوی جباری جای خود را بیک اردوی دای و طلبه بگذارد، که در عین زمان اینکار در ازادیا دفاع بلیست مسلکی و کفایت اردو در اجرای وظایف محوله تأثیر مثبت و عمیق خواهد داشت.

قوای امنیت و دولت اسلامی

دگر جمال محمد ایوب اصیل

تأمین امن و نظم و نسق اجتماعی در یک جامعه یکی از فکتهورهای اساسی در تشکیل آن جامعه است که بدون وجود آنها آن مرکز نمیتوان حتی تصور موجودیت آنرا نمود.

وقتی تشکیلات منظم دولتی بوجود آمد، امنیت نیر به همان پیمان که کسب اهمیت نمود چه محافظت این تشکیلات و فعالیت آنها صرف در شرایط امنیت مطرح شده نمیتوانست و پس.

ما زمانی از موجودیت امن و نظم در یک جامعه سخن برده نمیتوانیم که حقوق افراد مربوط آن جامعه با لوسیله قوانین و مقررات، محترم شمرده شده و در صیانت آنها اقدام لازم بعمل آید. قوانین و مقررات، هر شخصی را صاحب یک سلسله حقوق میداند و برای هر حق، اندازه تعیین مینماید که تجاوز از آن جرم شمرده شده و برای مرتکبین، مجازات پسی بینی میگردد.

و هیئتیکه صلاحیت تطبیق قوانین را دارا بوده و وظیفه حساس و خطیر تأمین امنیت بر او اعتماد میگردد بنام پولیس یا دمیگردد.

وضع پولیس در افغانستان

قبل از سال ۱۳۱۵ در افغانستان امورا داری و مسایل مربوط به تأمین، به تعدادی از ما مورین دولت موکسول گردید و پس تعلیمگاه پولیس در مهتاب قلعه تأسیس شد که تا ملین آن افراد دلبلی، ولی با سواد بودند.

در سال ۱۳۲۳ تعلیمگاه پولیس بنا مکتب ژاندارم و پولیس مسمی گردید و در سال ۱۳۳۷ مکتب ژاندارم و پولیس بنا مژوونخی عالی پولیس ارتقا یافت و با لآخره در سال ۱۳۴۲ ژوونخی عالی پولیس بنا ماکا دمی پولیس یا دگردید. بطور کل میتوان گفت که بعد از فراغت ما حیمصیان تحصیل کرده، و وظایف آنها در مرکز، ولایات، لوی و لسوا لیلی ها، و لسوالی ها و علاقه ریه تغییرات قابل ذکری در تأمین امنیت رونما گردید و با وجود نارسایی های که هیچ سیستم از آن مبرا شده نمیتواند پولیس تحصیل کرده افغانستان در تأمین امنیت، رول عمده ای را ایفا نمود. علاوه و مناسبات بین پولیس و مردم به گرمی مگر اید و اعتماد سفایل قبل از هروقت دیگر دیده میشود و مردم زکمک و مساعده با پولیس دریغ نمیگردند.

ولی این سکون و آرامش دیری نیا پید تا آنکه فاجعه هفتم سورد را بر ما خلت مستقیم روسها بوقوع پیوست و با ندهای اجیر خلقی و بر چم طوریکه خودشان میگفتند بی امان بر جان و مال مردم افتادند و به جنایاتی متوسل شدند که در تاریخ جنایات، کمترینها شده رسیده است.

مساوران روسی مستقیماً بزم خودشان امنیت را بدست در فسد، دیگر هیچ اثری از آن همه تشکیلات افغانی دیده شده نمیتوانست چه روسها تشکیلات افغانی را یک سره دگرگون نمود و بصورت جا هلا نه تشکیلات روسی را که دورا ز پذیرسی سیستم جامعه ما بود جایگزین سیستم افغانی نمودند.

طوری که قبلاً ذکر نمودیم اثری از تشکیلات پولیس قبل از فاجعه هفتم نوریه مشاهده نمیرسد، تشکیلات نیب روسی داسه و لهدا به هیچ وجهی جوا بگوی مقتضیات دولت آیتنده اسلامی افغانستان شده نمیتواند لذا ایجاب میکند تشکیلات، سراز نواسان گذاشته شده و از شروع شهاده گذاری گردد.

برای تجدید نظر کلی بر قوای پولیس دولت اسلامی افغانستان بایست کمیته های متشکل از صاحب منصبان و رزیده، با تجربه و مجاهد که در طول سالیان متعادی جهاد مقدس به نحوی با برادران مجاهدان سنگرهای جهاد را داغ نگه داشته اند تشکیل گردد، این کمیته ها باید مخصوصاً در حقوق امنیت دولت، پولیس امنیتی، پولیس جنایی و پولیس سرحدی تشکیلات را رویدست گرفته و تأمین آنها را بپیرامون تدوین قوانین و مقررات اقدام لازم بعمل آورند. پولیس امنیت دولت بایست ارگانی با تکه ا عضای آن مسلح با سلاح ایمن و دانتن بوده از مسولیت خطیر مسئولون نگه داشتن دولت بخوبی بدر شده بتوانند.

پولیس امنیتی با بد نظم و نسق را در مرز و ولایات تأمین نموده نگذارد فضای مسالمت آمیز هموطنان را در دستخوش جنایتکاری های جانیان گردد.

وجود داس ویا یدیکویم که سکیلات زیر مینی اعم از کمو- نیستی و غیر کمونیستی در سوا مملکت وجود داس. البته حرکتها بی در آن زمان در اوردیده سده که از نقطه نظر قوانین عسکری از چنین حرکات جلوگیری بعمل آمده است. خصوصاً در سالهای اخیر دواخان. ولی مأسفانه نفوذ چنین حرکتها آنقدر گسترش یافته بود که ایجاب یک حرکت انقلابی را میسود. اما چنین یک حرکت انقلابی در سوان رژیم جمهوری آنوقت نبود.

استاد احمدزی: جناب داکتر انفت در مورد سروت کلیسا اگر معلوما داسه با سند کمی روستی بیندازند. **داکتر انفت:** بیست سال قبل شیروت کلیسای روم در حدود ۴۰ میلیون دالر بود و حالا یک سروت هنگفتی خواهد بود. و عملاً کدام احصائیه جدیدی در سروس موجود نیست.

فضل من الله فضلی: جناب جنرال یحیی نوروز در صحبت سان چند بار نظام جمهوری و ما رکیسی را تکرار کردند. از تجدید سان اینطور معلوم میسود که جناب سان به رژیم دوا و دیکتاتوریت مشروعیت فایل هستند در حالیکه رژیم دوا دوا انتخابی نبود و بزرگ دوتا ملط شده بود و مشروعیت همداس.

جنرال یحیی نوروز: من در مضمون خود چیزی نوسه نکرده ام که رژیم دوا در اسروع و انمود کرده ساسم. رژیم دوا دوا اصلاً مشروعیت نداشت. زیرا نظامی را که مت و ملت با لای آن اتفاق نکرده ساند، مشروعیت تعینا سده ساند. **داکتر عبدالحی:** میخوام نظر جناب داکتر انفت را در مورد این سوال بدانم که آیا برای موفقیت برنامس ههای بزرگ اقتصادی در افغانستان مسئله تجدید سسل چگونه خواهد بود؟

داکتر انفت: تجدید سسل اصلاً یک موضوع سیاسی است و بآن لباس علمی بوسانیده اند. غرب خظری را که احساس میکنند بیست که در مدت تجدید سسلهای دیگری بر آنها غالب شوند، زیرا نفوس مدنیت غرب به سگون رسیده و عجمان قدریکه تولد میسود همان قدر هم میمیرد. چون این موضوع را به دنیا گفته نمیسوانند بآن لباس علمی داده و میگویند که اگر از کسای نفوس جلوگیری نکنید غرب و سادار میسود.

محمد هاشم المجددی: تجدید سسل اصلاً یک سیاست صهیونیستی است. ممالک اروپایی خود سان جهاد دینا د نفوس سان سلیعاً وسیعی را برده می اندازد و برای خا- نواده ها بیکه فرزندان بیشتری به دنیا میا ورنه مایا زات خاصی را فایل میسوند در حالیکه ملتها ی دیگر را به تجدید سسل سوبق میکنند.

بهاء الدین بها: ما وسما میدانیم که بعد از آمدن کمونیستها در افغانستان تا بحال یک تورم شدید و سراسر م

پولیس جنایی با بیست مجادله با جرایم را شکل علمی داده سس منظور کشف و جرم و دستگیری مجرم از علم سوم کیمیا، عکاسی، بالستیک، طب عدلی، اسعه و در مجموع ار لاد- براتوار جنایی بهره گیرد.

پولیس سرحدی با بیست امنیت سرحدات میهن را بوجه کامل تا مین نموده آگاه ساند که میهنش با وجود آنکه داری سرحدات طولانی بوده و حفاظت آنها، خود گذری ها و فداکاری های به شمار می درکار داری بدمصم با سندا وظیفه اسعماد شده اس را با کمال متانت و ایمان داری ایقا سنا مید.

مباحثات

حاج مدعزیزی: در قسمتی از مقاله جوهرا حب اسند که: "از مقارنه حقیقت آنرا دیموکراسی اسلام و دیکتاتور دیموکراسی هانابت میگردد که دیموکراسی های معا سردر بسا جهات با اصول اساسی نظام اسلامی نزدیکی داسند اسند، در رابطه توضیح میخوام.

جوهر صدیقی: از نقطه نظر تاریخ، سوره های غربی در حالیکه خود سان در وقت سسر میبرد سسبسیاری از ماسیل انسانی را برای اولین بار از اسلام دریافت کردند و همه این ماسیل از قبیل مساوات در برابر سون، شخصی بودن مسولیت و غیره را که امروز در سرفوا نین جهان فرار داری اسلام برای بشریت بهار مغان آورده است و همه ماسیل مثبت و انسانی ای را که امروز ما وسما سده میسکیم، رسد و تا رو بوسان از اسلام است.

داکتر عبدالحی: جناب صدیقی و اسندار سنا در مغان- لات سان مسئله ای ارتباط بین ارگانها و اداره محلی را یاد آور سندن، سوال من اینست که آیا در اسلام کامیست اداره، متمرکز است یا نه؟

جوهر صدیقی: درین زمینه اگر اجازه با سدن جواب ارایه میکنم. در اسلام خلیفه در رأس دولت فرار داری و بقیه ارگانهای دولت تحت قیادت و رهنگایی خلیفه در حدود صلاحیتهای معین خود به انجام امور میپردازند.

صباح الدین کشکی: جناب جنرال یحیی نوروز در مقاله شان تذکر داده ساند که در اردوی افغانستان قبل از کودتای ۷ نور تعلیمات سیاسی وجود نداشت. میخوام سس بدانم در صورتیکه در اردوی افغانستان تعلیمات سیاسی وجود نداشت، چگونه کمونیستها به فعالیت های سیاسی پرداختند و سسکه هایی داشتند و چرا دولت از اعمال سان جلوگیری نمی نمود.

جنرال یحیی نوروز: در مورد تعلیم و تربیه سیاسی با یدیکویم که در زمان ساهی چنین چیزی قطعاً در اردو وجود نداشت. اما تعلیم و تربیه کمونیستی بسکل زیر مینی

۱- آنده زقوانیني که سلطه ونفوذ آن برعنا صر
روحي و عنا صرا لزامي، هر دو منکي با سد، چنين قوا نيس به
درجه اعلى با لای مردم و پيروان خویش از سلطه ونفوذ بر-
خوردار بوده، ا صلحیت و دوام بقای آن بهتر نتمين می
گردد، زیرا قانون درین حالت از یک طرف بر سلوک با طسی
مردم از راه معتقدات و تقالید مورد احترام، حکمروایی می
کند، و از جانب دیگر از طریق وضع مجازات و عنا صرا لزامی
بر سلوک ظاهرمردم مسلط میگردد. شریعت اسلامی بهترین
نمونه چنين شریعات و قوانین شناخته میشود.

۲- نوع دوم قانون، از لحاظ سلطه ونفوذ، قوانیني را
میتوان قلعدا د نمود که تنها برعنا صرا لزام منکي بوده و احکام
آن بر اساس معتقدات دینی و عنا صر روحي و اخلاقی و قضا -
یل انسانی وضع نگردیده و با ارتباطی نداشتند با سد،
چنين قوانین بدرجه پایینتر از نوع اول قرار میگیرد،
زیرا قانون تنها بر سلوک ظاهرمردم تعنا میگیرد و آن سلوک
به نای باطن و ضمیر تأیید نگردیده و از احترام و تقدس نفوذ
بر مردم برخوردار نمیشود.

۳- آنده زقوانیني که از لحاظ سلطه تنها به
عنا صرا لزامی منکي بوده مگر اساساً بخلاف معتقدات مردم
و دینا نبت حاکم برجا معه و برضد اخلاق و فضایل و تقالید مورد
احترام بنا یافته باشد، چنين قوانیني نه تنها از سلطه و
نفوذی بر مردم برخوردار نمیشود، بلکه از جهت تضاد
با عقاید مردم و هجوم بر مقدسات و تقالید پسندیده و عرف و
عنعنا ت و سنن مورد احترام جا معه قلوب مردم را متألماً خسته
و ضما ییر آنها را برضدیت با آن دعوت میکند و مردم در مقام
آن بعناد، کینه و عداوت آشکار بر میخیزند تا آن نظام و سر-
سپردگان آنرا به نیستی و تباهی بکشانند.

شریعت اسلامی در تمام نواحی و ساعات قانون، اساسات
کلی و مبادی را در خصوص و مصادراتی خود بیان نموده است
و در کمسرمواردی به تفصیل احکام پراخته، و آنهم مواردی -
است که در تمام احوال و تحت هر نوع شرایط از ضروریات
شناخته شده و تابع تحول زمانی و مکانی و اوضاع و احوال
اجتماعی نمیشود، در سایر موارد در اطراف همین اساسات
و قواعد کلی و قاطع و مبادی قانونی که اصل و اساس نقشه
اسلامی را تشکیل میدهد، فقها و مجتهدین اسلامی با در نظر -
داشتن مدنیت های مختلف اقتصادي متعدد عرف و عادات حاکم
بر منطقه مطابق احکام و دساتیر داده شده به نحویکه مصالح
جا معه و غرض و غایه شریعت را به بهترین شکل برآورده سازد،
احکام تفصیلی را از همان مصادراتی استنباط و در مناطقی
مفسوحه در معرض تطبیق قرار دادند.

تأثیر مذهب در قانونگذاری و تشریح

بعد از اواسط قرن هفتم که جتها دبه رکود مواجه کردند
ضرورت احکام عملی فقهی برای قضا و حل و فصل قضایی

آرپول بوجود آمده است، بدین معنی که تا اخیر دوره
شاهی مجموع با تکنوتی که به چلند افتاده بود هشت ملیارد
افغانی بود و تا اخیر دوره داد و این مبلغ به یکم دو شصت
ملیارد رسید، چنانچه علماء اقتصاد معلومات میدهند، حالا
مجموع با تکنوتی که در چلند است در حدود دو صد و چند ملیارد
افغانی میباشد.

بعد از اینکه انشاء الله دولت اسلامی در افغانستان
تأسیس گردد، راه و چاره از بین بردن چنين تورمی چگونه
خواهد بود و دولت اسلامی چگونه این معضله را رفع خواهد
کرد.

دا کتر الفت: ارقام بالا یک تورم چند هزار فیصده
را نشان میدهد که عبارت از تورم شدید پول میباشد و خوش -
بختانه چون در افغانستان نظام تبدیل میسود و نظام جدید
شروع بکار میکند معالجه این معضله چنين است که حکومت
جدید با تکنوت جدید را بچلند می اندازد یعنی با تکنوت
را تبدیل میکند و با لای تمام اعمال سابقه، یک چلیپا
کشیده میشود.

ارشاد ارشاد: جناب قاضی حکیم در مورد حساب صحبت
کردند، سوال من اینست که آیا احتساب در برگیرنده مظالم
است و یا برعکس، و آیا احتساب جنبه اجرایی دارد و اگر
چنان باشد چگونه خواهد بود؟

قاضی محمد حکیم: طبعاً محتسبی که از طرف ولی الامر
تعمین شده به وظایف و موازیدیکه از صلاحیت محتسب است
مسؤولیت اجرایی دارد و هر تصمیمی که بگیرد قابل اجرا
و قابل تنفیذ است.

مضامین

قانونگذاری در اسلام

حبیب الله غالب

ضرورت به قانونگذاری

اساس قانون:

از نظر معنی هر قانونی را اصول، مبادی و اساسی
تا باید میگذرد در پرتو آن مراد، قانون وضع و برای تأمین
آن به بریزی میشود. و همین اصول داشتن غرض و غایه
قانون را مشخص میسازد.

قانون را میتوان به اشیا زنده تشبیه نمود که جسم
آنرا مواد و الفاظ و معانی مندرج در قانون و روح آنرا
سلطه ونفوذ قانون در بین مردم و پيروان آن تشکیل میدهد.
قوانین بصورت عام از لحاظ سلطه ونفوذ به سه
تقسیم بندی شده میتوانند:

از آنجا بیکه اسلام نظام فکرو اندیشه بر نیست، ازین لحاظ با هر نظام بشری دیگر تفاوت دارد. زیرا درین نظام سوازن معقول در بین حقوق فرد و اجتماع از طرف ذاتی تنظیم شده که از یکسو در باره زندگی بشری از هر کس دیگر بهر علم دارد و از سوی دیگر بر طرفداری از یک جهت، کدا مفعول خاصی ندارد.

در اسلام حقوق و آزادی فرد را سرحد کرامت انسانی و دیگر آزادیهای حقوقی بصورت متوازن طوری تعیین شده که نه فرد را از ادغام معترض میسود و نه جامعه آزادی بی - جهت فرد صدمه می بینند.

انتخاب حکومت و حاکم به امت سپرده شده و آن یک عقد اجتماع است ولی درین عقد، مسلمانان با یکدیگر ملأ اینرا رعایت نمایند که این امانت سترگ را به اهل با کفایت آن بسیارند و هیچ نوع روابط قبیلوی و حزبی در آن موثر نباشد.

افراد و حکومت

حکومت در اسلام روی اهداف اسلامی و انسانی طبیعت اصول شریعت و در نتیجه، قرارداد (عقد) اختیاری افراد به میان می آید. مثلین این عقد از یکسو اشخاص متعهد و نا به سیاست و شریعت (اهل الحل و العقد) بنمایندگی از مردم و از سوی دیگر خلیفه (امام) میباشد. ولی وقتی این عقد حکومت اسلامی و امت اسلامی به پایان میرسد، دوجبه را با مسوولیت های مختلف به میدان میکند و حکومت و افراد (امت) هر دو را برای تطبیق کامل شریعت در برابر تعهد قرار میدهد. بدین معنی که در رابطه بنطبق شریعت هر جهت که هستی یا بهانه بکنند طرف دیگر بر حسب عقیده و (عقد) طرف مقابل را متوجه تعهد مینماید. آن وجایی که در رابطه بنظرم مطرح است قرار ردیف میباشد:

۱- اطاعت؛

از همه مقدم تر در رابطه افراد، کلمه اطاعت از قانون خداوند و اطاعت از او امر الهی است.

۲- عسکری؛

در حکومت اسلامی به استثنای اشخاص معذور همگانه افراد با لقمه عساکر نظام میباشد که در حالت اضطراری (تغییر عام) کسی حق ندارد که از او مرخصی مریبچی نماید و یا از فوج عقب مانند.

۳- حفظ اسرار؛

افراد در حکومت اسلامی وجهیه دارند که هر خبر و زاری را که آشکار کردن و انتشار آن بضرر اسلام و مسلمانان باشد، افسانه نکنند.

تا زه ظهور نسبت تحولات اجتماعی و اقتصادی داخلی و روابط خارجی بنا بر اتصال حکومتها و وقت کشورهای کوچک اسلامی با کشورهای استعماری، سوا لاتی را برای یافتن راه های حل قضیه پیشروی فقها گذاشت. این ضرورت باب جدیدی را در تقنین و تشریح اسلامی گنود و فقهای عصر مجبور گردیدند که در محدوده مذاهب، مسایل تازه را با مسایل سابق مورد مقایسه و مقارنه قرار داده به سوا لات وارد پاسخ بدهند و تسهیلات قضایی را فراهم سازند. این مجموعه از کتب فقهی شکل ابتدایی از تنظیم قوانین جدید و موجودیه شما میروود. ازین مصنفات که بنا م فتاوی با دمیسود می توان کتب ذیل را معرفی کرد:

(فتاوی التاتارخانیه / فتاوی البرازیه / فتاوی الحامدیه / فتاوی الهندیه) که راه های عملی و تطبیقی تشریح اسلامی را برای قضات و دانشجویان مطابق ترتیب ابواب فقه مهیا نمود.

تقسیم و تقسیم نظامها در رابطه با فرد و اجتماع

محمد زمان مزیمل

زندگی انسانی بطور عام دو بخش دارد که در آن حقوق و مسوولیت انسان توزیع و تنظیم شده است، بطور طبیعی نمیتوان خارج ازین دو حالت فردی و اجتماعی در یک حالت محدود، زندگی خویش را تنظیم کرد.

در طول تاریخ، شکست و پیروزی تمام نظامها، وابسته به تعامل مناسب همین نظامها و با تعامل نامناسب آن در همین دو بعد زندگی انسانی میباشد.

در عرض کنونی درین رابطه دو نوع نظام موجود است:

۱- رژیمهای سرمایهداری

۲- رژیمهای اشتراکی.

رژیمهای سرمایهداری معمولاً بر مبنای آزادی حقوق فردی استوار است و در آن برای فرد زیاده از استحقاقش چند برابر آزادی و امتیاز داده شده است تا حدی که میتواند دستگا ه های را دیو، طیاره و میدانهای هوایی داشته باشد. در رژیمهای اشتراکی حقوق و آزادی انسانی بر مبنای اجتماع استوار است. آنجا بر آزادیهای فردی محدودیتها بی وضع شده است، تا حدیکه سخن مالک یک رادار بیوی عادی هم نمیشود، در حالیکه در کشورهای سرمایهداری میتوانند مالک استیشن را دیو هم باشد.

شکست روسیه و بقای آمریکا و سایر کشورهای سرمایهداری این معنی را نمیدهد که اساس رژیمهای سرمایهداری هم معقول و بجاست، زیرا در سال های آینده اجتماع زیاد میروند که بعد از شکست کشورهای اشتراکی، شکست کشورهای سرمایهداری بصورت افتح آمیزی آشکار گردد.

حقوق افراد

در حکومت اسلامی حقوق افراد شامل آن حقوقی می گردد که در جامعه، افراد مستحق آن، با لای دیگر اشخاص دارند. در بین رابطه در بخش و جایب افراد دوسایل مربوط بآن اشکلی اشاره گردیده که ما بدان اکتفاء مینماییم. وقتیکه ما از حقوق افراد سخن به عمل می آوریم بهر صورت مطلب از آن همان مسوولیت ها و واجی بی است که حکومت اسلامی در برابر مردم خویش بجا طرز زندگی بهر و مره ایسان بدوش دارد. از همینجاست که آن حکومتی که فیصله ها و قوا نیس خداوندی را تطبیق نمی نماید آن حکومت، حکومت ظالم و مستبد میباشد.

ثَاوَلِيكَ هُمْ الظَّالِمُونَ (سوره مائده آیه ۴۵)

هم ایسانندستمگر

حقوق افراد در رابطه به تکافل اجتماعی

طوریکه در همین رابطه قبلاً نیز اشاره نمودیم، اشخاص معذرو بی بضاعت با لای مردم حقوقی دارند تا ایسان ترا کمک و دستیاری نماید و بهمین سان حکومت نیز مسوولیت سنگین تری را بجا طریقه تر نمودن سطح زندگی مردم توان و معیوب به عهده دارد.

نفعه بیوه زنان و یتیمان که مسوول و وارثی ندارند بدوش دولت میباشد

در حکومت اسلامی تمام افراد آن در برابر قانون، حقوق مساوی دارند و با یقانون بالای همه افراد بطور یکسان تطبیق گردد. چنانچه حضرت محمد، صلی الله علیه وسلم، در حقه تطبیق یک حد در رابطه با شفاعت یکی از صحابه کرام می فرماید:

والله لو ان فاطمة بنت محمد، صلی الله علیه وسلم، سرقت لقطعتم يدها.

ترجمه: "بخدا قسم اگر فاطمه دختر محمد، صلی الله علیه وسلم، دزدی میکرد، دستش را قطع میکردم."

تطبیق عدل اسلامی از یکطرف حکم خداوندی و از جانبی حق حقه افراد بوده و با یبدا از طرف حکومت اسلامی اعاده شود.

در صورتی که حکومت از تأمین عدالت عاجز باشد و یا اگر درین رابطه انحرافی ظاهر گردد، امت و افراد حق آنرا دارند که

آن حکومت را به طریقه ای عزل نماید که منجر به فتنه نگردد که ضرر آن نظریه بی عدالتی حاکم به مردم افسانه تر باشد.

نظام احتساب در حکومت اسلامی

قاضی محمد حکیم حکیم

احتساب در لغت بر حساب نمودن و سمردن دلالت میکند به همین منوال هرگاه بهر چیزی اکتفاء بود، پس گفته میشود "حسب بكذا" یعنی بر آن اکتفاء شد. و با اگر کسی از دیگری اسکا روردد، گفته میشود "حسب علی فلان الامر" یعنی در مقابل فلانی آن کار را اسکا ر نمود...

به همین گونه حساب به معنی ادا رهم آمده است منطیکه گفته میشود "احتساب الاجر علی الله" یعنی اجرش را در برابر خداوند منعال ذخیره نمود، که بحث و بررسی فعلی ما، به معنی اخیر الذکر آمده است.

تعریف اصطلاحی احتساب

(ا) معروف است چون ترک آشکار گردود و نهی از منکر است چون اسکا ر گردد) که بدین ترتیب احتساب از باب امر به معروف و نهی از منکر میآید. فقها رحمة الله علیهما امر به معروف و نهی از منکر را احتساب نامیده اند بطریقه غایبه و هدف قیام کنندنده حصول رضای خداوندی و بدست آوردن ثواب باشد.

حقیقت اینست که در قرآن شکریم بجا آوردن احتساب به انواع مختلف و اسلوب های متفاوت دلالت میکند، اگر درجایی به احتساب امر میگویند در جای دیگر شکریم در زمین و غایبه امری قیام کردن حکومت و اقتدار را همانا امر کردن معروف و نهی کردن از منکر میباید و فرود گذاشت آنرا مستحق لعنت خداوند میخوانند که بعضی از آیات را در ذیل بآن اشاره مینماییم.

وَلَنْكُنَّ قَوْمًا أَهْلًا لِلْخَيْرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ

عَنِ الْمُنْكَرِ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ (سوره آل عمران آیه ۱۰۴)

ترجمه: "با یباید که در بین شما جماعتی باشد که (مردم را) به خیر امر خوانند و امر به معروف کنند و از کارهای ناپسند با زدارند و همانانند رستگار."

كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ (سوره آل عمران آیه ۱۱۰)

ترجمه: "شما بهترین امتی هستید که برای (خیر) مردم بیرون آورده شده (بوجود آمده) است، به (کار) پسندیده امر و از کار ناپسند منع مینمایید."

وَالْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَ يَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ (سوره توبه آیه ۷۱)

- ۱- الهی و به جهت حفظ حقوق بندگان از اسلات .
- ۲- جها دبا معا تدین اسلام بعدا رد دعوت به اسلام .
- ۳- جمع آوری غنا یم ، صدقات و سایر ارباب دولت بدون ظلم و کجروی و بی عدالتی .
- ۴- رفع مشکل اقتصاد مردم از طریق پرداخت معاش معین از بیت المال و یا سایر ارباب مشروع .
- ۵- گماستن اشخاص امین و دارای اهلیت به امور دولتی و مراقبت همپنگی آنها .
- ۶- بررسی مستقیم از احوال مردم و عدم کتفا به سپردن کارها به کارمندان . (نظام الحکم زفا فرا القاسمی ج ۱ ص ۲۵۲) .

البته و اجبات مندرکه عمده ترین و جایب دولت اسلامی را تشکیل میدهد و میتوان با در نظر داشت شرایط عصور زمان و جایب دیگری را هم در محدوده احکام شرع بر آن افزود که در همه آن عصرنا مین رفاه مادی یا معنوی مردم به صورت برارنده جلب توجه میکند .

همچنان هدا ید ا کید قرآن است :

إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تُؤَدُّوا الْأَمَانَاتِ إِلَىٰ أَهْلِهَا وَإِذَا حَكَمْتُمْ بَيْنَ النَّاسِ أَنْ تَحْكُمُوا بِالْعَدْلِ (سوره نساء آیه ۵۸)

"خداوند بید ما امر میکند که امانت ها را به اهله آن بسیارید و چون بین مردم حکمیت میکنید ، قضاوت عادلانه بسا ید ."

عواید مالی دولت اسلامی

عبدالباری غیرت

الحمد لله رب العالمین والصلوة والسلام علی خیر خلقه محمد وعلی آله و صحابه اجمعین .

اسلام زکات را برای سوم ز جمله پنج بنای مصلحتی گردانیده است . زکات بر طلا ، نقره ، حاصلات زمین ، مال تجارت ، کسب و کار ، بندگان ، بران بگذرد و مالک آن مسلمان ، مکلف و آراد با سدواجت میگردد . زکات بر مالی لازم است که سه شرط رسیده یا سدوا زمان یا حجاج ، بیسریا سدوا زمین است . است کد بر مواد خورا که ، لباس پوشیدنی ، اثاث الیست ، منازل رها یسی ، سلاح ، موردا استعمال ، حیوانات سواری ، افرار کتب و کاروکتب ، مطالعاتی ، زکات نیست . همچنان چیر ها بی که از دریا بدست می آید نیز زکات ندارد ، اما سبک با قوت و قیروزه ، مشروط بر آنکه برای تجارت نباشد . در عصر حضرت پیا میر ، صلی الله علیه و سلم ، زکات از مردم اخدمه کردید و بیدرتک برای مستحقین آن توزیع می شد ، مگردر زمان خلیفه دوم حضرت عمر فاروق رضی الله عنه ، هنگامیکه کشورها فتح گردید برای جمع آوری زکات

احساب مستلزم وجود کسی است که بر آن قیام کرده بنوا ند و به آن محتسب میگویند و بر کسی که امرا حساب جاری میشود به آن محتسب علیه میگویند و آن عمل که بر آن حساب جاری میگردد به آن محتسب فیه میگویند ، و برکاری که محتسب بر آن قیام میکند به آن حساب گفته میشود که بدین صورت ارکان احتساب چهارمیشود . (۱) محتسب ، (۲) محتسب علیه ، (۳) محتسب فیه و (۴) حساب .

تأمین رفاه عامه در حکومت اسلامی

فضل من الله فضل

موضوع تأمین رفاه مردم افغانسان و مسوولیت ها و وظایف حکومت آینده افغانستان اسلامی که اساسا الهیه توفیق خدای بزرگ و توانا و در نتیجه مبررات مهور ما باه و تاریخ ساز مردم مسلمان و خدا پرست و مجاهدین غیور و نایبیر عاقت اندیشانه میران محرم جهادی بزودی تشکیل شدنی است یک موضوع مهم وجدی و قابل بحث و بررسی عمیق و دوامدار است .

ملاحظه میکنیم که وقتی خداوند جل جلاله ، به حضرت ابراهیم ، علیه السلام ، فرمود :

إِنِّي جَاعِلُكَ لِلنَّاسِ إِمَامًا (سوره بقره آیه ۱۲۴)

"حقا که من ترا برای مردم پیا میگردانم ."

و ابراهیم ، علیه السلام ، گفت :

قَالَ وَمِنْ ذُرِّيَّتِي (سوره بقره آیه ۱۲۴)

"وازدودمان من (نیز)" خداوند فرمود :

لَأَيُّهَا عَهْدِي الظالمين (سوره بقره آیه ۱۲۴)

"عهد من به ستمگاران نمیرسد .". یعنی ستمگاران و آنانی که با تخلف از او مروی و نواهی الهی بر دیگران و یا کم از کم خود بر خودشان ظالم شده میسوند مسح رهبری جا معه خود نیستند .

با تذکر این مطالب با بیدبعض برسانیم که از نگاه اسلام کلمه رفاه شامل رفاه مادی و معنوی هر دو میباشد . و این نکته را دانستن افغانی در واقعیت دولت اسلامی بصورت جدی در نظر گرفته و او اجبات رئیس دولت اسلامی را چنین خلاصه نموده اند :

- ۱- محافظت دین .
- ۲- تنفیذ احکام و رفع خصومت متناجرین براساس عدل و انصاف .
- ۳- حمایت قلمرو اسلامی از تعرض دشمن و تأمین امنیت داخلی .
- ۴- تحکیم سرحدات به جهت جلوگیری از نفوذ دشمن .
- ۵- اقامت حدود به جهت جلوگیری از هتک حرمت سایر

و حفظ آن، اساس بیت المال گذاشته سدکه زینجا برای مردم زکات، صدقات، عسرو غیره داده می‌شد. هنگامیکه خلیفه سوم حضرت عثمان به مستند خلافت تکیه زدند دولت اسلامی منمول گردید و احیای احسان نیز گردید که زکات برای بیت المال سپرده شود و به مردم مرشدان زکات فرضی خویش را برای مساکین و اسخای مستحق بدهند، و زکات از عواید دولت خارج گردید. در عصر حضرت پیامبر (ص)، حضرت ابوبکر صدیق، رضی الله عنه، و عصر حضرت عمر، رضی الله عنه، زکات به وسیله عاملین و کارکنان آن اخدمی گردید و بر اسخای مستحق توزیع می‌شد، لذا گرفتن و دادن زکات به دولت اسلامی نعلق دارد و دولت اسلامی بهر قسمیکه مصلحت بداند به همان قسم می‌تواند در آن صرفه‌ای بعمل آورد، عواید مالی دولت اسلامی از طریق زکات نقود، زکات حاصلات، زمین، زمینهای عسری، زمینهای یکجکه خراج بر آنها تعیین می‌شود، حیوانات اهلی، غنیمت، صدقات، قن و جزیه می‌باشد.

به همین گونه به مواردی اشاره می‌کنیم که علاوه بر موارد فوق در شرایط کنونی از عواید مالی دولت اسلامی نمرده می‌شود. (۱) تکیه بر مال التجاره (۲) محصول و نایق، (۳) محصول فیصله‌ها، (۴) تکیه اماکن و زمینها، (۵) محصول کازویرق، (۶) جریمه‌های نقدی، (۷) محصول عراده‌جات و (۸) معدنیات و سنگ‌ها.

مقایسه بین تشکیلات و وظایف ارگانها

حبیب الله غالب

بر اساس سفارتش مجلس مؤسسه‌ساز را یک نگر خود را پیرامون موضوع مقایسه بین تشکیلات و وظایف ارگانهای خارتوالی، قضاء، اداره، مظلوم و احتساب از لحاظ سوابق تاریخی و حقوقی در جامعه افغانستان و ضرورت تنظیم آن در نظام آینده چنین توضیح می‌دارم:

الف: خارتوالی

خارتوالی که پدید آمده جدید موکراسی است به منظور مسابقت از قانونی بودن اجراءات پولیس در امور تعقیب، نظارت ضبط قضایی، تحقیقات ابتدایی و همچنان را جعبه تعقیب جرایم، جمع آوری دلایل کافی الزام و تعقیب متهم در جامعه حق الله در محاکم، و در نهایت تنفیذ قانونی احکام و اجابت تنفیذ محاکم و نظارت بر مجاری و مراقبت از برخورد انسانی و قانونی با متهمین در هنگام نظارت، توقیف، حبس و سایر مراتب مندرج در قانون اجراءات جزایی و سایر موارد نین مربوط، بمیان آمده است.

با بدگفت قبل ازین، این وظیفه بصورت مطلق داخل صلاحیت پولیس قرار دادند و تعقیب جرایم حق الله مستقیماً

از طرف قاضی بحیث ناظر عام، یا کسیکه از طرف قاضی یا بین منظور توسط میگردید بعمل می‌آمد. هرگاه این وظایف را با وظایف احتساب در تاریخ حقوقی اسلام مطالعه نمایم درمی‌یابیم که این تشکیل با وسعت نظر بیشتر در احتساب رعایت گردیده و بعضی مفکوره تطبیق و عملی شده است. البته تحولات در جامعه تشکیل و تنظیم قانونی، شرط طبیعی تحول اجتماعی است که در اصل مفکوره مدارا اعتبار قرار داده شده نمی‌تواند.

ب: اداره عالی قضاء

این اداره نیز با استقلال و صلاحیت‌های بی‌شمار و اعتبار و اهمیت بسیار، در نظام قبلی اداره عدلی حکومت اسلامی عرض وجود نموده بود، که تا حدی این اعتبار و صلاحیت‌های خود را بصورت نسبی بهتر از گذشته افغانستان در دوره قان اساسی ۱۳۴۳ دوباره بدست آورد و تا میل رسیدگی به نظام قضایی گردید که مطابق قانون به پیشگاه محکمه تقدیم می‌شد، و صرفاً به عسری از سلسله قضایا استناد گردیده بود. و صلاحیت قضایی با آنکه در حدود قانون مفید گردیده بود مگر با آنهم به آن اجازه داده شده بود که در مواردیکه حکام قانون ساکت بودا حکام مناسبت که عدالت را به بهترین وجهی تأمین نماید در حدود و احوال فقه حنفی ما در کند. با این صلاحیت می‌بینیم که احکام قضایا مل یعنی از مساحات اداره، مطالعه نیز می‌شود زیرا این صلاحیت‌ها بدیوان خاص محاکم ولایات، استیانت و عمیرت با ما منبیت و منقبت عامه تعویض شده بود. و این حکم را ماده‌ای از قانون اساسی پشتیبانی می‌کرد که هر فرد که از دولت و یا ارگانهای مربوطه و مواسبات عامه منمسر گردد می‌تواند در محاکم، اقامه دعوی کند.

ج: اداره مظلوم

طوریکه از سوابق اداره، مطالعه در نظام اسلامی می‌شود است، این اداره علاوه بر اینکه در مساحات ذکر شده در حدود دیوانهای قضایی، امنیت و منقبت عامه ذکر گردیده است، شامل صلاحیت‌های رسیدگی بردعوی علیه شخص خلیفه یا امیر و ولات و سایر بروضه قوانین مخالف روحیه اسلام و خلف فرامی‌س دولت از اساسات شریعت نیز می‌گردید، و از قدرت بالاسرا قضای عامی، اعمال صلاحیت می‌نمود. و بصورت عام و غلبه آن خارج از اداره، صلاحیت قضایی دیده نمی‌شد پس آن با سایر تشکیلات قابل مقایسه نیست.

د: احتساب

این اداره صلاحیت‌هایی برخوردار بود که تمام سنون جنایی را احصا می‌کرد، از آنرو گفته می‌توانیم که صلاحیت‌های احتساب را در مساحات صلاحیت پولیس، خارتو-الی، قضا، شاروالی و مساحات احوال شخصی و رسیدگی فردی

و اجتماعی خاص مردم مظالم کرده مینوایم .

زیرا ساحت و طیفه احتساب، امور عقیدتی، عبادات، معاملات هم را شامل میشود .

و در مورد مظالم که صلاحیت آن علاوه بر ساحت و طیفه ساحتی دیگر را شامل میکند مانند محاکمات نظامی، محاکمات قضایی در امور قضات، مأمورین عالی رتبه، اعضای کابینه، سوری و سایر ارگانهای عامه نیز میشود و هم جایگاه داره نظارت بر قانونیت و نظارت بر مطابقت قوانین فرعی با قانون اساسی و قانون اساسی و سایر قوانین با اساسات سریع را در بر میگیرد، بنابراین بصورت مستقل و خارج از دایره عالی قضا تأسیس شدن آنها بعنوان وظیفه محوله را با آزادی کامل و بدون خوف از سلطت دیگرانجا مدهد . و باین منظور اگر شخص یا درایت و کفایت از طرف نمایندگان مردم پیشترها دو بمنتظوری رئیس دولت اسلامی رسیده و عمل آن نیز بهمین شیوه در نظر گرفته شود هفت فوق را بر آورده خواهد ساخت .

مباحثات

ارشاد رساد : معمولاً در مجالس و مباحث اسلامی بالای این نکته تأکید میشود که ما باید مسأله اسلامی را در جامعه پیدا کنیم، در حالیکه مسأله در خلقت و زندگی و مسایل معاشی بوده ولی در مسایل اقتصادی اینگونه مسأله از نظر اسلام قابل پذیرش نیست، یعنی مسأله همیشه با تعادل و توازن است که اسلام را به میکند با عدالت تعریف شده است . مثلاً اگر ما بخواهیم یک دانشمند را در پهلوی یک شخص عادی حقوق مساوی بدهیم، این مسأله نیست .

فضل من الله فضلی: وقتی اسلام مسأله میگوید، هدف همان مسأله است که حق به خدا برسد و الهی است طبیعی است که تفاوت در حقوق وجود دارد .

حامد عزیزی: جناب غیرت در مضمون شان در مورد منابع مالی هم در اسلام، ذکات، عشر، جزیه، خراج و غیره را ذکر کردند و چیزی را که ذکر نکردند در اسلام هم موجود است عبارت است از کفارات، و کفارت هم میشود از جمله منابع مالی صدرا سلام شمرده شود، که تشریحات آن در کتابهای فقه آمده است .

عبدالباری غیرت: من در مضمون خود موازین بسیار عمده را ذکر کرده ام . البته خلیفه یا امام وقت نظریه حالات توانایی و ناتوانی جامعه و نظریه وضع و شرایط میتواند در مورد، فیصله عادلانه بنماید .

نهضت فراهی: کفارات را که جناب عزیزی در موضوع

منابع مالی دولت اسلامی ذکر کردند، کاملاً جنبه شخصی دارد و وجدان به هزینه دولت و بیت المال تعلق نمیگیرد .

اسناد احمدزی: در مضمون جناب غیرت آمده است که یکی از مدارک منابع مالی دولت، نكس های نجاری، محصول و سایر، محصول فیصله ها، نكسها، ماکس، محصول برقی و گاز، جرائم نقدی و غیره میباشد . اینها همه سیستم مروجه افغانسان بوده که فعلاً رواج دارد . به نظر من ایس مسایل باید از لحاظ احکام فقهی تحلیل و بررسی شود که آیا کدام آنها روا یا کدام آنها ناروا میباشد .

عبدالباری غیرت: در زمانه های گذشته مثلاً در صدر اسلام چون برقی و گاز وجود نداشت، مسئله بل آن هم در میان نبود اما زمانیکه جامعه وسعت پیدا میکند چنین کارها بد اساس مصالح و ضرورتها به میان می آید .

مولوی نافع: جناب احمدزی درباره جرمه شدن اثاره نمودند میخواهم بپرسم که آیا کدام قسمی در این مورد وجود دارد یا خیر؟

عبدالباری غیرت: در محاکم ما رواج داشت که در بعضی مسایل مانند خطی از اثاره، ترفیکی یا وقوع کدامین ترفیکی و غیره جرمه نقدی اخذ میشد . چون در زمانه های گذشته وسایط نقلیه وجود نداشت، لذا در مورد خطی ارفوایس ترفیکی هم حکم و نصی وجود ندارد . چون جامعه در روز بروز تحول میکند، لذا این مسایل نیز در تحول میباشد و از جمله مسایل اجتهادی بشمار میروند . یعنی امام میتواند در روشنی قوانین وضعی آنچه مطابق به سریع باشد، نكس و جرمه نقدی را وضع نماید .

ارشاد رساد: به نظر من کفارات می تواند از جمله عواید دولت باشد، زیرا در دولت اسلامی ممکن است کسی بسا کفاره برایش داده شود چنانچه در زمان عمر بن عبدالعزیز کسی نبود که کفاره را برایش بدهند و چنین وضعی ممکن است در دولت اسلامی بوجود بیاید و کفاره میتواند از عواید دولت اسلامی بشمار رود .

حییب الله غالب: توشیح و طیفه دولت نیست . معاً - ملامت خرید و فروش یک مسئله شخصی است، لیکن بخاطر اینکه در این مسایل تزویر، خدعه، نیرنگ و سایر کارها صورت بگیرد و بخاطر ضمانت مال و دارایی مردم و بخاطر اینکه این کارها داخل نظم و اداره آمده باشد، دولت در آن نفس دانه و تالیق با بدشیت بود .

حمیدالدین صدیقی: جناب غیرت در مورد عواید دولت نکاتی را یادآوری کردند ولی درباره مالیات بر عایدات که یک بخش عمده عواید دولت را تشکیل میدهد

اشاره ای نکردند. اگر از نگاه سریع در مورد مالیات بر عایدات بحث میشد، بهتر میبود. عبدالباری غیرت: در مورد مالیات دارایی های غیر منقول به جهت تقویه هزینة دولت و مصالح اجتماع در نظر گرفته می شود و بر معانات و غیره همان مقدار مالیه وضع میگردد که عدالت ایجاب مینماید.

معرفی اشخاصیکه در سیمینار قواعد اساسی حکومت اسلامی مضمون ارائه کرده اند

- ۱- آیت الله نورا احمد ندوی عضو و سخکوی شورای امتلات مجاهدین افغانستان، ۲- دوکتور عبدالحی پنجپیری سابق معاون ثومان ندان احمد شاه مسعود، فعلاً رئیس تعلیم و تربیه، جمعیت اسلامی افغانستان، ۳- مخیداد فایزما سو مدیر دینی "موسسه انسان رات بیهی"، فعلاً عضو شورای عالی دایرة المعارف جهادی معاصر افغانستان، ۴- عبدالاحد عسری، سابق عضو قسین وزارت عدلیه، فعلاً عضو شورای عالی دایرة المعارف جهادی معاصر افغانستان، ۵- محمد جان احمدزی، سابق اسنادپوهنخی سرعبات کابل، اسنادپوهنسون دعوت و جهاد و عضو شورای اجرایی جمعیت اسلامی افغانستان، ۶- محمد هاشم مجددی سابق عضو مسرا سو حرکت، فعلاً عضو موسس شورای ثقافتی جهاد افغانستان، ۷- دوکتور محمد قاسم فاضلی، سابق اسنادپوهنخی حقوق و علوم سیاسی پوهنسون کابل، فعلاً مقیم پاریس - فرانسه، ۸- آیت الله شیخ محمد آصف محبتی، سابق مدرس در حوزه های علمی در افغانستان، فعلاً رهبر حرکت اسلامی افغانستان، ۹- ارسدارشاد، ماسر در رسه، دین سازی، فعلاً عضو دایرة المعارف جهادی معاصر افغانستان، ۱۰- عبدالحفیظ حامد عزیززی، ماسر در افغاندا اسلامی، فعلاً عضو انجمن تحقیقات علمی و مسوری - پشاور، ۱۱- عبدالواحد نهضت فراهی، سابق معاون تعلیمی پوهنسون تحقیقات و تحقیقات اسلامی کابل، فعلاً اسنادپوهنسون اسلامی افغانستان - پشاور، ۱۲- سید حکیم کمال سینواری، سابق رئیس عمومی حج و اوقات، فعلاً مساور تنظیم محاذ ملی اسلامی افغانستان، ۱۳- بهاء الدین بهاء، سابق رئیس محکمه تجاری افغانستان، فعلاً مساور قضائی محاذ ملی اسلامی افغانستان، ۱۴- عبدالملک جوهر صدیقی، سابق رئیس دیوان عالی مدنی و حقوق عامه در سره محکمه، فعلاً اسنادا کادمی الدعوة - پشاور، ۱۵- عبدالرحمن الفت عصوا کادمی عربستان سعودی، ۱۶- عبدالمجید کدیخیل، سابق استاد در مدرسه نجم المدارس، فعلاً مساور وزارت داخله، حکومت موسس مجاهدین افغانستان، ۱۷- محمد یحیی نوروز مساور نظامی حکومت موسس مجاهدین افغانستان، ۱۸- محمد ایوب اصیل، سابق اسنادا کادمی پولیس کابل، فعلاً رئیس کمیته فرهنگی محاذ ملی اسلامی افغانستان، ۱۹- حبیب الله غالب، سابق رئیس دیپارتمنت قوا قسین مدنی و تجاری مساور استنبوت مورقا نو نگذاری و تحقیقات علمی و حقوقی وزارت عدلیه، فعلاً عضو موسس شورای ثقافتی جهاد افغانستان، ۲۰- محمد زمان مزمل، سابق عضو شورای اجراییه حزب اسلامی افغانستان، ۲۱- قاضی محمد حکیم حکیم قاضی جزایریه ریاست مرا فعه ولایت کندهار، فعلاً رئیس مرکز دعوت و رسا در پشاور، ۲۲- فضل من الله فاضلی، سابق رئیس مدارس دینی در وزارت تعلیم و تربیه، فعلاً عضو انجمن تحقیقات علمی و مسوری - پشاور، ۲۳- عبدالباری غیرت سابق قاضی محکمه فامیلی کابل، فعلاً عضو مسلکی نصاب تعلیمی در وزارت تعلیم و تربیه، دولت موسس مجاهدین افغانستان.

بازسازی فکری

در جامعه اسلامی افغانستان

یادداشت اداره:

در پهلوی بازسازی اقتصادی و اجتماعی کشور خود ما افغانها به بازسازی فکری خود بطوری که اسلام را محک و تهداب همه فعالیت‌های زندگی خود قرار دهیم ضرورت داریم درین بخش مجله "افغان جهاد" مطالبی به نشر میرسد که با بازسازی فکری یک ملت مسلمان ارتباط دارد. از خوانندگان دانشمند و صاحب پژوهش خود نیز استدعا داریم، با ارسال مضامین خویش برای این بخش ما را مقتدر سازند.

۸۶ تجدیدطلبی بررگترین دشمن اسلام

۸۹ آداب دوستی

۹۴ منهیات در اسلام

۱۰۶ راپور علمی سیمینار رهپایی برای جبران نواقص تعلیم و تربیه در جامعه اسلامی افغانستان

تجدد طلبی بزرگترین دشمن اسلام

ترجمه صباح الدین کشکی

یادداشت اداره:

مضمون ذیل از طرف صباح الدین کشکی از کتاب "مریم جمیله" که به لسان انگلیسی نوشته شده، ترجمه گردیده است. کتاب مذکور به لسان دری از طرف شورای ثقافتی جهاد افغانستان در آینده، قریب حاکم و سرخواهد شد. مادرین شماره و شماره های آینده بعضی قسمت های این کتاب را بخدمت خواهم کرد.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تجدد طلبی امروز حکم اغتشاش سرخستی را علیه دین و تمام ارزشهایی که دین از آن نمایندگی میکند بخود اتحاد کرده است. این اغتشاش ریشه خود را از ناسان اروپایی و مخصوصاً از فلسفه سیاسی فاقد اصول اخلاقی ماکیا و لسی میگیرد و در آثار فلاسفه قرن هژدهم فرانسه یعنی عصر "ناتور افکار" شکوفان گردیده و در قرن ۱۹ آبرو داروین، مارکس و فروید با وج آن رسانیدند. این تجدد طلبی از مسقط الرأس خویش در اروپای غربی به قسم یک دانه حیثیت و سرطانی، واقعاً در هر کشور جهان سرایت کرده ثقافت های بومی و اصلی آنها را مضمحل و محو گردانیده است. قطعاً ما لغه نخواهد بود اگر بگوییم که بدعت و تجدد طلبی حکم عقیده ای را بخود گرفته که در همه جا حکم فرما شده است و همه کسانیکه این عقیده را قبول میکنند بحیثیت عناصر "منور" و "مترقی" مورد ستایش قرار گرفته در حالیکه گروههایی که از آن دوری میورزند بحیثیت "عقب مانده"، "مربوط قرون وسطی" و "مرتجع" خوانده میشوند. به همین دلیل بود که اکثر رهبران آسیا و آفریقا، بعد از اینکه کشورهایشان به آزادی سیاسی خویش نایل شدند در اعتقاداتان به تجدد طلبی نسبت به با داران سابقه استعماری شان منعبر میگرددند.

تجدد طلبی در لبای گوناگون جلوه میکند از جمله در لبای کمونیسم، سوسیالیسم، کاپیتالیسم، حالت عمل، مثبت طلبی، فاشیسم، نازیسم، صهیونیسم، کمالیسم (پسروی از روش کمال اتا ترک) و ناسیونالیسم. ولی مطالعه دقیق این همه ایدیا لوژی ها یا فلسفه های فکری (با وجود رقابت شان میان یکدیگر و نفرت شان از یکدیگر) نشان میدهد که شاخه های مختلف درخت واحدی اند. یک عقیده، انعطافناپذیر تجدد طلبی آنها را از آخر

است، با لاجرم انسان را با این نتیجه میرساند که آرامش جسمی، رفاه مادی، موفقیت های دنیوی و خوشی های فردی یگانها اهداف مهم زندگی است.

خاصیت تمام ایدیا لوژی های تجدد طلبی، پرستش انسان است. و این نوع پرستش با عموم در تحت عنوان مابیس یا علم صورت میگیرد. تجدد طلبان معتقدند که پرستش بوی علم طبیعی یا لاجرم به انسان تمام قدرت ها را معبودیت را اعطاء خواهد کرد، وجه مشترک دیگر آن ناسیونالیسم است. خاصیت ناسیونالیسم پرستش و اعتقاد دسحمتی به گروه خود و تنقیرا خارجیان و اقلیت ها میباشد. بغایت یهودیان را در آلمان، عرب ها را در اسرائیل، مسلمانان را در هند و در همین تازکیها ترکها را در قبرس و مسلمانان افغانستان را در دست روسیه و حزب کمونیست کابل مشاهده کنید. ناسیونالیسم تقاضای وفا و اطاعت را بیک دولت مقدر میری از اصول دینی مینماید. عکسها و محسمه های رهبران سیاسی، که در مقام ستایش و پرستش قرار میگیرند، در همه جا ها به نمایش گذاشته میشود. عموماً کرنای عکسهای هیتلر را بر سینه های خویش میآویختند و چون مجروح میشدند یا در آخرین رمق زندگی قرار میگرفتند این عکسها را میبوسیدند و به چشمان خویش می مالیدند. در روسیه جسد لنین بطور خاصی از ۱۹۲۴ با بین طرف در یک صندوق تیشه ای محفوظ نگهداشته شده است.

بدون استثنا، تمام ایدیا لوژی های تجدد طلبانه ارزشهای بالاتر از جهان مادی را رد میکنند. جوامع مکی بروحی آسانی را تجدد طلبان، جوامع "راکد" و "متحجر" میخوانند. یگانها حطت عالی تجدد طلبی اینست تا مطابق به آخرین طرز متداول باشد. تازه بودن، خواه در مود و فیشن لباس زنانه باشد یا موتر یا رقص، از هر چیز دیگر به سر و حوسر تلفی میشود.

تضعیف علایق خانوادگی

هدف دیگر ایدیا لوزی تجددطلبی تضعیف علایق خانوادگی و زندگی و زندگی منزلت را خدمت ممکن میباید. کارل مارکس و افغان در "اعلامیه کمونیست" حویس (۱۸۴۸) تعارضات معای تمام خانواده را کرد. این هدف طبعاً تا حد زیادی در اتحاد شوروی و چین تأمین شده است. در کشورهای غیر کمونیستی عملیه معای خانواده بنکند دقیقتری ولی با عین مؤثریت صورت میگیرد، و مسایل عمده ای که بر صد خانواده بکار می رود عبارت اند از: (۱) صنعتی شدن (۲) بسطی شدن و (۳) "آزادی زن". در حقیقت هر سه این مسایل همزمان در حال انکشاف بوده و یکی با دیگری کمک میکند. صنعتی شدن معالک با امکانات آحوره های بلند و دیگر مزایای مادی تعداد زیاد مردمان سالمر را از خانواده های سان دور میسازد. این مردم از فریه و خانواده های که ارتباطات و تاندیس قایمی داشته اند به سوی شهرها هجوم میبرند تا صاحب کار و عاید شوند که در آن خانواده ها اکبر آار هم پاشیده و جدا ساخته میشوند. با عطفیه صنعتی شدن، خانواده از نگاه اقتصاد دیگری حیث یک واحد متکی بخود باقی مانده نمیتواند. و در نتیجه پدر سمت اعظم و دست خود را دور از منزل سپری کرده و مادر را از امور خانه داری حسته میشود، زیرا میخانیککی شدن مسایل، عنصر خلافت را از آن ریبوده است و بنا بر آن مادر نیز متمایل به سهمگیری در فعالیت های بیرون از منزل میسود و یا اینکه در اثر بالا رفتن سطح زندگی به سوبیه های مبالغه آمیزی عواید پدر تنها احتیاجات خانواده را رفع کرده نتوانسته، مادر و حتی دختران جوان نیز منزل را ترک کرده و در بیرون مصروف کار میشوند. از کودکتانها و مکانات توقع میروند نفسی ترس بیشتی را که باید پدر و مادر بعهده داشته باشند بدوش بگیرند، ولی در حقیقت این مراکز از عهده این کار برآمده نمیتوانند و اطفال خود سرویدون سرپرستی کافی چند مرگتسب و چه در منزل بسر میبرند، در تحت چنین شرایطی نیاید سبب کرد که چرا اینقدر جنایات در میان تازه جوانان یوسفوع می بیوند.

"نوجوانان امروز ما علامات پریشانی و اضطراب خود را در بین مورد بلند میکنند، ایشان میخواهند ما را ملقب سازند که مواجه به مشکلات اند، تا آرا میهای نوجوانان میتواند به فرار دلیل شرح داده شود: (۱) تمایل بسوی روس ضد اجتماع، طوری که با لخصوص در توسل به زد و جوردها بمانده میرسد، (۲) ظهور انقلابیاتی در عادات جنسی که سبب هرج و مرج در مسایل زناشویی و انحرفات جنسی گردیده است، (۳) یک تمایل بی سابقه بسوی تقلید از هر چیزی که داغ و مهیج جلوه میکنند، مثل موسیقی مهیج، رقص مهیج ویا لآخره جستجوی هر چیزی که در آن یکنوع آسویگری موجود است،

(۴) تمایل بسوی آمیزش بین از حد با گروه های بخصوصی که در ایران احساس ابناکرا عمل زایل میسود و زندگی حکم یک عملیه را کد و یکسواحت را بخود میگیرد، (۵) تمایل به سوی گنازه گیری و از دست دادن امید و عقیده، و یا حسادت با کسی که مدتی به از دست دادن اسباب برای کسب آن حسد کمال مطلوب است میگردد، (۶) ناتوانی نوجوانان با اعدای خویش را با اهداف جامعه و خانواده همتا سازند. جای یک نیست که "آزادی زن درین قسمت حکم صلاح بسوی و ضروری را داشته است. برای اینکه در امر، بیرون کار کرده با تدکوسهای کونا کونی صورت میگردند تا نفس زن خانه و مادریا چیرلفی گردد و نا مرغوب طرزه داده شود. کار نکردن در خارج منزل یک عمل غیر قابل معاف و بی معادلتی میشود. این کار از طریق تبلیغات بی ریرکانه و تصویق در مطبوعات، رادیو و تلویزیون صورت میگردد که در آن نقش عنصری زنان تا جبر و کوچک جلوه داده میشود، و زنانی را که با مردان در عمل های بیرون منزل رفتار میکنند و جبهه قابل توجه جلوه میدهند، زنی که از سوغرین آزادی اقتصاد بدست میاورد نقش خود را بحیث عنصر فعال و عمده در منزل از دست میدهد، بنا بر آن در خانواده ها بیکه مادرها نقش عمده اقتصادی را سعهده میگردند احترام اطفال آن بیداران با حفظ میگردد.

ولی نسبت به هر چیزی دیگر مسئله روابط نامرغوب جنسی است که در حوامع، نهای ها را بار میآورد و رهیج کونسی در بح میسود تا به بدن زن صیغه تجارتنی داده شود و نتیجه آن تعداد دروراغزون زنان حامله در هنگام ازدواج، اطفال خرابزاده، سقط جنین، طلاق و جنایات جنسی میباشد. در کسورهای که در آن تجددطلبی مسلط است تعداد ازدواج یک کنا تا بخوندنی پیدا شده میسود که مستحق مجازات بس شدید میباشد، در حالیکه روابط نامرغوب جنسی مرتب یک مسئله خصوصی و شخصی پیدا شده میسود و بندرت مورد مجازات قرار میگیرد.

مغزون به بی توجهی و بی احترامی تجددطلبی به ارزش خانوادگی، نظر حقیر و سبک آن در برابر شخص مسن جامعه میباشد. در کسورهای که در آن تا سیونالیسم مطلق العنانی تسلط دارد تجلیل و ستایش نوجوانان، مخصوصاً در حین ها، محافل ورزشی، رسم کدنت های عسکری و مظاهرات سیاسی برکزار میگردد. در حوامع غرب در مسابفات حسن و زیبایی عطف توجه به مزایای جنسی جوانان، آرایسان بطور خاصی ستایش بعمل میآید، و بر عکس در همه کسورها بیکه تجددطلبی شعار روز گردیده است، حالت مردان و زنان مسن خیلی ها حقیر و ابتر است و تا دم و بسر خورد فکری میان نسل جوان و مسن با آن سیوه، تعلیمی که جوانان در آن امراد مسن جامعه، تا تراکهنه خیال و

نمای بیرونی شخصیت و عدم آمادگی انسانهای بالغتر برای بهبود وضع خانواده خویش، مشاهده کند... روابط خانوادگی به اساس فهرست و شماره معاد و ضرر همچون بحار تعبیه می‌شود. بول مقام و "حیثیت" حکم مقبوضی را بحود احیا کرده است. یا مردم همچون اشیاء رفنا ر می‌شود. روابط انسانی در حقیقت از خاصیت و حما بیل بشری آن محروم ساخته می‌شود. در مرحله وسط دیگری برای تعویض چیزهای واقعی با اشیای غیر واقعی و ظاهری تعویضی می‌ماند. مبرسد. مهم نیست شما کی هستید؟ بلکه مهم اینست چگونه می‌کنید هر چیز در روابط انسانی به سطح لباس و آرایش با آن آورده می‌شود. احراز قدرت و تسلط حکم هدی عمده را در زندگی ایجاد می‌کند که در حقیقت محبت، وحدت، اطلاع، اسراک مساعی و شرکت را که در نظام خانوادگی حکم کمال مطلوب را در دنیا مال می‌گرداند. (مجادلات نوجوانی شما با احتیاج علیه اجتماع، از لکچرها ی نیتن دبلیو ویکرمی در صدای امریکا ۱۹۶۴).

یکی از کونا هی ها و تقاضای بزرگ تجدید طلبی نا سوا - مایی است تا در باره زندگی انسان نظر عمیق و همه جانبه داشته باشد. بطور مثال ایدیا لوزی فریو داد عسا کرده که محمندی و حوسی انسان مربوط به یک زندگی است. اطلاق با پذیر جسی میا بند در حالیکه ما ر کس به این عقیده بود که اقتصاد مرکز ثقل زندگی را تشکیل میدهد. این جدیدی افراطی و جه متراک تمام فلسفه های معا س را را تشکیل میدهد. یک وجه بخصوص و واحد زندگی انسان مانند مایل جسی یا اقتصادیات از فریبه، اصلی و لازم آن بیرون کشیده می‌شود و خارج از همه حدود معقولیت در مورد آن سالف صورت می‌گیرد. به عبارته دیگر، جزء به اسباب، بجای کل قرار داده می‌شود.

برای اینکه از موازین عدل و انصاف عدول نگردد با سیم آنچه در مدنیت معا صر عرب بطور مطلق خوب و مستند شده نظری آید کنه و اساس خود را از مادیات و بی خدا یی گرفته بلکه ریشه های آن در خدا حویی و معنویات سراسر دارد. آرادی فکرو بیان، اگر چه از آن سوا استفاده های نا خالص صورت می‌گیرد، اساس خود را از ادیان آسمانی می‌گیرد. دینی که در اصل یکی است. حق انتخاب و پیسر دا مور با س صورت نیز از اصول اساسی دین خداوند که اسلام شکل اصلی و مکمل آنست بحساب می‌رود.

دوران حقایق زمان تلقی کنند تقویت یافته است. جوانان امروز آزادی نا ترا از هر گونه مسوولیت در برابر سالخوردهگان شان برای خوشی و سعادت حوسی جنمی می‌شمارند. آنانیکه مسوولیت پدران و مادران سالخورده، نا ترا بدوش می‌گیرند، آنرا یک بار غیر قابل تحمل می‌پندارند و بالاخره مردم بیمار و نا توان ایام حیرت زندگی نا ترا در خانه های مخصوص تحت نظارت پرسنازان یا نفا خانه های عقلی و عصبی سپری می‌کنند و بهر صورت ایشان مردم بیگارا و با ردوش اجتماع بنداشته می‌شوند. پس جای تعجب نیست که چرا مردم کهنسال از کهنسالی خود در خوف و هراس اند و تا حایی که می‌توانند برای حوسی بیک ظا هر جوان نما را حفظ می‌کنند. در غرب سالیا نه معا دیسر زیاد پول از طرف زنان بالای رنگ مو، سامان آرایش و طریقه های لاغرا سختن جسم مصرف می‌شود. زنان پخا ساله با بدقیافه، زنان جوانتری را داشته با سند و نه نوکویی ایشان جرمی را مرتکب شده اند.

"بالغان امروز فکر می‌کنند که ایشان از چیزهای خوب زندگی محروم ساخته شده اند. ایشان از کهنسالی و مسرت دهشت دارند و بنا بر آن نا بتوانند خود را جوان تازه دم جلوه می‌دهند و زمین را به آسمان میزینند تا ظوا هر خود را حفظ کنند و عرق درغالم لباس و آرایش هسند و همواره در صدنا سوا چه بخورند که فربه نشوند. این عراق نا ترا بحدی به سطح مبالغه انگشاف می‌دهند که بطور مثال زنان ساعتها را در آرایش سروروی، رنگ مو، پوشیدن موهای نا حکی، عوسی کردن جلد روی و غیره سپری می‌کنند. نا کید و قسا ر برای جلوه، جوان داشتن آنقدر زیاد است که در روابط میان مادر و دختر، دختران مجبور می‌شوند بر سوا احتیاج فریا دیکنند که: "میخواهم مادر من چون مادرم جلوه کند ما سوا خواهرم".

خاصیت های عدم رشد نا حد زیاد در سالیان بلوغ و حتی در میان سالی نفوذ می‌کند. انسان بدون استباهی می تواند نا ترا و بقایای بلوغ و تازه جوانی را در سفا نا های بس کزاف احساناتی، انهماک به چیزهای غیر واقعی، آرزو مند و مرقا به زیبایی های غیر منظم با س ارا حا - سات و ذوق شخصی، پشت پا زدن مسوولیت، فرط انکا - بر دیگران، تقاضا های خطرناک آنی، افراط دیوانه وار در انحرافات، فرار از حقایق، خود را با خاصیت های کونا کون جلوه دادن، تعویض بین از حد بر نما یی ظاهری، جلوه دادن

آداب دوستی

مولوي محمود در سوال

پا دداشت اداره :

مضمون ذیل که توسط مولوي محمود در سوال ندرسه، تحریر آوده، بخشی از کتاب "آداب اسلامی" است و از طرف شورای فاعلی جهاد افغان نسان به زور طبع آراسته گردیده است. این سلسله را که از شماره ۱ فاعلی "افغان جهاد" آغاز کرده ام ان شاء الله در شماره های بعدی نیز دوام خواهد نمود.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دوستی، الفت و محبت مسلمان با هر کسی که باشد، با بند خاص برای رضای خداوند، جل جلاله، باشد و همچنین دشمنی و مخالفت مسلمان با بدنیها برای رضای خداوند متعال باشد. اگر چه محبت و نفرت، خوسی و ناخوسی، موافقت و مخالفت یک امر فطری بوده و از احیاء انسان بیرون است. اما مطلب دوسنی و عدم دوسنی بخاطر رضای خدا، این است که مسلمان برای این جذبات فطری موازین اساسی را تعیین نماید و برای این جذبات برای کدام هدایت و منفعت شخصی و یا جهت کینه و عداوت شخصی نیاید، بلکه دوسنی و عدم دوسنی مسلمان با بدنیها و نسبتها برای حصول خوسی و رضای خداوند، جل جلاله، باشد، با این معنی که مسلمان راستین با دوسنان خداوند پاک دوسنی، الفت و محبت دارد، پس طبیعی است که با دشمنان او و معالی در دل خوسی احساس دشمنی و نفرت میکند، زیرا کسیکه خیر را دوست دارد از شر نفرت میکند، اگر اعلام را دوست دارد، حتماً از کفر نفرت دارد و اگر با اشخاص نیک دوسنی میکند، ضرورتاً اشخاص بد در دل خود بد میبرد. زیرا انسان یک دل دارد و در یک دل دو چیز متضاد جمع نمیکرد، چنانچه خداوند متعال فرموده است :

مَا جَعَلَ اللَّهُ لِلرَّجُلِ مِنْ قَلْبَيْنِ فِيْ جَوْفِهِ (۱) (سوره احزاب آیت ۲)
(خداوند برای هیچ کسی دو دل را در داخل وجود او قرار نداده است.)

پس هر مسلمان به اساس حکم ایمان بر خداوند متعال با کسی دوستی، الفت و محبت میکند که دوست خداوند متعال و پیا مبر حرق او باشد و مخالفت نمودن وی نیز به اساس داشتن ایمان وی بر خداوند متعال با کسی نمیشود که دشمن خدا و پیا مبر محبوب او و معالی باشد و این همان درجه نالی

است که طی کفایت بر حکمت و عبرت رهبر بزرگ اسلام حضرت محمد، صلی الله علیه و سلم، بیان گردیده است، چنانچه فرموده اند :

« مِنْ أَحَبِّ إِلَيْهِ وَأَبْغَضَ، وَأَعْطَى لِلَّهِ وَمَنْعَ لِلَّهِ فَقَدْ اسْتَحْسَلَ الْإِيمَانَ » (۲)

استحسَلَ الْإِيمَانَ (۲)

(کسی که برای (رضای) خدا دوسنی و دشمنی کرد، خاص برای خدا (خیری را) عطا نمود و خاص برای خدا (از دادن خیری) معاف و ورزید، پس بر اساس ایمان (خود) را کامل نمود).

پس دشمنی انسان مسلمان کامل با همه بندگان نالغ خدا و دنیاک، دوسنی، الفت و محبت دارد و با همه کسانی که از امر الله، جل جلاله، سرپیچی میکنند، دشمنی و دشمنی دارد، اما این کار مانع این حقیقت نمیشود که مسلمان در راه رضای خداوند متعال برای خود با الفت و محبت زیاد، دوسنان خاص را انتخاب نماید، بر اساسان مدنی بالطبع است و علاوه بر اینکه در رفع نیاز مندیهای روزمره، خوسی به کمک دیگران نیازمند است، از روی امتناع و اشخاص فطری سری جهت مجلس، تسب و برخاست و رفت و آمد و خوسی دوسنان خاص نیز ضرورت دارد که در راه رضای خداوند متعال در ضمن الفت و محبت با هم مجلس و رفت و آمد کرده، در عموماً با یکدیگر خوسی مشوره و مطلع نمیشوند و در وقت مشکلات با هم کمک، معاونت و همدردی کنند، در عین حال حضرت پیا مبر، صلی الله علیه و سلم، نیز مسلمانان را سویق کرده اند که با دوسنان خاص و مجلس داشته باشند، چنانچه فرموده اند :

« الْعُرْسُ الْفَقْرُ الْمَالُوفُ، وَالْأَخِيرُ فِيمَنْ لَا يَأْتِي وَلَا يُولَفُ » (۳)

(موه) من دوستی کننده و دوستی کرده سده میبا سده و هیچ خیری در آن (کس) نیست که سده دوستی میکند و نه بسا و دوستی کرده میشود.

همچنین در حدیث دیگری فرموده است:

«إِنَّ حَوْلَ الْعَرْشِ مَنَارٍ مِنْ نُورٍ عَلَيْهَا قَوْمٌ لِيَابِهِمْ نُورٌ وَرُجُوهُهُمْ نُورٌ، لَيْسُوا بِأَنْبِيَاءَ وَلَا شُهَدَاءَ، يُعْظِمُهُمُ النَّيِّبُونَ وَالشُّهَدَاءُ، فَقَالُوا يَا رَسُولَ اللَّهِ اصْفِهِمْ لَنَا، فَقَالَ: الْمُحَابَّبُونَ فِي اللَّهِ وَالْمُتَجَلِّسُونَ فِي اللَّهِ وَالْمُتَرَاوِرُونَ فِي اللَّهِ» (۴)

(بیگمان در گرداگرد عرش منسره های از نور موجود است و بر آن مردمی قرار دارند که لباس آن نور و روی های آن نور است، اینان بیا میران نیستند و نه (هم) سهدا، اند، (اما) بیا میران و سهدان برای آن غیظه میکنند (توصیف سارا میکنند)، پس (یا ران آنحضرت، طلی - الله علیه وسلم)، گفتند: "ای بیا میر خدا ایسا ترا برای ما بیا توصیف (معرفی) فرما" آنحضرت فرمود: ایسان کسانی اند برای (رضای) الله با هم محبت کنندگان، برای (رضای) الله با هم مجلس کنندگان و برای (رضای) الله با هم زیارت کنندگان.)

و در حدیث دیگری چنین آمده است:

«إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يَقُولُ: حَقَّتْ مُحِبَّتِي لِلَّذِينَ يَتَرَاوِرُونَ مِنْ أَجْلِي، وَحَقَّتْ مُحِبَّتِي لِلَّذِينَ يَتَأَصَّرُونَ مِنْ أَجْلِي» (۵)

(بیگمان الله تعالی میفرماید: محبت من برای کسانی ثابت است که بخاطر (رضای) من، با هم زیارت و ملاقات میکنند، و محبت من برای کسانی (هم) ثابت است که برای (رضای) من، با یکدیگر کمک و معاونت مینمایند.)

همچنین در حدیث منارکی میفرماید:

«إِنَّ جَلَّازَ أَرْحَالَهِ فِي قَرْيَةٍ أُخْرَى فَأَرَصَدَ اللَّهُ لَهُ عَلَى مَدْرَجَتِهِ مَلَكًا قَالَ إِنَّ تَرِيدُ؟ قَالَ: أُرِيدُ أَخًا فِي هَذِهِ الْقَرْيَةِ، قَالَ هَلْ لَكَ عَلَيْهِ مِنْ نِعْمَةٍ تَرَبَّهْتَ لَهَا قَالَ لَا غَيْرَ لِنِي أَحَبُّهُ فِي اللَّهِ قَالَ: فَإِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكَ يَا نَبِيَّ اللَّهِ فَدَأَّ أَحَبُّكَ كَمَا أَحَبُّهُ فِيهِ» (۶)

(بیگمان مردی اراده نمودن یک برادر (مسلمان) خود را که در قریه دیگری بود، زیارت و ملاقات نماید، پس الله (جل جلاله) برایش فرستاد، رادار (عوض) را هس برصد فرمود، (فرسته برایش) گفت: بکجا اراده (رفتن) را)

داری؟ گفت: اراده (زیارت کردن) برادری را دارم که در این قریه است (فرسته برایش) گفت: آیا تو بر آن کدام نعمتی (قرضی) داری که میخواهی از نزدش بگیری و صاحب آن سوی؟ گفت: نه خیر، غیر ازین چیزی دیگری نیست که من او را خاص برای رضای خدا دوست دارم. گفت: "من بسوی تو فرستاده، خدا سبب ما بن (مژده) کدیرا سنی الله (جل جلاله) برادوست خود گرفته است، منلیکه تو برای رضای او عالی (این برادر مسلمان خود را) دوست گرفته است.)

همچنین حضرت ابوذر، رضی الله عنه، در یک روایت فرموده است که بیا میر خدا، طلی الله علیه وسلم، بیا س - یان سرف آورده فرمودند: "آیا ساه میدا نید که نزد خداوند معال کذا مینک از اعمال بسیار محبوب است؟ برخی از ما را س کفند که ساه زوزکات. و برخی دیگر ما کفند که جها دیه نزد خداوند معال بسیار محبوب است، پس حضرت بیا میر، طلی الله علیه وسلم، فرمودند:

«إِنَّ أَحَبَّ الْأَعْمَالِ إِلَى اللَّهِ تَعَالَى الْحُبُّ فِي اللَّهِ وَالْبُغْضُ فِي اللَّهِ» (۷)

(بیگمان محبوب ترین اعمال بد نزد خداوند معال برای رضای الله (با دوسان او عالی) دوستی کردن و برای رضای الله (با دشمنان خداوند معال) بغض و کینه نمودن است.)

خلایقه مطلب این است که بعد از انجام اعمال فرسی و برخی واجبات از محرمات و چیزهای ممنوعه در سلسله دیگر اعمال فالح، برای رضای خداوند معال با دوسان دوستی و محبت کردن و خاص برای رضای او عالی ساه دشمنان دشمنی نمودن بنزد الله، جل جلاله، بسیار محبوب است.

بدان ساه اهمیت دوستی برای رضای خداوند معال برخی ارجحی و آداب دوستی فرار ذیل است:

۱- برای دوستی خاص کسی را انتخاب کردن کسه دارای صفات ذیل باشد:

الف: عقل و هوسپاری: برای دوستی، با یکدیگر انتخاب کرد که عادل و هو - سیا رب باشد، زیرا در باری و دوستی انسان بی عقل خیری نمیسازد و انسان بی عقل بین خوب و بد فرقی کرده سنی تواند، ساه ساه رواقع میگردد که انسان بی عقل میخواهد نه یک کسی فایده برساند اما عوض فایده بوی ضرر میرساند، پس در انتخاب دوست با بد توجه عمیق گردد که شخص تا قبل برای دوستی انتخاب شود.

ب: مسلماننی، پرهیزگاری و اخلاق خوب: مسلمان با دیدن دوستی و برادری خود کسی را

ضروراً از اخلاق، روش ، مفکوره و مذهب وی پیروی میکنند ، پس مسلمان باید با کسی یاری و دوستی نماید که مذهب ، پرهیزگاری ، صاحب اخلاق خوب و نیکو باشد ، زیرا هر مجلس با نیری دارد ، مجلس و آشنایی با مردم خوب تا نیر خوب دارد و دوستی و آشنایی مردم بد و ناسایسته چنان اسرمتفی و ریبان جبران ناپذیری دارد که نتیجه آن جز پستی و ندامت دیگری نخواهد بود ، و آن ندامت و پستی برای کسی کدام سودی نخواهد رسانید ، چنانچه خداوند متعال فرموده است :

«الْمَرْءُ مَعَ مَنْ أَحَبَّ، وَلَهُ مَا كَتَبَ» (۱۲)

(آدم (در روز حشر) با کسی میباید که او را (در دنیا) دوست دارد و برای وی است (پاداش) آنچه انجام داده است) در حدیث مبارک دیگری آمده است :

«لَا تُصَاحِبِ إِلَّا مُؤْمِنًا وَلَا يَأِيءُ كُلَّ طَعَامِكَ إِلَّا تَقِيًّا» (۱۳)

(جزار مسلمان (که با کسی دیگری یاری و صحبت مکن و طعام (دعوت) نما را نخورد مگر پرهیزگاری ، یعنی مسلمان یا یار چنان مسلمان که با یاری و دوستی نماید که از اخلاق نیک و صفات ناسایسته وی استقا ده کند ، و از مجالس ، باری و دوستی مردم کافر ، فاسق و بد اخلاق خودداری و اجتناب ورزد ، ناپیدی و بد اخلاقی نمان بوی سرایت نکند . و طعام و خوردنیهای دعوت و ضیافت مسلمان که از روی القاب محبت و دوستی صورت میگیرد ، نباید جز از مردم پرهیزگاری برای کسی دیگری باشد . اگر چه در اوقات ضرورت ، مهمانسی و طعام دادن جز از پرهیزگاران به کسانی دیگری ، حتی به کفار هم جوار دارد ، بلکه بواسطی هم در آن بهفهمد است ، اما باری ، دوستی ، القاب و محبت کردن جز از مسلمانان و پرهیزگاران را کس دیگری با بد صورت نگیرد و مسلمانان با بد اخلاص غیر پرهیزگاران را به ضیافت و مهمانسی خویش دعوت نکند .

پس ای مسلمان ، طیبی الله علیه و سلم ، در جای دیگری چنین فرموده اند :

«مَثَلُ الْجَلِيسِ الصَّالِحِ وَالسُّرِّهِ كَحَامِلِ الْمَسْكِ وَنَافِخِ الْكَبِيرِ، فَحَامِلُ الْمَسْكِ إِذَا أَنْ يُحْدِيكَ وَإِذَا أَنْ تَبْتَاعُ مِنْهُ وَإِذَا أَنْ تَجِدَ مِنْهُ رِيحاً طَيِّبَةً وَنَافِخُ الْكَبِيرِ إِذَا أَنْ يُعْرِقُ ثِيَابَكَ وَإِذَا أَنْ تَجِدَ مِنْهُ رِيحاً خَبِيثَةً» (۱۴)

(مثال (حکم و حال) یار و رفیق خوب و بد مجلس (یک انسان) مانند حامل مسک (خوشبوی) و بوی کننده ، دکان آهنگری است ، پس حامل (صاحب و دارنده) مسک ناسایه و مسک را (طور مجازی) میدهد یا از نزدش خریداری خواهد نمود و یا (افلا) بوی خوبی را از آن دریافت میباید و بوی کننده ، دکان آهنگری یا لباس را میسوزاند و یا (کم از کم) بوی بد را از آن دریافت خواهد کرد .

پس برای هر مسلمان ضرور است که در انتخاب دوست و یار خود توجه عمیق نماید ، با اسخاص صالح دوستی و

انتخاب نماید که دارای دیانت و پرهیزگاری کامل بوده و صاحب اخلاق خوب و نیکو باشد ، زیرا هر مجلس با نیری دارد ، مجلس و آشنایی با مردم خوب تا نیر خوب دارد و دوستی و آشنایی مردم بد و ناسایسته چنان اسرمتفی و ریبان جبران ناپذیری دارد که نتیجه آن جز پستی و ندامت دیگری نخواهد بود ، و آن ندامت و پستی برای کسی کدام سودی نخواهد رسانید ، چنانچه خداوند متعال فرموده است :

«يَوْمَ يَعْزُزُ الظَّالِمُ عَلَى يَدَيْهِ يَقُولُ يَلْبِسُنِي مِنَ الرَّسُولِ سُبُلًا، يَوْمَ يَلْبَسُنِي لَمْ أَتَيْنُ فُلَانًا خَلِيلًا» (سوره فرقان آيات ۲۷-۲۹) «جَاءَنِي وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِلْإِنْسَانِ خَدُوًّا» (۸)

(و روزیکه آدم سنگار دست خود را میگرد (و) میگوید : " ای کاش من با رسول (خدا) راهی را برمی گزیدم ! و او بیلا ، ای کاش من هرگز فلانی را دوست نمیگرفتم ! بی گمان من را زیاد (رهنمائی های خدا) بعد از اینکه به (سراغ) من آمده بود که مرا هاسخت و شیطان همواره فریب دهنده انسان است .

یعنی انسان بیروزی با بد دوستی مردم ناهل نادم و پستی ن بوده افسوس و حرمان میکند که من چرا با چنین کسانی دوستی و رفقت میگردم که امروز به عذاب و تکلیف آن دچارم ، اما در آنوقت پستی و ندامت برای کسی سودی ندارد و جزای اعمال بد خویش را میبندد . همچنین خداوند متعال در آیت دیگری میفرماید :

«الْإِنْسَانُ يَرْغَبُ بِبَعْضِهِمْ لِبَعْضٍ عَدُوًّا إِلَّا الْمُتَّقِينَ» (سوره حرف آیت ۶۷) (دوستان (کفر و گناه) در آنروز (در روز قیامت) بعضی دشمن بعضی دیگرانند جز پرهیزگاران) یعنی تنها پرهیزگاران بد دوستی خود پدید آورنده میباشند . حضرت رسول الله ، طیبی الله علیه و سلم ، نیز در این مورد رهنمائی های روشنی کرده اند ، چنانچه میفرماید :

«إِيَّاكَ وَرَقَرَيْنِ السُّرِّهِ فَإِنَّكَ بِهِ تَعْرِفُ» (۱۰) (خود را از (یاری و دوستی) یار بدنگار (کن) ریسرا) بیگمان که توبه وسیله وی شناخته میشود . یعنی در صورتیکه یار و دوست تو بد و ناسایسته باشد ، حال تو را هم بر مبنای شخصیت او قیاس میکنند و نیز مردم بد را شناخته میشود . در حدیث مبارک دیگری چنین فرموده اند :

«الْمَرْءُ عَلَى دِينِ خَلِيلِهِ فَلْيَنْظُرْ أَحَدُكُمْ مَنْ يُخَالِلُ» (۱۱) (آدم به دین (مذهب) دوست خود مینماید ، پس باید (هر) یکی از شما فکر کند که با چه کسی دوستی میکند . یعنی کسی که با کسی دیگری باری و دوستی میکند ،

آشنایی کند و ازدوستی و یاری مردم بد اخلاق و صالح جدا
اجتناب ورزد.

۲- شناخت کامل دوست :

هرگاه کسی میخواهد با شخصی رسنه برادری اسلامی
و دوستی خاصی را برقرار کند، باید از وی برسان نام،
نام پدرش و قوم و نسیب را بنماید، تا آنرا بطور کامل
بشناختد و دوستی با آن شخص کاملاً بد، چنانچه بسیار
صلی الله علیه و سلم، فرموده اند :

« إِذَا آتَى الرَّجُلُ الرَّجُلَ فَلْيَسْئَلْهُ عَنْ إِسْمِهِ وَاسْمِ آبَائِهِ
وَمِنْ هُوَ قَاتِلُهُ أَوْ صِلَ لِلْمَوَدَّةِ » (۱۵)

(وقتی که مردی، مرد دیگری را به برادری (و دوستی
خویش) برمیگزیند، پس از وی نام و نام پدرش و قوم و نسیب
این را برسان نماید. زیرا این کار بر برای دوستی وصل
کننده تر (محکم کننده تر) است.)

۳- دوست را از محبت خویش خبر کردن :

هرگاه یک مسلمان با مسلمان دیگری الفت و محبت پیدا
میکنند، بدوست خود از الفت و محبت خویش اطلاع دهد، زیرا
این کار در بین هردوی آنان زیاد در باب الفت، محبت
و صمیمیت میگذرد. چنانچه آنحضرت، صلی الله علیه و سلم،
در این مورد هدایت نموده و فرموده اند :

« إِذَا أَحَبَّ الرَّجُلُ أَخَاهُ فَلْيَخْبِرْهُ أَنَّهُ يُحِبُّهُ » (۱۶)

(وقتی که مردی با برادر (مسلمان) خویش محبتی را پیدا
کرد، پس او را خبر دهد که وی با او محبت دارد).
یعنی برایش بگوید که من با تو محبت دارم و میخواهم
با تو رشته دوستی را برقرار نمایم.

۴- با دوست خود کمک مالی کردن :

اگر دوست کسی به کمک مالی نیاز پیدا کند، باید با
وی چنان کمک و معاونت نماید مثل اینکه مال هردوی آنان
شریک باشد. در یک روایت آمده که شخصی نزد حضرت
ابوهریره، رضی الله عنه، آمد و برایش گفت: "من میخواهم
که با تو برای رضای خدا، جل جلاله، برادری نمایم". حضرت
ابوهریره، رضی الله عنه، برایش فرمود: "آیا تو میدانی
که حق برادری چیست؟" او برایش گفت که سوگند بر ایمان
بده، وی برایش گفت: "تو از من گرفته مستحق تر به رسول
و طایفه خود نمیشی (هرگاه همین ما و شما برادری صورت
گرفت، مال و دارایی ما و شما با هم شریک میشود). سخن
مذکور گفت: "من تا هنوز به این مرتبه نرسیدم، حضرت
ابوهریره، رضی الله عنه، برایش گفت: پس نوازنده من
برو."

یعنی تو که حقوق و آداب دوستی را مراعات کرده نمی
شوانی، پس شایستگی دوستی را نداری.

۵- دوست را ملاقات کردن و از حالش خود را با خبر
ساختن :

یک دوست در صورت امکان کم از کم در سه روز یک بار
برسان حال دوست دیگر را بکند، اگر مریض یا سببه عیاشی
برود، اگر یکدکام کاری مصروف یا سببای همکاری کند،
لطف و مهربانی همراهی بنماید و مانند اعضای خانواده
خویش در تمام امور با وی همدرد و همکار باشد.

۶- بهیدی از یاد کردن دوست اجتناب ورزیدن:
یک دوست با یک دوست دیگر خود را بخوبی یا دکنودر
حضور و عیاشی از یاد کردن عیب وی خودداری نماید،
اگر آریوسیده، وی را برای مردم دیگر افشا نکند، در سخن
کفایت و بیگانه و سبب دکنودر هیچ کاری وی را بگوید
این ملاقات کند که باعث آبروآوردگی وی گردد و اگر بواسطه
دانش یا سبب دکنودر دوستانه، رهنمایی اصلاح بواسطه را
بنماید.

۷- دوست را بنام خوب یا دکنودن:

یک دوست، دوست دیگر خود را بمنظور اعزاز و احترام
او، به بهترین نامی از نامهای وی یا دکنودن، خواهد آن نام،
با محبت و با سببای کینه و یا نخلص فامیلی وی، به هر یکی که
خویش میگردد به همان نام او را یاد نماید.

۸- خطای دوست را بخشیدن:

اگر دوستی مرتکب اشتباهی گردید و در مقابل دوست
خویش کدام عمل نامناسبی را انجام داد، دوست دیگر، آنرا
با دیده گریه و رنج و حوصله کار بپذیرد تا وی با سببای خویش
موجه شده خود را اصلاح نماید و اگر بگونه آنکارا وی با سببای
مرتکب کدام گناهی شود، با زهم بطور فوری و عاجل با وی
را بطنه دوستی خود را قطع نکند، بلکه برایش نصیحت و
رهنمایی کند تا از گناهی که انجام داده توبه نماید و اگر از
گناه خویش توبه نکند و با زهم بر آن اصرار نماید، در آن صورت
میباید که برای رضای خدا و ندمت سال از وی رسنه، دوستی
خود را قطع نماید و اگر با زهم به آرزوی اصلاح وی در
حالی با وی را بطنه دوستی خود را دوام دهد که همیشه برایش
توسعه و نصیحت کرده او را خیرخواهی نماید، البته این
هم حوازم دارد، چنانچه حضرت ابوذر، رضی الله عنه،
در این مورد چنین فرموده است :

« إِذَا تَغَيَّرَ أَحْوَاكُ، وَحَالَ عَمَّا كَانَ عَلَيْهِ، فَلَا تَدَعَهُ
لِأَجْلِ ذَلِكَ فَإِنَّ أَحَاكَ يَعْجُزُ مَرَّةً وَتُسْتَقِيمُ أُخْرَى » (۱۷)

(وقتی که برادرت تغییر کند و از حال (مفعول اولی)
که بر آن قرار داشت برگردد، تو (دوستی) او را به سبب این
تغییر، مگذار (با وی قطع دوستی کن)، زیرا برادرت سبب
(از راه راست) کج میگردد و با رد دیگر (و پس) راست
مسود).

خدا وندمغال است . پس مناسب نیست که این همدی و الای دوستی بسوی منافع شخصی و دنیوی گمانیده شود و جهت خواستن منافع دنیوی و دفع نمودن زیان و ضرر دنیوی دوست را به تکلیف و مسفت مواجد بگرداند . چنانچه در این مورد در یک اثر فرارذیل آمده است :

« أَنَا وَاتِّقَاءُ أُمَّتِي بَرَاءَةٌ مِنَ التَّكْلِيفِ » (۲۰)

(من و پرهیزگاران امت من از تکلیف مبری (بیرار) مسابسم) .

همچنین برخی از مردم صالح گفته اند :

« مَنْ تَقَطَّعَتْ كَلْفَتُهُ ، دَامَتْ أَلْفَتُهُ ، وَمَنْ حَقَّتْ مَوَاطِنُهُ دَامَتْ مَوَاطِنُهُ » (۲۱)

(کسیکه تکلیف از بین رفت ، الفتن دوا مدام رسد . و کسیکه ماوانس خفیت (اندک وسبک) شد ، دوستی وی پایدار گردید) .

۱۲- دعوت و ضیافت دوست را قبول کردن ؛ چون قبول کردن دعوت مهمانی مسلمان از حقوق و آداب اسلامی است و بنا و فسیکه کدما مانع حسی و معنوی موجود است با بین دعوت با بدلیبیک گفته شود ، خصوصاً دعوت دوست که با یدحتماً قبول گردد .

۱۳- بدوست خود سخفه دادن ؛

در اوقات لازم با یدیک دوست بدوست دیگر خود هدیه و سخفه بدهد ، زیرا این کار در بین دوستان روابط دوستی را بیسراسر حاکم می بخشد و محبت با ترا ید در میسازد ، چنانچه حضرت پیا میر ، طلی اللہ علیہ وسلم ، فرموده اند :

« تَهَادُوا تَحَابُّوا وَتَذَهَّبُ التَّحَنُّنُ » (۲۲)

(یک بدیگر هدیه و بخش دهید ، تا که در بین شما محبت و الفت پیدا شود و دشمنی از بین برود) .

۱۴- بدوست خود و اولادش دعا کردن ؛

این هم از جمله حقوق و آداب اسلامی است که چنانچه یک مسلمان به خود و اولاد خود دعا میکند ، بهما نگونه بدوست خود و اولادش هم دعا ی خیر بنماید .

۹- بدوستی وفا کردن ؛

دوست با ید بدوستی خویش ثابت قدم با بدونا و فسیکه برای دوستی وی کدما مانع سرعی بوجود نیاید ، با ید دوستی خود را دوا مدهد . و اگر یک دوست وفات نمود و از دنیا رحلت کرد ، با ید دوست دیگرش دوستی خویش را با اولاد و اقارب نزدیک وی انتقال نماید ، تا این دوستی ای که برای رضای خدا وندمغال آغاز شده و موجب اجر و ثواب است بحال خود باقی بماند . چنانچه رسول خدا حضرت محمد مصطفی ، صلی اللہ علیہ وسلم ، آن پیرزنی را که بعد از وفات بی بی خدیجه ، رضی اللہ عنہا ، بخانه آنحضرت ، صلی اللہ علیہ وسلم ، آمده بود از آن جهت بسیار عزت و احترام تر بود که از دوستان بی بی خدیجه الکبری بود و آنحضرت فرمود :

« إِنَّهَا كَانَتْ تَأْتِينَا أَيَّامَ خَلِيجَةٍ وَإِنَّ كَرَمَ الْعَهْدِ مِنَ (لَدَيْنِ) » (۱۸)

(بیگمان این (پیرزن) در روزهای (حیات) خدیجه به نزد ما می آمد و حقا که عزت نمودن دوستی زمان سابق از جمله دین (اسلام) است) .

۱۰- از دوستی دشمن دوست ، اجتناب و رزیدن ؛ این هم از جمله حقوق و آداب دوستی و از لوازم وفا کردن بدوستی است که با دشمن و شخص مخالف دوست ، دوستی نمود ، زیرا گفته میشود که دوست به سه نوع است ؛ " دوست خود ، دوست دوست ، و دشمن دشمن " . این هر سه دوستها یند . همچنین دشمن هم به سه نوع است ؛ " دشمن خود ، دشمن دوست و دوست دشمن " . این هر سه دشمنان اند . حضرت امامانعی ، رحمه اللہ علیہ فرموده است :

« إِذَا اطَّاعَ صَدِيقُكَ عَدُوَّكَ ، فَقَدْ اشْرَكَ فِي عَدَاوَتِكَ » (۱۹)

(و فسیکه دوست تو از دشمن تو پیروی نمود ، پس بیگمان این هر دو در دشمنی تو شریک گردیدند) .

۱۱- از تکلیف دوست اجتناب کردن ؛

دوست با ید به نجا مآدان چنان عملی مکلف با حسه نشود که تعمیل آن بروی دوا برگردد و اسیاب تکلیف بر او فرام آورد ، زیرا اهداف اصلی دوستی و برادری اسلامی ، رضای

پا و رقی ها :

- ۱۱- ابوداود ، ترمذی ، مشکوه صفحه ۴۲۷
- ۱۲- ترمذی ، ابواب الزهد جلد ۳ صفحه ۶۱
- ۱۳- ترمذی ، ابواب الزهد جلد ۲ صفحه ۶۲
- ۱۴- بخاری ، نتائج جز ۶ صفحه ۲۳۱
- ۱۵- ترمذی ، ابواب الزهد جلد ۲ صفحه ۶۲
- ۱۶- ترمذی ، ابواب الزهد جلد ۲ صفحه ۶۲
- ۱۷- مساجح المسلم صفحه ۱۱۱
- ۱۸- مساجح المسلم صفحه ۱۱۱
- ۱۹- حاکم مساجح المسلم صفحه ۱۱۲
- ۲۰- مساجح المسلم صفحه ۱۱۲
- ۲۱- مساجح المسلم صفحه ۱۱۲
- ۲۲- موطا ، امام مالک باب حسن خلق صفحه ۷۰۷

- ۱- سوره احزاب آیت ۴
- ۲- مستدرا ما احمد جلد ۳ صفحه ۴۴۰
- ۳- مستدرا ما احمد جلد ۲ صفحه ۴۰۰
- ۴- نسائی ، مساجح المسلم صفحه ۱۰۹
- ۵- مستدرا ما احمد جلد ۴ صفحه ۲۸۶
- ۶- مسلم ، مشکوه باب الحب فی اللہ صفحه ۴۲۶
- ۷- مستدرا ما احمد جلد ۵ صفحه ۱۴۶
- ۸- سوره فرقان آیات ۲۷-۲۹
- ۹- سوره زخرف آیت ۶۷
- ۱۰- ابن عماس ، ترمذی ، ابواب اولاد فی الاسلام جلد ۱ صفحه ۱۲۵

منهيات در عادات و اخلاق

يادداشت اداره:

مضمون آتی از کتاب "منهيات در اسلام"، تأليف مولوی نظام الدین نافع اقتباس گردیده است. این کتاب که در روشنی آیات قرآنی و احادیث نبوی موضوع را مورد بحث قرار داده، عنقریب از طرف شورای ثقافتی جهاد افغانستان به طبع خواهد رسید. اداره "افغان جهاد" خواهد کوشید که نشر مضمون از این مجموعه را در آینده نیز ادامه دهد.

خودستایی و خودنمائی

خودستایی: خودستا، مدح کننده از خود، لاف زنی، در باره خود، از خود تعریف کننده، بخود صفات و فضایل نسبت دهنده. خودستایی: مداحی و تحسین، بفاخر بپهوده و عبت از خویشان.

تاریکی جهل خودستایی است

لا اعلیٰ علم عین روشنایی است

(تحفة العراقین)

خودستایی نیست رسم مردم ما حب کمال

آب لب بست از صدا چون گوهر یکداند

(ناصر علی)

خودنمائی: خودنما شخصی را گویند که خود را به مردم وانماید، متکبر، خودستا، منظره، معجب و خودنما. بسا خودنمایان بپهوده گوی

که با شند در سزگه رزمجوی

(امیر خسرو دهلوی رحمه الله علیه)

چو زور آوران خودمایی مکن

بر افتاده زور آرمایی مکن

(سعدی رحمه الله علیه)

خویشان را پاک نشان دادن، فضیلت و خوبی را از آن

خود دانستن یکی از صفات نکوهیده بوده، که مآل آن بخراب شدن کبر بسیاری از افراد و ملتها در طول تاریخ شده است. چشمه این کار غرور و خودبینی است که در ریجا به خود ستایی گرانیده و در نهایت کار شکل تکبر و برتری جویی را بخود گرفته و این عادت بسبب آن بسا ما منهای اجتماع و در نهایت سبب استعمار گردیده است.

خودنمائی به دو نوع است:

خودنمایی فردی و یا شخصی و خودنمایی اجتماعی:

خودنمایی فردی: آنست که شخصی خود را از دیگران برتر بداند و دیگران را به چشم حقارت ببیند. غالباً بد چیز-

های آبی خودمایی صورت میگیرد:

۱ - علم: گاهی شخصی بواسطه علم و دانشی که دارد مغرور و خودستا میشود این غرور و خودستایی او مانع حاصل نمودن معلومات بیشتر و گردیده و او را ادا میکند که به دیگران بچشم حقارت بنگرد.

۲ - مال و دارایی: گاهی انسان کم ظرف بواسطه مال و ثروتی که خداوند با او رزائی کرده مغرور میگردد مال را بسدی و اشراف میکند و بر ما ثریب برتری و تکبر می نماید.

۳ - نیرومندی: زمانی انسان به نیروی جمعی و منصب ظاهری خود فريب خورده خودستا و مغرور میشود و دیگران ظلم و ستم را میکند.

۴ - سن و اصل: بعضی به سن و اصل خود افتخار کرده خود را از دیگران برتر شمرده به مردم بچشم حقارت میبینند

۵ - عبادت و خدا خوانی: بعضیها هستند که عبادت و طاعت مانع باعث غرور و خودکامی مانع میشود و بی آن از طاعت خود با دوری کرده و بی آن مباحات میکند.

سرچشمه این عمل نا پسند عدم شناخت خویش است

برای اکر انسان خود را بخوبی نشناسد و کوچکی خود را در برابر عظمت پروردگار، ناچیز بودن اعمالش را در برابر مسئولیتهای سنگینی که بر عهده دارد، و بعضیهای برتری را که خدا با او بخشیده بداند هرگز کام درجاده خودستایی نخواهد گذاشت. غرور و غفلت و خودبزرگ بینی و انعکرات جاهلانه نیز انگیزه های دیگری برای اینکار است. خودستایی از آنجا که بیانگرا عقائد انسان به کمال خویش است مآل به عقب ماندگی است. چرا که هرگز تکامل، اعتراف به تفصیر و قبول وجود نقصها و ضعفها است. به همین دلیل دوستان خدا همیشه معترف به تفصیر خود در برابر وظایف الهی بودند و مردم را از خودستایی و برتر کردن اعمال خویش نهی میکردند.

خودنمایی اجتماعی:

گاهی یک نژاد خودستا گردیده خود را از نژادهای دیگر برتر میدانند. مانند نژاد یهود و نصاری کدهربسک از ایشان خود را نژاد برتر دانسته می‌کنند:

لَنْ يَدْخُلَ الْجَنَّةَ إِلَّا مَنْ كَانَ هُودًا أَوْ نَصْرِيًّا (۲)

"هیچ کس تا یهود و نصاری نباشد بهشت راه نمی‌یابد". و نیز می‌گویند:

كُونُوا هُودًا أَوْ نَصْرِيًّا تَهْتَدُوا (۳)

"یهود یا نصرانی باشید تا راه را یابید."

بهمین قسم عربهای دوره جاهلیت با وجود عقب افتادگی و فقر همه جا تبه، خود را بزراد برتری می‌پنداشتند. چنانچه قرآن کریم می‌فرماید:

كَذَلِكَ قَالَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ مِثْلَ قَوْلِهِمْ: (۴)

"(مشركان) نیز ما نندسخ ایشان گفتند."

و همین برتری جویی این ملت‌ها بود که در برابر حقایق دین مقدس اسلام تسلیم نمی‌گردیدند و در عصا حیرهمیسی مسئله تفوق ظلمی نژاد آلمان و یهود بود که باعث جنگ‌های خونین گردید. دین مقدس اسلام مسلمانی را از این عمل جداً ممانعت می‌نماید و در قرآن کریم می‌فرماید: آیات مبارک ذیل در تنقیح برتری جویی می‌توان اشاره کرد:

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ بِلِ اللَّهِ يُؤْمِنُونَ وَلَا يَبْغُونَ كَيْدًا (۵)

"آیا سوی کسانی ندیدی که نفس خود را بر کسی می‌کنند (خودستایی می‌نمایند) بلکه خدا و پند هر کس را بخواهند پاک می‌گردانند و با ایشان کمترین ستمی نمی‌نمودند."

فَلَا تَرْكَبُوا أَسْفَافًا يَمْشُونَ عَلَى الْمَاءِ وَإِنَّكُمْ لَفِي غَافِلَاتٍ (۶)

"پس خودستایی نکنید و به (حال) پرهیزکاران دانان نرساند."

وَيَوْمَ حُنَيْنٍ إِذْ أَعْجَبَتْكُمْ كَثْرَتُكُمْ فَلَمْ تُغْنِ عَنْكُمْ شِئًا (۷)

"و در روز حنین (نیز) آنگاه که شما را کثرت (جنگاوران) شما به تکمیت انداخت اما (آن کثرت جنگاوران) چیزی را از شما دفع نکرد."

فرعون که یکس از سردمداران کفر و نفاق بود همین خودخواهی و خودنمایی او بود که او و قوم او را در میان امواج دریا غرق ساخت و بعد از آن ابدی آخرت گرفتار کرد. قرآن کریم از خودنمایی وی چنین حکایت می‌کند:

إِنَّ فِرْعَوْنَ عَلَا فِي الْأَرْضِ وَجَعَلَ أَهْلَهَا شِيَعًا (۸)

"بیگمان فرعون در زمین سرکشی کرد و مردم آن را (بدسته‌ها بی) متفرق ساخت". و نیز می‌فرماید:

وَقَالَ فِرْعَوْنُ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُ مَا عَلِمْتُ لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرِي (۹)

"فرعون گفت: ای سررکان (دربار) برای شما جرح و خودخدا ی دیگری سراغ ندارم". و نیز می‌گوید:

وَأَنَّ فِرْعَوْنَ لَعَالٍ فِي الْأَرْضِ وَإِنَّهُ لَمِنَ الْمُفْرِقِينَ (۱۰)

"بدون شک فرعون در زمین سرکشی بود و او و اشراف کاران بود". و در سجده از هلاکت و ناسختی وی چنین حیر می‌دهد:

وَاعْرِفْنَا آلَ فِرْعَوْنَ وَكُلُّهُمْ ظَالِمِينَ (۱۱)

"قوم فرعون را عرق ما خیم و همه ستمکار بودند قوم خودخواه و دنیو مغرور و خودخواه بودند همگی خودخواهی‌شان سبب هلاکت‌شان گردید. قرآن کریم می‌فرماید:

قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا مِنْ قَوْمِهِ لِلَّذِينَ اسْتُضِعُوا مِنَ آمَنَ مِنْهُمْ أَتَعْلَمُونَ أَنَّ صَلَاتَ مَرْسَلٍ مِنْ رَبِّهِ قَالُوا إِنَّا بِمَا أُرْسِلَ بِهِ مُؤْمِنُونَ (۱۲) قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا بِالَّذِي آمَنْتُمْ بِهِ كَفِرُونَ (۱۳) فَعَقَّبُوا النَّاقَةَ وَعَتَوْا عَنْ أَمْرِ رَبِّهِمْ وَقَالُوا يُضِلُّهُمْ أَيْنَمَا نَعُدُّ نَأْيًا كَذَّبُوا مِنَ الْمُرْسَلِينَ (۱۴) فَآخَذَتْهُمْ رَجْفَةٌ فَأَصْحَابُوا فِي دَارِهِمْ جَحِيمًا (۱۵)

"آن کلان ستمکاران از قوم او که سرکشی کرده بودند محرومان. برای کسانی از ایشان که ایمان آورده بودند گفتند: آیا شما میدانید که ما نالغ از جانب پروردگار خویشی پیدا می‌رساند؟ آنها گفتند: ما و ما عبادت نجیده و فرستاده‌ها ایمان داریم. سرکشان گفتند: و انما ما منکر آنچه چیزی هستیم که شما می‌دانید اعتقاد دارید پس ایشان آن ماده دست‌تراپی کردند و آن را بر پروردگار خویش (گستاخند) سرپیچی کرده گفتند: ای نالغ اگر سووا فعلاً بیامی آنگاه کذب‌ان ما را و عید میدهی بیار. پس ناگهان زلزله، ایشان را گرفت و ایشان در سپیده دم در داخل خانه‌های خویش را پای درآمدند". و در مورد قوم عاد چنین می‌فرماید:

وَبَلَّغَ آدَامَ سَجْدَ وَإِبْرَاهِيمَ وَعَصَا سُلَيْمَانَ وَأَتَّبَعُوا مَرْكَبَ جِبْرِيلَ عَيْنِي (۱۶) وَأَتَّبَعُوا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا لَعْنَةً وَبِئْسَ الْقِيَمَةَ إِلَّا إِنْ آدَامَ كَفَرُوا وَارْتَبَهُمْ إِلَّا بَعْدَ الْعَادِ قَوْمَهُ هُوَ (۱۷)

"و این قوم عاد بود که آیات پروردگارشان را سکتیب و بیامیران او را نافرمانی کردند و فرمان هر سرکشی سیره‌کاری را پیروی نمودند. و لغت درین دنیا ایسا بر ادنیال کرد (از ایشان نام ننگی‌مانند) و در آخرت (سیر) بیگمان عاد به پروردگار خود کافر شدند. آنگاه با سید و روان دعا دوم قوم بود (از رحمت الهی)."

از بیامیران سلام، علی اللد علیه وسلم، در رسم خود سانی چنین روایت شده است.

۱- عَنْ عِيَّاضِ بْنِ جَسَّارٍ، رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى أَوْحَى إِلَيَّ أَنْ تَرَا ضِعْفًا حَتَّى لَا يَبْقِيَ أَحَدٌ عَلَى أَحَدٍ وَلَا يَفْخَرُ أَحَدٌ عَلَى أَحَدٍ (۱۴)

"از عیاض بن جسر، رضی الله عنه، روایت شده است که آنحضرت، صلی الله علیه وسلم، فرمودند: بیگمان خداوند بمن وحی نموده است که فروتنی کن تا کسی بر کسی ستم نکند و کسی بر کسی فخر فروشی ننماید."

عَنْ سَلَمَةَ بْنِ الْأَكْرَعِ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَا يَزَالُ الرَّجُلُ يَذْهَبُ بِنَفْسِهِ حَتَّى يُكْتَبَ فِي الْجَبَّارِينَ فَيُصِيبُهُ مَا صَابَهُمْ (۱۵)

"از سلمه بن اکوع، رضی الله عنه، روایت شده که آنحضرت، صلی الله علیه وسلم، فرمودند: همیشه است که شخصی خود را بر مرتبه بالاتر از مقام خود می انگارد تا اینکه در نزد خداوند از سرکشان نوشته می شود و بوی آن عذابی میرسد که به سرکشان میرسد."

شیخ فریدالدین عطار زرحمة الله علیه در مقدمه خود ستایی چه خوب گفته است:

خرد ستایی پیشه شیطان بود هر که خود را کم زند مرد آن بود
گفت شیطان من ز آدم به ترتم تا قیامت گشت ملعون لاجرم
از تواضع خاک مردم میشود نورش از سرکشی گم میشود
را نه شد ابلیس از مستکبری گشت مقبل آدم از مستغفری
شد عزیز آدم چراستتغفار کرد خوار شد شیطان چراستتکبار کرد
دانه پست افتد ز پر دستش کنند خرشه چون سر پر کشد پستش کند
ریا کاری:

ریا: ظاهری، چشم دیدی، ساختگی ظاهری، عمل و عملیکه با نیت خالص همراه نباشد و اخلاص بیدان محیط نگردد و نظری غیر از نظر الهی در آن باشد. ریا در اعمال و عبادت ظاهری باطن نظریه خلق داشتن و از حق محجوب گشتن را گویند و این در اصطلاح سالکان است و حد آن عمل خیر است، برای نما یا نذر به غیر و فرق بین ریا و سمعه آن است که ریا در کردار و سمعه در گفتار استعمال می شود. (۱۶)

اگر احسان کنی با مستحق کن نه از بهر ریا از بهر حق کن

(ناصر خسرو بلخی)

ای درونت برهنه از تقوی کز بیرون جامه ریا داری
(سعدی رحمه الله)

هر عملیکه از روی ریا و نطها صورت بگیرد در نزد خدا و بدهیج قیمتی ندارد. در اسلام از رزش هر عمل بستگی به انگیزه آن دارد و اهمیت عمل را نیت در مورد آن تشکیل میدهد، اسلام پیش از زهر جزیبه نیت و اخلاص یک مسلمان صد میگذارد. افراد با ایمان از نطها هر ریا کاری اجتناب میورزند و از خداوند متعال انجا منیکسورا در اموریکه پیشروا رند می طلبند.

خداوند جل جلاله ریا را تقبیح نموده و آنرا عمل نادرست و احمود کرده میفرماید:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَبْطُلُوا صِدْقَكُمْ بِالَّذِينَ كَذَّبُوا بِمَا لَمْ يُرَاءُ النَّاسَ وَلَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ (۱۷)

"ای مؤمنان، خیرات های خود را با منت گذاردن و آزار دادن باطل نکنید، ما نندکسیکه در رایی خود را ریا کارانه (برای زدن) به (چشم) مردم خرج میکند و بدهی خدا و دنیا با ایمان دارد و نه هم بیروز آخرت."

يُرَاءُ وَنَ النَّاسَ وَلَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ إِلَّا قَلِيلًا (۱۸)

"در برابر مردم ریا کاری میکنند و خدا و دنیا یاد میکنند مگر اندکی".
احادیث پیا پیا، صلی الله علیه وسلم، در مذمت ریا کاری:

عَنْ جُنْدُبِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سُفْيَانَ، رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، قَالَ - قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَنْ سَمِعَ اللَّهُ بِهِ وَمَنْ يَرَأِي يَرَأِي (۱۹)

"ارجنبند پس عبدالله پس سفیان، رضی الله عنه، روایت شده که آنحضرت، صلی الله علیه وسلم، فرمودند: کسیکه برای شهرت طلبی عملی را انجام دهد، خداوند او را در روز قیامت رسوا میکند و کسیکه از روی ریا عملی را انجام دهد، خداوند با او ظاهر نمودن ریا کار را رسوا او را (روز قیامت در برابر مردم) رسونده میسازد."

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: إِنَّ أَوَّلَ النَّاسِ يُفْضَى يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَلَيْهِ رَجُلٌ اسْتَهْدَأَ فَإِنِّي بِهِ فَعَرَفَهُ نِعْمَتُهُ، فَعَرَفَهَا، قَالَ فَمَا عَمِلَتْ بِهَا؟ قَالَ قَاتَلْتُ فِيكَ حَتَّى اسْتَهْدَأْتُ قَالَ: كَذَّبْتُ، وَلَكِنَّكَ قَاتَلْتِ لِأَنَّ يُعَالَ جَرِيحًا فَقَدْ قِيلَ، ثُمَّ أَمْرٌ بِهِ فَصُجِبَ عَلَى وَجْهِهِ

تولید سوطن کند و اندیشه‌ای که از روی بغض نباشد. (۲۱)

بدگمانی در برابر اعمال دشمنان :

وقتی قریبی از طریق دیگر چنان بدگمان ندکده هیچ گنجایش حسرتی باقی نماند، بنوقت است که سجد و محل استعجال هر سخن مخالف را بر خلاف مقصدی تعبیر میکند اگر چه سخن او احکامات متعدد بهیچودی را داند یا دانسان بدگمان ننه یک پهلوی بدی را از سخن او استنباط میکند و طبیعتاً و همیشه بسوی پهلوی بد میگردد و همین پهلوی بد وضعیت مخالف خود را قطعی و یقینی قرار داده بر قریب مقابل نهمت‌ها و ایرادات مستند که این کار را شرعاً تا روا و حرام است.

بدگمانی در برابر مسلمانان :

سبا بد مسلمان به برادر مسلمان خود بدگمان نباشد. دین مقدس اسلام از گمان بد در مورد دیگران منع میکند و اگر گمان بد نسبت به مسلمان بی‌در ذهن انسان ظهور کند بهترین راه حل آن این خواهد بود که در عمل سبا بد آنرا ترتیب ندهد و کوتاهی کند که گمان بد را در بسیاری از موارد از خود دور سازد با این معنی که برای هر عملی که در صورت آن ببینید و او عامل برادر مسلمان خود را بر نیکو بین و حد ممکن توجیه نماید و احکامات صحیحی که در مورد آن عمل وجود دارد در خاطر خود مجسم سازد تا با بدگمانی بد غلبه کند. خداوند جل جلاله در مورد گمان بد چنین میفرماید :

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِّنَ الظَّنِّ إِنَّ بَعْضَ الظَّنِّ إِثْمٌ (۲۲)

" ای مسلمانان از بسیاری از گمان‌ها بپرهیزید. بیگمانی بعضی از گمان‌ها است."

احادیث سبا میرا سلام، صلی الله علیه و سلم، در مورد :

صَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: إِيَّاكُمْ وَالظَّنَّ، فَإِنَّ الظَّنَّ أَكْذَبُ الْحَدِيثِ (۲۳)

" از ابوهریره، رضی الله عنه، روایت شده است که: آنحضرت، صلی الله علیه و سلم، فرمودند: از گمان‌ها بدجناب کنید زیرا گمان بد دروغ‌ترین سخنان است" امام سفیان ثوری یکی از علماء برجسته حدیث در تفسیر حدیث فوق چنین گفته است :

الظَّنُّ ظَنَانٌ فَظَنَّ إِثْمٌ وَظَنَّ لَيْسَ بِإِثْمٍ فَأَمَّا الظَّنُّ السَّذِيُّ هُوَ إِثْمٌ فَالَّذِي يظُنُّ ظَنًّا وَيَتَكَلَّمُ بِهِ وَأَمَّا الظَّنُّ الَّذِي لَيْسَ بِإِثْمٍ فَالَّذِي يظُنُّ وَلَا يَتَكَلَّمُ بِهِ (۲۴)

دو نوع گمان است، گمانی است که گناه محسوب

حَتَّىٰ الْيَقِي فِي النَّارِ، وَرَجُلٌ تَعَلَّمَ الْعِلْمَ وَعَلَّمَهُ، وَقَرَأَ الْقُرْآنَ فَأَيُّ بِيءٍ، فَعَرَفَهُ نِعْمَةً فَعَرَفَهَا، قَالَ: فَمَا عَمِلْتَ فِيهَا؟ قَالَ تَعَلَّمْتُ الْعِلْمَ وَعَلَّمْتُهُ، وَقَرَأْتُ فِيكَ الْقُرْآنَ قَالَ كَذَبْتُ وَلَكِنَّكَ تَعَلَّمْتَ لِقَالَ، عَالِمًا وَقَرَأْتَ الْقُرْآنَ لِقَالَ، هُوَ قَائِرٌ، فَقَدْ قِيلَ شَرُّ أُمْرِيهِ، فَسُجِبَ عَلَىٰ رَجُلِهِ حَتَّىٰ الْيَقِي فِي النَّارِ، وَرَجُلٌ رَسَعَ اللَّهُ عَلَيْهِ، وَأَعْطَاهُ مِنْ أَصْنَافِ الْعَالِ، فَأَيُّ بِيءٍ فَعَرَفَهُ نِعْمَةً فَعَرَفَهَا، قَالَ فَمَا عَمِلْتَ فِيهَا؟ قَالَ مَا تَرَكْتُ مِنْ سَبِيلِ نَحْبٍ أَنْ يَنْفَعَنِي فِيهَا إِلَّا أَنْفَعْتَنِي فِيهَا لَكَ، قَالَ كَذَبْتُ وَلَكِنَّكَ تَعَلَّمْتَ لِقَالَ هُوَ جَوَادٌ فَقَدْ قِيلَ شَرُّ أُمْرِيهِ فَسُجِبَ عَلَىٰ رَجُلِهِ، ثُمَّ الْيَقِي فِي النَّارِ (۲۰)

" از ابوهریره، رضی الله عنه، روایت شده است که از آنحضرت، صلی الله علیه و سلم، شنیدم که مفرمود: اولین کسی که در روز قیامت بر او حکم می‌شود مردیست که نهید شده و آورده می‌شود و نعمت‌های خود را با وی ستانند و او هم آنرا می‌ستاند میفرماید: در برابر آن چه کردی؟ میگوید: در راه تو جنگیدم تا نهید شدم، می‌فرماید: دروغ گفتی ولیکن جنگیدی تا گفته شود که او با جرئت است و این گفته شد پس در مورد وی دستور صادر شده و بی‌رویش کشانده شده و دوزخ انداخته می‌شود. و مردیست که علم آموخته و تعلیمش داده و قرآن خوانده و آورده می‌شود و نعمت‌های را با او می‌ماند و او هم می‌ماند میفرماید: در برابر آن چه کردی؟ میگوید: علم آموختم و آنرا تعلیم دادم و برای رضایت قرآن خواندم، میفرماید: دروغ گفتی لیکن علم آموختی تا گفته شود عالمی و قرآن خواندی تا گفته شود قاری هستی و این گفته شد پس در مورد وی دستور داده می‌شود و بی‌رویش کشانده شده و به دوزخ انداخته می‌شود. و مردیست که خداوند بسوی روزی فراخ و ثروت داده و از انواع مال بسوی ارزانی شده است و آورده می‌شود و او را آن می‌ستانند و او هم می‌ماند میفرماید: در برابر آن چه کردی؟ می‌گوید: هیچ راهی را که دوست داشتی در آن خرج نکردم، می‌فرماید: دروغ گفتی ولیکن این کار را کردی تا گفته شود که جواد است و این گفته شد و در مورد وی دستور صادر شده و بی‌رویش کشیده شده و به دوزخ انداخته می‌شود."

بدگمانی

بدگمانی: سوطن، نگران بودن، تسویس دانستن، آنچه

می‌شود و گمانی است که گناه همیابد. اولی: عبارت از گمانی است که بی‌خاطره انسان ظهور میکند و در موردی سخن می‌زند، این نوع گمان گناه ندارد. دومی: گمانی است که بی‌خاطره انسان می‌گذرد اما در موردی گفتگو و صحبت نمی‌کند این نوع گمان گناه ندارد.

مداحی

مداح: مدح کننده، ستایگر، کسی را سوسن (۲۵) مداحی و چاپلوسی از سانه‌های پستی و ذلت مداح بوده و نوعی از دروغ محسوب می‌گردد. و سیرا مکان دارد، اسباب تباهی و بربادی کسی که بوی مدح می‌سود، گردد زیرا امکان دارد در اثر مدحی که از او می‌شود افعال سود، مداح در واقع سه‌خطت را تمثیل می‌کند. (۱) بعضاً در مداحی خود آنقدر طرف مقابل را تعریف می‌کند که به او صدق نمی‌کند. پس مداح دروغ گفته است (۲) آنچه می‌گوید آن معنی نیست و این منافقت است. (۳) مداح طرف مقابل را به او ماضی ستایش و تعجید می‌کند که اکثر اوقات مبالغه‌آمیز و خود را در نظر آن شخص و نیز نظر دیگران بی‌حسیت می‌سازد پس مداح انسان بی‌حسیت است.

پیا میر، طلی الله علیه و سلم، در سوره جیسار رساله نموده اند:

عَنْ أَبِي مُوسَى رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، قَالَ سَمِعَ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ رَجُلًا يُنَبِّئُ عَلَى رَجُلٍ وَيُطْرِيهِ فِي الْمَدْحَةِ فَقَالَ أَهْلَكْتُمْ أَوْ قَطَعْتُمْ ظَهْرَ الرَّجُلِ (۲۶)

"از ابوموسی، رضی الله عنه، روایت شده که گفت: آنحضرت، طلی الله علیه و سلم، شنیدند شخصی، سخن دیگری را مورد ستایش قرار داده بود و در مدح آن بسیار مبالغه می‌نمود، آنحضرت، طلی الله علیه و سلم، فرمودند: او را هلاک نمودند و با پشت او را قطع کردید."

عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي بَكْرَةَ عَنْ أَبِيهِ أَنَّ رَجُلًا ذُكِرَ عِنْدَ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَأَتَى عَلَيْهِ رَجُلٌ خَبِرًا فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَمَحَلَّ قَطَعْتَ عَنْ صَاحِبِكَ يَقُولُ مِرًا إِنْ كَانَ أَحَدُكُمْ مَا دِحًا لَمْ حَالَةٍ فَلْيُقِلْ أَحْسِبُ كَذَا وَكَذَا إِنْ كَانَ يَرَى أَنَّكَ كَذَا لَكَ وَحَسِيبَهُ اللَّهُ وَلا يُزِيهِ عَلَى اللَّهِ أَحَدًا (۲۷)

"عبدالرحمن بسراپی بکره را بیدر خود روایت می‌کند که شخصی نزد پیا میرا سلام، طلی الله علیه و سلم، نام برده شد مردی او را مورد ستایش خویش قرار داد،

آنحضرت، طلی الله علیه و سلم، گفتند: وای بر سو کردن و صفت را قطع کردی این گفته را چند بار آنحضرت، طلی الله علیه و سلم، تکرار فرمودند، اگر یکی رسماً دیگری را با ضرورت مدح می‌کنند پس بگویند: گمان می‌کنم که او این چنین و آن چنان است اگر می‌دید که او همچنان است و خداوند ما را به کسده او است و هیچکس بر خداوند بر کسده مسود."

وَعَنْ هَمَّامِ بْنِ الْحَارِثِ، عَنِ الْمُقَدَّادِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَجُلًا جَعَلَ يَمْدَحُ عُثْمَانَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ فَعَدَّ الْمُقَدَّادُ فَجَاءَ عَلَى رُكْبَتَيْهِ فَجَعَلَ يَحْتَرِي فِي رَجَلَيْهِ الْحَصْبَاءَ، فَقَالَ لَهُ عُثْمَانُ مَا شَأْنُكَ؟ فَقَالَ: إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: إِذَا رَأَيْتُمُ الْمَدَاحِينَ، فَاحْتَرِي فِي وُجُوهِهِمُ التُّرَابَ (۲۸)

"ارهمام بسرحارث از مقداد، رضی الله عنه، روایت شده است که گفت: مردی شروع به ستایش حضرت عثمان، رضی الله عنه، کرد مقداد، رضی الله عنه، دورا نوسسد و شروع به پا سیدن سگریزه به روی نمود. حضرت عثمان، رضی الله عنه، به او گفت چه کار می‌کنی؟ گفت: آنحضرت، طلی الله علیه و سلم، فرمودند: چون مداحان و ستایگران را دیدید بروی آن خاک بپاشید."

وَعَنِ ابْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا أَنَّ نَاسًا قَالُوا لَهُ: إِنَّا نَدْخُلُ عَلَى سَلَطِينِنَا فَنَقُولُ لَهُمْ مَخَالَفَ مَا نَتَكَلَّمُ إِذَا أَحْرَجْنَا مِنْ عِنْدِهِمْ؟ قَالَ ابْنُ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا: كُنَّا نَعُدُّ هَذَا نِفَاقًا عَلَى عَهْدِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ (۲۹)

"از عبداللہ پسر عمر، رضی الله عنهما، روایت شده است که: گروهی از مردم به او گفتند که ما به پادشاهان ما وارد می‌شویم چیزهای بی‌مانه می‌گوییم (از مداحی و غیره) که مخالف است با آنچه که چون از پیش آن بیرون می‌شویم می‌گوییم؟ عبداللہ پسر عمر، رضی الله عنهما، گفت: ما این کار را در زمان حضرت محمد، طلی الله علیه و سلم، نفاق می‌شمردیم."

تکبر و غرور

(۳۰) تکبر و غرور: تکبر: بزرگی منی، خودبینی و کسافنی، غرور: از غرور و غرور با معنی فریب دادن، باطل خود را بسیدن، جبارت، حیل، کسی را بی‌بهره امیدوار کردن، آراسی خطا چنانکه گمان رود صواب است. تکبر و غرور (۳۱)

کلمه تکبر و استکبار محدوداً در ۶۲ جای قرآن کریم آمده است از جمله است: بقره، ساء، اعراف، قصص، ص، زمر، جاثیه، حشر و غیره که در سوره حشر از کبریا بی خداوند بنام المنتکبریا دسده و در ساء سرور از استکبار و غرور شیطان و افراد شیطان معنی چون فرعون، قارون و غیره مطالبی آمده است. اما غرور در قرآن مجید در حدود ۲۸ جای ذکر شده، از آن جمله است انفال، آل عمران، اسعاف، اعراف، فاطر و غیره که در آنها از غرور شیطان و دسیسا و افرادیکه فریب این دورا میخورند مباحثی بیان آمده است. تکبر و غرور نیز جنبه روانی داشته، اسبابهای مغرور بستن را بین مرض گرفتنند زیرا کبر، حس بغوی جو- بیست که شخص منکبر خود را بآن، بواسطه دارایی، رتبه، داشتن آبا و اجداد عالیقدر، فضیلت علمی مسخ می شمارد و توقع دارد که مورد احترام همگان قرار گیرد، بیگانه چیزیکه ابلیس را از آن مقام و ولای کدبا تشریح فرمائید خدا پیدا کرده بود در صفوف فرستگان جای داشت فرود آورد کبر و غرور وی بود. خداوند متعال در داستان ابلیس یا شیطان تکبر را بخومی تسبیل کرده است، شیطان خود را از آدم بهتر شمرد و گفت:

أَنَا خَيْرٌ مِنْهُ خَلَقْتَنِي مِنْ نَارٍ وَخَلَقْتَهُ مِنْ طِينٍ (۳۲)

" من از او بهترم مرا از آتش آفریدی و او را از گل" شیطان فکر میکرد که خداوند وی را از آتش که پاک است آفریده در حالی که اسباب را از گلی بویناک آفریده است. **وَأَلْقَى خَلْقَنَا الْإِنْسَانَ مِنْ صَلْصَالٍ مِنْ حَمَإٍ مَسْنُونٍ (۳۴)** " بیگمان انسان را از گل آلوده آفریده شد پسوی منغیری آفریدیم."

ولی شیطان از اینکه خداوند بیا وجودا بیکه مخلوقش قاتش منشا و آغا رفیعی داشته باشد در آنها چیزهای عالی را بپودیده میگذارد، انکار و ریزد پسرا خداوند به آدم علم اشیا را آموخته بود.

وَعَلَّمَ آدَمَ الْأَسْمَاءَ كُلَّهَا (۳۴)

" خداوند برای آدم اسمای (اسرار) اسباب را آموخت."

شیطان در واقع میخواست با سه مقدمه از قبول فرمان پرور- دگاران و زرد، اول اینکه من از آتش آفریده شده ام و آدم از گل که این یک واقعیت بود. چنانچه قبلاً تذکر داده ام، دوم اینکه آنچه را از آتش آفریده شده را آنچه از خاک آفریده شده بر سر است، چرا که آتش سرف از خاک است.

سوم اینکه هرگز نباید به موجودا سرف دسوردا ده شود که در برابر غیرا سرف سجده کند، و تمام اسباب شیطان درین دو مقدمه حیر بود. زیرا اولاً آدم تنها از خاک نبود بلکه عظمس از آن روحی بود که رجا است خداوند در آن دمیده شد، و گمره خاک کجا و بنهمه امتحار و استعداد و ناکامل از کجا. ثانیاً: خاک نه تنها کمرا را آس

سست، بلکه به مراتب برتر از آنست، تمام زندگی و حیات و منابع حیاتی از خاک میروید، گیاهان و گلها و تمام موجودات زنده از خاک مدد میگیرند، تمام معادن گرانبها در دل خاک نهفته شده است، در حالی که آس با تمام اهمیت که دارد هرگز به پای آن نمیرسد و تنها ابزار است برای استفاده کردن از منابع طاقی، آسهم ابزار خطرناک و ویرانگر، علاوه بر آن مواد سزاغالیاً از برکت زمین بوجود آمده (هیرم، ذغال، نفت و مانند آنها)، از اسنان آدم در قرآن مجید ویر خورد شیطان با او میوان به کنته تکبر و غرور پی برد. شیطان در اسر غرور خود ارف ملائکه خارج ساخته سد و به زمین سغرو اسناد. هر منکبر خود سنا در حقیقت خود را از مقام اعلا آد میت به صغرا جه مذلت فرو میبرد.

اینک آیاتی چند از قرآن مجید درباره هکبر و غرور:

وَلَا تَسْخِ فِي الْأَرْضِ مَرَحًا إِنَّكَ لَنْ تَخْرِقَ الْأَرْضَ وَلَنْ تَبْلُغَ الْجِبَالَ طُولًا كُلُّ ذَلِكَ كَانَ سَيِّئُهُ عِنْدَ رَبِّكَ نَكْرُهًا (۳۵)

" و بر زمین خرامان (بناکبر) راه مرو، بیگمان سونمیواسی زمین را بسگافی ونه (هم) در دراری به کوهها میرسی. ار همه اینها، بدی آن نزد پروردگار سونا پسندست."

إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ مَنْ كَانَ مُخْتَالًا فَخُورًا (۳۶)

" خدا که خداوند منکبر و خود سنا را دوست ندارد، **إِنَّمَا السَّبِيلُ عَلَى الَّذِينَ يَظْلِمُونَ النَّاسَ وَيَبْغُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ أُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ (۳۷)**

" بیگمان راه (ملاط) برکسانی است که به مردم سدم میکنند و در زمین بهما حق سفاوت میسایند، برای آنها عذاب دردناکی است."

حضرت رسول اکرم، صلی الله علیه وسلم، سبب غرور و تکبر را سبباً تسبیح کرده اند:

عَنْ عِيَّاضِ بْنِ حِمَارٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى أَوْحَى إِلَيَّ أَنْ تَرَأَوْا حَتَّى لَا يَبْغِيَ أَحَدٌ عَلَى أَحَدٍ وَلَا يَفْخُرُ أَحَدٌ عَلَى أَحَدٍ (۳۸)

" از عیاض بن سرحمار، رمی اللدعند، روایت شده است که: آنحضرت، صلی الله علیه وسلم، فرمودند: بیگمان خداوند سحی نموده است که فروسی کنسید ساسکی، دیگری را مورد ستم قرار ندهد و کسی بر کسی سناز و سحر نکند."

عَنْ ابْنِ مَسْعُودٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ

وَسَلَّمَ قَالَ ، لَا يَدْخُلُ الْجَنَّةَ مَنْ كَانَ فِي قَلْبِهِ مِثْقَالُ ذَرَّةٍ مِنْ كِبَرٍ
فَقَالَ رَجُلٌ ، إِنَّ الرَّجُلَ يُحِبُّ أَنْ يَكُونَ تُرْبَهُ حَسَنًا وَتَعَلُّهُ
حَسَنَةً ، فَقَالَ : إِنَّ اللَّهَ جَمِيلٌ يُحِبُّ الْجَمَالَ الْكِبَرُ بَطَرُ الْحَقِّ وَ
عَمَطُ النَّاسِ (۳۹)

" ارعبداللہ پسر مسعود ، رضی اللہ عنہ ، رواست
سده است کہ : آنحضرت - صلی اللہ علیہ وسلم ، فرمودند ؛
کسیکه با ندامت در یک ذره کبر در دلش با سدیہست داخل
نمگردد ، مردی گفت : جسکی دوست میدارد کدلیاس
وگفتن پسندیده باشد . آنحضرت - فرمودند : خداوند
زیباست وزیبایی را دوست میدارد ، کبر و کسبی در
برای برحق وحقیر سمردن مردم است ."

چنانچه دیدیم آیات قرآنی و احادیث نبوی تکبر
و فخر فروسی را محکوم کرده است . انسان تکبر و معروف
نا ما دامیکه از کبر و خودنویس نگردد از بعضی
اخروی بہت حظ و بهره یی گرفتہ میشود . پسر سمرق
حضرت سعدی ، رحمۃ اللہ علیہ ، تکبر و فخر فروسی را
جنسی مذمت نموده است :

تکبر ممکن زینهارای پسند
تکبر زدانابودن پسند
تکبر بود عادت جاہلان
تکبر عزازیل را حصار کرد
کسی را کہ خصلت تکبر بود
سرش پر غرور از تصور بود
تکبر بود مایہ مدبری
چردانی تکبر چہر امیکنی
تکبر نیاید از صاحب دلان
بزدان لعنت گرفتار کرد
شرش پر غرور از تصور بود
تکبر بود اصل بد گوئی
خطامیکنی و خطامیکنی

حرص و آرزو

حرص :

حرص : آزمندی ، آزمندگی ، آرزو شدن ، ربا داری جویی ،
و نمان دادن شد غلیظ بہ مقصود و ربا داری غنا و اہتمام
بہ موجود ، در اصطلاح صرف ، ہمانوی میگوید : سورد
سالکان صدقہ غنا است . و آن خواہنا رندان رواں نعمت
غیر باشد . و برخی گفته اند خواہنا رندان نبودن نعمت و رزق
غیر مقوم است . حرص خواہنا رندان چیرہست با بکار
بردن کوسن بسیار برای رسیدن بدان سی . ارباب
ربا ضی گفته اند کہ حرص نزد دان نمودن ان سعیرنا پسندی
است در ذات انسانی . (۴۰)

آن :

آرزو : ربا داری جویی ، ربا داری جویی ، آرزو خواہی . خواہش
بسیار از ہر چیز ، طمع ، ولع ، حرص ، سح ، سح جمعی (۴۱)
حرص و آرزو ، بخل و حسد ، تکبر و غرور و حمید و اسی سحر
دارد . اما نہای حرص و بخل و کسد و غرور و معروف و سوردہ
نما یلاب فطری مان بدکارہای صفتی اربکا رقائی صفت
ربا در مییابد .

سویہا و رقیبوں آلمای در ابر خود نیام " اصول
اخلاق " مذکور میشود کہ آدمیان ، نما یلاب فطری بد خود
پسندی و بد خواہی یا رأفت و نیکوکاری دارند . یکفہ
کا لواریں فیلسوف دیگر ، در جا معہ خود پسندی را می
نوان یافت کہ بد بختی یا خوب بختی ہموغان مان مطلقاً
برای انسان بی نفا و است و کما سی پسر ہند کہ در
سازہدہ روح و بیوا یی دیگران لذت میبرد و حتی آسرا
با دست خود برمی انگیزد . بر عکس اسرا درونی سحر
وجود دارد کہ حقیقتاً آرزو و سیرہ روزی دیگران روح
میبرد . ہر انسان کہ در دنیا می آید با غریبہای
کونا کونی از قبیل برسی ، خصم ، خود سایی ، بختی ،
خود سایی و امثال انہا غریب وجود میکند و ہر یک اربس
غریبہا سعفا رجدہ پیدا شد میابد و ہر یکہ جدیاب
غریبی بد شرایط محیطی در نما س میشود این احتیاج
و جمعیت انہا را " مجموعہ نفسی " میگویند . مجموعہ
نفسی اردو غا مل بوجود نما پدیک غا مل آن عبارات است
ار محیط ، خواہندہای با سد و خواہ شخصی و مفکوردہ و غا مل
دیگر عبارات است از ارب یعنی جدیاب غریبی ، (۴۲)

حرص پیدا جویی یک عمل نامانندہ شدہ بلکہ
اسرا رخلای صفتی جدیدہ دنیا و میدواری طولانی برای
بقای خویش و غوطہ خوردن در سہو ، با و ما دیا و مقسوم
کردیدن بد جا د . صفت و مقام است کہ اسلام آسرا سفیح
سکند . اما حرص کہ بسطور کارہای خیر و سفعت غا مہ
با سد علاوہ ہر انکہ سفیح شدہ قابل تحسین و سعید نہیں
بودہ است . فراتر کہ در اوصاف پیا میرا سلام ، صلی اللہ
علیہ وسلم ، صفر ما ید :

لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِّنْ أَنْفُسِكُمْ عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ حَرِيصٌ عَلَيْكُمْ
بِالْمُؤْمِنِينَ رَؤُوفٌ رَحِيمٌ (۴۳)

" بیگانگان از خود شما ، بسما پیا میری آمدہ است ؛
رنجہای شما بر وی سخت است بد (خبر) شما حرص است و سحر
سوسان رؤوف (رحیم) . و سیر میفرما ید :

وَمَا أَكْثَرَ النَّاسِ وَلَوْ حَرَصْتَ بِمُؤْمِنِينَ (۴۴)

" اگر چہ تو حرص نما یی (اصرار روزی) اکثر مردم
ایمان نمی آورند " .

ار پیا میرا سلام ، صلی اللہ علیہ وسلم ، در حدیثی چنین
آمده است :

وَمَنْ آتَىٰ رِضَىٰ اللَّهِ عَنهُ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: مَنْهُرَمَانٍ لَا يُسْعَانِ مِنْهُنَّ فِي الْعِلْمِ لَا يُسْعُ مِنْهُ وَمَنْهُرَمَانٍ فِي الدُّنْيَا لَا يُسْعُ مِنْهَا (۲۵)

"اراس ، رضی اللہ عنہ ، روایت ہے کہ آنحضرت ، صلی اللہ علیہ وسلم ، فرمودند : دو حریس اند کہ بیرون نمانند . حریس علم و دانش کداری ارا - دنی) علم و دانش بیرون نمانند و حریس دنیا کداری ارا (ریا دنی) دنیا بیرون نمانند . و در اسیری ار عبد اللہ بن مسعود ، رضی اللہ عنہ ، جس نے نقل کیا ہے کہ اس :

وَعَنْ عَزْرٍ قَالَ قَالَ عَبْدُ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ مِنْهُرَمَانٍ لَا يُسْعَانِ صَاحِبِ الْعِلْمِ وَصَاحِبِ الدُّنْيَا وَلَا يُسْتَرِيَانِ أَمَّا صَاحِبُ الْعِلْمِ فَيَنْدَادُ رِضَىٰ لِلرَّحْمَنِ وَأَمَّا صَاحِبُ الدُّنْيَا فَيَمَادِي فِي الطَّمَانِ ثُمَّ تَرَأَ عَبْدُ اللَّهِ : « كَلَّا إِنَّ الْإِنْسَانَ لِيَطْغَىٰ أَنْ رَأَاهُ اسْتَفْتَىٰ » قَالَ وَفَالِ الْآخِرُ « إِنَّمَا عَشَىٰ اللَّهُ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمَاءُ » . (۲۶)

"ارزون روایت ہے کہ عبد اللہ بن مسعود ، رضی اللہ عنہ ، کہتا ہے : دو حریس اند کہ بیرون نمانند . حریس علم و حریس دنیا اما ہر دو پرستند ، حریس علم حوی و رضای پروردگار حوی را کما فی سن کند و حریس دنیا در طمان و سر کسی خود می آفراند . سپس عبد اللہ ، رضی اللہ عنہ ، ابن آدم را نکرا نلاؤ - کرد (ہرچنان است بیگمان انسان طمان میکند و می کند خود را بی ساری نماند) و گفت : خداوند در مورد حق دیکر کہتا ہے : بیگمان از خداوند ، همانا اندکان دانستند او میرسد ."

ار حدیث مبارک و اترحا مدحوی دانستند می شود کہ حریس مذموم همان حریس سدید و مغرط است کہ مستطوریست دست آوردن دنیا را ن کار کرمند می شود کہ ما مع سنا می و بیستار سنا میگردد و ارا رنظا بعد ارا آفرینس ، ارا رزمین و کفسی های وجود حودس یا رمیدارند حریس در طلب علم ، کارهای خیر و معید .

خداوند در قرآن کریم کسی کہ خود را ارا حریس با حایر با زمیدارند چنین توصیف نموده است :

وَأَنْفِقُوا خَيْرًا لِّأَنْفُسِكُمْ وَمَنْ يُؤْتِكُمْ شَيْءٌ فَمِنْ تَحْتِهَا يَدُ الْمُنْفِقِينَ (۲۷) " و (در راه خدا) خرج کنید برای شما بهر اسب و کما نیکه اریخل و حریس خویش با زدا سہ دندی ایساند رسگار . " و بیبر میفرماید : وَيُؤْتُونَ عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ وَلَوْ كَانَ بِهِمْ خَصَاصَةٌ وَمَنْ يُؤْتِكُمْ شَيْءٌ فَمِنْ تَحْتِهَا يَدُ الْمُنْفِقِينَ

قَالَ لَيْكَ هُمُ الْمُنْفِقُونَ (۲۸)

"آنها (مهاجران) را بر حوینس مقدم مدارند اگر جدا سنا ن احساج سیدی هم با سدوکا نیکه (خداوند) آنها را اریخل و حریس خویش با زدا سہ دندی ایساند رسگار ."

ارینا صرا طام ، صلی اللہ علیہ وسلم ، در رسد جیس ممان نده است :

عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: اتَّقُوا الظُّلْمَ فَإِنَّ الظُّلْمَ ظلماتٌ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَاتَّقُوا الشُّحَّ فَإِنَّ الشُّحَّ أَهْلَكَ مَنْ كَانَ قَبْلَكُمْ حَمَلْتُمْ عَلَىٰ أَنْ تَسْجُرُوا إِيْمَاءَهُمْ وَاسْتَحْلُوا مَحَارِبَهُمْ (۲۹)

"ار جابر ، رضی اللہ عنہ ، روایت ہے کہ : آنحضرت ، صلی اللہ علیہ وسلم ، فرمودند : ار ظلم سیرھیرید ، زیرا ظلم با ریکہای روز قیامت است و از حریس و آرمندی سیرھیرید ، زیرا حریس مردمی را کندیس از سنا بودند هلاک ساخت ، ایسانرا و دار نمودن حویهای سا سیرھیرید ، و محارم سا سرا حلال سمارند ."

بیر معرفت سح مبلغ الدین سعدی سیراری رحمد اللہ علیہ صحت رسدی حریس را جیس سحیل سحودہ است :

ایسانملا کسہ در دام حریس ندهست لایغسل ارجسام حریس نکس سمرنا مع بہ تحصیل مال کہ ہم سرخ گوہر سنا سدنقال فرآی کن کہ در سید حریس افناد دہد حریس رسدگانی سہ نداد کرسم کدا موال فاروس سرات ہمہ صرع سگون سرات حواہی سدا جر کر سنا رجا ک جوبیجا رکان سنا دل در دنا ک جراتی کداری رسودای زر جراتی سکی سنا رحمت جوجر جراتی سکی محنت اریہر مال کند حواہد سدن سنا کھان یا یما ل چان داده ای دل بسفں درم کہستی زدن سندیم و سدم چان عا سق روی زر گسہ کہ سوربدها حوال سرتسہ چان گسہ صیدیہر سکار کہ یاد سنا در روز سمار سنا دادل آن فروما یاد کہہ زبہر دنیا دہد سنا سنا

بخل

بخل: زفتی کردن، منع کردن و اماک کردن "از سخاوت بازداشتن" (بی لیاقتی، ناسایستگی) زفتی ضدجوانمردی وجود. بخل منع از مال خویش و شح بخل از مال دیگران است و گفته اند. بخل سرک ایثار هنگام حاجت است و محوصفاً ناسای و اسباب عادات حیوانی است. (۵۰)

بخل از اوصاف زشت و ناپسندیده، بخیل در جمع آوری و نگاهداشت ثروت میکوشد و از خرج کردن در راه - خدا خودداری میکند، اعتماد خود را از خدا سد قطع می نماید و فکر میکند که اگر مال خود را در راه خدا به مصرف برساند ناساوار و مجاح خواهد کردید. بخیل ارجا معصه تجرید میگردد، زیرا بکارهای عام المصطفی هم نمی گیرد و از راهی خودبه مصالح اجتماع مصرف نمی نماید و حقوق مستحقان را نمی پردازد، دارای های بیکه حقوق واجب آنها پرداخته نشود و اجتماع از آن اسفاده نکند و تنها در هدفهای فردی و گاهی از آن در مصارف جمعی آمیزی کار گرفته شود، در اسلام جررت جبر و رسیدن برای صاحب آن چیزی خوانده شده است زیرا اسفاده از مال و ثروت حدود معینی دارد و از آن کمیکردن، باعث وبال و زیان برای شخص میگردد. خداوند جل جلاله میفرماید:

وَلَا يَجْسِبَنَّ الَّذِينَ يَبْخُلُونَ بِمَا أَنَّهُمْ آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ هُوَ خَيْرٌ لَّهُمْ بَلْ هُوَ شَرٌّ لَّهُمْ سَيُطَوَّقُونَ مَا بَخُلُوا بِهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَلِلَّهِ مِيرَاثُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ (۵۱)

"آنها بیکه بر آنچه خداوند از فضل خویش بدایان ارزانی کرده بخل میورزند نسیباید این کار را بخیر خویش بنهند و تبدیلکه این سزیا ن شان است بزودی در روز قیامت چیز بیکه به آن بخل ورزیدند تطوق (گردن) شان میکشرد. میراث آسمانها و زمین از آن خدا است. و خدا با جسد میکند آگاه است." و نیز میفرماید:

الَّذِينَ يَبْخُلُونَ وَيَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبُخْلِ وَيَكْتُمُونَ مَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُهِينًا (۵۲)

"آنها بیکه بخل میورزند و مردم را به بخل فرا می خوانند و آنچه را خداوند از فضل خویش به آنها اعطا کرده است پنهان میکنند، بیگمان ما برای کافران عذابهای اهانته آمیز مهیا ساختیم."

در حدیثی چنین نقل شده است:

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: السَّخِيُّ قَرِيبٌ مِنَ اللَّهِ قَرِيبٌ مِنَ الْجَنَّةِ قَرِيبٌ مِنَ

النَّاسِ بَعِيدٌ مِنَ النَّاسِ وَالْبَخِيلُ بَعِيدٌ مِنَ اللَّهِ بَعِيدٌ مِنَ الْجَنَّةِ بَعِيدٌ مِنَ النَّاسِ قَرِيبٌ مِنَ النَّاسِ وَالْجَاهِلُ السَّخِيُّ أَحَبُّ إِلَى اللَّهِ مِنَ عَائِدِ الْبَخِيلِ (۵۳)

"از ابوهریره، رضی الله عنه، روایت شده است که گفت: آنحضرت، صلی الله علیه وسلم، فرمودند: سخی سردیکه خدا و جنت و مردم و دورا رآس دورج می باشد. و بخیل دورا ز خدا، جنت و مردم و سردیکه به آس میاید. در نزد خدا سخی جاهل بهتراست از عابد بخیل. پیر معرفت سعدی رحمه الله علیه در مذمت بخیل چه خوب گفته است:

اگر چرخ گردد بکام بخیل در اقبال باشد غلام بخیل
و گردن کفش گنج قمار و بون و گرتا بعش ربع مسکون بود
نیرزد بخیل آنکه نامش بری و گرتا روزگارش کند چاکری
مکن التفاتی بمسال بخیل مبرنام مال و منال بخیل
بخیل ارچه باشد ترا نگر مال بخواری چو نفلس خورن گوشمال
سخیان ز اموال بر میخورند بخیلان غم سیم و زهر میخورند

حسد

حسد: بدخواهی، بدخواستن، رشک بدخواستن برای کسی، مسای زوال کسی را کردن، خواهش زوال نعمت دیگری، رشک جمعی. حسد زدا هل بلوک حواس زوال نعمت محدود باشد. حسد نیکوترین افعال شیطان است، و رشک نیرین افعال انسان. حسد است که زوال نعمت دیگری خواهد و آن در جمیع مذاهب حرام است و اکثر زوال آن بخواد و بر خود نیز مثل آن خواهد حرام باشد و آخر: عبطه خوانند. (۵۴) هرگاه شخصی آرزو میکند همان گوید که دیگران دارند و هم ناسد باشد پس چالب عبطه خوانده میشود و سرعاً ما سعی ندارد مخصوصاً و فنیکه از آن برای اهداف عالی استفاده کردد، زیرا انسان را به تلاش و کوشش سازنده و امیدارد. (۵۵)

در حقیقت یکی از بزرگترین ناراحتیهای انسان در زندگی دنیا که سرچشمه جنگ و جدال میشود و تلفات جانق و مالی بسیار می آورد و مغل آرا من میگردد همانا حسد یا کینه نوزی است. کسانی اند که در زندگی دنیا کمبود مادی ندارند ولی از رفاه دیگران رنج میبرند.

خداوند جل جلاله، در مذمت حسد چنین میفرماید:

أَمْ يَحْسُدُونَ النَّاسَ عَلَى مَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ (۵۶)

"آیا مردم، بهسبب آنچه خداوند بدایان از فضل خود داده حسد می ورزند." و نیز میفرماید:

وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ ۝ (۵۷)

"(بنا ه مبرم) از شر هر حسودی هسكا مېكه حسدى وړزد."

احاديث بېا مېرأ سلام ، صلى الله عليه وسلم ، در مورد حسد :

عَنْ أَنَسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: لَا تَبْغَ عَصْرًا، وَلَا تَحَاسِدُوا، وَلَا تَدَابِرُوا، وَلَا تَقَاطُرُوا وَكُونُوا عِبَادَ اللَّهِ، إِخْرَانًا، وَلَا يَجُلُ لِمُسْلِمٍ أَنْ يَهْجُرَ أَخَاهُ فَوْقَ ثَلَاثَ (۵۸)

"از انس ، رضی الله عنه ، روایت شده است که آنحضرت ، صلى الله عليه وسلم ، فرمودند : با یکدیگر دشمنی ، حسد و قطع رابطه ننموده پست نکنید ، وای بندگان خدا ، با هم برادر یا سید و بری هیج مسلمانی روا نیست که بیس از سر و زبیرا درس را ترک کند (با او سخن نزنند) ."

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: أَيُّكُمْ وَالْحَسَدُ، فَإِنَّ الْحَسَدَ يَأْكُلُ الْحَسَنَاتِ كَمَا تَأْكُلُ النَّارُ الْحَطَبَ، أَوْ قَالَ الْعُصْبُ (۵۹)

"از ابوهریره ، رضی الله عنه ، روایت شده است که : آنحضرت ، صلى الله عليه وسلم ، فرمودند : اگر حسد بپرهیزید ، برپا حسد نیکی ها را میخورد و هماغوی که آتش هیزم یا ، علف ، را میخورد ."

خشم و غضب

خشم و غضب : خشم گرمش ، خشمگین خلاف حسودی ، نغمیری است که هنگام غلبان خون قلب حاصل شود یا آن سه نفسی یا بدویا حرکت نفس است و میدا آن اراده استقام است و با غضب حالتی است که موجب حرکت نفس است و مبدأ آن حالت اراده استقام میباشد (۶۰) و در (۲۱) سوره قرآن کریم غضب تذکریا فته که اکثر آنها در مورد غضب خداوند به کفار و پهنده های ناسپاس است از جمله است بقره ، آل عمران ، اعراف ، انفال و غیره

خشم و غضب از خطرناکترین حالتی است که در انسان عارض میگردد و گاهی اوقات اگر جلو خشم گرفته نشود انسانا نرا به ارتکاب اعمالی وادار میسازد که نتیجه آن بجز حرمان از رحمت خدا و نندوگناه چیری دیگری نمی باشد . خداوند جل جلاله وقتی اوقات بندگان مخلصی و پرهیزکاران را میبیند که از اوقات ساین سر و بردن خشم را و اعتماد مسازد میفرماید :

وَسَارِعًا إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكَ وَجَنَّبَكَ عَصْيَهَا السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ إِعْدَتَ لِلْمُتَّقِينَ ۝ الَّذِينَ يَنْفِقُونَ فِي السَّرَّاءِ وَالضَّرَّاءِ وَالْكُظَّيْنِ الْعَنُيْبِ وَالْعَافِينَ عَنِ النَّاسِ ۗ وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ۝ (۶۱)

" برای (بدست آوردن) آمرزش پروردگار حسود و پهنسی بسا بید که پهنای آن (معا دل تمام) آسانها و زمین (و) برای پرهیزکاران آما ده شده است . آنها بیکه در رفاه و عسرت (باندست و دل فراح) خرج میکنند و خشم (خود) را فرو میخورند و مردم را عفو میکنند و خدا و بندیکوکاران را دوست میدارد ."

علامه جلال الدین سیوطی در تفسیر آیة مبارک داساسی را جیبی نقل میکند :

یکی از بردگان امام حسین ، رضی الله عنه ، به هنگام مېكه آب روی دست امام میریخ طرف آب آردن پس افسا دست امام حسین را مجروح ساخت ، امام حسین از روی خشم سر بلند نمود ، برده بلافاصله گفت : خداوند در قرآن میفرماید : " والکاطمین العیظ " امام فرمود خشم خود را فرو بردم ، عرض کرد " والکاطمین عن الناس " امام فرمود سورا بخشیدم خدا سورا بخشد ، او مجدداً گفت : " واللذیحب المحسنین " امام فرمود : سورا در راه خدا آزا دکردم (۶۲) . خداوند جل جلاله در قرآن کریم یکی از مزیای موم العاده اهلای آنحضرت صلى الله عليه وسلم ، را برمدلی و فرو خوردن خشم بر سرده است میفرماید :

وَلَوْ كُنْتَ فَظًّا غَلِيظًا لَفَقَضْنَا مِنْ حَوْلِكَ (۶۳)

" اگر تندخوی یا سخت دل میبودی اطراف تو براکنده میدند ."

از بنا مبرأ سلام ، صلى الله عليه وسلم ، در رابطه با موضوع چند حدیث نقل گردیده است :

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَجُلًا قَالَ لِلنَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَوْصِنِي قَالَ لَا تَغْضَبْ فَرْدًا مَرَارًا قَالَ لَا نَغْضَبُ (۶۴)

" از ابوهریره ، رضی الله عنه ، روایت شده است که : مردی رسول خدا گفت : مرا نصیحت کن ، آنحضرت به سکرار برابر فرمودند : غضب مکن ."

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: لَيْسَ الشَّدِيدُ بِدَالِقِ الرَّعِيَةِ إِنَّمَا الشَّدِيدُ الَّذِي يَمْلِكُ نَفْسَهُ عِنْدَ الْغَضَبِ (۶۵)

" از ابوهریره ، رضی الله عنه ، روایت شده است که : آنحضرت ، صلى الله عليه وسلم ، فرمودند : نیرو :

مندی بزور قوت حریف را مغلوب تا حسن نسبت بلدکند
نیرومند حقیقی کسی است که در وقت بروز غلب بر نفس
خود حاکمیت پیدا کند .

وَعَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا - قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى
اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَا تَجَرَّعَ عَبْدٌ أَحْضَلُ عِنْدَ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ مِنْ
مِنْ جُرْعَةٍ غَيْظٍ يُكْظِمُهَا ابْتِغَاءَ وَجْهِ اللَّهِ (۶۶)

" از عبدالله پسر عباس ، رضی اللہ عنہما روایت
شده است که : آنحضرت ، صلی اللہ علیہ وسلم ،
فرمودند : هیچ چیزی در نزد خدا و سدا فرمودن جسم
که بمنظور رضای خدا صورت میگیرد بهتر نیست ."
شیخ عطار رحمة اللہ علیہ در مدت جسم چد خوب
گفته است :

لذت عمرت اگر باید بدهر باش دلم پر حذر از خشم و قهر
چون نگر در خلق با خوی تو راست گری بخیل مردمان ساز عداوت

این نکته قابل تذکر است که خشم و غضب اگر چه
منظور برای دادن دین خدا و یا در برابر کسی صورت
بگیرد که حریم شریعت اسلام را پایمال نموده اند جوار
دارد بلکه در همجو موارد خشم و غضب را مورد پسنددهی
باشد . در حدیثی بی بی عایشه ، رضی اللہ عنہا ،
حالاتی را که بر پیا مبرای سلام ، صلی اللہ علیہ وسلم ،
غضب طاری میکرد چنان توصیف نموده است :

عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا أَنهَا قَالَتْ: مَا صَرَبَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى
اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ شَيْئًا قَطُّ بِيَدِهِ، وَلَا امْرَأَةً وَلَا خَادِمًا، إِلَّا
يُجَاهِدُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ، وَمَا يَبُلُ مِنْهُ نَيْمٌ قَطُّ فَيَنْتَقِمُ مِنْ صَاحِبِهِ
إِلَّا أَنْ يَنْتَهَكَ شَيْئًا مِنْ مَحَارِمِ اللَّهِ تَعَالَى، فَتَنْتَقِمُ لِلَّهِ تَعَالَى (۶۷)

" از بی بی عایشه ، رضی اللہ عنہا ، روایت
شده است که گفت : پیا میرا سلام ، صلی اللہ علیہ وسلم ،
هرگز کسی را بدست خویش نزدند ، نه زنی را و نه (هم)
خادمی را بجز در جها در راه خدا ، هیچ بجای برسان
نشد که از ما حب آن (متجاوز) انتقام گرفتند یا بد مکر
اینکه به حریم شریعت الهی تجاوز کرده باشند (آنحضرت ،
صلی اللہ علیہ وسلم) فقط برای (خویش) خدا انتقام
گرفته باشد ."

حدیثی که به روایت آنس ، رضی اللہ عنہ ، آمده
است دلیل بزرگی به تائید گفته بی بی عایشه ، رضی
اللہ عنہا ، میباشد .

وَعَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ كُنْتُ أَمْسِي مَعَ رَسُولِ اللَّهِ

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَعَلَيْهِ بُرْدٌ نَجْرَانِيٌّ غَلِيظٌ الْجَاشِيَةَ
فَأَدْرَكَهُ أَعْرَابِيٌّ فَجَبَذَهُ بِرِدَائِهِ جَبَذَةً شَدِيدَةً ، فَظَنَرْتُ
إِلَى صَفْحَةِ عَائِشَةَ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ، وَقَدْ أَثَرَتْ
بِهَا حَاشِيَةَ الرِّدَاءِ مِنْ شِدَّةِ جَبَذَتِهِ ، ثُمَّ قَالَ يَا مُحَمَّدُ مَرِي
مِنْ مَالِ اللَّهِ الَّذِي عِنْدَكَ فَالْتَفَتَ إِلَيْهِ فَصَحَّكَ ثُمَّ أَمَرَ لَهُ
بِعَطَائِهِ (۶۸)

" آنس ، رضی اللہ عنہ ، روایت شده که گفت :
من همراه آنحضرت ، صلی اللہ علیہ وسلم ، میرفتم
بردی سحرایی دارای کتاره های غلیظ و سخت بر سانه
سوارک بود پس اعرابی ای بوی ، صلی اللہ علیہ وسلم ،
رسیده وردای سائرا گرفته به سختی کشید ، من بد کتاره
تا بد آنحضرت ، صلی اللہ علیہ وسلم ، ملفت شده بدستم
که کتاره ردا از بسکه به سختی کشیده شده بود بر آن اسر
گذاخته بود پس گفت : ای محمد ، بر ایام دستور دند
مال خدا و بد که نزد او است . آنحضرت ، صلی اللہ علیہ
وسلم ، بوی ملفت شده بسم نمودند و پس دستور دادند
که بوی چیزی داده شود ."

عنه البدری حالت عصیان آنحضرت ، صلی
اللہ علیہ وسلم ، را در حدیثی چنین با رکو نموده است :

عَنْ أَبِي مَسْعُودٍ عُنَيْبَةَ بْنِ عَمْرٍو وَابْنِ بَدْرَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ -
قَالَ: جَاءَ رَجُلٌ إِلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ: إِنِّي
لَأَتَأَخَّرُ عَنْ صَلَاةِ الصُّبْحِ مِنْ أَجْلِ فُلَانٍ مِمَّا يُطِيلُ
بِنَا فَمَا رَأَيْتَ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ غَضِبَ فِي مَرْعِظَةٍ
قَطُّ أَشَدَّ مِمَّا غَضِبَ يَوْمَئِذٍ، فَقَالَ: يَا أَيُّهَا النَّاسُ، إِنَّ مِنْكُمْ
مُنْفِرِينَ فَأَيُّكُمْ أَمَّ النَّاسَ فَلْيُجْزِ فَإِنَّ مِنْ رِدَائِهِ الْبِكْرُ
وَالصَّغِيرُ وَذَلِكَ الْحَاجَّةُ (۶۹)

" از ابو مسعود عنیه بن عمرو و بدری ، رضی اللہ عنہ ،
روایت شده است که گفت : شخصی بحضور پیا میرا سلام ،
صلی اللہ علیہ وسلم ، آمده گفت : من از سار مسح خود
را کنار میکشم اروا سطره فلانی به سبب آنکه ما را طولانی
میکند من هرگز آنحضرت ، صلی اللہ علیہ وسلم ، را سه
دیدم که در هیچ موعظه چنان غضبناک باشد که در آن روز
بودند ، پس فرمودند : ای مردم در میان شما کسانی
هستند که مردم را متنفر میسازند پس هر کدام ما گداید
مردم پس نمازی میدهند یا بد ما را کوبانند و کس را
در غضب او بررگسال ، کوچک و سار مند وجود دارند ."

پاړتی‌ها

- ۱- فرهنگ دهخدا ماده (خودستا و خودستا) ص ۸۴۹
- ۲- سوره بقره آیت ۱۱۱
- ۳- سوره بقره آیت ۱۳۵
- ۴- سوره بقره آیت ۱۱۳
- ۵- سوره نسا آیت ۴۹
- ۶- سوره نجم آیت ۳۲
- ۷- سوره نوبه آیت ۲۵
- ۸- سوره قصص آیت ۴
- ۹- سوره قصص آیت ۳۸
- ۱۰- سوره یونس آیت ۸۳
- ۱۱- سوره انفال آیت ۵۴
- ۱۲- سوره اعراف آیات ۷۵-۷۸
- ۱۳- سوره هود آیات ۵۹-۶۰
- ۱۴- صحیح مسلم
- ۱۵- سنن ترمذی
- ۱۶- فرهنگ دهخدا ماده (ربا)
- ۱۷- سوره بقره آیت ۲۶۴
- ۱۸- سوره نسا آیت ۱۴۲
- ۱۹- صحیح بخاری و مسلم
- ۲۰- صحیح مسلم
- ۲۱- فرهنگ عمید ماده (گمان)
- ۲۲- سوره حجرات آیت ۱۲
- ۲۳- صحیح بخاری و مسلم
- ۲۴- سنن ترمذی
- ۲۵- فرهنگ عمید ماده (مدح)
- ۲۶- صحیح بخاری
- ۲۷- صحیح بخاری
- ۲۸- صحیح مسلم
- ۲۹- صحیح بخاری
- ۳۰- فرهنگ دهخدا و لاروس ماده (تکبر)
- ۳۱- فرهنگ لاروس ماده (غرور)
- ۳۲- سوره اعراف آیت ۱۲
- ۳۳- سوره حجر آیت ۲۶
- ۳۴- سوره بقره آیت ۳۱
- ۳۵- سوره اسراء آیات ۳۷-۲۸
- ۳۶- سوره نسا آیت ۳۶
- ۳۷- سوره سوری آیت ۴۲
- ۳۸- نخج مسلم
- ۳۹- صحیح مسلم
- ۴۰- ۱- فرهنگ دهخدا ماده (حرص) و تفسیر المراعی ۵۲/۱۱
- ۴۱- فرهنگ لاروس ۸۲۱/۱
- ۴۱- فرهنگ دهخدا ماده (آز)
- ۴۲- مقدمه علم اخلق ۲۹۵/۱
- ۴۳- سوره نوبه آیت ۱۲۸
- ۴۴- سوره یوسف آیت ۱۰۳
- ۴۵- سعایمان بیهقی
- ۴۶- سنن دارمی
- ۴۷- سوره نعام آیت ۱۶
- ۴۸- سوره حسرات آیت ۹
- ۴۹- صحیح مسلم
- ۵۰- فرهنگ دهخدا
- ۵۱- سوره آل عمران آیت ۱۸۰
- ۵۲- سوره آل عمران آیت ۳۷
- ۵۳- سنن ترمذی
- ۵۴- فرهنگ دهخدا ماده (حسد) و فرهنگ لاروس ۸۳۰/۱
- ۵۵- مرقاة المفاتیح شرح منکاة المعانی
- ۵۶- سوره نسا آیت ۵۴
- ۵۷- سوره قلم آیت ۵
- ۵۸- صحیح بخاری و مسلم
- ۵۹- سنن ابوداود
- ۶۰- فرهنگ دهخدا ماده (غضب)
- ۶۱- سوره آل عمران آیات ۱۲۳-۱۳۴
- ۶۲- تفسیر در المنثور
- ۶۳- سوره آل عمران آیت ۱۵۹
- ۶۴- صحیح بخاری
- ۶۵- صحیح بخاری
- ۶۶- مسدا ما م احمد حنبل
- ۶۷- صحیح مسلم
- ۶۸- صحیح بخاری و مسلم
- ۶۹- صحیح بخاری و مسلم

راپور علمی سیمینار رهیابې برای جبران نواقص تعلیم و تربیه

در جامعه اسلامی افغانستان

با ددا ست اداره:

در ذیل راپور سیمینار "رهیابی برای جبران نواقص تعلیم و تربیه در جامعه اسلامی افغانستان" به نشر میرسد که هفتمین سیمینار از سلسله سیمینارهای سواری نفاقتی جهاد افغانستان میباشد. این سیمینار از تاریخ ۲۱ - ۲۴ نور ۱۳۷۱ در اسلام آباد برگزار شده بود.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

نحمده و نصلی علی رسولہ الکریم

"سیمینار رهیابی برای جبران نواقص تعلیم و تربیه در جامعه اسلامی افغانستان" هفتمین سیمینار است که در طرف دفتر مطالعات امور افغانستان سواری نفاقتی جهاد افغانستان دایر میگردد و در آن مشکلات جامعه اسلامی از طرف خود افغانها تحت غور و مداقه فرا میگیرد و برای پیشرفت و اصلاح امور نظریات و پیشنهادهای سازنده را تقدیم میکند.

این سیمینار ربه اسراک یکصد و دوازده نفر، محصلین، مجربین، استادان و علماء افغانی بروز دوسید ۲۱ - ۲۴ نور ۱۳۷۱ ساعت ۱۲ بجه، طهر با فراغت جدا از سران کریم توسط مولوی نظام الدین باغ آغاز گردید.

پوهاند محمد قاضی رئیس سیمینار در بیانیه افتتاحیه خود اظهار داشت: در طول ۱۴ سال گذشته ما با ضایعات و ناهنجاریها روبه رو گردیدیم و بسیاری چیزها را از دست دادیم اما این همه بزودی میتوانیم جبران کنیم و جبران تا پذیراست و بزودی جبران شده نمیتواند غیبارت از ضایعات علمی است. ما بسیاری علماء و دانشمندان را داشتیم که از بین رفتند و ما آنها را با خودمان که با زحمات بسیار تربیه نمائیم و با زحمات ما جوانان نیکه در این دوره را تحصیل محروم گردیدند آنها وقت از دست رفتند و از دست آورده نمیتوانند لیکن با زحمات ما که نواسیم روسها را از وطن برانیم و محوسازیم، میتوانیم با ردیکر تعلیم و تربیه اسلامی خود را احیاء سازیم، بشکلیکه در بین این دو سلسله فاطمهای باقی نمائند.

وی گفت: در ۱۴ سال گذشته اگر رژیم، از یک جانب سویه تعلیم و تربیه را پایین آورد و هم جوانان را درین حقایق

کمیونی آموزش، از جانب دیگر جوانان را بیعوض آموزش به جا دوارد و جلب کرد، آن جوانان ما که به ممالک دیگر فرستادار آموزش اسلامی بی بهره شدند ما باید مغزهای سنسور شده را با ردیکر به خلق اسلامی زینت دهیم، جوانان بیگانه شده را به فرهنگ اسلامی را با زرد آغوش این فرهنگ طلایی تربیه کنیم و جوانان نیکه فرصت درس را از دست دادند باید صیاع ما را با بهجوی از انحاء تلاقی کنیم که بررسی نمائیم موضوعات فوق و رهیابی برای جبران آن وظیفه همیست سیمینار است.

مولوی محمود در سوال عضو ملکی سواری نفاقتی جهاد افغانستان در اظهارات مختصر خود با عضا سیمینار، ضمن خوش آمدید به آنها، پیروزی انقلاب اسلامی و تکمیل دولت اسلامی افغانستان را تبریک گفت. وی اظهار داشت: "جای بسا شکر و امتحان است که دفتر مطالعات امور افغانستان در سلسله تدویر سیمینارهای خویش، امروز هفتمین سیمینار خود را به منظور انجام خدمت علمی و معنوی برای اولاد متلمان میهن عزیز دربار ره، راهیابی برای جبران نواقص تعلیم و تربیه در جامعه اسلامی افغانستان بکمک علمی و اسراک مساعی ما دانشمندان و متخصصین محترم تعلیم و تربیه، کشور عزیز خویش افتتاح می نماید. والبته امتحان رومنت، بسیار بزرگ همه ما در این است که تمام سیمینارهای سگانه، قبلی ما تحت عنوان فردای افغانستان اسلامی را دیده بود، اما سیمینار موجوده، ما بقتل و مرحمت بیکران خدا و بدو و ف و مهربان زیر عنوان افغانستان اسلامی امروزه دیده و آن فردای افغانستان اسلامی ما به افغانستان اسلامی امروزه تبدیل گردیده است.

وی در ادامه گفت: بنائین دفتر مطالعات امور افغانستان در جوکات سواری نفاقتی جهاد افغانستان و آغاز زد و بزر

دراولین حلقه، سیمینا مقالانی رایا دآوری کړده می نوایم که از نظر اسلام براهه های، نصاب و پروگرام عمومی تعلیم و تربیه روسی می انداخت، این حلقه پنجم مقاله عمده داشت:

۱- "روسهای تربیتی اسلامی" از محترم پوهاندا عبدالله سیواری.

۲- "ذهنیتهای اسلامی و نفس تعلیم و تربیه" از محترم نعل من اللہ قطلی.

۳- "معیارهای اخلاقی" از محترم پوهاندا محمد اسحق حسن خیل.

۴- "ارزهای اسلامی، ضروریتهای اسلامی" از محترم مولوی محمود در سوال.

۵- "اسلام اولین دینی است که برای امحای بیسوادان فاسون را وضع مینماید و محل تطبیق قرار میدهد" از محترم عبدالاحد عترتی.

پوهاندا ستینواری در مقاله، خود اظهار داشت: "نظام تربیتی اسلام، دایم در تلاش است که انسان حقیقت و ماهیت خود، هدف آفرینش و روشهای تحقق یافتن اهداف خود و سروسخت اخروی خود را درک نماید،" وی ارزش تعلیم و تربیه را در روسی آیات قرآنی بررسی کرده، جوابات مختلف روسها و اصول تربیتی اسلام را بیان داشته و به شکل سنجوی و پیشنها دی اظهار داشت: "ما باید از تجارت تلخ گذشته عبرت گرفته، آموخته باسیم که غافل اصلی و مهم جریانبات ساکوار وطن ما، در تعلیم و تربیه، بی هدف و بی مایه نهفته بود که دشمنان اسلام و وطن زمام آن را در اختیار داشته و ما تا آکاها نه بدستبال آن روان بودیم، دیگر باید مسیر حرکت خود را خود تعیین کنیم و نتسورات و خیالات فاسد و پوسیده را بدوراندا زیم، دیگر باید هیچ دلیل، حیل و عذری را برای بی مایگی نظام تربیتی خویش سدیریم."

محترم قطلی در مقاله مفصل علمی خود بر نفس تعلیم و تربیه در سموی ذهنیتهای اسلامی روشنی انداخته اظهار داشت: "ما میتوانیم هر مضمون درسی را برای نموی دهیت اسلامی عیار بسا زیم و از روشهای بیسرفته تعلیمی و تربیتی در دنیا رده ذهنیتهای جوانان را روشن نموده و سواقص را رفع نماییم: وی پیشنها دکرده که:

- تعمیرات بنیادی کمی و کیفی در نصاب مدارس دینی و دیگر موسسات تعلیمی و تحصیلی بوجود آید.

- برای تدریس علوم دینی، اشخاص با کفایت با اهلیت و منعهد به اسلام مقرر شوند.

- تطبیق نصاب تعلیمی جداً مراقبت کردد.

- برای تعلیمات دینی، مراکز وسیع فرهنگی ایجاد کردد.

- نصاب تعلیمی قبل از دوره، پوهنتون از آن مضامین فلسفی و ای دیالوریک کد با اسلام نهادا رد، پاکسازی

سیمینا رهای آن بهابتکار برادر کرامی و محترم ما جناب صباح الدین کشکی و همکاران می ابراعمای مؤسس و کارکنان شورای شفا فتنی جهاد افغانستان به این منظور صورت گرفته بود که هرگاه در افغانستان بهاراده، مردم، یک حکومت اسلامی بمیان آید، مردم مسلمان مادر آسوفت در یک خلائی فکری واقع نشوند و پیش از پیش برای بیاده کردن یک نظام اسلامی در اطراف همه امور خویش مطابق اجناسات وقت و زمان و موافق بهاساسات و روشمودهای والای اسلامی توسط علماء و دانشمندان لایق و با تجربه افغان در مقام ساحات، مطالعاتی کرده و نوشتههایی تهیه و آماده کرده باشند تا اگر اولیای امور لازم بدانند از همین محمول نظریات و اندوختههای دانشمندان خودشان به آسانی استفاده کنند.

وی گفت: مردم مسلمان و سلحشور مساهمت، ساینگی و قهرمانی خود را در میدان جهاد دفاع از اسلام و آزادی وطن عزیز خویش به تمام دنیا ثابت ساختند اما امروز باید کفایت و ساینگی خود را در میدان سیاست نیز به اثبات برسانند. مخصوصاً رهبران محترم جهادی ما باید از درایت و ژرف اندیشی کامل کار گرفته اختلافات تنظیمی و آرزوهای شخصی خویش را بکلی یکسو کرده، دست و پا در اتحاد واقعی را بهم بدهند و نگذارند که دشمنان در بینشان مسایل تبعیضات لسانی، نژادی و یا منطقهوی و غیره را مطرح کرده اختلافات را دا من بزنند. زیرا اکنون وقت آن رسیده است تا همه دانشمندان و آگاهان حق و سون مخلقه افغان، تمام قوت و نیروی فکری و جسمی خویش را در راه عمران مجدد مبین جنگ زده و تخریب شده خویش و ساز و سازگی جوانان مخصوصاً جوانانیکه بطل کسواکون از فرهنگ و ثقافت اصیل اسلامی محروم شده و به تعلیم و تربیه سالم و رهنمایی ارزشهای اسلامی ضرورت میرسد، بکار اندازند."

این سیمینا رجمماً ۱۸ مقاله داشت که بداسان موضوع، چهار حلقه، جداگانه را تشکیل میداد و برای تحقیق همسه جانبه، هر موضوع، چند - چند مقاله تعیین گردیده بود. در سیمینا ربهمان اندازه یک برای فرائد مقالات وقت داده شده بود بهمان اندازه فرصت برای مباحثه خاص یا مسله بود و بهارتباط هر مقاله فعالیتها ی گروهی را برای تقدیم پیشنها دات تکمیلی در پروگرام خود جا داده بود که این کار برای دفع نواقص مقالات رول مهم داشت.

بیا بیدما نیز بهاسان تقسیم موضوعات یک حلقه، این سیمینا را به بررسی بکیریم و بطور خاص بیسندا های را که طی فعالیتها ی گروهی مباحثات و مقالات را پیدا شده کسر دآوریم تا به وزارت تعلیم و تربیه دولت اسلامی افغانستان یک ذخیره، پیشنها دی داشته باشیم.

کرد. البته در دوره پوهنتون چنین معامی با طرفه ای و تحلیل به اندازه ضرورت درصاف تعلیمی جا گرفته می تواند.

محترم پوهاند حسن خیل در مقاله خود معیارهای عالی اخلاقی اسلام را بررسی کرده و درین حالت، بی نظمی نظام تعلیمی امروزه را بر شمرده که عده ای از جوانان ما تحت معیارهای تربیه روسی آموزش دیده اند و عده ای هم در غرب و عده ای هم که در محیط فخرآمیز جهاد که حل هر چیز را در میله تفنگ میداند - بزرگ شده اند. وی این واقعیت را بیان داشته پیشنها دهنده که دولت اسلامی افغانستان این مسامهای متنقض اخلاقی را با بدتحت منهد واحد اسلامی در آورده و درین مدت تجدید تربیت، با از نظر انداختن موزم عادی سن تعلیمی، هیچ جوانی را از چنین تربیه محروم نسازد.

محترم مولوی در سوال در مقاله خود از نظر اسلام و در روشنی آیات قرآنی و احادیث نبوی بر ارزش و ضرورت علم و دانش، بر قدر و اهمیت علمای اسلامی، بر اهمیت و ضرورت طلب علم، بر ضرورت و اهمیت تعلیم و تربیه، بر ضرورت و اهمیت تعلیم و تربیه زنان، خودداری از ریح در آموزش علم و در باره حکم گرفتن اجوره در مقابل آموختن علم، تحت عناوین جداگانه بحث نمود.

وی در باره تعلیم و تربیه زنان و دختران اظهار داشت: "در روشنی ارشادات دین مقدس اسلام منلیکه پسر بر پدر، مادر و دیگر مربیون، حق تعلیم و تربیه را دارد و تعلیم و تربیه آنها ضروری و قابل اهمیت است، همچین دختران و زنان نیز بر پدر، مادر و مربیون مربوطه، حق دارند که آنها را در چوکات شرایط اسلامی تربیه نمایند. و علم و دانش ضروری را به آنها بیاموزند."

وی پیشنها دکرده که دولت اسلامی وظیفه دارد که تا حد امکان برای تمام اعضای امت مسلمان شرایط و امکانات آموزش علوم شرعی و ضروری را مهیا سازد. وی بقا نامشود نه پدر، مادر و مربیون برای اطفال و جوانان تربیه، بهائی بدهند و آنها را به آداب و اخلاق اسلامی آراسته سازند، و سبیل ارتباط جمعی چون رادیو، تلویزیون روزنامه ها و غیره عقاید اسلامی و احکام ضروری را بطور منظم نشر و توضیح نمایند، در مدارس اسلامی و دیگر جاهای مناسب به این ارتباط کفرا سها و مجالس علمی دایر کرده، درصاف درسی مدارس و مکاتب به کتبهای اعتقادی، فقهی، اخلاقی و سیاسی جا داده شود و در کتابخانه ها بدسرس همگان گذاشته شود. برای انکشاف تعلیم و تربیه اسلامی در هر ولایت و در صورت امکان هر ولسوالی، مدارس منظم اسلامی تشکیل گردد، در کورسهای کلانسالان مواد مفید اسلامی تدریس شود و درصاف درسی مکاتب ابتدائیه، متوسطه و لیسه ها معامی تعلیم و تربیه اسلامی به اندازه کافی جاگزین گردد.

محترم عسری در مقاله خود بعد از بررسی مفصل، اهمیت و ارزش علم و سواد از نظر اسلام و اولین مسامی ما در باره بیسوادی را چنین شرح کرد: "بسیارین که در مدینه منوره با سن دولت اسلامی گذاشته شد، رسول الله، نلی الله علیه و سلم، برای با راول در دنیا بی اسامی فاسوی را برای امحای بیسوادی بعد از غزوه بزرگ بدر بد مفهوم دلیل با فدا ساختند؛ اسرای جنگی ایکه برای آزادی خویش اسطاعت فدیهدادن را ندارند اما سواد دارند می سوادند بعد ازینا سواد ساختن دهتن آزادی خود را بدست آرند. این قانون عملی میگرد و اسیران با سواد هر یک دهده سن را سواد میا موزاند و آزاد میگردند، که حضرت ریدان با بت از همان اشخاص است که ازین اسیران سواد آموخت و این اولین حکم در قانون بشریت است که در جامعه برای امحای بیسوادی و تعمیم علم و معرفت صورت میگیرد. وی برای امحای بیسوادی پیشنها دکرده که همسا بکان بد همسا بکان سواد را بیاموزاند، پدر و مادر به تعلیم و تربیه اولادهای خود بی توجه نباشند، دروازه های مساجد برای آموزش کلانسالان و خوردسالان بازگردد. مدارس دینی از نظر مادی و معنوی از طرف مردم و حکومت تقویت شود. اهل خسر برای سر علم و معارف از احکام و وقت کار بگیرند. معلمین و محصلین در ایام رخصتی، پروگرام مبارزه با بیسوادی را بیس برند، صاحبان فابریکه ها و کارخانه ها برای با سواد شدن کارکنان مربوطه، خود وقت معین را تعیین نمایند و در هر فابریکه کورس با سواد دایر گردد. اما مان و واعظان مساجد و مورین منفا عدد را بی راه کمک نمایند و مردم عامه را ده کنند که خود بیاموزند و برای دیگران بیاموزند. رادیو و تلویزیون درین راه برامه های خاص را بدست بشریاسا رند و کورسهای با سواد کلانسالان در تمام دوا بر، صدیها و موز سبب افتتاح گردد.

براین مقالات در مجالس جداگانه تبیحهای همدجاسید صورت گرفت، تصحیحات و تغییرات لازم در آن بوجود آمد و با ریدار سباط همین مقالات در فعالیتهای گروهی اعضای

سیمنا ر، پیشنها دهی تکمیلی تربیه گردید و مورد قبول قرار گرفت.

بدر سباط تعلیم و تربیه اسلامی پیشنها دههای دسجمعی دلیل صورت گرفت:

- مساجد بحت مراکز تبلیغی، تعلیمی، تربیتی و مساجد دینی در آورده شود.

- اما مان مساجد از حقوق ترفیع، نقاد و معام کافی برخوردار گردند.

- برای اسنادان مدارس دینی سیمنا رهای تربیتی دایر گردد.

- مراکز تعلیمی تربیه معلم برای تربیه اسنادان علوم اسلامی، شعبه خاصی داشته باشد.

۱- وزارت تعلیم و تربیه با مدارس خصوصی دینی کمک های صحیحانه داشته باشد.

۲- روش تربیتی اسلام در مدارس المصلحین ها و مراکز تربیه معلم، بحیث مضمون جداگانه تدریس گردد.

۳- وزارت تعلیم و تربیه در مراکز وولانبات چنان یورد های مشورتی داشته باشد که در آن علمای دینی، محققین تعلیم و تربیه، نمایندگان سوری، ساووالی وولانبات عضویت داشته باشند.

۴- به اساس حکم این حدیث مبارک: "من لم یرحم صغیرنا ولم یؤم ترکیبنا قلیس منا"

"هر مسلمان مکلف است که در خانه، مکتب و جامع در حرم برخورداران و احترام به بزرگان را عطفی سازد.

۵- تعلیم و تربیه اسلامی عبارت است از: تهید کردن وسایل و زمینه برای نمودی سالم و همه جانبه، تحصیبت فرد در روشنی اصول عالی اسلام.

۶- تربیون مکلف اند که اطفال ذکور و انبات را قبل از دوره بلوغ درباره تحول و تغییر جسمی آنان بطور مسفله آگاه سازند.

۷- وزارت تعلیم و تربیه با ید مکاتب پسران و دختران را از همان صفا اول ازم جدا سازد.

۸- برای تمام افراد کسور زمینه فراگرفتن تعلیم و تربیه بدون هیچ نوع تبعیض مهیا گردد.

۹- مقالات راجع به اهداف تعلیم و تربیه و نصاب تعلیمی حلقه دوم موضوعی سیمینار بود که چهارمقاله ذیل را داشت:

۱- "اهداف تعلیم و تربیه در نظام اسلامی افغانستان" از محترم پوها ندمحمدفاضل.

۲- "نصاب تعلیمی در جریان ۱۴ سال جهادی و پیشنها- دات درجهت تدوین نصاب تعلیمی تعمیری" از محترم عبدالاحمد آموزگار.

۳- "بررسیهایی در زمینه انقطاع تعلیمی و تحصیلی در دوره های مختلفه و تأثیر آن بر محبواوی نصاب تعلیمی" از محترم پوهنیا رساه ولی عظامی.

۴- "دوره هماهنگی و آمادگی تعلیم و تربیه سویه های مختلف در افغانستان اسلامی و بالخاصه تا کردانیکه بدورا زبان و کلتور خود تعلیم دیده اند" از محترم جن کتل بانده وال.

پوها ندمفاضل در مقاله خود اهداف تعلیم و تربیه را برای دولت اسلامی افغانستان در سه قسمت تقدیم کرد. اول اهداف اساسی: که عبارت است از خدا پرستی، بقوی، دانستن عقیده محکم و استوار به وحدانیت خداوند، جل جلاله، و بها آوردن احکام اسلامی و ایمان بالغیب... احکام و همبستگی، اخوت اسلامی بین سایر برادران و بخصوص برادران مجاهدان و پابندی به شریعت غرای محمدی، صلی

الله علیه وسلم، و مذهب حنفی. رعایت کردن و مفید بودن به اصل سعایر اساسی و آدمیت و مکارم اخلاقی که به عقیده مسلمانان اسلامیت است. رعایت سعایر سوسن ملی و سعافعی ما تا جاییکه سعافعی ارصادات دین مقدس اسلام نباشد چون ناموسداری، مهمان نوازی و حفظ استقلال و آزادی فردی و اجتماعی و تمامیت ارضی افغانستان... دوم اهداف عمومی تعلیم و تربیه که عبارتند از: انتخاب فکر و عمل سالم، بحور آزادانه، داشتن مسوولیت در برابر عمل، انکشاف ریان جهت استدلال بحدای علی آن. اهداف خصوصی تعلیم و تربیه که در آموزش خاص هر مضمون نهفته است. در سلسله اهداف خصوصی، فهم و درک حقایق رموز علمی نظریه کسب علوم و فنون و تکنالوژی مختلف معاصر در چوکات فرهنگ و دین هر کسور شعیین و تشبیهت میبا بدکه اطفال را در جسمی، رسد هسی، رسد عاطفی و رسد اجتماعیی میبخشد.

وی در مقاله خود دوره تعلیمات ابتدا شید را از صنف اول تا ششم، دوره تعلیمات متوسطه را از صنف هفتم تا نهم و دوره تعلیمات ثانوی را از صنف دهم تا دوازدهم تعیین کرد و دوره تعلیمات عالی بعد از صنف ۱۲ را به اساس علاقه و ذوق تا کردان و احتیاج کسور، مربوط دانست تا رسته های مختلف علوم و فنون را برای خود انتخاب نمایند.

محترم آموزگار در مقاله خود مفردات نصاب دوره جهادی را شرح کرد و اظهار داشت که فهم برآمور شرعی، تسویق به جهاد و کزینش مضمون تربیه جهادی بناهای اساسی این نصاب را باید تشکیل دهد و ازین راه و طبقه پیدا کردن کار برای مردم و وظیفه تربیه جوانان که مردان فردا اند، به پیش برده شود.

وی نصاب تعلیمی در راه تعلیم و تربیه اطفال،

بررسی، درک و تلقی مردم، ارزشهای معنوی ملی و اجتماعیی، مشکلات اجتماعیی و محیطی و مسایل صحی، شناخت تا کردان و مهارت در نوشتن کتب درسی اطفال را در قسمت تهیه نصاب تعلیمی نکات قابل توجه دانست.

وی در آخر متذکرند: ازینکه مردم ما و اطفال کسور ما در مالک همسایه و دیگر مالک هجرت نموده و در کلچرو سعاف دیگران زندگی کردند، شک نیست که ایشان تحت نفوذ سعاف آن کسور قرار گرفته اند. در اینان ثقافت دیگران به مرور زمان تا نیرو وارد کرده و در همان کلچرو سعاف تبعیراتی بوجود آمده است، که رجعت دادن آنها به کلچروطنی شان کار آسانی نیست. اینکار رندابیر دقیق علمی و تربیتی را ایجاب می نماید. وی برای حل این پرابلم پیشنهاد کرد که امتحان تعیین سویه گرفته شود، برای تا کردان نیا زمندا ز معلمان متقا عدوملا ما مکان مساجد و طلبانه کمک تقاضا شود، با اولیای تا کردان نیا زمند مسوره صورت گیرد و تا کردان لایسق نیا تا کردان نیا زمند کمک نمایند.

- بخاطر تدریس بهتر، سمینارهای برای اساتدان مکتب تعلیمات نا تمام دا بر کرده .

- برای ساگردان تعلیمات نا تمام، خارج از وقت رسمی مکتب بیشتر درس داده شود .

- برای جبران تعلیمات نا تمام در پهلوی مکتب منم، از پروگرامهای رادیو و تلویزیون نیز استفاده کرد .

- ساگردان نیکه در ساحه علوم دینی نواخص داربندی نوا سدی بعد از حصول توافق با امامان مساجد از طرف صبح و یا عصر تعلیمات خود را به پیش برتند .

در باره، تمام این مقالات بحثهای مفصل صورت گرفت، نتایجهای تعمیری بعمل آمد، ترمیم های لازم در آن بوجود آمد و نواخص مقالات از راه مشوره رفع کردید .

خلفه سوم مقالات سمینار رتیزیک طعه، وسیعی بود که مقالات متعدداست، درین مقالات تعلیمات کلانسالان، تعلیمات مکمله، تعلیمات خصوصی، تعلیمات مسلکی و حرفوی، تعلیمات داخل خدمت و تعلیمات معیوبین حسب بررسی قرار گرفت . این طعه مقالات ذیل را داشت :

۱- "تعلیمات اکا بر رسمی و غیر رسمی" از محترم عبدالکریم ندایی .

۲- "اهمیت تعلیمات اکابر و صورت تطبیق آن در جامعه اسلامی افغانستان" از محترم شاه آقا مجددی .

۳- "تعلیمات مکمله و منعمه" از محترم پروفسور محمد محسن فرملی .

۴- "تعلیمات بعد از سن مکتب" از محترم خواجه طب الدین نجمی .

۵- "نیاز زمندی به تعلیمات داخل خدمت در افغانستان جنگ زده" از محترم خواجه محمد محسن منصف .

۶- "تعلیمات معیوبین جهاد افغانستان" از پوهنمل انجیر نظر محمد کاریار .

۷- "تسیم و تربیه معیوبین جهاد افغانستان" از محترم اسامد محمد علم بیان .

اسنادندایی در مقاله خود عوامل بیستوادی را در افغانستان بررسی کرد، احصائیههای مهاجرین را ارائه نمود و برای با سوادساخن کلان سالان پیشنهاداتی ارائه داشت :

- تربیت احصائیه سر تا سری مستحقین عمول در کورس های کلان سالان .

- تشکیل کورسهای بزرگ سالان و سوادحیاتی مطابق با احتیاجات منطقه .

- تأسیس ورکنا پهای فصرالمدت برای بیسبرد سطح داس معلمین کورسها . تشکیل کورسهای مین پاکتی سه پیمانده، وسیع بخاطر نجات مردم .

- ساخن پروگرام کورسهای ثابت و سیار مقدماتی و حرفوی در چوکات تعلیمات مسلکی (این کورسها علاوه بر

محترم شاه ولی عطایی در مقاله خود ز قطع سلسله تعلیمی جوانان در دوره های مختلف و ادارات تعلیمی که در ساحه هجرت بوجود آمده یا دگرد و در اختیار پیشها دسمود :

- جهانبینی و فکر اسلامی که در نواخص نختی جوانان رول سازنده در دنیای بیدر هر ساحه تعلیم و تربیه بحیت هدف اصلی قبول کرد .

- به جوانان نیکه در دوره جهاد تعلیمات مان نا تمام مانده با بست مکتب و مدارس تأسیس شود .

- به کسانیکه تعلیمات مان نا تمام مانده و اکنسون در مکتب به دروس خود ادامه دادند تمینوا سدی بید کورسهای حرفوی، مسلکی و نختیکی کتایش یا بد .

- برای هر دوره، تعلیمی برای برآورده ساحتس اهداف خاص، کورسهای حرفوی، مسلکی و نختیکی تأسیس کرد .

- کسانیکه عا سه و با تده قامل خود را بدوس داربند با بید کورسهای داخل خدمت برای شان تأسیس کرد .

- برای نوان زمینه، تعلیم و تربیه بتکلی آماده گرد که با ذکور احتلاظ نداشت با سنجاب شرعی را مراعات نما بیند و نخت همین شرایط برای آنان کورسهای مختلف حرفوی، مسلکی و صحتی افتتاح کرد . و با در نظر داشت این همه گروه بندی ها برای تمام این دوره ها نصاب تعلیمی لازم تهیه کرد .

محترم بانده وال در مضمون خود بر اهمیت تعلیم و تربیه، زبان و کلتور، نصاب تعلیمی، کتب درسی، چگونگی درس، تغییر وقت و تربیت مجدد بحث کرد و بدین ارنساظ پیشنهادهای مفصل ارائه نمود :

- برای تعیین اهداف عمومی و بالیسی تعلیم و تربیه، کمیته ای به سوبه مالی تشکیل کرد .

- قبل از بازسازی نصاب تعلیمی برای رفع احتیاج عاجل، کمیته ای گماشته شود تا کتب درسی قبل از کودسای شور و کتب دوره جهاد را بررسی کرده و آن یک نصاب موقت ترتیب نما بد .

- ریاستی بنام تعلیمات نا تمام در چوکات وزارت تعلیم و تربیه تأسیس شود .

- از روی اسناد باقیه کاکور، افراد نیکه تعلیمات نا تمام دارند تشخیص کردند .

- کافی السابق تمام ساگردان به زبان مادری خود تعلیم ببیا موزد، آموزش، زبان دوم ارسد چهارم و آموزش زبان خارجی از صنف پنجم آغا ز کرد .

- ساگردان نیکه زبان مادری خود را از صنف داده و تعلیمات شان بلندتر از صنف نهم است یا بیدر طول یکسال تعلیمی به آنان زبان مادری آموخته شود و ساگردان نیکه به سوبه یا بیشتر از صنف نهم قرار را رید بعد از آموزش سه ماهه زبان مادری، در مکتب تعلیمات نا تمام داخل کردند .

ذکوربا در نظر داشت شرایط اسلامی برای اثبات سیرتسبیل
نده میتوانند.)

- تهیه مواد این کورسها بزبان های محلی مناطو
- ساختن فلمهای جالب حرفوی مطابق با شرایط
اسلامی.

- هماهنگ ساختن نصاب تعلیمی تمام مؤسسات
رسمی، غیررسمی و مسلکی سابقه و فعلیه.

- تأسیس لیسدهای حرفوی شبانه برای کارگران.

محترم شاه آقا مجددی در مقاله خود که پوها نفاصل

آثار فرات کرد بعد از یادآوری اینکه اسرای بدرار طرب

حضرت محمد، صلی الله علیه وسلم، برای باسوادسازی

دیگران کما شنه شده بودند پیشنها دکرده هر فردی با یاد

یک فرد دیگر را با سوادبسا زد و کورسهای کثیرا السعداد

با سوادسازی کلاسان تشکیل گردد. اکنون برای بسوادسازی

از مساجد و مدارس کار گرفته شود، درازدوبه تعلیمات کلاسان

توجه گردد. بعد در مؤسسات دیگر کورسهای سواد کلاسان

بوجود آید. وی پیشنها دکرده که برای با سواد ساختن

کلاسان، در جوکات صداری، اداره مستقل تأسیس گردد.

محترم اسناد فرملی در مقاله خود بعد از کورسهای

خوبین نور مشکلات نظام تعلیمی را با زکونمود و بعد با ساس

احتیاجات امروزه، تعلیمی بر طرح نصاب تعلیمی سخن

رانند و اظهار داشت که این نصاب با ساس نما یا بکراسول

تربیه اسلامی، اهداف خصوصی و عمومی تعلیم و تربیه،

دارای معیارهای تعیین شده، آموزنده، هرسوع شرایط

وامکان تربیتی، وسیله توسعه معلومات و انتقال

دهنده ارزشهای اسلامی باشد. درسهای معامین دینی در

آن زیاد بوده شخصیت ساز کرد را طوری تربیه کند که با معیاری

اسلام مطابق داشته و هرسوع فعالیتها ی تدریسی در آن بهفقد

باشد.

همچنین وی در مقاله خود در باره ارتباط نصاب

تعلیمی با حوزههای مختلف تربیتی، ساحتها ی تعلیمات

اجتماعی، ساختن پروگرامهای خاص درسی برای سازکردنی

که از فراگیری دروس عقب مانده اند، نصاب تعلیمی به

ارتباط تربیه، معلم، دربار، تحصیلات عالی و دربار،

منابع کمک گیری توضیحات لازم دوتکات مهم را یادآوری

کرد.

محترم نجمی در مقاله خود در روشی بررسی هسای

تعلیم و تربیه در باره تناسب سن مکتب و سن طبیعی طفل

معلومات داده و باز در طول ۱۴ سال گذشته با زمانی اطفال

افغانی را از درس محاسبه کرده اظهار داشت: با توضیح

مطالب فوق چنین برمی آید که در طول ۱۴ سال جهاد، اطفال

شامل چهار مرحله اول حیات که از درس و تعلیم بازمانده

اند فعلاً سن آنها از حدنهایی سن معمول مکتب که ۱۲ یا ۱۳

سال تعیین شده است تجاوز کرده و در سنین بین ۱۴ و ۲۷ سالگی

فرار دارند. وی پیشنها دکرده که وظیفه وزارت تعلیم و

تربیه حکومت اسلامی افغانستان است که پس از بازگشت و

اسفرا رها جریس به سروی همجور محرومین تعلیم و تربیه در

تمام نغات کسور بپردازد و با ساس و جوانب مسترک،

کروپ بندی کرد و در زمینه تعلیم برای شان مهیا شود. وی

در مقاله خود برای چنین اخاصی طرح نصاب درسی منطقی

را تقدیم داشت.

محترم مصف در مقاله خود تعلیمات داخل خدمت را

بررسی کرده و بیان داشت که معلمین و ما مورین منطقیه

با ساسار روی سویه تحصیل تصنیف بندی کردند، کورسهای

بعد از روفت برای شان تشکیل شود، نصاب تعلیمات عمومی

و حرفوی را تعقیب نمایند و هم با شرایط خاص، نصاب

تعلیمی خاص برای آنان ساخته شود و در اخیرا صرا رمیورزد

که در تمام ساحت تحصیلی و تعلیمی بخاطر معیاری ساحت

معارف بداستادان برجسته ضرورت محسوس است و اینکار

فقط و فقط از راه کورسهای داخل خدمت عملی شده میتواند،

لذا حاجت هر مسلک با بدبحد اعظمی ازین کورسها بهره

گیرد.

محترم کاریا در مقاله خود انواع معیوبین و

معلولین را بررسی کرد، مؤسسات کمک دهنده آنها را

معرفی نمود، احصائیهای دست داسنه را تقدیم کرد و

پیشنها دکرده:

- تعلیمات معیوبین با یاد از سن ۷ الی ۲۱ اجباری

(ضروری) در نظر گرفته شود.

- مکاتب و مدارس سبانه روزی برای ایشان ایجاد

کردد.

- سفاخانه ها و کلینیک های خصوصی برای شان اعمار

کردد.

- خانه های معیوبین در ساحت مختلف و متفاوت ولایات

و دهات اعمار شود.

- مراکز فعالیتها ی روز برای معیوبین ضروری است.

- ورکسپهای تربیتی و حرفوی برای شان ایجاد

کردد.

- زمینه فعالیتها ی تفریحی برای شان آماده

کردد.

- مؤسسات بررسی احوال معیوبین ایجاد کردد.

محترم اسناد بیان در مقاله خود معیوبین را از نگاه

روان ساسی بررسی کرد. کروپهای مختلف آنها را بر شمرد

و برای هر کروپ آن انواع مختلف آموزش را بیان داشت و

در اخیر چنین پیشنها دکرده.

- در صورتیکه معیوب قبل از مهاری در حرفه و مسلکی

دارا بوده با ساس آموزش مجدد آن لازم نیست.

- آموزش با زمانی ادا مهیا بدکه نخب معیوب مهارت

کامل در حرفه حاصل نماید.

- در صورت امکان اشخاص معیوب یا اشخاص غیر معیوب در یک محیط، آموزش کسب نمایند.

- در آموزش حرفوی حق اولیت به کلان سالان و جوانان داده شود.

- ترتیب خاصی آموزش به آن سده معیوبین گرفته شود که نمی توانست با افراد غیر معیوب در یک محیط، آموزش ببیند.
- موعده آموزش بزرگسالان نباید اما فعلاً از یکسال را در بر بگیرد.

- کورسهای حرفوی آموزش معیوبین باید در پوهنتون ها، مکاتب تخنیکي، مکاتب عالی، ورکشاپهای اختصاصی (ورکشاپ با زار) و در ساحات کار موجود باشد.

- در حرفه های خاص معیوبین، نباید افراد سالم بریبه شوند.

- مریضان معیوب تحت تداوی دوا مداریا بدقیل از قطع شدن تداوی در حلقه های آموزشی اشتراک نمایند.

بر تمام مقالات فراتر شده وقتاً فوقتاً مباحث صورت گرفت و در روشنی انتقادات سازنده در هر مضمون تعییرات و تبدلات صورت پذیرفت و بدین ترتیب متن مقالات مذکوره از طرف اشتراک کنندگان محترم سیمینار نقد و اصلاح گردید.

همچنین برای بررسی همه جانبه این مقالات و سایرانیتهیه پیشنهادهای ترمیمی و تکمیلی از راه فعالیت گروهی اعضای سیمینار، کار صورت گرفت و پیشنهادهای لازم را تهیه و تصویب کردند.

در حصه مضمون محترم پوهاند قاضی عنوان مقاله دار "اهداف تعلیم و تربیه آینده اسلامی افغانستان" که "اهداف تعلیم و تربیه در نظام اسلامی افغانستان" تبدیل گردید. و اهداف تعلیم و تربیه که از طرف وی به سه حصه تقسیم شده بود به دو حصه زیر و اجزای مربوط آن تبدیل گردید:

اول: اهداف کلی:

۱- استحکام تهداب اعتقادی:

الف: تعلیم خدا شناسی و عمل بر احکام سریع

اسلامی

ب: تعلیم شناخت انسان و کرامت انسانی.

ج: تعلیم شعایر، سنن و ثقافت ملی.

د: تعلیم آزادی های عمومی در ساحه فکر و عمل برای شاگردان.

ه: ایجاد احساس مسوولیت در کردار آنها در مجال جامعه اسلامی افغانستان.

و: تشویق قدرت آزادی بیان در جوانان.

دوم: اهداف خصوصی:

۱- تکبیه هر مضمون بر محتویات تعیین شده.

۲- عبارات ضمن هر مضمون اختصاصی یا جوکات اهدای عمومی تعلیم و تربیه.

۳- هدف تقویه مهارتهای خواندن و نوشتن در شاگردان.

به ارباب مضمون محترم آموزگار عنوان مضمون از: "نصاب تعلیمی در جریان ۱۴ سال جهاد و پیشنهادهای در جهت تدوین نصاب تعلیمی تعمیری" به "نظری بر نصاب تعلیمی ۱۴ ساله جهادی و پیشنهادهای در زمینه نصاب تعلیمی آینده" تبدیل گردید و پیشنهادهای ذیل صورت گرفت:

- نصاب تعلیمی موجوده تبدیل گردد زیرا اهداف جهاد دنیویاً به سر رسیده و وقت بهره برداری از آن فرا رسیده است.

- پروگرامهای تعلیمی جدید در نصاب تعلیمی مدنظر باشد.

- در امر تهیه و ترتیب نصاب تعلیمی از دانشمندان، علما، مسلکی و اشخاص مجرب استفاده بعمل آید.

- نصاب تعلیمی باید شامل ارزشهای معنوی باشد.

- نصاب تعلیمی باید در تعلیم و تربیه نظام آینده، کسور و عمل عمده بازی کند.

- نصاب تعلیمی باید مطابق با شرایط و ایجابات زمان باشد.

- سهولتهای لازم در راه تعلیم ایجاد گردد.

به ارباب مضمون محترم نجمی عنوان قبلی که "تعلیمات بعد از سن مکاتب" بود به "تعلیمات ماورای سن مکاتب" تبدیل گردید. و پیشنهادهای ذیل در پروگرام درسی این تعلیمات با مفردات پروگرام درسی مکاتب رسمی هماهنگ ترتیب شود.

به ارباب مضمون محترم صاحب پیشنهادهای ذیل که: "موسسات مختلف (دولتی و خصوصی) برای ارتقاء دسه" خاص متوسوس خود در زمینه تعلیمات داخل خدمت را مساعد سازد.

- بر پروگرامهای کورسهای داخل خدمت یا در نظیر دست معیارهای جدید تربیتی و با در نظر دست معنیات محیطی جدید نظر بعمل آید.

کمینه جداگانه به ارباب مضامین سواد حیا نسبی پیشنهادهای ذیل که:

- تعلیم فن استفاده مجدد از وسایط تخریب شده در جنگ بحمیل شده بر افغانستان، بخاطر معوی اقتصادیک کشور.

به ارباب تربیه معیوبین کمیته جداگانه پیشنهاد کرد که:

- با در نظر دست احصائیه معیوبین ۱۴ ساله جهاد و با در نظر دست معیوب شدن افراد کشور در آینده باید برای بررسی همه جانبه امور، یک اداره، مسئول تأسیس شود.

- بخاطر در نظر دست خواسته های روانی معیوبین و بخاطر مطابق بودن نصاب تعلیمی با نوعیت معیوبیتشان

را کشفه‌های مادی و معنوی جامعه، ما را ریا نمیدانند. حسه است بر سر مرده در خیر هموطنان را در جامعه افغانی به جهاد فرهنگی دعوت نمود و گفت: اگر چه جهاد نظامی افغانسان به سرحد کامیابی رسیده اما جهاد فرهنگی علماء افغانی همچین با برجا است.

وی برای علاج این انحرافات پیشنهاد نمود که:

- یک اکا دیمی اسلامی ساخته شود.

وی درباره این محرفین در اخیر مقاله خود سوالی مطرح کرد که:

آیا دیکر کونی اوضاع جهانی بد این سرعت تا نیری در قبال خود را ندیده و طرز دیدن ساختن سیکه در گذشته با روسیه همسنگی داشتند و در خدمت کمونیست قرار گرفتند بودند و خواهد داشت؟ ظاهراً جواب آن مثبت است ولی درین سوال نباید آنقدر افراطی خوشبین بود. کمونیسم کز چه دهن گردیده است ولی انکستان او هنوز هم میتواند نفسی را در مظنه باری کند. اکنون روسها فرصت تجدید قدرت را بیرونی دارند و با استفاده از تجربه‌های گذشته تلاش می‌ورزند تا همه کمبودهای خود را تکمیل و با ریدیکر در جهان بدحیث یک مرکز قابل توجه بنا رز نمایند، و اهدافی را که از طریق نظامی نمیتوانستند بپوشانند از طریق پیوسته اقتصادی بدان نایل خواهند آمد. و بدین ترتیب محترم جوهر صدیقی برای جوانان افغانی هشیارش داد.

بدین ترتیب ما به آخرین لحظات سیمینا را رزیده و مفید خود میرسیم و در روزی چهار روز گذشته گفته می‌توانیم که بطور عمومی فضای سیمینا رضیمانه، مباحث آن عالمانه، سفیدهای آن سمیری و تکمیلی بود. مقالات معمولاً به ارباط موضوع جامع و مانع بود و طرف اوری با طرف وقت تعیین شده، مطابق داشت. مقالات بطور عمومی بعد از تمهیدها مقدمه‌ها و مدخلهای مختصر، مسکلات و کمبودها را بررسی میکرد و در اخیر پیشنهادها و نتایج ویزی ذکر میداشت.

مقالات و بحثهای سیمینا را برای وزارت تعلیم و تربیه دولت اسلامی افغانسان یک ذخیره مفید و بسیادی معلومات ضروری حاوی نظریات و بیسیهاداد فراهم آورد و یقین داریم که دولت اسلامی ما استفاده بوقت، بجا و مفید از آن خواهد بود و این یک خدمت ابدی و صدقه جاریه است. اسراک کسندگان این سیمینا را خواهد بود!

و آخر دعوانا ان الحمد لله رب العلمین.

با است در اداره نصاب تعلیمی شعبه خاص برای تربیت نصاب معیوبین موجود باشد.

- بخاطر اینکه برای معیوبین در کشور چک رده ما مواد لازم کمکی در دسترس نیست لازم است که برای جلب کمک به آنها با یک کشور اسلامی مفا هم صورت گیرد.

آخرین حلقه مقالات سیمینا را جمع به علل انحرافات جوانان بود که دو مقاله داشت، یک مقاله آن درباره علل انحرافات در دوره آوارگی و دیگر آن اثرات کمونیستی درجه انحرافات کشاندن جوانان.

۱- "انحرافات جوانان در دوره آوارگی و بدبیر آن" از محترم مولوی نظام الدین نافع.

۲- "اثرات تعلیمات کمونیستی و ضرورت تجدید تعلیمات جوانان" از محترم عبدالملک جوهر صدیقی.

محترم مولوی نافع در مقاله خود: اولاً اعیاناد بر مواد مخدره را بررسی کرد، بر شیوع، اصرار، تأثیرات اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و کلتوری اعتیاد بحث نمود، انحرافات برخاسته از اعتیاد را بیان داشت و برین بحث کرد که جوانان چرا منحرف میشوند؟ بعد از بررسی عوامل انحرافات در نتیجه اظهار داشت: چیزیکه میتواند بران اصلاح اخلاق کمک کند همانا در قدم اول مبارزه با نفس و غرایز درونی است. در درون انسان غرایز سرکش، هوسهای طعمی و گرو خطرناک، خواسته‌های فاسد و منحط و انزیره‌های شریرو زشت وجود دارد که دشمن رشد و حرکت، نصاب عدو و کاسمل، و اوج و تعالی انسان می‌باید و انسان خواهی خواهی باید با این نیروهای باغی و عصیان پیسته درونی بجنگد و مغایله و بیکیا ر کند و نفس خویش را تزکیه نماید و هر کجا هیکه نفس سرکیه شود و در فوه عقل، سهوت و غضب اعتدال میماند آید شخص دارای اخلاق حمیده و صفات ستوده می‌گردد و کجایین زمینده انحرافات در او ویکلی از بین میرود. و در جهت جلوگیری از شیوع انحرافات یکی از عوامل مؤثر آن پابندی به مکارم اخلاقی و دساتیر اسلامی است. و تمسک به مکارم اخلاقی و دساتیر اسلامی مسلمین سعی و تلاش فردی و اجتماعی است. وی گفت: من از همین رو کدام بیسیهاداد ندارم و همین را چاره اساسی آن میدانم.

محترم جوهر صدیقی در مقاله خود برنا ریجه جایجا مدن مکروب کمونیسم در افغانسان روستی انداخت و جنایات دوره اقتدار کمونیستی را بیان داشت و تخریبیاتی

کتاب جدید

پا دداسټ اداره :

بمنظور معرفي بهر و حفظ اما ننداري، مسخات هر کتاب با زروي نسخـــــــــــــــــه چاپي گرفته شده، کتبيکه در اينجا مسخات مکمل ندارد، دراصل چنين بوده است .

(۱) آموزش قرآن

ناشر: مجاهدین مستضعفین افغانستان، سال طبع: ۱۳۷۰، قطع: ۱۲×۱۸ سم، صفحات

۳۲.

عناوین: " تحول سیوه‌های تفسیر قرآن در تاریخ اسلام، تفسیر قرآن بوسیله حدیث و...، تفسیر قرآن در پرتو استنباط عقلی، روش تفسیر قرآن به قرآن، روش تفسیر موضوعی، معنی تفسیر و ضرورت آن، تفسیر صحیح قرآن از راه سناخت محکمت و مناسبات، موضوع و هدف قرآن و رابطه قرآن و جهان".

(۲) د اسلام اقتصادي نظام

مؤلف: مولوی عبدالمجید کدیخیل، قطع ۱۴×۲۱ سم، صفحات: ۳۳۸

عناوین: "علم اقتصاد، اقتصاد اسلامی و نظریات جدید، اصول معاشیات در پرتو قرآن، نمونه مختصر نظام اقتصادی اسلام و نقشه اجمالی نظام اقتصادی اسلام".

(۳) طریق دعوت

مؤلف: فتحی یکن، مترجم اسناد نعمت اللہ شہرانی، ناشر، پوهنتون دعوت و جهاد، قطع:

۱۴×۲۱ ۱/۴ سم، صفحات: ۲۰۰

عناوین: "داعیون و دعوت، فرصت دعوت به اسلام، طریق دعوت، اسلوب دعوت، مصادر اصلی، مصادر تبعی، ضرورت به تنظیم تحریکی اسلامی و اهداف عالی اسلام".

(۴) صبر و جهاد

مؤلف: عبدالعلی بازرگان، مترجم: اجراالدین، سال طبع: ۱۳۷۰، قطع: ۱۲×۱۸ سم،

صفحات: ۶۷

عناوین: "صبر رسولان، صبر انفرادی و اجتماعی، صبر در راه تبلیغ، صبر و جهاد، صبر و علم، صبر و توکل، صبر بنی اسرائیل و آیاتیکه صبر در آن ذکر شده است .

(۵) **قردای افغانستان اسلامي (سیمیپنار پنجم)****وسایل ارتباط جمعی در جامعه آینده افغانستان**

مجموعه مقالات دانشمندان، ناشر: شورای ثقافتی جهاد افغانستان، سال طبع ۱۳۷۱،
قطع ۲۵×۱۷ سم، صفحات: ۵۲۲

مجموعه مقالات، مباحث و پورسیمینا ریست که از ۲۱-۲۴ ثور ۱۳۷۰ از طرف شورای ثقافتی
جهاد افغانستان در اسلام آباد دایر شده بود در آن بر جوانب مختلف وسایل ارتباط جمعی بحث و
فحص صورت گرفت.

(۶) **عقیده اهل السنة والجماعة**

مؤلف: امام ابو جعفر طحاوی، مترجم: محمد سعید الرحمن حقانی، قطع ۲۱×۱۳^۱/_۴ سم، صفحات:

۱۴۲ عقیده اسلامی را از نظر مذهب حنفی بررسی کرده و نظریات و مباحثی را رد مینماید.

(۷) **جهاد مسلمانان در افغانستان**

مؤلف: دکتر عنایت الله بلالغ، قطع: ۲۵×۱۸ سم، صفحات: ۱۲۹

عناوین: "فرق اساسی میان جامعه اسلامی و جامعه کمونیستی، زیربنای جامعه کمونیستی،
نظراتی به مسیر جهاد در سالهای گذشته، فرمایش قرآن کریم درباره جهاد، واریسی مستضعفین و
چگونه موفق خواهیم شد؟".

(۸) **دپیغمبری مکتب ربنیتی اتلان**

مؤلف: دوکتور عبدالرحمن رأفت پاشا، مترجم: عظیم الله عظیمی، قطع: ۱۸×۱۲ سم،

صفحات: ۱۳۴

عناوین: "ابوسفیان بن الحارث، ابوظلحه لانماری، جعفر بن ابی طالب، حذیفه، حکیم
بن حزام، حبیب بن زید لانماری، ربیع بن کعب، رمله بنت ابی سفیان، سعد بن ابی وقاص،
عیاد بن بشر، عبدالرحمن بن عوف، عقبه بن عامر الجهنی، عمر بن سعد و وحشی بن حرب".

(۹) **دحج داداء کولو طریقہ**

مؤلف: مولوی عبدالباقی وردک، مترجم: عبدالباری غیرت، سال طبع: ۱۳۷۱، ناشر:

مؤسسہ نشراتی جهاد اسلامی، قطع: ۱۸×۱۲ سم، صفحات: ۳۳

عناوین: "ارکان، واجبات و سنتهای حج، شروع مناسک حج، میقاتها، انواع حج، جنایات،
چیزها بیکه باعث وجوب دمویا صدقه میگردد و زیارت پیا مبرستری اسلام".

(۱۰) **فقه اسلامی برای نوجوانان**

نوشته عدهای از علمای بادغیس، ناشر: یونیورسیتی بک ایجنسی، سال طبع: ۱۳۷۱، قطع

۲۰×۱۷ سم، صفحات: ۲۴۷

عناوین: "احکام طهارت، طریق ادای نماز، احکام زکوة، بیان روزه، ماه مبارک رمضان،

حج و احکام آن، احکام بیوع، حد بلوغ پسر و دختر، احکام نکاح، انواع و اقسام طلاق و احکام جهاد"

(۱۱) ارزشهای اسلامی در تمدن معاصر

نویسنده: دوکتورا حمد فرید مصطفی، مترجم: انجنیر غلام حضرت متواضع، ناشر: انجمن اسلامی انجنیران و مهندسان افغانستان، سال طبع: ۱۳۷۰، قطع: ۲۸x۲۱ ۱/۲، صفحات: ۵۶
عناوین: "ارزشهای اسلامی در تمدن معاصر، عواملی که تمدن اسلامی از آن متأثر شده است، مدنیت معاصر، پیشنهاداتی در شهرسازی اسلامی، نمونه‌های عصری موافق با ارزشهای شهرسازی اسلامی و نتیجه."

(۱۲) نگاهی به اقتصاد سیاسی

ناشر: مجاهدین مستضعفین افغانستان، سال طبع: ۱۳۷۰، قطع: ۱۲x۱۸، صفحات: ۸۴
عناوین: "تعریف، تولید، روابط تولید، اسکال مختلف کار، کالا، سرمایه، سودبسا ارزش اضافی، استثمار، امپریالیزم چیست؟، نظام اقتصادی آلمان فدرال، آلمان فدرال و امپریالیزم جهانی و تضادهای بیکه امپریالیزم با آن مواجه است."

(۱۳) پرهرونه

اثر ملا اسدالله حنیفی، ناشر: انجمن فرهنگی و مطبوعاتی جمعیت طلبه، حرکت انقلاب اسلامی افغانستان، قطع: ۱۲x۱۸، صفحات: ۴۹۶
مجموعه اشعار جهادی و ضد کمونیستی ساغراست.

(۱۴) حقایق ناگفته درباره حبیب الله مشهور به بچه سقا

ناشر: مرصاد، سال طبع: دلو ۱۳۷۰، قطع: ۱۴x۲۱، صفحات: ۷۶
سوانح و حکایت بقدرت رسیدن حبیب الله مشهور به بچه سقا را بیان میکند.

(۱۵) دستگرتانی

سراینده: عبدالمتین وردک، سال طبع: ۱۳۷۱، قطع: ۱۲x۱۸، صفحات: ۶۶
مجموعه اشعار جهادی و میهن ساغراست.

(۱۶) آموزش مقدماتی کمپیوتر

ناشر: افغانستان کمپیونراکادمی (اکا)، ترجمه و ترتیب: عبدالباری قاریزاده، قطع: ۱۸x۲۴، صفحات: ۳۵
عناوین: "تعریف کمپیوتر، تاریخچه کمپیوتر، موارد استفاده از کمپیوتر، اصلاح کردن اشتباهات، تکرار نمودن یک کامند، پاک کردن سکرین، ظاهر کردن لست فایل ها و پاک کردن دیسکیت."

(۱۷) وینپ او اوینکی

از: ملا اسدالله حنیفی، ناشر: انجمن فرهنگی و مطبوعاتی جمعیت طلبه، حرکت انقلاب اسلامی افغانستان، قطع: ۱۲x۱۸، صفحات: ۱۷۲

مجموعه اشعار جهادی، میهنی است که در وصف آزادی سروده شده است.

(۱۸) کمکهای فرهنگی و اقتصادی آلمان در افغانستان

تتبع و نگارش: محمداکبر نظری، قطع: ۱۸×۲۴ سم، صفحات: ۶۸
این کتاب دو بخش دارد، در بخش اول آن پروژه‌هایی را که آلمانها از دوره آمانی تا کودتای هفت شورا عمار کرده‌اند، معرفی میکند و در بخش دوم خدماتی را یادآور گردیده که آلمانها برای مهاجرین افغان انجام داده و با آنها در شرایط دوران میهن در مسایل خانه سازی، خیاطی و غیره کمک کرده‌اند.

(۱۹) افغانستان در هجوم تبهکاران

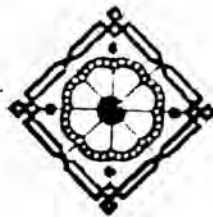
بقلم: حاجی عبدالقیوم فدوی، از انتشارات: "استقلال" مربوط دفتر فرهنگی جبهه متحد انقلاب اسلامی افغانستان، پشاور، تاریخ چاپ: حوت، ۱۳۷۰، قطع: ۱۴×۲۱ سم، صفحات: ۳۶۰
ناول جاسوسیست به ارتباط غشی سازی فعالیت‌های کمونیست‌ها در افغانستان قبل از کودتای هفت شورا، که در آن هفت ماجرای داستانی فواد (ماور مخفی پولیس را) شرح میدهد.

(۲۰) مولانا صاحب فیضانی در آئینه یادها

ناشر: بخش فرهنگی مدرسه توحید، سال طبع: ۱۳۷۱، قطع: ۱۶×۲۴ سم، صفحات: ۲۴۰
یادواره سیاسی، عرفانی، تاریخی، تحلیلی و تجلیلی از مولانا فیضانی است که در آن سخنرانی‌ها و اشعاری در تمجید وی نوشته شده و هم تبصره‌ها بر آن را و افکار وی صورت گرفته است.

(۲۱) مختصر زندگینامه شهید دعوتگر استاد احمدزی

تهیه کنندگان: ف، فاضل و ع- ونیو، ناشر: انجمن نویسندگان و سخنوران جمعیت اسلامی افغانستان، سال طبع: حمل ۱۳۷۱، قطع: ۱۲×۱۸ سم، صفحات: ۳۰
زندگینامه استاد احمدزی بوده که از یادداشت‌های دوستان واقرب وی تهیه شده است و در اخیر آن مصاحبه‌نشرنا شده، استاد احمدزی به ارتباط تاریخیجهت‌تهدت اسلامی در افغانستان آمده است.

باده است اداره :

با آزادی افغانستان و با فتح کابل بدست مجاهدين بعضی از جراید جهانی یا اروپایی زمانند، با با کاروان مهاجرین رهسپار کشور گردید و با هم درس ستم توزیع آن بی نظمی رخداد، ما برای آگاهی خوانندگان، یادآوری این نکته را لازم دانستیم زیرا با سراسری وقایع در قسمت اقباس جراید جهانی ما نیز محسوس است .

فروپاشی خودروسید به بررسی گرفته شده است .

بیام :

مولوی مؤذن در پیام خود عنوانی ملت اظهار داشته است :

تحولات شگفت انگیز و میدوار - کننده ای که درین اواخر از با زتاب رویدادهای وقایع در کشور آنها مسمی گیرد، متقاضی آنست که همه مسوولین جهانی بد اتفاق کامل و روحیه مسا - لمت آمیز، در برچیدن ما حاصل بهارنج و پیکار ملت مجاهد دست بکار شده، و مسایل موجوده را از راه تفاهم و انعطاف پذیری کامل بیرون افکند و اسلامی تحت خویش و مدار قرار دهند... جهان دوبیکار زانه تنها یک گروه و بیا یک تنظیم نمود، بلکه این خروش ایمانی مسلمانان کشور ما بود که پوزه استعمار سرخ را بزمین سا بید و هیچ گروه حق آنرا نداد که به تنهایی ادعای فتح و نصرت نماید و دیگران را نادیده بگیرد .

جوزا
۵

خبرها و مطالب خبری :

* بتاريخ ۱۲ ثور ۱۳۷۱ در دفتر مرکزی حرکت انقلاب اسلامی افغان - نستان کنفرانس مطبوعاتی به اشتراک مولوی رفیع الله مؤذن، مولوی نصر - الله منصور، مولوی عبدالستار صدیقی، مولوی عبدالحی زعفرانی و مولوی ارسلان تحت ریاست مولوی محمد نبی محمدی دا برگردید و درین کنفرانس ادغام کامل حرکت انقلاب اسلامی مؤ -

۱۹ و ۲۰ شاهد بزرگترین پیروزیها بود و دو بر قدرت قرن ۱۹ یعنی انگلیس و قرن ۲۰ یعنی امپراتوری عظیم روس را در حال انقراض قرار داد . برای حل قضیه افغانستان از هر طریق ممکنه و تجارب جهانی و وسایلیکه در دست است مصرا نه با بیدکار بگیرد .

۲۹

سر مقاله :

"قراخوان وحدت"

سر مقاله مجاهدين را برای آزادی واداره کشور به وحدت دعوت کرده است .

خبرها و مطالب خبری :

* در اینچنین حالیکه قدرت های الحادی در مقابل مسلمانان و بخصوص در مقابل حکومت اسلامی افغانستان بدشمنی برخاسته اند و بخصوص درین اواخر که به کوششهای شومشان تشدید بخشیده اند، بر رهبران جهانی است که درین مورد به بسیار احتیاط قدم بردارند .

ثور
۸

سر مقاله :

"جهاد ملت مبارز ما سر آغاز تحک و رهائی ملت های محکوم و اسیر در جهان است"

در سر مقاله تا نیرات جهاد افغانستان در راه آزادی کشورهای اروپای شرقی، آسیای میانه و با لآخره

آرمان مجاهد

حمل
۲

سر مقاله :

"بن بست موجود را میتوان با انعطاف و تدبیر شکست"

سر مقاله مشکلات را بر شمرده و در نتیجه مینویسد : یکبار دیگر از عموم دست اندکاران جهان دو مسوولین قیادت جهانی می طلبیم، تا درین مقطع حساس جهانی، دست بدست هم داده، برای نجات کشور ما در شرایطی که وضع کنونی رژیم خیلی لرزان است دست بکار شده با وحدت و همبستگی به این ماجرای هولناک خاتمه دهیم و الا، نه ادعای آن نموده که اسلام ناب می خواهند درست است و نه از دیگران، فقط اسلام از ما چیزی میطلبد که ما فعلاً علیه آن در توافق بجای وحدت عمل کرده ایم و ملت مجاهد ما دیگر فریب این قول ما را نخواهند خورد . خبرها و مطالب خبری :

* مولوی مؤذن به ارتباط استعفی نجیب اظهار داشت : نجیب به شرفنا ر مجاهدين مجبور به استعفی گردید .

* مولوی مؤذن در کنفرانس فرماندهان جهانی در تهران گفت : ملت مجاهد و کفر ستم ما که در دو قرن

لوی رفیع الله مو، دن و حرکت انقلاب اسلامی مولوی نصر الله منصور در حرکت انقلاب اسلامی مولوی محمد نبی محمدی اعلان گردید. مولوی مو، دن درسیا - نیهای اظهار داشت: بین ما هیچ اختلاف وجود نداشت، اگر بطور عارضی از هم جدا گردیده بودیم، آن به سبب بعضی مشکلات بود، در اصل بین ما اختلاف بخاطر این نیست که دلها ی ما با هم یکی است.

هفته نامه

اتحاد اسلامی

بیانگر ارمان اتحاد اسلام افغانستان

حمل ۱۰

سر مقاله :

"عیدپیا ما اتحاد": سر مقاله از تقدیم خونهای که به بهیای بدست آوردن آزادی داده شده با آور میگردود در خصوص تنظیمهای جهادی چنین می نگارد:

تنظیمهای جهادی ما بجای اینکه با هم یک مشت گردند هر یکی از آنها در تلاش بدست آوردن امتیاز میباشند و بسوی تخت خونین کابل در حال مسابقه اند که از هر راه که میسر باشد پیش از دیگران خود را به آن برسانند. اگر اختلاف وجود داشته باشد دولتواتکه بقدرت هم برسند نتیجه اش سرنگونی خواهد بود. و حال بقاء و حکومت کردن آن چنین خواهد بود که تا حال دیدیم. تا هنوز فرصت داریم که به دشمنان خود سندی کفایتی خود را ندهیم و نه برای دشمنان بین المللی جهاد این مجال را فراهم سازیم که فیصله های ناروای خود را بر ما تحمیل نمایند و کاشه پراز خون یک ونیم

ملیون شهید که تا کنون بر فراز سر خود داریم زیر قدمهای فاسقان سرنگون سازند. خون شهیدان، امانت بی بزرگی است که به رهبران تنظیمهای جهادی سپرده شده است و بهیای تحویل شده عید بزرگ آزادی کشور است. خیانتت در این امانت و خساره در این قیمت لکه سیاه تاریخ است.

۱۹

سر مقاله :

"توطیه" کفرجهانی در روند جهاد" عنوان سر مقاله است که سریع ساختن تلاشهای ملل متحد در راه صلح افغانستان را و اخطای امریکا تلقی نموده و مسلمانان را اخطار میدهد که با زندیقان به مذاکره نشینند.

را یور :

استاد سیاف امیر اتحاد اسلامی در مسجد جامع هجرت کلی در خطبه نماز عید اظهار داشت:

ما حکومت مختلط را قبول نداریم، نه با دشمن تصمیم مشترک میگیریم و نه با کمیت کافران را قبول داریم، ما در افغانستان حکومت ناب اسلامی را بدست مجاهدین میخواستیم، ما هیچگاه همعا مله گیری بر سرهای شهیدان، چادرهای بیوهها و اشک یتیمان خود حاضر نخواهیم شد.

خبرها و مطالب خبری :

* ما دو تنظیم هر یکی حزب اسلامی افغانستان (خالص) و اتحاد اسلامی افغانستان که تا کنون در قضا یا وقت بی جهادی و سیاسی غالباً نظر و موقف مشترک داشتیم، فیصله کردیم که به ارتباط حالات و وقایع آینده موقف مشترک و تصمیم مشترک داشته باشیم و برای این کار مجلس مشترک را تشکیل دادیم.

۲۴

سر مقاله :

"اداره" موقت توطیه دیگر دشمنان جهادی:"
سر مقاله اداره "موه" قتی را که ملل متحد برای افغانستان پیشنهاد کرده، رد نموده و در اخیر مینویسد: موقف مجاهدین مخلص و قاطع و سنگر داران غیر افغانستان چنین است که اداره بیطرف، حکومت مخلوط و حکومت ائتلافی را قبول نداشتند و شدیداً آنرا محکوم میدارند. ما خواهان نظام ناب اسلامی در مستقبل افغانستان میباشیم که بدست و اراده مجاهدین از میان مجاهدین تشکیل شده باشد و تا رسیدن به این آرمان، جهاد ما ادامه خواهد داشت.

را یور :

استاد سیاف در مراسم افتتاح شهیدان ستاد احمدزی راجع به تشکیل حکومت انتقالی و هیئت بیطرفان اظهار داشت: این کسانیکه برای تشکیل اداره "موه" وقت لستهای رابه بین سیوان تقدیم کرده اند در حقیقت کسانی اند که افغانستان را فروخته اند و همینها در وقت آمدن کمونیسم، الحاد، بی دینی و فساد پهره داران دروازه های کشور بودند. ما موقف خود را یک بار دیگر اعلان میکنیم که در افغانستان مطابق با اهداف جهاد قیام حکومت مجاهدین را میخواهیم. نه کاندیدزعامت هستیم و نه هم کاندید وزارت.

مقالات :

"ما چرا قبول نداریم؟": دلیل رد طرح ملل متحد را پیاده ساختن حکومت سچه اسلامی بدست مجاهدین میداند.

۳۱

خبرها و مطالب خبری:

* مولوی خالص بتاریخ ۱۸ حمل طی مباحثه با میدیا از تنظیمهای

جوزا

۴

سرمقاله :

"ما بر تعهدات خود مبنی بر تشکیل کمیسیون انتقالی قدرت در کابل قطعاً التزام میورزیم".

سرمقاله بر تعهداتی مبنی بر اداره انتقالی که در پشاور صورت گرفت اصرار دارد و زخمه مجاهدین میخورد که بر طبق آن عمل نمایند.

راپور :

استاد سیاف بتاريخ ۳ جوزا طی پیامی مجاهدین به آژانس البینان اظهار داشت: ما حکومت موقت را که ساخته ایم اکنون نیز برای ما قابل قبول است، اما به شرطیکه کسی از حدود فیصله‌ها تجاوز ننماید و کسی برای خود صلاحیتها را تثبیت ننماید. ما هیئت پنج نفری را فقط برای دو ماه و تنها برای انتقال قدرت به کابل فرستاده بودیم، صلاحیت تعیینات و مقرریها را بکسی نداده ایم.

"اتحاد اسلامی" با ولی الله سلیم مسوول جهادی و مطبوعاتی عربی اتحاد اسلامی که اخیراً از کابل بازگشته، مصاحبه کرد و وی تحولات کابل را چنین بر شمرده است: یک تغییر بی مانندی که من دیدم استعمال نکردن لباس غربی (دریشتی و نکتا - بی) گذاشتن ریش، حاضر شدن جوانان برای ادای نماز در مساجد - بر خلاف سابق، از بین بردن شعارهای ضد اسلامی و کمونیستی از اکثر مناطقی که کابل، مراعات نکردن حجاب شرعی، به نظر خوردن شعارها و بیبرقهای اسلامی در مساجد و راهها و سرکها، کم شدن موسیقی در هتلها، برجیسده شدن عکسهای احمد ظاهرو هنرمندان هندی و بستن دروازه‌های اکثر سینماها بود.

دیدها تا بید...

ما در حالیکه پیروزی مجاهدین را در چنین شرایط ناگواریکه همه دشمنان کوردل اسلام و مسلمین در برابر آن سنگروا حدی را تشکیل داده‌اند به امت اسلامی و مجاهدین پیکارگر و ملت رنج‌دیده افغانستان تبریک عرض مینمایم، به همه خانواده‌های مصیبت دیده تسلیت گفته پیروزی هرچه بیشتر با سدا را ن اسلام را در سراسر جهان از خداوند متعال خواستاریم.

راپور :

استاد سیاف بتاريخ ۵ شوال ساعت ۱۰ شب توافق رهبران مجاهدین را به تشکیل یک هیئتیکه بزودی قدرت را از رژیم کابل تسلیم خواهند گرفت در محضر خبرنگاران اعلان نمود. وی گفت: بنده اول فیصله ایست که تحت قیادت پروفیسور صیغت‌الله مجددی یک هیئت پنج نفری که حیثیت شوری را در دوطرف دوروز آینده روانه کابل شود. درین شوری ۳ نفر از قوماندانان، ده نفر از علمای مشهور و ده نفر از سیاستمداران که عضویت تنظیمهای جهادی را دارند، شامل میباشند.

قرارتوافق، هیئت وظیفه‌دارد تا قدرت را از نظام در حال سقوط کابل به مجاهدین انتقال دهد که این عملیه در خلال دو ماه به سرخواهد رسید. وی گفت: پروفیسور مجددی طی این مدت، رهبری هیئت را بعهده دارند و در همین مدت زمان، ممشل ریاست دولت اسلامی خواهند بود البته بعد از ختم دوره دو ماهه پنجاه عضو مذکور بر ریاست پروفیسور مجددی در پهلوی حکومت موقت اسلام می بحیث شورای اسلامی باقی خواهند ماند.

خبرها و مطالب خبری :

* علمای پاکستان و افغانستان حکومت اعلان شده مجاهدین را تأیید و جنگ فی ما بین مجاهدین را محکوم نمودند.

جمعیت اسلامی به رهبری استاد درباری و حزب اسلامی به رهبری انجنیئر حکمتیار خواهان است که در حالیکه رژیم کابل رو به سرنگونی است و حاکمات کابل رو به خرابی نهاده، لذا حزب و جمعیت به اختلافات خود خاتمه دهند و به جانب کابل حرکت نمایند. مولوی خالصی گفت: ما در مخالفت ذات‌البینی، طرفدار هیچکس نیستیم و هرکسی که به اختلافات ذات‌البینی دست میزند آنرا محکوم میکنیم.

* جلال آبا در مرکز ولایت ننگرهار که از دوسال بدینطرف تحت محاصره شدید مجاهدین بود تا مدیروز بظهور کابل فتح گردید.

* ولایت هلمند بطور کامل تسلیم مجاهدین گردید. اداره کابل ولایت مذکور بدست مجاهدین قرار گرفت.

* روز گذشته مجاهدین، میدان ننگر مرکز ولایت وردک را فتح کردند.

* وطنجا روزی در دفاع رژیم کمونیست کابل کشته شد.

* راز محمد پکنین یکی از طرفداران دیگر نجیب بقتل رسید.

* عبدالرحیم‌ها تف بجای نجیب تعیین گردیده است.

شور

۷

سرمقاله :

"پیروزی اسلام مبارک باد": ملت مجاهد و قهرمان افغانستان بعد از پشت سر گذاشتن چارده سال مبارزه و جهاد، اینبار وفاداری، تحمل زحمات و تنگالیفات فرسایشی، باآخره به آرمان دیرینه و سترگ خویش که همانا برافراشتن کلمه توحید و سرنگونی لانه‌های کفر و الحاد از کشور بود، رسیدند. و یکبار دیگر بارقه خوشی و سرور، فرحت و نشاط دگامی در چهره‌های زردگونه این ملت شجاع و رنج-

وی فرامین حکومت جدید را چنین برشمرد: (۱) لغو کردن کاملاً کابینه رژیم کمونیست، (۲) باطل اعلان نمودن تمام قوانین ولوایح و مقرراتیکه با اسلام در تضاد باشد، (۳) الغای اولی جرگه و مسرانو جرگه، (۴) از بین بردن ادارات دوزخی استخبارات خاد، (واد)، (۵) منحل ساختن حزب کمونیست وطن و مصادرت نمودن تمام ملکیت منقول و غیر منقول آن، (۶) مراعات جدی حجاب شرعی و جزا دادن به متخلفین آن، (۷) تشکیل محکمه شرعی اختصاصی برای محاکمه مجرمین، (۸) منع همه جانبه شراب و مواد مخدره و (۹) مصادرت و مهر و لاک کردن تمام مطبوعات ضد اسلامی.

اگر سرور و مرام شعرت محبت است برادران

حمل

سرمقاله:

"آیا مجاهدین درباری سیاسی سازمان ملل متحد برنده خواهند شد؟" بعد از عبور بالایی ملل متحد و مجاهدین میباید: با حولات اخیر - بکه گویا مجاهدین هم به وجود فراد غیر مسازغ فیه در حکومت عبوری توانی نموده اند، خطر سرک و بسیاری محیلده سیاسی دیگری ممکن در جریان باشد. حواتر استطرفی که طی این سیزده سال جهاد با اعدای مجاهدین سربک و همندا نبودند، اگر قدرت انسانی را بدست گیرند چگونه می توانستند در آینده با اعدای مجاهدین از دست قدرت همگام گردند و در افغانه دولت اسلامی مجاهدین، شورای مسخ اسلامی و اعاده تلح در افغانستان با روش مجاهدین پیش بروند. ممکن بعضی ازین افراد بعد از دست یابی به قدرت نه تنها مواقات با قبیل تعیین شده را نپذیرند بلکه در تضعیف مجاهدین با همکاری دشمنان اسلام با بد دیگری اردر گیرین را بگسایند و اختلافات برادری، مذهبی و لسانی را که هم اکنون دشمنان اسلام ز طریق رسانده های گروهی شان تبلیغ می نمایند، دامن رند... مجاهدین با یسی در تشکیل و سیخ نیروهای امنیتی منحبت مع حکومت عبوری در ایجا د تلح و اعاده بر نامه های مقدما سی دولت اسلامی در کورمان

همگما رند و این نیروها تمام مراکز شهرهای عمده بمول کابل را در دست نکهبا سی داسه با سدا از یک طرف بر نامه های سوم دشمنان اسلامی، بنا کامی انجا مدوا ز جانب دیگر در حفظ امنیت و ایجا د تلح و آرا مس برای همه ملت اطمینان حاصل گردد. خبرها و مطالب خبری:

* حکمتیاری قبل از تمام جمعده در مسجد نصرت مینه به ریابط و قایع اخیر اظهار داشت: ملتی که بخاطر آزادی کورس شهید داده، همجگاه حاضر به تجزیه آن نخواهد شد، وی مذکر شد: بهمین منظور تنها حزب اسلامی کفایت میکند و وحدت افغانستان را تأمین نماید، اگر حزب اسلامی وجود داشته باشد، کسی افغانستان را تجزیه کرده نمیتواند. در حزب اسلامی ملت به اسان عقیده و ایمان یکجا شده اند. ما در یکن تنظیم هزاره، تاجک، پسون، ترکمن، ازبک، بلوچ و نورستانی را میباید و همین اکنون در شورای مانما بندگان تمام این اقوام وجود دارند.

* استاد سیاف طی پیامی از داخل کور در زمینه وقایع اخیر اظهار داشت: کشورهای همجوار بخاطر مصالح صدملی شان با ما کمک مینمودند، آنها در هنگام مجا و ز قوای سرح بر افغانستان چشم و روی ما را میبوسند و اکنون که به مقاصد خود رسیدند و خطر کمونیزم از بین رفت، از هر طرف به ما دست داده میسود.

* استاد درباری طی کنفرانس مطبوعاتی در اسلام آباد اظهار داشت: مجاهدین بخاطر امنیت شهرکابل یک اداره، موهبت را بوجود می آورند، با اوضاع رادر شهرهای مختلفه افغانستان بخصوص شهرکابل در سلطه داسه با سند، تا بدین وسیله خدای نام خواسته به جان، مال، حیثیت و آبروی مردمی که در کابل بسر میبرند دچار و تعرض صورت نگیرد، زیرا شرایط بحرانی زمینه خوبی برای فعالیت

۱۸

راپور:

استاد سیاف طی پیام مخا بیرونی خود گفت: جنگ علیه اتحاد اسلامی افغانستان در کابل یک تو طیسه بیرونی بوده و توسط کمونیستهای دست پرورده کستمندر رهبری میسود. وی اظهار داشت ما به ریابط مداخله های بیرونی و تالیق و اسناد کافسی بدست آورده ایم و در وقت مناسب آنرا افشاء خواهیم کرد. با وجودیکه دشمنان توطیه گرومزدوران بیگانه پرور، از تمام قوت و سلاح خودکار گرفته و تعداد دزیا د از مردم بیگناه و بیذنیاع را به شهادت رسانند ولی ما تا حال از حوصله کار گرفته ایم و بخاطر دل سوزی بر مردم کابل و امنیت شهرچنان رد فعلیکه تا یسته حال این فساد پیسه گان است نشان نداده ایم.

عنا صرتخریبکارخواهدبود.

ازمطقیحقجو.

رافراهمآوریم.

حوت ۲۴

سر مقاله له:

"قیام قهرمانانه ۲۴ حوت هرات"
عنوان سرمقاله ایست که در آن قیام تاریخی ۲۴ حوت ۱۳۵۷ مردم قهرمان هرات به بررسی گرفته شده است.

مصاحبه:

استاد دربارنی رهبر جمعیت اسلام می طی مصاحبه با نماینده جریده انقلاب اسلامی درباره تلاشهای اخیر در موضوع حل سیاسی افغانستان اظهار داشت: نظرها در ارتباط با حل مصیبه در کشور عزیزمان همیشه چنین بوده که ما مجاهدین خواهان حل عادلانه و آبرومندان در کشور خود هستیم و خواهان قطع خونریزی عاجل در سرزمین خود میباشیم. البته مجاهدین همیشه کوشیده اند که جلونداد و مابین فاجعه را بگیرند اما با زمانی که رژیم جنگ افروز و دارودسته جلا و خون آشام آن درکابل که از بقایای تاج و زروسیه و بسسه حیث آخرین لانه های کفر و لجاجت در در کشور ما باقی میماند (از زمین سرود)، استقرار صلح و امنیت در افغانستان کار مشکلی است.

مطالب دیگر این شماره:

* "افغانستان و راه حل آن" مقاله ایست از ابومرضی که در آن نکاسته شده است: حضور مردم در صحنه سیاسی و پشتیبانی از سنگسره های جهاد میتواند همه نقسه ها و مکرهای دشمن را نابود سازد و راه برای استقرار نظام اسلامی باز نماید.
* "جلوگیری از استکبار جهانی از ایجاد حکومت اسلامی در افغانستان"

برهان

از گدایان، از دانیان، از جوانان، از پادشاهان، از ستمگران

حمل ۱۵

سر مقاله له:

"افغانستان و آینده خطرناک":
تاریخ پیروزیهای قدم بقدم جهاد را بررسی کرده و مشکلات و دستک اندازی های دشمنان را برسم کرده، مینویسد: مردوران روسی کابل، آخر بین نیرنگ و خدعه، دیرینه، "اخلاف بیدار و حکومت کن" را قرار آه نقای قدرت پوسالی خود قرار داد و در پناه تبلیغ مسایل قومی، نژادی و اقلیت های محروم و روبرو قرار دادن ملیتهای مختلف میخواستند بقای خود را حفظ نمایند که متأسفانه این سیاست مزمن و این سرطان بغاوت را متغیر مجاهدین سدو این مثل محقق پیدا کرد. با وجود اینکه جهاد چاره ساله در یک سنگر همه ملیتهای مسلمان کشور را پیوند زده بود، عده ای از رهبران جهاد داندسته و یا نادانسته بعنوان مزدور بی مزد و نفع رژیم کابل برداشتنند و مسایل قومی و مذهبی را دامن زدند و گذشته آن رفابت بر سر قدرت به وجود آمد که با غایت هیبت خاکمه کابل گردید... ما یکبار دیگر از رهبران جهاد و مجاهدین را سبب بغاوت ما مینمایم که دیسرا رین نگدارند دشمنان کشور ما بر بیکرهای مهدای ما با تک دوائی کینند و ملت زجر کشیده ما را یکجهد ما بد که خدای نخواسته با اینکار زمینه موفقیتهای دشمن

بشیر المؤمنات حوت ۲۹

سر مقاله له:

سرمقاله "زن مسلمان الگوی جاویدان" عنوان دارد که در آن مینویسد: با شروع انقلاب اسلامی در کشور عزیز ما افغانستان، زن مسلمان جایگاه اصلی خویش را با زیادت و در روابط اجتماعی دوشادوس مردان مجاهد، تمام خویش را در ناریخ خونینک به اشتیاق رساند. امروز زن مسلمان در برابر این فرهنگ مبتذل غرب وظیفه عظیم و رسالت بس دشواری بعهده دارده است. بتوانند بعنوان الگوی نجابت در مقابل غربیبهایی بی حجاب با دانشمن حجاب همسری کند...

زن مسلمان نمیتواند در برابر نامالایعات سرخم کند و اوضاعی نیست حتی یک کلمه که با عث رنجش شوهرش شود بیه زبان جاری نماید و با کمال اخلاص تا دم مرگ همراه با همسرش زندگی میکند. با پیدا مروز برای دنیای غرب این زنهارا بعنوان الگو معرفی نمایم تا مردانی که از زنان غرب بیوفات بی دیده اند، درک کنند: ارزش کجاست؟

مطالب دیگر این شماره:

"ماه رحمتها و فتوحات" درباره ماه مبارک رمضان و بهاء ربیاط آن راجع به فتوحات اخیر مجاهدین نگاشته شده است.

"شیوه های استعماری استکبار" تحلیل سیاسی است در شناخت استعمار. "اخلاف اندازان یا مزدوران استعمار" بقلم ک، بخنیا ری است که در آن اخلاف اندازان بیکه بنا میبند

پیام اتفاق

حمل

سر مقاله:

"خود، ز ما مدا را انقلاب یا سیم؟"

سر مقاله استراک با کمونیست ها و طرح ملل متحد را رد نموده و می نویسد: هنوز فرصت باقیست تا رهبران جهادی و دلسوزان بده انقلاب، مردم و سربوستان آینده کشور، تصمیم قاطع و انقلابی تا ترا جاع به وحدت کاموکلان بگیرند... و از سوی دیگر سربیک حکومت موافقان اسلامی مرکب از همه گروهها و اقشار ملت مسلمان ما که واقعا میبایست و بنا بر ملت افغانستان و خواست مردم باشد، توافق نماید پس از فروریختن کابینه ظلم و مسادله عویس ۷ نور، بنای حکومت اسلامی، سکوفایی اقتصادی و تبات سیاسی را پایه ریزی نماید و بدین طریق ایستادگی و سیاستی را در دست گرفته و به دل ناسوزان انقلاب اسلامی اجازه هیچگونه دخالتی را ندهند.

خبرها و مطالب خیری:

- * مطالب خیری، آن را جاع به فتوحات اخیر ما هدیه در میزاد سریف و دیگر ولایات کشور است.

افغان و... را از وظایف زنان افغان دانسته است.

"سهم زنان در روال زندگی اجتماعی اسلام":

کدر آن سربیده، مهرمانان جهان اسلام و افغانستان را نتیجه، سهم فعال و سالم زنان در زندگی اجتماعی اسلام دانسته است.

"نفس والدین در تربیت فرزندانشان":

بحث تربیتی است که از محیط خانواده و بزرگیه آن سخن را زده است.

پایه دار اسلام

حمل

سر مقاله:

"راه وحدت ملیتها فقط بسنگ بدین است":

سر مقاله نما ما سخا و همسنگی های غیر اسلامی را غیر عملی خوانده، نمونه های جهانی داده و در نتیجه گفته است: یگانگه راه، حفظ یکپارچگی کشور، تأمین امنیت، رشد ملیتها، پیاده کردن عدالت اجتماعی، پذیرش همدیگر و اعتراف به حقوق همه ملیتها است.

خبرها و مطالب خیری:

- * آیت الله عدسی طی محابه ای با بیسن سیوان گفت: آتش بی قطع کردن جهاد است و جهاد دوقسمی آنها می باشد که دریم دست نمانده بر خلاف رضای ملت باقی نمانده و مجاوزت نماید.
- * از نجیب در کابل خواسته شده تا همه محبوسین سیاسی مجاهدین را آزاد کند.

وسنی، هزاره و پشتون و فارسی و تاجک تفرقه می اندازند محکوم گردیده اند.

شور

سر مقاله:

"گشایش فصل نوین در ساریح کشور"، عنوان سر مقاله است که بر ماضی تاریخی ملت قهرمانان افغان روشنی انداخته، قهرمانیهای فرزندان موافقان این ملت را ستوده و گفته است به یاری ایزد متعال این علم برادران راه اسلام با وجود آنکه سینه های شان به گلوله بسته شد و از هر قطره خون شان هزاران مؤمنان چنانچه زدیگر جهت برافراستن علم دین اسلام رویداد. اکنون نمره آن خون پاک و مقدس برای همیشه مردم بلا کیده ما را از یوغ اسارت و دیار غربت آزاد نمود و نهال آزادی را با از دست دادن ملیونها شهید با لخره در سرزمین آریا در قلب پر تپش آسیا - افغانستان آزاد و قهرمان - غرس نمود. پس ای خواهر و برادر قهرمانان، بیایید به پاس این پیروزی عظیم همه ما و شما دست بدست هم داده و اکنون که وطن به خون غرق شده ما بر کشتی سعادت هم کار بگردید. من و شما همی سر منزل مقصود شویم و در سایه دین خدا و شریعت و احکام اسلامی برای همیشه افتخارات هر دو جهان را کسب نماییم.

مقالات:

"مسئولیت زنان افغان در قبال آباء و اجداد افغانستان":

مقاله است که در آن وظایف و مسوولیت های زن را در افغانستان از ادب و شرمه، تربیه، سالم و ولادت، تربیه، زنان، وظیفه امر معروف و نهی از منکر، بنای نظم خانوادگی بر اساس دین مبین اسلام، رشد استعداد های هنری و مسلکی دختران و زنان

پیام اسلام

گله

سر مقاله:

"تحولات بزرگ و مسوولیت‌های بزرگتر"

سر مقاله تحولات اخیر را بررسی کرده و درقبال آن مسوولیت‌ها را بر سر مرده و مینویسد:

در شرایط فعلی مسوولیت دینی و تاریخی فرد فرد افغان و بخصوص گروه‌ها و رهبران جها دی ایجاب میکند که دیدگاه‌های تنگ نظرانه، گروهی و نژادی را کنار گذاشته در سطح دین و وطن فکر نمایند و متافع علیای دین و وطن اسلامی را با لاترا زهمه چیز قرار داده برای فردای کشور عزیز ما افغانستان جنگ زده و بلا کسیده مودل‌ها و نمونه‌های توسعه و بازاری را جستجو نمایند.

همچنان آوردن یک چارچوب سیاسی ملی، سیاست بلند مدت و برنامه ریزی اقتصادی و تعیین خطوط سیاسی فرهنگی، تعلیمی، نظامی و دفاعی برای فردای کشور به حیت بزرگترین وظیفه و مسوولیت پیروی رهبران قرار دارد. اگر امروز طرح یک نظام برای فردا ریخته نشود و هم‌اکنون گروهی در زمین بوجود نیاید، در فردای کشور جهان همان نظریه، گذشته را تکرار خواهند کرد که مجاهدین نیروهای جنگی میباشند و برای سیاست و اقتصاد افغانستان آینده دست‌شان خالی می‌باشد.

منافسانه بیه جای فکر کردن

پیروان مسایل اساسی، عده‌ای فرص طلب، تحولات کشور را ناموعنوان تجزیه، کشور به شمال و جنوب بلقی کرده، شعارهای لفاظیل و بی معنی سر میدهند، آنها با بدبندند که هیچ نیرویی طرفدار تجزیه، کشور در افغانستان وجود ندارد و همگی ناممکن ارضی، وحدت ملی و حاکمیت افغانستان را جستجو مینمایند، با تفاوت اینکه چارچوب سیاست ضد مردمی گذشته با زعوت کرده نمیوانند و افغانستان آینده را چارچوب سیاست مردمی و اسلامی میباشند که تمام مردم افغانستان در آن سهیم خواهند بود.

نور

سر مقاله:

"بسی ادای مسوولیت‌های بزرگ"

مسوولیت‌های مسرک مجاهدین را بیان دانند مینویسد:

کشور ویران شده و توقعات مردم بالا رفته است و مردم حق دارند که توقعات بیشتری از رهبران داشته باشند. برای بر آوردن این خواست‌ها و رسیدن به اهداف و پیوند کردن منابع مالی و فنی شخصی از اهم ضرورتها میباشند. و اگر تصمیم گرفته شود در یک زمان کوتاه، مردم ما بیوس میسوند و با حمل قوی، کشور به سوی هرج و مرج خواهد رفت و بدببال آن استغرا را سبدا دسیاسی و نظامی حتمی خواهد شد. این مسئله را نیز باید یاد آورند که هیچ گروهی به آنها بی نمیوانند مشکلات کشور را حل نماید و وحدت و هم‌اکنون ملی و دینی همه، مردم و نیروها، برای حل مشکلات کشور ضروری و فوری میباشد. اگر کسانی به این باور باشند که به آنها

بی بهاداره و حل مشکلات کشور را در اند در بهت مریضان عقلی و عصبی زندگی کرده، از پهلوی مسایل خاص کشور سطحی گذشته اند و اگر بدخل کشور بیرون آنوقت درک خواهند کرد که وحدت و هم‌اکنون تمام نیروهای جها دی مسئله، اساسی بوده که بدون آن وحدت ملی و استقرار نظام سیاست ملی و برآه انداختن برنامه، بزرگ بازاری کشور جنگ زده، ما ناممکن و غیر عملی میباشند.

این شماره، خاص معنا نیست پیروزی انقلاب اسلامی سر شده، که در آن مطالبی بحث عا وین: "عرض تبریک بیخاطر پیروزی انقلاب اسلامی افغانستان"، "پیروزی انقلاب اسلامی و برنامه‌های خیری استعمار"، "از کودنای سپاه سوریا انقلاب کوهمند اسلامی نور"، "بعدا از پیروزی انقلاب اسلامی جنگ در کابل به نفع هیچ گروهی نیست"، "رهبران جها دی افغانستان بدآتش بی توافق کردند"، "تحولات سیاسی افغانستان و نتیجه پراگتی‌ها پیروان آینده، وحدت ملی کشور و "پایان بزرگترین بازی سیاسی و استراتژیک در تاریخ" آمده است و بدین مناسبت به سر رسیده که در همه آن اضرار بر حفظ وحدت نیروها، وحدت ملی، ناممکن ارضی افغانستان و ناممکن آن دارد.

پیکار شهیدانه

پیکار شهیدانه در راه آزادی و استقلال

حمل

سر مقاله:

"یک لحظه غفلت جر میماند تا بخسیدنی"

سر مقاله بروحدت صفوف تأکید

داشته و مینگارو؛ استقرار حکومت اسلامی، روه، س همه آرزوهای ملت مسلمان ما را تشکیل میدهد و لازم است که هر رهبر و قوماندان جداً متوجه باشد که با کمو- نیستیهای شناخته شده، نمیشود که حکومت اسلامی عملی و واقعی را تشکیل داد، ملت مسلمان فقط حکومت اسلامی (مشکله) توسط احزاب اسلامی اینکده در جهاد حضور داشته و مستند را میخواهد و پس.

مباحثه:

الحاج سید حسین انوری عضو شورای مرکزی، رئیس عمومی نظامی حرکت اسلامی افغانستان و رئیس سو- رای ولایتی کابل طی مباحثه ای بسیار پیاپی شهدا، در جواب این سوال که: آیا حکومت مو، قوت و با عبوری که فرار است در افغانستان جاگزین حکومت نجیب شود؟ درخواهد بود تا امنیت را در افغانستان تحکیم بخشد؟ گفت: بلی، در صورتیکه رهبران محترم جهادی و قوماندانان برافشا رومو- شرحته های رزم و پیکار با حکومت انتقالی همکاران نزدیک و عمیق داشته باشند تا امنیت تأمین خواهد شد. وی درباره حکومت انتخابی آینده اظهار داشت: با رستگین انقلاب اسلام می بدوش همه ملیتهای مسلمان کشور بوده و است که به ناسیهای مختلف در بعد مادی و معنوی متضرر نشده اند، بناً حکومت عبوری باید متکامل از نمایندگان واقعی و برحق همه ملیت های مسلمان که در شرایط کنونی احزاب اسلامی ممثل این امر میباشند، باشد، تا در فضای اعتماد و اطمینان خاطر به آینده روشن شان و تأمین حقوق مذهبی، سیاسی، اقتصادی، فرهنگی و غیره زمینه یک انتخابات سالم که برخاسته از روح اسلامی باشد را فراهم سازند، تا جامعه اسلامی مادر آینده بعد از سپری نمودن مراحل چهارده ساله تلخ تاریخی در سایه انتخابات و آرای آزاد مردم دین دوست کشور، شاهد یک حکومت اسلامی منتخب باشد.

شور

سرمقاله:

"فتح و نصرت نصیب مسلمانان است"

سرمقاله بعد از بحث بسر آزادی افغانستان و نوظهورهای استکبار مینویسد: حال بر ما است تا در قسمت انسجام و هماهنگی نیروهای جهادی تلاش کنیم و حسی ضروری است بیش از حد در قسمت وحدت نیروهای مسلمان بکنیم، تا با لطف پروردگار این نعمت آزادی را که برای ما ارزانی فرموده به آنها حفظ کرده، بلکه در آبادی و عمران کشور خود سیرکوسایا سیم... ضمناً از کشورهای اسلامی و سر دوست جهان تقاضا میا ریم تا ما را در آبادی و عمران افغانستان اسلامی یاری نما- یند و از کمکهای بی سایه خود دریغ نکنند، تا با سگداسا اللہ افغانستان واحد، آزاد، مستقل و غیر مسعده قعاً لانه بسوی سرفی کا مبردارد.

خبرها و مطالب خبری:

* آیت الله محسنی در رابطه با درگیری های اخیر کابل گفت: مادر حالیکه بی طرفی کامل خود را در بین رخدادنا را حبس کرده ایم، آماده و ساطع بین طرفین درگیر به منظور صلح و سازش و اعاده امنیت می یابیم.

حمل

سرمقاله:

"شرایط حسان و مسوولیتهای"

حاستر" عنوان دارد که در آن گفته شده است: برادرانی که در طول ۱۳ سال مردم را وسیله قرار داده بودند از پروسه صلح دروخت افتادند و راه حل مشکلات افغانستان را صرف دراز میان رفتن دولت اسلامی مجاهدین میدانند، بناً تمام بیستنه دات آنها درین محور دور میزند که این دولت فعلی از میان برود و بجای آن یک دولت مو، قوت دیگری تشکیل گردد تا قدرت سیاسی را در صورت از میان رفتن نجیب تصاحب نماید. برادران مجاهد خود قضاوت نمایند که فرماً اکثر این دولت از میان برود آیا در دولت آینده فرشته های آسمانی استراک خواهند نمود و یا همان های یکپاره از بین رفتن دولت فعلی بدون موجودیت تبدیلی برای آن بی جهاد اصرار دارند، چرا واضح نمیگویند که هدف ما کناره رفتن یک نخس و اخدمیبا سدا نهم بدون هیچگونه دلیل سری و قانونی.

مباحثه:

صفت الله مجددی طی مباحثه با بی.بی.سی در جواب این سوال که: بین سیمان سیوان اظهار نگرانی کرده است که عده ای از گروه های مجاهدین بخاطر منافع سیاسی و مالی شان یکمقدار اخلال ایجاد می نمایند، البته در راه صلح، جواب شما درباره چیست؟ گفت: اکثر تنظیمها،

هفته
جهاد هنداره
 مرآة الجهاد
 نامه

گل
 ۲۲

سر مقاله :

"ورق دیگری از طرح ملل متحد"؛
 پیشنهاد دشواری یا نژاده نغری
 از طرف ملل متحد را بررسی کرده و از
 مجاهدین خواسته است که درین حالات
 اشد ضرورت حس میگردد که مجاهدین
 با داشتن موقف واحد و رصحنه شوند و
 از جانب دیگر با موقف قوی و
 متحد اهداف و آرمانهای مقدس ملت
 مجاهد خود را، از تهدیدات سازشهای
 بین المللی محفوظ نگهدارند.

مصاحبه :

مولوی نظام الدین حقانی در
 باره تشکیل اداره و احدا سلامی از
 طرف مجاهدین درخواست، اظهار داشت:
 ما بعد از فتح خوست گردآمدیم تا
 اداره واحدی را تشکیل دهیم و امور
 این اداره را به اشخاص اهل بسپاریم
 ... بعضی از قومانندان و سران نظر
 داشتند که شورای عالی شکل قومی
 داشته باشد و بعضی ها میخواهند که به
 شکل تنظیمی تشکیل شود، اما بشکل
 قومی مجاهدین رضایت نداشتند،
 زیرا در قوم خاصی هستند که مجاهد
 نیستند و دوم اینکه حکومت از قوم ساخته
 شده نمیتواند زیرا در قوم تفرقه بوجود
 می آید ... حکومت میخواهد که در بین
 مردم یک قانون اسلامی را مورد اجرا
 قرار دهد، برای این کار ضروریست
 که قومیت کسی در نظر گرفته نشود، ازین
 رویک کمیسیون ۳۰ نفری تشکیل شد

ثور
 ۱۳

سر مقاله :

"پایان انتظار"

انتظار طولانی ملت مسلمان ما
 به پایان رسید و این انتظار را مصایب،
 آلام و قربانیها همراه بود، جهاد ملت
 مجاهد و قهرمان ما بعد از عبور از مراحل
 متعدد، بالاخره آنچنان که یقین
 داشتیم شاهد پیروزی را به آغوش
 کشید ...

کمونیزم که بیش از هفتاد سال

با وصف همه چرندیات و مفاسدش بر دنیا
 حکم میراند، بالاخره در نتیجه پای
 یمردی و استقامت ملت مسلمان افغان
 نستان در هم کوبیده شد و بر آن یکسره
 خط بطلان کشیده شد. حقاً میسرزد
 بر چنین ملتی که بعد از انتظار سال
 های متمادی اینک این فتح نهایی
 را جشن بگیرد و بر خود بیابد.

خبرها و مطالب خیری :

- * طی محفلی از سوی استادان،
 شاگردان و منسوبین لیسه عالی
 مجاهد، از پیروزی نهایی انقلاب
 اسلامی افغانستان تجلیل بعمل آمد.
- * به ابتکار تنظیم جوانان جمعیت
 اسلامی افغانستان راه پیمایی شکو
 همنندی بد حمایت از شورای مؤقت
 مجاهدین و سیاستهای جمعیت اسلامی
 افغانستان برپا گردید.

اکثر مجاهدین، علماء، قومانندان
 جهادی و ریش سفیدان اقوام از پلان
 ملل متحد پشتیبانی نموده اند البته
 بعضی از رهبرها هستند که تا بدآنها
 مخالفت کنند و ممکن جنگال هم خلق
 نمایند. و انشاء الله موفق نخواهند
 شد زیرا اکثریت مردم افغان
 نستان این پلان را ناپسند نموده اند.

نام مجاهدین در کربلا

جوانان مسلمان

بیانگر آرمانهای الهی و الهی در راه مبارزه جهت اسلام

گل
 ۳۱

سر مقاله :

"گابل در انتظار مجاهدین فاتح"؛
 ... سال جاری برای ملت زجر
 کشیده، ما رنگ دیگری داشت. درست
 نخستین روزهای امسال، پیام آور فتح
 مبین و عظیم المیلاد دومین شهر
 بزرگ و استراتژیک در شمال کشور
 بود و فقط در آنجا بیکه المیلاد بدست
 پرتوان مجاهدین و رزمندگان اسلام
 فتح گردید، همان بود که پیکر پیوسیده
 رژیم مزدور را زهر ریخت و همه منتظر آنند
 تا هر چه زود تر از سر این جانیان
 قرن، ملت ما را هائی یابد ...

پیروزیهای اخیر مجاهدین
 یکبار دیگر ثابت میسازد که رزم
 سعادت و سرخرویی مسلمانان در جهاد
 و جنبش اسلامی و پرخاش قهرمانان
 شان نهفته است، ندرموا مرآت
 و معاملات سیاسی دور از سنگر ... آرزوی
 دور نیست که لواء پرچمال توحید بر
 فراز کابل "قلب کشور" به اهتزاز
 درآید.

ولایحه ۱۸ فقره ای را به تصویب رسانید... بعد از آن با ساس موافقه همه در حدود ۳۰۰ تا ۳۵۰ نفر از قوما - ندانها، سران قومی و علما دعوت گردیدند که از طرف این شورای عالی در مرکز خوست بعد از مذاکرات و مشوره های یک هفته ای، یک هیئت رئیس - برای اداره خوست تعیین گردید.

شور

سر مقاله:

"فاجعه های بزرگ و بیروزیهای پرافتخار"

سر مقاله و اوقات ۱۴ ساله جهاد را بیان داشته، مینویسد: شمشجیدی که روز تاج و زو حشیا نه لشکر روسها بر افغانستان بود و روز پاره پاره شدن و انقراض اتحاد شوروی تبدیل یافت و هفتم شور که روز پیروزی کودتای خونین شور بود، بیروزشکت قاطع و نابودی رژیم های مزدور خلق و پرچم مبدل گردید.

راپور:

قوای مسلح رژیم در گردیز به مجاهدین تسلیم شدند، الحاج حقانی طی بیانیهای به ما جمعیتان و افراد نظامی اظهار داشت: ما کوشش داشتیم که قوای رژیم در گردیز قدرت را از راه مسالمت آمیز به ما هدین تسلیم نمایند. وی گفت: دشمنی بین شما و مجاهدین به خاطر رژیم ملحد بود اکنون که رژیم نیست دشمنی ما نیز وجود ندارد.

بروز دوم شور که روز فتح گردیز بود مولوی جلال الدین حقانی، مولوی نظام الدین حقانی، جنرال رحمت الله صافی، دکتر جنرال محمد ظاهرسوله مل، برید جنرال مصطفی و یکتعداد دیگر از قوماندانان و شخصیتها که در دستکند و مترصد حالات بودند، وارد گردیز شدند و مولوی حقانی پیش از همه در نزدیکی

با لخصه در مسجد چا مع گردیز نماز شکرانه را ادا نمود.

جوزا

۲

سر مقاله:

"گام بزرگ در راستای صلح و امنیت دایمی"

با تأسف با یادگفت که خوشی آزادی کامل کشور و فتح کابل را مردم مجاهد و قهرمان افغانستان با چشم بر اشک استقبال نمودند. کاش آزادی و فتح پرافتخار یک به قیمت رشادتها و قربانیهای بی مانند ملت مجاهد ما در آخرین مراحل پیروزی افتخار آفرین بدست آمده، از جنگ داخلی بوجود آمده از هوس اقتدار و مصیبتی که ازین ناحیه گریبانگیر مردم شد، محفوظ میماند... در چوکات شورای سران قومی و ندانان از برکت رهبری عالمانه و مدبرانه مولوی جلال الدین حقانی کمیته صلح، پیرویه خیرخواهانه خود را بشکل معقول و منطقی به اكمال رسانید که خوشبختانه آتش بس بوجود آمده، به اساس همین معاهده منتج به از بین رفتن جنگ و حتی احتمال آن گردید.

راپور:

الحاج حقانی قبل از فتح کابل بر سه نقطه اصرار داشت: (۱) چون رژیم کابل در حال سقوط حتمی و کامل قرار دارد لذا با بست از جمله نظامی بر کابل جلوگیری بعمل آید و اگر چنین نشد شکل مسابقه قدرت را بخودخواهد گرفت و روشن است که عواقب وخیم و خطرناک در برخواهد داشت، (۲) رژیم کابل با بست به شکل اختلاف نه، بلکه به سطح کشور به مجموع قدرت های مجاهدین تسلیم داده شود نه به یک گروه یا تنظیم، (۳) قیادت های جهادی یا بست با تفاهم صمیمانه

و در فضای اخوت اسلامی بزرگ اداره و احداثی نماید و در کابل برای انتقال قدرت پلان اداره متحدر با وجود آوردند.

اما متأسفانه آنچه امروز می بینیم برعکس آن شد و بدین مجاهدین آتش جنگ مسلح و خونین برافروخته گردید. اما در نتیجه کوششهای خیرخواهانه الحاج جلال الدین حقانی به تاریخ ۲۸ فورسوده معاهده صلح در کابل تسوید گردید و آتش بس نا فذ شد و وساطت مولوی جلال الدین حقانی به موافقه ختم جنگ منتج گردید و مردم کابل توسط نمایندگان خود بدین مناسبت، از مولوی جلال الدین حقانی اظهار خوشی و شکران نمودند.

شور

۱۷

سر مقاله:

"آفتاب به دوا نکشت پنهان نمیکرد"

سر مقاله رول علمای دینی را در جهاد عمیق خوانده، مینویسد: امروز به فضل و نصرت خداوند قدرت و قوت جهادی بدست علما بوده و قسمت اعظم افغانستان بدست آنها است. اینک علما در این وقت مثل دیگران شعارهای اقتدار و موقف را نمیدهند، به خاطر بیست که آنها در برای اعلا کلمة الله آغاز کرده اند و هم بخاطریکه

حالات نازک بوده و با بست جلوگیری گرفته شود. استراحت قبول کرده اند که هر فیصله ای که نیروهای جهادی بنمایند مورد قبول آنان قرار میگیرد، البته این معنی آنرا نخواهد داشت که آنها نسانه ضعف آنها باشد، بلکه ملت پیشینیانی که مل خود را از علما اعلان داشته است و اعلان خواهد است. خیرها و مطالب خیری:

* مولوی محمدنبی محمدی در مراسم فائده خوانی نما مشهدا گفت: در افغانستان بجز مذهب حنقی قانون دیگری را کسی اجراء کرده نمیتواند، اگر کسی بخواد بغير از مذهب حنقی راه دیگری را اختیار نماید بدنه تنها اینک تزد خداوند گنجهکا روسزا و ارعذاب خواهد شد، بلکه در نزاد بین ملت مسلمان نیز منقور، سقوط و بی اعتبار خواهد بود.

* حرکت انقلاب اسلامی مولوی نصرالله منصور و حرکت انقلاب اسلامی مولوی مودن یا حرکت انقلاب اسلامی مولوی محمدی تحت رهبری مولوی محمدنبی محمدی متحد گردیدند. مولوی نصرالله منصور، مولوی محمدنا ه فضلی، مولوی رفیع الله مودن و مولوی عبدالستار صدیقی بحیث معا وین، مولوی عبدالحی زعفرانی بحیث مشاور مقام امارت و مولوی ارسلان بحیث رئیس مفتین حرکت تعیین گردیدند.

خداوند افغان

په هغه مهال چې اسلام په دین کې راغی

حمل - ثور

سر مقاله:

"به پیش به سوی تأسیس حکومت اسلامی در افغانستان": پس از یک مبارزه خستگی ناه

بذیر و طولانی و قربانیهای بی سابقه و یک انتظار خسته کن، اینک انقلابیون مسلمان ما به چیزی دست یافته اند که در جستجوی آن بودند... مردم مسلمان و دیانت شعار افغان - نستان هیچگاه اجازه نخواهند داد تا افتخاراتیکه افغانستان متحده و اسلامی گما بی کرده با تا بعیت از مسایل نژادی و قومی بدست فراموشی سپرده شود و در برابر او مرخداوندی از نظریه کور و پوچ قومی پیروی نمایند، بنا بر تمام احزاب اسلامی و جهادی است که جلو همگوا حتمالات ناخوشایند را، که به شیرازه وحدت ملت مسلمان ما حدمه میزند، بگیرند و با استقرار حکومت اسلامی صلح و امنیت را در میهن عزیز و اسلامی تأمین نمایند.

مطالب دیگر این شماره:

* امروز دیگر افغانستان عزیز از قید امارت خاکمان الحادی آزاد است و گل بوته های پیروزی دردشت و دامن آن جوش در جوش موج میزند.

* امروز روح پاک شهداء با سر بلندای آسمان نبلگون وطن به پرواز درآمده و همگام با فرزندان همسران و ملت قهرمان و سلحشور افغانستان شاهد پیروزیها و سرور و شادمانیهای ما است.

توت

۲۹

راپور:

* استاد ربانی طی مصاحبه با مسؤولین فرهنگی نشریه های انقلاب اسلامی و دانشجو اظهار داشت: در شرایط کنونی مجاهدین ما به قیام مردانه ای ما متذقیا مهای گذشته، که باعث شکست آخرین بقایای کمونیست گردد، باید دست بزنند. وی راجع به

ملاقاتش در ایران با وزیر خارجه تاجکستان گفت: ما چند بار به طرف تاجکها و نمایندگان جمهوری تاجکستان تشریح کردیم که باید تاجکستان و سایر کشورهای تازه به استقلال رسیده در آسیای مرکزی متوجه باشند که مجاهدین به هیچ وجه هیچ نیت بدی در مورد این جمهوری تاجکستان ندارند و ما هدین و ملت افغانستان میخواهند تا روابط خیلی دوستانه بر مبنای ارتباطات دینی و فرهنگی و تاریخی با این جمهوری تاجکستان باشند. لذا باید این جمهوری تاجکستان با زمین روابط خود را با رژیم دست نشاندگان قطع کنند.

* اولین شب شعرا افغانستان در سطح عالی در تهران از طرف دفتر تحقیقات افغانستان با شکوه خاصی برگزار شد. آقای ابراهیمی یکتا از سخنرانان طی سخنرانی اظهار داشت: ما شاهد بودیم که در شورای امام خمینی، رحمة الله، بهترین شعر را یک تن از اشعاران افغانی سروده بود و این یک دلیل و برهان خوبیست مبنی بر اینکه افغانستان دارای مائبع غنی و سرشار از ادبیات و شعرو سخن فارسیست.

* به افتخار دهه فجر انقلاب اسلامی ایران از طرف کمیته فرهنگی و کانون فرهنگی جوانان جمعیت اسلامی افغانستان مقیم مشهد نمايشگاهى حاوی انواع واقسامتابلوهاى جهادى، پوسترها و فوتوهایى از رهبران جنبشهاى اسلامى در جنب چهارراه مقدم در مشهد را برگزیدید... که شش روز متواتر از تاریخ ۲۰ دلوالی ۲۶ دلوالی مردم مهاجرو نما رمشهدا ز آن دیدن بعمل آوردند.

حمل ۲

سر مقاله :

"عاقبت حزب کمونیست وطن پس از استعفاي نجیب" عنوان سر مقاله - ایست که در نتیجه گیری آن آمده است: مسلماً بعد از زفرار رهبران این باند، رده های پایین مجبور خواهند بود از راهی که رفته اند بیا بگردند و یا بمانند. تیب داستان شرم آور حزب دموکراتیک خلق پایان یابد... پس برنجیب مزدور و روسا بر سر دم داران باند های خلق و پرچم لازم است که بیش ازین مایه جنگ و خونریزی در افغانستان نگردند. بده، ز گذشته خویش اظهار ندامت نموده و این پشیمانی را عملاً به اثبات رسانند، حزب کمونیست وطن را منحل نموده و با استفاده از عفو عمومی مجاهدین خود را تسلیم رانده، ملت نمایند..."

مطالب دیگر این شماره: "در نتیجه" تشکیل حکومت موقت استعفاي نجیب ابتکار است یا مجبوری و سازش" بقلم فدا محمد فایز.

"سال نوسال آزادی کا مل افغانستان خواهد بود" بقلم ننگیار، "تلاشهای بیستن سیوان بسا شکست فاش روبرو خواهد شد" از نوروز.

۴

سر مقاله :

سر مقاله "امت اسلامی، تهدیدها و دسایس امریکایی" عنوان دارنده تهدیدات موجوده امریکا بر علیه جهان

اسلام را بر شمرده و مسلمانان را مخاطب قرار داده مینگارد: با ورداشته باشید اگر برای چلنج نظام نوین جهانی شما از اسلحه، تحریم تیل کا رگرفته شود و مالک اسلامی بشکل مجموعی کمی به تشخیص خود توجه نماید با زنده تهدیدات امریکایی خواهد بود و نه دسایس کفری. همچنین طلوع جنبش های اسلامی براقب معالک اسلامی مزده، مستقبل روشن و اسلامی را می دهد ما بر مسلمانان عرصاست که تا چه حد مسوولیت خود را بر سر میرسانند و پیرویه تعمیل پیروزی حتمی نظام اسلامی را تا چه حد سریع میسازند.

مطالب دیگر این شماره: "چشم اندازی با استعفاي نجیب و رسالت گروه های جهانی در قبال آن" بقلم اقم افغانی که حد اقل به سه نکته ذیل توافق مجاهدین را میخواهد: (۱) اتخاذ موقع مشترک و اجرای عملیات هماهنگ برای سقوط آخرین لانه های قدرت از دست رژیم، (۲) تشکیل حکومت موقت قابل قبول و عادلانه که در آن سهم گروه ها به اندازه نفوذ و قدرت شان در داخل تخمین زده شود، (۳) توافق روی برنامه کار حکومت عبوری و تصویب اساسات نظام سیاسی آینده.

"پیام حکمتیاریه شهریان کابل که از راهادیوبیا مآزادی نشور شدو در آن آمده است: مردم دلاور کابل در طول تاریخ در مقابل حکومت های مفسد و بیگانگان، در مبارزه ملت مارتول بزرگ داشته اند و در هر قیام اسلامی سهم عمده گرفته اند و هر انقلاب اسلامی از کابل آغاز گردیده است، مردم کابل درین راه بیش از همه شهید داده و هزارها تن از فرزندان شان رهسپار زندان گردیده اند. آرزوی ما اینست که در پایان این مقاومت اسلامی رژیم بدست همین مردم سرنگون گردد.

* نشانه های فیروزی نمایان میگردد" از علام الدین اشیر.

۶

سر مقاله :

"کشتی نجیب در حال غرق شدن است" عنوان سر مقاله ایست که در نتیجه آن نگاشته شده است: "رویه گرفته کشتی ای که نجیب بر آن سوار است در حال غرق شدن است و تمام کسانی که درین کشتی با او سوار اند اگر چه رهبری برای نجات خویش نیندیشند ممکن است با او یکجا غرق شوند، بهترین راه نجات برای نجیب و حامیان اینست که در آخرین مرحله ای که جدا داریه پیروزی می رسد از مقاصد لاجوگانه دست کشیده با اظهار ندامت از سابق ننگین خویش به آغوش ملت برگردند و اقتدار را بدون خونریزی بجا هدین بسازند..."

را پور:

حکمتیاری بیانییه، افتتاحیه شورای مرکزی حزب اسلامی به حاضرین گفت: به اساس نظام شورایی ممکن است جلوتکرار واقعات خونین و دردناک سابقه را بگیریم. وی گفت: برای ختم رژیم نجیب باید کمیته مشترک نظامی تشکیل گردد و تمام تنظیمهای جهانی تحت قیادت و زعامت همین کمیته سوق گردند. وی گفت: حکومت ائتلافی به هیچ صورت برای ما قابل قبول نیست و اینرا از سابق با رها رد کرده ایم.

۹

سر مقاله :

"سلسله ابتکارات سریع جهانی"

عنوان سر مقاله ایست که فتوحات مجاهدین را بر شمرده و مینویسد: ملت مجاهد ما آرزو دارد که با فراست مومنانه خود و با برداشت درست و سالم بتواند تا مدت ها و نفع تغییر حالات را خود بدست آورد. طرفداران رژیم بدست نشانده نجیب مجبورند، که برای جبران جنایات گذشته خود بعملی دست بزنند که در آغوش ملت مجاهد برای نشان جایی

بدست آید و این کار بجز پیوست شدن و تسلیم شدن بجا هدین از راه دیگر میسر نیست .

را پور :

انجنیر حکمتیار بتاريخ ۷ حمل در مسجد جامع نصرت مینه قبل از ادا نماز جمعگی بیابانیه ای اظهار داشت : ما آنها را قطعه قطعه خواهیم کرد که میخواهند افغانستان را قطعه قطعه نمایند . وی گفت : حزب اسلامی برای این کافی است که وحدت افغانستان را تأمین نماید ، ما به مالک همسایه خود میگوییم که اگر با تجزیه افغانستان موافق کنند خودشان نیز تجزیه خواهند شد . وی گفت : ملتیکه برای آزادی خود بیش از یک ونیم ملیون شهید داده باشد چطور به این آمده خواهد شد که مملکتش قطعه قطعه گردد . وی در رابطه با ارتش ملل متحد و پاکدامن ارتش دیگر که با یدیسه افغانستان آورده شود اظهار داشت : ما در افغانستان هیچ نوع عسکر خارجی را به هیچ نام قبول کرده نمی توانیم .

* حجت الاسلام جبرئیلی عضو شورای رهبری جبهه متحدا انقلاب اسلامی افغانستان طی مصاحبه ای با شهادت گفت : من اعتقاد دارم که اگر مجاهدین با همان وحدت و هماهنگی که خوست و مزارسریف را فتح کردند و اردعمل شوند و ملاحظات شخصی و گروهی را در نظر نگیرند ، فتح کابل بمراتب آسانتر از آنچه تصور میشود صورت خواهد گرفت ... من همینجا به نیا بست از تمام می کا درها و مسوولین و مجاهدین جبهه متحدا انقلاب اسلامی افغانستان اعلام میکنم که ما حاضریم در عملیات آزادی کابل با تمام قوه و اردعمل شویم ... و اعلان میکنم که ما بخاطر مصالح ملت و انقلاب اسلامی در خودداری از هرگونه امتیاز خواهی، پیشقدم نخواهیم بود .

۱۱

سر مقاله :

"استغفار نجیب و سرگرمی های احزاب جهادی" :
سر مقاله حالات جاری افغانستان را بررسی کرده و در نتیجه مینویسد : در چنین شرایطی که نجیب خودش آمده استغفار گردیده است ، برگروههای مجاهد و مخلص لازم است که با یکار مسئله را خود بدست گرفته ، زمینه مداخله ملل متحد و سایر کشورها را در قضیه قطع سازند . کسب افتخار رحل مسئله افغانستان توسط ملل متحد در صورتی که نجیب خودش آمده ، فرار باشد ، اهانتهی است به مجاهدتها و قربانیهای چهارده ساله ، مجاهدین و با یست گروهها برای کسب این افتخار بدون مداخله ، اجانب حکومت مؤقت را تشکیل و غلای ناشی از فرار نجیب را تلافی نمایند .

خبرها و مطالب خبری :

* شورای مرکزی حزب اسلامی افغانستان بتاريخ ۹ حمل طی جلسه ای اعضای جدید شورای اجراییه را با اکثریت آرا انتخاب کردند که بدین قرار است : انجنیر گلبدین حکمتیار را میر حزب اسلامی افغانستان ، مولوی عبدالرحیم رحمت خنجانی را رئیس دارالافتاء ، مولوی سعدالدین آخندزاده را رئیس قضاء ، انجنیر عبدالسلام هاشمی را رئیس نظامی ، فضل الرحمن کشمیر را رئیس امور نظارت و اداره ، سید اسحق دلجو حسینی را رئیس ارنا و فرهنگ ، انجنیر قطب الدین هلال را رئیس امور سیاسی ، مولوی جان با زرفرا را رئیس دعوت و تنظیم ، استاد علی انصاری را رئیس امور اجتماعی و خدمات ، محمد الحسن جا هدر رئیس تعلیم و تربیه ، عبدالهادی رغندیوال را رئیس امور مالی ، انجنیر وحیدالله سیاهون را رئیس امور امنیتی و خدمات ، داکتر جان محمد همکار ، رئیس امور صحتی و غلام مصطفی جواد را رئیس امور

مهاجرین .

۱۳

سر مقاله :

"جهاد ما از کج گردیهای چلنج های امریکایی گذشت" :
سر مقاله تلاشهای امریکا ، ملل متحد و ایران را بیدیده ، شک نگریسته و اظهار نظر میکند : اکنون به فضل خدا و نندجهای دوا انقلاب ما از تمام کج گردیهایی چلنجهای کفرجهانی و امریکایی گذشته و در آن لحظات سر نوشت ساز داخل گردیده که ملیونها شهید در راه آن خون خود را ایثار کرده اند . دیگر مجاهدین بخاطر انتقال قدرت در تلاش تشکیل سیاسی خود میباشند . سر مقاله میفرماید : علاوه بر عملیات جهادی حالات کابل به نقطه تصادم و انفلاق رسیده است ، تا حدی که نجیب مزدور را مجبور ساخته تا اعلام استغفار خود را بیاورد ... تهدید بزرگ دیگر گریز مردم از کابل و قحطی است که مرگ رژیم مزدور را نزدیک میسازد و اینک ملل متحد در تحت سرمداری امریکا به پاکستان پیشنهادهای میکند که به کابل مواد غذایی بفرستد ، زیرا میداند که از راه دیگر از ترس مجاهدین ممکن نیست و اگر چنین میشود هند در هر صورت آمده ، دن چینی کمکهای بود ... ازین برمیآید که مجاهدین در آخرین مرحله پیروزی قرار دارند ، از همین رو باید از خود و بیگانگانهای محتاطانه بردارند .

را پور :

* حکمتیار در صحن ریاست امور سیاسی طی کنفرانس مطبوعاتی به زورنالیستان داخلی و خارجی اظهار داشت : ممکن بزودی طرح جدید صلح بمیدان آید و من امیدوارم که این حل متکی به چهار اصل باشد که ما آنرا تذکر داشتیم . من منتظر آنم که بدین سیوان این اعلان نماید که دیگر به جرگهها ضرورت نیست . ما به این ترجیح میدهم که حکومت نجیب به شکل

مسالمت آمیز خاتمه یا بدو اقتدار به یک اداره عبوری سپرده شود. وی گفت: ما به هیچ صورت و تحت هیچ عنوان ارتش هیچ کشور را در افغانستان قبول کرده نمیتوانیم. در این شرایط که هنوز مسئله افغانستان حل نگردیده است از دوستان خود توقع داریم که کمی دیگر صبر کنند و کمکهای خود را به رژیم کابل نفرستند.

۲۰

سر مقاله:

"جها در آستانه بیروزی"

کامیابی جها در این سبب نازکی حالات، نزدیک و حتمی میدانند و از تمام مجاهدین، میخواهد که مشترکاً اداره موقت را تشکیل دهند. سر مقاله له مینویسد: میانگیری ملل متحد و دیگران در وقتی درست میباشد که نجیب از موقت قدرت برخوردار مینماید و در مقابل مجاهدین تاب مقاومت میداند.

راپور:

حکمتیار به روز عید طی خطابی به نمازگزاران گفت: موقف حزب اسلامی اینست که در مرحله موقت ارتش و پولیس متلاشی نگردد. وی گفت: حکومت آینده عبوری، ائتلافی نخواهد بود که در آن وزارتها به گروهها تقسیم گردد. وی افزود: حالات نجیب را مجبور ساخته که بگوید: اگر همین امروز این اداره موقت تشکیل گردد فردا به آن اقتدار را حواله خواهد ساخت. وی گفت: اداره یک به رضای ما ساخته میشود معنی این اینست که مجاهدین برخلاف آن جنگ نمیکند، امنیت آن تأمین است؛ به ارتش خارجی ضرورت ندارد و اداره موقت از کسانی تشکیل میگردد که برای مجاهدین قابل قبول باشند و این تشکیل برای یک سال میباشد و همین اداره امنیت شهرهای را تأمین خواهد کرد که اکنون حکومت نجیب بر آن تسلط دارد.

خبرها و مطالب خبری:

* شخصیت سرگودای نهضت

اسلامی استاد ابو عید الرحمن محمدجان احمدزی بنا بر تاریخ ۱۳ حمل مطابق ۳۰ رمضان در حالیکه به قصد ادای نماز صبح از خانه خود برآمده بود از طرف اشخاص نامعلوم طی حمله وحشیانه‌ای به شهادت رسید.

* حکمتیار در روز جمعه به ارتباط شهادت استاد احمدزی گفت: شهید استاد احمدزی مردیای حوصله‌مند، با سر، سنگین، متین و شخصیت عالم به دین بود.

* حکمتیار به تاریخ ۱۷ حمل طی مصاحبه تلفونی با بی.بی.سی اظهار داشت: ما با تشکیل اداره موقت موافق هستیم بشرطیکه در طی یکسال تحت مراقبت آن انتخابات صورت گیرد.

۲۳

سر مقاله:

"جرگه‌ها و کمکها، چلنج امریکا - بی برای حکومت آینده، جها دی:"

سر مقاله کمکهای مواد غذایی با رژیم کابل را که به آثار امریکا صورت گرفته تکوین کرده، دسایس کفر جهانی را بر شمرده، مینویسد: اکنون اگر امریکا به سردمداری استعمار جهانی نمیکند که به سرنوشت روسیه گرفتار آید با بدبغیرا ز حکومت مجاهدین تصور دیگر را از مغز خود بیرون نماید و هم‌گذازد که نجیب مزدور رژیمش به محاکمه ملت رویر گردد. به قاتلان افغانها پناه سیاسی دادن و با هم‌کدایت تجویز متبادل دیگر غلطی تاریخی خواهد بود که در مستقیم هیچ عذر آن پذیرفته نخواهد شد و نه کدام دلیل تراسی به آن خواهد کردید.

راپور:

حکمتیار طی مصاحبه با بی.بی.سی گفت: ما برای حل معضله افغانستان ضرورت عاجل داریم، اشخاص نامزد برای تشکیل اداره عبوری با بیست برای مجاهدین قابل قبول باشند. ما به بین سیوان به الفاظ صریح گفته ایم که ما برای تشکیل حکومت

موقت از راه جرگه به هیچ نوعی موافق نیستیم و نه امکان آن است که هستیا به بین سیوان داده شود و با زمین - سیوان از آن اشخاص دلخواه خود را انتخاب نماید و یک اداره عبوری را بوجود آورد.

* قطب الدین هلال طی مصاحبه‌ای با افغان نیوز ایجنسی راجع به خبرها بیکه در مزار شریف اداره ائتلافی بوجود آمده اظهار داشت: نه در آنجا اداره ائتلافی عملی است و نه ما چنین اداره ائتلافی را قبول کرده ایم. ما اعلان کرده ایم هر وقتی که از دولت جدا میگردد با دیدا مجاهدین یکجا گردیده بدون قید و شرط به مجاهدین تسلیم شود.

* حکمتیار طی مصاحبه با افغان نیوز ایجنسی گفت: ما در اداره موقت از طرفداران نجیب وظایف هر شاکی را هم قبول کرده نمیتوانیم. وی گفت: هر حکومتی که از بیرون تحمیل شود و لو که از طرف هر اداره میخواهد با شما برای یک لحظه هم آتراقبول کرده نمیتوانیم.

* مولوی خالص و استاد سیاف طی مصاحبه مشترک مطبوعاتی گفتند: سرنوشت هر حکومت تحمیل شده چون سرنوشت حکومت تره کی، امین، کارمل و نجیب خواهد بود.

مقالات:

"بطور غالبی در افغانستان صلح میخواهد راه حل خود را تحمیل مینماید" بقلم رحمانی است و نتیجه میگیرد که وی راه حل خود را بر ما میخواهد تحمیل کند.

"مجااهدین دیگر به طرحها و تلافیهای بین سیوان ضرورت ندارند" مقاله ایست بقلم ننگیا رکه در نتیجه گفته است: مجاهدین چیزیکه میخواهند آن چیزاکنون خود بخود انجام میگیرد.

۲۵

سر مقاله :

"اقدام دیگر کفر جها نى بر علیه جهان اسلام" بعد از مقدمه طویل لقب دادن جنگندگان جهانى برای مجاهدین از طرف لسان مجلس تا سمرقند را یک اقدام دیگر ضد اسلامى کفر جها نى میدانند و علاج آنرا، روس شدن جهان اسلامى به سماع انقلاب قرآنى تشخیص کرده است.

را بورد :

* حکمتیاری تاریخ ۲۳ حمل طمی بیانیه ای به زور نالستان داخلي و خارجی اظهار داشت : ما به هیچکس اختیار آنرا نمیدهیم که برای ما از بیرون حکومت موءقت یا ثابت را تشکیل نماید. ما به تمام همسایگان اطمینان میدهیم که حکومت مجاهدین برای آنها دوست خوب ثابت خواهد شد. ما دام خواهان روابط نیک با ایران هستیم.

* در کنفرانسکه به یاد ستاد احمدزی دایر شده بود حکمتیاری اظهار داشت : ما از تمام تنظیمهای جها نى بیخو ا هم که بیابند، و یک جبهه متحد اسلامى بسازیم. درین کنفرانس اسنادیاری گفت : کشورها بیکه از بنیادگرایى میترسند بدون اینکه بنیادگرایى استی کنند، راه دیگری ندارند. اسنادیاری گفت : ما اداره نظام اختلافی بیطرف را مخالف آرزوهای مجاهدین میدانیم.

* جلال الدین حقانی طمی صاحبی با سی.سی.سی اظهار داشت : اگر پاکستان موءسسات عربی را جواب بدهد در تصور فریبناهی مسترکی را که در جها نى افغانسان داده اند آب خواهد برد. وی گفت : این عمل پاکستان بر تمام مردم رب و بطور خاص بر مردمیکه با جها نى دما کمک کرده اند تأثیر بد نموده است. امکان دارد که هزارها کارکن پاکستانیکه در معالک عربی مصروف کار اند در جواب این عمل

با کستان از آنکشورها اخرج شوند و یا ساحه کار بر آنها تنگ ساخته شود.

۲۷

سر مقاله :

"به پیشواز فتح ونصرت":

عنوان سر مقاله ایست که در آن نگاشته شده : بروسه فتح ونصرت مجاهدین بحدی سریع است که مراکز نظامی و پایگاههای ضربتی دشمن یکی یکی دیگر به مجاهدین می پیوندند. سر مقاله پیشنهاد میکند که مجاهدین با تشکیل شوراهای مشترک مناطق آزاد شده را با بدیه و جها نى سازند تا خدای ناخواسته در نخستین روزهای پیروزی انقلاب، مردم از مجاهدین و جها نى طرفدارى سوء نگرفته ازل و جان با انقلابیون همکارى نمایند.

پیا م :

حکمتیاری بیام مهمون ریخی به مناسبت فتوحات شکوهمند مجاهدین در ولایت پروان و کابل اظهار داشت : سقوط سریع قطعات مسلح رژیم در نقاط مختلف کشور خالصتاً در ولایت پروان و طرف کابل از اسقاط قریب الوقوع رژیم، خاتمه جنگ و اعاده صلح در کشور مزمده میدهد. ما تلاش ورزیدیم تا نجیب و شرکای جرمش از لجاجت اجتناب ورزیده بشکل مسالمت آمیز از قدرت کناره بروند و اقتدار به اداره موءقت و قایل قبول به همه اطراف انتقال یابد، به تعقیب آن آتش بس عمومی تأمین گردد، محاصره شهرها شکسته شود، راههای نادرکاتی باز گردد، عودت مهاجرین به کشور آغاز شود و در ظرف یکسال انتخابات برگزار گردیده و قدرت ازین اداره موءقت بحکومت منتخب اسلامى انتقال یابد. ولی متأسفانه لجاجت نجیب از یکسو و توطیهای بین المللی و عدم همکاری گروههای کوچک مجاهدین از طرف دیگر مانع این کار شد و ناگزیر شدیم راه تشدید فشار بر مراکز دشمن و تشویق

قطعات اردو به انضمام ما مجاهدین را اختیار نماسیم و ازین طریق قضیه را حل کنیم و اقداماتی را که اکنون ضروری میباشند ازین قرار است :

(۱) با بد قطعات مسلح رژیم در همه جا انضمام خود را با مجاهدین حزب اسلامى اعلان کنند، (۲) نیروهای حزب اسلامى مکلف امنیت این قطعات باشند، (۳) به مردم کابل اطمینان داده شود که افراد مسلح داخل شهر نمیگردند، (۴) اگر وزارت دفاع رژیم اعلان اطلاعات کند عملیات بر مراکز آنها را توقف خواهیم داد و شوراهای انقلابی را که شامل همه قوماندانان موءثر جها نى اطراف کابل باشد اعلان خواهیم کرد که آنها حکومت را تشکیل داده و حکومت از نجیب و خالقیار به آنها انتقال داده شود. و اساسی اعضای این شوری قرآنی خواهد بود : از پروان: (۱) استاد قریب، (۲) استاد فتح، (۳) شفیقار، (۴) انجنیر طریق.

از شکردره: (۵) محمد انور، (۶) تاج محمد، (۷) جواد.

از ده سبز: (۸) عبدالقادر، (۹) استاد ملتنگ.

از قره باغ: (۱۰) عبدالکریم عابد.

از میریجه کوت: (۱۱) صوفی نعیم، (۱۲) عبدالله.

از سرخ میدان: (۱۳) قطب الدین از سنگلاخ: (۱۴) آقای انوری.

از یغمان: (۱۵) بلال نیرم، (۱۶) شیر علم، (۱۷) مولوی علی نور

(۱۸) عبدالله. از چهاردهی: (۱۹) دیدار.

از میدان: (۲۰) دا کتر عزت الله، (۲۱) موسی خان.

از لوگر: (۲۲) حاجی سید محمد، (۲۳) ابوبکر، (۲۴) عبدالحمید، (۲۵) مصطفی بدر، (۲۶) دا کتر فضل الله،

(۲۷) حاجی احسان الله، (۲۸) مولوی شرف الدین، (۲۹) مولوی صدیق الله،

از بگرامی: (۳۰) دوست محمد،

(۳۱) دیدار .

از چهار آسیاب : (۳۲) میا محمد آغا ، (۳۳) آرسلا ، (۳۴) درویش ، (۳۵) عبدالحق .

از فرقه الفتح : (۳۶) مدیرسید رحمن .

از سربوئی : (۳۷) مولوی بسم الله و (۳۸) محمدانور .

ادارهٔ مؤهقت مکلف خواهد بود در ظرف یکسال انتخابات را برگزار نموده و قدرت را بحکومت منتخبت انتقال دهد .

خبرها و مطالب خبری :

* تمامی نقاط ولایت پروان و ساحت شمال ولایت کابل از تسلط رژیم ملحدنجیب آزادگردید . مراکز و پایگاه‌های رژیم در اطراف میدان هوایی بگرام فتح گردید . پسته‌های دهسبز الی بگرام کاملاً به تصرف مجاهدین حزب اسلامی درآمد ، غنچه ۸۶ فتح گردید ، میدان هوایی بگرام در حال فتح شدن است ، کنترول عمومی سرک کابل - بگرام بدست مجاهدین حزب اسلامی است .

۳۰

سرمقاله :

"گشتی نجیب با لآخره غرق شد" :
قصهٔ فراور گرفتاری نجیب را بیان داشته و در بارهٔ جان‌نشینانش مینویسد : نکته‌ای که پس از فرار نجیب و فتوحات چشمگیر مجاهدین و با لآخره اقامهٔ قریب الوقوع حکومت اسلامی در کابل ، قابل تعمق است ، اینست که جنرالان قوای مسلح رژیم و دیگر اعضای حزب کمونیست که در طول جهاد دارای سوابق ننگین اند ، در تلاش آنند که بعضی از قوماندانان مجاهدین را اغوا نموده با عنوان کردن تعصبات لسانی، قومی و مذهبی فتنهٔ دیگری را در میان مجاهدین دامن بزنند ... چنانچه شایعاتی بر سر زبانهاست که بعضی از دولتهای منطقه در زدوبند با بعضی از عناصر

کمونیست و بیوندادان ایشان به بعضی از قوماندانان میخوانند حکومتی را در کابل تشکیل دهند و نقش قوماندانان سایر گروهها را در سقوط رژیم کمونیست نادیده بگیرند . انگیزهٔ این شرارت انگیزی برای دولتهای منطقه این است تا رژیم مورد نظرشان در کابل بقدرت برسد و هدف عناصر ما چرا جو در این فتنه نیست که سوابق ننگین آنها ترا موش شده و حیات آئیندهٔ ایشان تضمین گردند و هدف قوماندانانی که احیاناً با چنین توطیهای توافقی نمایند ، اینست تا قدرت را به تنهایی بدست گرفته ، دیگران را از صحنه کنار بزنند . مگر تمام طرفها بیکه گمان میبرند که بنا بر سازشهای می توانند نقش نیروهای مؤثر و نیرومند جهادی را نادیده گرفته ، بقدرت برسند ، بخطر رفته اند ..."

پیام :

حکمتیاریها ارتباط توطیهای عناصر فرصت طلب حزب وطن طی پیامی یادآور شده است : در رأس این گروه خابین ببرک کارمل و سلطان علی کشته‌اند قرار دارند . وعده‌های از افسران اردو و قوماندانان ملیشه ، بر اساس این مفکوره در صفوف قطعات مسلح دولت مصروف شراوت و ماجرا - جویی اند . این گروه خابین در عوض آنکه از سوابق ننگین شان نادیده گرفته از جنایات قبلی شان پوزش و مغفرت بخواهند ، توبه کنند و در پی جبران گذشته‌های شرم‌آورشان باشند برعکس به ایجا دفتنه‌های بیشتر و خونریزی‌های مزید کمربسته اند . معلوم میشود که آنها از خون‌هایی که تا حال ریخته اند سیر نشده اند ، میخواهند ملت ما را از جنگ اسلام و کمونیزم به جنگ میان اقلیت و اکثریت ، شیعه و سنی ، پشتون و تاجک و سایر اقوام و قبایل بکشانند ... و در آخر علاوه میکند : اگر مجاهدین مؤمن و افسران و وطنخواه توانستند این آخرین تلاش مذبح‌خانهٔ عناصر کمونیست و ملحد را خنثی کنند

از تکرار حوادث خونین گذشته ، برای همیشه جلوگیری کرده اند .

خبرها و مطالب خبری :

* شهر باستانی هرات توسط مجاهدین فتح گردید ، قوماندانان و مجاهدین فاتح حزب اسلامی نماز جمعه را در مسجد جامع هرات ادا نمودند ، ۴۰۰۰ نفر از ملیشه‌های موسوم به "قوای هفت بلا" بمجا هدین حزب اسلامی تسلیم گردیدند ، دروازه‌های زندان مرکزی ولایت هرات بدست مجاهدین حزب اسلامی شکسته شده و ۱۰۰۰ نفر زندانی آزاد گردید .

* حکمتیاری برای رهبری بهتر جهاد و مراقت عملیات فیصله کن بر کابل ، بتاریخ ۲۹ حمل بداخل کشور روانه گردید .

* پسته‌های نساجی و لوسوالی میوند ولایت کندهار با لوسوالی گنگ ولایت نیمروز بمجا هدین تسلیم شدند .

* بتاریخ ۲۹ حمل ولایت هلمند با تمام نهادها ی حزبی ، دوائتی و نظامی آن بصورت مکمل بمجا هدین سلحشور حزب اسلامی افغانستان تسلیم شد .

* مجاهدین ولایت کندز بتاریخ ۳۰ حمل ، ولایت کندز را با تمام تاسیسات نظامی و ملکی آن فتح نمودند .

* بتاریخ ۲۹ حمل میدان هوایی شیندند توسط مجاهدین حزب اسلامی فتح گردید .

* بتاریخ ۲۹ حمل دوفرونده طی راه افغانستان توسط پیلوتهای ایرانی از میدان هوایی شیندند به مشهد اخطاف گردید . این خبر وقتی تقویت یافت که حکومت ایران آنرا تأیید نمود .

۳۱

سرمقاله :

"سازش ضد جهاد دغنی گردید" :

سرمقاله توطیهای دشمنان انقلاب را بر شمرده مینویسد : نیروهای جهادی حزب اسلامی به مثابه زنجیرهای ناشکن بر دورا دور شهرکابل

پیچید و آن سلسله ارتباط کمونیستهای خود غرض و روسیا هر رژیم دست نشاندۀ را که میخواستند از راه سازش برای جلوگیری حکومت اسلامی تعصب دوجانبه نژادی را قایل میسازند، از هم گسلاند... ریشه های این سازش بسیار کهنه بود... سال گذشته رفتن هیئت کشور همسایه ما ایران به صفحات شمال کشور و در آنجا با اینترنت از سطح تنظیم با یک قوماندان مقامی و محلی بسوی سه دولتی تماس مستقیم گرفتن یک رابطه مشکوک بود که هیچ افغان آنرا ندیده نیک دیده نمیتوانست و اکنون که چنین واقعات بوجود آمد، آشکار گردید که دید و دید عواداران جمهوری اسلامی با رژیم دست نشاندۀ و کمک با آن، بدون علت نبوده، بلکه پیشبینی و انتظار برای چنین روزی بود که بین نژادپرستان و رژیم دست نشاندۀ، کابل رول میانجی را بازی کرد. اما بهر صورت فتوحات بی دربی نیروهای حزب اسلامی این گروههای نژادپرست را هراسان ساخت... اکنون بر تمام تنظیمهای جهادی است که نا زکمی وقت و حالات را در نظر گرفته و با در نظر داشت تمام مسائل استعمار رجها نی، پشتیبان آن پلانیهای جهادی انقلابی و آفاقی حزب اسلامی گردند که هدفش تشکیل حکومت اسلامی به اشتراک تمام مجاهدین است.

راپور:

* حکمتیار ربتاریخ ۲۸ حمل در مسجد جامع نصرت مینه طی بیانیهای اظهار داشت: عملیات ما بر شهر کابل تا زمانی ادامه خواهد داشت که کابل کاملاً بدست مجاهدین فتح شود. ما قطعات مسلح اردو را که بمجا هدین حزب اسلامی بپیوندند با آغوش باز استقبال خواهیم کرد و اطمینان می دهیم که به هیچ کس صدمه ای نخواهد رسید. ما هیچ حکومت اشتلاقی را نخواهیم پذیرفت و هیچ فردی از کمونیستها را به عنوان شریک در اداره کشور، قبول نخواهیم کرد.

وی گفت: اگر ساپرا حزاب پیشنها دادت مظلما نه و دلسوزانه ما را نپذیرند، مسولیت حوادث آینسده متوجه آنها خواهد بود. بهتر است رهبران دریک شورای قیادی عضویت داشته باشند و این شورای قیادی بخاطر هماهنگی بین احزاب عمل کند. وی گفت: اشخاص ذیل و اجد شرايط در اداره مؤقت اند: ۱- کسانیکه برای همه تنظیمها قابل قبول اند، ۲- نسبت به هیچ حزب تعصب ندارند، ۳- با تحیب همکاری نکرده اند، ۴- طرفداران رهبرانه نیستند، ۵- بسا مجاهدین به مخالفت نپرداخته اند و ۶- کسانیکه زناحیه ایمان و عقیده شان مطمئن باشیم.

شور

سرمقاله:

"آخرین دقایق پیروزی مجاهدین و سالی است که رجهانی":
"گرچه از یکسودرین روزها مجاهدین با چنان سرعت مواضع کفر والحا در هر میکوبند که قبلاً بعید به نظر میرسید ولی از جانب دیگر توأم با پیروزیهای مجاهدین پلان نامقدس استعمار رجها نی با همکاری بعضی از کشورهای همسایه بمنظور جلوگیری از تأسیس یک حکومت اسلامی که آلمان همه ملت ما ست و بیش از یک و نیم ملیون مسلمان خون پاک خود را درین راه نثار کرده است بکار گرفته میشود..."

سرمقاله در اخیر مینویسد: طوری که حکومت کمونیستی تحت سرپرستی روسیه برای ملت ما قابل پذیرش نبود، حکومتی که تحت سرپرستی استعمار غربی و آمریکا در افغانستان بیاید و لوت تحت هراسم و رسمی که با شد برای ملت مؤمن ما قابل پذیرش و تحمل نیست و ملت خشم خود را عملاً در برابر آن

اظهار خواهد نمود.
بیام:

حکمتیار ربتاریخ و قایع اخیر در بیام خود از سنگرهای داغ کشور گفته است: تا زمانیکه قدرت در کابل بطور کامل به شورای مشتمل بر قوماندانان جبهات مؤثر اطراف کابل انتقال نیافته است، فشار نظامی شهرها و پیشروی مجاهدین ادامه خواهد یافت. همه شهرها باید بدون تأخیر به تصرف مجاهدین درآید، امنیت شهرها را مجاهدین تأمین نمایند... هر که بهمکاری با رژیم ملحد کابل و جبهه مشتمل بر خابینین ملی اصرا و روز دبا عواقب وخیم و روبرو خواهد شد، آنانیکه تا شش نورسال جاری انضام خود را با شورای قوماندانان اعلان نکنند از غوغا می مجاهدین مستثنی بوده به محاکمه کشانده خواهند شد... از نظر مجاهدین تشکیل جبهه اشتلاقی با کمونیستها و اعتراف به اینکه حزب سفاک و وطن میتواند در حکومت باقی بماند خیانتهای بخون یک و نیم ملیون شهید بوده فرد در ملت ما آنرا محکوم میکند.

خبرها و مطالب خبری:

- * ولسوالی سروبی بتاریخ ۳۱ حمل از طرف مجاهدین حزب اسلامی فتح گردید.
- * شیرخان بندر فتح گردید.

۲

سرمقاله:

"اشتلاف نامقدس، در امواج قهر و غضب ملت مجاهد":

بعد از سرنگونی رژیم نجیب، اشتلاف بقایای آن رژیم و (به اصطلاح سرمقاله) تعدادی از مجاهدین ما را نکوهش کرده و در نتیجه مینویسد: ما به ملت مجاهد خود اطمینان خواهیم داد که مجاهدین دلیر حزب اسلامی حلقه محاصره کابل را تنگتر ساخته و کابل را میخواستند بهمان روز فتح کنند، روزیکه ملت بیچاره ولی با ایمان

شهر مستقر بوده و تمام سیاست دولتی را تحت کنترل در آورده اند، شهریان کابل با برافراشتن بیرقهای سیبز توحید بر فراز خانه‌ها و منازل شان و با سردادن نعره‌های کفر شکن "الله اکبر" ورود مجاهدین را به شهر کابل تبریک گفته‌اند. هرگونه فداکاری و قربانی گردیده‌اند.

* بتاريخ ۳ ثور شهر جلال آباد فتح و تمام قوای آن به شورای مشترک مجاهدین تسلیم گردید.

* مرکز و تمام ولسوالیهای ولایت با دعوت بدست مجاهدین فتح گردید. را پور:

* حکمتیاری کنفرانس مطبوعاتی به وسیله بی سیم زحومه کابل اظهار داشت: پیروزی کامل انقلاب اسلامی را به فرد فرد ملت افغان و کافه ملت مسلمة تبریک میگویم. به هموطنان مسلمان اطمنان میدهم که انشاء الله دیگر دوران جنگ در افغانستان پایان یافته است. اکنون که جنگ با بیان یافته است باید همه نیروهای جهادی در جهت اعاده صلح دست تعاون به هم دیگر بدهند.

* فیصله یکه از طرف چند رهبران به حکومت آینده افغانستان شده است، در آن تمام بندگان حزب اسلامی شرکت نداشته‌اند. حزب با تشکیل شورای فیادی و ریاست آن که ممثل دولت باشد توافق دارد و همراجه به تشکیل حکومت و صدراعظم موافق است، اما فیصله یکه را چه به قدرت شورایی انتقالی شده، حزب آنرا نمی پذیرد. حکومت مؤقت برای انتقال قدرت کابینه و راهبها باید به مشوره صدراعظم تشکیل گردد.

۷

سر مقاله:

"پیروزی کامل انقلاب اسلامی، امریکا را به انتقام طفلانده سگ است سیاسی و داشت".
سر مقاله مسریر پیروزی جهاد،

حزب اسلامی فتح گردید.
* سیوان نمابنده خاص سرمنشی ملل متحد در مورد قضیه افغانستان مدت ۲۰ دقیقه با ریصد دوستم در مزار شریف گفتگو نمود.

* بتاريخ ۲ ثور ولایت فراه کاملاً بدست مجاهدین فتح گردید.

۶

سر مقاله:

"مقدمه چینی استکبار برای آغاز جنگ تنظیمی ابتدا تا زده پیدا میکند".
"استکبار با توسل به زد و بند های داخلی و هماهنگ ساختن چینل های وابسته خود، بدشیا ل این افتاده که حکومت مورد تأیید خود را در افغانستان بوجود بیاورد و خطرا انقلاب اسلامی را از سر راه بردارد. اما آمادگی بموقع حزب اسلامی در اطراف زحومه کابل و اعلام بموقع خطوط کابینه شورای جهادی قوماندانهای اطراف کابل، ابتکار را از دست دشمنان جهاد اسلامی افغانستان گرفته است. اکنون جز اینکه شورای جهادی قوماندانهای مؤثر کابل خلی قدرت را بعد از سقط شدن رژیم ملحد بپرکتند، چاره دیگر نداشته است. آنجمله حلقه‌های جهادی که گرفتار خدعه و قریب استکبار گردیده و حاضر به همکاری با آخرین بقایای رژیم کمونیستی شده‌اند، هنوز فرصت تدبیر و تصمیم رادارند، آنها باید هر چه زود تر به محاذ آرای علیه مجاهدین حزب اسلامی پایان بدهند و برای تشکیل حکومت اسلامی که در آن از عناصر ملحد و عناصر وابسته غرب اثری نباشد با حزب اسلامی در یک سنگرمشترک قرار بگیرند.

خبرها و مطالب خبری:

* کابل آخرین سنگردشمن، شهری که ۱۴ سال در اختیار زوکوران روسی بود، امروز از طرف مجاهدان حزب اسلامی فتح گردید. اکنون مجاهدین حزب، در نقاط حساس و استراتژیک

ما از طرف استعمار سرخ در منصفه امتحان قرار گرفت، این ائتلاف نامقدس و هزارها دسیسه دیگر از قبیل از طرف مجاهدین ما خنثی گردیده و دور نیست که در قردای آزادی اسلامی محاکمه این سر-تجعین در پیشگاه ملت مجاهد آغاز گردد.

خبرها و مطالب خبری:

* بتاريخ اول ثور تمام ادارات سیاسی و نظامی ولایت غور بدست مجاهدین افتاد.

* بتاريخ اول ثور مرکز ولایت لوگرو تمام پسته‌های مربوط آن از طرف مجاهدین حزب اسلامی فتح گردید.

* بتاريخ اول ثور ولایت بادغیس بدست مجاهدین حزب اسلامی فتح گردید.

* بتاريخ ۳۱ حمل لوای ۱۰۰ ولد بیت لغمان، کندک ۲۵ خا رندوی و کندک های خادوجایی، از طرف مجاهدین فتح گردید.

۳

سر مقاله:

"اقتضای فتح و نصرت از مجاهدین"

سر مقاله فتوحات را بر شمرده و نتیجه گرفته است: "در چنین حالتی بر تمامی قوماندانان جهادی لازم است تا دوجیز آنها را فریفته نسازد. نخست فتوحات و پیروزیهای جنگگیر و غنائیمی حساب دیگری دهن کجی‌ها و اطوار منافقانه بقایای رژیم مزدور که میخواهند با استفاده از نژاد کینه‌های فی ما بین مجاهدین، گروهها را بجان همدیگر انداخته و خود با استفاده از فرصت، نفس راحت بکشند و از گزند محاکمه عدل اسلامی مصئون بمانند.

خبرها و مطالب خبری:

* بتاريخ دوم ثور، گردبیز مرکز ولایت پکتیا و ولسوالی سیدکرم توسط شورای مشترک مجاهدین فتح گردید.
* شهر فیض آباد مرکز ولایت بدخشان و میدان هوایی آن توسط مجاهدین

دا من زدن به گرايشای سمتی و نژادی از طرف آمریکا و غرب و انتقال قدرت از راه اقتدار عجولانه را بر سر مرده و در اخیر مینویسد: انقلاب ما مرا حل نهایی بیروزی خود را می بینايد و داعیان این انقلاب هیچگاه بعد از شکست کمونیسم از دشمنان درجه اول اسلام توقع عاطفه ای نخواهند داشت. خبرها و مطالب خبری:

* بتاريخ ۶ ثور اکثریاً سیاست نظامی کابل را مجاهدین حزب اسلامی فتح کردند. قمر دلگنا، وزارت داخله، خاوندی کابل از حوره اول الی حوزه دهم، قوماندهای لویای تعبیر یک ترا نسپورت، لوا ۲۷ و دیگر جاسهای متعددی دست نیروهای حزب اسلامی فتح گردید.

* فرقه غزنی بطور کامل بمجاهدین حزب اسلامی تسلیم گردید.

سر مقاله:

"آخرین ضربه دشمن":

سر مقاله اختلاف بعضی مجاهدین با کمونیستها را نکوهش کرده مینویسد: گمانیکه به دوستی و اختلاف عناصر خائن و کمونیست دل بسته اند سخت به استیادهای خود اگرایان نا کتیک را برای کسب قدرت اختیار نموده با سند، ملتفت باشند که درین قمار بازی شده اند. زیرا اولاً کمونیستها پی که قاتل یک و نیم مملون مسلمان اند، هیچگاه با مسلمانان دوستی ندارند و اطوار ظاهری آنها جز از آنجا ذموضع گیری های فرصت طلبانه برای وارد کردن ضربه نهایی بر بیکر جهاد، چیزی دیگری نیست. ناچاراً اختلاف و تریک مساعی با عناصر ملحد و جناحینکار، موجب خواهد شد که مردم از مایلین این اقدام ناسیانه متنفر و منزجر شده و در نهایت آنها را از صف جهاد تجرید نمایند.

خبرها و مطالب خبری:

* حزب اسلامی و جمعیت اسلامی

موافقه آتش بس را امضا نمودند، ملیشه های وارد شده به کابل، فرا خوانده میشوند، ارتش بصورت کامل تحت کنترل مجاهدین در می آید و افسران کمونیست آن موقوف میگرددند و جای آنها را قطعات مشترک و متفق علیه مجاهدین میگیرند.

* بتاريخ ۷ ثور طیارات حزب اسلامی افغانستان بالای میدان های هوایی مزار شریف، بگرام و خواجه روای بمباردمان نمودند، و پروازهای که ملیشه های گلم جمع را به کابل انتقال میداد متوقف کردند. ملیشه ها هم با استفاذه زمین های هوایی ذکر شده بالای مراکز مجاهدین بمباردمان نمودند، باعث قتل مردم بسی گناه کابل شده اند.

* جنرال نبی عظیمی معاون وزارت دفاع رژیم ملحد کابل و قوما، ندان گارنیزون قوای مسلح رژیم، پروازهای ۴ و ۵ نورا بطریق اسواج را دیوکابل افسران قطعات و جزو تام های قوای مسلح رژیم را به اطاعت از احمد شاه مسعود دعوت نمود، و از احمد شاه مسعود خواست که قوما ندانی قوای مسلح رژیم را بعهده بگیرد. گفته شده که احمد شاه مسعود این تقاضای جنرال عظیمی را با تشکر پذیرفته است.

سر مقاله:

"مشوره ای با ملت مجاهد":

وطنداران مجاهد و شهید پرور ما ورودنا تحانه مجاهدین اینارگر حزب اسلامی را به کابل با احساسات گرم و دای نمازهای شکرانه و دیگر خوبی های مشروع استقبال کردند. اما چونکه دشمنان قسم خورده اسلام بیش از پیش چنین حالت را پیشبینی میکردند، در کمین بودند و بهانه آنکه در اینجا حکومت اسلامی تشکیل نگردد بطور ناگهانی تمام ماشینهای سطلانی خود را به حرکت درآوردند. مجاهدین حزب اسلامی که پیش از همه

علم جهاد را فرا گرفته و با زبانش از همه توانست که فاش نماید که با کابل گردد، اینک امروز با ملیشه های بقا - بای رژیم که از پشتیبانی یک گروه نژاد پرست برخوردار است می جنگند، گروهیکه ببین سیوان در صورت نپذیرفتن طرح آمریکا بی آنها را برای تجزیه افغانستان بحیث تهدید بعیان میکشد. تمام منسوبین رژیم مزدور بدین فکر اند که آشتی ملی آنها رنگ آورده و هیچ وقت اینرا قبول ندارند که به جمعیت یا مسعود تسلیم شده اند، بلکه آنها اینرا یک اختلاف مشترک میدانند که از اظهارات جنرال علومی، کشتن دو معاون رشید دوستم نیز معلوم میگردد. اکنون بر همه مجاهدین است که برای کشیدن آخرین ریشه های کفر جهانی در عقب حزب اسلامی بایستند و آخرین تعهد خود را در مقابل ملت خود بجا سازند.

خبرها و مطالب خبری:

* انجنیر قطب الدین هلال بتاريخ ۸ ثور طی کنفرانس خبری اظهار داشت ما به مجاهدین خود اعلان کردیم که جنگ را متوقف کنند و نوا فقات آتش بس را مراعات نمایند. به ساعت پس از امضا تعهدنامه، جنرال مجید معاون رشید دوستم، اعلی ولی برای مسعود و استاد ربانی، یکی بی دیگری توافقات آتش بس را رد کردند.

* استاد فرید میرجهاد دپروان کابیسار قوما ندان جبهات شمال کابل، بحیث صدراعظم حکومت موقت معرفی گردید. سلطان علی کشتن مدیکی از بزرگترین و برجسته ترین اعضای حزب بدنام وطن که در اختلاف کنونی با احمد شاه مسعود تریک است در مصاحبه با بی بی سی در پاسخ این سوال که: با گروه افراطی که مخالف تعلیم زنان بوده و قبلاً آنان را تندرو و دنیا دگرا میخواند دید و آنها ای طولانی با هم دشمنی داشتند چطور اکنون جور

است. ما با ردیگر به ملیشه‌ها اخطار میدهم که از شهرکابل بیرون روند، وی در پاسخ سوالی راجع به جمع - آوری اسلحه از مردم گفت: ما در حالت موجوده طرفدار جمع کردن اسلحه - خفیف از شهریان کابل نیستیم.

* قوماندانان حزب اسلامی در جنوب کابل به نمایندگی بی.بی.سی گفتند: حزب اسلامی تمیخواهد که با حکومت جدید بجنگد، بلکه جنگ ما با ملیشه‌های دوستانه که در طول ۱۴ سال بر مال و ناسوت ملت افغانستان تجاوز کرده و اکنون نیز در کابل خانه‌های مردم را چپاول مینمایند، مردم را میکشند و به فجایع دیگر دست می‌بازند.

* حکمتیار در سربندی به قوماندانان حزب اسلامی توصیه کرده که بزودی مشکل برق شهریان کابل را رفع نمایند.

اعلامیه:

حزب اسلامی طی اعلامیه‌ای خواستند است که مجاهدین صف خود را از صف ملیشه‌ها جدا سازند، تمام نیروهای جهادی فضا را در کنگره در یک هفته ملیشه‌ها را از شهرکابل بیرون نمایند... از مردم کابل کسی اسلحه را جمع کرده نمیتواند، کسی که بر خانه کسی تجاوز کند کشته شود... جنگ ما با گروه‌های جهادی نه، بلکه با ملیشه‌ها است... برای حفظ امنیت شهرکابل قوای جدید از نیروهای جهادی تشکیل شود و همین کمیسیون با لاجت امتیعی، امتیعت شهرکابل را توسط قوماندانان اطراف کابل تأمین نمایند.

۱۶

سر مقاله:

"وجاهت موضعگیری اصولی و معقول حزب اسلامی":
"بعد از سقوط حکومت نجیب و تسلیمی سرنا سری اردو به مجاهدین، عده‌ای از ملیشه‌ها و عناصر کمونیست

برداشته‌ای خود قضاوت میکردند، گمان میکنند که حزب در برنا مه‌داخلی خود کامیاب نشد. ما نه قصد تصرف کابل را کردیم و نه راه‌آهن را اعلان کردن حکومت خود را در آنجا داشتیم و نه طرفدار رحله، وسیع و بزرگ بر کابل بودیم، هدف اصلی ما این بود که تو - طیه، ایجاد حکومت اختلافی را خنثی سازیم...

مقالات:

"بعد از انتقال قدرت مسئله" پستیانی اسلام و ملیشه نیز واضح خواهد شد. از محمد آصف مصمیم که در آن بر ارتباطات مسعود، جنرال‌های کمونیست و ملیشه، روشنی انداخته شده.
"عزیمت مجددی به کابل و روی - کار شدن" "جبهه" دیموکراتیک نوین! از سرکاتب. که در آن به احمدشاه مسعود توصیه شده "که افتخارات بزرگ جهادی ایشان را در پهلوی عنا صربیدین رژیم گذشته، خدشه دار سازد..."

۱۴

سر مقاله:

"چرا خوشی اسلامی را بر ملت مجاهد ما روا نداشتی؟"
موجودیت ملیشه‌های گلم جمع را در لحظات خوشی آزادی افغانستان نکوهش کرده و میبرد که چرا این روز بزرگ آزادی اسلامی افغانستان را بر ما روا نداشتند؟ و در آخر مینویسد: پس بیاید که این دشمن ذلیل شده را زودتر از زمین ببریم و حکومت اسلامی عاری از تمام تبعیضهای نژادی، سمعی، ولسانی را بعین آوریم. پس همین آرمان ملت مجاهدونشان نجات ما است، و بگذارد که با انجام اینکار، بدن زخمی کفرجهانی بیش ازین ناسور گردد و مصروف لیسیدن زخمهای خود شود.

راپور:

حکمتیار طی مصاحبه با زورنا لیستان پاکستانی اظهار داشت: حاکم حقیقی کابل اکنون رشید دوستم

آمده ائتلاف کرده‌اید؟ گفت: در ارتباطات و رفت و آمدهای که از چند ماه به اینطرف در بین ما بود، چیزی آنها از تندروی شان یا بین آمدند و چیزی ما هم در شیوه، سابقه خود تعدیلاتی آوردیم، که در نتیجه یک جبهه دیموکراتیک نوین را تشکیل نمودیم.
* مجاهدین حزب اسلامی بتاریخ ۵ نورولایت لغمان را فتح نمودند.

۱۳

سر مقاله:

"انقلاب اسلامی در آخرین دقایق پیروزی"
"مجاهدین حزب اسلامی پیروز پنج تورفاخانه، با سردادن نعره کفرسکن "الله اکبر" و با بهاءتزاز در آوردن بیرقهای سبز اسلام داخل شهرکابل شدند. شهریان کابل ورود فانیانه، رزمندگان مو، من را که ۱۴ سال بخاطر سرنگونی رژیم کمونیست و اقامه حکومت اسلامی می‌رزمیدند خیر مقدم گفته و مخلصانه آنها را استقبال نمودند... مجاهدین به مجرد ورود در داخل شهر به خیابانها و جلوارا ت و تاسیسات دولتی به شادمانی پیروزی انقلاب، رژه می‌رفتند که دشمنان کین توز جهاد آخرین مرمیهای آتشین شانرا از جنت بیرون کرده بسوی آنها تلیک کردند. چون آنها چند هفته قبل در نقاط حساس و استراتژیک شهرجا بجا شده بودند و مجاهدین از مواضع خوبی برخوردار نبودند، تلیک گلوله‌های خم‌زبون و نیمه‌جان، محافل جن و ناسودمانی مجاهدین را بعد از ساعتی به ما هم تبدیل کرد. وجهانیان از تنگی جریان و اخبار تازه کاملاً دلهره گردیدند..."

اعلامیه:

حزب اسلامی طی اعلامیه‌ای اظهار داشت: که ما در مرحله ابتدایی به تمام اهداف خود دست یافته‌ایم، آن عده که از برنا مه، ما آگاه نبودند و بر اساس

وا بسته به رژیم مرتد سابق بنا بر عهد و قرارهای قبلی که با بعضی از گروهها داشتند، خواستند ز شهر کابل خارج نشوند و کما فی السابق ادارهٔ یخسای از کشور را بدست داشته باشند و حتی در حکومت جدید نیز سهم دلخواهی به ایسان سیرده شود...

چنان معلوم میشود که از یکسو گروههای حلیف ملیتها از مواضع سابق خویش تنازل نموده میخواهند با اخراج ملیتها از کابل و دعوت حزب اسلامی به حکومت، مشکل را حل و فصل نمایند و از جانب دیگر حزب اسلامی نیز با معرفی صدرا عظم و اعطای سوری دست از تحریم برداشته خواهند و بنا هم و استراک مساعی در تشکیل حکومت موقت اسلامی میباید.

خبرها و مطالب خبری:

* قاضی سمن الحق دانسمند بزرگ پاکستانی گفته است: بدون توافق حکمنیا رصلاح و امن در افغانستان استقرار نخواهد یافت.

* قاضی حسن احمد امیر جماعت اسلامی پاکستان گفت: ملیتهاهای جایی رژیم کمونیست سابق در سلاسل سرک در حکومت آینده افغانستان اند.

* انور خان قوماندان جمعیت اسلامی طی مصاحبه با بی.بی.سی گفت: امنیت شهر کابل با بدتوسط قوماندانان گرفته شود و ملیتها از شهر بیرون گردند.

* نطق حزب اسلامی افغانستان به افغان نوزادان یعنی اظهار داشت: ما تمام توافقات منعقد شده بین تنظیمها را قبول کرده و در فکر حمله و محاصره کابل نیستیم.

* مولانا گوهر الرحمن امیر جماعت اسلامی صوبه سرحد گفته است: علت اصلی حوادث اخیر در کابل، موجودیت بقایای رژیم نجیب است.

۱۷

سرمقاله:

"مشروعیت موقف حزب اسلامی": ملت مجاهد ما آنگاه است که شهر کابل بدست مجاهدین حزب اسلامی فتح گردید و شهریان بستوه آمده از مظالم کمونیستی مقدم مجاهدین را با تکبیرها بدرقه نمودند، اما متصل آن شبکههای کفرجهانی فعال گردید و به اساس پروگرام پلان شده، ملیتهاهای گلم جمع به شهر سرازیر شدند و بدین ترتیب این دزدان در روز روشن بر مجاهدین تاختند، این میراث بد کمونیسم در شهر کابل اعمالی را انجام دادند که روسها نیز انجام نداده بودند... همین اکنون که مطبوعات جهانی را جمع به جنگ کابل مباحبه های شهر - بان کابل را به نشر میسپارند، آنها به اصرار زیاد میگویند که اگر کسی ملیتهاهای غدار گلم جمع را ببخشد، ما آنان را معاف کرده نمیتوانیم. مشروعیت موقف حزب اسلامی از همین جا آشکار میگردد که چطور یک بار دیگر در پهلوی ملت مجاهد خود ایستاد و یکسای اجازه نداده که بر حریم مقدس جهاد دوشهاده قدمهای ناپاک خود را بگذارد.

خبرها و مطالب خبری:

* ملیتهاهای گلم جمع به قبولی آتش بسن در دادند.

* برادر حکمتیار در شورای قیادی حصه میگردد، این سوری امروز در خارج شهر کابل دایر میگردد.

* حاجی عبدالقدیروالی ننگرهار طی مصاحبه ای اظهار داشت: مجاهدین ننگرهار از ملیتهاهای گلم جمع نفرت دارند، ما ملیتهاهای ننگرهار را منحل اعلام خواهیم کرد.

* خبرنگار پاکستانی تبسمناهدنگار گفته است که در کابل اکنون حکومت

کلاشینکوف و گلم جمع حاکم است.

۲۱

سرمقاله:

"... جنگ هنوز با قیست":

سرمقاله، عوامل سرنگونی حکومت کمونیست نجیب را بررسی کرده و در بارهٔ حالات بعد از سرنگونی، می نویسد: اکنون که در داخل کشور فضای ناامنی حاکم است و تمام اختیار بدست ملیتها و بقایای رژیم سابق است، این نمونه ای از همان طرح پلانیزه شده است که بدست بیسن سیوان ساخته شده و از طرف گلم جمع و چند تن مجاهدان منها تحت تطبیق قرار دارد. اما الله الحمد که ملت بیدار است، تمام ملت این صدای حزب اسلامی را تأیید میکنند که جنگ تا هنوز با ایسان نیافتد است، تا وقتیکه گلم جمع و بقایای رژیم کهنه طی یک ائتلاف نامقدس خوابهای قدرت را می بینند تا آنوقت جنگ کما فی السابق دوام خواهد داشت زیرا که عامل جنگ تا هنوز هم با برجاست و کدما متغییر بنیادی در آن بوجود نیامده است.

را بوز:

* حکمتیار بر تاریخ ۲۰ ثور در جلال آباد طی بیانیهای دریک گردهمایی بزرگ اظهار داشت: ما میخواهیم که ملیتهاهای گلم جمع را که درین ۱۴ سال در مقابل ملت مومنا جنگیده اند از کابل بیرون رانیم و سازمان سیاسی و نظامی آنان را که از طرف روسها پی ریزی شده است نابود سازیم.

وی گفت: ما از شورای قیادی و حکومت حمایت میکنیم، تنها مخالفان ملیشای گلم جمع هستیم و درین امر تمام تنظیمها و قوتها ی جهادی با ما همراه اند. ما میخواهیم ملیتها را از راه فشار سیاسی به بیرون رفتن از کابل مجبور سازیم و اگر اینکار صورت نگرفت آنگاه آنها را از راه زور به بیرون رفتن مجبور خواهیم ساخت.

درین گردهمایی حاجی

عبدالقدیر رئیس شورای ولایتی ننگرهار و والی آن ولایت نیز سخنرانی کرد، وی حکمتیار را به نمایندگی از شوروی خوش آمدید گفت: فتوحات را برایش شریک عرض نمود و وعده داد که اگر ملیتای گلمجم از راه سالمت آمیز از کابل بیرون نروند و همراه با حزب اسلامی این ملیتار را بزور از کابل بیرون خواهند برد.

خبرها و مطالب خبری:

* مولوی خالص گفت: اگر ملیتای از کابل بیرون نروند ما غیرا از جنگ راه دیگری نداریم.

* استاد سیاف گفت: مجاهدین افغانستان ملیتای گلمجم و کمونیست هارا در حکومت آینده افغانستان سپیم نخواهند ساخت.

صورت گیرد، قوای ملیشه با حکومت موجوده جنگ را آغاز نخواهد کرد.

* صدای آلمان بعد از بررسی حالات افغانستان طی تبصره ای گفته است: که بعوض حکمتیار را حدشاه مسعود در انزوا خواهد ماند.

مقالات:

* "ما موریان حکومت کمونیست به عوض استراک در اقتدار، با بست به درگاههای تزکیوی فرستاده شوند" بقلم تأثیر.

* "مجددی: موقت یا دائم الغمر؟" بقلم حمد نسیم که در این مقاله اظهارات مجددی که گفته است قدرت را از دست نخواهد داد، مورد بررسی قرار گرفته است.

۲۳

سر مقاله:

سر مقاله دسا پس دشمنان و مسوولیت دینی و تاریخی ما " عنوان دارد که در یک قسمت آن آمده است: " امروز مسعود در حقیقت حیثیت یک اسپریدست دوستم را دارد و آقای مجددی که اسپریدست ترا مسعود است، همین اسارت آنها است که خیر آرشید دوستم قاطعانه از آنها خواسته است که سهم وراثت حکومت تعیین کنند. مجددی و مسعود مجبور اند به آنها سهم بدهند. چنانچه با تقرر آصف دللور و حیث لوی درستیز نشان دادند که حقیقت امر چیست؟ حال در قبال حزب اسلامی، تنظیمهای اسلامی دیگر و وظیفه دارند که با هوشیاری، توطئه های دشمنان را عقیم سازند و به آنها بی که در صف پرجمیها قرار گرفته اند تفهیم کنند که این حرکت نه بخیر اسلام است، نه بخیر ملت و کشور و نه بخیر خودشان ... را پور:

* حکمتیار بتاریخ ۲۰ ثور طی بیانیهای بهجا هدین و شهریان ننگرهار را ظاهر داشت: اگر این قوت ملیتای به حال خود باقی بماند معنی اش اینست که در افغانستان کمونیسم

۲۲

سر مقاله:

" نتیجه تلخ خوش فهمی سیاسی": ... وضعیت موجوده کابل نتیجه خوش فهمیهای بعضی طقات سیاسی بود، همین اکنون که قوماندانان ملیشه های گلمجم اینرا دانستند که قوای پشتیبان شان تمسوا نده که از سر ملت مجاهد و هم به سبب آخرین بوری قوای حزب اسلام می، حمایت خود را از اربابان دوام بدهد. لذا اعلام کرده اند که در کابل جهاد و خونریزی را آغاز خواهند کرد و هم میله های توپهای خود را بسوی رهبران حکومت کنونی برخواهند گرداند. بعد ازین اعلان رسید دوستم دیگرکی خواهد بود که در کابل دعوی تشکیل حکومت اسلامی را بنماید ... خبرها و مطالب خبری:

* رئیس سابق آی، اسی، آی پان کستان طی کنفرانس مطبوعاتی گفته است: در مزار شریف اتحاد مسعود با ملیشه ها، یک کار بی نتیجه بود. رسید دوستم قومانندان ملیشه های گلمجم اظهار داده است که اگر تلان بیرون را ندان ملیشه ها از کابل

اکنون نیز مسلط است. این خواسته فرد فرد است که قوتهای ملیشه از کابل بیرون روند. وی گفت: آنانیکه بخاطر آزادی کشور خویش یک ونیم ملیون شهید داده باشند آنها با زبسه هیچ حاکم ظالم، سرفروند نخواهند آمد.

حکمتیار گفت: من اعلان میکنم که نه در سابق جنگ میخواستم و نه در آینده میخواهم که بزور تانک مردم حکومت کنیم، هر حکومتی که در افغانستان می آید باید انتخاب ملت باشد.

پیام:

حکمتیار طی پیامی گفته است: مجاهدین باید خود را از ملیتای

جدا سازند، وی گفت: قوماندانان ملیتای بی رعایت نمیکنند، رهبر ملیتای کیانی که در حکومت مو-

قت مقام معانیت رئیس جمهور برایش وعده شده بود، سه هزار نفر را مسلح

را به کابل فرستاده و بخاطر فرستادن همین اشخاص، بپرک شش روز پیش به

پلخمیری رفته است. همچنین نجم الدین کاونی، فرید مزدک و عبید-

الوکیل به مزار رفته و قوتهای زیاد و منظم ملیتای را به کابل فرستاده اند.

لازم است که گروه متعهد به این ملیشه ها خود را از آنان جدا سازند و از تخلفات

ایشان بیگانه خود را اعلان نمایند، نه مسوولیت جنايات ملیشه ها را قبول

نمایند و کارواییهای مجاهدین را که برخلاف آنها صورت میگیرد برخلاف خود بدانند. ما مجبور هستیم درباره

این تخلفات عکس العمل واضح نشان دهیم. درین عکس العمل تمام قوت های مخلص جهادی با ما خواهند بود

این بخاطری است که اکنون همه این حقیقت را درگ کرده اند که تمام کارواییهای ملیتای در کابل تحت قیادت بپرک کارمل و سلطه تعلیمی کت مند صورت میگیرد.

۲۷

سر مقاله :

"عوامل مسکلات حکومت فعلی کابل:"

سر مقاله مسکلات حکومت کابل را که بعضی اعضای آن با ملیشه‌های بقایای رژیم سابق تعهد دارند و هم‌اکنون حزب معاهده کرده اند بر سر مرده و نتیجه میگیرد: اگر جمعیت اسلامی راه تفاهم را با حزب ترجیح بدهد در آن صورت طبعاً بر حقا نیت موضع حزب صحه گذاشته میشود و مسوول تمام تلفات و نایبات جنگ در شهر کابل مسعود سنا خصه مسعود و اگر جمعیت به پیمان جبل السراج یا بندبانی پیمانند، در بنصورت واضح است که جمعیت از اهداف جهاد و آرمان مجاهدین عدول نموده، راه تشکیل حکومت

منا ائتلافی بین متعهدین جمعیت، ملیشه‌ها و کمونیست‌ها را ترجیح داده است که در بنصورت نیز تمام مساعی و مجاهدتهای مجاهدین جمعیت در جریان جهاد دهنده می‌رود. در این صورت تنظیم جمعیت نه تنها نزد ملت بدنام مسعود بلکه بسیاری از متعهدین این گروه ممکن است تنظیم خود را احجاباً ترک بگویند. از تحلیل فوق استنباط میشود که مشکل اصلی حکومت موجوده کابل از تمام مسعودانه و نیکروانه همان قوماندانان و گروههای ناشی شده که در هوای کسب قدرت بدون شرکت دیگران بهما زنیهای خطرناک دست زدند و حالا وضعیتی بی‌آآمده که از عهده حل آن برآمده نمیتوانند.

رایور:

قطب‌الدین هلال در مصاحبه با بی.بی.سی گفت: به همه مردم معلوم است که به تاریخ ۵ نور مردم کابل عملاً در کابل انقلاب کردند، در بین روزنه‌ها مبرخوردی شده و نه کدام خونریزی صورت گرفته، صرف برنامهدی که از چند روز قبل نجات جرای بود این خوسی مردم کابل را به غم تبدیل

کرد و همان بود که جنگ در کابل از طرف ملیشه‌های کلم جمع آغاز گردید.

مقالات:

* "فتنه" ائتلاف چه زیبا شکست "به قلم قریدون افراسیابی.

* "حقایق روشن میشود" بقلم محمود مبتکر.

* "ملیشه‌ها در ماسک نیروی شمال" از ذبیح‌الله قریبی.

* "در کابل جنگ را کی آغاز کرد؟ برای چه؟ و مسوولیت آنها بدوش کیست؟"

* "موقف اصولی حزب و تبلیغات زهرا گین دوستان جاهل" از محمد طاهر محبوب بار.

که همه مقالات در مورد واقعات اخیر و تمامات حزب با ملیشه‌ها میباشد.

۳۱

سر مقاله:

"حالات جاری و عکس‌العملهای توده‌بی:"

سر مقاله، در باره پشتیبانی موقف حزب اسلامی از طرف اقوام و قبایل بحث میراند و مینویسد: اداره موجوده کابل بدون پشتیبانی حزب اسلامی نتوانسته است که جدا قتل در کابل امنیت را قایل نماید. چو رو چیا وول سفارتخانه، عربستان سعودی در حقیقت از همه چیز پرده بر می‌دارد، اما کشورهای همسایه ما به شرفشار شدید امریکا کوشش میکنند که به هر قیمتی که باشد آنها را تقویت کنند و با آنها کمک نمایند ما ما میدانیم که این همه و همه به سردمداری امریکا صورت میگیرد.

اکنون بر تمام مجاهدین است که برتر از هر مصلحتی، ریشه‌های استعماری را قطع نموده و به آرزوی یک ملیونها شهید برای آن قربانی داده‌اند از موقف حزب اسلامی پشتیبانی نمایند. خبرها و مطالب خبری:

* انجیر احمد شاه معاون اتحاد

اسلامی گفته است: ما با نود فیصد خواسته‌های حکمتیار موافق هستیم، ما در حکومت، موجودیت ملیشه‌ها را هیچگاه تحمل نخواهیم کرد، و از حکومت خواسته‌ایم که ملیشه‌های کلم جمع را از شهر کابل خارج سازند.

جوزا
۳

سر مقاله:

"اعتراف به حقا نیت موضع حزب اسلامی:"

سر مقاله، مسوده افتنا مه‌ای را که از طرف رئیس کمیسیون مصالحتی اعلان شده و از طرف جمعیت اسلامی و حزب اسلامی امضاء خواهد شد مورد تبصره قرار داده مینویسد: جزئیات اهم طرح از زبان رئیس کمیسیون مصالحه عبارت است از: (۱) خروج تمام بقایای رژیم نجیب، ملیشه‌ها و کمونیست‌های وفادار رژیم ز شهر کابل و تسلیم سلاح آنها به حکومت، (۲) برکناری تمام عناصر کمونیست و آنها بی که در دوران تصدی شان در رژیم‌های گذشته مرتکب جنایات در حق مردم مسلمان گردیده‌اند.

قبول شرایط پیشنهادی حزب اسلامی از جانب تمام گروههای شامل در حکومت مؤقت خصوصاً جمعیت اسلامی که در رأس هرم قدرت قرار دارد، دال بر آنست که حزب اسلامی در موضعگیری اش مبتنی بر عدم پیوستن به حکومت و متوسل شدن به جنگ برای خروج ملیشه‌های وحشی از شهر کابل برحق بوده است و آنها بیکه بخاطر رسیدن به اقتدار حتی از اشتراک و ائتلاف با ملیشه‌ها عارض نمودند و حال نیز از موجودیت آنها دفاع میکنند و حتی مدعی دادن امتیاز و تقدیر به آنها هستند، حاضر شوند که به این حقیقت اعتراف نمایند که ملیشه‌ها عناصر نیکار و وحشی اند و همکاری مجاهدین

با آنها ناممکن است .

خبرها و مطالب خبری :

* بتاريخ اول جوزا صغت الله مجددي ضمن با زديد از مزار شريف و قطعات مليشه ها در ولايت سمت شمال کشور، رشيد دوستم قوماندان مليسای بدنام گلجمع را به رتبه سترجنرال ترفيع داد. وی ضمن سخنرانی رشيد دوستم را توصيف و تقدير نموده وی را مجا هد بزرگ!؟ خوانده گفت: جنرال دوستم مجا هد بزرگيست که مدت سی سال در راه اسلام جهاد نموده است. طبق را یوری، بی.بی.سی سخنگوی حزب اسلامی این عمل مجددي را توهين به ملت افغانستان و بخصوص به کسانی خواند که مدت چهار ده سال در سنگرهای گرم جهاد علیه کفر و کمونیزم زمزمه می کنند.

* بوهانديسان از کابل طی پیام مخابرویی اظهار داشت: مجددي به رهبری یک هیئت بخاطر انتقال قدرت به کابل فرستاده شده بود و صرفاً تی را که وی بیرون از حدود صلاحیت خود کرده است هیچ حیثیت قانونی ندارد و اصولاً قابل اعتبار نیست. وی گفت: من توصیه میکنم که نامبرده پای خود را از گلم خود فراتر نینهند.

* روزنامه "فرتیتر پست گزارش داده که جنرال حمید گل که فعلاً در کابل می باشد مصروف شناسایی اجیران رژیم اسبق کابل در پاکستان است.

۵

سر مقاله :

"خونریزی جذبات مجاهدانه به اساس مصلحت امریکایی و برجوا- نیرمپاسی"

برای ملت مجاهدان، عملیکه در وقت فتح کامل انجام گرفت قاتل تعجب نیست، زیرا حکومت اشلاقی و با تهدید تجزیه آن پلان طویل المدت کفرچانی بود که موازی با جهاد ما در جریان بود و استعمار به آن پیشین بود. لذا استعمار میکوشید از میان تنظیمهای جهادی بعضی قوماندانان

را که میدانست میتواند آرمان خود را به وسیله آنها برآورده سازد به سطح ملی و بین المللی توسط امکانات و تبلیغات خود به زور مطرح نماید، که فاجعه جاری محصول همین دست - درازی استعمار است.

مجاهدین واقعی هیچگاه به غیر از حکومت ناب اسلامی به چیز دیگری راضی نخواهند شد، خواه از راه جنگ باشد یا صلح. کمونیستهای مسلح اسلحه را به زمین میگذارند و تسلیم میشوند و رتبه مجاهدین با آنها احتساب صلح خواهد - هند کرد، بیروزی نهایی از آن مجا - هدین راه حق است.

خبرها و مطالب خبری :

* مولوی عبداللہ ذاکری رئیس شورای علماء افغانستان طی مصاحبه با بی.بی.سی گفت: تعیینات و تقسیم رتبه ها از طرف مجددي شرعاً مردود است. * صدحا مدظی مصاحبه با بی.بی.سی اظهار داشت: دادن لقب سترجنرال به دوستم دور از عزم، تدبیر و درایت اسلامی است.

مقالات :

"سی سال جهاد دیا جنایت؟" به قلم عیدالله ایمن.

"سترجنرال دوستم، مجاهد - بزرگ !!!" به قلم محمود مبتکر.

"صیغت الله مجددي چرا دوستم را تقدیر مینماید" به قلم سید غلام فاروق وحدتیار.

"چهره ها افشاء میگردد" به قلم فدا محمد قاضی

در تمام این مقالات، دادن رتبه سترجنرال و دیگر القاب از طرف مجددي به دوستم نکوهش گردیده و خیانت به جهاد و اسلام خوانده شده است.

۷

سر مقاله :

"موافقتنامه حزب اسلامی و جمعیت اسلامی گامی در جهت شکست بین است"

بعدا ز دو هفته انتظار با لاخره

برادر حکمتیا را میرحزب اسلامی و احمد شاه مسعود وزیر دفاع حکومت موقت با همدیگر به گفتگو نشستند و در پایان دیدار، با صدور اعلامیه مشترکی توافق شان را غرض شکست بین است در وضع جاری کشور برآزاداشتند... از جمله مواد مهم موافقتنامه، حزب و جمعیت، خروج ملیشه ها از شهر کابل که در اعلامیه به لفظ نیروهای شمال آمده است، تأکید بخاطر برگزاری انتخابات در مدت شش ماه و رعایت معا هده پشاور مبنی بر دو ماهه بودن اداره انتقال قدرت میباشد. از محتوای اکثر مواد موافقتنامه استنباط میگردد که شرایط پیشنها دی حزب اسلامی از جانب مقابل پذیرفته شده، که ایمن توافقات، دال بر حقانیت موضع حزب اسلامی میباشد.

اعلامیه :

* اتحادیه ما صیمنصیان طی قطعنامه ای، دادن رتبه سترجنرال از طرف مجددي به دوستم را توهين بجهد، کاربلند ترا صلاحیت مجددي و عمل خلاف منافع ملی افغانستان خوانده است.

* علماء و ریش سفیدان ککب غازی بتاريخ ۴ جوزا طی اعلامیه ای در افغانستان تأسیس حکومت حقیقی اسلامی را خواستار گردیدند و خواهان آن شدند که ملیشه ها یا دخلع سلاج شوند، آنها حکومت اشلاقی را رد نمودند و اظهار داشتند که طاقت از چنان آمری را نخواهند کرد که عمل ضد شریعت انجام دهد.

۱۰

اعلامیه :

"ابتکارات حزب اسلامی، مستقبل اشکاف را شکستاند"

سر مقاله اعمال ناروای ملیشه ها را بررسی کرده و در نتیجه مینویسد: بر بنیاد حالات جاری، حزب اسلامی به خاطر موه شریعت خویش ابتکار حکومت اسلامی را بدست خود میگیرد و این

وی این جنگ بین ائتلاف را بی-
سابقه دانسته، گفت: در کابل مرکز
تصمیم‌گیری اصلاً وجود ندارد. معلوم
نیست که در کابل اکنون حکومت
بدست کیست؟ گروه‌های ائتلاف‌گرد
آمده‌ها و جاهای مختلف را قبضه کرده‌اند،
و اکنون یکجا بر علیه یکدیگر می‌جنگند و
مسئولیت این همه بدوش آنان است که
چنین یک اداره، نا کام را بوجود
آورده اند و این حوادث اینرا ثابت
ساخت که این طرح و اداره، نا کام
موجود، از کنترل حالات بکلی عاجز
است.

* در کابل اکنون نیز جنگ ادامه
دارد و در مناطق غربی شهر، کوه‌سنگی،
لیسه، رحمان بابا، گذرگاه، کارته-
سه و چهار، حالات بکلی خراب است.
منطقه، کوه، سنگی که قبلاً بدست
مجاهدین اتحاد اسلامی بود اکنون در
دست ملیشه‌های گلمجمع و حزب وحدت
طرفداران قرار دارد.

* استاد سیاف گفت: حزب وحدت
در این اواخر بدون موجب چندبار بر
مجاهدین اتحاد اسلامی تها و زکرد و با-
عدت‌درگیری‌های اخیر نیز آن حزب
است.

مقالات:

"برطیاره" مجددی صاحب‌کسی و
چرا فیر نمودند؟" بقلم محمد آصف
صمیم که این را کار ملیشه‌های گلم
جمع می‌داند.

"حالت دردناک کابل و مسوول-
لیت رهبران جهادی ما" بقلم فدا محمد
فایض.
"اگر انتخابات صورت گرفته
نمی‌توانند، پس لوی جرگه نیز باید بر
شده نمی‌توانند" بقلم محمدخلیل.

۱۷

سر مقاله:

"راه حل مطلوب مشکل انتخاب-
یات نعمت‌بندگی متناسب":
پراگندگی موجوده را بررسی
کرده، مینویسد: یگانه را هیکه مشکل را حل

دارای وزارت اطلاعات و کلتور
تشکیل سد و فیلده بعمل آمده گروه‌های
غیر اسلامی حق هیچ نوع فعالیت
در افغانستان را نخواهند داشت.

* مجاهدین حزب اسلامی بک
کاروان ملیشه‌های رشید دو ستم‌را که
اسلحه، تفیل نقل میداد، متوقف
ساخته و تمام اسلحه، آذوقه غنیمت
برده‌اند، آنها ما حمتصیان شان
را اسروا فرادیا بین رتبه، آذوقه آزاد
نموده‌اند.

* سفارتخانه عربستان سعودی
در کابل برای هفتمین بار چیا ول
گردید.

۱۴

سر مقاله:

"مسئولیت تشنج و نا رضی-
م در کابل بدوش کیست؟"

وقتی که کابل بدست حزب اسلامی
فتح شد، استعمار جهانی با سطرارت
این پیروزی را چلنجی تلقی کرد و
فضایی را بوجود آورد که تاکنون کسی
در آن بواجت نفسی نکشیده است...

سر مقاله تمام مسئولیت این
تشنج را بدوش حاکمان موجوده، کابل
انداخته و پیشنها می‌کنند که: اکنون
برمجاهدین راه‌حق است که فرصت
نازک جغرافیای سیاسی این کشور
اسلامی را در نظر گرفته و با حزب اسلامی
یکجا امنیت کابل را تأمین نمایند
... بنا بید بخاطر مصحت‌های اسلامی
وملی از گردانان انانیت و خودخواهی
برآیم و برای نجات امت اسلامی،
اداره موجوده، مسوولان را رضی-
م و تشنج را، به چنان یک حکومت اسلامی
تبدیل نمایند که مثل جهاد ما، پیام
انقلاب و جنبش ما را نیز به جهانبندان
زمره کند.

خبرها و مطالب خبری:

* حکمتیار تاریخ ۱۳ جوزا به
ارتباط حالات جاری اظهار داشت:
ما در مقابل حالات خراب کنونی
کابل بی‌تفاوت مانده نمی‌توانیم،

فونیست که در هیچ میدان کسی جلو
آنها گرفته نمی‌تواند. و چون حکومت
اسلامی بر ملیشه‌های فانیل و بقایای
کمونیسم محاکمه را در برخواهد کرد از
همینجا است که دشمنان داخلی و خارجی
اسلام‌ها عمال خائنانه، خودمغول
سده‌اند.

خبرها و مطالب خبری:

* طیاره، مجددی مورداً ما بت را-
کت قرار گرفته، ولی به سرستان
آن آسیبی نرسد.
* حزب اسلامی عمل هدفت فرادادن
طیاره، حامل مجددی را به سد محکوم
نمود.

* دگروال نواب یکی از قوم-
اندانهای ملیشه‌های رشید دو ستم‌گفته
است: انگزلات بیرون راندن ملیشه
ها از کابل صورت گیرد، در کابل
جوی خون جاری خواهد شد، وی گفت:
با آنکه مسعود وزیر دفاع است اما ما
قوما نده، رشید دو ستم را می‌نویم.

۱۲

سر مقاله:

"کردن کسی‌های مجددی از تما-
ویب سوری تیادی":

سر مقاله سکیل کا بیته را در
غیاب صدرا عظم از طرف مجددی، اعطای
مقامهای جنرالی، رفس به مرا رودیکر
کارهای مجددی را گردن کسی‌هایی
میدانده و از تما ویب سوری تیادی
دی کرده است.

خبرها و مطالب خبری:

* بنا بر تاریخ ۱۰ جوزا، سوری تیادی
دی معمل دولت اسلامی افغانستان
در فصر چهل‌سوی کابل جلسه کرد،
درین جلسه انجنیر حکمتیار را مبر
حزب اسلامی نیز حده‌است و در باره
موضوعات ذیل تما ویب بعمل آمد
از جمله: وزارت واد منحل و فعالیت
های آن غیر قانونی خوانده شد، بخا-
طریرون بردن ملیشه‌ها از کابل به
کمیسون صلح اختیار داده شد که فیصله
های خود را عملی سازد، سوری تیادی

مکتند و جوا بگوي خوا هي وسهم هر کس سده مسوا تد، انخا با است انهم بهاسي نما سئدگی متنا سب يديمن معني که به هر تنظيم به اندازه قوتش سهم داده شود و يدين تربيت قبا عت هرکس را نتر حاصل کرده مسوا تد، از جاني اين معيار ربهرا ز همد است که وزن هر تنظيم، گروه و اقليت را تعيين کرده ميتواند و هرکس به اندازه وزن خود در سوري نما بينده خواهد است . در آنوقت کسی دعوی ۲۰ فيصد، ۲۵ فيصد يا ۳۰ و ۶۰ فيصد را نخواهد است و از جانب ديگر قدرت به ملت سپرده خواهد شد و ملت را در تنظيم دلخواه خود را به سوري معرفی خواهد کرد .

مقالات :

حزب اسلامي طی یک گزارشي، اين تبليغات را رد کرده است که جنگ حزب با مليشه ها براساس بستون وغير بستون بوده و با اينکه چون خلقيهای بستون با حزب بيوسته اند، بدین خاطر مليشه و بعضی از برجميان با مجاهدين سوراى نظا رهم دست سده اند . حزب تا بيد کرده است آنها و تنها حکومت کامل اسلامي را ميخواهند .

۱۹

سر مقاله :

"مسوول اطي بحران کنونى، حکومت انتقالی است"

بنا بر ضعف و بي کفايتى حکومت فعلى، شهرکابل بيسترنشايست به انيار با روني بسدا کرده که با یک جرقه در تمام نقاط آن انفجاراى عظيم و خانما نسوزى روى خواهد داد و جنان انراب ناگوارى بجا خواهد گذاشت که آنگاه مردم کابل با وجود اختلاف فکرى با کمونيستها خواهان اعاده رژيم دست نشانده کمونيستي گردند . براى معطلين فعلى حکومت کابل جاي ناست است که ادعا نمايند در جرمان بيک ماهه کارهاى زيادى را انجام داده اند ... تيره گى اوضاع ايجاب ميکنند که تمام عناصرو گروههاى مخلت

و دلسوز به اسلام سکوت جا کمرا يشکنند و براى تعميل درست انقلاب واقعه کامل حکومت اسلامي دست به کار شوند، ورنه اين بي مهري و غرور نسبت به بيروزي موجب خواهد شد که خداوند اين نعمت فتح و نصرت را از دست ما ن بگيرد و آنگاه ما سر و ما بسوس در تحت سلطه رژيم ظالم و خدا ن شاس ديگرى دست و پا خواهيم زد .

۲۶

سر مقاله :

رسالت همسا يگان در روزهاى دسوار کشور ما :

سر مقاله همسا يگان را به وظيفتشان ملتقت ساخته مينويسد :

مما سفا نه بسيارى از کشورهاى همسا به درگرم ما گرما همسلا نه، گروههاى مجاهدى را که در داخل افغانستان ما حب سنگرو نفوذ بودند، تا بيد ميگردند و آنها را به پاس جهادشان مورد تقدير قرار ميدهند، مگر بعدها که اهداف جهاد برآورده شود و زمان اختطاف شمره جهاد فرا رسيد، همان کشورهاى که دم زدوستى با مجاهدين ميزدند، آرا ما را مازکنار مجاهدين و گروههاى جهادى دورگرديد و به حمايت عناصرى متوسل شدند که با جهاد کمتر علاقه داشتند و بيشتري زد و بندهاى سياسى شهرت حاصل نموده بودند .

ممکن کشورهاى همسا به چنان پنداشته باشند که عناصرى پايدوبى ما به را به آسائى ميتوانند به نفع خویش استفاده نمايند و به اين منظور براى بقدرت رسيدن آنها تلاش مى نمايند . طبيعاً آن عده اشخاص و گروههاى که داراى پا يگا مردمى و قوت جهادى در داخل باشند، آنها در معامله خویش با همسا يگان و اغيار از جاده معقوليت و موليت انحراف ننموده، هيچگاهى به مثابه آلده دست آنها در نمى آيند، اگر تا بيد و نرديد کشورها از افغانها بر مبنای فوق

استوار باشند، عاقبت خطرناكى در قبال خواهد داشت .

مما حبه :

انجنير حکمتيار طرى مما حبه با آژانس افغان نيوزا ظها رداشت : موا نعى در راه جهاد موجود است و اميدواريم که بزودى حل گردد و آخرين تلاشهاى دشمنان را خدا خنثى نمايد . وي گفت حزب کاموطن در موضوع انتقال قدرت به مجاهدين به دو گروه منقسم گرديد، يک گروه مىخواست که قدرت را به مجاهدين انتقال نمايند و گروه دوم براى حکومت ائتلافى کار ميکرد . با لآخره ائتلافيون، دولت را مجبور ساخته و سوراى ۲۰ نفرى تشكيل دادند که قدرت را بدست گرفت ... حکومت موجوده يک حکومت مختلط است و آنها ميخواستند بدین شکل بمقابلت حزب اسلامي جبهه بسازند ...

۳۱

سر مقاله :

"تمرکز و شالوده شالوده ملت، ضرب کليمى ميخواهد"

سر مقاله از تنظيمهاى جهاد کله داده که چرا بدون سنجش همه جا نيه داخل شهرکابل شدند و با مشکلات روبرو گرديدند و با ز دورا نديشى و ضرب کليمى حزب اسلامي راستوده و با دوراى گرديده که حزب از همان اول داراى جتنين بصيرت سياسى و باريک بينى بوده است .

قطعنامه :

جماعت اشاعت التوحيد والسنن

طى جلسه اى بتاريخ ۲۹ جوزا در بربريکوت کنتر، خواهان سالميت و تعامليت ارضى افغانستان گرديد . جلسه استمرار جها درالى ختم آخريمن بقاياى کمونيزم در افغانستان جارى دانست و با سازش حکومت عبورى کابل با کمونيستان مخالفت خود را اظهار نمود و آنرا خيانت بزرگ با شهداى انقلاب اسلامي و نمود کرد .

حمل

سرمقاله :
"توبهار"

سرمقاله تصویری از بهاران غمین و خونین دار دود را خرمینویسد : امیدواریم بهاری که بیام ورتشناط و زینبایی است ، برای ملت ستمدیده ما حاصل بیام آزادی ، صلح و صفا باشد ... با زهم با شک و فربا دیها را استقبال مینمایم .

مطالب دیگر این شماره :

* فتح شهر مزار شریف به کافه ملت مسلمان افغانستان مبارک باد .
* خاطره ، قیام ۲۴ جوت هرات خجسته باد .

* سهرابیک در آسانه فتح کا مل قرار دارد ، اما سال به لطف پروردگار میله باستانی با افراستن علم و روشه مبارک به دست پر توان مجاهدین آغاز شد .

* بروقیسور مجددی گفت : ما اینرا به وضاحت بعمل نیندازیم . ایام که اگر عناصر کمونیست به مجلس حاضر شوند ما به مجلس نخواهیم آمد و این مجلس نا کام خواهد شد .

* انجنیر احمد باه گفت : ما نمی توانیم افغانستان را با این تعدد احزاب تقسیم نماییم ، ما به وحدت صف و رهبری و قیادت واحد احتیاج داریم .

* مولوی خالی گفت : مقصد ما سرنگونی رژیم کابل و تشکیل حکومت مستقل و قوی اسلامی بجای آن رژیم

است .

* اسناد ربانی گفت : ما همین حکومت فعلی مجاهدین را نیز قبول داریم و اگر هم کدام مشکل دیگری به طور متحدانه ساخته میشود نیز مورد قبول ما است .

* اسناد سیاف گفت : خداوند در پیش چشم ما ، در زندگی ما ، بدست خود ما قویترین دشمن ما را هلاک ساخت و تا من را از نقشه جهل محو نگرداند ، یا زهم گرسستی از ما سر میزند در دلها ، غزا هم و صفا میماند و تردید را پیدا میکند ، این بی مروتی ، جفا و نادمی از طرف ما خواهد بود .

* انجنیر حکمتیا رگفت : اردوی افغانستان در کابل خود را برای تحول آینده آماده میسازد .

شور

سرمقاله :

"کابل در انتظار قحطین"

سرمقاله با ذکر فتوحات پی در پی مجاهدین در کشور فتح کابل را نزدیک دانسته و از شهریان کابل خواسته است :

در شرایط کنونی ، ما تقاضای از مردم مسلمان و شرافتمند خود را داریم که کابل را به هر چه زودتر از فرصت استفاده نموده و خود بخود تصفیه نظام فعلی کمونیستی را بنمایند . زیرا همیشه مردم دلاور کابل حکومت های مستبد و استعماری ، بالخصوص انگلیسها را با قیامهای ملی محو و نابود کرده اند ، و حالا وقت قیام ملی مردم مسلمان کابل فرا رسیده ، چنان قیامهایی که در اوایل انقلاب روسها را به فرار وادار نمود . اکنون بر مردم کابل است که ابتکار قدرت را بدست گرفته و جیره خواران کمونیست را از صحنه قدرت کنار رکنند ، زیرا همگان انتظار رستا -

خیز مردم مسلمان کابل را دارند . امیدواریم تا این مردم امنیت شهر زیبای ما را بصورت درست در دست گیرند تا به آبرو ، عزت ، جان و مال مردم و دارایی های ملی آسیب نرسد .

خبرها و مطالب خیری :

* رهبران جهادی بالائی تشکیل شورای مشترک داخل مذاکرات میباشند تا قدرت را از حکومت فعلی تصاحب نمایند .

۱۷

سرمقاله :

"مژده برای ملت"

"بعدها ز سالها ، خورشید آزادی در وطن ما طلوع نمود و نور آن بر فراز تپه ها ، شهرها ، قرا و قصبهات افغان - نستان بدرخشید در آمد ... ملت ما

بالاخره از میان خون و آتش راه خود را بسوی آزادی باز نمود ... مجاهدین قهرمان بدون خونریزی و تلفات فاحشانه داخل کابل گردیدند ، اما با کمال تأسف با دیدن آوارش و شوم که

بعضی ها این پیروزی سپید را به خونریزی بزرگ مبدل نمودند که صدها تن از مردم بی دفاع کابل به خاک و خون کشیده شد ... امیدواریم که بعد از این همه با هم در یک مملکت آزاد اسلامی به زندگی خود ادامه بدهیم و بتوانیم ملت های دیگر را نیز از این آزادی کاملاً بهره مند سازیم ...

آگاهی :

جریده فتح کابل که قبل از فتح کابل ، نوید و بشارت فتح را برای شما میداد اینک تحت این عنوان و آرم

و طیفه خود را منتهی میداند بندها ؟ عند الحیات و عند المواقع انشاء الله

در آینده ، قریب در وطن عزیز به انجا موجهه دینی خود را آغاز خواهد کرد .

"شورای جوانان کابل"

فروغ

ارگان نشری آزادی و ادبیات برای ملت افغانستان

شور

سر مقاله:

گل

۱۵

سر مقاله:

"تا لیکه نیکوست از بهارش پیدا است" عنوان سر مقاله است که درجایی از آن آمده است: ما تک و تردیدی درین مورد نداریم که سال نوسال نیک و سر میمنت است، اما ما لیکه نیکوست از بهارش پیدا است، بهار سال ما که رنگ بازی در سیاست سیاستمداران چپا در جهت سرنگونی ویا برکناری قدرت کمونیستی در کابل است و بهار سال که بیستن سوان نما بنده، خاص روس و امریکا گرداننده آن است هنوز هم رهبران جهادی ما بیستی از آنچه که انتظار میرفت از هم فاطمه دارند، چگونه میتوان با ورکرد که سال نوسال سال نیکو و بر میمنت است، در اخیر برای رهبران جهادی دعا کرده که خداوند آنها را بره نیک و درک حقایق و عدالت اجتماعی، هداست نماید.

راپور:

آیت الله محسنی طی مصاحبه ای با بی.بی.سی. گفت: بما فکر ما اینست که با پدید هر طریقه که تصویب میشود با تفاق آراء تصویب شود تا فردا از خون ریزی بین مجاهدین در داخل جلوگیری بعمل آید.

"چه شد آنهمه، ای پنا رو خودگذری":
سر مقاله آزادی را تبریک گفته و من ذکر شده است که: بسا جای تعجب و بسا جای نأسف است که ما در سرا بیطی که دشمن مشترک خویش را بطور کامل برابدا ختمیاد ما من زدن با اختلافات سلیقوی، قومی، نژادی، منطقه‌ای و با لایحه زیان، رودر روی هم قرار بگیریم و باعث تخریب هر چه بیشتر میهن اسلامی خویش و بیخاک و خون کشیدن مردم بی دفاع که سالیان در از در زیر چکمه‌های کمونیست‌ها تا بآوردند و مفاومت نمودند، گردیم.

سر مقاله در اخیر مینویسد: مگر چه شد آنهمه سعارهای اولیه، جهادی، چه شد آنهمه ای پنا رو خودگذری و با لایحه چه شد آنهمه خلاص و رشا دتها؟ چرا چهار ده ساله زحمت جهادی خویش را قربانی قدرت طلبی و خواسته‌های شخصی و نفسانی خویش نموده و پس از متحمل شدن رنجها و آلام زیاد، روی خون شهیدای عزیز با بگذاریم و مانع استقرار حکومت اسلامی در میهن باشیم، امیدواریم با بیستن وسیع و درک واقعیتها همانطوریکه با اخلاص و عزم راستخ به جهاد آغاز کردیم در جهت شگوفایی میهن و استقرار صلح و امنیت کوشا باشیم، تا نشود نسلهای بعدی کشور بر ما تفرین بفرستند.

بنا م:

آیت الله محسنی طی پیام مهم خویش اظهار داشته است: بر ما است که استقلال و تمامیت ارضی، امنیت عمومی، کرامت انسانی و عدالت اجتماعی را تحکیم و محافظت نماییم و در بازی و عمار مجدد کشور به تفاق همدگر در پنا تعلیمات اسلامی قیام

کنیم. حرکت اسلامی در حالیکه منطبق مهمی از شهرکابل را در دست دارد به و تبلیغه، دینی و اجتماعی خود واقف و متعهد است و از برخوردیکه در این دو روز بین مجاهدین در شهرکابل واقع شده، شدیداً ناراحت است. ما در حالی که بیطرفی کامل خود را درین رخداد ناراحت کننده حفظ کرده ایم آماده وساطت بین طرفین درگیریم منظور صلح و سازش و عاده امنیت میباشیم.

کوثر

حمل

سر مقاله:

"بهاری از دادگذاران" عنوان سر مقاله است که در آن مصیبتهای ملت افغان بر شمرده شده است. خبرها و مطالب خبری:
* بطور عالی سرمنشی ملل متحد اظهار داشت: ملل متحد میخواهد دوسیه دیرینه، معضله افغانستان را بسته نماید.
* استاد سیاف اظهار کرد که در اعلان استعفاي نجیب کدا م سخن جدید به مشا هده نمی رسد. وی گفت: نجیب حیثیت اشک آویزان را دارد که من هر لحظه احتمال افتیدن آنرا مشا هده مینمایم.

* بعضی از رهبران مجاهدین در مورد اعلام خیرنجیب رئیس رژیم مزدور کابل عکس العمل‌هایی نشان داده اند که از جمله پروفسور مجددی گفت: اگر نجیب حقیقتاً بگفته خود صادق است میتواند قدرت را یا به حکومت فعلی

مجا هدين تسليم كند ويا به حكومت مسوولين بگويي كه معني است كه مسوولين انتقال قدرت از نجيب به حكومت عبوري جديد را قبول مي نمايند.

۵

سر مقاله :

سر مقاله "جرگه بين الافغانسي طرح ملل متحد است يا امريكا؟" عنوان دارد كه در آن مينيويست: گرچه امريكا در داخل افغانستان حضور نظامي ندارد ولي اعمال خود را از راه دور كنترول ميكند و نوا وقتي كه منافع امريكا توسط دولت آينده افغانستان ولو بصورت خصوصي مانند دولت لبنان تضمين نشود، نيمگذا ردا افغانستان آرايش و امنيت پيدا كند. حذف تنظيمهاي جهادي از مناركت در اجلاس بين الافغانسي سازمان ملل متحد مسئله كوچكي نيست، اصولاً ميتوان اين معني را توجه كرد كه مذاكرات بين الافغانسي را سازمان ملل رهبري كند و افراد آن نيز توسط سازمان ملل انتخاب شوند. تفسير واقعي اين واقعه اينست كه افغانها صلاحيت اداره جلسات خويش و انتخاب نماينده را ندارند. آيا اين چنين قيموميست از توهين آميز ترين قيموميت تاريخ نيست؟ مسلماً پشت پرده دست امريكا در كار است تا به نحوي مهره هاي خويش را به قدرت برساند.

خبرها و مطالب خيري:

* شهر بارخان سكرتروزارت خا رجه پاكستان در مطا حبه باراديو صداي امريكا گفت: با تنظيمهاي مجا هدين افغانسي هنوز هم مشكلاتي وجود دارد، مگر مشكلاتي نيست كه رفع گرديده نتوانند. اميد است بعد از بحث و مذا كره ميان مجا هدين و كشورهاي ايران، پاكستان، عربستان سعودي، امريكا و روسيه لاي طرح سرمنشي ملل متحد افغانسي بعمل آيد و مسئله جهاد رده ساله افغانستان را هر چه زودتر حل

مولوي خالص ميگويد: اراده نجيب به استعفي، بدسي معني است كه كارا و باماست و استكه و آتراكه تشكيل حكومت بظرف در افغانستان منوط است كه است يك حرف مخره است، مولوي محمدی گفت: حرف استعفاي نجيب تازه گي ندارد اين يك تيرنگ معلوم مسود.

استاد ربا ني ميگويد: فتوحات مجا هدين در بلخ يك گام بسا ر عمده در راه استقرار امنيت و صلح و كوتاه ساختن راه حل سياسي افغانستان است كه همزمان با اين فتوحات مجا هدين، نجيب اعلام آمادگي براي استعفا را نموده است.

* محمد صديق كانجو وزير مملكت در مورخا رجه پاكستان در مورد آمادگي نجيب براي استعفي گفت: اين اعلاميه به قناع تمام گروههاي ذيعلاقه قه ميرد از دكه آرزو دارند، يقين كامل حاصل كند كه يك حكومت اسلامي موء قبا از طريق عمليه ملل متحد واقعاً جاسين رژيم موجوده كابل ميگردد.

* بيمرنا من نماينده ابالات متحده امريكا براي مجا هدين گفت: دو امنيت بر سر قدرت معني جنگ و بارجه ساختن افغانستان است. وي افزود: ما از دوسان افغان خود خواستيم كه از عمليه صلح ملل متحد بروي كند كه اين يك عمليه سياسي فاند خونريزي است و براي اعاده صلح و نيات در منطقه از حمايت بين المللي برخوردار نخواهد بود.

* قرار گزارشي، نجيب رئيس رژيم مزدور گرفته است كه من حاضر براي تأمين صلح و امنيت در افغانستان قرار بيلان صلح ملل متحد از روز اوليكه حكومت موقت تحت نظارت ملل متحد تشكيل ميشود همه قواي اجراييه را به حكومت موء قبا بسيار م.

نمايند.

* از مدت شش روز با بنظر طرف در دفتر مركزي جمعيت اسلامي افغانستان بحث و مذاكرات مفصلي ميان رهبران جهادي افغانستان براي تشكيل حكومت عبوري با پايه هاي وسيع، به منظور بر نمودن خلاي قدرت سياسي، سقوط احتمالي رژيم مزدور كابل و وجود آوردن يك اتحاد فراگير و همه جانبه ميان نيروهاي جهادي به حيت بيلان عملي متبادل در مقابل جرگه بين الافغانسي (۱۵۰) - نظري اي كه قرار است تحت نظارت سازمان ملل متحد در پيرگرد جريان دارد... در اين نشستها براي تشكيل حكومت عبوري دو طرح مورد بحث قرار گرفته است يكي اينكه در داخل تشكيلات حكومت عبوري تعديلات و اصلاحاتي بعمل آيد، دوم اينكه يك حكومت عبوري جديد تشكيل گردد كه رهبران تنظيمهاي جهادي در آن سهم نداشته باشند.

* داکتر مارون و بيم عضوا نستيوت مطالعات استراتژيك امريكا مسي گويد: اگر جوانب درگير، طرح ملل متحد را مسترد نمايند افغانستان بارجه خواهد شد.

* سردار محمد روشن وزير تعليم و تربيه حكومت موقت مجا هدين گفت: وزارت تعليم و تربيه حكومت موء قبا به مشكلات مالي مواجه ميشود، وي در مورد مدارس مربوط به تنظيم مولوي خالص گفت: ما با مدارس مذکور در صوبه سرحد ما همه نموديم كه از جمله (۱۴۰) باب مدرسه (۱۲) باب آن دو - باره با تنظيموي يكجا گرديد و مدارس متباقي همبستگي خويش را با وزارت تعليم و تربيه اعلام نمودند.

* جمشيد ما ركرسفير و نماينده دايمي پاكستان در ملل متحد گفت: جرگه بين الافغانسي صورت گرفتني است و (اين مساعلي) متوقف نخواهد شد.

* طبق گزارشها قلت شديد مواد

غذایی خاصاً گندم در شهرکابل موجود است .
* کودتای نافرجام، از طرف جبرال نبی عظیمی علیه نجیب رئیس رژیم مزدورکابل صورت گرفت .

سرمقاله :

"اوراق گذشته وحدت خوبی - آیندوحدت"

سرمقاله وقایع مختلف جهاد را یادآور گردیده و در آن تفصیلاً کمبود وحدت را بررسی نموده و در اخبار و سوالات ذیل را مطرح کرده است :

آیا مجاهدین در یک کل هماهنگ، توانایی نابودی رژیم را ندارند؟ آیا مجاهدین بدان مرحله سیاسی که بنوانند در کنار هم زندگی کنند رسیده اند؟ و آیا این پدیده‌های رنج دهنده و کشنده میان نیروهای جهادی تا چه زمان می‌تواند مختل کننده انسجام امور مجاهدین باشد؟

خبرها و مطالب خبری :

* روزنامه "دی ویلت جاب آلمان" مینویسد : پاکستان کلید صلح افغانستان را در اختیار دارد . روزنامه مینویسد : نجیب رئیس رژیم مزدور می خواهد قدرت را به یک حکومت انتقالی تسلیم نماید و خودش کناره‌گیری کند، مشروط بر آنکه این حکومت از جانب ملل متحد در کابل زماناً مورد ایدت گیرد .

* از مذاکرات بین سیوان واکرم ذکی بکر روز ارتب خارجه پاکستان بر می آید که در جریان یک ماه، حکومت عبوری در افغانستان تشکیل خواهند شد .

* قوماندانهای هست تنظیم جهادی بعد از جلسات متواتر و دوامدار با لآخره هفته گذشته موفق حاصل نمودند تا برای انسجام موروثاً مین نظم عامه در لوی ولسوالی خوست ولایت بکتیا یک اداره حکومت محلی را به اتفاق هم‌آسین نمایند . برای نظارت عمومی امور، یک هیئت، شیشه ده نفری

تسکین گردیده است و برای رفاه مشکلات منطقه، انسجام موروثاً مین نظم عامه ۹ کمیته ذیل تشکیل و مین تنظیمها توزیع گردیده است : (۱)، کمیته دارالانشاء تحت ریاست حزب اسلامی حکمتیار، (۲) کمیته امنست تحت نظارت جبهات حقانی، (۳) کمیته فرهنگی از مولوی حقانی، (۴) کمیته اعمار مجدد (مادملی اسلامی)، (۵) کمیته مالی (حزب اسلامی)، (۶) کمیته قضا (حرکت انقلاب اسلامی)، (۷) کمیته تعلیم و تربیه (اتحاد اسلامی)، (۸) کمیته صحیه (جمعیت اسلامی)، (۹) کمیته آب و برق (جبهه ملی نجات) .

* زابرت لومین رئیس اداره شرق میان در مرکز مطالعات بین المللی و استراتژیک مستقر در واشنگتن میگوید : جای تأسف است که جمهوری های آسیای مرکزی، رژیم مزدورکابل را به رسمیت شناخته اند .

* برخی از رهبران مجاهدین به روز ف حمل طی اعلامیه‌هایی بمجاهدین بین و شهریان کابل از خراب شدن اوضاع در آن شهر سخن گفته و مطالب همکاران اردو مردم با مجاهدین شده اند . در این اعلامیه‌ها، اعلامیه حکومت موقت، پیام استاد ربانی و پیام تجدید حکمتیاری شامل است .

سرمقاله :

"تحركات نظامی مجاهدین و تلاشهای صلح بین سیوان" سرمقاله تلاشهای بین سیوان را در مقال قبیل تحركات نظامی مجاهدین مغلوب دانسته و در نتیجه گفته است : بهترین آنست که رژیم کابل به توائی وضع خود اعتراف نماید و میدان را برای مجاهدین خالی بسازد و گرنه ممکن است با عواقب ناگوارتری مواجه گردود، بنابراین می‌بایستی برای خود فراهم سازد .

خبرها و مطالب خبری :

* مولوی محمد بیون خالص طرح

هست فقره‌هایی را برای حل مسئله افغانستان ارایه نموده است : طبق طرح بیسنهادی وی، اول با دشواری علماء، قوماندانان و وزعمای اقوام بدون امتیاز تنظیمی تشکیل گردیده که در آن از هر ولایت سه تن اعضای حل و عقد موجود باشند .

* استاد ربانی گفت : شرایط کنونی احباب میکنند که مجاهدین قبل از اینکه اوضاع وخیم شود و بیامتیسی افزایش یابد، یکا اداره عبوری را به مین بیاورند تا اوضاع را در شهرهای مختلف خاصاً شهرکابل کنترل کرده بتوانند تا خدای ناخواسته مردمی که در شهرکابل به سر می‌برند به جان، مال و حیثیت و آبروی شان تجاوز و تعرضی صورت نگیرد .

* میر افضل خان وزیر اعلی صوبه سرحد در یک کنفرانس مطبوعاتی گفته است : در سرزمین پاکستان اجازه نخواهیم داد که حکومت عبوری تشکیل گردد . وی گفت : اگر کسی میخواهد حکومتی را تشکیل دهد با افغانستان برود و حکومت خود را بسازد .

* حامدالفا بدر رئیس سازمان کنفرانس اسلامی در "جده" گفته است که با برکناری نجیب از زمان قدرت، راه برای حل مسئله افغانستان هموار گردیده است . وی گفت که سازمان کنفرانس اسلامی بعد از حل این مسئله در بخش اعمار مجدد کمک خواهد کرد .

* حکمتیاری سخنرانی در نصرت مینه گفت : مردم افغانستان در هیچ صورتی به سر بازان سازمان ملل، اجازه نخواهند داد که در سرزمین شان جا بجا گردند . وی با تأسف یادآور شد که چند رهبر نسبت به حکومت عبوری که طبق خواهش مجاهدین تشکیل میگردد، حکومت تحت سرپرستی ملل متحد را ترجیح میدهند، وی افزود : این افراد به این فکر هستند که سازمان ملل متحد میتواند در حکومت آیننده به آنها حق بدهد .

* روزنامه "فارا ایست اکا نومیک

ریوگزارسی داده است که با کستان تصمیم گرفته است مجاهدین کنوړه‌های خارجی را که در جهاد افغانستان اسراک نموده بودند اخراج سازد.

۱۹

سر مقاله :

"نحوالات اخیر در حل معضله افغانستان" عنوان دارد که در آن به سرعت تلاشها درین راه روشنی انداخته شده است.

خبرها و مطالب خبری :

* مولوی نصرالله منصور طوسی صاحب‌امتیاز با کورگفت : ما تنها با استعغای نجیب قانع نمی گردیم، ما اصلاً خواهان اربین رفتن نظام نجیب هستیم.

* بیترنامین نماینده خاص ایالات متحده آمریکا برای مجاهدین گفت : آمریکا هنوز هم از طرح صلح ملل متحد حمایت دارد، ما منتظر روزی هستیم که انتقال کامل قدرت در کابل صورت گیرد تا به ما وسایل برین فرصت ده‌یک پروگرام بین المللی را برای کمک در بازسازی افغانستان براه اندازیم.

* بهر بارخان سکرتور وزارت خارجه پاکستان گفت : وقتی مجاهدین بینند که ای کمکهای بتری برای مردم کابل است در آن صورت موافقی ایجاد نخواهند کرد.

* بین سیوان نماینده ملل متحد راجع به مستقر شدن حکومت موقت در کابل گفت : او انتظار دارد که در همین روزها تاریخ و عمل به اصطلاح گفت و سوسوسین الاقناتی باید توسط سرنسی ملل متحد اعلام گردد.

* اسناد سیاف گفت که تنظیم وی و مولوی خالص فیصله نمودند که برای بسپردا مورجهادی و آماه ساختن سان در قبالت نحوالات سیاسی افغانستان، سیاستهای تنظیمی و پروگرامهای نظامی خویش را مشترکاً به بین بربند.

۲۲

سر مقاله :

سر مقاله "جهاد اسلامی و سیاسی استکبار جهانی" عنوان دارد که در آن توطئه‌های جهانی بر علیه نهضت جهانی اسلام بررسی گرفته شده است.

خبرها و مطالب خبری :

* داکتر روبین افغان‌شناسی آمریکا میگوید : انتقال قدرت از نجیب به هیئت یا کابینه مؤقتی مفهوم بوجود آمدن کدما حکومت در افغانستان را نخواهد داشت.

* ارسال گندم به کابل در حلقه‌های پاکستانی و مجاهدین با عکس العمل متفاوتی رویوگردیده است. بر روی سورمجددی قبل از ارسال گندم از کشورهای اسلامی و دوست تقاضا کرده بود که کمکهای عاجل شان را به شهر کابل ارسال دارند. احزاب اسلامی مولوی خالص و حکمتیار و اتحاد اسلامی سیاف با ارسال مواد غذایی به شهر کابل روی خوش نشان نداده‌اند. قاضی حسین احمد درین ارتباط گفته است : ارسال مواد غذایی به کابل معنی کمک به بقای رژیم نجیب را دارد. عبد الولی خان وحاجی بلور از اقدام حکومت پاکستان مبنی بر ارسال گندم قدر دانی نمودند.

* بطروس غالی سرنشی ملل متحد در کنفرانس مطبوعاتی مدعی گردید که جوانب درگیر در مسئله افغانستان به کمیسیون ۱۵ نفری ملل متحد موافقه نموده‌اند از منابع معتبر جهادی و مطبوعاتی به آژانس خبری البشیران معلوم گردیده که سمای اعضای این کمیسیون احتمالاً اشخاص ذیل میباشند :

جنرال بحی نوروز، جنرال حکیم کتوازی، رسول امین، صدحاحمد، عبدالستار سیرت، داکتر عبدالحکیم طبیبی، بوها ندا صفر، عنایت اللسه بلاغ، جنرال عبدالکریم مستغنی، پو-

ها ندعیدالسلام عظیمی، داکتر محمد حسن کاکر، شمس الدین مجروح، پو-ها ند محمدها شمجددی، انجنیر محمد جمعه محمدی و داکتر ابراهیم عظیم.

بین سیوان گفت : رهبران مجاهدین با بدبه خواسته‌های مردم برای برقراری صلح گوش فرادهند و ضرورت دولت مؤقت را هر چه زودتر بپذیرند.

* جمع آوری سلاح و مهمات مجاهدین از طرف ادارات حکومت پاکستان آغاز گردید.

* نواز شریف صدراعظم پاکستان گفت : مقاصد جهاد افغانها حاصل شده است.

۲۶

سر مقاله :

"وحدت مجاهدین، ضرورت میبرم جبهه‌های نبرد"

سر مقاله بعد از بررسی هدف مشترک و ضرورت اتحاد می نویسد : وحدت مجاهدین در شرایط فعلی ضرورت فوری و میبرم جبهه‌های نبرد است و هر شخص و گروهی که به این مهم توجه نکند و به اختلاف و تفرقه‌ها منبزند در حقیقت به یک ضرورت مهم دینی و میهنی بی توجهی نموده و معلوم است که نتیجه شکست مبارزین مسلمان خواهد بود.

خبرها و مطالب خبری :

* قرارگزارش خبرگزاری رویتر قوماندانان جهادی در شرق افغانستان گفته اند که آنها مانع رسیدن مواد غذایی که از پاکستان از طریق زمین به کابل ارسال میگردد، خواهند شد.

* قاضی حسین احمد گفت : وی به هیچ قیمت طرح بطروس غالی و بین سیوان را در مسئله افغانستان نخواهد پذیرفت که در آن گفته شده است یک کمیسیون پانزده عضوی تشکیل گردد.

غلام اسحق خان رئیس جمهور پاکستان اقدام تشکیل کمیسیون پانزده نفری برای احراز قدرت از نجیب، قبل از تشکیل حکومت عبوری را مثبت

خوانده گفت: ازین طریق راه مسالمت آمیز مسئله افغانستان هموار میگردد. مولانا فضل الرحمن تلاشهای ملل متحد و سیوان را توطیه علیه مجاهدین برای جلوگیری از استقرار حکومت اسلامی دانسته است.

اجمل خٹک در رابطه به مسایل وانکشافات اخیر مسئله افغانستان گفت که به تازگی قطع کمکهای امریکا بوالای رهبران مجاهدین، نوکسری بعضی از احزاب سیاسی پاکستان نیز خاتمه می یابد.

* اداره کونراژ منافع معتبره آگاهی حاصل نموده که رهبران و نمایندگان تنظیمهای جهادی نسبت افراد و شخصیتها را ترتیب داده و به بیعت سیوان سپرده اند، که قرار آتی است:

دو کونروان فرهادی، دوکتور عبدالوکیل، جنرال یحیی نوروز، پوهاند عبدالسلام عظیمی، صباح الدین کتکی، نعمت الله شهنی، عبدالجبار نایت، انجنیر محمد یعقوب لعلی، عنایت الله بلخ، پوهان ندفا ضل، تاجرفیض الله کاکر، دوکتور قاسم فاضلی، عبدالحی خراسانی، فضل الله قیانی، عبدالصمد سلیم، جنرال الوزی سرت، عبدالسار سیرت، عبدالاحد کرزی، مولوی عمر شهید، مولوی الله گل، مولوی غلام ربانی، عبدالجلیل یوسفی، عبدالحمید معصومی، مولوی احمد گل، امیرنا حسن یار، مولوی عبداللہ ذاکری، اختر محمد با ختری، علی احمد کاظمی و محمد ناصر حسن زاده.

۲۹

سرمقاله:

"عوامل ترس محافل سیاسی غرب و فتوحات تازه مجاهدین".

سرمقاله فتوحات را بررسی کرده مینویسد: پیشرویهای جدید نظامی مجاهدین و تصرف شهرها و مراکز عمده

و احترام تیزبیک افغانستان توسط آنها، موقعیت نیروهای سیاسی و عناصری را که بر سر آنها محافل خارجی سرمایه گذاریهای فراوان کرده اند، تغییر داده است و حالاً هرگونه راه حل برای افغانستان و تشکیل کمیسیون انتقال قدرت و یا حکومت عبوری یا دبیر نظرات و مواضع نیروهای جهادی استوار باشد، در غیر این صورت ناکامی این راه حل ها حتمی می باشد.

خبرها و مطالب خبری:

* قرارگزارش را دیوتهران یک فروند طیاره از افغانستان با عمله خود و بدون مسافرت تاریخ ۲۸ حمل وارد فضای جمهوری اسلامی ایران شد. در میدان هوایی مشهد به زمین نشست. در مورد هویت افراد دیکه در آن بودند تا حال چیزی گفته نشده است.

* عبدالوکیل وزیر خا رجہ رژیم مزدور کابل طی کنفرانس مطبوعاتی گفت: علایم هیچگونه پروسهای که در جهت تشدید وضع به طرف و خاست، بی امنی و بی ثباتی برود در کابل مشاهده نخواهد گردید. وی گفت:

نجیب به چیزهایی که میگفت صادق نبود * شهریارخان سکر ترو زارت خا رجہ پاکستان گفت: فرصت طبع و آرامی میسر شده و اکنون کار خود افغانها است که به یک توافق دست یابند.

* استاد ربانی پیروزیهای اخیر مجاهدین را در شمال کابل گام مهمی در جهت طبع و تأمین امنیت در کشور خوانده، گفت: در شرایط کنونی، کشور به یکپارچگی ضرورت دارد. حکمتیار میگوید: متأسفانه خا ز نشدن حکومت کابل به راه مسالمت آمیز از یک سو و توطیهای بین المللی و عدم همکاری گروههای مجاهدین از سوی دیگر مانع این شد و مجاهدین ناگزیر شدند راه تشدید فشار را اختیار نموده و قضا را ازین طریق حل نمایند.

پرسید احمد گیلانی با عملیات نظامی مجاهدین در شمال و اطراف شهر کابل جداً ابراز مخالفت نموده

میگوید: چنین اقدامات، بر ماسی ملل متحد برای استقرار صلح در افغانستان که در حال حاضر در جریان است تأثیر منفی خواهد داشت. صبغت الله مجددی میگوید: وقتی که قوای احمد شاه مسعود پس از فتح چاریکا و تصرف میدان هوایی بگرام و فرقه نمبر ۴۰ به جنوب کابل در حرکت شدند افراد یکی از تنظیمها، راه را بر آنها گرفتند و مانع پیشروی آنها به جانب کابل شدند.

* نطق وزارت خا رجہ امریکا در مورد وضع افغانستان گفت: عملیات نظامی موجوده منجر به جنگ و خونریزی بیشتر میگردد. وی میگوید: مبارزه سرخاسته که مجاهدین در مدت طولانی برای حق خود را ادیت نمودند، تمجید و پشتیبانی جهانی را جلب کرد.

۵ شور

سرمقاله:

"عنا و نیکه غرب برای مقابله با اسلام بکار میبرد":

سرمقاله تلاشهایی را که مانع تشکیل حکومت اسلامی میگردد بر شمرده و نتیجه میگیرد: در هرگونه راه حلی که برای مغفله افغانستان آرایه میشود تا زمانیکه مجاهدین مطمئن به حاکمیت اسلام نشوند نباید سلاحهای خویش را به زمین بگذارند چرا که تحقق آرمانهای والای شهدای گرانقدر ما طلب میکند که سربران قدرتمند اسلام همچنان در صحنه باشند و اجازه ندهند که قدرتها ی شیطانیه با اهداف شومشان مبنی بر بوجود آوردن یک حکومت فدا سلامی در افغانستان گردند.

خبرها و مطالب خبری:

* نواز شریف صدراعظم پاکستان گفت: حکومت عبوری جدید به زود تر - بین فرصت قدرت را در کابل تمام حساب

نخوا هدیود که شعله‌های آن سرحدا ت جغرافیایی را بشناسد .

* کریم‌خلیلی اظهار داشت : هر طرحی که جا مع نباشد موفق نخواهد بود و تجربه گذشته تکرار نخواهد شد .

* بتاريخ ۸ ثور قدرت از رژیم مزدور کابل به کمیسیون پنجاه عضوی تحت ریاست حضرت صفت‌الله مجددی انتقال یافت . مجددی در اولین بیانیه خود گفت : نخستین احما ساتم از ورود به کابل، این مرکز با ستانی کشور عزیز ما به احما سات فرزند بسیار مخلص و صمیمی می‌ماند که به آغوش ما در مهربان خویش برگشته است .

* رئیس جمهور و صدرا عظمیا کستان بیامهای تبریکی عنوان رئیس حکومت عبوری و شورای قیادی مجا - هدین افغانستان ارسال داشته‌اند .

* امروز هیئت عالی رتبه پکا - کستانی تحت ریاست محمدنواز شریف صدرا عظمیا کستان به کابل پایتخت افغانستان سفر نمود .

* امریکا از انتقال قدرت رژیم مزدور کابل به مجا هدین استقبال کرد . بپترتا منن نماینده امریکا برای مجا هدین گفت : امریکا پروگرام کمک به افغانستان را در ساحت صحت عامه ، تعلیم و تربیه ، مین پیا کی ، زراعت و اعما رمجدد مطابق به مقیاس سالانه (۵۰) میلیون دالرا دامه میدهد .

جوزا
۲

سرمقاله :

"آغا زده‌شوارترین مرحله جهاد افغانستان" عنوان سرمقاله ایست که حکومت مجا هدین و تما دما ت بین آنها را بر شمرده و در نتیجه گفته است : مپا - رزه برای کسب قدرت سیاسی و پکا احقاق حقوق خویش، راهها و طرق مختلف دیگر غیر از توسل بزور و خشونت

* بعد از اینکه چند روز قبل یک تن از کارکنان غربی صلب سرخ در منطقه میدان کشته شد ، یک نطق آتمو سه گفت که مو سه خیریه وی اکثر فعما - لستهای خود را در افغانستان تا وقت بهتر شدن اوضاع امنیتی در آن کشور کاهش داده است .

۹

سرمقاله :

"طرح نیازی اصلی ملت رنج دیده افغانستان"

سرمقاله بعد از انتقال قدرت به مجا هدین از زود خوردن ها به ناسف یاد آوری کرده ، گفته است : در چنین شرایطی که افغانستان بیشتر به یک خانه غارت شده و گرفتار حریق شهابت دارد ارجح است که رهبران جهادی و سیاسی افغانستان با گذشت ، اتفاق و جوانمردی و با روحیه ایثار و وفاداری هم‌بها هم برای خاموش کردن آتش که هنوز در این کشور زبانه میکشد باری و مساعدت شما بند و نگذارند حکومت نوپای اسلامی که حاصل ۱۴ سال جهاد مقدس ملت مسلمان افغانستان است در کوره ای حوادث تلخ و نا به - هنگامه داخلی و بدست خود مجا هدین گرفتار مشکل شود .

خبرها و مطالب خیری :

* ظاهرا هپادشا سابق افغانستان به ارتباط و قبا ع اخیر گفت : تصمیم در مورد آینده افغانستان حق و مسوولیت تمام مردم افغانستان است . وی گفت هر افغان و مخصوصاً آن فرزندان افغان که سلاح در دست دارند ، مسوولیت ملی و ایما نی خواهند داشت تا وحدت ملی و تما میت کشور خود را بالا ترا زها اعتبار خاص دیگر قرار بدهند ، و بدون هر نوع فشار و مداخله خارجی در حل قضیه افغانستان نقش موثر ایفا نمایند .

* عبدالستار سیرت به ارتباط تما دما ت اخیر گفت : خدای ناخواسته تجزیه افغانستان چنان آتشی

خواهد کرد . وی گفت : در جهاد افغانستان ما دونا دونا برادران افغانی خود بوده ایم و حالا که منبست در افغانستان تا منس مگردد و ملت افغان مصروف اعما رمجدد افغانستان میشوند برادران یا کستانی را دونا - دونا خود دارند .

* عده ای از اعضای کانگرس امریکا از سقوط نجیب اسقبال نموده و کامیابی های مجا هدین را تعجب کرده اند . آنها گفته اند که مبارزه مردم افغانستان مبارزه است که تاریخ سرت به سرت آت را سا دخواهد داس .

* جنرال اسلم بیک لوی در سبیز سابق یا کستان گفت : امریکا و دعما ن اسلام بکجا میخواهند که افغانستان را سز به نما بند .

* شورای مو سه پنجاه عضوی مجا هدین برای اخراج قدرت در کابل تکمیل گردید .

* محمد کریم خللی رئیس شورای نما بندگی حزب وحدت اسلامی در مباحثه اختصاصی با کوربگفت : فورمول هیئت پنجاه نفری نه در برگیرنده تمام تنظیمهای جهادی است و نه در برگیرنده همه اقوام و مردم افغانستان .

* بیس سوان یا احمد سا مسعود رئیس شورای نظار جمعیت اسلامی در سهرچاریکا ردیدارومذا کره نمود ، وی تلاش میوزدنا میان نیروهای مجا هدین مابجگری نماینده تکمیل یک اداره ، واحد برای انتقال قدرت از رژیم مزدور کابل دست بایند .

* بطروس عالی سرمشی ملل متحد در دهلی جدید گفت : ما آستی ملی را میان تما جنا هها میخواهیم وسیع نخواهیم کرد که موقف یکی را به قیمت موقف دیگری تقویه نمایم .

* مطبوعات کشورهای اسلامی حوادث افغانستان را شانه ای از یک جنس جدید اسلامی میدانند و کامیابی افغانها را در مبارزه علیه یک رژیم دست نشانده از خارج تعجب میکنند .

دارد. جنگ آینده، افغانستان و جدال گروهها و تنظیمها برای کسب اقتدار و بنا تطبیق بلانهای خوبی باید یک جدال سیاسی و فرهنگی و یک مبارزه، تبلیغاتی در جوکات قوا بین معیارهای سالمی باشد که دارای پیمانهای نیک و روستگری و ارتفاع سطح فکری مردم نیز باشد، نه یک جنگ خانمانسوز همگانی که هستی و حیات ملت را تباها کرده و ویرانی و فلاکت بسا آورد.

خبرها و مطالب خبری:

* مولوی جلال الدین حقانی سرپرست وزارت عدلیه، دولت اسلامی افغانستان گفت: اگر جناحهای درگیر بعد از زمین از خود مخالفت نشان دهند در آن صورت همه ملت بر علیه اینان خواهد ایستاد.

* روزنامه «فلاذلیا» چاپ قاهره مینویسد: در بین افغانها بعد از مدت ها جنگ، آهسته آهسته بنا هم بوجود می آید.

* ظاهر عظیمی کمترین نظامی شهر هرات گفت: سعی میکنیم ما درانی را که با دیگر کشورها داشتیم بیتریا ایران نبادله کنیم.

* روزنامه «کرسچن ساپینس» ما نیتز طی گزارشی از کابل مینویسد: کمونیستها نگرانی دارند که به مجرد حل مناقشات بین تنظیمهای مجاهدین، رهبران جهادی به تنهایی اعضای حزب کمونیست دست بزنند.

* ایسوسیته پرسی از قبول اداره ملل متحد گزارش میدهد که مهاجرین افغان هم اکنون در حال خارج شدن از پاکستان میباشد. این منبع گفت: که در ظرف دو هفته گذشته، روزانه در حدود ۳۰۰ مهاجر افغان از پاکستان به کشورشان بازگشت نموده اند.

سر مقاله:

"حکومت موقت و مسئولیتهای خطیر سیاسی و امنیتی"

سر مقاله مشکلات حکومت موقت

را بر سر مرده مینویسد: رویهمرفته فقدان یک مرکزیت نیرومند که تمام کشور را تحت کنترل و اداره مستقیم خود قرار دهد ممکن است در آینده موجب جرات در سرهای فراوانی را برای حکومت اسلامی بوجود بیاورد. هنوز تکلیف ولایات شمال افغانستان که تحت اداره شورای نظامی شمال قرار دارند بدست روشن نیست و به درستی نمیتوان فهمید که این ولایات تا حدی نسبت به اجرای قوانین حکومت موقت خود را متعهد میدهند. بنا برین دولت موقت اسلامی افغانستان، مسوولیتهای خطیر و دشواری را پس رودارند که تنها با اتحاد کامل نیروهای جهادی افغانستان نمیتوانند بر این مشکلات قایق آیند.

خبرها و مطالب خبری:

* فرانسیس مینویسد: همسایه شرقی افغانستان، پاکستان، که همراه ایالات متحده آمریکا برای مدتها طولانی در زمان نجات و مستقیم ردوی شوروی سابق به افغانستان از مجاهدین جانبداری نموده است، در حال حاضر خواستار استقرار صلح به هر قیمتی ممکنه میباشد، زیرا اسلام با دخواهان توسعه روابط تجارتي خویش با مالک آسیای میانه از طریق افغانستان است.

* میان انجمن حکمتیا رهبر حزب اسلامی افغانستان و احمدشاه مسعود وزیر دفاع دولت موقت اسلامی افغانستان ملاقاتی صورت گرفت. فرارگزارش، بعد از هفت ساعت گفتگوی رودررو انجمن حکمتیا و احمدشاه مسعود اعلام نمودند که با بهر چه زودتر انتخابات برگزار شود بنا به قول آنان به خدای قدرت که در افغانستان بوجود آمده، خواهد داده شود.

* به تعقیب سقوط رژیم کمونیستی در افغانستان در ماه گذشته، در حالیکه هر هفته حدود ۲۰ هزار از مهاجرین افغان به وطن عودت میکنند، موقتاً سه ملل متحد در نظر دارد که کمکیهای را به ارزش ملیونها دلار برای مساعدت باین مهاجر-

جرین از جامعه بین المللی تقاضا نماید.

۹

سر مقاله:
"سیستم حکومت افغانستان در محراق آندیشهها"

سر مقاله انواع حکومتها را در مالک جهان سوم و مالک اسلامی بررسی کرده، نظریات افغانها را درباره حکومتشان چنین بیان داشته است: "عدهای به تشکیل یک حکومت قوی و با ثبات که بتواند تمام خرابیها و ویرانیها و پراگندگیهای سالهای گذشته را بزودی ترمیم و تعمیر نماید، معتقدند، برعکس عدهای همبها اداره کشور توسط سیستم چند حزبی و یا به شکل فدرالی مانند بعضی کشورهای اسلامی و یا اروپایی اعتقاد دارند... احزاب جهادی معتقدند برای اینکه خلای قدرت فعلی در کابل و هرج و مرج و بی نظمی هر چه زودتر از زمین سرود با یک حکومت منتخب بر اساس آرای مردم در کابل تشکیل شود، تا بصورت فوری مشکلات اولیه و ضروری را در کشور برطرف ساخته و نظم و قانون را اعاده نماید... مسئله مهم در اینجا است که آیا برای اینکه مشکلات و نابسامانیهای اولیه جامعه، ما بصورت عاجل و فوری در شرایط فعلی برطرف شود چه باید کرد و در مرحله اول بصورت فوری چه چیزها لازم است؟"

خبرها و مطالب خبری:

* اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده آمریکا در امور افغانستان، ترمیمات عاجل را در ساهراه تورخم - جلال آباد - کابل آغاز نموده است.

* صبغت الله مجددی حین مسافرت به پاکستان از کمکهای ۱۴ ساله دولت و ملت مسلمان پاکستان ابراز تشکر کرد.

* دکتر نجیب الله فرایبی و فریدمزدک در مورد سقوط رژیم مزدور سابق کابل میگویند: سقوط این رژیم دور از انتظار و توقع نبود.

* مولوی محمد یونس خالی عضو سورای رهنبری، طی ملاقاتی با علماء، بزرگان و قوماندانان جهادی ولایت کندهار، کندز و کابل، سرامون اخندان و لای انقلاب اسلامی و اقدامات دولت اسلامی افغانستان بخاطر فاساد و سواد مردم مسلمان و مجاهدین کشور صاحب نموده و از آنان خواست تا مطابق با اساسات دین مقدس اسلام همراه با برادران مجاهد خود به رفع مشکلات و معطلات کنونی، تأمین هر چه بیشتر خوب اسلامی بین مردم و تحکیم صلح و امنیت، همکاری همه جانبه را مندرج در بند،

* طیاره، حامل صفت الله مجددی رئیس دولت موقت اسلامی افغانستان مورداً تا یک مویک فرار گرفت. وی در محضر دیلو ما به نیکه در میدان هوایی حاضر بودند تا یک مضمیری ابرار نمود، اما در مورد جمله بی ربط طیاره ای بصره ای نکرد.

* احمد شاه مسعود وزیر دفاع حکومت موقت در کابل به خبرنگاران گفت: این مسئله، جداگانه است که زمینه برای انتخابات ما عداست یا نه و برای آن آمادگی گرفته می شود یا نه، مگر ما میخواهیم که انتخابات صورت بگیرد... وی گفت در ملاقاتی که میان من و انجنیر حکمیا در صورت گرفت برآیند پس، انعقاد انتخابات در دوران سمامه و دوره دوم شاه حضرت مجددی و چهار ماهه سابقه درباری بواقی صورت گرفته است. وی گفت: مجددی در مورد رسیده دادن سر جبرالی به دو سیمپا من مسوره نموده است و من اغراضی که بر این عمل دانستم آنرا برای مجددی گفته ام.

۱۳

خبرها و مطالب خبری:
* رابرت اوکلی سفیر امریکا در پاکستان گفت: در افغانستان باید انتخابات صورت گیرد، ورنه هر حکومتی که در آن کشور بهمان آید فدا اعتبار

خواهد بود.
* سورای قنادی مجاهدین در کابل به ندو بر جلسات خود آغاز کرد.

* مولوی حفای رئیس کمیسیون مناسجه گیری در باره حمله مسلحانه که بروی صورت گرفت اظهار داشت: هدف آنها بر ما معلوم نبود که آیا این کار دسیسه ای برای ما بود یا خیر؟ مگر زمانیکه من از تخنک شایع نوی حرکت کردم در این محل بطرف راست حرکت سنگرهای حزب وحدت قرار داشت و بطرف چپ سنگرهای حرکت اسلامی، زما نیکه یک تعداد دو سابط و عراق ده جاب ما در میان آنها رسیدند با لای آنها فیما بین آغاز کردید.

* نیکولای بلات سفیر امریکا در پاکستان گفت: ایالات متحده به زودی شمانده ای را به کابل اعزام خواهد کرد.

* یک هیئت عالی مرتبه وزارت خارجه انگلستان به منظور فعال نمودن دوباره سفارت آن کشور در کابل، به افغانستان بفرستد.

* قاضی محمد امین وقار دهبیر داعیه اتحاد اسلامی گفت: موجودیت ملیت ما در کابل مانع بزرگ در راه بوجود آمدن امنیت در افغانستان است.

* گزارشها از کابل حاکی از آنست که در شیرخورد میان نیروهای حزب وحدت و اتحاد اسلامی در کابل چندین نفر کشته و در حدود ۴۰ نفر دیگر زخمی شده اند.

۱۶

خبرها و مطالب خبری:
* تنظیم اتحاد اسلامی طی یک اعلامیه ای گفته است که حزب وحدت که جنگ را علیه اتحاد اسلامی افشا - نشان آغاز نمود. بقول اعلامیه، روی دست داشتن مدخلات خارجی در زمینه سنا دکافی موجود است. از جانب دیگر محمدنا طقی سخنگوی حزب وحدت در تهران علت آغاز جنگ را، نیروچهار

عخوا رتد حزب وحدت، دستگیری هوا - داران حزب وحدت و غصب موثرهای آن توسط افراد اتحاد اسلامی خوانده است. وی مدعی گردید که آنها نیز استادی بدست دارند که دخالت دست خارجی را ثابت میسازد... وی علاوه کرد که حزب وحدت با بددتر تشکیلات دولتی آینده افغانستان به پیمانها یک چهارم سهم داشته باشد.

* شهریار خان سکرتوزارت خارجه پاکستان گفت: تجزیه لسانی و نژادی افغانستان، نه در گذشته صورت گرفته و نه در آینده خطر آن وجود دارد.

والخیر جاءها فینا لنهذینهم سلنا و اذ الله اعلم الحسین

مجاهد

حوت ۳۰

خبرها و مطالب خبری:

* مزار شریف دومین شهر برفشوس و استراتژیک افغانستان فتح شد، در جریان عملیات فتح سرار ولایت بلخ ۲۴۵ تن از مجاهدین جمعیت اسلامی افغانستان شهید و با مجروح شدند، درین فتح دهها تانک ثقیل، خودروهای زرهی و سلاح ثقیل به تصرف رزمندگان اسلام درآمده است و هزاران تن از نیروهای مسلح رژیم مجاهدین پیوستند.

* بتاريخ ۳۰ حوت کنگدک خاد در شهرایبک فتح شد، قوماندان غنند با جمله افرادش اسیر مجاهدین گردیدند.
* دگر جنرال جمعهاگک، جنرال رسول و جنرال تاج محمد زولایت بلخ فرار کردند.

* رهبر جمعیت اسلامی طی کنفرانس مطبوعاتی گفت: فتح مزار شریف مهمترین پیروزی مجاهدین در طول چهار ماه است. این پیروزی، حرکت مهمی در راه کوتاه ساختن راه حل سیاسی

افغانستان مباد

گل

سر مقاله :

"سال فتح" عنوان سر مقاله است که پیروزیهای سریع مجاهدین را بر سر مرده و این سال را سال فتح کامل میدانند.

خبرها و مطالب خبری :

✦ اسناد درباری گفت: صدای تجزیه افغانستان یک صدای سطنی است با بدافاطعت کامل با آن مبارزه کنیم. وی گفت: ما به این عقیده هستیم که اگر خدا ناخواست در افغانستان تجزیه جزئی بممان آید افغانستان دیگر موجودیت نخواهد داشت، نه در آنجا حکومت با چک خواهد بود و نه حکومت بدون، نه از نوریان و نه آزار یک... ما ما نام افغانستان را با ید متحدنا بیم خدا نا خواسته کی ما هم وجود نخواهیم داشت، ما که ما یک حکومت واحد، مستقل و قوی نداسته ایم، هیچ قوم ما هوب خود را حفظ کرده خواهد نیوانست.

✦ علم مبارک مزار حضرت علی، گرم الله وجهه، را مجاهدین فاتح بلند نمودند.

۱۳

سر مقاله :

"انکشاف خسر دنگا هها" عنوان سر مقاله است که در آن نکاسته شده: "جمعیت اسلامی با اصل اغاده" ملج در افغانستان با سازمان ملل متحد کا ملائوفق است و اگر این ما مول از طریق راههای ملج آمیز عملی شده نیواند، چه بهتر... افرادی نیز فتوحات شمال کشور را زاده انگیزه قومی ولسانی قلعدا دمیکند و با این اظهارات سان آب برآسیاب دشمن

میریزند. روشن نیست که چرا این عده میخواهند افتخارات را از ما هدا - بن سلب کنند و آیا درست است که کماتی به فتح مبارک خوست در سال گذشته جنس آنها می بستند؟ و آیا درست است که تمام فتوحات مجاهدین در سراسر افغانستان با این اتهام بوج ملوث گردد؟ جمعیت اسلامی بحدیث یک سا زمان انقلابی، هرگز اجازه نخواهد داد که کسانی به قهرمانی های مجاهدین بی حرمتی نما یند و نه آن مهرزبان و قوم بنهند. همچنان انتظار دار دکه تمام جناحهای ملج طلب در قضیه افغانستان با لخوا صد و کشور میزبان مهاجرین، پاکستان و ایران و موسسه ملل متحد از این پیروزی مجاهدین که بروسه ملج را در افغانستان تبریح بخند سروربا شند.

خبرها و مطالب خبری :

اسناد درباری ط. مصالحه با رادبویی، بی سی اظهار داشت :

سراپ کتونی ایجاب میکند که بلان ملل متحد شکل سابقه اش قابل بیاده شدن نباشد، فعلاً ممکن است که در محور مجاهدین راه حل قضیه آغاز گردد و بکسی که ضرورت باشد دعوت داده شود و در همین چوکات پیروسه ملج را سرعت بخشند اما اینکه بعضی مجاهدین کسان دیگر به حدت محورا ملی قضیه جا گیرند من با آن موافق نمیباشم.

مطالب دیگر این شماره :

تأثیر فروپاشی سوروی بر قضیه افغانستان "بقلم اسناد کمال الهلباوی ترجمه خلیل مینوی که در آن نتایج عمومی چون بایان یافتن مزار افغانستان و اتحاد سوروی، نتایج مثبت چون درهم شکستن ابر قدرتها و نتایج منفی چون بیکه تا زدن امریکسا در جهان، به تفصیل تحلیل گردیده است. "داستان کمال وزوال با سرگذشت سوروی" که برگزیده این کشور مضمحل شده روشنی می اندازد.

۱۴

شماره خاصیت به مناسبت عید سعید فطرونها در استادا حمصدی که در آن بناهای اسناد درباری به همین دوارناط به نشر رسیده است. در بیا میکه به مناسبت شهادت استاد احمدزی است نشر شده، آمده است: شهادت داداشمند بزرگ و دعوتگر عزیز استاد احمدزی حادثه است المناک و ضایعه است حیران نا پذیر... ترورا و حادسه عادی نیست، این کار به اساس یک دسیسه گسترده و وسیع دشمنان اسلام ترتیب و به مرحله اجرا گذاشته شده است.

و در بیا میکه به مناسبت عید سعید فطر بدست نشر سپرده شده. این عید، عید فتح و پیروزی خوانده شده و در آن آمده است: مشکل اساسی در حل قضیه بقای رژیم جنگ افروز و ادا مزمها ماری عنا صر جنا بگر کشور است. هر تلاش در جهت شرکت دادن رژیم در اداره آینده به معنای پیچیده ساختن حل قضیه افغانستان میباشد. اینکه با پیروزیهای اخیر طوما رژیم در حال پیچیده شدن است، دیگر نباید آنرا به عنوان جهتی در حل قضیه شناخت، ما از همه جهات جهادی میخواهیم در شرایط حواس کتونی اختلافات سلیقوی را کنار گذاشته روی برنامه واحدی اتفاق نمایند و به فاجعه خونبار کشور خاتمه بخشند.

۲۲

سر مقاله :

"کاخ لوزان و تلاشهای ملل متحد" عنوان سر مقاله است که در آن بعد از بحث بر زوال رژیم مینویسید: جمعیت اسلامی یک بار دیگر از مساعی سازمان ملل متحد تقدیر بعمل آورده و از نماینده آن در امور افغانستان میخواهد که خود را در برابر ارا ده ملت مجاهد افغانستان قرار ندهد و در پای کاخ

بی بنیا دولتران رژیم کابل کسه
برای سقوط آن لحظه شماری میسود،
نهایستند.
مما حبه:

استا دربارنی درمما حبه با
انجمن نویسندگان و سخنوران اظهار
داشت: اکنون به طرحهای گوناگون
نیاز نداریم، مجاهدین میتواننند
حکومت خویش را تشکیل دهند. وی گفت
جنگ را تنها میکنیم اما در قسمت
اسراک قدرت ما به این عقیده هستیم
که با بدهمه مردم افغانستان خصوصاً
سنتظیمهای جهادی همه آنها سهم
داسته باشند. با پیروزیهای مجاهد
بین رژیم همهوسا بیل و همه مکانات
بقای خود را از دست داده است، بعقیده
ما شرایط خیلی عوض شده و راجع به حل
قضیه نه تنها مجاهدین بلکه ملل متحد
هم با بد برداشتهای جدید و روشهای
نوی را مورد مطالعه قرار بدهد.

مطالب دیگر این شماره:
"تحولات اخیر و ضرورت بهاداره
عبوری" از من الرحمن سمن.
"آب ممولین اصلی وضع
خراب اقتصاد افغانستان روسها
نیستند؟" بقلم محمد داود بهار.

۳۱

این شماره، خاص، به مناسبت فتح
ولایت کندز به سر رسیده که در آن استا
دربارنی طی پیامی به فرماندهان کندز
چنین ابراز داشته است:
دعا میکنم شما همه آفرینان را خداوند
کار سازد بر بنا رعایت خویش حفظ
نماید و بدست توانا و همت والای تان در
کشور عزیز حکومت عدل الهی را بر
قرار سازد.

در راپوری بدین ارتباط، گفته
نده که جمعاً بتعداد دودم مرکز پوسته
های دولت مزدور با تماموسا بیل
نظامی و پرسونل و دیپویهای مواد دار
نژاقتی و لوزستیکتی بدست مجاهدین
افتاده است.

شور

خبرها و مطالب خبری:

* مجاهدین ولایت لوگر تمام
تأسیسات نظامی و دولتی آن ولایت
را بتاريخ شب اول شورت فتح نمودند و
کنترول ولایت لوگر اکنون بدست
مجاهدین است.

* طی یک شورای جهادی کلیه
ماورین و پرسونل امنیتی شهرکنندز
انتخاب و توظیف گردیدند. اکنون
امنیت در آن شهر کاملاً تأمین است
و مردم به کارهای عادی شان آغاز
کرده اند.

* مرکز ولایت کندها ر بتاریخ
۳۱ حمل ساعت دوازده ونیم بجه ظهر
از طرف مجاهدین فتح گردید و تمام
تأسیسات آن ولایت بتصرف شان درآمد.
* سه هزار تن از افراد رژیم کابل
در فیض آباد اسیر شدند. مجاهدین
درین فتح بیش از ده هزار میل کلا
سینکوف، ۶۰ عراده تانک ثقیل و
خفیف و دیگر وسایل و دیپویها را تصاحب
کردند.

* ولایت بادغیس در شمال غرب
افغانستان فتح شد و مجاهدین با
بتصرف درآمدن تمام تأسیسات
آن ولایت، شورای اسلامی و انقلابی خود
را در آن ولایت مستقر نمودند.

۲

شماره فوق العاده ایست به
مناسبت فتح شهر فیض آباد مرکز
ولایت بدخشان. در پیام استا دربارنی
که به مناسبت فتح ولایت مذکور صادر
شده، آمده است: فتح شهر فیض آباد
ما به مسرت و خوشی است اما آنچه باعث
درد و المون را حتی همگان شده است
مقاومت بی پایه و غیر انسانی عناصر
منحرف و وابسته به رژیم سابق به خصوص

گروهک ستم ملی (مازاوسفزا) است
که منجر به نهادت رسیدن و زخمی شدن
عدهای از مجاهدین قهرمان آن جبهه
گردیده است.

خبرها و مطالب خبری:
* فیض آباد مرکز ولایت بدخشان
طی صمت ساعت جنگ خونین فتح شد
سه هزار نفر از عساکر و ملیشهها و اعضای
گروهک ستم ملی طی این عملیات به
اسارت مجاهدین درآمدند.

۳

خبرها و مطالب خبری:

ولایات غور، هلمند و غزنی فتح شد.
بتاریخ ۳۱ حمل طی پلان
مشترک شورای جهادی قوماندانهای
چغچران، مرکز ولایت غور و نسا مونسوا
لیبهای آن از لوت دشمن پاکسازی شد.
همچنین لشکرگاه مرکز ولایت هلمند
تاریخ ۳۱ حمل توسط مجاهدین فتح
گردیده و مجاهدین برای اداره شهر شورای
دوازده نفری را مؤلف ساختند. همچنین
تمام قطعات نظامی و تأسیسات ملکی
ولایت غزنی به مجاهدین تسلیم گردید.
ولایت مذکور از جانب یک شورای جهادی
اداره میشود.

اعلامیه:

سرکنسگری جمهوری اسلامی
ایران در پشاور و ربه ارتباط فتوحات
مجاهدین اعلامیه ای را صادر نموده و در آن
گفته است: برادران مجاهدین ملت
مسلمان و انقلابی ایران همراه با
آرزوی توفیق برای همه مجاهدان راه
اسلام از هیچ گونه کمک و مساعدت به
برادران خود دریغ نورزیده و همچون
گذشته در تمام محصنههای سیاسی جهان،
مدافع سرسخت افغانستان آزاد،
مسلمان و غیر متعهد خواهد بود.

خبرها و مطالب خبری:

* هرات باستان بتاریخ ۲۹ حمل
فتح شد و فرقه ۱۷، میدان هوایی
هرات، ریاست امنیت دولتی، قبول
اردوی نمبر ۴، خاد، کمیته ولایتی

وحزبی و دستگا ه را دیووتلو یزیون به
شرف مجا هدین درآ مد .

۵

خبرها و مطالب خبری :
* سران تنظیمهای جهادی در مورد تأسیس اداره "موت" قوت برای انتقال قدرت از رژیم کابل و تشکیل حکومت اسلامی در افغانستان به توافق رسیدند . حضرت صفت الله مجددی رهبر جبهه "نجاب ملی افغانستان به حیت رئیس کمیسیون انتقال قدرت برای مدت دو ماه انتخاب گردید و قرار است در طرف دونا سه روز جهت تصاحب قدرت وارد کابل شود . احمدشاه مسعود فرمانده قهرمان جهاد دومیکنگر فتوحات اخیر حیت وزیر دفاع خدمت میکند . اسنادیبرهان الدین ربانی به اتفاق آراء پس از سیری شدن دو ماه برای مدت چار ماه حیت رئیس دولت و رئیس شورای قبادی انتخاب شد . در کابینه "حکومت رهبران تنظیمهای جهادی میتوانند افراد خود را معرفی نمایند و خود عضویت شورای قبادی را داشته باشند .

۷

سر مقاله :
امروز ، روزیست که کابل دریند ، زنجیرها را از هم گسخته است . امروز ، روزیست که مرکز افغانستان بعد از چهارده سال تمام ز قید سارت در - خمیان بی آزر م کمنیست رسد است و نفس تازه میکند . امروز ، روزیست که لوی بر جلال اسلام در آن دیار بجای سرق خونین کمونیزم بدها هزار در - آمده و قلب ملیونها مسلمان مشتاق را در افغانستان و جهان اسلام ساد کرده است و امروز ، روزیست که هزاران مجاهد را خدا بعد از سالیان متعادی جهادون حمل رنج و مسقت طاقت فرسا ، کابل این شهر مظلوم را آزاد کرده اند . در تاریخ کشور عزیز ما این چنین روزی را بعد از قرنهای یکبار می یابیم که مردم

قهرمان افغانستان آنرا با شور و هلهله تجلیل میدارند . پس مبارکباد این پیروزی .

خبرها و مطالب خبری :

* تهر کابل بعد از چهارده سال جهاد مستمر بیروز پنجم نور بطور مسالمت آمیز ، کاملاً بتصرف مجاهدین درآ مد . مجاهدین جمعیت اسلامی از شمال کابل وارد شهر شده و در نقاط استرا - تیزیک آن شهر مستقر گردیدند . . . عده - ای از افسران حزب کمونیست خلق به سرکردگی جنرال وطنجا روزی بردفاع ، را ز محمد یکتین وزیر داد خله و ما نوکی منگل رئیس امور سیاسی اردوی رژیم سابق به مقاصد متبرخاستند که توسط نیروهای جهاد در هم کوبیده شدند . متأسفانه حزب اسلامی حکمتیار هم - تنک با این گروه نیز دست به ایجاد بدامنی و اخلاخل در نظم و امنیت شهر زده و بتعمات توافقات و درخواستهای مجاهدین واقعی نگذاشته است . در حالیکه در حکومت "موت" قوت به آن تنظیم مقام صدارت تعیین گردیده است .

* به گزارش را بور مخا بروی مجا - هدین مسلمان در هرات ، به اساس تقسیمات شورای ولایتی در هرات ، روه "ساومسولین اکثر دوایر مهم در آنجا تعیین گردیده و به وظایف محوله خود آغاز کردند . درین تشکیلات محمد اسماعیل خان فاتح هرات به حیت والی هرات و قوماندان قبول اردوی شمیر ۴ در هرات مقرر گردید و برای تمام دوایر دولتی ، مسولیتنی مقرر شده است .

مجاهد فردا
حمله

این نشریه که نشریه "مخصوص کودکان و نوجوانان است ، در -

مقاله "خودبا یادی از بهار ، نسل نوجوان کشور را مزده میدهد که با سال سال فتح آخرین لانه های شیطانسی با زماندگان متجاوز روس در افغان - ستان بوده ، سال تأسیس حکومت مجاهدین در کابل است . بیابید در سرآغاز سال ، یکبار دیگر دلهای خود را از کینه ، کدورت ، بغل ، حسد و ریا پاک نموده صمیمیت ، اخلاص و محبت را جاکزین آن نمایم .

این شماره در باره "درس فقه اسلامی فضیلت جمعیت را بیان داشته ، در قسمت معلومات ساینس سفینه های فضایی را نمایانده و در بخش معرفی سر - زمین اسلام ، بحرین را معرفی کرده است و همچنان مطالب آموزنده و مشغول کننده دیگری نیز دارد .

۲۰

این نشریه که مخصوص کودکان و نوجوانان است مینویسد :

نقش جوانان را نمیتوان در پیروزی جهاد اسلامی افغانستان از نظر انداخت . عده "زیادی از نوجوانان ما هنوز هم در زندان جهنمی پلچرخ در اتا قی بنام (اتا ق خورده سالان) زندانی میباشند .

جریده در سرمقاله "خود مینویسد :
در جریان جهاد اسلامی ملت مظلوم افغانستان هر فردی چه پیر ، چه جوان در جهت حصول رضای پرور - دگار خویش مسولیتش را رفع نموده و وظیفه "ایمانی اش را انجام داده است . از جمله نفس نوجوانان را در پیروزی جهاد دویسیون را ندن قوای اشغالگر روس نمیتوان از نظر دور داشت . عده "زیادی از نوجوانان ما در راه عقیده شان به شهادت رسیده اند . . . از شروع جهاد تا حال یکی از وظایف نوجوانان مسلمان ما زنده نگهداشتن روابط میان مجاهدین مناطق آزاد و مجا - هدین داخل شهرها بوده است . درین راه نوجوانان ما وظایف شان را با کمال زیرکی انجام داده اند و در نگهداشتن

و حفظ رازهای جها دوا ما نتقداری، لیاقت و صداقت سا ترا به انبیا ت رسا - نبیده اند... در اعما رمحدودخانه ها نوجوانان مانقش ارزنده ای داشته - اند.

جریده معلوما ت دینی، اجتماعی، علمی و مطالب سرگرم کننده را به کودکان و نوجوانان تقدیم داشته است.

حمل

سر مقاله :

"سال نو حرفهای نو" عنوان سر مقاله است که در آن آمده است این سال ما با ۱۳ سال کدستی، غنا و کامیل دارد، درین سال افغانستان به یک مرحله جدید داخل خواهد شد و آن اینکه به تلاش های ملل متحد و کسانیکه با آزادی و یاز سازی افغانستان علاقه دارند جابا خواهد شد، درین صورت مهاجران افغانی دوباره به کشور خود با زکشت خواهند کرد و خداوند بربرایین عوض ۱۳ سال زحمت گذشته را خواهد داد و با خدا ناسا خواهد در افغانستان آتش خانه جنگی درخواهد گرفت و با لآخره سبب نجرسه کشور ما خواهد کردید...

سر مقاله در جای دیگر مینویسد: جماعت اسلامی پاکستان و نظامیان، درین ماجنان نوکراتی را تربیه کرده اند که اگر کسی در باره خیانت آشکار جماعت اسلامی و نظامیان، حرفی بزبان آورد تربیه شدگان مزدور شان شمشیر اسلام را بروی حواله نموده و ناپه کفر را به اسنان میزنند.

سر مقاله به ادامه مینویسد: بنیاد - گرایان افغانی به قوما نده، مستقیم قاضی پاکستانی و استخبارات نظامی آن، شهرهای افغانستان را راکت باران میکنند و خیر خود را درین میبینند که افغانستان بزودی تجزیه گردد، شما ببینید استادی که حکمتی را با خاطر اشتلاف با جنرال تنی بنیادانتقاد میگرفت، خود در دست آوردن مزار - شریف با قوماندانان ملیشه های آدم - کش ترا ز همه اشتلاف کرد.

سر مقاله در قسمت اخیر مینویسد: افغانستان در منطقه موقعیت مهم استراتژییک دارد و بعد از تجزیه اتحاد شوروی سابقه این موقعیت استراتژییک آن در تحولات منطقه حیثیت کلیدی را بخود اختیار کرده است. به همین اساس آیت الله های ایرانی، وهابیان سعودی، بیروان قاضی حسین و نظامیان پاکستانی درین خود مسا بقه های را آغا ز کرده اند که برای بوجود آمدن یک افغانستان واحد خطر جدی را متوجه ساخته است.

پیام :

محمدا هر، شاه سابق در پیام خود بیعتا سبت سال جدیداً ظها ردا شته است: هموطنان عزیز! بمنظور رسیدن به اهداف جها دکه شامل آزادی کامل افغانستان و تمامیت ساحه و اعاده صلح و استقرار ایجا دینک نظام سیاسی قایم بر مبادی اسلام از طریق احترام به اراده آزاد مردم افغانستان است و نیز بمنظور خاتمه دادن به نرسوج و آوارگی مردم افغانستان دوضرورت مبرم حیاتی وجود دارد: یکی فراهم نمودن یک فضای واقعیته نه همکاری و تفاهم میان همه حلقه های مربوط به جها دوشخصیت های مؤثر افغانی اعم از قوماندانان جهاد، علماء و شخصیت های سیاسی و قومی و دیگر جماعت کامل وحدت ملی افغانستان بدون در نظر داشت هر نوع اعتبار قومسی، زبانی، منطوقی و مذهبی.

مصاحبه ها :

پیرسیدا حمدگیلانی در پاسخ به این سوال ولس مل که پرسید تا جابیکه من معلوما ت دارم شما به حیث رئیس هیئت سه تنظیم معتدل پشاور در روم را جمع به حل قضیه افغانستان با شاه سابق و بعضی از همکاران و مشاورین وی یک سلسله ملاقاتها را انجام داده اید بطبعاً اشخاص معتمد جناب صیغت الله مجددی رئیس جمهور موقت نیز در هیئت مذکور اشتراک داشتند، درین باره میبایست که آیا جناب حضرت صاحب به نفع شاه سابق از مقام ریاست جمهوری (۱) خود صرف نظر خواهد کرد؟

زیرا تقریباً چهل پنجاه روز قبل وی در یک مصاحبه، رادیویی با صدای آلمان به وضاحت تا مگفت که شاه سابق دیگر در جامعه افغانستانی جای پای ندارد، تا مبرده پیر شده و وقت وزمان وی گذشته است؟ چنین جواب ارا به نمود: هر سه تنظیم میانه روم موضوع انتخاب رهبری افغانستان را در جرگه های یکه از اکثریت قاطع مردم مسلمان افغانستان نمایندگی نماید موقوفول داشته اند و به هیچکس یا گروهی حق تحمیل جابرا نه رهبری بر مردم را نمیدهند.

داکتر عبدالصمد حامد سابق معاون صداری طی مصاحبه با مجاهد ولس در باره ملاقات شاه سابق با هیئت سه تنظیم معتدل پشاور اظهار داشت: چون من درین باره معلوما ت مستند و موثق ندا رملذا بر آن شخصی بحث کرده نمیتوانم ما فقط اینرا گفته میتوانم که درین وقت اصولاً مذاکرات تمام مردم غیر کمونیست افغانستان با هم مفید است اما بشرطی که برای تحقق اهداف جها د و به اساس رعایت واقعیتهای جامعه افغانستانی صورت گیرد.

استاد عبدالستار سیرت وزیر عدلیه سابق، را جمع به سفر هیئت تنظیم های معتدل به روم اظهار داشت: اساس مشوره و تفاهم بین افغانها و ایجاد

فضای صمیمانه همکارى و طرز دید مشترک سیاسى همه طیفه های مربوط به جهاد و شخصیت های مؤثر افغانى اعم از شخصیت های علمى، سیاسى و قومى در همه احوال و اوقات و مخصوصاً در تحت شرایط کنونى قضیه کشور ما یک ضرورت مبرم اسلامى و ملی خوانده میشود از آن رویداد ربا دشاها سابق افغانستان با هیئت سه تنظیم افغانى مقیم پاکستان به سلسله مفاہمات و مشورہ های بین الافغانى قبلى و بعدى یک قدم مفید در جستجوی راه حل قضیه افغانستان محسوب میگردد.

ثور - جوزا

مصاحبه :

مجاہدولس بنا ریح اول شور جا رسوال ذیل را از جا شخصیت کشور بعمل آورد: (اول) استعفاى نجیب، وضع موجوده، کابل و در مجموع وضع افغانستان، که یک ولایت بیکی و ولایت دیگر به دیگری تسلیم میشود چگونه رزبانى میکنند؟ (دوم) در کابل تحولاتى جدیدى بوجود آمده که از جمله تشکیل جدیدى است مشکل از: (۱) سورای نظامى رژیم موجوده که به گروپ برجى ببرک کارمل مربوط است (۲) قوماندان دوستم ریک که قبلاً سرکرده، با تسد جنا بنکارم لیسه بود (۳) یکتعداد عناصر سرسپندیده تازه، یک مملکت همسانه، احمد شاه مسعود قوماندان جمعیت اسلامى افغانستان استثنای جدید را " سورای اسلامى انجا جهاد " نام گذاشت که در آن یسونه شرکت ندارند، نظر سمار دین با ره جست (سوم) وساطت بین سوان با کا مگردید و در برین تحولات جدید کابل، بواز شریک به سوار رفت و به هدایت و تنظیمهای بسا و بعد از هفت ساعت جلسه، به یک شورای پنجگانه نظری موافقه نمودند که در رأس آن جناب مجددى برای دوماه قرار خواهد

داشت، آیا شورا بیکه به ابتکار سوار شریف تشکیل گرددا شورای مشورتى حاجى کمب را ولپندى فرق خواهد داشت یا خیر؟ ... آیا این شورای پنجاه نفرى خواهد توانست که از حکومت مؤقت موجوده، پشاور یک حکومت بهتر را پیمان آورد؟ آیا این چنین یک حکومت توجه دنیا را جلب خواهد کرد که در با زسازى مجدد افغانستان طوریکه لازم است سهم فعال بگیرد. و آیا چنین یک حکومتى بین تنظیمها بدبینى های شخصى، خودخواهى ها و جاه طلبى ها را پیمان نخواهد آورد؟ و آیا موجب بی اتفاقى ها و بدبختى های سیاسى و اجتماعى نخواهد شد و در نهایت به آتش خانه جنگى دامن نخواهد زد؟ (چهارم) بنظر شما درین لحظات حساس تاریخ، برای حل قضیه افغانستان کدام راه معقول وجود خواهد داشت؟

جوابهای عبدالستار سیرت

سابق وزیر عدلیه: (اول) اوضاع در مجموع نمایانگر اصرار در دروا موفقیت جهاد ملت مجاهد افغانستان محسوب میگردد و اگر حالت به شکل ممالمت - آمیزا دامه می یافت و کابل نیز مانند برخی از ولایات دیگر سقوط مینمود رنج های بی شمار مردم، التیام می پذیرفت و آبروی جهاد تاریخی افغانستان بخوبی حفظ میگردد. اما بدبختانه که دسیسه دشمنان کامیاب شد و واقعات ۶، ۵، ۷ و ۸ صورت گرفت، (دوم) من معلومات کافی ندارم که چنین ائتلاف سیاسى میان چهار جناح مذکور در شمال صورت گرفته باشد، بهتر خواهد بود که به تقدیر از سابقه درخشان جهادى قوماندان مسعود، بوی موقع داده شود تا در فرصت مناسبى دلایل خود را ازین روش همکارى با عناصر مذکور توضیح نماید و شکوک وارده را در زمینه مرفوع سازد. در غیر آن هرگاه خدا نا خواسته چنین سازش سیاسى با جناحهای کمونیستى صورت بگیرد یقیناً قدسیت جهاد دمه خواهد دید. اعتبارات منافی وحدت ملی افغان -

نستان و تحریک فتنه های قومى، زبانى و مذهبی در افغانستان دسیسه ساخته و با فتنه دشمنان افغانستان است. (سوم) از آنجا که اصل سوال قیل از واقعات دردناک روزهای اوایل ماه شور در کابل طرح شده است، فکر میکنم یک قسمت از جوابها در واقعیتهاى جدیدى که در داخل افغانستان رخ داده است نهفته خواهد بود (چهارم) درین آوانیکه صیغه ملی قضیه افغانستان اهمیت بیشتر یافته است و کم کم افغانها مشکلاتشان در داخل افغانستان با هم جمع میشوند از امکان بدور نخواهد بود، اگر تفاق یا گرد هم آیی افغانى با در نظر داشت واقعیتهاى افغانى به عمل آید و راه حل عاجل و آجل از آن طریق جستجو گردد، هرگاه خود افغانها، امکانات ایجاد چنین تفاق همودا پیر نمودن کدام جرگه افغانى را در تحت شرایط کنونى در خود نبینند، استفاده از مؤسسه ملل متحد ضرورى است و از آن طریق ممکن است چنین مأمول برآورده شود.

جوابهای محمد عزیز نعیم: (اول)

انجا رژیم کمونیستى در افغانستان باید برای هرافغان مایه خوشوقتى و باعث مباحثات باشد... اما دریغ که شب رفت و سحر نشد، شب آمد و آبستن حوادث در چند هفته اخیر که با شورش رشید دوستم دست نشانده سابق شوروی در افغانستان توأم بود و دنباله آن با کودتای کارملى ها و استعفاى نجیب آنچنان سرعت گرفت که نه تنها قدرت را از دست رژیم کابل ربود، بلکه شیرازه وحدت ملی را نیز در حال گسستن قرار داد. اگر این احوال دوام نماید و ناجى ای برای نجات وطن برنخیزد و مصلحی زود ظهور نکند، نه تنها افغانستان عزیز ما به سوی تجزیه میگراید، بلکه افغانستان در یک عصر تاریک ملوک الطوائفى، توأم با جنگ دوامدار داخلی قرار خواهد داشت. (دوم) ائتلاف یا دشده

اگر حقیقت داشته باشد با این قانون منطق که اجتماع نقیضین محال است و نفاذ پیدا میکند، چطور میشود که احمد شاه مسعود این قومانده بزرگ جهاد، این "سیرینجشر"، این ملزمان را سخاوت عقیده و در نظرهای این مجاهد خدا - برست و وطن دوست، با جنرال دوستم این تربیت یافته، زربم دست نشاندۀ کمونیستی، که چنانچه در برابر مردم افغانستان اظهار من السمن است از یکطرف و با هواخواهان بیرک کارمیل که در تاریخ ما به شجاع روی مشهور شده است، از طرف دیگر اثنائات نماند؟ مبادا که جهاد مردم افغانستان آنچنانکه صحنه بین العلی را دیگرگون ساخت، قوانین منطق را نیز واژگون کرده باشد؟ بعقیده بنده همچو اثنائات بدون سهمگیری همه اقوام و نژادهای افغانستان به نتیجه نمیرسد... این نکته نیز قابل توجه است که دوستمنشایدیه حیات از یک محکوم بود، از یکجا هم برادران عزیز ما میبایستند و برخی از نفوس افغانستان را تشکیل داده اند؛ گردوستم از یک است و با نجیب بستون، هر دو مرتکب جنایات بزرگ برای افغانستان گردیده اند... (سوم) طرح ملل متحد در شرایط یک سال قبل یک طرح قابل قبول برای اکثریت عناصر معاندانه (جوانب درگیر) افغانستان بود، ولی طرز العمل پیدا کرده کردن این طرح با استیفاءاتی مواجده گشت که در روشنی دیگر گونیهایی اخیر نتوانست کاملاً باشد. اینهم مشکل است که فرق بین شورای ۲۴ نفری مجاهدین، زاده ملاقات هفت ساعت، صدراعظم پاکستان با کدر رهبری شناخته شده، مقابله و مستدر پساً و با حکومت محصول حاجی کمپ را اولیبتی را بر سر آمد. (چهارم) ... به عقیده بنده سورس رسید دوستم، اثنائات با قومانده مسعود، کودنای کارملیها بر علیه نجیب و عکس العمل کلبدین حکمتیار از طریق اثنائات با ما جمعیتان خلقی، جدا از یکدیگر

و تمامه دفی نبود همه اینها حرکات حساب شده است به همکاران دوهمسایه افغانستان و شاید بعضی منافع منطقی و جهانی بخاطر محای طرح ملل متحد، برهم زدن استقرار و یکپارچگی ملی ما که عمداً برافشاده است، اما باز هم باید در برابر این حوادث بی تفاوت نشست؟ و منتظر انکشاف اوضاع بود؟ آنچنانکه قبلاً به عرض رسانده بودم که اوضاع خود بخود به سود منافع ملی ما در تحت این شرایط انکشاف نمیکند؛ انتظار مردم از تبار رهبری ملی و سرتاسری تا حال بی شعرا نمانده، آنگاه نیکو به افغانستان عقیده و به حالت تاریخی اش باور دارند بخصوص قشر تعلیم یافته و منور - بن، با زهم گرزف از طریق بحثهای فیلسوفانه بیندازند که افغانستان را نجات میدهند، اشتباه میکنند؛ اکنون وقت کار، عمل، فداکاری و از خود گذری است؛ هنوز هم شاید وقت داشته باشیم که با بیل، سرچشمه ها را بگیریم...
امان الله منصورى سابق وزیر داخله و عبدالحمید میا رزینزه جواب سوالات فوق پخته و افغانها را دعوت کرده اند تا متوجه تعامیت ارضی، حاکمیت ملی، وحدت و یگانگی کشور و آزادی و آرامی ملت باشند.

پيام:

✦ ظاهراً شاه سابق طی پیامی بنا بر تاریخ ۶ ثور اظهار داشت: ملت ملزمان و مجاهدان افغانستان لحظات دشواری را توأم با آرزوی رسیدن به اهداف جهاد تاریخی خود، و با خوف خدا نخواسته از بین رفتن افتخارات جهاد و فروپاشی شیرازه، وحدت ملی افغانستان بزمیرد، امکانات رویا رویی میان گروههای رقیب مربوط به تنظیمهای مجاهدین و تلاش عجولانه برای گرفتن قدرت سیاسی بهر وسیله، ممکن و طرح اعتبارات منافی مصالح غایب کشور نه تنها به حیثیت ملی افغانستان، وحدت جهاد بزرگ مردم ما نصدمه میرساند،

بلکه عاده صلح و امنیت و برگزاری نظام اسلامی مطابق به آرزوی ملت افغانستان را به تعویق می اندازد. موفقیت جهاد افغانستان در برابر تاج و زخارجی به کافه ملت افغانستان تعلق میگیرد و تضمین مورد آینده سیاسی افغانستان نیز حق و مسوولیت همه مردم افغانستان است. هرافغان و مخصوصاً آن فرزندان افغانستان که سلاح در دست دارند و ملت ملی و ایمانی خواهند داشت تا وحدت ملی و تعامیت ارضی کشور خود را بالاتر از هر اعتبار خاص دیگر قرار دهند و در ایجاب زمینه، اظهار را راده مردم افغانستان بدون هر نوع مداخله و فشار خارجی به ارتباط حل قضیه افغانستان نقش مؤثر را ایفا نمایند.

وی در بیگام ۹ ثور خود اظهار داشت: ... وظیفه ایمانی ملی هرافغان در هر جا بیکجا شد و بهر تنظیم و منطقه ای که تعلق بگیرد و با لحاظ وظیفه شورای مؤقت تنظیمهای مجاهدین، قوماندانهای شجاع جهادی، رو و مشاوران اقوام و مناطق، علمای محترم اسلامی، و شخصیتهای علمی و سیاسی افغانی است که همه با هم از طریق تفاهم،

تعاون و برادری و بمنظور عاده صلح و آرامش در افغانستان واحد، آزاد و سربلند روی چنان طرحی بموافق برسد

که به اساس آن هموطنان عزیز ما بدون تبعیض و امتیاز و بصورت آزادانه از حق خود را دیدن شان که حق طبیعی هراستان آزاد است استفاده نمایند و رعایت و نظام سیاسی کشورشان را موافق به اهداف تاریخی شان و مطابق به اساسات دین مبین اسلام با رعایت تعامیت ارضی و وحدت ملی افغانستان انتخاب و تنظیم نمایند.

د افغانستان د ملي اسلامي جوماتونو لپاره

مجله

سر مقاله :

"جها د درآستانه، پیروزی"

ما متیقن هستم که اگر امروز با ندیا فردا نجیب از قدرت کنار خواهد رفت و قدرت کشور بدست کسی خواهد افتید که از طرف اکثریت ملت ما قابل قبول باشد، که در آن صورت وظایف، و جایب و مسولیتها ی ما چند برابر خواهد شد پس با بدیش از بیش متوجه این نکته باشیم...

مقالات :

"حکومت اسلامی فردای افغان - نستان و مسایل دیموکراسی امروز" بقلم عبدالملک جوهر مدیقی است که بحث آن بر تشکیل شوری در حکومت است و اصل انتخابات را یک اصل سرعی میداند.

مجله

سر مقاله :

"سال نو، فصلی از پیروزیها" : سر مقاله بر پیروزیها ی پی در پی مجاهدین روسنی انداخته و سال نو

رافصلی از پیروزیها دانسته است . خبرها و مطالب خبری :

* شهرمزار شریف در کنترل مجاهدین قرار گرفته است ، مراسم عنعنوی نوروز از طرف مجاهدین برگزار گردید . ملیشه های تحت فرماندهی رشید دوستم و سید جعفر نادر همبستگی شانرا با مجاهدین اعلان نموده اند ، مجاهدین برای قوای دولتی و ملیشه ها اولتی - ما تو ما در کردند که اگر مجاهدین تسلیم نشوند منتظر حملات شدید مجاهدین باشند .

* رهبران جهادی بیروز اول حمل در دفتر جمعیت اسلامی واقع در چمکنی جلسه ای را تشکیل دادند ، درین جلسه انجنیر حکمتیا رهبر حزب اسلامی ، استاد دریا نی رهبر جمعیت اسلامی ، استاد سیاف رهبر اتحاد اسلامی ، مولوی خالص رهبر حزب اسلامی ، مولوی محمدی امیر حرکت انقلاب اسلامی ، مجددی ، رهبر جبهه ملی نجات ، گیلانی ، رهبر محاذ ملی اسلامی ، مولوی منصور ، مولوی محمد میر و آقای جاوید سخنگوی ائتلاف اشتراک و ورزیده بودند . رهبران جهادی در پی انکشافات سیاسی و پیروزیهای مجاهدین در سمت شمال کشور و اعلان استعفا ی نجیب رئیس رژیم کابل با هم به گفتگو و تبادل نظر پرداختند .

۲۴

سر مقاله :

"حل مسئله، افغانستان در راستای توطیه های استکباری" :

سر مقاله اقدامات ملل متحد را مورد انتقاد قرار داده و نتیجه میگیرد : بهر صورت سازمان ملل متحد خواهد کوشید تا با درک اوضاع و شرایط در افغانستان، گامهای محتاطانه و حساب شده ای را برای تطبیق برنامه های خود بردارد . اما هیچیک از این اقدامات بدون احترام گذاشتن به خواست و اراده، مردم مسلمان افغانستان عملی نخواهد بود و ملت مسلمان افغان

نستان که در طول چارده سال جهاد با پذیرایی قربانی بزرگ ، امپراتوری خون آنا م روسیه را بنا بودی کشانید ، یقین کامل دارد که از موانع و توطیه های دشمنان اسلام پیروزیدر خواهد آمد ، و آینده آن مجاهدین است . خبرها و مطالب خبری :

* مجاهدین بتاريخ ۲۴ حمل طی جلسه ای روی فهرست اعضای اداره موقت بحث و مذاکره نمودند ، درین جلسه تمامی رهبران جهادی به استثنای استاد سیاف و مولوی خالص که به نما

بندگی آنها انجنیر احمد شاه و مولوی نجم الدین حضور داشتند ، روی فهرست نهایی اداره عبوری مناقشه نمودند .

* حکمتیا ربتا ریخ ۲۳ حمل طی کنفرانس مطبوعاتی اظهار داشت : ما از حوادث سمت شمال کشور حمایت میکنیم و از چنین انکشافاتی در هر جای دیگری از کشور کاملاً پشتیبانی نمی نمایم . وی گفت : ما نه تنها به یک راه حل سیاسی در مسئله افغانستان مانعی ایجاد نمیکنیم ، بلکه از آن حمایت نیز مینماییم . ما خواهان حل سیاسی و مسالمت آمیزی هستیم که انتقال قدرت را در مدت کوتاهی از حکومت نجیب تضمین نماید و این اداره از شخص متفق علیه تشکیل شود و اعضای آن برای تمام مجاهدین قابل قبول باشد .

ندای حق

ارگان نشر حرکت انقلاب اسلامی افغانستان

حوت

۲۷

سر مقاله :

سر مقاله "روزهای فراموش ناشدنی در تاریخ جهادی ما" عنوان دارد که در آن قهرمانان و حماسه های روز سوم

هرات در پیا می خود گفته است: فتح شهرباستانی هرات، شهرخون وشهادت وشهرماجهدپرور را به همه هموطنان عزیز خود خصوصاً سنگرداران عزیزکشور از صمیم قلب تبریک وتهنیت عرض داشته و بروح پاک شهدای گلگون کفن این خطه و سایر نقاط وطن عزیز تحاف دعا مینمایم.

* محمداسماعیل امیر عمومی حوزه جنوب غرب کشور طی پیامی عنوانی احمدساده مسعود فتوحات اخیر شمال و مرکز راهوی وهمسنگرانش تبریک گفته، با آرزو شده است: ما یقین کامل داریم که کلید فتح قلب افغانستان، کابل عزیز در دست تواتعندماجهدین فی سبیل الله قرار داشته و انشاءالله بزودی درفش فتح و پیروزی طوریکه در هرات باستان و دیگر ولایات پیروز، به اهتزاز در آمدن و مدبران کابل در حال انتظاری نیز برافراشته گردد.

* محمداسماعیل طی پیامی عنوانی دکتر فضل الله مجددی فتح ولایت لوگر را بهوی وهمرزمانش تبریک گفته است.

* محمداسماعیل طی پیامی فتح ولایت غزنی را به خلیل الله هوتک امیر ولایتی ولایت غزنه تبریک گفته است.

* محمداسماعیل طی پیامی فتح ولایت کندهارا به ملانقیب الله آخندزاده تبریک گفته است.

* مجاهدین ولایت هرات تحت فرماندهی محمداسماعیل خان بتار - یخ ۲۹ حمل از ساعت ۱۷ الی دونیم شب موفق شدند طی پلان طرح شده قبلی عملیات متحدهانه، دوامدار و منظم خویش شهر هرات و تمام نقاط مهم و استراتژیک آنرا بتصرف خود در آورند و ساعت ۱۱ همان روز بود که وی به نمایندگی از مجاهدین پیروز پیا متبریکه ای به مردم شهیدپرور هرات و دستانیرالزاده را به مسوولین نظامی و ملکی شهر از طریق رادیو و

های وحدت را با هم بدیم": سر مقاله فتوحات مجاهدین را بر سر کرده و مینویسد: اکنون بر مسوولین جهاد دلازمان است که با در نظر داشت اصل فوق درین روزهای مبارک عید، دستهای وحدت و اتحاد را بهم بدهند و مشترکاً چنان طرحی جامع را تقدیم نمایند که برای تمام قوتهای جهادی قابل قبول باشد. وعید این مهاجر - بین سرگردان وقتی خواهد بود که زیر لوای بیرق اسلامی در وطن خویش به زندگی شرافتمندانه خویش دوا دهند.

خبرها و مطالب خبری:
* پیش رئیس جمهور امریکا برای طرح در افغانستان از طرح ملل متحد استقبال کرد.

* سیوان از بروکرا مصلح خود بسیار مطمئن است. در حالیکه بعضی از رهبران جهادی با طرح وی مخالفت دارند.

شور

پیا میها:
استادزبانی در پیا متبریکه خود عنوانی محمداسماعیل امیر عمومی حوزه جنوب غرب در رابطه با فتح هرات متذکر شده است: فتح شهرباستانی هرات وسنگرهای مستحکم آنرا که به دست توانای شما حماسه آفرینان سقوط کرده شما همه فرماندهان وسنگردان - ران عزیز ملت قهرمان افغان تبریک میگویم.

* سید نور الله عماد منشی جمعیت اسلامی افغانستان به مناسبت فتح

حوت ۱۳۵۷ در کابل و ۲۴ حوت ۱۳۵۷ های وحدت را با هم بدیم": در هرات به بررسی گرفته شده است. مصاحبه:

مولوی منصور امیر حرکت انقلاب اسلامی افغانستان که در جلسه قو - مانند نمان در نهران سرکب و رزیده بودیدین ارتباط گفت: درین مرحله خاص انقلاب اسلامی، ایس ضرورت احساس میشود که قوماندانها به بتکار و فکر مستقل خود کوشش نمایند که جلساتی در برکنند و اصلاحات اساسی را به وجود آورند و آن مسکلاتی که در جبهات و مناطق دارند و همچنین به ارتباط مسائل منطقه و سمت باست با هم منبذند و آنرا حل نمایند. در کنگران قومانندان که در نهران دارند رسیده بود همه، بان بر این تأکید داشتند که با نداشتنها همیشه استقلال خود را حفظ کنند و در هر کنگران صیغه افغانی داشته باشند.

وی گفت: در آنجا ما به آنها توصیه کردیم که ما مینوا نم در مالک دوست چون جمهوری اسلامی ایران و یا کسان کنگرانها را در برکنیم ما کنگرانها با بد از طرف افغانها اداره و در بر کرد و ناکید آن سبب برای انقلاب اسلامی افغانها باشد. بسه چنین کنگرانها ما باید قوماندها توجه جدی نمایند و از پس کنگران شایع مثبت بدست آورند.

مطالب دیگران سما ره: "قهرمانهای مبارزین مسلمان کابل روز سوم حوت" بقلم میر عزیز - الدین.

"بنها علماء هستند که در روشنی علم و دانستن خود مسکلات موجوده را حل میکنند" بقلم قیومی که در آن مسوول بنهای علماء دین را بررسی میکند.

عمل

سر مقاله: ۲۲ "پیا بید که در خوشی عیدها دست

پلويزيون هرات ما درنمود .
 * بتاريخ ۳۰ حمل مجاهدین سلحشور ولایت با دعوی موفق شدند و ارد سپه با دغیسی گردیده و در یک حمله برق آسا کلنه تاسیسات نظامی و تمام مراکز رژیم را به تصرف خود درآوردند .
 * در این معرکه در حدود ۱۴۰ عکس از شهدای معروف هرات در طول ۱۴ سال و عکسهای قوماندانان برجسته آن به چاپ رسیده است .

نور ۲۷

اقسار جهادی را وظیفه خود سازد، چرا که اگر بعد از جهاد فی سبیل اللّٰه دویا ره ظلم و استبداد حکومت کند و حکمروایی ما ننندیزید و دیگران بیدیه یقین بداند که مجاهدین فی سبیل اللّٰه مبتلا به حضرت امام حسین در مقابل استبداد آن، جهاد وقتیا مخواهند کرد و پرده زباطن آنان خواهند برداشت، چرا که یکی از اهداف نزول قرآن و نبی الهی ایجاد عدالت و قسط بوده است .

وفا عمل ۱

راپور:

داکتور پشتونیا ربه ارتباط شیوع و گسترش اعتیاد هیرویین در بین مهاجرین طی مصالحه ای اظهار داشت: از بررسی مختصر، ما این نتیجه را میگیریم که اشخاص هر طبقه جامعه، معنا دبه هیرویین گردیده اند و این به اساس سرویی ایست که بر مینای عمر و زندگی در افغانستان صورت گرفته است. گروهی که تعداد آن به ۶۴ نفر میرسد و معنا دبه هیرویین شده بودند از نظر عمر در سنین ۱۰ سالگی تا ۴۵ سالگی قرار داشتند، بیشتر بین تعداد از سن ۱۵ تا سن ۲۵ است که معنا دبه هیرویین میباشند که (۳۳ فیصم) را تشکیل میدهند. درین تعداد مجاهد، خیاط، سرگروپ، معلم، درپور، قصاب، نجار و اشخاص عام موجود است. وی گفت که اولین جوان افغانی که معنا دبه مواد زهری هیرویین گردید در سال ۱۹۸۱ دیده شد و قبل ازین، این نشانه

بسی تجربه کرده اند و نتیجه هم گرفتند، پس امروز بر سر لکر خدا و آنا نیکه میخواستند سر با زخدا و ندیا شدند و جنب است تا برای حراست از امت واحده با تمام قوا متحد گردند و بحیل اللّٰه جنگ اندازند .

سر مقاله:

مردم وقتی که در آستانه پیروزی قرار گرفتند، پیروزی که آزادی اولین و آخرین احاد ملت های اسلامی و مردم مسلمان افغانستان بود... مردم با فیرومی ها و تکبیر و خوشحالی این نوید را بقال نیک گرفتند اما روز بعد که خبر درگیری دو ستون جهادی یگوش رسید، این خوشی فوراً به یک تراژدی ملی تبدیل گشت. ملت یکبار ره و برق - آنا، تکان خورده و به آئنده، خوشی اندیشید. خصوصاً کسانی که شا هد جنگ های داخلی در طول سیزده سال جهاد بودند... هم اکنون نیز این خاطره آزار دهنده، دست از دامن ملت بر نداشتند، ملت را نسبت به آئنده بیگانه تشویش انداخته است. چون گذشته آئینه آئنده است. تنظیمهای جهادی چندین بار حتی در مکّه معظمه با هم عهد و بیمانه های بسته اند که به آن تعهدات برای مدتی پای بند بودند اما دیدی نه به یاد که آن تعهدات از هم با شد... در دوران جهاد در قایت برسرتنترول دهات ویا ولسوالیها باعث جنگ می گردید اما حالا کنترل بسوبه مملکت میباشد، آیا عاقبت چه خواهد شد؟

مطالب دیگر این شماره:

حکومت عبوری موافقت وادایمی آئنده با بد از حکومت عبوری گذشته عبرت بگیرد، کاری نکند که پنج پنجه را یکدم به دهان فرورد، حقوق دیگران، عدالت اجتماعی و احترام به جمیع

نور عمل ۸

سر مقاله:

"نوالعلم وما یظرون"
 قلمها بحرکت آید و رنه ملت در آس فتنه، بزرگ داخلی خواهد سوخت. اجانب از هر دریا هزاران تیرک وارد شده اند مسئله، تسلیز ما را گسترش بدهند. تسلیز یک بلا است که همه براهها و رنجها در آن گره خورده است... بر همه مردم و اقوام لازم است که حقوق یکدیگر را غضب نکنند... این درست است که محبت حکومت، زیاد سیرین است.

مطالب دیگر این شماره:

اجانب ازینکه بنوا نند مجاهدین را از هم فروپا سد و منفرق گردانند و قدرت اسلام را در منطقه تضعیف نمایند از راه تیرا دیرسی و آرزنده، قومی را بر علیه قوم دیگر تحریک و آماده جنگ میسازند. مثال نزدیک، همین کمونستها هستند که مسئله، بستون و تاجک را جرقه زده اند، ناآشنی عظیم برپا کنند و تمام می شمرا ت جهاد مقدس را بسوزانند. طوری که میدانند انگریزها عین کار را هستند، نود سال

را کسی سمینا خت . وی گفت : اگر افغانها بطور موثر متوجه وای این زهر نگرند ضررا بن جنگ بیسترا ضرر جنگ یا روسها خواهد بود .

خبرها و مطالب خبری :

* بهاساس خبری، بی، سی، نجیب رئیس رژیم کابل در افغانستان در وقت تشکیل حکومت عبوری از قدرت کناره خواهد گرفت .

* شورای نظار در صفحات شمال کور، با ملسمه های مخالف رژیم ارساط قایم کرده است .

شور ۱۴

راپور :

سمینا سه روز ه، از اول تا سوم سورجحت عنوان "تأثیرات مع اخرا بحا دوروی بر آسیای مرکزی و منطقه " از طرف اتحادیه نویسندگان افغانستان آزاد، درجای مختلف بهریا وردرینج جلسه دا برگردید . درین سمینا ۶ تن از مالک مختلف آسیای منانه، پنج پنج تن از ایران، با کسان و ترکیه، یک خانامریکایی، که متخصین منطقه، سانگ کانگ چین است و دوس از افغانان مقیم امریکا و آلمان شرکت کردند . همچنین درین سمینا در حدود ۵۰ تن از افغانان مقیم بیساور، نویسندگان، قوماندانان جهادی، سیاستمداران و زورنالیسان داخلی و خارجی حصه داشتند . درینج جلسه سمینا از طرف منضمین دعوت شده، بر روابط سیاسی، اقتصاد، کلتور، ری و تجاری کشورهای منطقه مقلاتی ارایه گردید .

در سفالات فرانت شده، بر تاسیس وانکشاف روابط کلتوری بین کشورهای منطقه تأکید عمل آمد و همکاری منقابل بین ملت های مسلمان این کسورها لازمی دانسته شد . همچنین

مقالات، روابط اقتصادی را برای بسرفرت روابط اقتصادی ممالک منطقه مفید و ضروری دانست و همچنین در مقام لات سمینا بر روابط ارتباط جمعی، ارتباطات اجتماعی و سیاسی یجنهایی مفید و همه جانبه صورت گرفت .

* پیرسید احمد گیلانی رهبر محاذ ملی اسلامی بتاريخ ۷ ثور طی کنفرانس مطبوعاتی اظهار داشت : جای بسا خوشی است که اکنون در افغانستان مستقل و آزادیه عوض نظام کمونسیتی نظام اسلامی نصب ملت مسلمان و مجاهدا گردید . . . مناسفانه که خبرهای جنگهای شدید به قوما شده حکمتی رهبر حزب اسلامی نیز بگوش میرسد . . . لذا حکومت آینده اسلامی - ای که به صدرا عظمی حکمتی ر بوجود آید من با آن مخالفم و در چنین حکومتی حصه نخواهم گرفت ، اما با تعهدات دیگر شورای مؤقتی موافق هستم .

جوزا ۳

سرمقاله :

"کتابها را مسوزانید، تاریخها را مسوزانید" :

برای این خبر که شورای جهادی در کابل فیصله کرده کتابهای کمونسیتی را بسوزانید تمبر شده و استدلال گردیده که سوختن این کتابها بخاطری لازم نیست که اینها اسناد اببدال ابیدالوژی یوسیده، کمونسیتی است که با بدتسلای آینه شده آنرا مطالعه کنند و از اببدال فکری و جنابات آن آگاه گردند . این کتابها اسناد زنده، کمونسیتها است و آنها نیز اکنون تلاش خواهند کرد که بین اسناد و وطن فروشی آنان با بیدار زمین برود، اما ما با بدانرا، از بسن شریم و بخت شواهد عینی و اسناد آنرا برای تحقیقات آینده نگهداریم . . . و

در اخیر مینویسد : کتابها تاریخها است و این تاریخها با بد حفظ و نگهداری شوند، قضاوت های آینه همه و همه متکی به همین کتابها و سندها خواهد بود . بگذارید که مردم ما همه چیز را آزادانه مطالعه کنند و بر آن قضاوت نمایند .

خبرها و مطالب خبری :

* بهاساس خبرهای نشر شده، گفته میشود که کتابخانه عامه کابل در درگیریهای اخیر مورد دستبرد قرار گرفته است . بهاساس راپور روزنامه جنگ یک گروه، کتابهای قیمتی این کتابخانه را بیفارت بردند و میخواهند که بکشتند، اما این گروه درین تلاش خود کامیاب نشدند .

۲۱

مصاحبه :

محمد حکیم آریویی سابق جنرال قونسل افغانی در پاکستان که اخیراً به همراهی پیرسید احمد گیلانی سفری به کابل، زابل و کندهار داشت، طی مصاحبه ای با نامتگار "وفا" اظهار داشت : راه حل تشتت موجوده در افغانستان تنها و تنها تحکیم حکومت وحدت ملی در آن است و حکومتی که تنها از تنظیمها تشکیل شده باشد از پشتیبانی ملت مجاهد افغانستان بی بهره خواهد بود و نخواهد توانست که اداره خود را در ولایات مختلف افغانستان تشکیل نماید . وی گفت : در شرایط موجوده حکومت وحدت ملی با کمک فعال ملل متحدتها از راه تدوین لویه جرگه یک در آن نمایندگان تمام اقشار جامعه افغانی سهم داشته باشند، میسر است .

مقالات :

"شراهه بلنداست، کابل میسوزد" بقلم: م. مسافر . کهدر آن مینویسد : آتشها فروخته است، کابل میسوزد، کشور میسوزد، تمام لحظات خوشی آزادی کابل افغانستان

به غم تبدیل گردید. سرازه های بی - انفاقی و تشنج به گونه گوشه، کشور راه یافته است... درین لحظات حساس تاریخی با بست دردمندان کشور، اسخا ص و طندوست و با ایمان با هم متحد گردند و در افغانستان برای وحدت ملی، آزادی، دفاع از حقوق انسانی مردم و برای آبادی و امنیت کشور گام بردارند. درین لحظات با یدیبس از همه برای وحدت افغانستان، قطع دستهای بیگانه، بوجود آمدن قیادت واحد مرکزی، جلوگیری از براگندگی موجوده بین مرکز و ولایات تلاش صورت گیرد.

بسم الله الرحمن الرحيم

هدف حمل ۲۳

سرمقاله:

"تا هنوز هم فرصت هست":

سرمقاله فرصت های از دست رفته در راه اتحاد و وحدت را با تأسف با آوری کرده و در نتیجه مینویسد: تا هنوز هم فرصت هست، اگر خدا ناکوخواسته در نتیجه پیروزی انقلاب اسلامی سرافغانان یک حکومت و نظام غیر اسلامی مسلط گردید در آنوقت در مقابل تشکیل حکومت اسلامی مواضع و مشکلات چندبرابر خواهد شد. پس باید در کشور بخاطر هدف ستبرگ (تشکیل حکومت اسلامی) قربانی بزرگ بدهیم، از امتیازات دنیوی خود بگذریم و از راه اتحاد صفوف مجاهدین بیاری خداوند سبب دشمنان را خنثی نمائیم.

خبرها و مطالب خیری:

* قوماندانان و بزرگانیکه خوا-

هان حکومت اسلامی در افغانستان هستند از طرف تروریستهای نامعلوم با خطر مرگ مواجه اند. اولین واقعه این سلسله تا ریخ ۱۳ حمل در کمپ جلوزی با قتل استاد احمدزی صورت گرفت. تا ریخ ۱۵ حمل قوماندان امیر صادق با دوتن از محافظینش در فقیرآباد بقتل رسید. همچنین جسد یک قوماندان در کمپ جلوزی نزدیک نهرورسک بدست آمده که قاتلین آن معلوم نیستند، اینها همه با پلان ملل متحد و تجزیه افغانستان سخت مخالف بودند و به هر قیمت خواهان دوام جهاد بودند.

از جانب دیگر بعضی اشخاص، یکی از کارکنان دارالانشاء حزب اسلامی حکمتیار را که ملنگ نام داشت با برادر و یک طفل شش ساله اش به قتل رسانیدند. همچنین بر دو قوماندان دیگر نیز در این اواخر حملات ناکامی صورت گرفته است. بداساس تبصره منابع رسمی مجاهدین، این وقایع از طرف بعضی قوتهای بلید بخاطر حصول اهداف شومشان صورت میگیرد.

طنز:

"حکومت ابلق":

میرزا یوبانی آیا گفته میتانی که بین حکومت اسلامی و حکومت ابلق چه فرق است؟ بلی حکومت اسلامی حکومتی را میگویند که از طریق انتخابات و بیعت بوجود آمده باشد. رئیس دولت و با حکومت خادم مردم باشد، نه آنکه با داری نماید و بر بندگان خدا تا زبفرودش. اما حکومت ابلق عبارت از حکومتی است که در آن کافر و مسلمان گردهم بنشینند و فرمان امضا نمایند و چون گرگ و میش همدیگر را با چشم و پرو بخورند و منتظر مشت و لگد بر همدیگر باشند.

میرزا یوبانی حکومت ابلق چگونه و به روی چه علت بوجود آمده میتواند؟ این حکومت وقتی بوجود می آید که برادران چند که هریک آرزو و مندجوکی و مقام اندر خفا و زیر لجاجت یا دشمنان دست دهند و با لایخیر چون لجاجت برداشته شود همه دستها بر ملا گردیده و رسوای خاص و عام گردند و همه مردم بدانند که ادعا چیزی بوده است و مدعا چیزی...

جوزا ۴

مقالات:

"کسی که سر نه هد ملت را نگهداشته نمیتواند": این یک حقیقت پذیرفته شده است تا وقتیکه فتنه و فساد از زمین نرود، صلاح و آرامش بوجود نمی آید، تا وقتی که بدی از زمین نرود، خوبی جایبندارد. ما ۱۴ سال بخاطر بی جهاد مسلحانه دوام دادیم که یکی پی دیگر این اهداف را بدست آریم که ریشه های فتنه و فساد و کفر و لجاجت را برکنیم و یکسره آنرا نابود سازیم، حاکمیت کفر را از زمین ببریم و نظام الحادی را

ثور ۲۳

سرمقاله:

"وظیفه ما در قبایل حکومت اسلامی افغانستان":

سرمقاله بر تشکیل حکومت اسلامی در افغانستان سیاسی خداوند را به جا آورده، چنین خواسته است: برادران و خواهران! دست بدست همدیگر بگذارید، از حکومت اسلامی خودپشتی بانی نمائید، برای آبادی و وطن و برانته خود کمر همت ببندید و هرگونه اختلاف را کنار بگذارید و بطوریکه خداوند متعال فرموده است برادران همدیگر باشید.

که زندگی، دعوت و آزادی مردم در آن، جا ندارد، از با بنیادنا زبم و آنرا در حضره سقوط مدفون سازیم... کسی که سر ندی ملت را نگهدارنده نمیتواند، انسانان عیان غرب مسرب که به سر دادن حاضریتند ملت را نگهدارنده

نمیتوانند و چنین توقعی از آنها خواب و خیال است.
"وحدت، راه استحکام و دوا محکوم - ملت اسلامی است":
برادران! کشور ویران شده و خرابه‌ها ز ما آبادی میخواهد، سیرکردن

شکهای گرسنه، یتیمان و بیوشا شدن تن برهنه، آنان بدوش ما است. به سر رساندن آرمانهای شهدای راه پیروزی انقلاب اسلامی بر ذمه ما است و با لا - خره چشمهای امید مسلمانان محکوم جهان به سوی ما است.

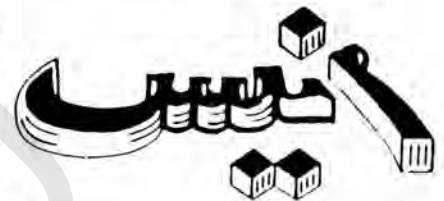

نظری به مطبوعات داخل کشور

با ددا است اداره :

با آزادی افغانستان و با فتح کابل بدست مجاهدین نشرات مرکز و ولایات نیز با دیکر طرف مجاهدین بدست نشر سیرده شد، ما تلاش کردیم که بعضی از شماره های این نشرات را نیز بدست آوریم و آنرا در مجله "افغان جهاد" تحت عنوان "نظری به نشرات داخل کشور" اضافه نماییم. عجلتاً تنها نشرات کابل و ننکرها را بدست ما رسید و سعی خواهیم کرد که در شماره های آینده، نشرات ولایات دیکر را نیز بدست آورده و در اینجا منعکس نماییم.

۲۳
شور

سر مقاله :

خجسته با آزادی :

سر مقاله آزادی را به هموطنان تبریک گفته و مسألات را وعده داده، چنین مینویسد :

دیکر آن روزها سپری شده که چند نفر محدوداً صرف کابل، برافغانستان حکومت کنند و بر مردم مان بمرده وار حکمروایی نمایند. دیکر ایستادن پذیرفته شده است که ما مردم مسلمان افغانستان حقوق مساوی دارنم و هرگونه غفلت نه تنها مخالف با روحیه جهاد اسلامیت بلکه به منافع افغانستان لطمه شدید وارد می آورد...

امروز با دیکر دوران جنگ سپری شده، جهان، همسایگان و مردم افغانستان از مجاهدین میخواهند تا به وعده های شان وفا نمایند و آن جا معده ایده آلی که وعده داده بودند، بسازند. همه چیز آماده است، دیکر بنا بدبا پیش کشیدن مسایل کوچک و شخصی این آرمان بزرگ را فراموش نمود و انقلابی

را که یقیناً در سرنوشت جهان تأثیر بسزایی داشته و دارد، بیک حرکت کوچک و بی محتوی خلاصه نمود و رهبران جهاد را مصروف موضوعات بی ارزش و نعره های شیطانی قوم پرستی و زبان پرستی گردانید. مردم افغانستان جهاد خود را به خاطر اسلام آغاز نمودند، آنرا ادامه دادند و اکنون که افغانستان آزاد گردیده و انقلاب به پیروزی رسیده با بدبرای تشکیل حکومت اسلامی در افغانستان به پیش رفت و اینست جهاد اکبر.

۲۷

سر مقاله :

"کشور به تشکیلات دولتی و

اداری ضرورت شدید دارد" :

در تاریخ افغانستان برای بار اول حکومتی تشکیل گردید که برخلاف اراده های دیگران انعکاس مستقیم اراده ملت ما است، از همینجا است که مردم زاین حکومت به نسبت حکومت های دیکر توقعات بیشتری دارند، از طرف دیکر دشمنان جهاد ما نیز که بسیار آبدیده هستند، میخواهند که مسیر منطقی این جهاد، یعنی حکومت اسلامی افغانستان را با حالات غیر قابل تحمل و تلخ مواجه سازند و باز برای جهان نیان آنرا بحیث یک تجربه تلخ معرفی نمایند تا بسطح جهانی راه نهضت های اسلامی را سد گردانند. اگر خدا نا خواسته با داشتن احساس کامل مسوولیت و با به دست آوردن

استحاد و برابری، امروز در کارتشکیل مضبوط اقتصاد و اداری دولت به پیش رفته نتوانیم، پس بزرگترین آرمان جهاد اسلامی ما نیز برآورده نخواهد شد.

۳۰

سر مقاله :

"تنظیم موریکی از وظایف

مهم ما" :

... اکنون که انقلاب اسلامی به اثر رسالت و مقادیر متبسی نظیر ملت مجاهد و ثابت قدم افغانستان به پیروزی رسید بر هر فرد ما لازم است تا بر زندگی و اداره، پراکنده، جا معه، خویش خا تمه ببخشیم و با ترس از بازخواست خدا و شدودرک مسوولیت، کارها را تنظیم نماییم و با یک روحیه عالی همبستگی و همیاری، آستینها را بزرده بر بدبختیهای اقتصادی و اجتماعی و پراکندگی اداری چیره گردیم و فضای نظم، آرامش و امنیت عام و ناموزمین کار و فعالیت را برای فرد مستعد جا معه، خویش مهیا گردانیم، تا ب لطف خدا و تندرکیریم از عقب ماننی بیرون آمده در جمله کشور های راقیه و سر بلند قرار بگیریم.

مقالات :

"مسوولیت مشترک دولت و ملت در بر طرفی مشکلات اقتصاد" بقلم محمدا مین محمدزی که در یک قسمت آن مینویسد : "فعال ساختن دوباره، چرخ اقتصاد دوبران شده، کشور و بکار

انداختن آن در راه منبت، به همکاری مشترک حکومت اسلامی و تمام ملت نیاز مند است.

جوزا

سر مقاله :

... در چند روز گذشته آرا سی های خبری جهان، اطلاعاتی را به نفع سیرده اند که کنترولایات حسی با مرکز را بطه نیز نندارد چهره رسیده این که دستورها و او مرکز در آنجا ها بساده گردد. به اساس یک خبر، گفته شده که بعضی از ولایات خود سرانه با مالک همجواریه امضای قراردادها پرداخته اند، اگر خدا نا خواسته این سایعه حقیقت داشته باشد اینکار رحمت نمک نیز اساسی را بر روی زخمهای کشور خواهد داشت که زخمها را نه تنها التیام نمی بخشد، بلکه هنوز آنرا وسعت میبخشد.

آرزو مندیم که بصورت عاجل با ولایات ارتباط صورت گیرد و از راه دوباره فعال شدن روابط مرکز و ولایات تمام بازوها و ملاحظتها برای بازسازی کشور به کار انداخته شود.

مقالات :

"اسلام و زندگی اجتماعی" به قلم میرزوی

"اسلام، علم و فرهنگ" و

"اسلام و آزادی".

۶

سر مقاله :

"روابط جدید با جمهوری اسلامی پاکستان":

... زندگی مردم افغانستان و پاکستان در درازنای سده ها درین منطقه از لحاظ تاریخی، فرهنگی و کلیوری چهره، همانند داشته است. مفاخر تاریخی که ما امروز بر آن می باشیم و مردم پاکستان نیز بر آن می

باشند، احمدها، بدالی، شیرشا ه سوری، محمود غزنوی و قهرمانان دیگر کشور ما، همچنان که برای نسل جوان ما بحیثیت الگوهای افتخار و عظمت تاریخی شناخته میشوند، بهمین ترتیب این قهرمانان، قهرمانان مردم پاکستان نیز به حساب می آیند و در کتب درسی آنها در صف قهرمانان پاکستان جای دارند.

اکنون که افغانستان آزاد شده است آرزو مندیم که پاکستان و افغانستان بحیثیت دو دولت بزرگ در منطقه عرض وجودتما بند که آرمغان حیای مجدد عظمت گذشته ما را بر آورده سازد. افغانها "حسان فراموش" نباشند، افغانها مبداء نند که تا چه حد مدیون احسانهای مردم پاکستان هستند...

خبرها و مطالب خبری :

* پروفیسور صفت اللہ مجددی رئیس شورای جهادی و ممثل دولت اسلامی افغانستان، به افتخار قدردانی از خدمات افسران صفحات شمال که در کارهای انقلاب اسلامی رول ارزنده داشتند، به عده ای از آنها رشه، ترفیع دادند که قرار آتی است؛ دگر جنرال رسید دوستم به رشه، جنرال جنرالی، تورن جنرال سید حسام الدین به رشه، دگر جنرال، تورن جنرال سید جعفر نادر، به رشه، دگر جنرال، سید منصور نادر، به رشه، اعزاز دگر جنرال، برید جنرال غلام سخی فیضی به رشه، تورن جنرال، برید جنرال غفار پهلوان، به رشه، تورن جنرال، برید جنرال رسول پهلوان، به رشه، تورن جنرال، برید جنرال هلال الدین به رشه، تورن جنرال، برید جنرال عبدالمجید، به رشه، تورن جنرال، برید جنرال عبدالعومین به رشه، تورن جنرال، برید جنرال جوهر بیگ، به رشه، تورن جنرال، برید جنرال همایون به رشه، تورن جنرال،

۱۰

سر مقاله :

"ضرورت به وحدت نظر و عمل و تفاهم":

... اوراق تاریخی گواهی میدهد که افغانها در مقابل هر متجاوز یکی مست بوده اند و به دشمنان خاک خود جوا بهای دندان شکن داده اند. اختلاف نژادی، قومی، قبیله ای و حتی لسانی افغانها را از هم جدا نتوانسته است. از شمال تا جنوب و از شرق تا غرب تمام افغانها از هر قوم و قبیله که هستند، با هم برادرند. پشتونها، تاجکها، ازبکها هزاره ها، ترکمنها، بلوچها، پشه یی ها، و اقلیت های دیگر همه با هم برادروار زندگی کرده اند و در غم و شادی هم شریک بوده اند... در شرایط موجود به اتحاد نظر و عمل تمام تنظیمهای جهادی برای وحدت تمام افغانها و برای آبادی و بازسازی کشور ضرورت شدید داریم. تنها در سایه برادری اسلامی، اخوت، و وحدت ملی و تفاهم میتوانیم اهداف مقدس جهاد را تحقق دهیم و برای بازسازی کشور ویران شده، خود را هراهموار سازیم.

۱۵

سر مقاله :

"ضرورت به صلح و ثبات":

... ما یقین داریم که تطویریکه از روزهای اول پیروزی انقلاب اسلامی، زندگی اجتماعی در کشور به حالت عادی برگشته و ثبات قایم گردیده، بعد ازین نیز به لطف خداوند بزرگ و به همکاری مردم مسلمان و مندین ما، صلح و امنیت در تمام کشور حاصل استحکام خود را بیجا بدو دشمنی و جنگ سرد جای خود را به دوستی و تفاهم بگذارد، تا در فضای امن و اطمینان بتوانیم ویرانه های خود را با دسازیم و تمام نواقص زندگی خود را رفع نماییم. این آرزوی ملت ما است و این آرمان به کمک خداوند و بیکرکت وحدت

ملی، اتحاد دوبرایی برآورده خواهد شد.

۱۹

خبرها و مطالب خبری:

* بروفسور مجددی رئیس شورای جهادی و مسئول دولت اسلامی افغانستان با موفقیت در ولایت یکتا ملاقات کرد و بر امون اهدای جهاد و دولت اسلامی افغانستان در امرت - من صلح و آرامی در کشور و فرا هم آوری زمینه های بهتر زندگی توضیحات داد.

* طی اعلامیه ای شورای جهادی دولت اسلامی افغانستان، قبر موسک به طیاره حامل بروفسور مجددی، بزرگترین حرکت خاسته خوانده شد.

* جلسه شورای رهبری دولت اسلامی افغانستان در آن محرم آیت الله محسنی منسی و خنگوی شورای رهبری گفت که جواد با سفیری که در هفته گذشته منس دولت جهادی صورت گرفت از کار در رهبری این دو تنظیم سبک گرفته، بلکه از منسی - تدبیری محامدیس و افرادنا قصد مسوولیت آن ناسی شده است.

۲۸

خبرها و مطالب خبری:

* بروفسور مجددی در بیانیه خودیه مناسبت عید اضحی گفت: اجازه ندهیم که دیگر خون افغان بدست افغان ریخته شود.

* بروفسور مجددی با نامه شده خان ایالات متحده آمریکا ملاقات کرد و در مورد نیروی جهاد و وضع اقتصادی و اجتماعی بازاری کشوربای صحبت نمود.

* بهاسای فرامی جداگانه مقام ریاست دولت اسلامی افغانستان بخاطر خدمات و سربازی در راه تحکیم حکومت اسلامی و تأمین امنیت شهر کابل محرم نورن جنرال خان آقا سیرامرجان و سیریدجنرال با به جان ولد قلندر به رتبه دگر جنرالی ترفیع

نمودند.

۳۰

خبرها و مطالب خبری:

* رئیس شورای رهبری بروفسور برهان الدین ربانی، طی بیانیه ای به مناسبت عید سعید اضحی گفت: کشور ویران ما نیاز به بازاری دارم و ملت ما نمیتواند منظر غم انگیز و درد آور ویرانیه را برای همیشه تماشا کند.

* دیروز نماز جمعه با امامت بروفسور مجددی در مسجدیل خشتی ادا گردید. مجددی طی دعوتیه ای تعالی و ترقی افغانستان را خواسته و از دربار خدا و ندا استدعا نمود تا فضای صلح و تفاهم را در افغانستان بوجود آورد.

۳۱

خبرها و مطالب خبری:

* بروفسور ربانی رئیس شورای رهبری بنا به دعوت ملک فهد بن ریخ ۲۹ جوزا از عربستان سعودی شد.

* بروفسور مجددی رئیس شورای جهادی بیاریخ ۳۰ جوزا یکتا در ارغلام و قوماندانان جهادی ولایت غزنی را در قصر گلخانه به حضور پذیرفت. و بر وظایف دولت اسلامی و مسوولیت مردم در قبال آن صحبت نمود.

* سفارت فرانسه در کابل بتاریخ ۳۰ جوزا بکتاب و لوازم درسی رایه لیسه استقلال مساعدت نمود.

جوزا ۱۹

سرمقاله:

"مجاهد" من سرور است که با طی نمودن راههای پرفراز و نشیب از دنیا رهجرت به وطن برگشته و بس

مفتخر است که از نخستین روزهای جهاد تا کنون پا به پای جهادگران مو من مان از نبردهای کشر گرفته تا هرات قهرمان پرور و زام البلاد گرفته تا نبردهای ژور حضور داشته است.

"مجاهد" بخود می بالد که در طول جهاد حکایت گردیدها و مصیبتهای جانسوز مردم مستضعف افغان بوده و اوراقش به کارنامه های "بهرت" بایان "مجاهد مزین بوده است. اخبارش سراسر با از سنگرهای خون و شهادت است با از کمپهای سوزان دیار هجرت ...

اداره "مجاهد" مصمم است هما نظوم ریکه در دوران جهاد دیا ورسنگر نشینان و محرم ما دران پسرگمشده بود و توانست صدای شان را در گوشه و کنار عالم برساند، از آن بعد مددگرا بستانه ای برای صلحجویان، در این کشور جنگ زده باشد ...

خبرها و مطالب خبری:

* اولین جلسه شورای اجرایی جمعیت اسلامی افغانستان بتاریخ ۲۱ ثور در مهماخانه وزارت دفاع دولت اسلامی افغانستان، در کابل تحت ریاست استاد ربانی دا برگردید. در جلسه روی برنامه کار تنظیمی و جهادی جمعیت اسلامی افغانستان بحث و مذاکره صورت گرفت و تمامیم لازم در زمینه اتحاد شد.

* خواهر حمیده صدیقی و یک عده معلمات مدرسه ام سلمه غرض پیشبرد امور تشکیلاتی جمعیت اسلامی افغانستان در بخش خواهان مسلمان، روز ۱۴ جوزا وارد کابل شدند. ... محترمه حمیده صدیقی پس از ورود به کابل طی بیام تلویزیونی به زنان مسلمان کشور اهدای سلامی و برنامه کار جهادی شان را شرح داد و خواهان مسلمان افغانستان، مخصوصاً خواهان کابل را به رعایت حجاب اسلامی و اصل تعلیم و تربیه اسلامی فرزندان میهن متوجه ساخت.

بیام :

* استاد ربانی طی بیامی به مناسبت حلول عید سعید اضحی گفت: بنا به اجازة دادیه نامنسل و نژاد، قوم و گروه در میان مردم ما فاصله ایجاد گردد. وی گفت: خیلی ها اسفنا رودردا تکبیر است که خلاف انتظار ملت زجر کشیده ما، گروه های تحت نام و عنوان مجاهد علیه یکدیگر صرف آرایبی نمایند.

* استاد ربانی به مناسبت آغاز نسرآت جریده مجاهد در کابل طی بیامی اظهار داشت: بخش جریده وزین مجاهد را به هیئت تحریر و شورای نویسندگان مبارکباد میگویم. آغاز کار نشراتی جرابده قمنند و متعهد دوران رسانا خزجها در عهد پیروزی انقلاب شکوهمند اسلامی، بازتاب این حقیقت است که انقلاب اسلامی یک پدیده گذرا و انعکاس موسمی و موقی روزگار رنج و محنت نیست، بلکه یک حرکت رها بی بخش و زندگی ساز از قطع نابذراست که امواج بند و خروسان آن بصورت مستمر تا پایان جهاد به پیش میرود و برای لحظه ای هم توقف نمیکند. جریده مجاهد گرد پیروزتر جان اهداف والای انقلاب اسلامی و بنا نگر آرمات عالی رسانا خزجها دی بودا مروزار دیکر بسا رنا موس انقلاب وضا من پیا ده سن آرمات والای آنست.

را نور:

رویدادهای مهم و تاریخی جهاد از ۲۳ جدی ۱۳۷۰ الی ۴ جوزای ۱۳۷۱: ۲۳ جدی: جنرال مو من از اطلاعات رژیم کابل سرباز زد. ۲۳ حوت: ولسوالی خلم ولایت سمنگان بدست مجاهدین سقوط کرد. ۲۸ حوت: مزار شریف یکی از بزرگترین شهرهای افغانستان آزاد گردید. ۲۹ حوت: نجیب رئیس رژیم کابل آمادگی خویش را برای کناره رفتن از صحنه قدرت اعلام داشت. ۲۳ حمل: جاده استراتژیک

سالنگ بدست مجاهدین فتح شد.

۲۴ حمل: چاریکا مرکز ولایت پروان آزاد گردید.

۲۵ حمل: بگرام بزرگترین میدان هوایی نظامی افغانستان بدست مجاهدین شورای نظار افتاد.

۲۶ حمل: نجیب رئیس رژیم کمونیست کابل برکنار گردید.

۲۷ حمل: عبدالوکیل سابق وزیر خارجه رژیم کابل با احمدشاه مسعود در چاریکا ملاقات نمود.

۲۸ حمل: هرات بزرگترین شهر افغانستان در غرب کشور وکنندز شهر مهم در شمال افغانستان آزاد گردید.

۲۹ حمل: فیض آبا در مرکز بدخشان و میدانشهر توسط مجاهدین فتح شد.

۳۰ حمل: مجاهدین بطور کامل ولایات کندهار، لوگر، لغمان و بادغیس را فتح نمودند.

۱- ثور: قلات مرکز زابل بدست مجاهدین افتاد.

۲ ثور: بین سیوان با احمد شاه مسعود در چاریکا ملاقات نمود. و به همین تاریخ لغمان، گردیز، میمنه، به تصرف مجاهدین درآمد.

۳ ثور: جنرال رفیع سابق معاون نجیب با انجنیر حکمتیار در لوگر ملاقات نمود. و به همین تاریخ جلال آبا دفتح گردید.

۴ ثور: شورای جهادی در پشاور تشکیل گردید و کمیسیون امنیتی شهر کابل تأسیس شد.

۵ ثور: کابل پایتخت افغانستان آزاد شد.

۸- ثور: مجاهدین قدرت را در کابل تحویل گرفتند و شورای جهادی تحت ریاست پروفیسور صیغت اللہ مجددی وارد کابل شد.

۹ ثور: ضدر اعظم پاکستان به کابل سفر نمود.

۱۵ ثور: استاد ربانی، استاد سیاف، مولوی محمدی و شیخ آصف

محسنی از پشاور و وردکابل شدند. ۱۶ ثور: پیرسیدا حمدگیلانی رهبر محاذ ملی اسلامی و آقای مزاری رئیس شورای مرکزی حزب وحدت وارد کابل شدند و اولین جلسه شورای رهبری تحت ریاست استاد ربانی تدویر یافت.

۱۷ ثور: از جانب شورای رهبری خرید و فروش مشروبات الکلی و سایر مواد مخدره ممنوع قرار داده شد.

۲۲ ثور: شورای رهبری فیصله نمود که وزارت ساختمانیه موظف است تا هیئتی را برای برآورد خسارات جنگی تعیین نماید. همچنین تصویب شد که وزارت اطلاعات و کلتور تمام کتب ضد دین را از کتابخانهها جمع و در محل خاصی مهر و لاک نماید.

۲۸ ثور: میر محمود موسوی نماینده جمهوری اسلامی ایران جهت انجام یک سلسله مذاکرات با مقامات دولت اسلامی افغانستان وارد کابل گردید.

۳۱ ثور: پروفیسور مجددی رئیس شورای جهادی به ولایت بلخ سفر نمود.

۱ جوزا: استاد ربانی رئیس شورای رهبری، سفر خویش را به ولایات هرات، بلخ، جوزجان، فاریاب و بغلان آغاز نمود.

۴ جوزا: محترم حکمتیار و محترم احمد شاه مسعود مذاکره مستقیم بعمل آوردند و راجع به قطع دایمی جنگ و برگزاری انتخابات توافق نمودند.

شکرهار

ثور

سرمقاله: ۸
سرمقاله به ارتباط فتح ننگر -
ها رمینویسد: اینک شهر تاریخی

جلال آبا دبا ردیگر آغوش خویش را برای فرزندان صادق خود با زکرده است و مجاهدین روس شکن به آغوش آن فاش - تحاشه وار زده اند. تا مین امنیت و با زگستا ننگا مدرنهر جلال آباد به واسطه مجاهدین با ردیگرنا بست ساخت که مجاهدین افغان طوریکه قهرمان سنگرو نیرد بودند انسا الله که در میدان سیاست و اداره نیز پیمان نیستند و همین مراسم که ما را نسبت به آینده مطمئن میازد.

خبرها و مطالب خبری:
* رهبران شورای جهادی اسلامی ننگرها ربتاریخ ۷ ثوربا تمام رو با سا و آمرین دفاع دولتی ولایت ننگرها ر با زدید بعمل آوردند.
* حاجی عبدالقدیر رئیس شورای جهادی مجاهدین ولایت ننگرها ر، با هیئت اداره امداد ممالک اسلامی، در دفتر کارش ملاقات نمود. این اداره امداد در ولایت ننگرها ر در امور زراعت، صحت عامه، تعلیم و تربیه و سرورش اطفال یتیم، کمکهای خود را آغاز خواهد کرد.

۹

اعلامیه:
شورای جهادی ولایت ننگرها ر به همه آنانیکه در پهلوی مجاهدین تحت لوای اسلام قرار گیرند اطمینان میدهد که: (۱) اسلام را من مصلح و امنیت و حافظ سر و مال شماست، (۲) کسیکه طبق هدایات مجاهدین عمل نماید، اطمینان امنیت کامل برایش داده میشود، (۳) کسیکه از رهنما پی مجاهدین کردن کشتی کند یا جزای سنگین روبرو خواهد شد، (۴) مجاهدین برای رفع احنیاجات اولیه تمام ساکنین شهر، توجه کامل دارند، (۵) از سهریان خواهند میشود که نظم و دیسپلین را مراعات نمایند و در وقت ضرورت از مسوولین امنیت کمک نخواهند، (۶) تعمیرات دولتی، تأسیسات و وسایل عسکری سرمایه ملت مسلمان

ماست و حفظ و مراقبت آن وظیفه هرفرد ما هداست.
خبرها و مطالب خبری:
* بتاریخ ۷ ثوریک هیئت ۳۵ نفری علمای پاکستان، عربستان سعودی، و سوریه بخاطر تبریک گویی ایجا دشو - رای جهادی در ننگرها ر وارد آنولایت گردیدند.

۱۰

سر مقاله:
"با پیروزی جهاد مقدس اسلامی تمام محدودیتهای اقتصادی از بین رفت."
... در ننگرها ر با پیروزی جهاد مقدس، جلوتما آن مصیبتها گرفته شد که در دوره حکمرانی رژیم گذشته، مردم با آن روبرو بودند و در دوره حکم - رانی رژیم گذشته مردم از جنگ خسته شده بودند و از آن نفرت داشتند، از دست ثرو پیدا منی به تنگ آمده بودند از دست قحطی و قیمنی با مشکلات و مأیوس - سیهای مختلف روبرو بودند، اما با پیروزی مجاهدین جنگ عملاً پایان یافت، در تمام ننگرها ر صلح و امنیت تأمین گردیده، هیچ نوع ترس، بی عدالتی، ترور و دهشت وجود ندارد و برای دران مجاهد برای حفظ امنیت، حیثیت، عزت و سر و مال مردم سعی و تلاش میورزند.

از برکت پیروزی جهاد اسلام تمام محدودیتهای اقتصادی از بین رفت و علاوه بر اینکه ز طرف کشورهای برادر و مسلمان با مردم شریف ننگرها ر کمکهای بشری صورت خواهد گرفت - با زشدن راههای بزرگ به شهر جلال - آبا دتما مواد خوراکی فراوان و ارزان گردید.

خبرها و مطالب خبری:
* مولوی محمد یونس خالص رهبر حزب اسلامی افغانستان بتاریخ ۱۰ ثور وارد جلال آباد گردید.
* حاجی عبدالقدیر رئیس شورای جهادی اسلامی مجاهدین ننگرها ر،

بتاریخ ۱۰ ثور با کارکنان ممالک عربی ملاقات کرد.
* بتاریخ ۹ ثور ۱۶۷ نفر از محبوب - سین از محبس عمومی جلال آباد آزاد گردیدند.
* الحاج ملنگ رئیس جدید پوهنتون با یزیدروشان بتاریخ ۸ ثور طی محفلی به استادان و منسوبین آن پوهنتون معرفی گردید.

۱۲

سر مقاله:
"پیروزی کامل جهاد اسلامی جشن خوشی مردم مسلمان ما میباشد."
راپور:
به اساس پروگرام و تصمیم عاجل قیادت شورای جهادی ولایت ننگرها ر مبنی بر انتقال مواد اولیه به شهر جلال آباد که از تاریخ ۸ ثور آغاز گردیده، قیمتهای بازار بطور غیر قابل تصور تحت تأثیر قرار گرفته است و امیدواریم برای از بین رفتن کمبود مواد اولیه بوجود آمده است ...

۱۳

سر مقاله:
"پیروزی مجاهدین در تاریخ سرفرازی افغانها با بطلایی دیگری را افزود."
... ممالک و قوا بیکه برافقا - نستان تجا و زکرده اند نه تنها اینکه در مقابل افغانها شکست خورده اند، بلکه با روبرو شدن با رسوایی جهانی درس عبرت نیز گرفته اند. ازین ببعده هیچ طاقت متجاوزی جرأت تجاوز برافغانها را نخواهد کرد و همچنانیکه بر کارنامه های غازیان انگلیس شکن، اوراق تاریخ ما زین گردیده، بر کارنامه های مجاهدین روس شکن نیز تاریخ ما فصل افتخار آمیزی را در آغوش خود افاضه کرده است.

۱۵

سر مقاله:
"ملت مجاهد مشکلات موجوده را

توسط جهاد اسلامی از بین خواهد برد:

سر مقاله از بین بردن موانع آزادی را از فرار از جهاد دیکر جهاد میداند و مینویسد: دسایس و توطئه های ضد اسلامی نیز بزودی با مردانگی و جانی ننازی ملت مجاهدان را از جهاد دور خواهد هدس. و مجاهدین با وحدت کامل و با استحکام حاکمیت اسلامی برای نسریدن مقدس اسلام و بازسازی کشور، کارهای مؤثری را انجام خواهند داد.

خبرها و مطالب خبری:

* رهبران تنظیمهای جهادی، استاد ساف، استاد ربانی، مولوی محمدی، و محمد آصف محسنی با هیئتهای دیگر، تنظیمهای جهادی از راه جلال آباد ابره صوب کابل رهسار گردیدند.

* سه نفر از دهکده منخوا ستمد معتمد مالی امنیت ننگرها را ترور نما یند از طرف کارکنان سدا را امنیت ننگرها را بالفعل دستگیر گردیده و جنگ قانون سپرده شدند.

۱۶

سر مقاله:

"بیروزی مجاهدین افغان برای تمام ملت های محکوم جهان مرده، آزادی را به ارمان آورد:"

... مجاهدین افغان افتخار آزادی افغانستان و سکست روسها را به قیمت قربانیها، حماسه آفرینی های تاریخی، بیروز قهرمانیها و کارنامه های دست آوردند و این بیروزی کامل جهاد اسلام می مجاهدین، برای ملت های محکوم نیز ارمان آزادی و تشکیل حکومت دلخواه اسلامی را با خود آورد.

۱۹

سر مقاله:

"قوت های جهادی شورای جهادی اسلامی ولایت ننگرها را، من مطمئن را بوجود آورده اند". سر مقاله - موضوع امنیت شهر را بررسی کرده و تعهد با زسازی کشور را در آن بازگو مینماید.

خبرها و مطالب خبری:

* حاجی عبدالقدیر بنا ریخ ۱۶ ثور با مولانا فضل الرحمن رهبر جمعیت العلماء اسلامی با کستان که به ریاست هیئتی وارد جلال آباد گردیده بود، ملاقات نمود.

* فضل الحق مجاهد، قوماندان عمومی قوای عسکری ننگرها ریخ ۱۷ ثور با رئیس خنثی سازی مینهای کمیته "سلام" ملل متحد که به رهبری هیئتی وارد جلال آباد شده بود، باز دید بعمل آورد و جان نین در باره خنثی سازی مینها تصمیمات لازم اتخاذ کردند.

۲۰

سر مقاله:

"قوت های جهادی اسلامی پیروز شدند و به پیش میروند:"

سر مقاله قهرمانیهای مجاهدین را در مقابل روس و کمونیسم با ددها نی کرده، مینویسد: افغانها و جهان نین عقیده دارند که مشکلات موجوده در فرار از جهاد که با مقابله، قوت روسها چیزی نیست، تاب مقاومت مجاهدین را سدا رد و بزودی از بین خواهد رفت و در افغانستان حاکمیت سرتا سرتی اسلامی بوجود خواهد آمد.

خبرها و مطالب خبری:

* انجنیر حکمتیا را میر مجاهد حزب اسلامی افغانستان و همراها نین، با همراهی یک کاروان بزرگ بنا ریخ ۲۰ ثور از راه کابل به جلال آباد مواطنت کرد و رهبر و اعضای شورای جهادی ولایت ننگرها در ریل سرخان از آنها استقبال بعمل آوردند.

* پیرسیدا حمدگیلانی رهبر محاذ ملی اسلامی، با هیئتی از راه نورخم و وارد جلال آباد گردیده و از شهر جلال آباد بازدید بعمل آورد.

۲۶

سر مقاله:

"توجه به تعلیم جوانان در رو - شنی اسلام:"

... و قتی که در تمام افغانستان

و از آنجمله در ولایت ننگرها جهاد اسلامی به کامیابی رسید، در تمام ننگرها را امنیت تأمین گردید و دروس پوهنخنی طب پوهنتون ننگرها را، لیسها و مکتبها درروشنی ارشادات اسلامی آغاز گردید و اکنون پروگرامهای درسی آنها را از طرف استادان مجرب دوامدار و میداست که جوانان ما با روحیه بلند دینداری و وطن دوستی بجای معده آینه تقدیم گردند.

۲۷

سر مقاله:

"ملت مجاهدان تمام ما -

نیهای را که بدست روسها در کشور ما بوجود آمده است با زسازی خواهد کرد:"

... ما آرزو مندیم که افغانستان ویران شده دوباره با اتفاق برادران مجاهد، و با تلاشهای اسلامی آنها ن آبادان خواهد شد و بیجا نیان با ردیگر آشکارا خواهد گردید که افغانان مسلمان، قهرمان معرکه جنگ و بهلوانان صلح، آبادی و شادکامی کسوراند.

خبرها و مطالب خبری:

* حاجی عبدالقدیر رئیس شورای جهادی ننگرها را ظاهرا شدت که معاش تمام کارکنان، ما مورین و منسوبین قوای مسلح در این نزدیکی ها اجرا خواهد شد و همچنان معاش سابقه کس - نیکه باقی مانده نیز اجرا خواهد شد.

۲۸

سر مقاله:

"در با زسازی ننگرها رهروطندار

مؤمن مکلغیت دارد:"

سر مقاله در باره با زسازی زمین یا کی و دیگر کارهای عمرانی ولایت ننگرها رتدا بیرشورای جهادی را بیان داشته و در نتیجه میگوید: بدین ترتیب از تمام مددگان، کاسبان و زحمت کشان ننگرها دعوت بعمل می آید که از تسهیلات فراهم شده از طرف شورای جهادی ولایت ننگرها بهره گیرند و

بدون تاخیر در موربا زمازی و آبا - دانی آنولایت سهم گیرند و وظایف دینی و ملی خود را ادا نمایند .

جوزا ۶

سر مقاله :

"قوت‌های جهادی ننگرها ربه حیث ارتش مشترک و متحد عرض وجود کردند"

مردم ننگرها را ز تمام قوت‌های جهادی، قوما ندانی عمومی عسکری و شورای جهادی اسلامی ننگرها رتقا - فا دارند، همچنانکه در تمام ننگرها رو سهرزیبای جلال آباد، با وحدت و اخوت اسلامی امنیت را تأمین کرده و سعادت همه جا نبره را با آورده اند تمام بقایای دوره شوم ساه کمونیستان را نیز ازین بردارند .

۱۰

سر مقاله :

"بیسرفت قوای جهادی در راه خنثی سازی مبتها و مواد منفجر - ناسده"

... کار از زمین بردن مینها و مهمات منفجرنا سده در ننگرها آغاز گردید ...

ما آرزو مندیم که با یک سازی همه مناطق ننگرها را از مینها، در آن مناطق سربندهای آبا عمار گردیده و زمینهای زراعتی دوباره قابل زرع گردد .

خبرها و مطالب خیری :

* سیمینا علمی و مسلکی قوای عسکری ننگرها ربتا ریخ ۷ جوزا بیا نیه حاجی فضل الحق مجاهد قومان ندان عمومی قوای عسکری ننگرها را آغاز گردید .

* قوای امنیتی ننگرها ردونفر دزدویک نفر بودری را گرفتار کرده به دست قانون سیردند .

سپهر افغان

سر مقاله :

"بیروزی جهاد مبارک باد"

جهاد اسلامی افغانستان به معاونت خداوند و بر تکیه محکم بر آحاد ملت افغانستان پس از ۱۴ سال به بیروزی کامل رسید و مبارزین راه اسلام گلیم رژیم ۱۴ ساله تحمیل شده کمونیستی را در نور دیدند، رژیم دست نشاندۀ شوروی در افغانستان در طول ۱۴ سال به اسباب بدیالوژی بیگانه و منسوخ میخواست که توده ها را از هم جدا ساخته و بنیاد وحدت ملی را ضعیف سازد ...

اما لحظاتی رسید که دوام خاینا - نه رژیم مزدور متوقف گردیده و بالاخره سرنگون شد و اینک دولت مستقل اسلامی افغانستان که در رأس آن شورای جهادی قرار دارد زمام امور را بدست گرفته است و یقیناً این واقعه بسطح ملی، منطقوی و جهانی یک واقعه بس عظیم است .

مردم افغانستان با بست عقیده راسخ داشته باشند که بیروزی دولت اسلامی و جهاد زآنان خواهان ایثار قربانی، کارمخلما نه و مدد و معاونت است، به سکی که آنها کارتحت علم دولت اسلامی را نه تنها یک مکلفیت و وظیفوی و امروجدا نی بدانند، بلکه آنرا بحیث یک امر و عبادت مقدس نیز بشمار آورند و ایمان داشته باشند که خداوند بایشان اجر عظیم خواهد داد و حفظ نظم و ضبط، کمک با قوای جهادی و امنیتی، بیداری، اطاعت کامل از دولت اسلامی، مراقبت شدید بیست -

الما ل، سهمگیری مخلصانه در امور اجتماعی، با زمازی اقتصاد ملی و خنثی ساختن تلاشهای نامقدس افراد مخرب و فریب طلب، اولویتها بیست که با بست یک لحظه نیز مردم متدین ما آنرا بخاطر شهدای گلگون گفن، بیوه ها و یتیمان خویش فراموش ننمایند .

خبرها و مطالب خیری :

* با کستان بحیث اولین کشور، حکومت مجاهدین افغانستان را به رسمیت شناخته است . بعد از آن جمهور - ری اسلامی ایران و عربستان سعودی نیز دولت اسلامی افغانستان را به رسمیت شناختند .

+ به تاریخ ۸ ثور اقتدار بطور رسمی از طرف رژیم کمونیست به دولت اسلامی افغانستان منتقل گردید .

* بتاریخ ۸ ثور شورای جهادی اسلامی افغانستان به رهبری صبغت الله مجددی وارد کابل گردید .

* بروفیسور صبغت الله مجددی رئیس شورای مؤقتی اسلامی افغانستان و ممثل دولت اسلامی افغان -

ستان بتاریخ ۹ ثور سفرا، شارب - زدا فیران، نمایندگان، کوردیبلومات ها و نمایندگان ملل متحد را بحضور پذیرفتند و با آنها ملاقات تعارفی نمودند .

* بتاریخ ۱۵ ثور رهبران مجاهدین : استاد ریانی، استاد سیاف، مولوی محمدی و شیخ محمد آصف محسنی وارد کابل شدند .

* اولین جلسه شورای رهبری بتاریخ ۱۶ ثور تحت ریاست استاد ریانی در قصر گلخان منعقد گردید .

۲۶

سر مقاله :

"خاتم، یک دوره سیاه"

قیام حق علیه باطل، قیام مظلوم علیه ظالم و جهاد برحق ملت مسلمان افغانستان که تحت رهبری نهضت اسلامی آغاز گردیده بود، در نتیجه مقاومت از راه خون و آتش به

سرمنزل کا میا بی قدمنها ...
اکنون که در افغانستان دولت اسلامی استحکام یافته، ما بتما افراد ملت در دیده و ستم دیده خود اطمینان میدهم که دوره ظلم، اختناق و وحشت و ترور به پایان رسیده و بعد از این پدران و مادران درسگ اولادهاى خود نخواهند نشست و همه ما در سایه حکومت و نظام اسلامی زندگى مطمئن را بسپاریم خواهیم بود.

خبرها و مطالب خبری :

* در اولین جلسه شورای رهبری دولت اسلامی افغانستان که بتاریخ ۱۶ ثور انعاماً دیا فت، حزب وطن منحل اعلان گردید. تمام قوانین و مصوبات خدا سلام ملغى گردید و مجالس سنا و ولسی جرگه منحل اعلان شد.
* مواد خوراکی در شهر کابل فراوان و قیمتها ارزان گردیده است.

۳۱

سر مقاله :

"پیروزی انقلاب اسلامی و جامعه ملل":

پیروزی جهاد اسلامی در افغانستان با استقبال گرمی سا بقعه جامعه بین المللی، کشورهای اسلامی، کشورهای آیدوست و مردم کلیه مللی که از داعیه برحق کشورهای ازبند رسته، پیوسته حمایت کرده و میکنند، با ارسال پیامهای برادرانه و اعزام هیئت های بلند پایه به افغانستان روبرو گردید ...

دوران تذلیل مردم مسلمان ما به پایان رسید، جهانبیان در باره شما، ودلبیری و پیروزی جهاد برحق ما به سیکوی قضات میکنند و انقلاب اسلامی گامها که به پیروزیهای نوین دست می یابد. علم مبارک کشور اسلامی مادر کناری برقیهای کشورهای عضو ملل متحد با سرفرازی به اهتزاز در آمده است. و افغانستان منزوی و فراموش شده، امروز به کسوری مبدل گشته است که در محراق قضاوت پرا ز تحسین

دوست و دشمن قرار دارد.

فعلاً بر مردم افغانستان است که اختلافات را کنار گذاشته و جای این اختلاف نظرها و تفاوت سلیقه ها را به اخوت اسلامی، شفقت و برادری، مهربانی استعمال، کار با وقف و ایثار بخاطر تأمین و تحکیم صلح سراسری در کشور، داده و بدین وسیله ثابت سازند که جهاد اسلامی واقعاً جهاد حقى سبیل الله بوده و کوچکترین شایبه ای غیر ازین امر مقدس بر آن سایه افکن نمیشود.

خبرها و مطالب خبری :

* در شورای رهبری دولت اسلامی افغانستان به تعقیب ممنوعیت حزب وطن، تمام اداری های منقول و غیر منقول آن حزب مربوط بیت المال گردیده است.
* مالیزیای دولت اسلامی افغانستان را به رسمیت شناخت.
* فدراسیون روسیه هشتادتن آرد و یک مقدار دوباره به مردم افغانستان کمک نمود که بتاریخ ۲۴ ثور به کابل موا ملت کرد.

جوزا ۵

سر مقاله :

"بازسازی کشور را از اولویت ها است":

پیروزی جهاد اسلامی در افغانستان که با نیروی ایمان سنگر نشینان و گلگون کفنان مومنین و مجاهدان افغانستان به پیروزی رسید، نه تنها اینک به پایان نرسیده است، بلکه وظایف و مسوولیت های نوین و بزرگی را در برابر ملت شهید پرور ما و مجاهدان راه حق و عدالت قرار داده و می دهد. و ایضا جدید و تازه جهاد را می گشاید از جمله: جهاد در راه تأمین حق و عدالت، تحکیم استقلال ملی، تمامیت ارضی و حاکمیت ملی، جهاد در راه زدودن آثار کفر و الحاد و اثرات

مداخله خارجی و جهاد در راه بازسازی کشور و بران شده و مخروبه ... جهانبیان و بخصوص کشورهای آزادی دوست جهان و سایر مومنان بین المللی اخلاقاً مکلفیت دارند تا در راه عمران مجدد افغانستان سهم فعال گرفته و وظیفه ای انسان دوستانه خویش را در برابر مردم کشور ما انجام دهند ...

را پور :

استاد درباری رئیس شورای رهبری دولت اسلامی افغانستان طی سخنرانی به کارکنان رادیو و تلویزیون گفت: زعامت و حکومت در یک کشور اسلامی با داری و آقایی بر ملت نیست. ملت شاهین صفت ما کمونیزم و دسایس کمونیزم را یکسر رد کرد و با قیامت تاریخی خود توانست تحولی در جهان بمیان آورد که بنا به معجزه قرن شناخته شد. وی گفت: در بعد اعتقادی و معنوی توأم با غنای فرهنگی اسلامی، ما قادر هستیم که ابتکارات عظیمی را در کشور خود و از طریق این کشور به جهان عرضه نمایم. روشنفکران ما باید مطمئن باشند که دیگرمورد دوره اختناق و ترور گذشت، باید برای رهبری جامعه خود هرا دیب، شاعر، نویسنده و روشنفکر ما رسالت اسلامی و انقلابی خود را ادا کند.

مصاحبه :

میرنجیب الله سا هوسرپرست بانک مرکزی افغانستان طی مصاحبه ای اظهار داشت: پس از ایجاد و استقرار دولت اسلامی در افغانستان در ارتدادی بر رهبری بانک مرکزی و همکاران ما دقانه و صمیمانه برادران مجاهد که ما را منیتی بانک را عهده دار شده بودند، نه تنها در کار و فعالیت با نکهار کود و سکتگی بمیان نیامد، بلکه ما در دوستدپولی در مجموع بطور عادی و نورمال پیش میرو و حتی با حجم بیشتر از گذشته ما در اجراء قرار میگیرد.

۱۱

سر مقاله :

"واقعیت رعایت حقوق بشر در

افغانستان"

عقو عمومی که از طرف دولت اسلامی افغانستان و شورای رهبری اعلان گردیده، نمایانگر بزرگ برادری اسلامی و سعه، مدرست، زندگی، مال، هستی و ناموس مردم پناهنده شریعت اسلامی محفوظ است، هیچکس بدون محکمه شرعی مواخذه نمیگردد، به هیچ کس بدون احکام قانون و دلایل موجه امر یا زبیرسی داده نمیشود و تمام مردم تحت لوای علم اسلامی زندگی مطمئن دارند، اما افسوس که دشمنان سوگند خورده، اسلام و افغانستان مصروف شایعات ناجوانمردانه بوده و جنین تبلیغات را براه انداخته اند که در افغانستان گویا بنوعی از مردم کشته شده، خانه های مردمنا را چ گردیده و دروغ با لاترازان که در افغانستان اسلامی حقوق بشر مراعات نمیگردد... با ردیگر تکرار میشود که دولت اسلامی افغانستان متعهد و وفا دار به تمام معایر بین المللی، منشورها و میثاقهای بین المللی میباشد و بین از هر وقت دیگر با استقرار دولت اسلامی در افغانستان مراعات جدی و صادقانه، حقوق بشر صورت میگیرد.

خبرها و مطالب خبری :

* استاد دربارتی بتاريخ ۶ جوزا طی خط بهای به استادان پوهنتون گفت: پیروزی دولت اسلامی، پیروزی دانشمندان کشور است، اما با این پیروزی مسوولیت ما انجا منمی یابد، بلکه یک مرحله، جدید مسوولیتها به

بیش روی ما قرار میگیرد که به کمک اشخاص ما نندشما ضرورت محسوس می گردد. زیرا انقلابیکه بر پایه دانش و علم استوار نباشد بنیاد قوی نخواهد داشت و آرزوی ما اینست که حکومت علم و ایمان را بوجود آوریم.

* استاد دربارتی بتاريخ ۷ جوزا طی بیانیه ای درگردهمایی ژورنالستان اظهار داشت: اسلام هیچگاه به اختناق فکری و فکوره اجازه نمیدهد. وی گفت: مسوولیت دینی، مسلکی و وطنی اهل قلم پس از جمعند و مهم است.

* مؤسسه، با کسای مینها که در سال ۱۳۶۸ از طرف ملل متحد برای افغانستان تأسیس شده بود، به کابل انتقال یافت و بفعالیت خود آغا ز نمود.

* امریکای برای بازسازی کشور آمریکا خود را اعلان کرد.

* انستیتوت امراض روانی در چوکات وزارت صحت عامه تشکیل گردید.

۱۸

سر مقاله :

"عید بزرگ بحیث محصول قربا-

تی بزرگ"

سر مقاله قربانی حضرت ابراهیم و حضرت اسماعیل علیهم السلام، و قربانی ملت مسلمان افغانستان را در راه آزادی بررسی کرده و در خیر مینویسد: ما در حالیکه عید بزرگ امسال را بحیث عید دوگانه تجلیل مینماییم و همه هموطنان مؤمن خویش و همه مسلمانیان جهان آنرا تبریک میگوییم، آرزو مندیم بن عید را در کشور خویش بحیث آغا ز عید صلح، بری از همه

کدورتها، در فضای صلح و صفا تجلیل نماییم. پس هموطنان، مسلمانان و مؤمنان عید سعید اضحی مبارکباد!

خبرها و مطالب خبری:

* شورای رهبری دولت اسلامی افغانستان فیصله کرد که قوه مشترکی در چوکات وزارت دفاع و وزارت داخله بوجود آید که جلوه هر نوع بی نظمی را بگیرد. و فیصله گردید که هیچ حزبی بدون اجازه وزارت داخله حقیقت فعالیت را ندارد. و فیصله بعمل آمد که بعضی وزارت امنیت دولتی اداره دیگری تأسیس گردد.

۲۲

سر مقاله :

"افغانستان اسلامی نیاید

فرا موش شود"

سر مقاله قربانیها و سربازان مجاهدین را در راه آزادی کشور بیان داشته نتیجه میگیرد: حالا دیگر بر جهان وجهانیان و همسایگان ما است بهمانگونه که در سالهای جهاد ما را تا بیروزی انقلاب اسلامی یاری رسانیده اند، امروز، نیز ما را در راه بازسازی و نوسازی جامعه اسلامی افغانستان یاری رسانیده و استعانت نمایند.

خبرها و مطالب خبری:

* استاد دربارتی رئیس شورای رهبری و اعضای آن از مردم خواستند تا بکوشند که بدون در نظر داشت تفاوت های نژادی، مذهبی و سیاسی همبستگی تمام اقوام و ملیتها حفظ گردد.

* پروفسور مجددی رئیس شورای جهادی در پیا م خود به مناسبت عید اضحی گفت: افغانستان اکنون بعد از دوران جهاد مبارزه طولانی، به ثبات و آرامی، اشد ضرورت دارد.

شرح وقایع جهاد

شرح وقایع جهاد

اول حمل - ۳۰ جوزا ۱۳۷۱

گ
ا

* مارگریټ ټوټوا بلرنطالق وزارت خارجه، امریکا درتصره ای بر اعلام استغفای نجیب بناریخ ۲۹ حوت درواستگن اظهارداشت: حل سیاسی موضوع افغانستان آرزوی هرقرد افغان میباشد، وی گفت: ایالات متحده هنوز هم از بلان صلح سرمشقی ملل متحدسینا نی مینماید، زیرا این بلان شامل تشکیل یک دولت انتقالی در کابل نیرمیسود.

(پاکستان نامیز)
* بطروبی عالی سرمشقی ملل متحد از اعلام استغفای نجیب الله به تعقیب تشکیل یک دولت موقت استقبال نموده گفت: این تصمیم فرصت را میسرخواهد ساخت تا یک کنفرانس بین المللی درمورد موضوع افغانستان در اوآخرا ماه بریل در زنیویا ویا نا برگزار گردد. وی افزود که هنوز هم مشکلاتی در سر راه وجود دار دکها بیدردا سته سودونتها اعضای یا بین رتبه، تنظیمهای جهادی خواهند توانست در اولین جلسه، این کنفرانس استراک ورزند، اشتراک کنندگان خواهند توانست راه را برای یک جلسه، وسیعتر بعدی که به جنک ۱۴ ساله خاتمه دهد بازنمایند.

(پاکستان نامیز)
* وسیم سجا در رئیس سنا ی پاکستان

درمخاطبه، خودبا خیرنگا ربی، بی.آی به تاریخ ۳۰ حوت در اسلامآباد گفت: سک و تردیدیکه درمخبله، رهبران مجاهدین بروز کرده بود، با این اعلام نجیب که وی در کنفرانس مجوزه، ملل متحد درمورد افغانستان سهمی نخواهد داشت با بد کنون از بین رفته باشد. حاجی محمد نواز زکویکوهرنا برب رئیس شورای ملی پاکستان درمورد اعلام استغفای نجیب گفت: این انکشاف جدید، راه را برای حل عاجل معضله افغانستان باز نمود و مجاهدین میبایست ازین فرصت به نفع خویش استفاده اعظمی بنمایند.

(پاکستان نامیز)
* عبد رب الرسول سیاف رهبر اتحاد اسلامی افغانستان درمخاطبه خود با صدای امریکا بناریخ ۳۰ حوت اظهارداشت: درپیشنهاد خیرنجیب مبنی بر تعامیل وی که در دولت موقت آینده استراک نخواهد کرد چیز جدیدی وجود ندارد، پیشنهاد دنا مبرده و وابسته به تشکیل یک رژیم جدید میباید شد که در امرساعی ملل متحد وجود آید و شامل رفقای سابقه کمونیست وی نیز باشد. ما این پیشنهاد نجیب را که به صورت ما هرا نه طرح گردیده بکلی رد مینمایم، وی گفت: نجیب بخوبی میداند که صرف روزهای محدودی در اختیار دارد و چنانچه بهتری درپیش نخواهد داشت، وی بی شباهت به قطره اشکی میماند که هر لحظه خطر چکیدن آن متصور است. سیاف از نجیب تقاضا نمود تا بصورت فوری خود را تسلیم مجاهدین نماید و منتظر عدالت اسلامی باشد.

وی بجواب سوالی درمورد مساعی بین سیوان راجع به برگزاری یک کنفرانس افغانی در ماه اپریل در زنیوا اظهار داشت که ما هیچگاه برای تصمیمگیری درمورد آینده مملکت خود به زنیونخواهیم رفت و هرگونه کنفرانس تعمیلی را جدأ رد مینمایم و آنرا دخالت صریح در امر داخلی خود میدانیم. (نیشن)
* نطق وزارت خارجه هند از اعلام کناره گیری نجیب استقبال نموده و به تاریخ ۳۰ حوت در دهلی اظهار داشت: نجیب الله حاضر است تا قدرت و صلاحیت رایبه دولت موقتی که از طریق مساعی ملل متحد بوجود خواهد آمد انتقال بدارد. وی گفت دولت هند همواره خواستار راه حل مسالمت آمیز قضیه افغانستان از طریق مذاکرات بوده و از بلان صلح ملل متحد دفاع نموده است. بنا بر آن هند کنون از تمام جوانب ذیدخل تقاضا خواهد کرد تا در راه موفقیت این بلان قدم بردارند تا بدین طریق صلح و امنیت با سرعت وقت ممکنه به افغانستان برگردد. (مسلم)
* نیروهای پر قدرت مجاهدین، هنوز بخشهای عمده شهر مزار شریف و دومیدان هوایی را در کنترل خود دارند. هیچکس هنوز نتوانسته است کنترل خود را برین شهر که برای رژیم کابل از اهمیت استراتژیکی برخوردار است برقرار نماید. طوری بنظر میآید که گروههای ملیشه درین شهر از هغه قویتر بوده و بکتعداد از قوای رژیم کابل نیز بر علیه نجیب با آنها

پیوسته اند. گفته میشود که رهبر ملیش‌های سیدکیان که نقش میانجی را بین دولت و مجاهدین بعهده داشت نیز با گروه‌های مقاومت یکجا شده است. (مسلم)

* قدرت‌الله احمدی نازدا قیر رژیم‌کابل در اسلام‌آباد به روزنامه‌نگار جنگ گفته است: وقت آن فرا رسیده تا محمدنواز شریف صدراعظم پاکستان و نجیب‌الله رهبر رژیم‌کابل برای اعاده مناسبات برادرانه بین دولتین با هم ملاقات نمایند. وی اظهار داشت که نجیب‌الله حاضر است در یکی از پایتخت‌های جهان یا صدراعظم پاکستان ملاقات نماید. وی گفت که نجیب‌الله رهبر رژیم‌کابل نبره‌های نواز شریف و وزیر خارجه پاکستان در مورد اعلام استعفاي نجیب به نفع یک دولت موقت را بنظر قدرنگریسته و آنرا یک قدم مثبت خوانده است.

(جنگ)
* قدرت‌الله احمدی نازدا قیر رژیم‌کابل در اسلام‌آباد طی مصاحبه با خبرنگار روزنامه جنگ این گزارش‌ها را رد نموده که شهر مزار شریف بنصرف مجاهدین درآمده است. وی گفت: طبق رایورهای اخیرنا فراری و بدامنی در آن شهر رفع گردیده و وضع به حال عادی بازگشته است. (جنگ)

* روزنامه نیشن در سرمقاله اول حمل خویش مینویسد: با وجود پیشینه‌های دنجیب که وی بعد از تشکیل یک دولت انتقالی از قدرت کناره‌خواهد رفت تک‌و تردید در مورد صلح و امنیت درآینده همچنان باقی مینماید. بعضی از گروه‌های مجاهدین این شرط را گذاشته‌اند که نجیب میبایست در شروع مذاکرات صلح استعفاء کند، نه بعد از تشکیل یک دولت موقت. آنها میگویند که نجیب با ارتشکاپ‌دادن استعفاي خود با تشکیل دولت انتقالی میخواهد همه را اغوا نماید. از آنجا که نتخابات نمایندگان قابل قبول همه برای این مذاکرات ماه‌ها را دربر

خواهد گرفت، نجیب خواهد توانست حکومت خود را بدین طریق برای مدت مدیدی تمدید نماید. آنها برای کسب اعتبار بیشتر برای نظریه خود چنین اظهار عقیده میکنند که این با راول نیست که نجیب‌الله پیشنها دکنار رفتن از قدرت را نموده است، وی در دفعات قبلی کمی بعد از اعلام کناره‌گیری، به زودی تغییر عقیده داده است. روزنامه مینگارد: بهر صورت چنان‌اینکه وی تغییر کامل عقیده دهد اینبار به تائب دفعات قبلی خیلی کم است و دلیل عمده نیز بی‌علاقگی کامل دوسنان سابقه اش یعنی روسها برای بقای وی میباشد. (نیشن)
* گری تا مس خبرنگار صدای امریکا در گزارشی مبتنی بر تسخیر شهر مزار شریف گفت: هنوز روشن نیست که این ادعای مجاهدین که شهر مزار شریف را تسخیر کرده‌اند تا هنوز مورد سوال قرار دارد. طبق گزارشها مجاهدین با قوای ملیش‌های متحد رژیم‌کابل، بکنوع قرار دادی کرده‌اند که به اساس آن بمجا همدین اجازه ورود به شهر مزار شریف داده شده است. (صدای امریکا در)

۲

* منابع موثق در اسلام‌آباد اظهار میدارند که دولت پاکستان رژیم فعلی کابل را به رسمیت نمیشناسد. لذا موضوع ملاقات محمدنواز شریف صدراعظم پاکستان و رهبر رژیم‌کابل قطعاً مطرح نیست. اکنون که نجیب‌الله خودش اعلام نموده که نه در کنفرانس افغانی مجوزه ماه اپریل و نه در دولت موقت را داده‌اند که اشتراک داشته‌با ندینا بر آن ضرورتی برای این ملاقات محسوس نیست. این منابع علاوه‌میدارند که بین سیوان نمابنده خاص سرمنشی ملل متحد اطمینان داده‌است که نجیب‌الله و با شخص نامطلوب دیگری در بین

کنفرانس اشتراک نخواهد داشت و دولت انتقالی که در اثر مساعی ملل متحد بوجود خواهد آمد مدیک دولت اسلامی بوده و در آن اشخاص نامطلوب سهم نخواهند بود. بنا بر آن دولت پاکستان با این پلان کاملاً موافق بوده و برای تطبیق آن از هیچگونه مساعی دریغ نخواهد کرد. (جنگ)
* گفته میشود که کنفرانس کشور های اسلامی هیئتی را به پاکستان گسیل داشته تا مجاهدین را تشویق نماید که پیشنها دات نجیب‌الله را برای حل معضله افغانستان بپذیرند. این هیئت که ریاست آنرا محمد حسن البکر بعهده دارد تا ریخ اول حمل سال وزیر خارجه پاکستان و سکرتر جنرال وزارت خارجه در اسلام‌آباد ملاقات نمود و پیامی را از طرف سرمنشی مواسسه کنفرانس کشورهای اسلامی بآنها تقدیم داشت. متعاقباً اکرم ذکی سکرتر جنرال وزارت خارجه خبرنگار روزنامه نوایی وقت اظهار داشت که پاکستان از پیشنها دکنفرانس اسلامی استقبال نموده است. وی گفت اکنون که نجیب‌الله رهبر رژیم‌کابل وعده داده‌است از قدرت کناره‌گیری کند مانع دیگری در راه حل معضله افغانستان وجود نخواهد داشت. هیئت خاص متذکره، اسلام‌آباد را بعقد پشاور ترک گفت تا در آنجا با رهبران دولت موقت مذاکراتی انجام دهد.

(نوایی وقت)
* شهریاریان سکرتر وزارت خارجه پاکستان در جواب سوال خبرنگار روزنامه نوایی وقت بتاریخ اول حمل در اسلام‌آباد گفت که بین سیوان نمابنده خاص سرمنشی ملل متحد است، ۱۵ نفری اشتراک کنندگان کنفرانس مجوزه افغانی را که ماه آینده در پشاور خواهد شد تا هنوز رای نه داده‌است. در حالیکه نوایی وقت طبق معلومات دیگری نوشته‌است که بین سیوان است، ۱۵ نفر نمابنده را که در کنفرانس، تحت سرپرستی ملل متحد برگزار خواهد

شد، ترتیب کرده است.

(نوایی وقت)

* پاکستان تا یزد در مقاله ۲ حمل خوبی مینگارده که تصمیم رهبر رزم کارکامیل مینی بر استعفا پس بنفع یک دولت موقت مجاهدین در کارکامیل با انکشاف مهمی در مساعی برای خاتمه دادن بجنگ ۱۴ ساله در افغانستان نمیند. اعلام نجیب نگرانیهای رهبران مجاهدین را درین باره مرفوع نموده است. پیشنها داخبر نجیب اللہ راجع به عدم اشتراک در کنفرانس گروه های مختلف افغانی فرصتی خوبی بدست داده تا به جنگ ۱۴ ساله که سبب برپا دی و بنا هی زیاده در افغانستان گردیده خاتمه داده شود. در عین حال گروه های بنیاد گرای افغانی میگویند بیستهاد نجیب کافی تمیبا دورج والسم مردم افغانستان را طولانی تر خواهد ساخت. سرمقاله می افزاید: امیدها برای اعاده طح در افغانستان خیلی روشن است و این فرصت مناسب نباید از دست داده شود.

(پاکستان تا یمز)

* رهبران چهارتنظیم مجاهدین: انجنیر گلبدین حکمتیار، پروفیسور برهان الدین ربانی، مولوی محمد یونس خالص و انجنیر احمد شاه معاون استاد سبب بعد از گفتگو و بنا دل نظر راجع به حل سیاسی مشکل ۱۴ ساله افغانستان، طی نستی با طرح سازمان ملل متحد در مورد قضیه افغانستان مخالفت خود را ابراز داشتند.

(صدای انقلاب اسلامی افغانستان)

* گلبدین حکمتیار رهبر حزب اسلامی افغانستان طی بیانیهای بنا ریخ ۲ حمل در پشاور گفت که یلان های تجا و زگرانہ، ایالات متحده علیه لیبیا تحت پوشش فیصله نامه های ملل متحد آنهم در زمانی که این موسسه جهانی، تمام فیصله های موبه در مورد

کشمیر و فلسطین را نادیده گرفته حاکی از آن است که ملل متحد حیثیت خود را منحیت یک مؤسسه طحجو و بیطرف، خاصاً در مقابل موضوعات مربوط به جهان اسلام از دست داده است. بیما مدمؤسسه مذکور ابن حقیقت تلخ را بر ملامت زده که ملل متحد صرف بدا و امرا ایالات متحده عمل مینماید. وی گفت: در صورتیکه مؤسسه مذکور به استقلال عملی و بیطرفی خود برنگردد جهان اسلام میباید با آن مقاطعینماید. اگر این حالت ادامه پیدا کند بعید نیست که بعد از عراق و لیبیا نوبت به دیگران نیز خواهد رسید که از طریق فیصله های یکجا نبه و بدون تعادل اخلاقی و معنوی شورای امنیت کوبیده شوند. وی گفت که رول متکوک مؤسسه ملل متحد در مقابل موضوعات مربوط به کشورهای اسلامی، مجاهدین افغان را واداشته تا برای این مؤسسه نقش مهمی را واگذارند. سوندونتا زمانیکه مؤسسه مذکور روش خود را در برابر آنها تغییر ندهد مجاهدین مجبور خواهند شد تا بین نقش بزرگ را در عوض به مؤسسه کنفرانس اسلامی واگذار کنند. (مسلم)

* برای اولین بار بعد از ۱۴ سال مراسم بلند کردن چنده در شهر آزاد شده مزار شریف بروز اول حمل مشترکاً از طرف قوماندان علمخان و قوماندان عطاء محمدانجا مگردید. درین مراسم هزاران نفر از اهالی آنجا اشتراک کرده بودند. (نوایی وقت)

* اسمعیل صالح البکر نما یبنده خاص سرمشی مؤسسه کنفرانس اسلامی بنا ریخ ۲ حمل با محمد صدیق کاجو وزیر خارجه، پاکستان در اسلام آباد ملاقات کرد و با وی در مورد حل عادلانه و دوا مدار موضوع افغانستان در قبالی انکشافات اخیر بنا دل نظر نمود. درین مذاکرات برای ضرورت تأکید بعمل آمدتا مساعی ملل متحد مؤسسه کنفرانس اسلامی با هم تلفیق گردد و در راه حل همه جانبه سیاسی موضوع

افغانستان به اساس یلان ملل متحد اقدامات مقتضی صورت گیرد.

(پاکستان تا یمز)

* یونیکا رتربک ما مورعاً لبر تبیه بخش "یونیسف" سازمان ملل متحد در کارکامیل، طی مصاحبه ای به خبرنگار رادیو بی.بی.سی گفت: پروگرام توزیع مواد ضروری غذایی به اطفال نسبت عدم موجودیت ذخایر متوقف گردیده است. وی اظهار داشت: وضع شهر کارکامیل از نگاه مواد غذایی روبه خرابی میگذارد.

(بی.بی.سی پشتو)

* از طرف نجیب اللہ رئیس رژیم کارکامیل به مناسبت روز ملی جمهوری اسلامی پاکستان، پیام تبریکهای عنوانی غلام سق خان رئیس جمهور مردم پاکستان مخابره شده است.

(رادیو کارکامیل)

* محمد ظاهر شاه سابق افغانستان در مصاحبه ای با "لیزدوسیت" خبرنگار بی.بی.سی در روم گفت: ملل متحد نتنها در قضیه افغانستان، بلکه در ساحت بین المللی نقش مهمی ایفا نموده است. البته چنین نقشی طبعاً میتواند در باره افغانستان نیز تحقق یابد. وی بجواب سوال دیگری اظهار داشت: من از آغاز خود را بدون هیچگونه قید و شرط در خدمت افغانستان ترار داده ام. من بحیث یک فرد افغان آرزو مند متا با زبوتنم برگردمتا با قی عمر مرا در میان هم وطنانم سپری کنم، و هر وظیفه ای را که مردم افغانستان بمن محول کنند، بکمال افتخار در آنجا انجام خواهم برداخت.

(بی.بی.سی فارسی)

* خان عبدالولی خان رهبر عوامی نشنل پارتنی پاکستان، پیام تبریکیه را در مورد اعلامیه مورخ ۲۸ حوت ۱۳۷۰ نجیب اللہ رئیس رژیم کارکامیل مینی برآما دگی استعفا پس از قدرت به وی ارسال نمود و این اقدام وی را یک اقدام جسورانه سیاسی خوانند که تا ریخ جهان نظیر آنرا

تجدیده است. (رادیکال بیل)

۴

* شهریار خان سکر و وزارت خارجه پاکستان طی مصاحبه‌ای با صدای آمریکا گفته است که اعلام نجیب‌الله برای کناره‌گیری از قدرت مشکلات را از سر راه حل مسالمت آمیز معطله افغانستان برداشته است. وی اظهار داشت که این پیشنهاد نجیب در حضور بینن سیوان صورت گرفته است. نماینده خاص سرمستی ملل متحد اظهار داشته که این اعلام نجیب تأثیر بسزایی در محافل کابل بجا گذاشته است. شهریار خان علاوه نموده که دولت پاکستان با دولت‌های ایران و عربستان سعودی در مورد تطبیق فوری این بلان در تماس می‌باشد.

(پاکستان تا یمز)

* جمشیدما رکنما بنده، پاکستان در ملل متحد در مصاحبه تلفوونی خویش با صدای آمریکا گفته است که پیشنهاد دواگذاری قدرت از طرف نجیب عکس العمل منبسی در محافل مؤسسه ملل متحد از خود بجا گذاشته است. وی اظهار داشت که پاکستان حاضر است با سرمستی ملل متحد و نماینده خاص وی بینن سیوان در جهت پیشبرد عملیه صلح در افغانستان هرنوع همکاری ممکنه را بنماید. وی اظهار را می‌نمود که نجیب‌الله این وعده خود را در موقعش موردا اجرا قرار خواهد داد.

(پاکستان تا یمز)

* آیت‌الله‌سخ محمدآصف محسنی رهبر حرکت انقلاب اسلامی افغانستان طی مصاحبه‌ای با خبرنگار بی.بی.سی گفت: مسئله کناره‌گیری نجیب از قدرت کدا مطلب تازه نیست زیرا با برکناری نجیب با زهم مشکلات باقی خواهد ماند. وی گفت: نماینده سازمان ملل متحد تا به امروز کدا معیار درست بیان نکرده است و بعضی رهبران جهادی فکرمی

کنند که طرح ملل متحد، سه مرحله‌ای است و مدت زیادی را در بر می‌گیرد و می‌گویند بهتر است تا این طرح، یک مرحله‌ای شده و در افغانستان عمده خواسته شوند و در همان جلسه حکومتی را تشکیل دهند. وی به پاسخ سوال دیگری راجع به اظهارات بینن سیوان که گفته است "افغانها خودشان در مورد آینده شان باید تصمیم بگیرند" گفت: صحبت بر سر اینست که این شخصیت‌های افغانی را چه کسی تعیین می‌دهد، مواضعات و شرایط آنها چیست؟ وی در رابطه با هدف جلسات اخیر رهبران مجاهدین گفت: هدف از جلسات رهبران مجاهدین اینست که بین رهبران جهادی و احزاب شان توافق بوجود بیاید زیرا در غیر آن، نتیجه این درگیری‌های داخلی خواهد بود. و مردم ما بیشتر ازین حوصله درگیری را ندارند. (بی.بی.سی فارسی)

۵

* بینن سیوان نماینده خاص سرمستی ملل متحد تا تاریخ ۴ حمل بنا به درخواست نجیب‌الله رهبر رژیم کابل بطور ناگهانی وارد کابل گردید. طبق گزارش منابع سیاسی در کابل این درخواست بعد از ملاقات‌های اضطراری بین اعضای عالیرتبه حزب وطن به تعقیب سقوط شهر استرا نیز یکی مزار شریف صورت گرفته است. این شهردر ۴۲۷ کیلومتری شمال کابل بین جمهوری‌های آسیای میانه و ساها را سالنگ که دارای اهمیت حیاتی برای رژیم کابل می‌باشد قرار دارد. مقامات ملل متحداً پیوسته نمودند که بینن سیوان در اوایل روز ۴ حمل وارد کابل گردیده و تقریباً بلا درنگ با عبدالوکیل وزیر خارجه رژیم کابل داخل مذاکره شده است.

(پاکستان تا یمز)

* قرار اطلاع رادیویی بی.بی.سی انفجارات وسیع در حوالی قصر ریاست جمهوری در شب ۴ حمل بوقوع پیوست

که برای دو ساعت متواتر با آتش ما- شیندار و تفنگ همراه بود. از اینکه نجیب‌الله درین زمان در کجا بسر می‌برده اطلاعیم در دست نیست. بی.بی.سی علاوه نمود که این انفجارات و تبادل آتش با ورود بینن سیوان هم- زمان بوده است. منابع دیپلوماتیک غربی در کابل اظهار عقیده می‌دارند که ممکن است این وقایع در ارتباط با یک کودتای دیگر علیه نجیب صورت گرفته باشد. (مسلم)

* رهبران تمام گروه‌های مجاهدین تا تاریخ ۴ حمل در دفتر مرکزی حکومت موقت واقع در کمپنی پشاور جلسه اضطراری دار نمودند تا حل قضیه افغانستان را در پرتو وقایع اخیر ارزیابی بدارند. تفصیل این جلسه که نشست سوم سلسله مذاکرات در خلال هفته بوده است سری نگهداشته شده است. کسانیکه درین جلسه شرکت داشتند عبارت بودند از:

گلبدین حکمتیار، برهان الدین ربانی، عبدالرسول سیاف، صبغت‌الله مجددی، مولوی محمد یونس خالص، پیرسید احمد گیلانی، مولوی نصرالله منصور، مولوی محمد نبی محمدی، قاضی محمد امین و قادیانیت‌الله محسنی. (پاکستان تا یمز)

* مجاهدین در منطقه آزاد شده خوست قا در به تشکیل یک دولت مستقل و تمام‌عیار گردیده و یک کمیسیون نظری برای اداره مربوط باین دولت را بوجود آورده‌اند. (جنگ)

* گلبدین حکمتیار رهبر حزب اسلامی دریا می‌بمردم کابل که از طریق رادیو بیام ازادی پخش گردید اظهار داشت که نجیب‌الله می‌خواهد افغانستان را از طریق متوسل شدن به برانگیختن احساسات قومی و لسانی تجزیه نماید. در این پیام آمده است که نجیب به اختلافات تحت‌ناهمیای شمال و جنوب دامن زده و پشتون‌ها و تاجک‌ها را علیه یکدیگر برمی‌انگیزد تا بدین طریق آنها را در یک

جنگ داخلی درگیر نموده و دوره قدرت خود را بصفت خون مردم تعدید نماید. برای رسیدن به این هدف، نجیب زمین را برای مداخلات ایران، از یکستان و باجکسان مساعدا خداست با یسینانی سائرا برای تقویه، با بهای لزان رژیم خود جلب نماید. (نیسن)

* محمد صدیق کاجووزیر خا رجه، با کسان در مناجیه، خود با صدای امریکا بنا ریح ۴ حمل گفت که افغانها با زیستن در نجیب مبنی بر کناره گیری از قدرت برفع یک دولت موقت استفا ده اعظمی بدارند. وی اظهار داشت: ما میخواهیم در بنمورد بافتاری کنیم بلکه این خود افغانها میباشند که میبایست این معضله را حل و فصل نمایند. ما صرف میخواهیم آنها را با هم متحد کنیم زیرا این بگانه راه حل موضوع نده میبایست.

(با کسان تا بعز)
* با باس گزارسی از ساور، مجا - حدسی در ولایت بغلان دست بک طلعه عملیات زده اند که در نتیجه آن بیه اسرا بریکی (خراق) را تصرف نموده اند. درین عملیات بیست عسکر با استعداد رغو عمومی بجا حدسن بیوسند و ۳۶ میل سلاح خست تزی به دست مجا حدسن افتاد.

بنا بر گزارسی دیگری از ولایت کندز بدینال فتح ولسوالی قلعه زال سا هرا کندز، سرخان بندر بر روی تراقبک مسدود شده است.

(صدای امریکا در)
* دفتر رئیس حکومت مو قت مجا - حدسن در پشاور خیر داده که ریاست دولت اعلامیه ای در مورد اوضاع برما ما در کرده که در آن گفته شده است که: ریاست دولت اسلامی افغانستان ظلم و بعدی حکومت بر ما را بیبالیی مسلمانیان آن کشور بشدت محکوم میکند. در اعلامیه از سا زمان ملل متحد و سا بر مو سات خیره خواسته شده تا با حکومت بر ما در تعارض شده و آن کشور را

و ادا رسا زنده که ازین مظالم دست بکشند. (صدای امریکا در)

* بنا ریح و حمل قوما ندانهای مجاهد - بین افغان بمول عبدالحق، ملا ملنگ، جلال الدسی حقانی، امین وردک و سید جگرن اعلامیه ای را در پشاور و بد نشتر رسانده و در آن تلاشهای آن عده کسانرا که میخواهند در مباحثات شمال از طریق دامن زدن به تعصبات نژادی ولسانی، بی امنیتی و بی ثباتی را بعیان بیاورند و در راه تجزیه افغانستان سعی کنند، تقصیح نموده اند. در اعلامیه آمده است که ایشان در مقابل چنین اسخا صی با اقدامات جدی دست خواهند زد. (بی.بی.سی پشتو)

۶

* بیسن سیوان نماینده سرمشقی ملل متحد سعدا ز موالت بکابل ملاقاتهای جدا گانه، با نجیب الله رهبر رژیم کابل و وزیر خا رجه آن بعمل آورد. مقامات ملل متحد اظهار داشتند که هنوز تفصیل مذاکرات بر ملا نگردیده اما قرا است ملاقاتهای دیگری بنا ریح ۷ حمل نیز بین بیسن سیوان و مقامات رژیم کابل صورت گیرد. قائل ذکر است که ورود غیر مترقبه بیسن سیوان بکابل در اثر جلسات اضطراری اعضای بلند پایه حزب وطن صورت گرفته است. (پاکستان تا بعز)

* پاکستان تصمیم دارد تا مواد غذایی و ضروریات دیگر بکابل و دیگر شهرهای عمده افغانستان ارسال دارد. منابع موثق بنا ریح ۵ حمل به روزنامه مسلم گفتند که این تصمیم در اثر تقاضای نماینده خاص سرمشقی ملل متحد اتخاذ شده است. مقامات ملل متحد به پاکستان اطمینان داده اند که مقداری مواد را که این کشور به افغانستان کمک میکند در آینه شده جیران نمایند. (مسلم)

* بیسن سیوان نماینده خاص سرمشقی ملل متحد برای افغانستان بنا ریح ۵ حمل از کابل وارد اسلام آباد

گردید و بطور مختصر با اکرم ذکی سکرتر جنرال وزارت خارجه پاکستان ملاقات نمود. عقیده برین است که وی، اکرم ذکی را از ملاقاتهای خود با نجیب الله و عبدالوکیل در جریبان گذاشته است. در یک محفل سیاسی در اسلام آباد وقتی روزنامه نگاران از وی از علل انفجارات و آتش ما شیندار که بنا ریح ۴ حمل در کابل رخ داد استفسار نمودند بیسن سیوان اظهار داشت که مردم کابل قهرمانی گذشته پاکستان را در مسابقات فاینل جام جهانی کرکت جشن میگیرند.

(معلم)
* به تعقیب انفجارات و تیسادل آتش که بیش از یک ساعت در شب ۴ حمل در کابل رخ داد آتشسوزی بزرگی در شمیرگارد ملی در نزدیکی بالاحصار کابل بوقوع پیوست. طبق گزارش شهود عینی، بهره داران دروازه های بالاحصار گفتند که ذخایر بزرگ نظامی بشمول یک ذخیره مهمات درین حادثه طعمه حریق گردید.

(پاکستان تا بعز)
* با فر معین خیرنگاری، بی.بی.سی که از سفر کابل برگشته است در مناجیه ای در مورد اختلافات، در کرد رهبری حزب وطن گفت: این اختلافات از قبیل وجود داشته و هر گروه جهت بقا و حفظ قدرت خود تحت هرنامی کوشش میکنند. وی گفت: عده ای دیگری هستند که خواهان ائتلاف با چریکها میباشند و هم دسته سومی وجود دارد که خواهان بکنوع ائتلاف به اصطلاح وسیع با چریکها، اجزای داخل و خارج و طر - قداران محمد ظاهر، بادشاه سابق میباشند. اما مسلماً آنها بی پیروز خواهند شد که با طرح ملل متحد موافق هستند. (بی.بی.سی فارسی)

۷

* سنا تور مولانا سمیع الحق رفت و آمدهای بیسن سیوان بین کابل و اسلام آباد را بر معنی تلقی نموده به

روزنامه نگار نوایی وقت گفت: همیشه ای درکا ر بوده تا با لای مجاهدین راه حلی را بقبولانند که خلاف میل شان بوده باشد. وی گفت که به عمال روس و همکاران نجیب تحت هیچگونه شرایط اجازه داده نشود که در دولت موقت آینده در کابل اشتراک نمایند. موضوع افغانستان با بیدارگری جهاد دحل و فصل گردد، نه از طریق انتخابات، زیرا امریکا خواهد توانست از موفقیت مجاهدین در انتخابات جلوگیری نماید و مانع بوجود آمدن یک دولت اسلامی در افغانستان گردد، همانطوریکه در الجزایر بوقوع پیوست. (نوایی وقت)

* مجاهدین افغان کنترول خود را بر تمام مناطق ولایت سمنگان به شمول مرکز ولایت قاپم نمودند و قسطنطنیه رژیم کابل و ملیشه های کبانی وفادار با آنرا در جهاتی ای یک تحت محاصره قرار داده اند. (نوایی وقت)

* برهان الدین ربانی رهبر جمعیت اسلامی بناریخ ۶ حمل سال غلام اسحاق خان رئیس جمهور پاکستان ملاقات نمود و نا میرده را از انکشافات و موفقیتهای مجاهدین در مناطق شمال افغانستان در جریان گذاشت. درین مذاکرات بر موضوعات مساعی ملل متحد در راه حل سیاسی معضله افغان-نستان نیز بحث و گفتگو بعمل آمد. ربانی نیز از مساعی ملل متحد درین راه اساساً پشتیبانی نموده اما اظهار داشت که پیشنهاد ملل متحد طوریکه از طرف بینن سیوان پیشبینی گردیده غیر عملی میباشد. (نیسن)

* تمام رهبران مجاهدین فعالانه میکوشند تا در مقابل طرح صلح ملل متحد موقف مشترکی اتخاذ نمایند. منابع مجاهدین بناریخ ۶ حمل به روزنامه پاکستان تایمز گفتند که گروه های عمده مجاهدین که از پشتی-بانی اکثریت مجاهدین و مردم برخوردارند و در میانشدا زبلان ملل متحد چندان راضی بنظر نمیآیند، صرف برخی از

احزاب مجاهدین طرفدار این طرح میباشند. منابع گفتند که هیچ بلانی عملی نخواهد بود مگر اینکه طرف قبول گروه های عمده مجاهدین واقع شود. (پاکستان تایمز)

* رفیع الله موذن رهبر حرکت انقلاب اسلامی افغانستان در رابطه به نشر انتقادات در مورد مذاکلات پاکستان و ایران در امور افغانستان طی مصاحبه ای با خبرنگار بی.بی.سی در پاریس و گفت: ما در اخبار خود از همکاری هایی که جمهوری های اسلامی پاکستان و ایران در طول ۱۴ سال با ما نموده و حق همسایگی را ادا کرده اند اظهار امتنان نموده و خواهش کرده ایم که شبکه آی، آی، آی پاکستان و دیگر خراجیه ها مذاکلات شانرا در امور افغانستان که مخالف طبیعت افغانستان میباشد قطع کنند و آنها را با ختیار خودشان بگذارند.

(بی.بی.سی پشتو)

* خبرنگار ما از پنا و وطنی گزارشی میگوید که سه تن از رهبران مجاهدین بناریخ ۶ حمل سال جاری طی اعلامیه های به مجاهدین و شهریان کابل در رابطه با احتمال بد شدن اوضاع کابل سخن گفته اند. صبغت اللله مجددی رئیس حکومت موقت اسلامی همدردی اش را با شهریان کابل ابراز داشته و گفت: درین وقت حساس و مشکل که مجاهدین در جاهای مختلف افغانستان به پیروزی هایی دست می یابند رژیم کابل مواجه با سقوط میباید، به منظور برقراری یک دولت اسلامی و حفظ وحدت اسلامی و ملی و جان و مال و ناموس مردم، همه ملت باید متحد شوند. بیرونی سوربرهان الدین ربانی رهبر جمعیت اسلامی گفت: ما خواهان تأمین امنیت شهر کابل هستیم و از اردو پولیس تقاضا کرد تا در صورت سقوط رژیم کابل الی زمانیکه مجاهدین قدرت را بدست بگیرند، امنیت را تأمین کنند. وی از مجاهدین تقاضا کرد تا

در مناطق مفتوحه، شورا های مشترک را تشکیل نمایند. انجنیر گلبدین حکمتیا رهبر حزب اسلامی گفت: احتمال سقوط نجیب الله موجود بوده و مجاهدین با آمادگی کامل داشته باشند و قبلاً حکومت انتقالی را تشکیل و کابینه خود را موظف سازند. وی افزود: مجاهدین فوج منظمی را به کاربگمارند تا در صورت لزوم، امنیت شهر را بدست بگیرند. وی علاوه کرد: در صورت سقوط رژیم، ملیشه ها باید اسلحه قبل شانرا تسلیم حکومت نموده و مرخص گردند. حمله بر شهرها و تأسیسات عامه المنفعه قطع گردد و به محاصره شهرها پایان داده شود، راه های اکمالاتی باز گردد و در ظرف شش ماه مهاجرین به وطن عودت نموده و انتخابات برگزار گردد.

(صدای امریکا دری)

* یک نطق وزارت خارجه رژیم کابل بناریخ ۶ حمل اظهار داشت: که نجیب الله در نظر دارد برای تشکیل یک دولت موقت در خلال چهار هفته از وظیفه خود کناره رود. منابع سیاسی در کابل نیز این پلان نجیب را که در خلال سفر اخیر بین سیوان یکا بل بر ملا گردید تا بید نموده اند. نا میرده حین مصاحبه با آژانس فرانس پرس گفته است که وی پلان خود را برای عجله روی این موضوع تغییر داده است. (نوایی وقت)

* گلبدین حکمتیا رهبر حزب اسلامی طی مصاحبه اختصاصی با روزنامه نامه نوایی وقت گفته است: تا وقتی که نجیب حقیقتاً قدرت را بیک دولت موقت قابل قبول در کابل تسلیم نکرده است نمیتوان روی اعلام استعفا وی از قدرت حساب نمود. وی گفت اگر چه از حل سیاسی موضوع افغانستان سخن زده میشود اما حقیقت اینست که هنوز درین راه قدم مؤثری برداشته نشده و این بجز گفتار بی معنی

چیز دیگری نمیشد. پلان ملل متحد غیر عملی بوده و بیجریک سلسله جرگه‌های ناگستنی چیز دیگری بنظر نمیخورد. بین سیوان پلان ما را که کوتاه‌ترین راه برای حل حقیقی موضوع میباشد قبول نکرده است. وی گفت که ایالات متحده آمریکا نجیب‌الله را برای ایجا د نفرقه بین گروه‌های مجاهدین بر سر قدرت میخواهد اما ما اجازه نخواهیم داد این دسایس بیروزگردد. در صورتیکه نجیب‌الله از قدرت دست نکشد در آن صورت برای رسیدن به حل نهایی بطور تمام عیار بر کابل حمله خواهد شد. وی در اخیر اظهار داشت که از مذاکرات خود با صدرا عظم پاکستان محمد نواز شریف را ضی میباید.

(نوابی وقت)

* محمد نواز شریف صدرا عظم پاکستان طی مصاحبه‌ای با یک روزنامه عربستان سعودی گفته است که نماینده ملل متحد در مساعی خود برای تشکیل یک دولت مؤقت اسلامی در افغانستان به موفقیت‌هایی دست یافته است. وی تأکید ورزید که موضوع افغانستان جای خاص در زمره اولویت‌های پاکستان دارد (پاکستان تایمز)

* منابع مختلف میگویند ملل متحد که قبلاً در نظر داشت دو جلسه از کنفرانس بین‌افغانی را دایر نماید اکنون تصمیم گرفته تا تمام این عملیه‌ها در یک جلسه خلاصه کند تا با این طریق جلسه در اسرع وقت ممکن برگزار شود و موفق به تشکیل یک دولت مؤقت جهت اعاده صلح در افغانستان گردد. (پاکستان تایمز)

* پروفسور برهان‌الدین ربانی رهبر جمعیت اسلامی افغانستان طی مصاحبه‌ای گفت: یقیناً شرایط کنونی ایجاب میکند که مجاهدین هر چه سریعتر قبل از اینکه حالت بی‌امنیتی بعد از سقوط ناگهانی رژیم در افغانستان بر میان‌آید، یک اداره عبوری را بر میان‌بیاورند تا اوضاع شهرها،

مخصوصاً شهر کابل را کنترل نماید. (صدای آمریکا دری)

* اداره انگساف بین‌المللی آمریکا، "فردریک مکمر" را که ۲۴ سال سابقه کار در اداره مذکور دارد به حیث نماینده جدید خود در امور افغانها تعیین کرده است. وی پروگرام تصد میلیون‌دالری امداد بشرفخواهان افغانستان را برای افغانستان که در جنگ ۱۴ ساله ویران شده است، اداره خواهد کرد. (صدای آمریکا دری)

۹

* حمیدالله لمرزی وزیر مالیه رژیم کابل در مصاحبه‌ای بتاريخ ۸ حمل در کابل اظهار داشت که ذخایر غذایی بسطح خطرناکی پایین آمده و برای ورود گندم ضرورت جدی محسوس است. وی گفت انبارهای دولتی که بیشتر بصرف قوای نظامی می‌رسد در سطح خیلی پایین قرار داشته و ضرورت عاجل به توريد یکصد هزار تن گندم دیده میشود. وی گفت که مسدود شدن شاهراه حیاتی سالنگ توسط مجاهدین از عوام مل مهم قلت مواد غذایی در کابل میباشد. دیلو ما تهای آسیایی در کابل میگویند که خرابی وضع غذا - بی در کابل، ملل متحد را بر آن داشته تا مساعی خود را در حصول یک راه حل سیاسی موضوع افغانستان تشدید بخشد. (پاکستان تایمز)

* بین سیوان در مصاحبه‌ای با بی.بی.سی گفته است: از آنجا که خطر جدیدی ناشی از مخالفت‌های قومی، صلح را در افغانستان تهدید میکند و تصمیم گرفته است مساعی خود را در این جهت تسریع بخشد. وی گفت: وقت و زمان از اهمیت خاصی برخوردار می‌باشد زیرا تشنج قومی ولسانی بالا گرفته است که این میتواند وضع را بصورت خطرناکی تغییر دهد و افغانستان را بسوی تجزیه بکشد. ملل متحد برای اینکه بتواند بجنگ ۱۴ ساله در افغانستان با اسرع وقت ممکنه

خاتمه دهد تصمیم گرفته است کنفرانس افغانی مجوزها را که قرار بود در دو جلسه صورت گیرد در یک جلسه خلاصه نماید.

(پاکستان تایمز)

* گلبدین حکمتیار رهبر حزب اسلامی بتاريخ ۸ حمل در شمشو گفت: برای تطبیق پلان صلح ملل متحد حزب اسلامی دو پیشنهاد دارد: اول اینکه نجیب در اصل موافقه نماید که از وظیفه استعفا داده و قدرت را بیک دولت مؤقت تحویل دهد زیرا بدون چنین تعهدی از طرف وی هیچگونه مذاکرات مفید و سودمند نخواهد بود.

دوم اینکه دولت مؤقت نباید یک ائتلاف متشکل از وزرای مجاهدین و رژیم کابل باشد، این دولت می‌بایست از هرنگاه یک دولت انتقالی بوده و در آن اشخاص نامطلوب سهم نیابند، امنیت در تمام شهرهای عمده توسط قوای نظامی برقرار گردد و شرایطی ایجا شود تا مهاجرین بتوانند در خلال ششماه به خانه‌هایشان برگردند و به تعقیب آن انتخابات برگزار شود. وی گفت این یگانها را حل دائمی موضوع افغانستان میباشد و بسس حکمتیار افزود که تشکیل جرگه‌ها نمیتواند بجنگ در افغانستان خاتمه دهد بلکه برعکس آنرا بدرازا خواهد کشاند. (پاکستان تایمز)

* روزنامه "جنگ در سرمقاله ۹ حمل خوش‌بینی‌سده که در پرتو اعلام استعفاي نجیب از وظیفه‌چنان بزرگی برای خاتمه دادن به جنگ ۱۴ ساله افغانستان تدارک گردیده و برای میان‌افغانی لازم است که درین راه یکدیگر را همکاری نمایند، آنها نباید تحت تأثیر تشنج و ترديد بی‌مورد قرار گیرند زیرا بعد از تجربه تلخ شکست یک قدرت بزرگ جهانی مانند اتحاد شوروی و سابقه، هیچکس جرئت آنرا نخواهد داشت تا در مقابل افغانها از دسایس استفاده کند. (جنگ)

* گزارشگر سرویس دری صدای آمریکا بکا به استناد گزارشهای جبهه ملی

نخبا افغانستان و آژانس خبری البنیان گزارش میدهد که در سه روز گذشته در پنا وروا سلام با دروی سک اتحادیه جدید و تکمیل یک حکومت موقت فنی برای مجاهدین، مذاکراتی صورت گرفته و هنوز هم ادامه دارد. گفته میشود که موضوع این مذاکرات، تکمیل یک شورای قیادی مساسد که از حزب سهگانه و هفتگانه در پنا وروا و حزب وحدت (پورا) ائتلاف تنظیمهای سعه های افغانستان) شامل بندی کورده میتواند. پروفسور برهان الدین ربانی درباره نتایج مذاکرات خویش است ولی پروفسور صفت الله مجددی و پیرسید احمد گیلانی از روند مذاکرات جنرال خوسین نسبتند. پیرسید احمد گیلانی گفته است به پیوستن با هرات اتحادی حاضر است ولی ترجیح میدهد حکومت موقت فنی آینه شده در نتیجه مساعی ملل متحد تکمیل شود. از جانب دیگر پین سیوان بنده، خان ملل متحد در افغانستان، امروز برای مذاکره با حزب وحدت و مقامات ایرانی درباره جلسات مجوزه پین الاقناتی عازم تهران میگردد. منابع پاکستانی میگویند: صدیق کاجوز وزیر دولت در مورخارجه پاکستان نیز بنا ریخ ۹ حمل برای مذاکره با مقامات ایرانی درباره جلسه پیشینهای ملل متحد در مورداقنستان به تهران میرود.

(مدای آمریکا دری)

* حمید الله طرزی وزیر مالیه افغانستان به بی.بی.سی گفت: ذخیره مواد غذایی در کابل روبه کاهش است. وی می افزاید که برای جلوگیری از کمبود مواد غذایی با پدکمه های فوری به اس کشور ارسال گردد. (بی.بی.سی فارسی)

۱۰

* مجاهدین در حمله بالائی کمر بند خارجی امنیتی شهر هرات بنا ریخ ۷ حمل ۴۰۰، پیشه را دستگیر و مقادیر

زیاد سلاح و مهمات را به غنیمت گرفتند. درین حملات فابریکه سمعت در منطقه ریاض پریان نیز بدست مجاهدین افتاد. (پاکستان تا میز) * صیغ الله مجددی رئیس دولت موقت بنا ریخ ۹ حمل با غلام اسحق خان رئیس جمهور پاکستان در اسلام آباد ملاقات نمود. گفته میشود درین ملاقات بر موضوع افغانستان در برتومساعی صلح بین سیوان بنده، خاصی سرمندی ملل متحد و دیگر کنفرانس افغانستانی برای تکمیل یک دولت موقت بحث و تبادل نظر صورت گرفت. (مللم)

* قرار است مجاهدین در مورد تکمیل یک دولت موقت بموافقیه برسند. میدیا گزارش میدهد که وضع تا زمان رژیم کابل و احتمال سقوط قریب الوقوع نجیب، رهبران مجاهدین را بر آن داشته که توجه را بر تکمیل یک دولت انتقالی جهت بسر نمودن این خلاصه طوف بدارند. گفته میشود این دولت موقت بعداً با یک دولت موقت اسلامی دیگر تعویض خواهد شد. (پاکستان تا میز)

* بنقل از رادیو تهران، ایران از تمام مجاهدین اقتان خواسته است تا طرح سازمان ملل متحد را که هدف آن خاتمه دادن به جنگ ۱۴ ساله داخلی این کشور است بپذیرند. بگفته خبرنگاران، این نخستین کاری است که از زمان آغاز آخرین دور مذاکرات بین سیوان بنده و خان برمنشی ملل متحد در افغانستان، ایران آنکارا از طرح پیشینهای وی حمایت میکند. این موضوع باعث میشود که احتمالاً مجاهدین مقیم ایران جهت همکاری با این طرح تحت فشار قرار بگیرند. قابل یادآوری است که مجاهدین تندرو و مقیم پاکستان با این طرح مخالفت اند.

(بی.بی.سی فارسی)

* حامد علمي در گزارشی از پنا وروا در رابطه به عملیات اخیر شهر هرات

گفت: مجاهدین ادعا میکنند که فابریکه سمعت را در غرب شهر هرات به تصرف خود در آورده اند. با تصرف این منطقه از طرف غرب هرات الی مرزا پیران همدتصرف مجاهدین میباشود با فتح این منطقه حکومت کابل در هرات در محاصره مجاهدین قرار گرفته است. وی در رابطه به پیشروی مجاهدین در هرات و جریان انتقال اقتانستان گفت: دو مسئله نظامی و سیاسی موازی با یکدیگر پین می رود و اگر مجاهدین در مسئله نظامی موفقیت بدست آورند، مسئله سیاسی را فراوانی میکنند. وی علاوه نمود که در چند روز اخیر در پنا وروا جلاستی بین رهبران مجاهدین در مورد توافق بر سر یک اداره، و احزابیان دارند احتمالاً اگر حکومت کابل سقوط کند این اداره جاستین آن گردد.

(بی.بی.سی، بی.بی.سی)

۱۱

* جنرال حمید گل رئیس سابق استخبارات پاکستان (آی، ای، آی) در مصاحبه ای با روزنامه نگاران روزنامه جنگ هفته نامه زندگی گفته است که دسیه های در تصرف اجراء بودند با کستان و مجاهدین افغان را روبروی هم قرار دهد. وی گفت اگر یک کنفرانس نا منتهای موفق نگردد با صلح را بد افغانستان اعاده نماید و اگر یک دولت نا منتهای تعقیب است تا کامی تکمیل میگردید تا بر آن سک قوه صلح ملل متحد در افغانستان بیا دهمینکه در آن صورت پاکستان محصور میشود که مجاهدین افغان را خلع سلاح نماید. و بدین طریق اسلام آباد در مقابل مجاهدین قرار میگیرد. وی اظهار داشت که مجاهدین این را داده نموده بودند که پلان ملل متحد پیشنها نموده تا قدرت بین شان تقسیم گردیده اینک با آنها انتقال گردیده در نتیجه صورت ظالم و مظلوم هر دو در یک ردیف قرار میگیرند. (جنگ)

* بین سیوان نمابنده، خدای سرمنشی ملل متحد تا ریخ ۹ حمل با علی اکبر ولایتی وزیر خارجه، ایران در بهران ملاقات نمود. این بازدید شخصی از مساعی نامبرده را در راه تریه به عملیته، طرح در افغانستان و اتحاد یک دولت موقت در کابل تشکیل میدهد. ولایتی نسبتاً بی همه جا بنده خود را از این بلان ابراز دانه گفت: ایران حاضر خواهد بود تا با موع مسات بین المللی در راه بطنه با انتقال مواد امدادی به افغانستان کمک و همکاری نماید. (پاکستان تایمز)

* علی اکبر ولایتی وزیر خارجه، ایران و محمد صدیق کاجووز وزیر خارجه، پاکستان بتاريخ ۱۰ حمل در بهران روی موضوعات بلان طرح ملل متحد برای افغانستان با بین سیوان نمابنده، خدای سرمنشی ملل متحد مذاکره و گفتگو نمودند. رادو بهران ضمن بحثی این خبر نگفت که آیا این مذاکرات بنا بچی به همراه داده است و یا خیر، اما از قول ولایتی اظهار داشت که ایران به مساعی ملل متحد برای اعاده، طرح در افغانستان اهمیت خاصی قایل است و تا رسیدن به حل نهایی قضیه نسبتاً بی از این مساعی تا کند. میوزده.

(پاکستان تایمز)

* داکتر فاروق اعظم رتشی کمیسیون سیاسی حل معضله، افتان-ستان، خطاب به اعضای کمیسیون در بهرا ور گفت که بنام ماعا حل وقوری بین سیوان در مورد قضیه، افتان-ستان ممکن است سبب بروز مشکلات بیشتر برای مردم افغانستان و پاکستان گردد. کمیسیون بر یادداشت مورخ ۲۵ جوت خود که در آن تغییراتی را در بلان پنج فقره بی ملل متحد قضا نموده بود تا کند و ورزید. (تیس)

* محمدنا طقی معاون کمیسیون سیاسی حزب وحدت اسلامی مگوید که بین سیوان نمابنده، خدای سرمنشی ملل متحد، در مذاکراتی در بههران

به حزب وحدت گفته است که موضوع حکومت کابل بیسی از بی در مذاکرات طرح آبنده، مطرح نیست.

نا طقی گفت: حزب وحدت از راه حل سیاسی انکه ملل متحد برای قضیه، افغانستان بیستها دنموده، حمایت میکند، منتهی یک سلسله نکات مبهمی در آن می بیند که ملل متحد با کتون آزار و سب کرده است، که از جمله اسراک نمابندگان حکومت کابل در این اجلاس میباشد.

از روی در بهراه، صحبت ها و مذاکراتی که بین رهبران مجاهدین، برای تشکیل حکومت موقت قتی در بهرا و جریان دارد، بر سر شده است که آیا حزب وحدت در بی مذاکرات شرکت دارد یا خیر؟ وی گفت: نمابنده، ما در بی مذاکرات شرکت نداریم، ولی ما بدوستان و برادران خود مرتباً گفته ایم که هر اجلاسیکه تشکیل میشود ما هر تصمیم گیری که در مورد آبنده، افغانستان صورت بگیرد، ما بد مسئله، حضور حزب وحدت در آنجا مطرح باشد و الا مشکلات افغانستان حل نمیشود.

(صدای امریکا در)

* "دوبدلک ووت" همایشی کننده، تلاشهای سازمان ملل متحد در کابل مگوید: این سازمان بزودی بیستها دی را عرضه خواهد کرد تا به حدود سه صد هزار نفر یکدیش از همعه با خطر کمبود مواد غذایی در کابل دست بگیران اند، کمک رسانده شود.

وی گفت: با توجه به بیشرقتی که در مسیر راه حل سیاسی حاصل شده، غرب با بدرغبت بیشتری برای کمک به افغانستان نشان دهد. وی اضافه کرد: هرگونه کمکی که حاصل شود در میان محتاج ترین افراد توزیع خواهد شد. (صدای امریکا در)

* محمد یونس قاتونی سخنگوی شورای نظار در ریک کنفرانس مطبوعاتی این خبرها را تکذیب کرد که فعالیت های اخیر مجاهدین در سمت شمال کشور، انگیزه های قومی و با زبانی دارد، وی

همچنان ادعای تسلط رژیم بر مزار شریف را رد نموده، خافه کرد که اکثر نقاط مزار شریف در دست مجاهدین قرار دارد. (صدای امریکا پستو)

۱۲

* نطق وزارت خارجه، پاکستان، در محاسبه هفتگی خود تا ریخ ۱۱ حمل در اسلامآباد گفت که با کستان تقاضای ملل متحد در مورد کمکهای بشردوستانه، مواد غذایی به افغانستان را تحت غور قرار داده است. تا میبرده اظهار داشت که مقامات ملل متحد از پاکستان خواسته اند تا برای رفع نیازمندی شدید مواد غذایی در کابل، عاجلاً مقدار بی مواد خوراکی به کابل ارسال دارد که بعداً از طرف ملل متحد تلافی خواهد شد.

وی گفت اگر با ارسال غذا بکابل موافقه بعمل آید پاکستان خود را متیقن خواهد ساخت تا این مواد بین مردم نیازمند توزیع شود. طبق پیشنهاد اولی این مواد از طرف مقامات ملل متحد توزیع خواهد گردید. (پاکستان تایمز)

* بین سیوان نمابنده، خدای سرمنشی ملل متحد، بتاريخ ۱۱ حمل با نجیب اللهدر کابل ملاقات نمود و قرارگزارش مقامات ملل متحد، بین سیوان که بطور غیر مترقبه از بههران وارد کابل گردید تا نجیب و عبدالوکیل وزیر خارجه، رژیم کابل ملاقات کرد و آنها را 'زجریان مذاکرات سه جانبه' با وزیر خارجه، ایران و وزیر خارجه، پاکستان در بهرا، مطلع نمود. مقامات مذکور در بی مورد تفصیل مزبند ارایه ندادند. (پاکستان تایمز)

* بیانه مشترکی که در ختم سفر دوروزه، محمد صدیق کاجووز وزیر خارجه، پاکستان در بهرا، ما در گردید تا کبست که هر دو کشور موافقه نمودند تا در راه جلوگیری از خونریزی مزبند و بروز جنگ داخلی در افغانستان اقدامات مقتضی انجام دهند، در مذا-

کرات بین دو وزیر خارج، بین سیوان
نما بنده، خای ملل متحد سزاسراک
داشت. (پاکستان تا بجز)
* گلبدین حکمتیار رهبر حزب
اسلامی در کنفرانس مطبوعاتی بنا ر-
بخ ۱۱ حمل در بسا وراظهارداست که
نجیب در آستانه، بقوط نظامی و سیاسی
قرار دارد، اما مجاهدین ترجیح میدهند
که انتقال قدرت از طریق مسالمت
آمن صورت گیرد، زیرا آنها طرفدار
بربادی بیستروخو ریزی در کوجهها
نمیباشند. تا مبرده مخالفت خود را
با هرگونه انتقال با ملیتیه ها اعلام
داسته، گفت که آنها با بدعجا هدین
تسلیم شوند. حکمتیار گفت که نجیب
میباست بدون شرط مستعفی گردد و
قدرت را بیک اداره، موقت تسلیم
نمایند تا پس در خلال یک سال انتقال
بات برگزارد، وی گفت: اعضای
دولت موقت حق نخواهند داشت
خود را درین انتخابات کاندید نمایند.
وی اظهار داشت که ملیتیه ها باید قطع
سلاح گردیده و این سلاح به قوای نظامی
انتقال گردد. همچنین حکمتیار بر
قراری قوای اجنبی با ملل متحد را
در خاک افغانستان بصورت قاطع رد
نمود و اظهار نگردانی کرد که اگر موضوع
افغانستان در خلال چند روز حل نگردد
اوضاع افغانستان دگرگون خواهد
شد. (پاکستان تا بجز)
* کابل تا بجز در یکی از مقاله های
خود گفته است که با استعفای نجیب
اوضاع امنیتی در افغانستان از
کنترول ملل متحد خارج خواهد شد.
از طرف دیگری، بی سی گفته است که
صرف یک سوم مملکت در اختیار رژیم
کابل بوده و حتی مزار شریف نیز در
تصرف مجاهدین و ملیتیه های محلی
در آمده است. (مطم)

* نجیب الله رئیس رژیم کابل در
حالیکه خیلی خسته بنظر میرسد در خطابه
تلویزیونی خود از جمعی رهبران
مذهبی، دانشمندان و نمایندگان
نواحی با زده گانه، شهر کابل بتاريخ

۱۱ حمل از افغانها تقاضا نمود تا ملاحظه
لغتهای خود را کنار گذاشته و اتحاد
ملی را تشکیل بک دولت موقت
بیطرف در ماه نور حفظ نمایند. وی گفت
تحت شرایط حساسی موجوده، که عملیه
صلح ملل متحد در جریان است و طبقه
همگان میباشند اتحاد ملی و تعامیت
ارضی را در مملکت تضمین نمایند.
(مطم)

* نطق وزارت خارجه، پاکستان
خطاب به روزنامه نگاران بتاريخ ۱۱
حمل در اسلام آباد اظهار داشت: این
را بورها که ملائی اسباب است که پاکستان
تقاضا نموده تا قبل از برگزاردی کنفرانس
ایش مجوزه، افغانی کمیسونی تشکیل
گردد تا قدرت را در کابل تحویل
گیرد. گفته میسود که این را بورها
از میان رهبرانی از مجاهدین شیوع
یافته که ادعا میدارند مقامات پاکستان
کسانی طی مذاکرات خود با آنها
پیشنهاد کرده اند تا کمیسیون مشترکی
که در آن تعداد مساوی از نمایندگان
مجاهدین و رژیم کابل اشتراک داشته
باشند تشکیل گردد. نطق مذکور گفت
که پاکستان کاملاً با پلان ملل متحد
متعهد بوده و به پیشبانی از آن ادامه
خواهد داد. (پاکستان تا بجز)

* روزنامه جنگ در مقاله ۱۲
حمل خود مینویسد که مساعی جهت وادار
ساختن مجاهدین برای شریک قدرت
با بقایای دولت دست نشانده، روسی
سبب برپادگی قربانی های شان خواهد
شد. دولت پاکستان نباید در راه حلی
شریک شود که به تجزیه افغانستان
نیانجامد زیرا این بخشی از سبب سی می-
باشد که افغانستان را بسوی جنگ داخلی
میکشد. موقت سه، ملل متحد به شکل
گروگان ایالات متحده در آمده و سر-
منشی موجوده آن حامی منافع
امریکا میباشد. دولت باید بکلی آگاه
باشد که ایالات متحده و روسیه هیچکدام
از قرابت پاکستان با آسیای میانه
خورسند نبوده و طرفدار تشکیل یک
دولت اسلامی مجاهدین در افغانستان

نعمی باشند، بنا بر آن پاکستان باید
نعم مساعی خود را در راه ختم منازعات
در بین گروه های مجاهدین بسیج
بدارد. (جنگ)
* رادیو کابل گزارش داده است که
مجاهدین بتاريخ ۱۲ حمل ۲۰ فیر را-
کت زمین بزمین نوع سکرسی را بر شهر
جلال آباد برتاب نمودند که در اثر
آن سه تن کشته و پنج تن دیگر مجروح
شدند. (رادیو کابل)
* بگزارش منابع مجاهدین افغان-
نستان، پروژه سمعت که یکی از مهم-
ترین با بگانه های حکومت در غرب
ولایت هرات بود، به تصرف مجاهدین
در آمد.
منابع مجاهدین از قول اسما-
عیل خان امیر عمومی جمعیت اسلامی
در ولایت هرات میگویند: با بگانه
پروژه سمعت که از اهمیت استراتژی-
یکی خاصی برخوردار بود، بتاريخ ۷
حمل به تصرف مجاهدین در آمد و ۴۰۰ عسکر
و ملیتیه و پولیس که از آن دفاع می-
کردند، اسیر مجاهدین شده اند.
(صدای امریکادری)

۱۳

* روزنامه پاکستان تا بجز در
سرمقاله ۱۳ حمل خود مینویسد که
تغییرات اخیریکه در اوضاع افغان-
نستان بوجود آمده، حل فوری موضوع
این مملکت از هروقت دیگر از اهمیت
بیشتری برخوردار گردیده است. بحران
جدید که در شمال مملکت بوجود آمده
است پشتونها را در مقابل اقوام غیر
پشتون برانگیخته است. با درک این
حالت بحرانی حتی نجیب الله از
افغانها تقاضا بعمل آورده تا اختلافات
خود را فراموش نموده و اتحاد
ملی را بهر قیمت ممکنه، تا تشکیل
یک دولت موقت بیطرف جهت تسلیم-
گیری قدرت حفظ نمایند. همزمان با
آن، هست حزب مجاهدین در پاکستان
توافق نموده اند تا یک دولت موقت
در افغانستان تشکیل گردد.

کلیدین حکمتیا رهبر حـزب اسلامی اعلام نموده که مجاهدین نیز علاقمندانند که انتقال قدرت بشکل مسالمت آمیز صورت گیرد، زیرا آنها دیگر نمیخواهند جنگ و خونریزی در مملکت ادا مه پیدا کند.

سرمقاله در بیان مینویسد و تئیکه تمام جوانب ذیدخل مایل اند که معضله افغانستان از طریق صلح حل و فصل شود دلیلی وجود ندارد که صلح در افغانستان قبل از وقت مترفیه اعادة گردد.

(پاکستان تایمز)

* روزنامه جنگ در سرمقاله ۱۳ حمل خود مینویسد که برای حل عاجل معضله افغانستان از هیچگونه مساعی دریغ نشود. سرمقاله می افزاید: بر مجاهدین افغان است که آنها اکنون را در برای موفقیت عملیه صلح هموار ساخته و با یک راه عملی مورد قبول همه موافق بدارند. همچنین دولت پاکستان هم تمیبا بدتحت تأثیر پروپاگندهای ضد افغانی قرار گیرد، بلکه در عوض با یداهمیت بیشتری نظریات رهبران مقتدر مجاهدین قایل گردد. دولت پاکستان و مجاهدین افغان باید در همه موارد توافق نظر داشته باشند. قرار معلوم نظریات دولت ایران نیز با دولت پاکستان همخوانی میابد.

در حال حاضر، افغانستان، پاکستان، ایران و حتی جوامع اسلامی بطور کل با بد توجه داشته باشند که در افغانستان دولتی رویکار شود که ناسی از اراده مردم آن باشد.

(جنگ)

* آراشهای خیری میدیا و جمعیت اسلامی گزارشی داده اند که "نور" قوماندان لوای خادولایت بغلان، "سر بلند" قوماندان لوای خاوندوی و "محمودلی" قوماندان کندک خاوندوی آنولایت بتاریخ ۸ حمل در مرکب آنولایت بغلان به قوماندان مجاهدین ملا شمس ملحق شدند. راپورمی افزاید

یدکه همراه با این قوماندانان ۴۰۰ مسکرنیز همراه با اسلحه دست داشته مجاهدین پیوستند.

(صدای امریکا پشتو)

* به اساس گزارشی رادیو تهران، در روز دوشنبه دیدار محمد صدیق کاجو وزیر مشاور در امور خارجه پاکستان، در تهران بیانیه مشترکی از جانب ایران و پاکستان انتشار یافته است، در بیانیه مشترک، بر ضرورت حل و فصل سیاسی و سریع مسئله افغانستان تأکید بعمل آمده و بر آرزو میدواری شده است که علامیه اخیر داد کترنجیب رئیس رژیم کابل در جهت تسریع بلان ملل متحد به روند صلح کمک خواهد کرد.

(رادیو کابل)

* پیترو من نماینده خاص ایالات متحده برای جنبش مقاومت افغانستان در پاکستان در سوالی که آیا ایالات متحده، هنوز هم از طرح ملل متحد حمایت میکنند، گفت: ایالات متحده از طرح صلح ملل متحد حمایت میکنند، زیرا این تنها راه حلی است که برای ختم سیاسی جنگ در افغانستان کمک میکند. وی افزود: تشدید عملیات نظامی در افغانستان، وضعی مانند بگوسلاویا را بوجود خواهد آورد، کشوریکه در اثرنازعات داخلی پا رجه پا رجه شده و چشم انداز صلح هم در آنجا وجود ندارد. یک دور جدید جنگ، افغانستان را نیز به آنطرف خواهد کسانید. وی به ادا میگفت: زمان برای یک راه حل سیاسی مساعد است و فعلاً ضرورت برای همکاری بین افغانستان (صدای امریکا دری)

۱۴

* بین سیوان نماینده خاص سرمنشی ملل متحد بعد از مراجعت از کابل بتاریخ ۱۳ حمل در اسلام آباد به روزنامه نگاران اظهار داشت: من هیچگاه از ما موریت ملل متحد در مورد افغانستان به انداز ۱۰ امروز خوشبین نبوده ام و به ادا حدی اجازه نخواهم داد

نامانعی در راه این موفقیت ایجاد نماید. وی گفت که در خلال یک هفته رفت و آمدهای خود بین پشاور، اسلام آباد، کابل و تهران، وی کوشیده است بین جوانب مختلف در گیر درین قضیه، ایجا دتفا هم نموده و ترتیباتی در باره ایجا دیک ادا ره قبلی موقت، قبل از بر گزاری کنفرانس مجوزه بین افغانی اتخاذ نماید. وی اظهار خوشی نمود که افغانها و دولتهای مختلف از پیشنها دمربوط به ادا یرنمودن یک جلسه مجوزه استقبال نموده اند که قرار است قبل از ختم ماه جاری برگزار گردد. وی گفت: هم اکنون ما مصروف اجرای تفصیلات مزید درین مورد بوده و عنقریب تاریخ و محل برگزاری این کنفرانس افغانی را ابلاغ خواهیم کرد. وی گفت تعداد اشتراک کنندگان درین جلسه بین ۱۵۰ تا ۲۰۰ نفر خواهد بود.

(مسلم)

* بین سیوان نماینده خاص سرمنشی ملل متحد برای افغانستان در خلال ملاقات دوسا عته، بتاریخ ۱۳ حمل با محمد شوا ز شریف صدراعظم پاکستان در لاهور، نامبرده را راجع به مذاکرات خود با مقامات رژیم کابل که قبلاً در همان روز انجام شده بود، در جریان گذاشت.

(پاکستان تایمز)

* بین سیوان نماینده خاص سرمنشی ملل متحد در امور افغانستان در پاکستان گفت که حرکت بسوی حل و فصل سیاسی جنگ افغانستان سرعت میگیرد. وی گفت: انتظار دارم که در مورد تاریخ و طرز العمل آنچه که بنا میگفت و شنود بین افغانی معروف شده است، در هفته آینده اعلامیه ای ما در گردد. وی گفت: احتمال دارم که خود سرمنشی ملل متحد این اعلامیه را ادا در نماید. بین سیوان همچنین تقاضا کرد که کمکهای بشرخواهان برای افغانستان باید بطور عاجل تهیه گردد، زیرا افغانستان بصورت عموم و کابل بطور خاص به مواد غذایی

اسد ضرورت دارد.

(صدای امریکادری)

* بعد از کنفرانس خبری بین‌النهرین سیوان نماینده، خاصی سمرنی ملل متحد در مورافغانستان، از حضرت صیغ اللہ مجددی در رابطه با طرح سازمان ملل متحد نظر خواهی شد، وی گفت: ما از اول هم طرح ملل متحد را قبول کرده بودیم، لیکن ملاحظاتی نیز داشتیم که به‌ویژه با داور گردیدیم، از جمله اینکه در مجلسی که ملل متحد منخواهد در برنامیدیا بدکمیونستیا حضور نداشته باشند، زیرا حضور آنها راهمچ‌مها جرومجا هدی نمی پذیرد، در غیر آن ما دیگر هیچ اعتراضی و معامعی نداریم و با این طرح همکاری خواهیم کرد.

از وی راجع به آن‌سین سوال کردید، وی گفت: وقتی حکومتی تشکیل شود، باید در آن موقع آن‌سین قائم گردد.

وقتی از وی پرسیده شد که آیا این آخرین بیان ملل متحد به کدام نتیجه‌ای منتج خواهد شد، گفت: اغلب گمان من بر آنست که با بدنه نتیجه‌ای برسد، زیرا اکثریت قاطع مجاهدین، قوما ندارند، علما و اکبر تنظیمها نیز آنرا پذیرفته اند و بعضی کسان هم که اعتراضاتی دارند، این نظر خود ایسان است و به عقیده من آنها در اقلیت قرار دارند.

اسان در بابی در پاسخ این سوالات گفت: ما از هر تلافی مثبتی استقبال بعمل می آوریم، ما در مورد طرح ملل متحد ما قبلاً نظر خود را ارایه نموده ایم. درین سبب و روها که وضع بغیر خورده و حلال جندی رونما گردیده و رژیم نجیب در حال اختتام است و امکان ایجاد دخای قدرت موجود است، همه ما به این اتفاق داریم که درین لحظات، یک اداره عبوری توسط مجاهدین ایجاد گردد و پس از آن حکومت انتقالی تشکیل شود. وی در مورد استراک نجیب و نما -

بندگانش در جلال مجوزه، ملل متحد گفت: ما هرگز قبول کرده نمیتوانیم که با آنها در یک اجتماع شرکت ورزیم. (بی.بی.سی، بی.سی.پستو)

۱۵

* محمد نواز شریف صدراعظم پاکستان در جواب تقاضای ملل متحد، برای امداد فوری، هدايت داده است که مواد غذایی بصورت عاجل سه افغانستان ارسال گردد. طبق گزارش مقامات رسمی بنا بر تاریخ ۱۴ حمل قرار است مقدار ۱۰۰۰ تن گندم از طریق هوا و زمین بکابل ارسال شود. این مواد که از طرف مقامات ملل متحد تحویلگیری خواهد شد، قرار است از طرف ریاست سره مسافرت رژیم کابل توزیع گردد. (نیشن)

* بین سیوان نماینده، خاصی سمرنی ملل متحد بنا بر تاریخ ۱۴ حمل با قدرت اللہ حمدی سازد فیروز رژیم کابل در اسلام آباد ملاقات نمود و نتایج مبرده را در جریان مساعی گذاشت که برای تشکیل یک دولت انتقالی در افغانستان جریان دارد. سپس احمدی به خبرنگار روزنامه جنگ اظهار داشت که ارسال مواد مساعدی پاکستان بکابل بنا بر تاریخ ۱۶ حمل آغاز خواهد شد. (جنگ)

* نجیب اللہ رهبر رژیم کابل از تصمیم اسلام آباد مبنی بر ارسال ده هزار تن گندم به افغانستان استقبال نموده، گفت که گندم مذکور در رفیع بنا ز مندی مردم کابل کمک خواهد کرد. (مسلم)

* مجاهدین بنا بر تاریخ ۱۴ حمل شهر گردیز را تحت آتشباری شدیدراکت قرار دادند. تلویزیون رژیم کابل در بخش این خیرات تعداد تلفات ناشی از این آتشباری تذکری نداد.

(پاکستان تایمز)
* روزنامه‌های "واشنگتن پست" و "واشنگتن تایمز" و "وال ستریت جورنال"، هر سه نوشته‌اند که اکثریت

مجاهدین و نجیب اللہ رهبر رژیم کابل تلافی را قبول کرده‌اند که بموجب آن قدرت از حکومت کابل به یک حکومت انتقالی منتقل خواهد شد که در ماه جاری توسط تقریباً ۱۰۰۰ نماینده از تمام جناحها، انتخاب میگردد، گفته میشود که این مجلس در "زنو" یا "ویا" بنا خواهد شد.

(صدای امریکادری)
* بین سیوان نماینده، خاصی سمرنی ملل متحد در مورافغانستان اعلان کرده است که سازمان ملل متحد اکنون میکوشد که از حکومت افغانستان کسب اجازه نماید تا به پاکستان زمین رساندن ۱۰ هزار تن گندم را از طریق زمین و هوا مساعداً زدن به جلوگیری از وخیم شدن بیشتر وضع مواد غذایی در افغانستان کمک کند. سیوان گفت که بنا بر شریف صدراعظم پاکستان در زمینه صحبت نموده و وی گفته است که پاکستان آماده است تا هر چه زودتر این مواد را به کابل ارسال بدارد.

(بی.بی.سی، بی.سی.پستو)
* بین سیوان نماینده، خاصی سمرنی ملل متحد در یک مصاحبه مطبوعاتی بعد از زنگشت از کابل، در اسلام آباد گفت: صلح در افغانستان قریب الوقوع است. وی گفت که برای ایجاد یک دوره انتقالی اکنون تضمیناتی بشمول تضمینات شورای امنیت ملل متحد ضروری است وی افزود: به هیچ گروهی فزندی ایجاد شده نخواهد شد که پیرویه صلح افغانستان را برهم زند. (رادیکال)
* پیرسید احمد گیلانی طی مصاحبه تلفونی به خبرنگاری، بی.بی.سی گفت که بر سر قهرست اسامی کسانیکه حاضر اند با آنها به مذاکره میرد از ند میان گروههای تندرو و میان اختلافاتی وجود دارد. وی گفت: ما سه تنظیم حرکت انقلاب اسلامی، جبهه ملی نجات و محاذ ملی اسلامی است اشخاصی را که به عقیده ما مردم بیطرف، مسلمان و خیرخواه هستند تهیه کرده و به آقای بین

سیوان تقدیم نموده ایم. وی در پاسخ سوالی که آیا استان دربارنی وانجنیر حکمتیا رهم در این مذاکرات سرکست خواهند داد است، گفت: در این فهرست تهیه شده آنها نیستند و احتمال دارد که آنها فهرست جداگانه تهیه کنند. وی افزود: اگر استان دربارنی وانجنیر حکمتیا رتوافق هم نداشتند ما سه تنظیم و بعضی تنظیمهای دیگر که من یقین دارم با این طرح توافق دارند استراک خواهند ورزید، زیرا با این طرح اکثر مجاهدین، مهاجرین، علماء، روحانیون، قوماندهای جبهات و روسای اقوام موافق هستند.

(بی.بی.سی فارسی)

۱۶

* رژیم کابل بتاريخ ۱۵ حمل برای ارسال مواد غذایی مورد نیاز کابل از پاکستان اظهار امتنان نمود. عبدالوکیل وزیر خارجه رژیم کابل ضمن استقبال از این حرکت پاکستان، طی بیانیه‌یی گفت: من معقدم این امر عملیه صلح را در افغانستان تسریع خواهد بخشید.

(پاکستان تایمز)

* فاضی حسین احمد امیر جماعت اسلامی پاکستان ضمن انتقاد از تصمیم دولت راجع به ارسال مواد خوراکیه بکابل، آنرا تماماً مفاسد برسیاست پاکستان در قبالتقصیه افغانستان خواند. وی گفت ملت اجازه نخواهد داد که دولت یا بین آسانی از سیاست خود در مورد افغانستان خطی نماید. وی گفت مجاهدین افغان توانایی آنرا دارند برای تغذیه اهالی شهر کابل و شهرهای دیگر دنیوهای مواد غذایی ایجاد نمایند. در گذشته نیز آنها توانسته اند مواد خوراکیه و دویه را در اختیار این شهر بیاورند. بنابراین بهتر است دولت چنین اقدامات را از طریق مجاهدین انجام دهد، نه از طریق نجیب الله. (پاکستان تایمز)

* تنظیمهای مجاهدین تحت رهبری حکمتیا، مجددی، گیلانی، محمدی و وقتا دینا تاریخ ۱۵ حمل استهای نما بندگان شانرا در پنا ور به بیستن سیوان تحویل دادند تا از آن برای تشکیل یک دولت موقت جهت تحویلگیری قدرت از نجیب استفاده بعمل آید. گروه مقاومت تحت رهبری سیاف و خالص از تقدیم چنین لیستهای خودداری ورزیدند. (پاکستان تایمز)

* قرارگزارش مقامات میدان هوایی کابل، یک طیاره سی ۱۳۰ بایکسان که از طرف یک طیاره ملل متحد دشتال میشد، ساعت ۱۲/۱۵ ظهر روز ۱۵ حمل در کابل با محموله‌یی از مواد امدادی بزمین نسبت (نیشن) شهر بارخان سکر تر وزارت خارجه پاکستان، طی محاسبه‌یی با صدای آمریکا اظهار امیدواری نمود که یک دولت موقت در او خرمه ابریل در افغانستان تشکیل خواهد شد. وی گفت که در ارتقای ملل متحد، پاکستان تصمیم گرفته که مقدار ۱۰ هزار تن گندم جهت رفع نیازمندی مردم، به کابل ارسال نماید. (نوابی وقت)

* عبدالرسول سادات صدراعظم دولت موقت بتاريخ ۱۵ حمل طی محاسبه با روزنامه نوابی وقت بر تصمیم پاکستان مبنی بر ارسال مواد غذایی بکابل انتقاد نموده، گفت: این امداد سبب تقویه رژیم کابل، آنهم در زمانی خواهد شد که رژیم مذکور در سرف سقوط جمعی قرار دارد. مولوی نصرالله منصور نیز به نوابی وقت اظهار داشت که تصمیم ارسال گندم بکابل در این وقت بکنع مجاهدین و مردم افغانستان نعیبناشد. وی گفت که این تصمیم رفسار و رده بالایی رژیم کمونیست و دست نشانده کابل به مراتب کاسته است. (نوابی وقت)

* امروزه در طیاره قوای هوایی پاکستان حامل ۳۰ تن گندم برای کمک فوری به مردم کابل در پناخت افغانستان به زمین نشست، که از آغاز

درگیری افغانستان در (۱۴) سال گذشته، این نخستین پرواز چنین طیاره‌ای بود که در کابل فرود آمده است. (بی.بی.سی فارسی)

* مجاهدین بتاريخ ۱۶ حمل چار راکت زمین زمین نوع سکرابالای شهر کابل برتاب کردند. اما بتراکت های متذکره تلفات جانی نداشتند اما خسارات مالی بنا آورده است. (راديوکابل)

* در مورد انگسفات مربوط به افغانستان منابع دیپلوماتیک میگویند: اکنون یلان مذاکرات بین الافغانی و موضوع انتقال قدرت از رژیم کابل به یک حکومت موقت و بایک کمیسیون بر سر اقتدار بخوبی پیش میرود، تفصیل این پلان افشاء نشده، اما منابع میگویند که بجراز دو تنظیم مجاهدین، شما جوانب دیدخل این فورمول ملل متحد را تأیید کرده و فهرست اسخانی مورد نظرنا سرا برای استراک در مذاکرات ارایه کرده اند. (صدای آمریکا)

۱۷

* کمبود مواد غذایی و متشنج بودن وضع داخلی افغانستان، موجب مهاجرت مردم کشور به معالک همسایه شده است.

منابع آگاه مجاهدین ضمن اعلام این خبر گفتند: در پی افزایش قیمت مواد غذایی در کابل و انفجارهای بی دربی چند روز گذشته، برخی از ساکنین شهر کابل، ز جمله تعداد قابل ملاحظه‌ای از افراد نظامی، این شهر را به مقصد پاکستان ترک گفته اند. (صدای انقلاب اسلامی)

۱۸

* روزنامه "واشنگتن تایمز" می نویسد که گلبدین حکمتیا رهبر حزب اسلامی افغانستان که قبلاً از طرح صلح ملل متحد پشتیبانی نموده بود، ازین تعهد خود سرگشت. روزنامه

می افزاید: چون اکثر گروه‌های مجاهدین از طرح ملل متحد طرفداری میکنند، اقدام حکمتیاً رتاً نبری زیبا - دی نخواهد داشت.

(صدای امریکا دری)

* روزنامه نیویارک تا یوم می نویسد که بین سیوان نماینده خاص سرمنشی ملل متحد در حدود ۵۰۰ نفر از افغانان نراد را خیرماه جاری عیسوی در "رنیو" یا "ویانا" دعوت میکنند تا کنفرانس (بین الافغانی) را دایر کنند، در عین زمان گروه کوچک ۱۲ یا ۱۵ نفری افغانان که بیطرف خوانده شده اند بکابل رفته و به حیت حکومت موافقتی در آنجا مستقر خواهند شد.

(صدای امریکا دری)

* رادیو بی.بی.سی در گفتگوی با انجنیر حکمتیا رهبر حزب اسلامی از وی پرسید که موضع این حزب در قبال تشکیل "هیئت دوازده نفری اداره" موقت چیست؟ وی گفت: ما با تشکیل جرگه‌های بین سیوان موافق نیستیم و فوراً مولی را که او را بیه کرده طولانی و غیر عملی می‌شماریم.

موقف ما اینست که اول باید یک اداره موافقتی تشکیل شود منتقل از افراد غیر متنازع‌فیه که برای همه نیروهای جهادی مورد قبول باشند و مجاهدین باید بین خود دست‌های چنین اشخاصی را تبادله کنند و بعد از مناقشه، کما نیکه برای همه یا برای اکثریت قابل قبول باشند، اداره موقت را تشکیل نمایند. ما هرگز حاضر نیستیم که حکومت ائتلافی با تجیب تشکیل شود یا هم‌بک مرجع اجنبی و خارجی حکومت آینده، افغانها را تشکیل کند و بر افغانها تحمیل نماید.

(بی.بی.سی فارسی)

* عبدالحق شفق سخنگوی حزب وحدت اسلامی بتاريخ ۱۸ حمل در گفتگوی تیلیفونی با بی.بی.سی در ارتباط با "ترکیب دوازده نفری بین سیوان" گفت: ما در اصل تشکیل این

گونه مجمع‌ها، مشکلی نداریم، ولی آنچه بعنوان یک اصل برای ما مطرح است اینست که با بددرآن جمع، درگام اول کسی از حزب وطن و یا خود شخص تجیب حضور نداشته باشد و در مرحله ثانی هم باید ترکیب آن میکانیزم بگونه‌ای باشد که در آن بافت اجتماع - عی جا معه، ما ملاحظه شده باشد.

(بی.بی.سی فارسی)

* به گزارش محاذ ملی اسلامی افغانستان از مشهد، یک قوماندان ملیشه‌های رژیم کابل در ولایت هرات بنام "آدم‌خان" مشهور به "بچه‌خاجی عبدال" به قوماندانان ذبیح‌الله، قوماندان محاذ ملی اسلامی در ولسوالی غوریان تسلیم شد.

(صدای امریکا دری)

۱۹

* بطروس غالی، سرمنشی ملل متحد طی بیانیه تاریخی ۱۸ حمل خویش از اجتماع جهانی در مقر ملل متحد تقاضای تهیه ۳۰ هزار تن کسب و امدادی، بکابل را نموده، گفت که جهت جلوگیری از نتایج غم‌انگیز بیشتر در افغانستان لازم است در زمینه اقدام فوری صورت گیرد. (مللم)

* دولت پاکستان بتاريخ ۱۸ حمل دوردوم امداد غذایی خود را بکابل، بجواب تقاضای ملل متحد ارسال نمود. (پاکستان تایمز)

* بتاريخ ۱۸ حمل بعد از آنکه یک مقام ملل متحد وضع را در افغانستان رقت‌انگیز توصیف نمود، ایران تعهد کرد که مقداری امداد خود را بکابل افزایش دهد. این تعهد از طرف علی اکبر ولایتی وزیر خارجه جمهوری اسلامی ایران در خلال ملاقاتی با بین سیوان نماینده خاص سرمنشی ملل متحد صورت گرفت، که از طرف رادیو تهران منتشر گردید. (نیشن)

* در قبال تغییرات سریعی که در افغانستان رونما گردیده و مساعی ملل متحد برای ایجاد یک دولت بی -

طرف در افغانستان برخلاف آرمان مردم این کشور، حزب اتحاد اسلامی به رهبری سیاف و حزب اسلامی به رهبری خالص تصمیم گرفته اند تا یک استرا - تیزی سیاسی و نظامی واحدی اتخاذ نمایند. این موضوع بتاريخ ۱۸ حمل در شب و از طرف عبدالرب الرسول سیاف به آژانس خبری البینان افشا

گردید. سیاف و خالص در حالیکه زهر گونه اشتراک در مذاکرات صلح ملل متحد با و ورزیدند، ضمناً بین سیوان را متهم کردند که میخواهد جها ۱۴ ساله مجاهدین را با یمال نموده و قدرت را در اشرفش را با لات متحد و قدرتهای دیگر به گروه‌های طرفدار غرب و دشمنان مجاهدین تحویل دهد. همچنان استاد سیاف از ارسال گندم از طرف پاکستان به رژیم کمونیستی کابل اظهار نگرانی عمیق نمود. (پاکستان تایمز)

* بین سیوان نماینده خاص سرمنشی ملل متحد بتاريخ ۱۹ حمل با عبدالوکیل وزیر خارجه رژیم کابل ملاقات نمود، وکیل در جریان صحبت خویش با سیوان از مساعدتهای پاکستان مبنی بر ارسال مواد غذایی بکشورش استقبال کرد. (پاکستان تایمز)

* بین سیوان نماینده خاص سرمنشی ملل متحد برای افغانستان، امروز پس از سفر کوتاهی، از اسلام‌آباد و تهران دوباره وارد کابل گردید. در جریان ملاقات سیوان با دوکتور ولایتی وزیر خارجه ایران، دولت ایران آمادگی خود را برای دادن کمک‌های بیشتر به منظور رفع کمبود شدید مواد غذایی در افغانستان اعلام کرد. دولت پاکستان نیز به ارسال کمکهای غذایی خود ادامه میدهد و امروز سومین طیاره با ری پاکستان حامل ۱۵ تن گندم در میدان هوایی کابل بزمین نشست.

(بی.بی.سی فارسی)

* وزارت خارجه امریکا طی بیانیه به اتباع کشورش هشدار داده است که به افغانستان سفر نکنند، زیرا خطر اینکه مورد حمله قرار گیرند و یا گروگان

گرفته شوند، موجود است. بنا بر این
افزوده است که در اکثر قسمت های
افغانستان آتوهای سیاسی حکمفرما
بوده و قانون رعایت نمیشود.

(صدای امریکا دری)

۲۰

* منابع داخلی بدروزنا مستند
نیشن اظهار داشتند که در ارتقا های
مقامات ملل متحد، مذاکرات با قوما -
ندانان مجاهدین و مقامات عالی رتبه
دولتی جهت ارسال گندم بکابل از راه
زمین در جریان میباشد. امتنا
قومانندان درین مورد چندان متیقن
نمیباشند. از جمله حاجی عبدالقدیر
قومانندان حزب اسلامی (خالص) ثمانی
هایی قایم گردید تا اجازه عبور با
این مواد از طریق زمین حاصل گردد،
اما تا میرده به مقامات عالی رتبه
پاکستان اظهار داشت که وی در زمینه
با همکاری خود از تنظیمهای دیگر
مشور نموده و سپس با آنها جواب آرایه
خواهد کرد. (نیشن)

* بین سیوان نمابنده خالصی
سرمنشی ملل متحد بتاريخ ۱۹ حمل
با نجیب الله در کابل ملاقاتی داشته که
در خلال آن تا میرده را درباره مساعی
برای تطبیق پلان ملل متحد در مورد
افغانستان در جریان گذاشت. نجیب
از مساعی بین سیوان اظهار امتنان
نمود و در مورد نکتته نظرات رژیم خود
در زمینه توضیحاتی آرایه کرد. وی از
بطور عالی سرمنشی ملل متحد در مورد
تقاضای تهیه مواد امدادی بکابل
نیز اظهار امتنان نمود. (مسلم)

* بین سیوان بتاريخ ۱۹ حمل
در اسلام آباد با دیوانا ز شریف صدرا عظم
پاکستان ملاقات نمود و تا میرده را از
انکشافات اخیر در مورد موضوع افغان -
نستان در رابطه با ملاقاتهای اخیر خود
در نهران و کابل مطلع ساخت.

(نیشن)

* دولت پاکستان بتاريخ ۱۹ حمل
رسماً اعلام داشت که یک تشکیل موه قوت

برای کابل در حال شکل بوده که به
عوض نجیب الله تمام امور را قبل از
برقراری یک دولت موه قوت در آنجا
بعهده گیرد. یک نطاق وزارت خارجه
گفت که بین سیوان بعد از سفر اخیر
که به اسلام آباد مواظت نموده تا
مشورده های خود را درین مورد دادا مه
دهد گفته است که این اقدامات بخاطر
خرابی اوضاع در کابل و دیگر مناطق
افغانستان صورت میگیرد تا از بروز
بی نظمی و سراسیمگی جلوگیری بعمل
آید و انتقال قدرت به آرامی انجام
گردد. در جواب سوالی که آیا تمام
افغانهای مقیم داخل و خارج کشور با
این میکانیزم بیطرف موافق میباشد
یا خیر، تا میرده اظهار داشت که درین
مرطبه وی نمیتواند تفصیل مزید آرایه
بدارد، زیرا بین سیوان هنوز
مذاکرات خود را تمام نکرده و من نعی
دانم که نتیجه آن چه خواهد شد.

(نیشن)

* مجاهدین در یک حمله بالایی شهر
گردیز بروز سوم عید فطر ۲۰ تفراز
عساکر رژیم را به هلاکت رسانیده و چندین
تفرد دیگر را مجروح ساختند. در بین
حمله یکی از راکت های مجاهدین به
استیشن رادیوی گردیز اصابت نموده
و آنرا از فعالیت انداخت. در پاسخ
بحملات مجاهدین، طیارات رژیم کابل
مواقع مجاهدین را بمباران کردند
که در آن شان چهار نفر از مجاهدین شهید
و یک تعداد دیگر زخمی شدند. (جنگ)

* مجاهدین افغان و گروه های
ملیته، یک تنظیم مشترک دیگری بنام
" جنبش ملی " را تشکیل داده اند تا
این تنظیم امور مناطق شمال افغان -
نستان را اداره نماید. (نیشن)

* منابع موه قوت، بدروزنا مستند
نیشن گفته اند که مقامات عالی رتبه
امریکایی و ملل متحد در صدد انداختن
جهان نیان را قناعت دهند به اینکه در
تهیه عملیه کمک مواد غذایی به
افغانستان شرکت نمایند. سفیر
ایالات متحده در پاکستان نیکولاس -

بلیت با صیغت الله مجددی، پیرسید -
احمد گیلانی و مولوی محمد نسی محمدی
در اسلام آباد مذاکرات مفصلی انجام
دادند و خواستار آن گردیدند تا راه های
محموظ تر زمینی برای لاریهای حامل
گندم ملل متحد بدسترس بگذارند.

(نیشن)

* نجیب الله رهبر رژیم کابل در
مباحثی با یک ژورنالیست مقیم
دهلی در کابل بتاريخ ۲۰ حمل اظهار
داشت که وی برای تشکیل دولت موقت
مجوزه ملل متحد منتظر نمائنده و در
اخیر ماه پریل از وظیفه خود کناره
خواهد گرفت. ضمناً بین سیوان هو -
شدار داده است که اگر عملیه صلح ملل
متحد بزودی به پیش نرود افغانستان
در معرض جدی تجزیه اساسی احساسات
قومی قرار خواهد گرفت. (نیشن)

* حکومت پاکستان فیصله نموده که
آنچه در عربها را که دوشا افغانها
می جنگند و موعدها نونی اقامتشان
در پاکستان بیایان رسیده است از
کشور اخراج نماید.

منابع عربی میگویند: مقامات
پاکستانی برای بضرماندن اینکار
در صدد جمعآوری اسامی عربها میباشد
این عربها که تعدادشان به ۱۰ هزار
نفر میرسد اکثراً توابع عربستان
سعودی، یمن، الجزایر، لیبیا، سوریه،
فلسطین، اردن، تونس و سودان میباشد.
اینها هم در زمان تجاوز عساکر شوروی سابق
می جنگیدند و هم اکنون علیه بقایای
رژیم کمونیستی دوشا دوش مجاهدین
می رزمند. راپور می افزاید که این
تنظیمهای عربی به استثنای " عمان "
در تمام کشورهای عربی دارای نمائندگی
های میباشد. منابع
میگویند که در الجزایر درین اواخر
فعالیتهای آن گروهیکه بنام " افغانان "
یا دمی شود با عت معطل شدن انتخاب
بات در آن کشور گردیده، انظار جهان نیان
را متوجه فعالیت های عرب های مقیم
افغانستان ساخته است. (صدای امریکا پشتو)

* به اساس گزارشی از سیا و رینار - بخ ۱۵ حمل نما قوای ملیسه ولسوالی دولت آبا دولايت فاریاب مجا هدین تسلیم شدند. (صدای امریکا بستو)
* قوماندا نان ناراضی نظامی حکومت کابل با مجا هدین یکجا شده و یک اداره، مستقل را در شمال افغان - نسان بوجود آوردند. مقرر ما ندھی این اداره در شهر مزار شریف مستقر است و رهبری این سوری را جنرال رسید دوستم به عهده دارد. (صدای امریکا دری)

۲۱

* بین سیوان نما ینده، خاص سرمنشی ملل متحد بنا ریخ ۲۰ حمل اسلام آبا درایه مقصد ز نیو تروک گفت شا را یوری در مورد دیپلوماسی خود در باره صلح در افغانستان به سرمنشی ملل متحد تقدیم نماید. وی حامل است مخطی میا ندکه قرا راست در شورای مجوزه ملل متحد برای کنفرانس افغانستانی استراک ورتند. (مسلم)
* خبرنگاری بی.بی.سی گزارشی می دهد که سوری نظامی که کنترل بیستر مناطق شمال افغانستان را در دست دارد، هنوز مطمئن نیست که آیا احمد شاه مسعود عمده ترین قوماندا ن مجا هدین از آن حمایت میکنند یا نه؟
با وجود اینکه احمد شاه مسعود همواره سعی داشته که از ارتباط با نیروهای شبه نظامی برهنه کند، بعضی از قوماندا نان او با اجازه بیاید بدون اجازه در شمال غرب افغانستان به سوری نظامی پیوسته اند و همچنان شیدم تصور نا دری رهبر فرقه اسماعیلیه نیز حمایت کامل خود را از زمین سوری اعلام کرده است. (بی.بی.سی فارسی)

۲۲

* عبد رب الرسول سیاف رهبر اتحاد اسلامی و مولوی محمد یونس خالص رهبر حزب اسلامی پیشنها در سرمنشی ملل

متحد در مورد تشکیل یک کمیسیون ۱۵ نفری برای برقراری یک دولت موقت را رد نموده اند. طبق گزارش تاریخی ۲۱ حمل نظامی مولوی خالص دربار و هر دور هر گشته اند که آنها هیچگونه پیشنهادی در مورد تشکیل یک دولت خالص مجا هدین را قبول نخواهند کرد. آنها گفته اند: سرنوشت هر دولتی که برخلاف میل مجا هدین تشکیل شود بهتر از سرنوشت دولت های نور محمد تره کی و سربک کارمل نبوده و هیچکس در افغانستان قادر نخواهد شد تا بدون پشتیبانی مجا هدین تشکیل نماید. (نیشن)

* گلبدین حکمتیار رهبر حزب اسلامی، در رابطه با تشکیل کمیسیون ۱۵ نفری سرمنشی ملل متحد برای افغان - نستان گفت: ما هیچگاه به تشکیل چنان جرگه، در افغانستان موافق نبوده و در آینده نیز نخواهیم بود. ما درین رابطه لستی را به ملل متحد تقدیم نداشته ایم و آنچه را در باره اشخاص قابل قبول ارائه کرده ایم صرف برای مباحثه با مجا هدین دیگر میباشد. اگر دولت موقت از پیشانی کمیونیستها و یا ظاهرا هب زخور - داربا شدین چنین دولتی از طرف ما مردود شناخته خواهد شد. وی گفت هر دولت موقت که روی کار آید باید قادر باشد در خلال یک سال انتخابات را در افغانستان برگزار نماید. هر عملیه دیگر بدون از انتخابات مورد قبول واقع نشده و هر دولتی که از طرف اجنبی ها تشکیل گردد حتی برای لحظه ای قابل تحمل نخواهد بود.

کریم خلیلی نظامی حزب وحدت در عکس العملی به این موضوع اظهار داشت که ملل متحد حق ندارد در مورد اسامی که در اختیارش گذاشته شده تصمیم نهایی اتخاذ دارد. لست نهایی باید از طرف مجا هدین منظور شود. در غیر آن مردود شناخته خواهد شد. (نیشن)
* سرمنشی ملل متحد خطاب در یک

کنفرانس مطبوعاتی بنا ریخ ۲۱ حمل در ژنیو گفت که شما مجا هدین درگیر در قضیه افغانستان موافقه نموده اند تا بصورت فوری یک شورای ۱۵ نفری انتقالی برای افغانستان تشکیل نماید تا قدرت را در کابل تحویل گیرد. احزاب افغانی باین هم موافقه کرده اند تا هر چه زود تر یک کنفرانس بین المللی در مورد معضله افغان - نستان دایر گردد. وی گفت: این کنفرانس باید در هفته های آینده دایر گردد اما محل کنفرانس تا هنوز تعیین نشده است. (پاکستان تایمز)
* صدراعظم پاکستان محمد نواز شریف بنا ریخ ۲۱ حمل در اسلام آباد از اعلام بطروس غالی سرمنشی ملل متحد استقبال نمود که گفته است تمام مجا هدین درگیر در معضله افغانستان موافقه نموده اند تا یک شورای ۱۵ نفری بیطرف جهت تحویل گیری قدرت از رژیم نجیب در کابل تشکیل گردد. نواز شریف از تمام افغانها خواست تا ازین فرصت استفاده نموده و دست بدست همدیگر دهند. (پاکستان تایمز)
* بطروس غالی سرمنشی ملل متحد میگوید: همه طرفهای ذربط در مسئله افغانستان توافق کرده اند که یک شورای حاکمه انتقالی ۱۵ عضوی را در کابل برپا دارند. وی گفت: پس از احراز قدرت اجرایی توسط شورای یاد شده، عملیات خصمانه بی پایان خواهد آمد و عفو عمومی اعلام خواهد گردید و سپس سوری قدرت را به یک حکومت منتخب تحویل خواهد داد.

(بی.بی.سی فارسی)
* حزب اسلامی افغانستان به رهبری انجنیر حکمتیار طی اعلامیه ای گفته است: هر نا منویسی ای که بدون موافقه ما اعلان شود، قابل قبول ما نیست. در اعلامیه آمده: اشخاصیکه طرفداری ظاهرا کرده باشند، اشخاصیکه دست های شان بخون ملت رنگین است و اشخاصیکه علیه مجا هدین موضع گیری هایی داشته اند نمیتوانند

در ادا ره، مو، قوت سهم بگیرند.
 پروفیسور سیاف رهبر اتحاد اسلامی و مولوی خالص رهبر حزب اسلامی نیز طی اعلامیه، مشترکی، اعلان بطوریکه غالی و سکیل ادا ره، عبوری را رد نموده اند. (بی. بی. سی فارسی)
 * به تعقیب تقاضای بطوریکه غالی سرمشی ملل متحد از جامعه، بین - المللی جهت کمک عاجل مواد غذایی به مردم افغانستان، ایالات متحده، آمریکا، جمهوری اسلامی ایران و جمهوری اسلامی پاکستان، آمادگی شان را برای اقدام عاجل کمکها به مردم افغانستان اعلام نموده اند.
 (رادیو کابل)

۲۳

* ایالات متحده بنا بر تاریخ ۲۱ حمل از بین اعلام سرمشی ملل متحد استقبال گرم کرد که مجاهدین در اصل موافقه کرده اند تا یک شورای ۱۵ عضوی جهت نظارت بر امور حمل معضله، افغانستان تشکیل گردد. سخنگوی وزارت خارجه، مارگریت توتوایلر گفت: تشکیل این شوری در قدم اول در راه حل این معضله و آشنی عمومی در افغانستان میباشد. اما این صرف شروع کار بوده و کارهای مشکل تر دیگر میبایست بعدتر انجام گردد.

(پاکستان تا بجز)
 * در محفلی که به اعزاز تیم کرکت پاکستان بنا بر تاریخ ۲۲ حمل در اسلام - آباد برگزار گردیده بود، محمد نواز شریف صدراعظم پاکستان اظهار داشت که مشکلات از سر راه حل مسالمت آمیز قضیه، افغانستان اکنون برداشته شده است. وی در مورد مخالفتها و مداخلات گلبدین حکمتیار و بعضی از رهبران دیگر گفت که مساعی جهت قناعت دادن آنها برای قبولی این پلان انتقالی ادا مده ارد. نواز شریف اظهار نمود که شورای ۱۵ عضوی که جهت تحویلگیری قدرت از رژیم فعلی کابل تعیین گردیده بعد از مشوره با رهبران مجا -

هدین انجام شده است.

(پاکستان تا بجز)
 * رئیس جمهور ایالات متحده بیه تاریخ ۲۲ حمل به روزنامه نگاران در واشنگتن اظهار داشت که وی از بین موافقه، مجاهدین که در اثر آن جنگ ۱۴ ساله در افغانستان ختم خواهد شد، خیلی خوشنود است. وی گفت من از پیشرفتها و حاصله درین زمینه استقبال مینمایم. (پاکستان تا بجز)
 * امتاسامی شخصیتها و افغانستانی که بنا بر تاریخ ۲۲ حمل در پشاور یافته و شورای ۱۵ نفری انتقالی را تشکیل میده تا برای مدت شش ماه زمانه موررا در افغانستان بدست بگیرد، شامل دانشمندان، اهل خبره، سیاستمداران سابقه و علماء میباشد که تماماً بیطرف بوده و بعد از کناره گیری داوطلبانه، نجیب، بقدرت خواهند رسید. (پاکستان تا بجز)
 * البتیا بنا بر تاریخ ۲۲ حمل در پشاور اسامی اشخاصی را اشتهار داد که شامل شورای ۱۵ عضوی انتقالی میباشند که از طرف ملل متحد برای افغانستان بپیشنهاد شده است. آنها عبارت اند از: پروفیسور عبدالرسول امین، جنرال یحیی نوروز، عبدالصمد حامد، اسناد عبدالستار سیرت، داکنتر عبدالحکیم طیبی، پروفیسور محمد صفر داکنتر عنایت الله، بلاغ، اسناد محمد هاشم المجددی، جمعه محمد، ابراهیم عظیم، عبدالکریم مستغنی، یو هانسد عبدالسلام عظیمی، شمس الدین مجروح، اسناد محمد حسن کاکرو عبدالحکیم کتوازی.
 * اجمل ختک رئیس حزب عوامی ملی پاکستان در یک کنفرانس مطبوعاتی بنا بر تاریخ ۲۲ حمل در پشاور اعلام سرمشی ملل متحد برای حل فوری معضله، افغانستان را مورد تأیید قرار داده، از رهبران مجاهدین خواست تا ازین فرصت مناسب استفاده عظمی بنمایند. (نیشن)
 * طبق نگارش روزنامه لاس آنجلس

تا بجز، صدراعظم پاکستان مخفیانها فرمانی را اضا نموده که طبق آن به نظامیان کشورهای اسلامی، و بجزه، دخول به پاکستان منع قرار داده شده است. این اقداماتی از گرانسی غرب از یک نیروی سیار بین المللی اسلامی است که از طرف مو، سداخوت اسلامی مقیم قاهره پشتیبانی میشود و نه تنها به کشورهای همجوار پاکستان بلکه برای سودان، تونس، اردن، مصر، عراق و حتی چین، قلیان و برما نیز خطرناک ثابت خواهد شد. روزنامه از قول منابع امنیتی مینویسد که این نیروی جهادی بین المللی بعد از مجبور ساختن اتحاد شوروی به فرار از افغانستان، در حال حاضر در پاکستان مقرر داشته و در صورت ناکامی پلان صلح ملل متحد در افغانستان، این نیرو خواهد توانست برای پاکستان و افغانستان هردو تیا هی بیار آورد. طبق گزارشی صدای آمریکا، پاکستان تصمیم گرفته تا نمایان عربی را که در جهاد افغانستان با مجاهدین همکاری داشته اند از مملکت اخراج نماید. نام نویسی اشخاص قبلاً آغاز شده است. (جنگ)
 * طبق گزارشی یکی از روزنامه های عربی (حیات) ملل متحد از کشورهای عربی تقاضا بعمل آورده تا امداد خود را بصورت فوری با گروه های بنیاد گرای مجاهدین قطع نمایند. (جنگ)
 * سنا تور سمیع الحق سکرتر جنرال جمعیت علمای اسلامی پاکستان ضمن تنقید از شورای ۱۵ نفری انتقالی برای افغانستان آنرا یک دیسهه در جهت تخریب جهاد افغانستان خوانده است. این اظهار نامه، مطبوعاتی که بنا بر تاریخ ۲۲ حمل در پشاور نشر رسیده از قول سنا تور مذکور گفته است که شما حزاب عمده، مقاومت، این شوری را مردود دانسته اند. وی گفت حتی اگر نجیب حقیقتاً از قدرت کناره گیری کند با زهم دولت از طرف حزب آن که مخالف مجاهدین میباشد ادا ره خواهد

تد. (مسلم)

* مقامات غالباً بر تیره در وزارت خارجه با کستان در اسلام آباد دگفتند که با کستان بصیرانه میگویند که سوره های نظامی مجاهدین را متقاعد سازد که بدور میز مذاکره جمع شده و بخشی از مساعی صلح را تشکیل دهند. درین راه طلب یک تعداد زرهبران افغانی بشمول آنها بیکه در داخل افغانستان میباشند از طریق منابع مختلف تماس حاصل گردیده تا برای اشغال کابل بدراهای نظامی متوسل نشوند. منابع مذکور گفتند که راهپوهای مخفی نشان میدهند که بعضی از عناصر میخواستند متوسل به نیروی نظامی گردند. منابع مذکور اظهار داشتند: ما یک دولت طرفدار پاکستان را در افغانستان میخواهیم تا بدین طریق صلح در منطقه قایم گردد. منابع گفتند یکی از رهبران عربستان سعودی درین اواخر به پنا و آمده تا تعداد زرهبران مجاهدین را که خواهان حل نظامی اند تسویق نماید تا به عملیه صلح پیوسته و از راه نظامی منصرف گردند، زیرا این راه میتواند برای همزمان آوردن باشد. منابع مذکور علاوه نمودند که نجیب الله همه روزه به پاکستان احوال میفرستد تا این کشور مساعی خود را برای تشکیل یک شورای انتقالی جهت اشغال قدرت در کابل تسریع بخشد، زیرا تا میرده میسر شده که وضع بزرودی از کنترل خارج خواهد شد. این مطلب را یکی از مقامات رسمی در یک نمایندگی حساس، به روزنامه مسلم بیان داشت. (مسلم)

* روزنامه جنگ در مقاله ۲۳ حمل خود مینگارده که علامت نجیب الله به کناره گیری از قدرت بوضوح نشاندهنده موفقیت ملل متحد میباشد. روزنامه می افزاید: کلیدین حکمتیار مولوی محمد یونس خالص، استاد سیاف و کریم خلیلی، عمول کمونیستها و ظاهره را در شورای انتقالی غیر قابل قبول دانسته اند. و این از اعلام

سرمنشی ملل متحد نیز واضح میگردد که کمونیستها و ظاهره درین شوری حصه نداشته و این شوری صرفاً از شخصی بیطرف و قابل قبول متشکل خواهد بود. این موضوع نیز واضح میباشد که بعضی از رهبران مجاهدین ازین رهبران دارند که یا لات متحده و بعضی معالک دیگر از تشکیل یک دولت خالص اسلامی در افغانستان اظهار خطر کرده اند. بهر صورت آرزوهای مردم افغانستان را نیز نمیتوان کاملاً نادیده گرفت و افغانها خواهند توانست از طریق اتحاد کابل بر مشکلات فائق آیند. (جنگ)

* روزنامه نوایی وقت در سرمقاله امروز خود میگوید اگر چه رهبران مجاهدین میدانند که آنها دلایل کافی برای مخالفت با شورای پیشتهاد شده، سرمنشی ملل متحد را خود داده اند، اما این حقیقت را نیز نمیتوان نادیده گرفت که آنها موفق نشده اند تا راه حل سیاسی و یا نظامی تدارک بدارند و این عمل سبب تقویه رژیم نجیب الله در کابل شده است. بنا بر آن اگر پیشتهاداتی برای حل موضوع افغانستان از طرف مجاهدین ارایه شده بتواند، از آن استقبال بعمل خواهد آمد، زیرا این یگانها برای سقوط نجیب خواهد بود. تنظیمهای مختلف مجاهدین افغان بعداً خواهند توانست عقده های خود را طبق پلان مجوزه شان باز نمایند، اما در حال حاضر آنها باید بگذرانند یک دولت موقت در افغانستان تشکیل شود.

(نوایی وقت)
* اعلامیه سرمنشی ملل متحد مبنی بر تدوین شورای اداری ۱۵ نفری باعث عکس العملهایی از طرف مجاهدین شده است، که از جمله دو تنظیم حزب اسلامی مولوی خالص و اتحاد اسلامی استاد سیاف آنرا به صراحت رد نموده اند.

حزب اسلامی حکمتیار بر آن طرح شدیداً انتقاداتی دارد. استاد دریا

رهبر جمعیت اسلامی میگوید که اگر پیشتهادها را قبول شود از مفکوره شورای ۱۵ نفری و طرح ملل متحد به حدیث یک کل حمایت خواهد کرد.

قوماندان حقانی رئیس شورای قوماندانان مفکوره، طرح مذکور را غیر عملی خوانده است و سید محمد علی جاوید معاون تنظیم حرکت اسلامی میگوید که با مفکوره، شورای متشکل از اشخاص بیطرف موافق است، ولی شرط اینست که اعضای شوری به مشوره مجاهدین تعیین شوند.

(صدای آمریکا در)
* بهاس گزارش مقاله "کتبی-ایونیز" شهزاده ترکی الفیصل رئیس اداره، استخبارات عربستان سعودی به اسلام آباد درفته است که تمام تنظیمهای مجاهدین را تشویق نماید تا طرح ملل متحد را قبول کنند و همچنان راه را برای ارسال مواد غذایی بکابل بازنگهدارند.

(بی.بی.سی. پشتو)
* به قرار گزارش آژانس خبری افغان اعضای شورای حاکم پنازده نفری که از طرف منشی عمومی ملل متحد برای اداره، مؤقتی افغانستان پیشتهاد گردیده اند در هفته جاری در اسلام آباد تشکیل جلسه خواهند داد. منبع مذکور می افزاید که: این اشخاص که در کشورهای مختلف جهان اقامت دارند بصوب پاکستان حرکت کرده و احتمال دارد تا روز سه شنبه به اسلام آباد مواطنت نمایند.

(صدای آمریکا در)

۲۴

* عبدالوحد و حیدر کریمیتسه، سیاسی حرکت انقلاب اسلامی (مولوی منصور) اظهار داشته است: هر طرحی که بدون مشوره با مجاهدین بعین ایدنا کام خواهد شد. تا میرده در تبصره بر شورای ۱۵ عضوی افغانستان که از طرف ملل متحد بوجود آمده است گفت: برای مجاهدین ناممکن خواهد بود که

سرنوشت خود را بدست کسانى بسپارند که در جريان جهاد افغانستان بيطرف مانده و نتوانستند به کمک برادران معصوم خود بشتابند. (نیشن)

* سنا تور مولانا سمیع الحق سکرتري جنرال جمعیت علمای اسلامى پاکستان در بيا نیهى دريشا ورضمن ردشورای ۱۵ عضوی ملل متحد برای افغانستان، آنرا یک دسيسه در راهی - اعتبار ساز ختن جهاد افغانستان دانسته است. وی اظهار داشت که دولت حقیقی اسلامى در افغانستان صرف از طریق مشوره یا مجاهدین بوجود آمده میتواند. (جنگ)

* جلسه فدرالى کابینه پاکستان که بتاريخ ۲۳ حمل تحت ریاست صدراعظم محمد نواز شریف در اسلامآباد دایر شده بود، بتوافق آراء پالیسی دولت را در مقابل افغانستان تأیید نمود.

نواز شریف به جلسه اظهار داشت که حالات افغانستان اکنون به مرحله حساس و نهایی خود رسیده و ازین بعد برای من غیر قابل تحمل خواهد بود که بجز محمد صدیق کاجوگدا موزیر دیگری در مورد افغانستان اظهار نظر نماید. (مسلم)

* گلبدین حکمتیار رهبر حزب اسلامى بتاريخ ۲۳ حمل بجمع غفیری از روزنامه نگاران دریسا وراظهار داشت که مجاهدین هنوز لست اسخا صی را که در اداره مؤقت شامل باشند تکمیل نکرده اند و نه آنرا بملل متحد تقدیم نموده اند. لست موجوده کا - ندیدای پیشنها دسده ننان میدهد که در حال حاضر صرف ظاهر شاه زین لست کشیده شده در حالی که کاهلیسان سابقه وی تماماً در آن شامل میباشند. چنانچه به یک تعداد ازین شخصیتها در اروپا و امریکا گفته شده که خود را جهت اشغال کرسی خود درین اداره مؤقت به پاکستان برسانند. وی گفت که مجاهدین، اداره مؤقتى را که در آن اعضای حزب کمونیست ویا طرفداران

ظاهرا شامل باشند قبول نخواهند کرد.

وی اظهار داشت که افغانستان به جنان حکومت مؤقتى ضرورت دارد که قدرت را از رژیم دست نشانده در کابل تحویل بگیرد، صلح را بوافغانستان برگرداند و در خلال یک سال انتخابات را برگزار نماید. حکمتیار گفت که حزب وی خواهد توانست در پیشنهادات خود برای صلح تعدیلاتی را منقبیل شود با این معنی که در خلال شش ماه اول دوره انتقالی انتخابات با ت مستقیم برای تعیین رهبر دولت و در خلال شش ماه دوم انتخابات عمومی برای یک پارلمان منتخب برگزار گردد. (پاکستان تایمز)

* بیسن سیوان نماینده خاص سرمنشی ملل متحد برای افغانستان در بیا نیهى که از دفتر خود در اسلامآباد دایر شده است این خبر را که ملل متحدشورای ۱۵ عضوی را مؤظف نموده تا قدرت را در کابل از نجیب تحویل بگیرد کاملاً بی اساس خوانده است. در رابطه با این خبر که در سرخی از روزنامهها بطبع رسیده وی گفت: من صرف وظیفه دارم تا در بین گروههای مختلف بقسام یک پیام رسان اجرای وظیفه نمایم، از آنها لستها بیا ترا تسلیم شوم و این لستها را یا همدیگر تطبیق نمایم. (نیشن)

* پروفیسور محمد صفر رهبر جمعیت رستگاری، در رابطه با طرح شورای اداری ۱۵ عضوی سازمان ملل متحد میگوید که پلان مذکور با طرح پیشنهادی جمعیت رستگاری بسیار مناسبت دارد. وی در باره این نکته طرح مذکور مدخله در مورافغانستان محسوب میگردد، گفت: نه تنها اینکها این طرح بطور قطع مدخله در امور داخلی افغانستان نیست، بلکه یک کمک بزرگ برای صلح در افغانستان نیز بشمار میرود، بنا براین راهی که ملل متحد در پیش گرفته، یک راه معقول و مشروع میباشد. (بی.بی.سی پشتو)

* گلبدین حکمتیار رهبر حزب اسلامى افغانستان طی یک کنفرانس خبری گفت که بهیچ صورت چنان حکومتنی را که برای تمام مجاهدین قابل قبول نباشد، نمی پذیرد. حکمتیار در باره کمیسیون ۱۵ نفری ایکه جمعه قبل از طرف سرمنشی ملل متحد اعلان گردیده گفت که وی با طرح سازمان ملل متحد موافق نیست. (صدای امریکا پشتو)

۲۵

* تمام رهبران مجاهدین به استثنای مولوی محمد یونس خالص و عبد رب الرسول سیاف بتاريخ ۴ حمل لست کاندیدای دريشا ورتحت غور قرار دادند که قرار است در تشکیل دولت انتقالی در افغانستان شامل باشند. رهبران لستهای اسامی نمایندگان خود را در بین خود تبا دله نمودند تا از آن جمله یک لست مشترک برای دولت مؤقت بموافق همه جوانب انتخاب گردد. مولوی محمد یونس خالص و عبد رب الرسول سیاف درین جلسات نمایندگان خود را نرستاده بودند. مساعی برای تسویق این دور رهبر جهت ترتیب نمودن لستهای شان که از طرف احزاب شان برای این دوره انتقالی قابل قبول باشند نیز ادامه دارد. طبق گزارش منابع معتبر لست مرتبه ملل متحد برای کاندیدای شورای ۱۵ عضوی انتقالی بدست رهبران مجاهدین نیز رسیده است.

(پاکستان تایمز)

* روزنامه جنگ از منابع معتبر اطلاع حاصل نموده که رهبران مجاهدین در جلسه دوم خود دريشا ورتا تاریخ ۲۴ حمل به اتفاق آراء لست مجوزه ملل متحد را که برای شورای ۱۵ نفری ارایه داده بود رد نمودند.

(جنگ)

* غلام اسحق خان رئیس جمهور پاکستان در ملاقات خود با جنرال جوزف

مور که بنا بر پخ ۲۴ حمل در قمر با ست جمهوری صورت گرفت، پسندنا دملل متحدرا برای تشکیل سک شورای انتقالی یک کامسبت و درست خوانند. اما تا میرده تا بید نمود که انتخاب نهایی شخصیتها بیکه درین سورا تا مل میا سندیبا بدبا مشوره رهبران مجا هدی انجا مگردد.

(پاکستان تا بجز)

* سنا تور قاضی حسین احمد رهبر جماعت اسلامی پاکستان طی مصاحبه بی بنا بر پخ ۲۴ حمل در پسا و راهار داشت که ملل متحد حق ندارد دولت دلخواه خود را بالای مردم افغانستان تحمیل کند و داعیه ظفر مجا هدیسن را تخریب نماید. وی گفت از آنجا که حل موضوع افغانستان بمرحله نهایی رسیده است، مکروب خطرناک امریکا پی که در وزارت خارجه و بیروکراسی کشور ما نیز وجود دارد، در صدد است تا حل معضله افغانستان را فلج کند. وی گفت عربها که ۱۳ سال تمام با افغانها کمک اخلاقی و مالی نموده اند دنیا بد از مملکت اخراج گردند بلکه در عوض بهر است عسویها و یهودیها که بجهاد افغانستان مدمه زده اند اخراج شوند.

(پاکستان تا بجز)

* گفته میشود که پاکستان رهبران مجا هدی را که مخالف مساعی صلح ملل متحد میباشند، اطلاع داده است که برای سناختن سورا انتقالی که قرار است در کابل قدرت را از نجیب الله بحویل بگرداند هیچگونه مصلحت کار نخواهد گرفت. طبق گزارش منابع مذکور با سن رهبران اخلا رسیده است که بعد از سنا سایی این اداره جدید در کابل، پاکستان خود را مکلف خواهد داشت تا از آن پشتیبانی کامل نموده و در فعالیت های تخریبی علیه آن مداخلت نکند. یک منبع رسمی در بصره برای موضوع گفت: هیچکس از ما توقع نداشته باشد تا به کسی اجازه

دهیم که مساعی صلح ملل متحد را در افغانستان تخریب کند زیرا ما قبلاً پستی - بائی کامل خود را از آن ابراز داشته ایم و برای موفقیت آن در تلاش میباشیم.

(مسلم)

* فتح الملک ننگ یوسف زی عضو سابق پارلمان افغانستان گفته است که برای بار اول در تاریخ جهان است که اساسی اعضای کابینه قبل از تعیین رهبر دولت اعلام گردیده است. وی بر سید که تا این یک سورا انتقالی بوده و با اینکه کابینه ظاهر شاه می باشد تا میرده پلان ملل متحد را درین باره منحصراً مزاج با ملت افغان تلقی نموده گفت که هیچکس قادر نخواهد بود دولت را بر افغانها بسد و رضای شان تحمیل کند. (نیشن)

* منابع مجا هدیسن تا تاریخ ۲۴ حمل به میدیا گفتند که آنها تا همراه سالنگ را بین اولنگ و کلنگ بشمول تونل سالنگ متصرف شده اند.

(نوایی وقت)

* منابع معتبره البیان خبر دادند که هند برای آزادی ما دگی نموده تا برای نجیب الله و اعضای حزب برسر اقتدار وطن و فامیلیهای شان بپناهندگی سیاسی بدهد. (جنگ)

* جنرال متقاعد حمید گل رئیس سابق دستگاه استخباراتی پاکستان در یک سخنرانی غیر رسمی در اسلامآباد گفته است که برقراری یک سورا انتقالی برخلاف اراده مردم افغانستان می شود و در مملکت جنگ داخلی را مشتعل سازد که تأثیرات آن در مالک همسایه بشمول پاکستان نیز محسوس خواهد بود. وی گفت سورا انتقالی با است متشکل از اشخاصی باشد که از حمایت کامل جماعت افغانی برخوردار دارند و در غیر آن هدف آتش بس در افغانستان برآورده نخواهد شد. هر اقدامی مناسب درین مرحله بحرانی میتواند عواقب وخیمی در قبال داشته باشد.

(جنگ)

* روزنامه جنگ در سرمقاله ۲۵

حمل خود می نویسد در اثر عجله بیکه در تشکیل سورا انتقالی از طرف سنی سیوان نما بنده خاص سرمنشی ملل متحد صورت گرفته و از آنجا که از رهبران مقتدر مجا هدیسن افغان درین معامله چشم پوشی شده است ممکن اهداف عمومی ما نند صلح دائمی و غیره برآورده شده نتواند. در سرمقاله آمده است که مجا هدیسن نخواهند توانست وجود کمونیستها و طرفداران ظاهرش را در چوکات یک اداره آبنده در افغانستان تحمل نمایند. گروه های نیرومند مجا هدیسن مانند مولوی خالص، سیاف، حکمتیار و منصوریلان ببن سوان را خدمت افغانستان تلقی نموده اند.

(جنگ)

* منابع خبری مجا هدیسن میگویند برویکشنبه بین مقامات پاکستانی و رهبران یکتعداد از اجزای مجا هدیسن افغان، روی سورا حاکمه یکساز طرف سازمان ملل متحد تعیین میگردد بحثهایی صورت گرفته است. در جلسه دیروزی به استثنای مولوی خالص و استاد سیاف که نما بندگان شان انجنیرا حدشا و مولوی نجم الدین اشتراک نموده بودند، تمام رهبران دیگر مجا هدیسن حضور داشتند. درین جلسه جاوید ناصر رئیس آی، آی، پاکستان نیز اشتراک داشت. مقامات پاکستانی بمجا هدیسن افغان گفتند که ملل متحد و پاکستان نمیخواهند که کداحل سیاسی و سیاسی خاصی را بر افغانها تحمیل کنند، بلکه این وظیفه خود افغانها است تا یک اداره مؤقتی را به میل خود تشکیل دهند.

در عین زمان محمد ظاهر، پادشاه سابق افغانستان طی بیانیه تحریری به صدای آمریکا اظهار داشت که از اعلامیه اخیر سرمنشی ملل متحد و سرعت مساعی نما بنده وی در جستجوی راه حل سیاسی قضیه افغانستان استقبال نموده و آنرا تأیید میکند. (صدای آمریکا در)

* محمدیونس قانونی سخنگوی شورای نظار طی محاسبه، راجع به طرح شورای حاکمه، ملل متحد گفت: تا جایکه من اطلاع دارم اکثر تنظیم های مجاهدین تا هنوز فهرست مطلوبه، نمابنده، ملل متحد را به وی تسلیم نکرده اند و حتی کسانیکه فهرست اشخاص مورد نظر را تسلیم هم داده اند در مورد عملی بودن طرح مذکور، شک وتردید دارند. بوسی قانونی می گویند که طرح ملل متحد به دلیل عدم موافقت تنظیمها و تواضع نخبگی و اجرایی بهین است رسیده است.

(صدای امریکای دری)

۲۶

* شهریارخان سکر و وزارت خارجه، پاکستان در دعوتیکه از طرف سفارت جمهوری دیموکراتیک مردم کوریا به مناسبت هفتاد و دومین سالگرد کیم ایل سونگ بنا ریح ۲۵ حمل در اسلام آباد برگزار گردیده بود بیتما بندگان روزنامه ها اظهار داشت که موضوع رد نمودن شورای انتقالی در حالیکه این سورا هنوز تشکیل نشده است درین زمان بجا نمیآید. لسٹ مرشد کسه شامل شخصتهای بیطرف میا سدوا کنون بدست نمابنده، خاخی سرمندی ملل متحد رسیده است گرچه درای اساسی اسخامی از کابل نیز میا سدا ما اینها مربوط حزب برسر اقتدار وطن نیستند. وی گفت کلیدس حکمنا ربا سوراوی بیطرف نیز مخالفت کرده است.

(پاکستان تا یمز)

* منابع مجاهدین اظهار داشتند که چهار رنقار از مرده، سوراوی ۱۵ نفری مجوزه، ملل متحد برای افغانستان به معیت بنین سیوان به اسلام آباد مواظبت نموده اند. آنها که اعضای کابینه، دوران ظاهر هرا ه میا سندا عبارت انداز: دو کور محمدیوسف، داکتر عبدالصمد، عبدالجبار نابت و عبدالسنا رسیرت.

(نوایی وقت)

* تنظیمهای مجاهدین بنا ریح ۲۵ حمل در بسا و رجلسه نمودند تا مراتب نهایی لسٹ کاندیدای خود را برای شورای انتقالی تکمیل نمایند. مسئولین این جلسه عبارت بودند از: صبغت الله مجددی، گلبدین حکمتیار، برهان الدین ربانی، مولوی محمد نسبی محمدی، پیرسیدا محمد گیلانی، کریم خلیلی، قاضی محمد امین وقاد، سخی محمد آصف محسنی، حجت الاسلام جبرئیلی و بگ نمابنده، عیدرت الر- سول ساف. مولوی محمدیونس خالص و نمابنده، وی درین جلسه حضور نداشتند.

* بنین سیوان نمابنده، خاخی سر منی ملل متحد برای افغانستان به تاریخ ۲۵ حمل از ژنیوبه اسلام آباد مراجعت نمود و وزیرخارجه پاکستان را در مورد ملاقاتهای خود با سرمندی ملل متحد در جریان گذاشت. ضمناً وزیر خارجه، پاکستان از تبصره ها در مورد اینکه شورای مجوزه، انتقالی قبلاً تشکیل شده است اظهار نگرانی کرد، اما حقیقت این است که توافق در مورد انتقال قدرت به یک شورای منتخب از شخصتهای بیطرف در افغانستان حاصل شده است. (پاکستان تا یمز)

* صدای انفجارهای عظیمی بنا ریح ۲۵ حمل شهر کابل را تکان داد. رابورها حاکمیت که بعد از اختلاف نظامی مجاهدین و گروه منشعب از رژیم کابل دو شهرک سوق الجیشی در شمال کابل بتصرف گروه های ائتلافی درآمد، انفجارات وقتی رخ داد که رژیم کابل اعلام نمود شهرکهای جاریکا و جبل السراج در ۸۰ کیلو متری شمال کابل بدست قوای ائتلاف بد سرکردگی احمد شاه مسعود فتح شده است. منابع اظهار نمودند که مجاهدین با یکه هوایی بسزرگ آن منطقه را نیز محاصره نموده اند. این حمله از جانب شمال وقتی انجام گردید که فوهای در مورد اینکه گلبدین حکمتیار رهبر حزب اسلامی در صدد حمله بر کابل از سمت جنوب میا شد، کسب

شدت نمود. (نشین)

* بانگاه استراتژیکی هوایی بگرام بنا ریح ۲۵ حمل بدست مجاهدین حزب اسلامی فتح گردید. درین حمله مقادیر مهمتنا بهی از سلاح و مهمات نیز بدست مجاهدین افغانده زیرا در بسا از مناطق ولایت، گروه های وسیعی از قوای رژیم با سلاح شان تسلیم مجاهدین شده اند. آخرین خبرها حاکی از آن است که غنچه دوم و چهارم فوای نظامی رژیم نیز از طرف مجاهدین دستگیر و خلع سلاح شده اند، و ده ها طیاره، عسکری هم بدست مجاهدین افتاده است. راپور مدعی است که مجاهدین تمام جا ده های سمت شمال را که کابل منتهی میشوند (بشمول سا هرا ه سالنگ) مسدود کرده اند، طبق گزارشی شهر جاریکا رومیدان هوایی بگرام بدست مجاهدین حزب اسلامی و مناطق سمت شمال جاریکا روتوابع آن بدست مجاهدین جمعیت اسلامی میا شد. (پاکستان تا یمز)

* گزارشهای رسیده حاکیست که مجاهدین افغان صبح امروز شهر استراتژیکی جاریکا واقع در شصت کیلومتری کابل را به تصرف خود درآوردند.

استاد ربانی طی محاسبه، بیاسی گفته است که مجاهدین به سلسله عملیات استراتژیکی خود از جندی به این طرف در شمال کشور بخاطر تسریع پیرویه، صلح و جلوگیری از تهدید امنیت، با یک عملیات پلان شده و سریع به رهبری برادر احمد شاه مسعود و قوماندانان جبل السراج و سالنگ توانستند مراکز عمده نظامی قول اردوی نمبر (پنج) و قرقه (دو) و همچنان شهر جاریکا را فتح نمایند. و خرد را به میدان هوایی بگرام برسانند.

گلبدین حکمتیار رهبر حزب اسلامی در مورد فتح جاریکا میگوید: از شهر کابل، میدان هوایی خواجه - رواش، الی شهر جاریکا ر همه قطعات

سلح دولت یکی بی دیگری — مجاهدین حزب اسلامی بیوسته و مراکز قطعات فعالاً در تصرف مجاهدین حزب اسلامی قرار دارد. وی در پاسخ به سوالی که آیا نیروهای حزب قصد حمله بر کابل را دارند گفت: ما نمی خواهیم که کابل مورد حمله قرار بگیرد، نظراً اینست که کابل بدون خون - ریزی فتح شود. (بی.بی.سی فارسی)

۲۷

* طبق گزارش تلویزیون دولتی هندتجیب اللہ رهبر رژیم کابل پس از سقوط بزرگترین پایگاه هوایی مملکت خود را بکلی پنهان کرده است. گزارش حاکیست که طیارات نظامی رژیم به تعقیب اشغال میدان هوایی بگرام بدست مجاهدین افتاده است. تلویزیون مذکور از قول رادیکال کابل گفت که تجیب میکوسد مملکت را ترک گوید. یونایتد نیوز آف اندیا از قول کوچکترین دختر تجیب در دهلی اظهار داشت که پدرش در کابل با من بوده و با سفارت افغانستان در دهلی در تماس میباشد. (مسلم)

* آخرین راپورها از افغانستان اظهار میدارند که طبق گزارش بی.بی.سی نیروهای مجاهدین به پیشروی خود بطرف کابل ادامه میدهند. گلبدین حکمتیار در مصاحبه بی.بی.سی گفت که نیروهای وی آمادگی حمله بر کابل را دارند. وی اظهار داشت که پلان ملل متحد برای تشکیل یک شورای انتقالی وقت زیادی را احتوا نموده و گروه وی حاضر نیست برای این مدت انتظار بکشد. طبق آژانس خبرسانی افغان، حکمتیار گفته است عملیات تیکه منجر به سقوط چاریکار و میدان هوایی بگرام گردید از ابتکارات قوماندهای حزب اسلامی استاد دفرید، استاد فتح محمد، انجنیر طارق و قوماندهان شفق، بوده است. وی گفت که مجاهدین بصورت منظم به پیشروی خود بسوی کابل ادامه داده و اکنون

با طراف شهر نزدیک شده اند. وی گفت: اگر وزارت دفاع رژیم تسلیمی خود را اعلان نماید مجاهدین برای اشغال شهر بزرگ متوسل نخواهند شد، ولی اگر آنها هنوز هم به اشغال قدرت یا فشاری بدارند ما چاره دیگر نخواهیم داشت مگر اینکه با استفاده از قوه به شهر داخل شویم. وی گفت که عملیهٔ صلح خلی بطنی بوده و باید به آرام و رنجهای مردم شهر را تسهیل کند. (نیشن)

* عبدالحق شفق نطق مجاهدین شیعه طی کنفرانس مطبوعاتی به تاریخ ۲۶ حمل در تهران گفت که گروه‌های مجاهدین شیعه "دروازه‌های شهر کابل" رسیده اند. وی اظهار داشت بین گروه‌های شیعه و سنی مجاهدین که در زد و خورد با نیروهای رژیم درین اواخر درگیر بودند تفاهم کلی وجود داشت. (نیشن)

* هیئتی از رهبران و نمایندگان مجاهدین بتاريخ ۲۶ حمل با نواز شریف در اسلام‌آباد ملاقات داشتند که تا پاسی از شب ادامه پیدا کرد. طبق خبر یک مقام رسمی، بیئن سیوان نمایندهٔ ملل متحد نیز کمی بعد درین ملاقات ملحق گردید. صدراعظم پاکستان درین ملاقات از رهبران مجاهدین تقاضای عمل آوردن برای جلوگیری از خونریزی در افغانستان و خاصاً در کابل از هیچگونه مساعی درین نوزند. تقاضا نمود که آنها با سیاست از صلاحیت و دیپلوماسی خود کار گرفته و بگذارند انتقال قدرت به آرای تام صورت گیرد. (پاکستان تایمز)

* سخنگوی وزارت خارجهٔ پاکستان به نمایندگان مطبوعاتی بتاريخ ۲۶ حمل در اسلام‌آباد گفت که پاکستان برای موفقیت عملیهٔ صلح افغانستان که با ابتکار ملل متحد آغاز شده است کاملاً متعهد باقی خواهد ماند. وی اظهار داشت: ما به حمایت خود از سرمنشی ملل متحد و نمایندهٔ خاص وی برای افغانستان در مساعی شان برای ایجاد یک شورای

انتقالی که به تشکیل یک دولت موقت منجر شود ادامه خواهد داد. وی اظهار داشت که پاکستان از ترکیب این شوری هنوز اطلاعی ندارد، زیرا مذاکرات گروه‌های مجاهدین در زمینهٔ هنوز یکسازمان نتیجه‌ی نرسیده است. وی علاوه کرد که هرگونه اظهار عقیده درین مورد خیلی قبل از وقت خواهد بود.

در جواب سوالی که آیا وی خواهد توانست رسماً اعلام نماید که میدان هوایی بگرام بدست مجاهدین فتح شده است، وی اظهار داشت: ما راپورها بی دریافت نموده ایم که حاکی از آنست که بعضی شهرکها و جاهای دیگر به تصرف مجاهدین درآمده است. (پاکستان تایمز)

* بیئن سیوان نمایندهٔ خاص ملل متحد بتاريخ ۲۶ حمل در اسلام - آبا دبه خبرنگاران گفت که پلان ملل متحد در مجرای خود بصورت کامل قرار داشته و وقایع اخیر در افغانستان تأثیری بر آن نخواهد داشت. وی گفت که مشکلاتی درین مسیر وجود نداشته و ما هنوز بر موفقیت آن امیدوار می باشیم. (پاکستان تایمز)

* ایالات متحده آمریکا بتاريخ ۲۶ حمل از مجاهدین افغان تقاضای بعمل آوردن از جنگ و خونریزی دست گرفته و پلان صلح ملل متحد را برای صلح در افغانستان بپذیرند. مارگریت توتوایلر نطق وزارت خارجه در واشنگتن گفت که انتخا بر راه حل نظامی بجز طولانی ساختن جنگ و مسدود ساختن طرق آشتی در مملکت سود دیگری نخواهد داشت. (جنگ)

* رهبران مجاهدین مقیم پشاور توافق نموده اند تا یک شورای ۲۸ عضوی جهت حکومت بر افغانستان برای یک دورهٔ موقت تشکیل بدارند. از طرف دیگر حزب اسلامی حکمتیار یک شورای انقلابی ۳۴ نفری از قوماندهای جهادی احزاب مختلف را جهت ادارهٔ کابل پیشنهاد نموده است. آنجمله

از رهبران که قبلاً کمیسونی را جهت ترتیب دادن لست نمائندگان توظیف کرده بودند بعد از حصول لست متذکره بتاريخ ۲۶ حمل بعد از سلام با دیروز نمودند تا با صدرا عظمیا کسان ملاقات مهمانرا انجام دهند. (نیشن) * کریس با روز "خبرنگاری بی-سی طی گزارشی میگوید: بنظر میرسد نیروهای دولتی که در گذشته کنترل میدان هوایی بگرام را در دست داشته اند، حال برکنده شده و هر یک به جناحهای رقیب مهاجرت پیوسته اند، و همچنان منابع دولتی و حزب حاکم میگویند که اکثریت نیروهای مسلح در اطراف پایگاه هوایی با مهاجرت و فسادار به احمدنا مسعود قدرتمندترین رهبر چریکها همکاری میکنند. (بی.بی.سی فارسی)

* ما رگرت تویوا لرنطاق وزارت خارجه ایالات متحده آمریکا طی بیانیه گفت: گزارشی در چند روز اخیر از نیروی سریع قوای مفاومت به جانب کابل موصلت میکنند و لوسی اوضاع کلی روشن نیست. بیانیه می افزاید: این انکشافات، این اعتقاد ایالات متحده را تغییر نخواهد داد که تنها راه حل مؤثر قضیه، راه حل سیاسی خواهد بود. در بیانیه آمده است: این خطر موجود است که عملیات نظامی موجوده صرف منجر به جنگ و خونریزی بیشتر گردد. (صدای آمریکا دری)

۲۸

* نجیب الله رهبر رژیم کابل به تاریخ ۲۷ حمل از تمام مسؤولیتها در دولت و حزب وطن برسر اقتدار استعفاء نمود و در دفتر ملل متحد در کابل پناهنده گردید. بی.بی.سی از قول رادیو مسکوا اظهار داشت که نجیب الله در وقت فرار از مملکت دستگیر شد. چندین صد تن از عساکر رژیم که از دولت فرار نموده اند کنترل میدان هوایی کابل

بیل را بدست گرفته و مانع فرار نجیب شده اند. قرارگزارش نجیب قدرت را به اشتقاقی از جنرالان بشمول یک جنرال بر قدرت مجاهدین انتقال نموده است. مقامات عالیترتبه دولتی و اعضای عمده حزب وطن گفتند که نجیب توافقی نموده تا قدرت را به چهار جنرال عالیترتبه که با احمدنا مسعود اشتقاق نموده اند تحویل بدهد. یکی از این جنرالان برجسته بنام غلام فاروق یعقوبی وزیر امنیت دولتی در شب ۲۶ حمل با ضرب گلوله انتخاب کرده است. طبق یک اعلامیه رسمی، رهبران جدید از بلان صلح ملل متحد جهت انتقال مسالمت آمیز قدرت در کابل حمایت خود را اظهار نموده اند. (مسلم)

* احزاب مقاومت مقیم پنا و پیلان دیگری برای اوضاع کابل در نظر دارند. رهبران هشت حزب در اسلام آباد بتاريخ ۲۷ حمل برای مدت ۱۳ ساعت جلسه نمودند درین جلسه محمدنواز شریف صدرا عظمیا کسان نیز دوبا برای وقفه های کوتاه در آن اشتراک ورزید. درین جلسه محمد صديق کاجو وزیرخارجه با کسان، اکرم ذکی سکرتر جنرال وزارت خارجه، شهریاری خان سکرتر وزارت خارجه، جنرال جاویدنا سردمدار عمومی آی.ای. آی و ریاض محمد خان مسوول امور افغانستان در وزارت خارجه نیز اشتراک داشتند. (مسلم) * عبدالوکیل وزیرخارجه رژیم کابل بتاريخ ۲۷ حمل به نمایندگان مطبوعاتی اظهار داشت که نجیب الله بعد از کوشش نا فرجام فرار از مملکت، از تمام وظایف دولتی و حزبی برکنار شده است. وی گفت قدرت اکنون به دست چهار معاون وی و حزب وطن بوده و دولت موجوده آماده میباشند این قدرت را فردا یا پس فردا بیک کمیته منتخبه ملل متحد مشتمل از شخصیتهای بیطرف مورد قبول همه جوانب انتقال نماید. (مسلم) * منابع مؤثر در اسلام آباد

اظهار داشتند که محمدنواز شریف صدرا عظمیا کسان طی چند روز اخیر پیامهای مکرر از نجیب الله دریافت داشته که در آن گفته شده که وی میتواند هر لحظه کابل را ترک نماید و از مجاهدین خواسته شده تا در شورای انتقالی اشتراک نمایند و قدرت را در کابل بدست گیرند. منابع مذکور از قول نجیب گفته اند که وی قادر نخواهد بود تا این طریق اقدام دهد و با بستن گشودن شورای انتقالی هر چه زودتر قدرت را در کابل اشغال بدارد. منابع علاوه نمودند که نواز شریف بصورت مرتب از رهبران مجاهدین تقاضا مینماید تا بدون شعل خود را ذریعه طیاره بکابل رسانیده و درین شورای انتقالی سهمی گردند. (نیشن)

* مقامات عالیترتبه وزارت خارجه بتاريخ ۲۷ حمل در دهلی اظهار داشتند، به نجیب الله که درین اواخر از وظیفه خودیخت رئیس جمهور رژیم کابل مستعفی گشته است، پناهندگی سیاسی در هند داده نخواهد شد اما وی خواهد توانست بقسم مهاجر به دهلی برود. (نیشن) * طبق گزارش منابع خبری نجیب الله رئیس رژیم کابل از تمام عهده های حکومتی و حزبی خود استعفاء نموده است، این گزارشها را اولین با رسفیر فرانسه در کابل اظهار داشته است. دیپلوما تنها میگویند که نجیب الله قدرت را به چهار جنرال عالیترتبه ای سپرده است که با احمدنا مسعود قوماندهان جمعیت اسلامی، متحد شده اند. گفته میشود که این جنرالان محمد نبی عظیمی، با به جان آصف دلاور و عبدالعزیز من میباشند.

(صدای آمریکا دری) * عبدالوکیل وزیرخارجه رژیم کابل شام پنجشنبه اعلان کرد که نجیب الله از مقامش برطرف شده است. عبدالوکیل طی کنفرانس مطبوعاتی در کابل گفت: نجیب الله میخواهد فرار کند، اما ازین اقدام

جلوگیری بعمل آید و مجبوراً خسته شده قدرت را به یک سواری جدید بسپارد. وی نجیب الله را به آنچه عدم سیاست و بیفروستی خواند، محکوم نمود و اقدام فرار نجیب الله را خیانت به حزب و وطن توصیف کرده، گفت: حزب و وطن اکنون بین از مجاهدین از وی تقرب دارد. (صدای آمریکا در)

۲۹

* قرارگزارن آرائش خیری افتان، سهریستانی هرات به تاریخ ۲۸ حمل بدست مجاهدین حزب اسلامی قتل گردید. مجاهدین بلافاصله بداخل محبس رفته و تمام محبوسین را رهاسازی نمودند. در یک انکشاف دیگر جاسوسی سر علم قوماندان اتحاد اسلامی سده پسته، عمده نظامی را در ولسوالی بیغمان، نزدیک کابل منصرف کردند. گزارشی می آید که مجاهدین جاسب باغ داد و در نزدیکی بیغمان بدین روی خود را مدد دادند که صرف ۱۲ کیلو مترازی سپر کابل ناطله دارد. (نیشن) * گلبدن حکمتیار به تاریخ ۲۸ حمل در مسو به خبرنگاران اظهار داشت که وقایع اخیر در کابل یک درامه بوده که از طرف دشمنان مجاهدین و اسلام برای خسی ساختن بلان حزب اسلامی بروی صحنه بازی شده است. وی گفت این دسائیس مجاهدین را سبب رسیدن به هدف نزدیکتر ساختند. وی افزود که نجیب از قدرت برطرف شده است، قدرت اکنون بدست همکاران سیرک کارمل و سلطانعلی کشته شدند. وی گفت که حزب اسلامی طرفدار انتقال مسالمت آمیز قدرت به یک اداره، موقت می باشد و حزب تضمین خواهد کرد که در آینده دولتها از طریق انتخابات بوجود آیند تا بتکرار کودتاها خاتمه داده شود، اگر اداره موجوده در کابل مؤفق شده نتوانست که قدرت را به سواری منتخب مجاهدین انتقال دهد هیچکس قادر نخواهد بود که مانع دخول مجاهدین بکابل گردد. وی علاوه

نمود که مجاهدین بشرفتهای زیاد از تمام جوانب بر طرف کابل نموده اند. (مسلم) * راورهای رادیویی از فرساده آرائش خیری افتان حاکیست که دو فروند طیاره، حترزم کابل به تاریخ ۲۸ حمل توسط بیلوان ایرانی از بیکاه هوایی سهندتبه مشهد - پرواز داده شدند. راورها علاوه میدارند که ایران ۶ نفر از سناها انقلاب بسمول ۲۰ بلوط را به میدان هوایی سپندند که در محاصره، مجاهدین فرا قرار دادند که کابل دستا است. مجاهدین مدکور عکس العمل شدیدی در مقابل این مداخله، آسکارا ایران در امور افغانستان نشان داده و از جاسوسها، جاسوسی بقا ضا نموده اند تا ایران را از این نوع مداخلات باز دارند.

(مسلم) * عبدالوکیل وزیر خارجه، رژیم کابل به تاریخ ۲۸ حمل با احمد شاه مسعود در خاریک ملاقات نمود. دیپلوماها میگویند عبدالوکیل به جاریک رفته است تا در مورد انتقال مسالمت آمیز قدرت به سواری انتقالی مجاهدین با مسعود مسوره نماید. (مسلم) * علی اکبر اولانی وزیر خارجه ایران در مصاحبه بی بارادیو پهران که به تاریخ ۲۸ حمل سخن گردید گفت که اسکوی سعی مسوز در از طریق دیپلوماسی انتقال مسالمت آمیز قدرت را در افغانستان نسیدارک ندارد. * سواری امنیت موه سده، ملل متحد در یک جلسه، ۹۰ دقیقه بی سری که به تاریخ ۲۷ حمل به تقاضای ایالات متحده و روسیه داده شده بود از تمام گروههای درگیر در معضله افغانستان خواست که از حملهها زگرفته و پلان صلح ملل متحد را بقبول نمایند. رئیس سواری امنیت که اهل زیمبابوی می باشد گفت که بدیل قابل قبولی بجز راه حل صلح آمیز برای موضوع افغانستان وجود ندارد. نامبرده

به خبرنگاران بعداً گفت که سر بیجی ازین امر صرف آلام و مصائب مردم افغانستان را طولانی تر نخواهد ساخت. (پاکستان تایمز) * بین سیوان نفا پنده، ملل متحد به تاریخ ۲۸ حمل بارهبران جدید رژیم کابل ملاقات با نظاری نمود تا مانع بوجود آمدن انارشی ناسی از برکناری نجیب الله از قدرت گردد. (پاکستان تایمز) * پاکستان به تاریخ ۲۸ حمل مساعی نازهای را برانداخت و بنا برنامی قوماندانهای جهادی در داخل افغانستان کوشید تا مانع بدتر شدن وضع ناهنجار در مملکت گردد. یک نفا پندگی فعال گماشته شده است تا بداخل افغانستان رفته و بقناست قوماندانها ببردازد. مقامات وزارت خارجه، پاکستان اظهار داشتند که بین سیوان بصورت متواتر بریا مخصصین پاکستانی از طریق تلفون در تماس بوده و آنها را از انکشافات در داخل افغانستان مطلع میسازد. مقامات رسمی گفتند: ما امید چندانی برای نزدیک ساختن رهبران مجاهدین به فورمول صلح ملل متحد نداریم. (مسلم) * روزنامه اندین اکسپرس به تاریخ ۲۸ حمل نوشت: هندوستان تجویز نموده است نجیب الله را با پرواز دادن به دهلی ازین مشکل نجات دهد. پلانی در کار بود تا نجیب الله را بطور مخفیانه از کابل به دهلی ذریعه طیاره انتقال دهد، اما این مساعی وقتی ناکام گردید که نظامیان از آن واقف گشتند و مانع آن شدند تا نجیب ذریعه طیاره بکهدر میدان هوایی کابل بارک شده و آماده پرواز بود پرواز نماید. (نیشن) * قرارگزارش اخیر تلویزیون پاکستان، جنگهای شدیدی در کابل در گرفته است، گروههای مختلف مجاهدین صرف در ۳۰ کیلومتری کابل موضع گرفته و حمله، نهایی خود را بر کابل آمادگی

میگیرند. از طرف دیگر گفته می‌شود که جنرالان طرفدار اتحادیه سال، همان‌ها می‌باشند. این موضوع را می‌توان از جنرالان اشرف سال که فعلاً در کابل می‌باشد حفظ نموده‌اند. (تیس)

* یک نظامی سفارت افغانستان در دهلی بنام ریح ۲۸ حمل اظهار داشت که احمد سرور سفیر رژیم کابل در هند که با جبهه نجیب مینا سفارت فرار و خود را با افراد فامیل نجیب یکجا مخفی نموده‌است. (تیس)

* روزنامه «تیس» در سرمقاله ۲۹ حمل خود مینگارده که استعفای نجیب مینا از آنکه قدرت را رسماً به یک شورای استعالی مجوز، ملل متحد تحویل بدهد وضع نزدیک به اشفاق را در کابل هنوز هم وحیمنتر ساخته‌است. زیرا گروه‌های مجاهدین سیداً با هم اختلاف دارند و حتی در یک حالتی قرار ندارند که سر تشکیل و ساختار یک دولت موقت موافقه نمایند. افغانسان تقریباً از طریق قدرت‌های مختلف مجلسی اداره می‌شود که با هم اختلاف قبیلوی و قومی دارند بنام «یگانه روزنه» امید برای یک انتقال منظم و سالم آئین‌ها با کابل ملل متحد می‌باشد.

(تیس)

* طبق گزارش صدای آمریکا، بنین سیوان نما بنده ملل متحد ملاقات‌هایی را بر راه انداخته تا اگر بتواند از این طریق نجیب الله را از مملکت خارج نماید. اما بعضی شخصیت‌های برجسته در حزب وطن مانع این کار می‌شوند.

(نوایی وقت)

* روزنامه «جنگ در سفاله» ۲۹ حمل خویش مینویسد که گرچه با کنار رفتن نجیب الله چنین به نظر می‌آید که خون‌ریزی ۱۴ ساله، تسلط بیگانگان و بقاء بی‌ای کمونیستی همه‌بآ خر رسیده‌اند، اما این هم‌ب‌نظر می‌رسد که رنج و آلام مردم بنا بر اساس ایالات متحده تا چندی ادا نمی‌شود. سرمقاله می‌افزاید: وسایل ارتباطی جمعی غرب، برخی از قوما - ندانهای جها دی که گفته می‌شود از ممالک

غربی کمک دست می‌آورند، را تعریف و توصیف مینمایند و همچنان ایالات متحده آمریکا و متحدین آن با دفاع از بعضی گروه‌های بخصوص مجاهدین متکوسد افغانستان را در یک جنگ داخلی باسی از احسان قومی ولسای درگیر دارند. بنا بر آن سر رهبران مجاهدین است که دنیا وحدت کامل در صفوف خود جلوی دنیا بس آمریکا و بعضی همایگان را بگیرد و بدون صراع وقت بپسری بکلی یک شورای استعالی جهت تحویل‌گیری قدرت بپردازند. (جنگ)

* جنرال مفا عد مرزا السلام بیگ با قبولی در سیزده قوای رومی پاکستان در منا جدیدی با روزنامه «جنگ بنام ریح» ۲۸ حمل گفت که بلبل ملل متحد برای افغانستان اکنون با شرایط خود را از دست داده‌است و بر این باور است که عجله و بدون مشوره با احزاب مجاهدین طرح کرده‌شده بود. اکنون امور دست مجاهدین بوده و با بستن که پاکستان آنها را درین مرحله امتحان بی‌وعنی حما - بی‌کند که در مانع می‌شود. (جنگ)

* عبدالحق سق نظامی حزب وحدت اسلامی در بهران در منا جدیدی در مورد سقوط نجیب از قدرت اظهار داشت: حذف نجیب و سقوط رژیم کابل یکی از اهداف احزاب است و با حذف رژیم نجیب، بزرگترین واسطی برین مانع از سر راه طح و امنیت در کشور ما برداشته‌شده‌است. وی در پاسخ سوالیکه آیا آن حزب طرفدار حمله بر کابل است، اظهار داشت: ما در نظر داریم که از طریق نظامی وارد شهر شویم، زیرا با این برتری‌ها و موقعیت‌هایی که فعلاً مجاهدین دارند مطمئن هستیم که در آینده خیلی نزدیک تمامی نقاط شهر بدون جنگ و برخورد نظامی بصرف مجاهدین در خواهد آمد. (صدای آمریکا در)

* پیرسید احمد گیلانی در رابطه با تحولات جدید در افغانستان، گفته

است: واقعا حوادث چند روز قبل قابل تویس و برینا سی بود و هنوز هم نگرانی‌ها باقی است. من امیدوارم که نیکه همین کودتا را علیندا کنر نجیب - بر راه انداخته‌اند، از عقل کار بگیرند و زود سر راهی را انتخاب کنند که برای طح کمک کند، و یگانه را هیکه درین شرایط بداعاده طح کمک می‌کند، همین پروسه سازمان ملل متحد است و هر اقداییکه برای پروسه ملل متحد مشکل ایجاد کند، کارنا درست و نا بجا است، با بدکوش کنیم که همان طرح زود سر عملی گردد و جلوی جوری‌ها گرفته شود و قدرت به کسانی انتقال یابد که مورد تأیید مردم می‌باشند.

(بی.بی.سی فارسی)

* خبرنگار روزنامه «گاردین» در گزارشی مینویسد: بسیار بعید به نظر می‌رسد که رهبری پیدا شود که بتواند هم‌اکنون حرام باقی مانده‌اش را در افغانستان - که روحیه‌اش بسیار ضعیف شده - بر خورداریا تدویم مورد قبول گروه‌های مجاهدین که بسوی پایتخت در حرکت اند واقع شود. نو - بسده در جایی مینویسد: اگر چه عرب بدنامین هزینه مبارزه با یکد برای سرنگونی نجیب الله بعمل می‌آید کمک می‌کند، ولی ممکن است از سقوط نجیب الله متأسف باشد، زیرا یک دولت سنی را دیکال در کابل می‌تواند بر جنبش‌های اسلامی در آسیای میانه اثر بگذارد و به بنیادگرایان پسا - کستان و خاور میانه که برای مدت طولانی بجا هدین کمک کرده‌اند، قوت قلب و جرئت بخشد. (بی.بی.سی فارسی)

۳۰

* فرار گزارش سفارت افغانستان در دهلی، رژیم جدید کابل با احمد شاه مسعود معا هدی امضا نموده‌است. ضیا الدین نصیری مستشار سفارت گفت که عبدالوکیل وزیر خارجه رژیم بنام ریح ۲۸ حمل مذاکراتی با مسعود

داسته و با نا مبرده بنوافق رسیده است. (پاکستان تایمز)

* طبق راپور میدیا، کندز و ببالا حصار تاریخی آن بدست مجاهدین افغان فتح گردیده است. راپور علاوه میدارد که در سپهر آرا من کلی برقرار بوده و مجاهدین جمعیت اسلامی بیهوشی خود بطرف میدان هواپیما ادامه میدهند. (نیسن)

* علی اکبر ولایتی وزیر خارجه ایران در پیم ۲۹ حمل خود بدسرمنی ملل متحد برای زنگرانی و تأسیف نموده است که برخی از گروه های مجاهدین مخالف مساعی صلح ملل متحد میباشند. در پیم آمده است که ایران از مساعی ملل متحد و نما بنده خاص سرمنی آن، بینن سیوان حمایت تا مینماید و حاضر است از هیچگونه مساعدت درین راه دریغ نکند.

از طرف دیگر تهران تایمز در شماره ۲۹ حمل خوین اظهار داده است در صورتیکه مجاهدین افغان حاضر نشوند از انتقال صلح آمیز قدرت پشتیبانی نمائند افغانستان بیه لبنان تا نی مبدل خواهد گشت.

(مسلم)

* اظهار نامه مطبوعاتی که بیه تاریخ ۲۹ حمل از سفارت ایران مقیم اسلامآباد دیکس گردید، این راپور ها را که یک طیاره افغانی بتاریخ ۲۸ حمل با عمله آن در میدان هواپیما شهید زمین نسته است، بکلی عاری از حقیقت خوانده است. (مسلم)

* ریچارده بوچر سخنگوی وزارت خارجه آمریکا بتاریخ ۲۸ حمل در واشنگتن اظهار داشت که ایالات متحده از مساعی ملل متحد در راه توقف تخاصمات و ایجاد یک فضای مناسب برای انتقال مسالمت آمیز بسوی خود آراء دیت حمایت کامل مینماید.

(پاکستان تایمز)

* قرار اطلاع آژانس خبری افغان تنظیمهای سهگانه حزب اسلامی (حکمت یار)، حزب اسلامی (خالص) و اتحاد

اسلامی یک عملیات مشترک برکنسدر انجام دادند و سپهر مذکور با میدان هواپیما نظامی آراینا ریح ۲۹ حمل اشغال نمودند. (پاکستان تایمز)

* رادیو کابل بتاریخ ۲۹ حمل اعلام نمود که عبدالرحیم هاشم معاون رئیس جمهور، زمان مور را بحیثیت کفیل رئیس جمهور بعهده گرفته است. (پاکستان تایمز)

* خان عبدالولی خان رهبر حزب عوامی ملی پاکستان، طی مصاحبی با روزنامه کاران بتاریخ ۲۹ حمل در محفلی که بیداعزاز مهمانان غیر رسمی هندی برقرار گردیده بود گفت که با استعقای قبیل اروف نجیب افغانستان بمسکلات زیادی مواجه خواهد شد.

نامبرده در مورد نفس ایران اظهار داشت که ایران به سوبه خود برای تجزیه افغانستان به اساس ملاحظات قومی و لسانی درین معامله دستکاری کرده است. (مسلم)

* قرار اظهار تاریخی ۲۹ حمل مؤسسه کنفرانس کورهای اسلامی در جده، مؤسسه مذکور از استعقای نجیب الله رئیس رژیم کابل استقبال نمود و گفته است که این امر راه برای اعاده صلح و امنیت در افغانستان هموار خواهد نمود. (نیسن)

* نظامی وزارت خارجه پاکستان بتاریخ ۲۹ حمل به خبرنگاران در اسلامآباد اظهار داشت که مذاکرات با مجاهدین در مورد اسخمال توافقان برای تکمیل سورایی که قدرت را در کابل بحویل خواهد گرفت، ادامه دارد. سخنگوی مذکور در جواب سوالی گفت:

پاکستان برای تبادل نظر در مورد اوضاع افغانستان همواره در تماس میباشد. (پاکستان تایمز)

* مقامات رسمی بتاریخ ۲۹ حمل در واشنگتن گفتند که ایالات متحده علایق چندانی در افغانستان ندارد. آنها خنم چیک سردوان بحقیقت کسه اتحاد سوری سابقه دیگر در افغانستان

و حوزه نفت خیز خلیج فارس حضور نظامی ندارد دلایل مؤثری برای موقف جدید آمریکا درباره افغانستان برسرمدند. (مسلم)

* قاضی حسین احمد رهبر حزب جماعت اسلامی پاکستان خطاب بیه هیئت و کلابتاریخ ۲۹ حمل در مردان اظهار داشت: ما دایمی را که علیه مردم افغانستان براه انداخته شده است، سدیداً نقیض مینمایم. نامبرده گفت که یگانها راه حل برای موضوع افغانستان انتخاب آراء دوغادلانسه میباشد. وی افزود: این حق مسلم مردم افغانستان است تا دولت تا سرا خودشان انتخاب نمایند، وی گفت: آمریکا مخالف تأسیس یک حکومت اسلامی در افغانستان میباشد، زیرا آنکورا تشکیل یک بلاک پر قدرت اسلامی درین منطقه سدیداً احساس خطر مینماید. (مسلم)

* میر محمود موسوی نمایندنده خاص دولت ایران در دعوتی که در سفارت ایران مقیم اسلامآباد برگزار گردیده بود خطاب به جمعی از روزنامه نگاران، مخالف خود را با نیروی صلح ملل متحد در کابل اظهار نموده گفت: نیرویی که مشتمل از عناصر غربی باشد قابل قبول مردم افغانستان نخواهد بود. سهریا رخان سکرور ارت خارجه پاکستان که از جمله مدعوین بود گفت که خروج یک دست ناسانده، مسکواز کابل بیه سبب شده است که پاکستان بتواند با رهبران جدید داخل مفا همه شود، طوری که قبلاً با نور محمد سره کسی در او خرده ۷۰ مفا همه نموده بود.

(مسلم)

* مولوی خالص رهبر حزب اسلامی طی بیانیهای بیه قوماندانان خود گفته است که برای بدست آوردن قدرت تنها بد علیه مسلمانان داخل جنگ شوند، وی از رهبران حزب اسلامی و جمعیت اسلامی تقاضا نموده تا با صلح و امنیت پیش بروند و شمره چهار ده ساله جهاد

را قربانی جنگهای فی ما بین نگر-
دا نند. وی گفت: با حکمروایان مو-
جوده در کابل با یدهیج سازی صورت
نگیردوا کر رژیم کابل واقعاً خسرو
صلاح افغانستان را میخواهد، با ید
قدرت را بمجا هدیین تسلیم نماید.

(صدای امریکادری)

* صدحا مدمعاً ون صدرا عظم ما سبق
افغانستان در راه بطنه با جریانات اخیر
ونشستهای بین سران حزب وطن و
بعضی از فرماندهان مجاهدین میگوید:
دیدار با یک فرمانده، مایه تفرقه
خواهد شد و مجاهدین با ید با اتحاد،
از فاجعه جنگ داخلی پرهیزکنند،
رجحان یکطرفه به طرف دیگر، در حقیقت
دعوتی است از گروههای مختلف مجاهد
که با هم درستیز شوند و غیر مستقیم حمله
بر کابل شروع شود و مردم به دفاع
کابل بیشتر ازین تباهن شوند. وی گفت:
اگر اینها واقعاً انتقال قدرت را می
خواهند با ید با نمایند، ملل متحد در
تعماس شوند، نه با یک، یا دوز عیم
جهادی برخلاف یک، یا دوز عیم دیگر
جهادی. (بی.بی.سی فارسی)

۳۱

* یک ائتلاف جدید بنا میسورای
جهاد اسلامی بتاریخ ۳۰ حمل در افغان-
ستان تشکیل گردید. این اتحاد
که رهبری آنرا احمد شاه مسعود بعهده
دارد متشکل از نیروهای رفیق رژیم
کابل بوده و شامل کلیدین حکمتیار
رهبر حزب اسلامی میشود. احمد شاه
مسعود به خبرنگاران خارجی در حوالی
کابل اظهار داشت، تا وقتیکه یک
دولت مجاهدین کنترول قدرت را به
عهده نگیرد، آنها داخل شهر نخواهند شد.
(مسلم)

* با وجود مساعی همه جانبه محمد
نواز شریف صدرا عظم با کستان رهبران
مقامت مقیم پشاور و موفق شده نتوان
نستند در مورد وضع فعلی در افغان-
ستان بتوافق برسند و با دربار نظام
آبندة مملکت پلان مشترکی طرح نماد.

بند. جلسه که با عنایت و نیم ساعت
روز ۲۹ حمل آغاز گردیده بود تا ساعات
صبح روز ۳۰ حمل بدون نتیجه ادامه
داشت. (سین)

* یک نطای وزارت خارجه پاکستان
کستان در اظهارنامه مطبوعاتی مورخ
۳۰ حمل گفت: در جلسه صدرا عظم با-

کستان که با نمایرهبران مجاهدین
بتاریخ ۲۹ حمل در پشاور برگزار
گردیده بود، برای تشکیل یک شورای
مجا هدیین جهت اسفال آراموسا -
لمت آمیز قدرت از مقامات رژیم کابل
با ین سوری موافقتی بصورت کامل

بجعمل آمد. وی گفت: در ین جلسه
موافقه شده هر کدام از ۱۰ حزب مجاهدین
هدین، دو نفر از نمایندگان خود را

معرفی بدارند. فابل ذکر است که
این پیشنهاد مورد ایدین سیوان
نماینده خان سمرسی ملل محفند
نبرو افغ گردیده است. اما از طرف

دیگر چند رهبر مجاهدین، اختلاف با حزب
وطن را سدیدار نموده اند. (سین)

* یک ائتلاف بر قدرت از عساکرو
ملیسه مادر شمال کابل جمع شده و آما -
دگی میگیرند با قدرت از رژیم کابل
تحویل بگیرند. راهپور علاوه میدارند که

قوای ائتلاف به سرکردگی احمد شاه
مسعود در نظر دارند این اسفال بصورت
مسالمت آمیز انجام گردد. قومانندان
ملیسه ها، رشید دوستم، سید جعفر

نادری و جنرال مومین نیز در ین
ائتلاف، احمد شاه مسعود را همراهی
میکنند. (پاکستان تایمز)

* یک منبع مجاهدین به میدیا
اظهار نمود که جلال آبا بصورت مکمل
بدست مجاهدین امضاه است. منبع
علاوه نمود که فرقه ۱۱، میدان
هوایی و تمام بنسدهای امنیتی شهر،
خود را تسلیم مجاهدین نموده اند.
طبق گزارش پاکستان پریس انسر -
نیستل میدان هوایی شهر مرکز ولایت
وردک نیز بدست مجاهدین امضاه و
تمام عساکر رژیم کابل بدون مقاومت
خود را تسلیم مجاهدین نمودند. ایک

مرکز ولایت سمنگان نیز بنا بر ین
حمل بدست مجاهدین فتح گردید.
مجا هدیین بلا درنگ داخل محبس
گردیده و تمام محبوسین مجاهد را رها
نمودند. (پاکستان تایمز)

* عبدالوکیل وزیر خارجه رژیم
کابل برای بازگشت در خلال ۲۲ ساعت
گذشته با احمد شاه مسعود بتاریخ ۳۰

حمل ملاقات نمود. عبدالوکیل گفت:
در ین ملاقات دو پیشنهاد دیکر
دولت مجاهدین در کابل دیگری
قراری یک شورای مؤقت انتقالی

نخ پلان ملل متحد مورد بحث و گفتگو
قرار گرفت. وی اظهار داشت که مسعود
تعهد نموده است تا ختم مذاکرات از
حمله بر سر، خودداری نماید. (مسلم)

* گفته میسود پاکستان از ایران
نماینده نامه خود را با اسفاده از سفیر
خود، از فرمانندان ناچک احمد شاه
مسعود بخواهد با مساعی جاری ملل

متحد در راه نمادان به خواص
همکاری و پشتیبانی خود را از پلان
ملل متحد برآورد. منابع

وزارت خارجه پاکستان به روزنامه
مسلم در اسلام آباد اظهار داشت که
پاکستان مصمم است با ایران تماس
خاصل بدارد و از آن کشور بخواهد بنا بر

رهبران مجاهدین قسار وارد نماید
با تشکیل شورای بیطرف جهت تحویل
گیری قدرت از رژیم کابل موافقه
نمایند. (مسلم)

* پاکستان با قوماندهای جهاد
دی سمت شمال که در ین اواخر موفقیت
های زیادی نصیبشان گردیده، تماس
هایی برقرار نموده است. در ین

زمره احمد شاه مسعود نیز شامل
نمایند. پیمانهای به رئیس جمهور
غلام اسحق خان و صدرا عظم محمد نواز
شریف فرستاده و طی آن اطمینان داده
است که وی از انتقال صلح آمیز قدرت

در کابل حمایت کامل داشته و ین
صبرانه منتظر میباشد که رهبران مجاهدین
پلان صلح کابل قبولی را در زود

ترین فرصت ممکنه آماده سازند.

(مسلم)

* روزنامه نیشن در سرمقاله ۳۱ حمل خوښ مینگارو: در صورتیکه احساس و شعور بهتر در بین رقبایان تشنه قدرت وجود داشته باشد آنها به مخالفتهاى شان آماده دهند بيم آن میروند که افغانسان بسوی تجزیه رهنمون گردد. و با تقدیر بختهاى مختلف تقسیم گردد که تعداد آن مساوى باشد با تعداد قوماى آنهاى مقتدر که قدرت کافى براى حفاظت منطقه تحت اشغال خود در دسترس داشته باشند. سرمقاله میگوید و قبايح در افغانستان بسرعت سرسام آورخ میدهد و بتعویق انداختن بیشتر موافقات صلح برای دورنمای اعاذه امنیت خطرناک تا بت گردیده و بولایى بر سر افغانسان نازل خواهد کرد که در تاریخ ۱۴ ساله جهادى سابقه ندارد. (نیشن)

* به اساس گزارشهاى رسیده، مسعود گفته است که توانایی وارد شدن به شهر کابل را دارد، ولی بخاطرى وارد شهر نمیشود که دیگر گروههاى مجاهدین نیز داخل خواهند شد. وی سی افزاید: به یقین که زهر نقطه کمربند کابل، اگر گروههاى ضعیف هم داخل شوند، کسی در مقابل شان مقاومت نمیکند، بنا بر آنکه ما داخل شهر شویم به هزارها مجاهد دیگر هم داخل شهر خواهند شد. و با بد حکومت را تنها بدست بگیریم، مگر وضعیت را کنترل کرده نخواهیم توانست.

(بی.بی.سی. پستو)

* دا کتر عبدالصمد حامدیکسى از معانوان اسبق صدراعظم افغانستان در باره حالات جاریه در افغانستان میگوید که وضع فعلی از توطیههاى کمونیستان نشئت میکند. وی میگوید کمونیستان کودتا کرده اند تا در بین قوای مقاومت اختلاف ایجاد نمایند. وی گفت: با بدهیشتى تعیین میشود قدرت را از حکومت کابل تسلیم میگرفت و نظام انتقالی بوجود میآید که در آن

اکثریت مجاهدین سهم میدادند.

(صدای امریکا پستو)

* طیبی گزارش از اس حیرى افغان، گلبدین حکمىيا رهبر حزب اسلامى به نظامیان رژیم کابل اظهار کرده است که الی تاریخ ۶ نور خود را به مجاهدین تسلیم نمایند و با این طریق از بلان عفو عمومى مستفید گردند. در اظهار گفته شده که اگر با بد چهار نفرى الی تاریخ مذکوره تسلیم شدن بلا شرط آید، و زنده در آن صورت مجاهدین چاره دیگر بجربوسل به قوه نخواهند داد. (نیشن)

* قوماندهان احمد ساه مسعود به تاریخ ۳۱ حمل بیروى امدادى بمناطق جنوبى شهر کابل کسبل دانست تا بدین طریق از کابل در مقابل حملات احتمالى گروههاى دیگر مجاهدین محافظت نماید. حبرکار بی.بی.سی گزارش داد که وی بچشم سردیده است که قوای احمد ساه مسعود در حدود ۳۵ کیلومردور از بهر درکنار واحدهاى منظم عسکرى و در جوار ساهرا، موضع گیرى نموده بودند. وی گفت که در مقابل گروههاى دیگر مجاهدین بالای کوههاى پغمان از سلاح حقیقه و نقیله نیز اسفاده شده است. از طرف دیگر حکمىيا قوای خود را در قسمتهاى جنوبى شهر کابل متمرکز ساخته است. یک راپور حاکیست که افراد حکمىيا ر تهبى را در نزدیکی سها سفال نموده بودند و از آنجا مواضع احمد ساه مسعود را تحت آس میگردند.

(مسلم)

* ابراهیم حاج بکر نما بنده خاص کنفرانس کورهای اسلامى به تاریخ ۳۱ حمل با محمد صدیق خان کاجوزیر دولت در امور خارهواکرم

ذکى سکرتر جنرال وزارت خارجه پاکستان ملاقات کرد و با آنها در مورد مساعى جاری برای انتقال مالمات آمیز قدرت به یک اداره مؤقت مجاهدین، مذاکره و بنا دل نظر نمود.

(نیشن)

* بین سیوان نمابنده خاصى سرمستى ملل متحد در یک کنفرانس مطبوعاى در کابل از نماى آنها نفاضا نموده که بنا بید از جمله کنار گرفته و مساعى صلح را بخطر مواجه سازند. وی گفت برای توافق صرف دوا مکان وجود دارد: یکى تکمیل یک سوراى انتقالى بیطرف و دیگری یک دولت مؤقت منتخب. (نیشن)

* سخنگوى وزارت خارجه پاکستان در مصاحبه با تاریخ ۳۱ حمل به روزنامه نگاران در اسلامآباد اظهار داشت که احمد ساه مسعود در پیا مهائى خود به حکومت پاکستان و رهبران مجاهدین افغان خاطر سان نموده که تا مبرده معا هده جدا گانه با مقامات رژیم کابل عقد نخواهد کرد. نطاق مذکور علاوه نموده که مسعود از تکمیل یک سوراى مجاهدین جهاد سفال قدرت حمایت میکند و به همین خاطر از رهبران مجاهدین خواسته است تا در تکمیل سوراى ازین قبیل، از سرعت ممکنه استفاده نمایند. (نیشن)

* نطاق از آن مطبوعاى اسلامى افغان معیم پناور (آی.آی.بی.) از طریق تلفون با روزنامه نیشن تماس گرفته، اظهار نمود که احمد ساه مسعود مشغول مذاکره با نمایندگان حزب وطن در جبل السراج میباشد، از طرف دیگر عبدالقیوم قونسل رژیم کابل مقیم پناور گفت که مذاکرات مقامات رژیم کابل با قوماندهان مجاهدین در مناطق مختلف افغانستان جهت تشکیل اتحادیههاى محلى جریان دارد. (نیشن)

* ملل متحد از مقامات هوانوردى ملکی در پاکستان خواهش نموده تا برای طیارات مؤسسه مذکور در سه

شهر پاکستان بمول پناور، برای سه روز آینده اجازه فرود آمدن داده شود. طبق گزارش منابع موثق به مقامات هوایی مربوطه و نمایندگانهای متعدد در شهرهای پناور، اسلامآباد و کراچی در مورد فرود آمدن طیارات ملل متحد خبر داده شده است. (توایی وقت)

* یک مقام عالی رتبه دولتی در دهلی گفت که تجیب اللہ رئیس جمهور مخلوع رژیم کابل بنا بر تاریخ ۳۱ حمل از طرف سب به هند موصلت خواهد نمود. مقام مذکور گفت توقع می رود که طیاره تجیب بعد از ساعت ۱۱ شب در میدان هوایی دهلی فرود آید. نظامی مذکور که از اقامت نمودن هویت خود باساز و زبید اعتراف نمود که مقامات دولتی برای پذیرایی از تجیب ترتیباتی اتخاذ کرده اند. سهو دعینی گفتند که امورا مینتی در دهلی ظاهراً برای این منظور تدبیر شده بود. از طرف دیگر طبق گزارش مقامات دیپلوما تیک، رژیم کابل در اترقارهای سیاسی تصمیم خود را در مورد معافیت تجیب از ترک کردن کابل عوض کرده است. اما منابع رسمی در کابل گفتند که تفصیلات مزید درین باره هنوز بحدثایی نرسیده است.

(پاکستان تایمز)

* منابع خبری مجاهدین دریابستان گفتند که صفره ۱۱ و میدان هوایی جلالآباد خود را بنا بر تاریخ ۳۰ حمل بمجا هدین تسلیم کرده اند. تلویز یون دولتی در کابل اظهار داشت که شهر گردیز مرکز ولایت پکتیا بعد از آنکه قوماندان قول اردوی رژیم کابل با جلال الدین حقانی ائتلاف نمود، دیگر تحت کنترول کامل رژیم کابل نمیباشد. (پاکستان تایمز)

* عبدالوکیل وزیر خراججه رژیم کابل بنا بر تاریخ ۳۰ حمل اظهار داشت که تشکیل یک دولت به رهبری مجاهدین اکنون در کابل امکانپذیر است. وی گفت که برای بار دوم با احمد شاه

مسعود ملاقات نموده و راجع به پلان صلح ملل متحد و همسئیل یک دولت اسلامی مجاهدین در کابل با وی تبادل نظر نموده است. (پاکستان تایمز)

* محمد نواز سرفیض صدر اعظم پاکستان ضمن صحبت با روزنامه نگاران در زینوا اظهار داشت: وقایع اخیر که سبب استعفای نجیب در افغانستان گردیده است و امیدبخش می باشد. نواز سرفیض در مورد ملاقات های اخیر خود با رهبران مجاهدین در پناور گفت که در بین اکثر گروه های مجاهدین توافق نظر بوجود آمده است، صرف یکی دو گروه از احزاب ملاحظاتی داشته اند. (پاکستان تایمز)

* آراس خیزی افعان گزارش کرده است که مجاهدین بنا بر تاریخ ۳۰ حمل بعد از کوسیدن لواء ۲۲، داخل محبس بدنام بلجریخی گردیدند و بیست و دو نفر ۴۰۰ زندانی را از حبس رها نمودند. (نیسن)

* بیسی سیوان نماینده ملل متحد، پنج روز بعد از آنکه عا کتر در میدان هوایی کابل مانع فرار تجیب رئیس جمهور مخلوع رژیم کابل گردیدند اظهار داشت که خروج کامل تجیب اللہ از هند سیاست افغانستان بحی از توافق عملیه صلح بوده است. وی ارداد بن حسین سردر در مورد نظر هرتسوک گفت: موضوع خیلی حساس و خطرناک می باشد. (پاکستان تایمز)

* یک نماینده ملک فهد پادشاه عربستان سعودی حین تسلیم دادن پیامنامه مذکور به رهبران مجاهدین بنا بر تاریخ ۳۱ حمل در پناور آنها تعاضا نمودن با هم متحد شوند و از خود تله کار نگیرند. نماینده سعودی با رهبران مجاهدین ملاقات و با آنها روی انکافات احمد در افغانستان در رابطه به پیام ملک فهد مذاکراته نمود. رهبران مجاهدین بعداً اظهار داشتند که ملک فهد از آنها خواسته است

با اختلافات خود را از طریق نفا هم با همی حل و فصل نمایند.

(پاکستان تایمز)

* یک ما مور عالی رتبه سفارت امریکا در اسلامآباد بنا بر تاریخ ۳۱ حمل به خبرنگاران گفت: امریکا میخواهد که در عملیه صلح در افغانستان، جوانب مختلف سیاسی سهم فعال داشته باشند. وی گفت با وجود تغییراتی که درین اواخر در افغانستان رونما گردیده دورنمای رسیدن به هدف انتقال مسالمت آمیز قدرت در مملکت بعید به نظر نمی رسد و ما در زمینه مساعی نزدیک با پاکستان داریم.

(پاکستان تایمز)

* یکی از اسراک کیندگان جلالت رهبران مجاهدین ذریعه نیلسون به روزنامه نیسن اظهار داشت که جلسه رهبران ۱۰ تنظیم مجاهدین در پناور موفق شده است و روی یک پلان مشترک در رابطه با انواع موجوده در افغانستان بتوافق برسید. گفته می شود بین جلسه بمنظور احیای شورای کابل جانشین رژیم موجوده گردید و ایر گردیده بود.

(نیسن)

* شهرکندها ربا میدان هوایی آن و همچنین شهر بگلان بصورت مجاهدین درآمد داشته. مدیا علاوه می دارند که مجاهدین شورای مشترکی جهت اداره و تنظیم امور کندها تشکیل نموده اند. (جنگ)

* به تعقیب مذاکرات بین قوای حکومتی و سران قومی و جهادی در ولایت کندهار، قدرت در آن ولایت بدون کدام جنگ و خونریزی بندگ شورای (۲۱) نغری مسفل گردید.

عبدالاحد کززی یکی از شخصیت های بارز و در کندهار، در مورد تسلیم شدن کندها ربه شورای (۲۱) نغری میگوید: بنا بر تاریخ ۳۰ حمل کندها ربه یک شورای (۲۱) نغری تسلیم داده شد، که این شوری اداره امور را به عهده گرفته است. وی می افزاید: درین

توری، علماء، موی سفیدان و قوماندانان مجاهدین اشتراک دارند و این توافقات بیشتر روی مسایل قومی و قبیلوی حل و فصل گردیده است که تنظیمی .

(صدای امریکا دری)

* شورای سرنا سری قوماندانان و اتحاد علمای اسلامی طی ابلاغیه‌ای از مجاهدین خواسته اند تا از جان و مال و ناموس مردم با جدیت دفاع نمایند. در این ابلاغیه که توسط مولوی عبدا لله ذاکری قرائت گردید، آمده است که وظیفه تمام مجاهدین است که مال، جان و ناموس مردم را حفظ کنند و بیک کسی اجازه ندهند که زندگی مردم را به خطر اندازد.

در ابلاغیه آمده است که شورای سرنا سری قوماندانان و اتحاد علمای افغانستان، حکومت‌های بیطرف، مخلوط و یا اداره‌های ائتلافی را که متشکل از حق و باطل باشند، رد میکنند و چنین اداره‌ها را قابل قبول نمی‌دانند. همچنین در ابلاغیه آمده است تا زمانیکه عناصر الحادی و شرک‌انداز از زمین نروند و حکومت اسلامی تشکیل نگردد، جها دمانند سابق جریان خواهد داشت. (صدای امریکا دری)

۲

* نطق وزارت خارجه پاکستان بتاریخ اول ثور در اسلام‌آباد اظهار داشت که دولت پاکستان از پلان ملل متحد برای حل فوری و مسالمت آمیز معضله افغانستان پشتیبانی میکند. مساعی در راه حصول توافق بر سر تشکیل یک شورای مجاهدین ادامه دارد، همچنین مساعی جهت ایجاد وحدت بین اجزای مختلف مجاهدین نیز جریان دارد، تا بدون ضیاع وقت انتقال مسالمت آمیز قدرت امکان پذیر گردد. وی گفت فعلالینتها بیکه

سبب خوسریزی بیسرویا یا یجساد نقره بیس اقوام مختلف در افغانستان گردد حمایت پاکستان را با خود نخواهد داشت. سخنگوی مذکور در مورد این گزارش را دبیوی سرنا سری هندکسه نجیب الله میخواند و هدیه پاکستان سفر نما بدگفت در صورتیکه ملل متحد درین مورد با پاکستان نمایش نماید، این مملکت نیز ملل متحد را در زمینه یاری خواهد نمود. تا میرده گفت که مقامات ما با احمد شاه مسعود در تماس بوده و یکی از نمایندگان معتمد گلبدین حکمبیا ریز با صدیق کاجو مذاکراتی انجام داده است.

(پاکستان تایمز)

* ناراسیما را و صدرا عظم‌هند روز اول ثور در دهلی اظهار داشت که وی از پلان سفر نجیب الله رئیس جمهور مخلوع رژیم کابل اطلاعی ندارد، اما ایستاد میماند و بدو میگوید که به هر مسافرت نماید. وی گفت موضوع امروزه واضح خواهد شد.

(پاکستان تایمز)

* سید رب الرسول سیاف رهبر اتحاد اسلامی افغانستان طی کنفرانس مطبوعاتی بتاریخ اول ثور در پشاور گفت که مذاکرات رهبران مجاهدین در پشاور به مرحله خیلی حساس خود رسیده و توقع میرود بزودی نتایج مهمی اسیا ذکر گردد. وی اظهار داشت که تمام رهبران عمده مجاهدین با هم مصروف تبادل نظر بودند تا بیک اداره مؤهف را تشکیل نمایند که مورد قبول همه باشد.

(پاکستان تایمز)

* ریچارد بوجرطی وزیر خارجه ایالات متحده آمریکا بتاریخ اول ثور در واشنگتن، اظهارات حزبات بنیاد گزارا جمع به دوام جنگ در افغانستان را شدیداً تفسیح نموده، گفت که بیانیتهایی ازین قبیل سبب بروز زد و خورد های جدید خواهد شد. وی گفت که رهبران نما گروه‌ها، بر تشکیل یک

شورای اسلامی جهت گرفتن قدرت در کابل با هم مذاکره نموده اند. وی گفت احمد شاه مسعود که رهبری بزرگترین نیرو را در خارج از کابل بعهده دارد با رهبران دیگر در تماس بوده و بیستنه اد کرده تا انتقال قدرت بصورت مسالمت آمیز انجام شود.

(پاکستان تایمز)

* گلبدین حکمبیا در پشاور خود از داخل افغانستان که از رادیو (پیام آزادی) نیز پخش گردید بتاریخ اول ثور گفت: تشکیل یک جبهه ائتلافی بین کمونیستها و مجاهدین تا انتها دویه رسمیت شناختن حزب خائین وطن در حقیقت خیانت به خون پاک و نیم ملیون افغان بوده که هر افغان آنرا تفسیح مینماید. وی گفت: در صورتیکه قدرت به شورای مجاهدین انتقال شود ما از حملد بر سر کابل خودداری خواهیم ورزید و ما صراحتاً کابل را خواهیم گشت و نامهای مواصلاتی را مفتوح خواهیم ساخت و شورای قوماندانان کابل بعد از تحویلگیری قدرت، دولت مؤقت را اعلام و قدرت را در خلال ۱۲ ماهه بیک دولت منتخب انتقال خواهد داد.

(پاکستان تایمز)

* سید حامد گیلانی به نقل از گزارش عبدالسلام هوتک اطلاع میدهد که والی قوماندان نظامی ولایت زابل، شام اول ثور به تنظیم محافل ملی اسلامی افغانستان پیوستند، و قوماندانهای تنظیم مذکور در آن ولایت، فوراً بجهت تشکیل شورای مشترک از تمام قوما - ندانهای جهادی و ما مورین دولتی دست زدند. وی افزود که شورای مذکور مسولیت حفظ و امنیت ولایت را بعهده گرفته است.

(صدای امریکا دری)

۳

* احمد شاه مسعود در مصاحبه‌ای با خبرنگار روزنامه نیس بتاریخ ۲ ثور در چاریکا اظهار داشت که

پاکستان به کمکهای خود با گلبدین حکمتیار را دام میدهد. وی اظهار امید نمود که پاکستان در عملی به صلح افغانستان استراک مساعی بردارد. (نیشن)

* سید غوث علی شاه یک نظای وزارت خارجه پاکستان، ضمن رداظهارات وزیر دفاع افغانستان در اسلام آباد گفت تا جا بیکه به خروج نجیب تعلق میگیرد، ملل متحد با دولت پاکستان در تماس میباشد. در صورتیکه از مسامحین مورد تقاضای رسمی بعمل آید ما از هیچگونه همکاری دریغ نکرده در حقیقت از هرگونه مساعی که در راه انتقال قدرت مفید واقع شود حمایت خواهیم نمود. (نیشن)

* مقامات هندی بنا بر ریخ ۲ شور اظهار داشتند که بطور غالی سمرنی ملل متحد در دلهی راجع به وقایع اخیر در افغانستان مباحثاتی انجام داده و در مورد عدم موفقیت مساعی برای خروج نجیب الله رهبر مظلوع رژیم کابل اظهار نگرانی نموده است. کوشش بین سیوان نما پنده خاص سمرنی ملل متحد در جهت پرواز دادن نجیب از کابل، با ردیگر از طرف جنرال دوستم قوماندا ن ملیشه ها به ناکامی مواجه گردید. بین سیوان اول شور به مزار شریف پرواز نموده و با جنرال رشید دوستم ملاقات کرد. در بین ملاقات دوستم اجازه ندا دکه نجیب از افغانسان خارج گردد. (نیشن)

* منابع موثق بنا بر ریخ ۲ شور در اسلام آباد گفتند که بطور غالی سمرنی ملل متحد تصمیم گرفته بتاریخ ۶ شور که وی در کابل خواهد بود یک دولت موقت را در آنجا مستقر ببیند و حلف وفاداری نماید. طبق پلان غالی هاتف معاون رئیس جمهور از طرف اعضای دولت جدید که تقریباً تمام گروههای مجاهدین به استثنای حزب اسلامی حکمتیار را در بر میگیرد حلف وفاداری یا دخاود نمود. طبق این

پلان احمد شاه مسعود منحیت رهبر جدید در نظر گرفته شده است. گفته میشود که دولت پاکستان گروههای مجاهدین را سوئی میباید اعمای پیسها دسه دولت را قبول نماید. (نیشن)

* محمود خان اچکری عضو پارلمان پاکستان و رهبر حزب ملی پخونخواه بنا بر ریخ ۲ شور در یک کنفرانس مطبوعاتی اظهار داشت که پاکستان یکا سه کسوری میباشد که در امور داخلی افغانستان مداخلت میورد. وی از دولت پاکستان خواست تا وظیفه خود را در راه تطبیق طرح صلح ملل متحد برای افغانستان طبق موازین دیموکراسیک انجام دهد. وی اظهار داشت که هرگونه کوشش در راه تخریب استقلال مسالمت آمیز قدرت در افغانستان سبب برانگیختن احساسات قومیتی و جغرافیایی در افغانستان گردیده که پاکستان سزار آن بی بهره خواهد ماند. وی اظهار کرد که هرگونه ایجاد تغییر در پلان ویا خلف از آن وقع انفجار آ میری را در منطفه بوجود خواهد آورد. (نیشن)

* محمد صدیق خان کابجو وزیر خارجه پاکستان راجع به مذاکرات اخیر خود با رهبران مقاومت بنا بر ریخ ۳ شور در اسلام آباد گفت که اهداف جهاد بر آورده گردیده و اکنون تمام گروههای رفیق آرزو دارند با بیگ و خوریزی خا عه داده شده و مسامحین مملکت حفظ شود. وی علاوه نمود که پاکستان با مجاهدین در راه رسیدن به یک توافق کمک میکند و راده ندارد تا مایم خود را با لای رهبران مجاهدین تحمیل نماید. (مسلم)

* "الجهاد" یک تنظیم مجاهدین کمپرنهید کرده است در صورتیکه رهبر مظلوع رژیم کابل در هند پناهنده گردد و او را برورخواهند نمود. این گزارش بنا بر ریخ ۲ شور از طریق نیلغون مخابره شده و برای روزنامه نگاران قرائت گردیده است. در پیام، تذکر

رفته، که نجیب الله خدا سلام بوده و به همین خاطر فیصله بعمل آمد تا بدرجه یک جوخه اعدام بخیا سن خا سه داده شود. (مسلم)

* برای پنجمین روز مسامحین بنا بر ریخ ۲ شور هم جلسات تنظیمهای مختلف مجاهدین در گرد و سواج شهر مونی نگردیده اند تا در مورد ساسی یک ادا ره مسرتک که خلای ساسی از استغای نجیب الله را برتما بد بموافقه برستند.

البینان از قول یک مسامحین اردوی رژیم سابق گزارش میدهد که در حدود ۳۰ نفر از خصیهای ملکیتی و نظامی رژیم سابق کابل، از طریق سورای نظامی چارنفری که بنا بر ریخ ۲۷ حمل قدرت را در کابل بدست گرفته است دستگیر شده اند. (نیشن)

* محمد نواز سرفندرا عظیم پاکستان در دعوت چاستی که بنا بر ریخ ۲ توریبه اعرازی از طرف کورت والد ها یم رئیس جمهورا طریس درویا سنا برگزار گردیده بود، اظهار داشت که اعاده صلح در افغانستان اکنون خیلی نزدیک شده است.

(پاکستان نامیز)

* البینان و آژانس خبری افغان گزارش میدهد که مجاهدین سهراسر-اسیزیکی گردیز را با میدان هوایی و پسته های امنیتی اطراف آن، بنا بر ریخ ۲ شور در مصرف خود در آوردند.

(پاکستان نامیز)

* یک نظای وزارت خارجه پاکستان بنا بر ریخ ۲ شور به خبرنگاران در اسلام آباد اظهار داشت که با پیست مجاهدین در مورد تشکیل یک سورای انتقالی از عجله کار بگیرند، زیرا اوضاع در افغانستان سرعت در حال تغییر میباشد. وی گفت مسامحین در پسا و بربرای جمع آوردن مجاهدین به دوریک میزادامه دارد، تا آنها در مورد تشکیل یک سوری جهت استقلال قدرت از مقامات موجوده کابل تصمیم بگیرند. تا مبرده علاوه نمود که

ملل متحدېا ما راجع به خروج بې خطر نجيپ تعاض گرفته است و در صورت تقاضای رسمی، ما خواهيم توانست درين مورد همکاري نماييم .

(پاکستان نايمز)
* بينن سيوان تعاض بنده ملل متحد بياريح ۲ ثوربا قوما سندان احمد شاه مسعود در چا ريکا رملاقات نمود . اين گزارين از طرف تعاض بنده گان خبري در خود شهر مذکور گزارين داده شده است . (پاکستان نايمز)

* يک ستون ۲۰۰۰ نفری مسلح مجاهدين قومانندان احمد شاه مسعود بتاريخ اول ثور به پيروي خود بنده جانب کابل ادا مه داده اند و در ۱۲ كيلومتری شهر موضع گرفتند .

قومانندان محمد سريريف که قوماننده اين ستون را بنده دار بنده تعاض بنده روزنامه نيمس گفت که رهبران آنها هدايت داده است تا رسيدن امرتاسي درين موقعيت تاسي بنده وي گفت که اردوي رژيم کابل آج زه داده ساز صفو آنها بدون مقاومت عبور نمايند . از طرف ديگر قواي گلبديني حکمتيار در حدود ۳۵ كيلومتری جنوب شهر در حال پيرفت بطرف شهر ديده شده اند . (نيمس)

* سخنگوي وزارت خارجه بنده بتاريخ ۲ ثور در دهلي جديد اظهار داشت که مناسبات هند و افغانستان صرف بهاساسي دولت به دولت ميباشد . وي گفت دولت هند در مورد انکشافات در افغانستان با مقامات ملل متحد در تعاض ميباشد . (نيمس)

* بينن سيوان تعاض بنده ملل متحد بعد از ملاقات با احمد شاه مسعود در چا ريکا رومراجعت بکابل بنده بنندگان جرايد گفت که اين ملاقات بکام بزرگ بسوي حل معضله افغانسان ميباشد . (مسلم)

* بطروس غالي سرمشئي ملل متحد و مقامات هندي بتاريخ ۲ ثور اوضاع افغانستان و مساعی بينن سيوان در

راه انتقال صلح آميز قدرت در کابل راجع غور و مذاقعه را دادند .

(مسلم)
* فرار از اطلاع آراسر حيزي افغان مجاهدين حرب اسلامي حکمتيار بنده بتاريخ ۲ ثور بک حمله افراد کلم جمع به سرکردگي جنرال مو، من را در نورد . يکي دست جهل دشوران عقب رده . . . ۶ نفر را افراد کلم جمع را بهلاکت رسانيده و ۲۰۰ نفر ديگر آرا بده استارت گرفتند . (مسلم)

* ريجا ر دو جرمعاون نطاق وزارت خارجه ابا لات منحه گفده است که قومانندان احمد شاه مسعود با ديگر رهبران مجاهدين در مورد انتقال مسالمت آميز قدرت در کابل در تعاض ميباشد . اين خبر که از طرف دفتر اطلاعات امريکا در اسلام آباد ناسار يا منده علاوه بر مدارک طبي حکمتيار بوجور وزارت خارجه را انکشافات در افغانسان را خي ميمايد .

(نوايي وقت)

* در ابلاغه انکه از طرف راديو بيام رادي بنا ریح ۲ ثور بخن گريد از ملل سدها در کابل لغا با عمل آمده با کابل رالي نام ۳ ثور خليليه تعاض بنده در غير آن عملياتي عليه آنها انجام خواهد گرفت . (نوايي وقت)

* حزب اسلامي حکمتيار مفردات پلان خود را براي يک دولت موافق در افغانستان استوار داده است ، صدای امريکا از قول عبيد السلام قاسمي نطاق حرب اسلامي گفت : اين انتقال بايست بديک سواري قومانندان مجاهدين مسعمل از گروههاي حزب اسلامي، جبهه بجات ملي، محاذ ملي اسلامي، اتحاد اسلامي، حرکت انقلاب اسلامي (محمدي) و جمعيت اسلامي ثور کيرد ، اين سوري بايست در خلال دوازده ماه احيايات را بکرا رنما ييد و سپس قدرت را بديک دولت منتخب انتقال دهد . (نوايي وقت)

* در بريح منطقه محط سهرکا بيل مطا هرات وسيعي عليه جو رو جيسا ول

مغازها توسط افراد دو ستيم، بسراه انداختند . مطا هره کينندگان در حاليکه عليه رژيم کمونيستي کابل سعار ميدادند خوا سار خروج مليسه هاي دو ستيم از سهر گرديدند . (جنک)

* محمد صديق خان کابجو و ريسر خارجه پاکستان در خم بک سلسله مذاکرات با رهبران مجاهدين بنا ریح دوم نور خطاب بنما بنندگان مطبوعات اظهار داشت که کارها بسرعت بسوي حل موضوع افغانسان به پيش ميرود ، وي گفت حالا که مجاهدين از امور چپاد ي فارغ شده اند ، ساحات مختلفي را تحت بررسي فرار داده اند تا از بنظر يک به حل معضله افغانسان نزديک گردند . (پاکستان نايمز)
* يک مقام عاليرتبه رژيم کابل بتاريخ ۲ ثور گفت که پنج تن از قوم ما بندان حکمتيار بنا ریح اول ثور بکابل آمده و اطفا ردا سنده که آنها او امر حکمتيار در باره اخطار رسلي در مورد تسليمي رژيم آلي بنا ریح ۶ ثور را بجا نخواهند آورد .

(پاکستان نايمز)

* روزنامه جنک در سر مقابل سده ثور خود مي نويسد : اکنون که نظام کمونيستي در کابل از هم با عيده است ، تکميل يک دولت اسلامي مجاهدين در افغانسان نسبت به هر وقت ديک بهتر محتمل بر بنظر ميخورد ، ما ما محاضره بنما يدارد سا يني تخير و زجا ي خدا ملامي بن خبر بنما سنده که ميخوا هند با بها به هاي لاسي، قومي و منطقوي، تر با نيهها و مجاهدات افغانها را بسا دهنند . علامات اينگونه ساس همين اکنون با دامن زدن اخلاقات بين قوما سندان احمد شاه مسعود و گلبديني حکمتيار در رهبر حزب اسلامي و گروه هاي ديگر بخوبي آشکاراست . مساعی براي ايجاد ديفرند و عدم تعاض هم بين پاکستان و رهبران مجاهدين و از بين بگردن محبت و اخوت چندين ساله بين آنها نيز ممکن بره انداخته شود و اين همه براي ايستنا افغانسان و پاکستان

را مانع از آن نوندن در سالهای آینده با هم دوست یا شندویسوی اهداف بزرگتر اسلامی در منطقه گام بردارند. بنا بر آن دولت پاکستان بعوض سر- جیح دادن یکی از تنظیمهای مجاهد- بین بردیگری، با بست سوی ایجا دنیا عم بهی آنها گام بردارد. (چنگ)

* راپورهای وارده از پسا ورحاکی است که قوماندان مسعود طی پیامی از بزرگان مذهبی پاکستان خواسته است تا از حکمتیاریخواهند از حمله بر کابل دست بکشند. منابع میگویند که قوماندان مسعود گفته است که از انجنیر حکمتیاری رسیده بود در حالیکه سردمداران کابل آماده انفصال قدرت هستند چرا جناب حکمتیاری قصد حمله بر کابل را دارد.

(بی.بی.سی. پی.سی)

* ایالات متحده آمریکا کوشش دارد تا سلاحهای نفیلی را که مجاهدین داده است پس بگیرد، این اقدام در زمانی صورت میگیرد که یکی از رهبران عمده مجاهدین شهید نموده است که اگر یک دولت بنیاد دگرای اسلامی در افغانستان رویکار نیاید، کابل حمله خواهد کرد.

(صدای آمریکا در)

* احمد شاه مسعود رئیس شورای نظار از گلبدین حکمتیاری رهبر حزب اسلامی خواسته است تا با رهبران احزاب سیاسی مستقر در پسا و ریسواقی برسد.

احمد شاه مسعود گفت: امیدوار است با حکمتیاری به توافق برسد. او همچنین گفت که اگر حکمتیاری نیروی کافی در اختیار میداشت تا کنسون وارد کابل شده بود.

(بی.بی.سی. فارسی)

* احمد شاه مسعود طی مصاحبه با روزنامه "لبراسیون" فرانسوی گفت: اختلافات خود را با گلبدین حکمتیاری رهبر حزب اسلامی کنار نخواهد گذاشت، مع و بر آن نکه حکمتیاری به بتکار رها.

خود را همه بخشد.

(صدای آمریکا در)

* مولوی خالص رهبر حزب اسلامی در راپطها چگونگی حل سیاسی قضیه افغانستان گفت: مجاهدین باید هم دست بویونگن را تحت رهبری دولت اعلان کنند، و بداند مرئیسی دولت باید هیتی بداخل برود و حکومت را تسلیم شود. وی گفت: چون رژیم در حال سقوط است نباید درین مرحله از عجله کار گرفتند. وی افزود: مذاکرات همه روزه و هرست بین تنظیمهای مختلف جهادی برای حل مسائل جریان دارد و برودی تصمیمی اتخاذ خواهد شد که در نهایت همه نیروهای جهادی را فرا هم خواهد آورد.

(صدای آمریکا در)

۴

* نظری عالی سرحمی ملل متحد طی مصاحبه مطبوعاتی بناریخ ۳ نور در دهللی سوگفت: ملل متحد با همه امکانات دست داد خواهد کوشید راه حل دایمی را برای موضوع افغانستان ندارد که نماید و اگر این هدف را بر آورده شود سبب در آن صورت خواهد شد کوشیدند اولاً موجب آسای ملی را در مملکت فراهم سازد. راجع به هتس بیسی سیوان در افغانستان، ما میبرده از دادن تفصیل خود داری ورزیده گفت که این عمل منسوا بدسبب خرابی عظیمه ملج کرد. (پاکستان نایمز)

* قوماندان احمد شاه مسعود بناریخ ۲ نور در جاریکا رابیس - سیوان نمایند: ملل متحد در عهده هلیکوپتر رژیم کابل با نجا مواطنت نموده بود ملاقات عمل آورد. در عین زمان افراد مسعود در حومه شهر کابل داخل گردیده بودند. احمد شاه مسعود به خبرنگاران در جاریکا راطها رداست: که بعضی خداوند با داخل شدن نیروهای وی در حوالی شهر کابل، نجا دماستی صورت نگرفته است.

جزئیات مذاکرات احمد شاه

مسعود و بیسی سیوان بدست نیامده است. ژورنالیستان بعد از بارکت بکابل اظها رداست که ندها نغرا ز قوای مسعود را مناهده کرده اند که در حال پیسرفت سوی شهر کابل بوده اند آنها دیده اند که این افراد در حومه شهر در کنا رسته ای جمع نموده بودند. (پاکستان نایمز)

* مارگریت سونوا یلر نظای وزارت خارجه آمریکا در اظها رنا مه مطبوعا - سی خود در واسنگس بناریخ ۲ نور اظها رعمود که ایالات متحده و روسیه در صداندا سلاحهای مخرب و مهم را از بین گروههای مقاومت و اردوی رژیم کابل جمع آوری نمایند. ما - میرده گفت که ایالات متحده از مساعی بیسی سیوان نمایند: ملل متحد برای انفصال مسائل آ میر قدرت به یک دولت جدید در افغانستان حمایت کامل دارد. (پاکستان نایمز)

* رادیو کابل در سرویس خبری خود بناریخ ۳ نور اطلاع داد که محمد رفیع معاون رئیس جمهور رژیم کابل، با کلبدین حکمتیاری رهبر حزب اسلامی در لوکر ملاقاتی انجام داده است. رادیو از قول حکمتیاری گفت که بحران در مورد تشکیل یک دولت مؤقت، انفصال بموقع قدرت و انتخابات در خلال یک سال، بزودی حل و فصل خواهد شد. (بیسی)

* مولانا فضل الرحمن سرکر - جبرال جمعیت تلغای اسلامی بیه ایسوسند پریس آف پاکستان اظها رعمود که وی با کلبدین حکمتیاری بناریخ ۳ نور توسط تیلقون تماس گرفته است و رهبر حزب اسلامی با این پیشنهاد موافقت نموده که بعد از بناریخ اظها ریه ۶ نور بر کابل حمله نخواهد کرد. حکمتیاری گفته است وی به مجاهدین خود هدایت خواهد داد که حتی یک مرئی نیوالی تشکیل شورای افغانی فیر نکنند. (پاکستان نایمز)

* محمد کریم ظلیلی نمایند: حزب وحدت اسلامی افغانستان در سبک

کنفرانس مطبوعاتی بناریخ ۳ نوری در اسلامآباد دگفت: یک پلان وسیع در رابطه با اشتراک متناسب تمام اقشار مملکت در دولت موقت آینده افغانستان نستان یگانوار راه حل عملی معطله افغانستان خواهد بود.

(پاکستان تایمز)
 * بین سیوان نماینده خاص سرمشی ملل متحد برای افغانستان در بازگشت از سفر کابل، بناریخ ۳ نوری با محمد نواز شریف صدراعظم پاکستان ملاقات نمود و نا مبره را از اوضاع موجوده داخل کابل و ملاقاتش با قومانندان احمد شاه مسعود در جریان گذاشت. نظامی وزارت خارجه پاکستان ضمن صحبت با نمایندگان مطبوعات بعداً اظهار داشت که پیش سیوان بسمه صدراعظم پاکستان گفته است هر دولت با شورایی که از جانب مجاهدین تشکیل شود باید زماناً موررا در کابل بدست بگیرد و بحالت اضطراری و بجهت خلای خطرناکی که بوجود آمده است خاتمه دهد. وی گفت پاکستان با ایران، عربستان سعودی، ملل متحد و کنفرانس کشورهای اسلامی در تماس بوده تا اگر بتوانند بین گروه های مختلف مجاهدین جهت تشکیل یک شوری برای گرفتن قدرت در کابل تفاهم ایجاد نماید. نظامی مذکور گفت که ما با قومانندان نهایی جهادی در افغانستان بشمول احمد شاه مسعود در تماس هستیم و اگر مجاهدین دیرتر اقدام نمایند پندتاریج ناسف آوری ببار خواهد آمد. (پاکستان تایمز)

* طبق گزارش رادیوی سرنا سری هند، احمد شاه مسعود به خبرنگاران گفته است که اگر کسی از اشتراک در شورای جدید کناره گیری کند از طرف افغانها منزوی خواهد شد. (جنگ)
 * بدنیال دیداری که بین انجنیر حکمتیار رهبر حزب اسلامی و جنرال رفیع یکی از معاونین رئیس رژیم کابل صورت گرفت یکی از سخنگویان گلبدین حکمتیار گفت: دو طرف در بسمه

اشلاف با کسانیکه وی آنها ترا کمونیستان کافر و خائن توصیف کردند گفتگویی نکرده اند.

جنرال رفیع نیز در یک کنفرانس خبری در کابل گفت: موضوع اسام حاجت گلبدین حکمتیار را برای حمله به کابل با وی در میان گذاشته است. وی گفت که دو پیسنها در بین مذاکرات مطرح شد، اول اینکه دولت انتقالی باید با توافق همه طرفهای درگیر زمان حکومت را در افغانستان درست گیرد و پیسنها دوم عبارت بود از تشکیل شورایی از قومانندان نظامی در کابل و طرفهای این شهر. در همین حال اسناد فرید نیرو- مندرین قومانندان حزب اسلامی میگوید: نیازی به جنگ برای وارد شدن به کابل وجود ندارد، زیرا دولت کابل سقوط کرده است، وی همچنان از احمد شاه مسعود بخاطر پیوستن به آنچه که او نیروهای کمونیست خواند انتقاد کرده گفت که وی با افراط ملیشه و دولتی و کمونیستی اشلاف کرده که یک عمر در افغانستان با مردم مسلمان ما جنگیدند، شهر خارا غارت کردند و تعرضات زیادی به ما و ما- موس مردم کردند.

(بی.بی.سی فارسی)
 * بین سیوان نماینده خاص سرمشی ملل متحد، در اسفند این رهبران ذوق زده که بسمه الله (ج) مردم را به جنگ فرا میخواند، کلمات سندی بکار گرفت و درین قسمت بوضوح به گلبدین حکمتیار اشاره داشت که هنوز تهدید می کند چنانچه دولت ناسب ۶ نور تسلیم نشود به نیروهای خود قومان حرکت بصوبه پایتخت را خواهد داد. وی اظهار داشت که اگر در کابل جنگی روی دهد، جنگی با پیامدهای سوم خواهد بود. (بی.بی.سی فارسی)

* دو کشور عربی اسفند پوهنسون "جانها پکنز" میگوید: هر روزیکه میگذرد سوسین های نازهای خلق میکند. اگر امروز در کابل چپا ول

وغارت شروع شود نتایج آن از نگاه بین المللی این خواهد بود که ما دیگر قطعاً میدکمک خارجی را ندانسته باشیم. وی گفت اگر هر کسی شروع به جنگ بکند قدرت اینرا نخواهد داشت که عسکر خود را از چاهها و تانکها ما هزیا دتر تغذیه کند، بنا به تکیه عمده اینست که بطرف راه حل سیاسی متوجه شویم. (صدای امریکا دری)

* طبق اطلاع آژانس خبری مجا- هدین، رهبران تنظیمهای مختلف بناریخ ۴ نوری راجع به تشکیل یک شورای ۵۱ نفری برای اشغال قدرت سیاسی و نظامی در کابل برای یک دوره دو ماهه بموافق رسیدند. امضا کنندگان این موافقتنامه عبارتند از: صیغ الله مجددی، عبد رب الرسول سیاف، برهان الدین ربانی، مولوی محمد یونس خالص و سید احمد گیلانی. گلبدین حکمتیار که در افغانستان بسر میبرد در جلسه حاضر نبود اما دو نفر از نمایندگان وی در آن اشتراک ورزیده بودند. رهبری سوری را صیغ الله مجددی رهبر جبهه ملی نجات بعهدده خواهد داشت. بعداً شورای دیگری بنام "شورای ملی نجات" برای مدت چار ماهت قیادت برهان الدین ربانی رهبر جبهه اسلامی تشکیل خواهد شد. وظیفه صدراعظم به نماینده حزب اسلامی (حکمتیار) تعلق خواهد گرفت که دارای سه نفر معاونین برای انجام امور مربوطه خواهد بود. وزارت داخله به اتحاد اسلامی (سیاف) وزارت تعلیم و تربیه به حزب اسلامی (خالص) و وزارت امور خارجه به محاذ ملی اسلامی مربوط پیرو سید احمد گیلانی واگذار خواهد گردید.

منابع آگاه در پشاور اظهار داشتند که وزارت دفاع به جمعیت اسلامی متعلق خواهد شد که احمد شاه مسعود این پست را عهده دار خواهد بود و قرار است وظیفه ستاره محکمه بسمه

حرکت انقلاب اسلامی (محمدي) واگذار شود.

* در یک بیانیه مطبوعاتی که بتاريخ ۴ ثور از طرف آژانس خبری افغان به نشر رسیده گفته شده است که حزب اسلامی (حکمتیار) توافق بین مجاهدین مقیم پشاور را بخاطریکه در غیاب نمایندگان حزب اسلامی به عمل آمده رد نموده است. بیانیه حاکیست که با حزب اسلامی با بستن در تشکیل کمیته مشوره میشود. در بیانیه آمده است: هر نوع پیشنهادهای که انتخابات را در خلال ۱۲ ماه تضمین نکند از طرف حزب اسلامی قابل قبول نبوده و نیز شورایی را که برای انتقال قدرت زاید بوده و سبب ایجاد مشکلات بیشتر شود هیچگاه قبول نخواهد کرد. بیانیه مشعر است که به نظر حزب اسلامی دولت موقت برای تحویلگیری قدرت از رژیم کابل کافی میباشد.

(نیشن)

* مارگریت تونوا یلر سخنگوی وزارت خارجه آمریکا بتاريخ ۳ ثور گفت که ایالات متحده از پیشنهاد احمد شاه مسعود مبنی بر اشتراک وسیع تمام قسار مملکت در اداره جدید افغانستان خیلی خوشنود شده است. وی افزود: ما از مساعی بین سیوان نماینده خاص سرمشی ملل متحد در راه تدارک یک راه حل برای انتقال صلح آمیز قدرت در کابل که از پستیبا نی وسیع مردم برخوردار باشد حمایت میکنیم. (پاکستان تایمز)

* رادیو کابل بتاريخ ۳ ثور اعلام نمود که عبدالرحیم هاشم که بعد از برکناری نجیب از قدرت بحیث کفیل ریاست جمهوری مقرر شده بود، از طرف پارلمان رژیم کابل با تنزیل رتبه بحیث معاون اول ریاست جمهوری دوباره عزتقرر حاصل نموده است.

(نیشن)

* محمد نواز شریف صدراعظم پاکستان بتاريخ ۴ ثور با رهبران مجاهدین در پشاور مذاکرات مفصلی

را راجع به تشکیل دولت انتقالی در افغانستان انجام داده و آنها را برای رسیدن به توافق درین مورد مبارک باد گفته است. نواز شریف علاوه نمود: اکنون وقت آن فرا رسیده تا از رحمت جناب ساله جهاد بهره برداری نمایند. (پاکستان تایمز)

* عبدالرسول سیات رهبر اتحاد اسلامی ضمن آرایه معلومات در مورد تشکیل یک سوری برای انتقال قدرت در افغانستان در یک کنفرانس مطبوعاتی بتاريخ ۲ نورد در پشاور گفت که در مرحله اول یک سوری ۵۰ عضوی تحت قیادت صیغ اللہ مجددی در مدت دو روز دیگر جهاد حرا ز قدرت از رژیم زهمپا سیده کابل رهسپار افغانستان خواهد شد. این سوری منسل است از ۳۰ نفر از قوماندهان جهادی مربوط سطیهای مختلف، ۱۰ نفر از علمای کرام و ۱۰ نفر نماینده از گروههای مختلف مقاومت. قرار است این سوری امور مملکت را برای یک دوره ۶۰ روز اداره نموده و سپس یک دولت اسلامی تحت قیادت استاد برهان الدین ربانی برای مدت چهار ماه تشکیل شود. سیات علاوه نمود این دولت دارای کامیته ای خواهد بود که در آن نماینده حزب اسلامی حکمتیار رسمت صدارت عظمی را بعهده خواهد داشت. (نیشن)

* صیغ اللہ مجددی رهبر سوری ۵۰ عضوی دولت موقت مجاهدین افغانستان بتاريخ ۴ ثور خطاب بیک کنفرانس مطبوعاتی از جهات بیان تفاه نمودند که افغانها را در مساعی شان برای اعاده صلح و امنیت و دربار سازی و عمران وطن شان یاری نمایند. نامبرده برای عما کرد دیگر فرمانران و نظامیان رژیم کابل اعلان عمومی عمومی نمود. (نیشن)

* رئیس جمهور غلاماحق خان و محمد نواز شریف صدراعظم پاکستان توافقنامه یکه بین رهبران مجاهدین در مورد تشکیل یک سوری برای

حرا ز قدرت از رژیم کابل در پشاور گردیده است قبال نموده اند. رئیس جمهور پاکستان از اینکه با لخره توافق درین مورد بین مجاهدین ایجاد شده است رضایت عمیق خود را ابراز کرد و اظهار امید نمود که این اقدام بسیار اعاده صلح و آرامش در سرافغانستان خواهد کردید. نواز شریف صدراعظم پاکستان در پشاور خود گفته است که این توافق هویات اسلامی و مستقل افغانستان را اعاده نموده و میتوان بدینجا دیک صلح عادلانه را در مملکت تشکیل نماید. (نیشن)

* قوماندهان احمد شاه مسعود به تاریخ ۴ نورد در جبل السراج گفت که وی از کابل در منابل رقیب سرخند اس دفاع خواهد نمود. وی اظهار نمود که بزودی یک سوری مجاهدین در کابل زمانا موررا بست خواهد گرفت. (پاکستان تایمز)

* گفته میشود که تهران حمایت خود را از احمد شاه مسعود که امرای فرار معلوم در سر کابل داخل شده اند اعلام داشته است. علی اکبر ولایتی وزیر خارجه ایران در حال سخنرانی به تاریخ ۳ نورد در مشهد از احمد شاه مسعود که بقول وی بعهده نموده است که کابل را در مقابل حملات احتمالی گروههای رقیب محافظت نماید سیات و توصیف نمود. از طرف دیگر میر محمود موسوی نماینده خاص وزارت خارجه ایران در امور افغانستان طی ملاقاتی با بین سیوان در اسلامآباد اظهار نگرانی کرد که بعضی از گروههای مجاهدین تهدید کرده اند که کابل را تحت حملات نظامی قرار میدهند. (پاکستان تایمز)

* بین سیوان نماینده خاص سرمشی ملل متحد در خلال سفر بهای خود در دهلی بتاريخ ۴ ثور با مقام عالیترین هند ملاقات نمود و قرار کرد از سیوان مورین هندی و مقامات ملل متحد، بطوریکه عالی سرمشی ملل متحد را در سفرش به اسلامآباد همراهی کرد. (نیشن)

* در یک تماس را دیوبندی که بیین احمد شاه مسعود و گلبدین حکمتیار توسط قاضی حسین احمد رهبر جماعت اسلامی پاکستان برقرار گردید، آنها تعهد نمودند که از حمله بر مواضع یک - دیگر خودداری نموده و برای منافع وطن و مردم افغانستان با هم همکاری نمایند.

* دولت ایالات متحده آمریکا و رود گلبدین حکمتیار رویا سر عرفات رهبر سازمان آزادیبخش فلسطین رابطه آمریکا ممنوع قرار داده است. مقامات سیاسی ایالات متحده اظهار می دارند این تصمیم برای آن اتخاذ گردیده که هر دو شخصیتها را مذکور در فحاشی لیبتهای ضد حقوق بشر دست دارند.

(جک)
* روزنامه پاکستان تایمز در سرمقاله ۵ شورش خود مینگارد که پیچیدگیها در افغانستان در حال حاضر بیشمار بوده و یک اقدام بیجا توسط هر یک از گروههای مجاهدین نمیتواند این پیروزی را بیک جنگ خونبار و برادر کسی تبدیل سازد. اکنون وقت آن است که از تعلل و حوصله مندی کنار گرفته شود و تمام مجاهدین را کیدورزند که سقوط رژیم نجیب، پیروزی مشخص به یک گروه و یا قوماندان نه بلکه پیروزی تمام مردم افغانستان میباشد.

حالا وقت آن فرا رسیده که در مورد اهداف وسیعتر فکر کرده بر منافع حزبی، (پاکستان تایمز)
* ایران از احمد شاه مسعود رئیس شورای نظارت پشیمانیا کرده است. علی اکبر ولایتی وزیر خارجه ایران از احمد شاه مسعود بسیار توصیف و تمجید نموده، او را ساج ترین همه رهبران نظامی مجاهدین خوانده است. حمایت ایران از احمد شاه مسعود غیر منتظره بوده، زیرا ایران همیشه از اختلاف جناحهای شیعه افغانستان پشیمانیا کرده است.

(صدای آمریکا دری)
* فرانس پرین بنقل از ژانسن

حبرستانی مجاهدین حیرت آفرینان امروز به تشکیل یک شورای ۵۱ عضوی جهت بدست گرفتن قدرت توافق کردند و در این مورد این سواری مؤید است. این مسئله مجددی بعد از حواهد است. آراس مذکور گفت: بعد از دو ماه سواری دیگری بنام سواری رهبری برای مدت چهار ماه تشکیل خواهد شد که در این باره برهان الدین ربانی عهده دار خواهد بود.

* منابع خبری مجاهدین میگویند که گلبدین حکمتیار رهبر حزب اسلامی با قوماندان احمد شاه مسعود در باره اوضاع جاری در افغانستان تماسی مخابرویی حاصل کرده است. منابع میگویند این تماسی بعد از درخواست های بی درستی قاضی حسین احمد رهبر جماعت اسلامی پاکستان، مولانا فضل الرحمن رهبر جماعت علمای اسلام و یک عده شخصیتهای عرب صورت گرفته است. (صدای آمریکا بسو)

۶

* سروهای گروههای مختلف مجاهدین بنام ریح ۵ سوریا را مسی داخل شهر کابل گردیده و حاکمهای مختلف دولتی ما سند فصر را ست جمعوری، اسیس را دیوبند و بیرون واکس وزارت خانه ها را اسفال نمودند. افراد احمد شاه مسعود و عا کرور رسم کابل در کنار هم دیگر از مدخل قصر جمهوری حفاظت می نمایند، در حالیکه تعمیرات را دیوبند و بیرون بدست ملیشه های از یک جنرال دو ستم میباید. دو ستم با احمد شاه مسعود هم دست گردیده و هر دو عهد کرده اند که از شهر کابل در مقابل حملات گلبدین حکمتیار دفاع نمایند. افراد حزب اسلامی حکمتیار وزارت داخله را در اختیار دارند. (پاکستان تایمز)

* سن گروه مجاهدین معین پاوره بنام ریح ۴ سوریا هم توافق نموده و یک سواری نظامی سن عضو را بر رهبری

احمد شاه مسعود برای کنترل اوضاع در شهر کابل تشکیل نمودند. اعضای دیگر این سواری عبارتند از: عبدالحق از حزب اسلامی خالص، سیر علم از اتحاد اسلامی، صدیق الله از حرکت اسلامی، ساهرخ از محافل اسلامی، و قوماندان دیدار از جبهه نجات ملی، همچنین سن گروه مذکور شاملی نمادینندگان خود را برای اسرار در کمیسیون ۵۱ نفری نیز معرفی نمودند.

(نیس)
* به تعبیر اعلان تشکیل یک سواری ۶۵ عضوی نظامی بر رهبری احمد شاه مسعود در کابل، طیاره جنگی به بنام ریح ۵ سوریا کابل به پرواز درآمد. در مواضع افراد گلبدین حکمتیار را که در جنوب کابل متمرکز بودند، هدف قرار دادند. طبق گزارش تلویزیون کابل، احمد شاه مسعود به سمت وزیر دفاع انتخاب گردیده است.

(نیس)
* داکترهما یون خان "های کمتر" پاکستان در لندن طی مصاحبه ای بنام بی.بی.سی بنام ریح ۵ تور گفت: پاکستان آرزو مند است دولت مؤید در افغانستان مورد قبول همه افغانها واقع گردد. وی در جواب این سوال که آیا پاکستان در قبایل موافقت کند - بین حکمتیار و مایوس میباید یا چطور، رهبر حکومتهای مختلف در پاکستان حزب اسلامی را مبرده را در مقابل سید احمد بابا دیگر حمایت بیشتری نموده اند، تا مبرده گفت که پشیمانیا پاکستان از گروههای مختلف مجاهدین یک غلط فهمی بوده است. (نیس)

* یک منبع معتبر به روزنامه نیس گفت که بعد از توافق بر سر تشکیل یک دولت مؤید، مقامات رژیم کابل با صفت الله مجددی تماس حاصل نموده و تا مبرده را برای این موقعیت تبریک گفتند. رژیم کابل به مجددی پیشنهاد نمود تا هر چه زودتر برای اسفال این کرسی عازم کابل گردد و برای حل اختلافات روز افزون

دربین گروه‌های مختلف مجاهدین اقدام جدی بنماید. (نیشن)

* گلبدین حکمتیار رهبر حزب اسلامی در اخطاریه نهایی خود از رژیم کابل خواسته است که تا م ۶ مورخود را بمجا هدین تسلیم نماید، در غیر آن مجاهدین مجبور خواهند شد به عملیات نظامی بزنند. آزاد نس خبری افغان از قول حکمتیار که از رادیو "پیام آزادی" پخش گردید گفته است که مجاهدین تصمیم خیر را در مورد اداره موقت قبول ندارند. وی گفت که این تصمیم دسیسه بین المللی بوده و مجاهدین هیچگاه شورای مؤقت ۵۱ عضوی را قبول نخواهند کرد. وی علاوه نمود که این شوری تخت باسد از بین قومانندان اطراف کابل انتخاب شود. و دو ما اینکه کابل باید از طرف سخن صدرا عظم تشکیل گردد تا بدین طریق یک دولت مفسد رویا بسا بوجود آید. (نیشن)

* قومندان احمد ساه مسعودینار - یخ ۵ سورا ظهار د است که وی از انتقال قدرت به شورای جدید که در بسا و بسا آن موافقت شده کاملاً راضی میباشد. وی گلبدین حکمتیار را منبهم به کودتا پی نمود که میخواست وی با ائتلاف بسا نجیب الله رهبر سابق رژیم کابل، قدرت را در کابل بدست گیرد.

(مسلم)

* بطروس غالی سرمنشی مجلس متحد در ملاقاتی با غلام الحق خان رئیس جمهور پاکستان بناریخ ۵ شور از تشکیل شورای انتقالی مجاهدین برای احراز قدرت در کابل، استقبال نمود. (نیشن)

* هیئت جدید التأسیس مجاهدین به رهبری صبغت الله مجددی از مردم کابل، تمام مجاهدین مسلح و قسوا ی نظامی خواسته است تا از قرا میسن کعبه امنیتی به رهبری احمد ساه مسعود وزیر دفاع منتخب دولت موقت افغانسان اطاعت نمایند.

(پاکستان تایمز)

* پاکستان تایمز در سرمقاله ۶ مورخود میسود: اکنون که مجاهدین در مورد تشکیل شورای مؤقت، یعنی برای تحویلگیری قدرت در کابل در دو روز آینده توافق رسیده اند، وقت آن است که مردم مجاهدات خود را به دست آورند. ما چنانکه قوماندانان مختلف در داخل افغانسان تعلق دارند آنها میبایست مدعی خود را بسا اعاده سلاح و حفظ جان مردم بحوسی اداء نمایند. رهبران افغان باید بصورت مسرک و طبعه احیای مجدد اقتصاد و بازسازی کشور را در فضای صلح و اعتماد بسا گیرند و چنانکه افغانسان را در رفتار کشورهای اسلامی دوبار دسیسه نمایند.

(پاکستان تایمز)

* محمد سوا ز سرف صدرا عظم بسا - کسان خطا بدست آمدگان مطبوعات بسا ریح ۵ سور در بسا نگاهوا بسا چنانکه گفت که بسا طرح می خارجی پاکستان بود که سوا سعی بسا برای انتقال مسالمت آمیز قدرت بسا رهبران مجاهدین بسا عمل آمد. و بسا لایحه سبب حل مسئله افغانسان گردید. وی گفت که پاکستان، عربسان سعودی و ایران در این راه مساعی زیادی به خرج داده اند. اکنون وقت آن فرا رسیده که همذات مسلمه بسا تسلیم بدر - کا هدای مسال فرود آورده و مسالز سکرانه بسا آورند. (پاکستان تایمز)

* عبدالوکیل وزیر خراججه رژیم کابل در یک کنفرانس مطبوعاتی به بسا ریح ۵ سور در کابل گفت که بسا مجرد موالت شورای ۵۱ عضوی کابل، قدرت را برای سانس تسلیم خواهد نمود. وی گفت ما ازین توافق در بسا و استقبال نموده و کاملاً آماده میباشیم با در راه انتقال صلح آمیز قدرت بسا بسا سوری بدل مساعی نمایم.

(پاکستان تایمز)

* آراس خبر سانی افغان گزارس داده است که قوا ی حزب اسلامی امروز از جنوب و شمال در کابل داخل

شدند و مواضع عمده را متصرف گردیدند. منابع جمعیت اسلامی نیز ایس گزارشها را تأیید نموده اند. در گزارس آمده است که طراح عملیات حزب اسلامی، جنرال امان الله قوماندان فرقه "سما" بوده است. ایس عملیات در شمال توسط اسناد فریبند و در جنوب توسط انجنیر فریبس محمد رهبری میگردد. (صدای امریکا)

* کابل پایتخت افغانسان بدون برخورد و تیراندازی به تصرف نیروهای مجاهدین درآمد. بسا از ورود مجاهدین وابسته به احمد ساه مسعود و مجاهدین وابسته به حزب اسلامی، ساکنین پایتخت صبح امروز با برگزاری تظاهرات و راهپیمایی هایی از خبر تشکیل یک شورای حکومت مؤقت استقبال کردند.

(بی.بی.سی فارسی)

۷

* کراهام فیلر معاون ایس سی، آی، ای در ترییه خود راجع بسا بسا - گرایس اسلامی گفته است که بسا از سکت دادن یک قدرت بزرگ از طریق جهاد، تشکیل یک دولت اسلامی از طرف مجاهدین در افغانسان خطر بزرگی برای امریکا و غرب بصورت کل بسا بدخواهد کرد. وی گفته است که اسلام در حال حاضر چنانسین ما رکیسزمو لیتینیزم گردیده است و بسا اندازه برای تمدن جهان غرب بسا هکن سما خواهد شد. اسلام در افغانسان، ایران، پاکستان و ترکیه بسا رعت روبه بسا رفت بوده و بسا تیرات عمیقی بسا لای خط می امریکا خواهد داشت. ایس مالک اسلام می درآینده چنان یک بلاک قدرتمندی را بوجود خواهد داد و در دهه چسبمی از آن ناممکن خواهد بود. (چسک)

* گفته میشود که گلبدین حکمتیار رهبر حزب اسلامی و بسا ان الدیس ربانی رهبر جمعیت اسلامی در مورد ترکیب یک دولت مؤقت در افغانسان توافق رسیده اند. در یک

تعمیر را دیوبندی نام ۵ تور، هر دو رهبر توافق نمودند که درین دولت استانی در بانی سمت ریاست جمهوری و انجیر حکمتیا سمت صدارت اعظمی را بعهده خواهند داشت، در حالیکه احمد شاه مسعود عهده دار تصدی امور وزارت دفاع خواهد بود، همچنین عبد رب الرسول سیاف، محمدیونس خالص و تنظیمهای شیعه نیز نمایندگان جدیدی درین دولت خواهند داشت. حکمتیا رگت صیغت اللہ مجددی، پیر سید احمد گیلانی و محمد نبی محمدی به خاطر فعالیتشان برای عناصر دیگر و عدم اشتراک فعال در امور جهادی، در بین دولت اشتراک داده نخواهند شد.

(جنگ)
* خبر پیروزی مجاهدین در افغانستان در مقابل کشمیر تحت اشغال با انتیقای زاید الوافی استقبال گردید. مردم به کوچها ریخته و تفرقه های "الله اکبر" و "اسلام زنده باد" را بلند کردند و در بسیاری از مواضع به توزیع شیرینی در بین مردم پرداختند.

(جنگ)
* هیئت شورای مؤقت انتقالی به رهبری صیغت اللہ مجددی که قرار بود طی دوروزه کابل مواظبت نماید بعد از سپری شدن این مؤهت بعد بناریخ ۶ تور هنوز نتوانسته است به جانب کابل عزیمت نماید، زیرا در آنجا بین گروههای رقیب، جنگ در گرفته و مجاهدین مربوط به حزب اسلامی میدان هوایی کابل را تحت آتش راکتها قرار داده اند. (جنگ)
* طبق گزارش بی بی سی، قوماندان احمد شاه مسعود از شورای پنججانبه نوری عبوری نقاضا نموده تا هر چه زودتر وارد کابل گردند. از طرف دیگر صیغت اللہ مجددی و اعضای شورای انتقالی با بررسی انکشافات اخیر در کابل، بناریخ ۶ تور سرگرم بحث بودند تا تصمیم بگیرند که آیا از طریق هواری کابل گردند و یا زمین.

* منابع آگاه حزب اسلامی در اسلام آباد گفتند که مساعی نجیب رهبر مخلوع رژیم کابل برای فرار از کابل بناریخ ۶ نور توسط مجاهدین حزب اسلامی خنثی گردیده و کسانیکه درین امر با نجیب کمک نموده اند نیز دستگیر گردیدند. بعد از مذاکرات طولانی بین مقامات ملل متحد و حزب اسلامی با لایحه تصمیمی اتخاذ گردید تا به نجیب دوباره در دفتر ملل متحد پناه داده شود، اما بر طبق مسولیت فرار نجیب از کابل بدون مقامات ملل متحد گذاشته شود. (جنگ)

* با وجود سخنان دلسپیر لازم برای عزیمت شورای ۵۱ عضوی دولت وقت افغانستان بکابل جهت تحویلگیری قدرت، آنها با زهم فادرسندیکه بناریخ مجوزه ۶ نور از کابل گردند بعضی از منابع گفتند در صورتیکه اوضاع برای پرواز کابل مساعد نباشد احتمال دارد که طرق زمینی در نظر گرفته شود. پروگرام عزیمت بکابل صرفاً منحصر به اوضاع در کابل بوده و اگر وضع به همین سوال ادامه یابد امکان عزیمت بدون ارجاع غیر محتمل خواهد بود. (نیس)

* در بسیاری از واحی کابل بناریخ ۵ تور جنگ سختی ادامه یافته زیرا افراد حزب جمعیت و نیروهای وفادار بآن کوسس دادند افراد حزب اسلامی را از مواضع تحت اشغال شان در داخل شهر خارج سازند. از جانب شهرکها افراد حزب اسلامی در آنجا مستقر میباشند نیز آسپاری نوبخا هوراکت ادامه داده است. با وجود این همه نیروهای حزب اسلامی کنترول خود را بر وزارت داخله که دارای ذخایر عظیم سلاح میباشند حفظ نموده اند. سیدترین ردو خوردنها در ناحیه مکروریان که محل رها بین اکثریت اعضای حزب وطن میباشند وقوع پیوست و هیچکس قادر نبوده است در منطقه داخل ویا از آن خارج گردد. جنرال عظیمی نام ۵ نوروی برده تلویزیون ظاهر

گردیده و از عساکر رژیم کابل نقاضا نمود تا از دست تیروزیر دفاع جدید احمد شاه مسعود، فرمان برند.

(نیس)
* طبق وعده قبلی، کلیدی حکمتیا رحله خود را بر کابل با تحت آتش گرفتن با لایحه از کابل فرستاده است. گفته میشود درین قلعه مسکون است و یخی ذخایر جنگی از سلاح و مهمات وجود دارد.

طهارات و هلیکوپترهای رژیم برای کوبیدن مواضع افراد حزب اسلامی در جنوب شهر به پرواز درآمدند. مجاهدین وفادار به احمد شاه مسعود با نیروهای حکمتیا در داخل شهر به زد و خورد پرداختند.

با وجود اعلامیه های بی درستی جنرال عظیمی مبنی بر اظاظ عساکر احمد شاه مسعود، قوای رژیم کابل دو طرف متخاصم را در جنگ در مقابل هم دیگر همراهی مینمودند. (نیس)
* یک نطق وزارت خارجه پاکستان در گزارس روز ۶ نور خود به روزنامه نگاران در اسلام آباد اظهار نمود: در حالیکه هنوز زد و خورد در کابل ادامه دارد، بخش اعظم شهر تحت اداره نیروهای وفادار به صیغت اللہ مجددی رهبر شورای ۵۱ عضوی میباشد که بناریخ ۴ نور در بسیاری از سکسکل گردیده بود. (پاکستان تایمز)

* اعضای جماعت اسلامی پاکستان مبنی بر سقوط رژیم کابل بدست مجاهدین بناریخ ۶ نور نوازه های سکرانه را در مارکیت آب پاره در احمد آباد نمودند. قاضی حسین احمد رهبر جماعت مذکور در خطابه تلیفونی از پنا و ربه جماعت خود در اسلام آباد در ستایش از مجاهدین افغان اظهار داشت که آنها سیرتاریخ جهان را تغییر داده اند. وی گفت: چند سال قبل هیچکس حتی در خواب هم دیده نمی توانست که در چنین زمان کوناست، کسوری بنام "اتحاد سوری" دیگر وجود نخواهد داشت. تا سیرده بمردم

پاکستان نیز این پیروزی مجاهدین را مبارکباد گفت .

(پاکستان نامیز)

* عساکر وفادار به احمد شاه مسعود بتاريخ ۵ ثور قزلباش جمهوریت را از افسران حزب اسلامی بازپس گرفتند . نیروهای جمعیت اسلامی و همپیمانان شان با استفاده از طیارات و هلیکوپترهای روسی، قوای تازه دم از شهرهای مزار شریف و چاریکاریکا بل پیاپی ده نموده اند . طبق گزارش منابع سیاسی در کابل در حدود بیجا به نغرا را فراد حکمتیاریه تاریخ ۶ ثور خود را به نیروهای احمد شاه مسعود تسلیم نمودند .

(پاکستان نامیز)

* دوکتور عبدالصمد خاندانیکو از معاونان اسبق صدراعظم افغانستان طی مصاحبه ای راجع به حوادث و درگیری های اخیر گفت که حوادث دوروز اخیر ترس آوراست و در آستانه ختم مصیبت بزرگ ملی ما ، خطرات بجا دیک مصیبت دردآور و سردوا مدار برادر کسی دیده شده است و بنا بر آن راه حل موجود ، این خواهد بود که واقعیت های تازه افغانستان در نظر گرفته شود ، زیرا میدان سیاست از همجواری افغانستان بداخل افغانستان انتقال کرده و عناصر موثر سیاست هم ازین لحاظ تغییر موقعیت داده اند ، بنا بر تقسین انلی را با پید عاصری بازی کنند که امروز افغانستان در تصرف آنهاست و واینان عبارتنند از قوماندانهای جهادی و دیگر عناصر صریک با آنهاست متفق اند ، وی علاوه نمود که با پیدا سباب قناعت عناصر صریک افغانستان را درست دارند ، فراهم آید و سده بندی های تنها هکن قومی و زبانی در آن ایجاد نشود ، زیرا در آن صورت هیچکس برنده نخواهد بود . (جدای امریکادری)

* اسرف غنی احمدزی استناد پوهنتون "جان ها پکنز" ایالات متحده درگیری احمد شاه مسعود و نجاتی سر حکمتیاری را فرار از زغون جویی اقوام

"ناجک و پستون" میداند و میگوید که در صفون هر دور غیر ، افرادی از اقوام دیگر نیز وجود دارند . احمدزی در باره ارزیابی موقعیت احمد شاه مسعود و ائتلافیان وی ، چنین ابراز نظر کرد که آنها به چند گروه تقسیم شده میباشند گروه اول آغده مجاهدینی هستند که در طول (۱۴) سال جهاد تحت فرماندهی وی فرار دادند و روی تسلط احمد شاه مسعود بر آنها میباشند اعسار کردند . گروه دوم ، آنها میباشند که بعد از حرکتی که "رشد دوسم" بوجود آوردند قوای مسعود ائتلاف کرده اند و تسلط مسعود بر آنها به یک کم است و گروه سوم ، گروهی از بیانی اردوی دولت سابق میباشند که با احمد شاه مسعود ائتلاف کرده اند و تسلط احمد شاه مسعود بر این گروه بسیار کم میباشد . در مقابل اینها ، گروه های دیگری وجود دارند که مربوط به "خاندان ارمان امینی سابق و وزارت داخله افغانستان بوده اند که آنها سایدکس و کراس دیکتری دادند با سید و یکسده آنها با حکمتیاری همکاری نمائند . (بی.بی.سی. فارسی)

* سعید اللہ مجددی در حالیکه از طرف پولیس پاکستان و مجاهدین افغان بدفعه میداد و ررا با ریح ۷ ثور بعد کابل ترک گفت با قدرت را بحیث رئیس جمهور موقت افغانستان بدست گیرد . (مسلم)

* گلبدین حکمتیاری رئیس حزب اسلامی در مورد تکمیل یک سواری مو- قن برای اسفال قدرت دو ماهه در افغانستان موافقه نموده است . این موافقه به سبب نام برده از طرف قطب الدین هلال رئیس امور سیاسی حزب اسلامی و به سعیت مذاکرات سلفونی محمد نواز شریف با احمد شاه مسعود و حکمتیاریه مناسبت رسیده است . (نیسن)

* یک نطق و رار با رجه پنا- کسان با ریح ۷ ثور در اسلام آباد به خبرنگاران گفت که حکمتیاری و مسعود

در مورد یک آتش بس بنواقی رسیده اند ، وی افزود که این توافق در امر معانی محمد نواز شریف صدراعظم پاکستان و نماینده عربستان سعودی شهزاده سرکی الفیصل بوجود آمده است . از طرف دیگر در اعلامیه ای که از طرف حزب اسلامی با ریح ۷ ثور در پنا و راسار یافت ، گفته شده است که حزب مذکور شرایطی را در میان گذاشته است و آن بس وقتی مورد اجراء قرار خواهد گرفت که این شرایط برآورده گردد . این شرایط عبارت اند از : خروج تمام قوای ملی که از طرف پاکستان آورده شده اند ، کنترول کامل دولت مجاهدین بر اردوی افغانستان ، پنا- کساز اردو از افسران کمونیست و تعیین آنها با یک اردوی مشترک مجاهدین . بر علاوه انتقال امور امنیتی کابل به قوای مجاهدین و کنترول آنها بر تمام سیاست دولتی . (نیسن)

* بطروس عالی سرمستی ملل متحد بعد از مذاکرات با علی اکبر ولایتی وزیر خارجه ایران با ریح ۷ ثور به خبرنگاران در تهران گفت : ملل متحد و ایران اهدات سرکی برای افغانستان دارند . ولایتی گفت که مذاکرات وی با بطروس عالی بسیار سازنده و مثبت بوده و ایران از مساعی ملل متحد برای ایجاد صلح عادلانه در افغانستان حمایت میکند . (نیسن)

* جنگهای شدید با ریح ۷ ثور در کابل ادامه داشته که افراد مختلف گروه های مخالف برای کوشیدن یکدیگر حسی در داخل مناره های مساجد نیز جابجا شده بودند . در اطراف میدان هوایی برای روز دوم زد و خورد مواسیر دوا مدار سده از طیارات هلیکوپترهای رژیم کابل برای تحت آتش گرفتن مواضع افراد حزب اسلامی استفاده بعمل می آید . معلوم میشود سیر و های وفادار به احمد شاه مسعود تسلط

شا ترا بر شهر محکمتر نموده اند .

(مسلم)

* برهان الدین ربانی در پیام رادیو تلویزیونی ۶ ثور خود از ایران، پاکستان و کشورهای دیگر اسلامی و غیر اسلامی تقاضا نمودند در راه خانه دادن به نصاب ۱۴ ساله در افغانستان مساعدت نمایند . وی گفت که دسیسه کاران در صدمه میباشند مردم افغانستان را از جیدن ما محصل جهاد سان محروم سازند . وی گفت ما نخواهیم گذاشت مردم با دستهای کشیف سان به نامهای قومی و منطوقی بفرقه اندازی کنند . (پاکستان تایمز)

* شیخ محمد آصف محسنی رهبر حرکت اسلامی افغانستان طی مصاحبه راجع به جلسه رهبران مجاهدین در مورد آنس پس گفت : این جلسات چندین ساعت بطول انجامید و هنوز هم ادامه دارد . درین جلسه محمد نسواز شریف صدرا عظم پاکستان ، مقامات وزارت خارجه پاکستان و مقامات عربستان سعودی نیز اسراک دارند . وی گفت : در جلسه رهبران این سه موضوع مورد بحث قرار گرفت که همه بآن متفق شدند و مورد قبول همه احزاب جهادی قرار گرفت :

اول : برقراری آنس پس فوری در کابل بین دو طرف درگیر ، و طرفین قبول کردند که با بد آنس پس فوری در کابل اعلام شود .

دوم : قبولی تصویبات شورای قیادی از طرف حزب اسلامی افغانستان ، بدون کدام مخالفتی .

سوم : قبولی شرایط حرکت اسلامی از طرف شورای قیادی ، که به این اساس یک پست وزارت با پست معاونت ریاست جمهوری به حرکت اسلامی افغانستان تعلق گرفت .

(بی.بی.سی فارسی)

* اسنادیرهان الدین ربانی رهبر جمعیت اسلامی افغانستان در باره عدم برقراری آنس پس گفت : ما درین لحظه در حالیکه آنس پس

که روی شروط عملی باید صورت گیرد پسبانی میکنیم ، امیرا نیز اعلان مینماییم که حزب اسلامی باید همه نیروهای خود را از شهر کابل بیرون کند و یکسکه حزب اسلامی با اینکار برای عناصر حلفی حکم چسبی را احوال نماید . ما آرزو میکنیم که هر چه زودتر نیروهای حزب اسلامی از کابل بیرون بروند تا زمینه برای تأمین امنیت بمیان بیاید و کما نیکه میخواهند تخریب کنند و دست به دامن بیزنند ، دیگر هیچ پوسی ندانند با سید . وی گفت : ما ما نیکه نیروهای حزب از کابل بیرون نتوانند توافقی آنس پس عملی شده نمیتواند .

(بی.بی.سی فارسی)

۹

* صغیر اللہ مجددی بنا ریح ۸ ثور است ریاست جمهوری موافقت افغانستان را در کابل افعال کرد ، و غوغو عمومی را برای اعطای ریسم سابقه کابل اعلام نمود ، وی گفت که این غوغو مل حال نجیب اللہ رهبر اسبق ریسم نمگردد و این موضوع به مردم افغانستان تعلق دارد و باید درین باره آنها خود تصمیم بگیرند .

مجددی کذا ز طریق جا ده ، از پاکستان وارد کابل گردید و از گلبدین حکمینیار رهبر حزب اسلامی تقاضا نمود با افراد خود هدایت دهد تا سلاح خود را بزمین بگذارند . (پاکستان تایمز)

* گلبدین حکمینیار یکی از فرماندهانهای برجسته خود ، اسناد فرید را برای وظیفه تدارک عظمی مسمی نموده و از نا میرده خواستد است فی القوریکابل رفند و وظیفه خود را افعال نماید . این موضوع بنا ریح ۸ ثور از طرف انجیر فطبت الدین هلال دریا و را علام گردید . همچنین نا میرده اسناد عبدالغفور کریماب و قوماندان مظفر الدین را هدایت داده است تا در هیئت عالی رتبه نظارت بر آنس پس کدین رهبران مجاهدین

بنا ریح ۷ ثور به امضا رسیده ایفای وظیفه میدارند ، هلال از احزاب دیگر خواست تا اساسی نمایندگان خود را برای استراک در این کمیسیون معلوم نمایند ، اما وی اظهار کرد که در صورت بخلف از مواد این قرارداد از طرف احزاب دیگر ، حزب اسلامی با تمام قدرت بمقابلت خواهد پرداخت . (مسلم)

* نظامی وزارت خارجه پاکستان به خبرنگاران بنا ریح ۸ ثور اظهار داشت که در افغانستان یک خلای خطرناک قدرت بوجود آمده ، اما هیچکس حاضر نیست در آنجا از قدرت استفاده نماید ، وی گفت که آنجا که در ریسم سابقه اداره خود را و ناع را از دست داده بود بطوری فکر میکند که شورای موافقت که در آنس پس موافق مقام رهبران مجاهدین تشکیل شده بود قدرت را بعهده خواهد گرفت . سخنگوی مذکور این خبر را که صغیر اللہ مجددی همراه با اعضای این سورا بعد از یک سفر طولانی از پنا و ربه کابل مواصلت نموده تأیید نمود . وی گفت بمجردیکه شورای مجاهدین قدرت را در کابل بیل بعهده گیرد دولت پاکستان با آن مانندیک دولت تمام عیار مردم افغانستان معا مله خواهد کرد .

(پاکستان تایمز)

* صدرا عظم پاکستان محمد نسواز شریف خطاب به جمع غفیری در نورخم بنا ریح ۸ ثور اعلام نمود که صغیر اللہ مجددی بنا ریح مذکوره وارد کابل گردیده و قدرت را با اساسی توافقات ۴ ثور پس ور که در آن یک شورای ۵۱ عضوی تشکیل شده ، بدست گرفته است . وی گفت این بیکروز خوشی و روز نجات برای مردم افغانستان شمار میرود . (مسلم)

* بینظیر بوتو نائب رئیس حزب مردم پاکستان طی تیلیگرامی به صغیر اللہ مجددی نجات افغانستان را به وی تسلیت گفته علاوه نموده است که : مساعی سعادتمندان مبارزه برای

استقلال ملی قابل وصف بوده است .
(پاکستان تایمز)

* مسلمانها بیکه با خطر جدی مرگ در شهرک صحرا بی اورگلا درالجزایر مواجه میباشندبا ستیدن خیرسقوط رژیم کابیل بدست مجاهدین اظها رسمت زیادتمودندو نعره های "الله اکبر" از هرگوشه وگناربلندوا زبانه های همجواریین شهرک منعکس گردید .
(پاکستان تایمز)

* محمدکریم خلیلی نماینده حزب وحدت سببیه های افغانستان در پناورازین خبرانکارکردکها ثنلای آنها شورای قیادی را که از طرف سن گروه مقیم پشا وریا ریخ ۴ نورسکبل گردیده ، قبول کرده است . وی گفت که آنها هیچگونه فیصله ای را که از طرف رهبران این سن گروه اتخاذ میگردد قبول نخواهند کرد . همچنین آنها شورای ۵۱ نفری موقت و تقسیم وزارت خانه ها را دربین اعضای دولت موقت قبول ندارند ، وی گفت که حزب وحدت درین تقسیم سهم کافی نگرفت و صرف سبب دو وزارت بآنها داده شده است . وی بقاضای ۱۰ فیصد سهم در شورای ۵۱ عضوی و سهم متناسب در کابینه دولت موقت را نموده است . (تپسن)

* راپورهای واحده ازپناورمسفر است که بعدازگرفتن قدرت در کابیل از طرف صیفت الله مجددی رئیس شورای جهادی وممثل حکومت اسلامی ، آنسن جنک در کابیل دوباره سطره ورگردیده و افراد مربوط به کلیدین حکمیتار واحمدشاه مسعود مواضع یکدیگر را تحت آنسن قرار دادند . یکی ازراکنها تعمیر وزارت خارجه را زمانه تنکان داد که در آنجا صیفت الله مجددی صرف یک دقیقه قبل ، زمانم قدرت را بدست گرفت . گفته میشود که مجاهدین مربوط گروه حکمتیا ربلا حاضرا رکابیل را دوباره در تصرف خود در آورده و بسوی شهر در حال پیسروی میباشند . قبلاً شورای هوایی حزب اسلامی ۱۰ فروندازطیا -

رات مربوط بها احمدشاه مسعود را در میدان هوایی بگرام ازبین بردند . از طرف دیگر محمدانور یکی از موسا - ندانان اسخاداسلامی ارگروه مجاهدین خود خواستند تا از فرود آمدن طیارات در میدان هوایی بگرام جلو گیری نمایند . مجاهدین احمدشاه مسعود گفته اند انها سعی میورزند امرا دکلدین حکمتیا را از وزارت داخله بیرون رانند . (جنگ)

* پیرسدا احمدگیلانی رهبر محاد ملی اسلامی طی مباحثه مطبوعاتی بناریخ ۸ نوردربا ورا ظها ردا است : در نوری که حکمتیا رویا نما بسته وی منحبت مدرا عظم اسخات کردد وی در دولت موقت در کابیل اسسراک نخواهد کرد . وی گفت حکمتیا ربلا اظها رات خود کدکابینه با سبب از طرف مدرا عظم اسخات سو در حقیقت از مواد سوافسات پناور سخطی ورزیده است .

(جنگ)

* پیرسدا احمدگیلانی در سبب کفراسن مطبوعاتی گفته است در حکومتی که حکمتیا رمدرا عظم با شدمم نخواهد گرفت . وی گفت : اگر چه در حکومت موقت جدید سهمیکدلارم بودسه وی داده شده است ، اما محاذملی بحاظر ضرورت وایجاب وقت ، آنحکومت را قبول کرده است . رهبر محاذ ملی انافه کرد که نما مگزی هسای مهم حکومت در انجیا رنظیمهای بنیادگرا فراردا ده شده ، اگر حکمتیا رمدرا عظم بپاند ، آنوقت نما موزارت ها با سخاب وی تشکیل خواهد شد که اسن کارکنترول بنیادگرایان را از این هم محکمر خواهد ساخت

(صدای امریکادری)

* محمدحسن ولسمل مدیرمسوول جریده "مجاهدولس" طی مباحثه ای راجع به اوضاع جاری در کابیل گفت : در لحظات اخیر کمونیستان خواستند همچنانکه در چهارده سال گذشته دسیسه های کوناگون نمودند ، دسیسه جدیدی

براه اندازند ، که یک مثال برجسته حرکت سبطانی آنها ، این بود که در حالیکه نما مسهرها به نمود شهرکابیل بتصرف مجاهدین درآمده است ، بیاز هم بیسلو سبهای پرجمعی موقع پیدا کنند و طیارات میک را بسروا زدر آورند و ملت مسلمان افغانستان را بمنا - ردمان کنند .

(بی بی سی پیسو)

۱۰

* محمدنواز سرف مدرا عظم با - کسان بنا برد عوب شورای اسلامی مجاهدین در رهبری صیفت الله مجددی برای بار اول از افغانستان مسفل دیدار رسمی بعمل آورد . درین دیدار نامبرده چک حاوی ۲۵۰ میلیون کلسدار پاکستانی را بسبب رنسن شورای عموری بعدیم نمود . عبدالسا رالییکا وزیرمدرا ل ، محمد صدیق خان کاجو وزیر خارجه ، مولانا عبدالسا رنپاری وزیرمدرا ل ، سنا نور مولانا سمیع الحق ، جنرال آصف نواز لوی در سرف شورای زمینی ، جنرال جاوید ناصر ، شهزاده سرکی القیصل نما بنده ، عربستان سعودی و حامدالفا بدرمسنی کفراسن کسورهای اسلامی ، محمدنواز سرف را درین سفر به افغانستان همراحمسی مینمودند . نواز سرف در محله سبب اظها ردا است که ما میرده حتماً بنا سبب آمده است تا بدانها اس پیروری بنا سراسریک گویند . وی گفت : یک فصل عمایکیر بسبب شده و عمر سوسی آغاز یافته است . وی گفت : بنا سبب انجیا این دولت صلح در افغانستان اعاده شده و سبب نیات بسبب در مظنه خواهد گردید . (پاکستان تایمز)

* عمیدرب الرسول سیاب ، برهان الدین ربانی ، مولوی محمد سبب محمدی ، انجنیر قطب الدین هلال نما بنده حزب اسلامی حکمتیا ر ، انجنیر احمد شاه معاون اسخاداسلامی ، سید نور الله عماد سبب جمعیت اسلامی و نما بندگان ا حراب دیگر مجاهدین در جلسه مسرک

شش ساعت په سوور در پهاوردردمورد موضوعات مهم ما ننسند ترکیب یک کا بینه، مو، قن، سفیر رهبران مجاهدین بکابل و تشکیل یک دستگا ه دایمی امنیتی در افغانستان موافق نمودند. عندرب الرسول سیات درخیم جلسا غلام نمود که نصا مهم مهمی درین مذاکرات ناخا دگر دیده است.

(نیس)
* طبق گزارش بی.بی.سی قوما - ندان احمد سا ه مسعود در حالیکه با صدها تانک و هزاران نفر بدرقه میشد، داخل شهر کابل گردید.

(نیس)
* بی.بی.سی بنا ریح ۹ نور گزارش داد که حتی بعد از سپری شدن ۲۴ ساعت از انتقال قدرت در افغانستان، هنوز هم عکس العملی از هندوستان موافقت نکرده است.

* ما رگریت توتوا بیلر سخنگوی وزارت خارجه ۱۰ ایالات متحده، بنا ریح ۸ شور دروا سنگتن اظهار داشت که دولت امریکا از تشکیل یک دولت مو، قن در کابل منحیت قدم اول در راه بوجود آمدن یک دولت منتخب در افغان - نسان حسن استقبال مینماید.

(پاکستان نیمز)
* برهان الدین ربانی رهبر جمعیت اسلامی افغانستان در مصاحبه - بی با اوسیتید پریس آن پاکستان بنا ریح ۹ شور در پهاورد گفت که با تشکیل دولت مو، قن جدید در داخل افغانستان دولت مو، قن قبلی که در ماه جوت ۱۳۶۸ تشکیل شده بود خود - بخود منحل گردیده است.

(پاکستان نیمز)
* صیغ الله مجددی رئیس دولت مو، قن بنا ریح ۹ نور بعد از ملاقات با دیپلوما نها در معرو وزارت خارجه به خیرنگاران گفت که گلبدین حکمتیار رهبر حزب اسلامی در موقفی قرار ندارد که تهدید جدی در برابر دولت عبوری افغانستان ایجا دنماید.

(پاکستان نیمز)

* برهان الدین ربانی رهبر جمعیت اسلامی طی مصاحبه بی با نسا - پنده، بلویریون پاکستان گفت که افغانستان مناسبات خاصی با پاکستان برقرار خواهد نمودنا بدین وسیله مناسبی مسرکی جهت مسرفست در منطقه بعمل آمده سواند. وی از دولت و ملت پاکستان بجا طرحک بی - سانه، سان در راهبازاری افغانستان اظهار امتنان نمود.

(پاکستان نیمز)
* محمد نواز زریعت صدرا عظمی پاکستان خطابه یک کنفرانس مطبوعاتی بنا ریح ۹ نور در پهاورد گفت:

ما میخواهیم با افغانها از معصم فلسط کمک نماییم. ما جهت بررسی طوری امداد در راهبازاری افغانستان در ساحات مختلف یک اداره خاص تشکیل داده ایم. نواز زریعت در مورد اسفادت مخالفین در زمینه اظهار داشت که محل موضوع افغانستان بالکدات نموت کافی برای موقعیت خط می خارجی دولس مینماید.

(پاکستان نیمز)
* محمد نواز زریعت صدرا عظمی پاکستان در یک کنفرانس مطبوعاتی به بنا ریح ۹ نور در پهاورد گفت که گلبدین حکمتیار رهبر حزب اسلامی به وی اطمینان داده است که ارموا دآس بیس خطمی نخواهد ورزد.

(نیس)
* آراس حبرن ایران گزارش می دهد که دولت ایران سواری مو، قن مجاهدین را در کابل بدر معیت سنا حه است. قرار گزارش بی.بی.سی، در بیابیه، وزارت خارجه ایران آمده است بوقع میروند که سواری حاکم، حقوق مردم سعده را در مملکت محترم بسمارد.

(نیس)
* راجا محمد ظهیر احمد خان عضو پارلمان پاکستان حین سخنرانی در محفلی در کلوب مطبوعاتی راولپندی که بنا ریح ۱۰ سوربا گزار محبوسین آزاد شده، مجاهدین از محبس بیل چرخ

برگزار شده بود گفت که دولت موجوده پاکستان تحت فشارهای خارجی بوده تا برای تشکیل دولتی در افغانستان همکاری نماید که برای جها دافغان - نسان کدام رزنی عملی ندا سده باشد. وی گفت مناسبی در سرف اجراء قرار داد دنیا بوسط آن قربانی یک و نیم ملیون افغان را برپا ددهند. (جنک)

* بکتعدا در اکت بنا ریح ۹ نور وقتی در اطراف میدان هوایی کابل منفجر گردید که نواز زریعت بعد از ملاقات با صیغ الله مجددی رئیس دولت

موقت افغانستان میخواست به اسلام - آباد بدر گردد، همچنان یکی از کنا هکه از سمت شمال پهاورد بود در داخل میدان هوایی منفجر شد و آن هنگامی بونکه صدرا عظمی پاکستان به معیت جسرال آمد سواری در سرف موی زمینی بجا سب طیاره، فوای هوایی پاکستان در حال حرکت بود. پهاورد گاه و نا گاه راکتها بر میدان هوایی کابل باعث بنا خیر افتادن عودت نواز زریعت شده است. همچنان چندین راکت دیگر به طرف طیاره، حامل روزنامه لسان در حالی پهاورد گردید که طیاره، مذکور در حال خروج از فضای افغانستان بود.

(نوایی وقت)
* نعیم مجروح روزنامه نگار افغانی طی مصاحبه ای به خبرنگار بی.بی.سی در مورد اینکه چه کسی با بدسبات و امنیت پهاورد تأمین کند، گفت: این مربوط است به تلاشهای قوما ندا نها وبخصوص آقای مجددی که با سب سواری را عهده دار مینماید، و علاوه بر آن در شرایط کنونی برای حل این مشکلات کردها بی مردم افغانستان ارموا مطبوعات جا معده بکلی سروری و لازم است. وی طی ارزیابی از

سروهای دو ستم و بر ساری قتل و غارت در کابل گفت: ملیته ها بیکه توسط رژیم نجیب استخدا م شده بودند، فقط بجا طریقای رژیم نجیب سودو آنها در مقابل پول کار میکردند و بسه

هیچ معیار بین المللی و حقوق بشر و انسانیت وابسته و پابند نیستند. بناً من باور میکنم که در کابل یا پند چنان اتفاقاتی رخ داده باشد.

(بی.بی.سی، سی فارسی)

* قبایل بخشهای سرحدی پاکستان بنا ریح ۹ ثور کنفرانسی تشکیل دادند و در آن از انجنیر حکمتیار خواستند تا در حکومت موقت شرکت نماید. درین کنفرانس که یکتعداد از بزرگان اقوام همند، صافی، آفریدی، شینواری و دیگر اقوام اشراک داشتند آزادی افغانسان را به کافه ملت افغان تبریک گفتند.

ملک زاده ولی محمدخان به شما بندگی از بزرگان و وریش سفیدان اقوام، از رهبران مجاهدین و دولت پاکستان خواست تا جنگ میان حزب اسلامی و ملیشدهای دو ستم را از طریق مصالحه و مفاهمه حل کنند. وی اظهار کرد که اگر در مورد اخلی افغانسان مذاخله صورت گیرد، به لکها نفر از اقوام و قبایل در کنار مجاهدین خواهد ایستاد.

(صدای امریکا پشتو)

۱۱

* حزب اسلامی حکمتیار در یک بیانیه مطبوعاتی، که از طرف آژانس خبری افغان انتصاریافته، گفته است از آنجا که ملیشدهای وحشی بالای مردم بی دفاع کابل توسط نوپهائی سنگین، تا نکها و راکنها گلوله باری میکنند و خانههای سا ترابه بهانه دفاع از شهر کابل ویران مینمایند و از آنجا که بالای مناطق مسکونی بسا راکنها آتباری نموده و به چور و چپاول و قتل های دسته جمعی مبادرت می ورزند ما از آنرا د خود خواسته ایم تا از عملیات ترعلیه آنها در داخل شهر دست بردارند و در اطراف شهر در حالت تدافعی موضع گیری نمائند تا این عناصر بی کلتور و وحشی، شهر را تخلیه کنند و مردم از ترسان نجات یابند. ما

عقیده داریم که حضور این نیروهای تریر و ظالم در شهر کابل با نجات شهر بمفهوم حقیقی آن مغایرت دارد و باید بهر قیمتی که باشد آنها از شهر اخراج کردند.

* منابع دیپلوما تیک غربی به تاریخ ۱۰ سورد را سلام آیا دگفتند که ایالات متحده از مساعی در راه استقرار صلح در افغانسان حمایت میکند. در مورد نظریات ایالات متحده از اوضاع کنونی در افغانسان منابع مذکور گفتند که این وضع امیدبخش بوده و همه جریسوی صلح و استقرار امنیت به پیش میرود. منابع مذکور راجع به ایران اظهار داشتند که ایران با ملل متحد و پاکستان در راه عاده صلح در افغانسان همکاری نزدیک داشته است. آنها گفتند که ایالات متحده در صدد آن است تا سلاحهای عمده را ازین گروه های محلیت مجاهدین جمع آوری کند.

همچنان فرار از اسامریکا مبلغ ۵۰ میلیون دلار جهت اعمار مجدد و انکبات مریدان افغانسان برای سال جاری مساعدت نماید. (نیس)

* شورای جهادی افغانسان او- لیس جلسه خود را در کابل بنا ریح ۱۰ ثور تحت ریاست سید عبداللله مجددی جهت بحث روی یک سوافقی با گلبدین حکمتیار را بر نمود. احمد شاه مسعود وزیر دفاع منتخب و ۲۲ نفر از نمایندگان دیگر بمول قوماندان جلال الدین حقانی و قوماندان عبدالحق در جلسه اشراک داشتند. یک مقام رسمی سکریت مجددی اظهار داشت که شورای موقت در حقیقت دروازه های خود را برای حکمتیار کاملاً بسته نموده است. عصیم اکرم مساور دیپلمات روابط خارجی شورای موقت گفت: به عقیده من حکمتیار دیگر چانس شرکت در سوری را ندارد، اما باز هم تصمیم گیری نهایی در زمینه بدست سوری خواهد بود. کرچه حکمتیار و اسامه در یکی از قوماندانان خود

را برای احراز مقام صدراعظمی بین- نها دنموده است اما اوضاع اکنون تغییر کرده است. احمد شاه مسعود وزیر دفاع منتخب، راجع به امکانات توافق با حکمتیار گفت: این تصمیم با سیاست طرف مجددی و سوری اتخاذ گردید. (پاکستان تایمز) * راپورهای وارده از دهلی از قول احمد شاه مسعود میگویند که وی بعد از ملاقات با صیغت اللله مجددی رئیس شورای جهادی گفت که: بعد از بهلاکت رساندن ۳۵۰ تن از افراد حزب اسلامی حکمتیار را سیر نمودن صد نفر دیگر از آنها، مقاومت در کابل تقریباً سرکوت شده است. (نوابی وقت) * دگروال متقا عدمن الحق قاضی طی محاسبه خود را روزنامه نوابی- وقت گفته است: در صورت کنار ردن حکمتیار از صحنه سیاست، صلح در افغان- ستان آغاده نخواهد شد. وی گفت: امریکا پاکستان را به حمایت از گلبدین حکمتیار رسهمها حده و به همین خاطر تصمیم گرفت تا سلاح را مستقیماً به قوماندانهای جهادی تحویل دهد.

(نوابی وقت) * با وجود موافقه آژانس، جنگ بین نیروهای متخاصم در طول شب ۹ ثور، در اطراف شهر کابل ادامه داشت. نیروهای وفادار به شورای جهادی در حالیکه طی رات شان مواضع افراد حکمتیار را بمباران مینمود، راکتباری بی طرف جنوب شهر نیز آژانس کردند. نطق شورای جهادی اظهار داشت: مجاهدین حزب اسلامی حکمت- یار در حدود ۲۰ کیلومتر عقب نشینی کرده اند و خطری برای کابل محسوب نمیسوند. (حک)

۱۳

* اهالی کسمیر رحمت اسفال بنا ریح ۱۱ سورتعازهای سکر- انه بمناسبت آزادی افغانسان از دست کمونیستها آغاده نمودند. در حدود سه ده هزار نفر در مسجد حضرت سلال

و مسجد جا مع سرتنگر برای این منظور نوافل سکرانه‌ها داد کردند.

(پاکستان ٹائمز)

* عصیم اکرم نطاق دولت موہ قسٹ افغان نستان درکابل اظہارداشت کہ مجا ہدین ہمیں ما کلیدین حکمتیار رہبر حزب اسلامی مانع عبور ۱۳۰ لاری حاوی موادا مدادی از پاکستان یکا بل گردیدہ اند. وی گفت اگر مجا ہدین مذکور ازین عمل سان دست بردارند، دولت مجبور خواہد شد مرحلہ برآنها را صادر نماید. (نیسن)

* محمد نواز سرفید صدارا عظم پسا - کستان حین ادای نماز سکرانہ در مسجد شاہی لاهور خطاب بہ جمعیت غفیری، برای مجا ہدین و تمام ملت افغان - نستان ظفر سان را مبارکباد عرض نمود و گفت: این عمل در حقیقت پیروزی جهان اسلام محسوب میگردد. وی بعد از ستائش زیاد از شهید ضیاء الحق رئیس جمہور سابق، اظہار نمود کہ وی یکی از قہرمانان بزرگ جہا افغان - نستان بود کہ با لآخرہ خود را فدای این داعیہ نمود. وی گفت این ضیاء الحق فقید بود کہ جہا دمقدس را علیہ یکی از قدرتہای بزرگ نظامی بنیاد گذاری نمود کہ با لآخرہ بعد از جدوجہد ۱۴ سالہ از طرف مجا ہدین ظفر مندا تہ سہ پیروزی رسید. نواز سرفید علاوہ نمود کہ جنرال اختر عبدالرحمن نیوزرول مهمی درین جہا دادا سہ است و حتی برای پیروزی آن حیات خود را قربانی نمود. وی گفت کہ سفر اخیر وی بعد از پیروزی مجا ہدین یکا بل ہم برای خود و ہم برای ملت پاکستان با خوشی زا پیدا لوصفی ہمراہ بودہ است. (پاکستان ٹائمز)

* بینظیر بونومعاون رئیس حزب مردم پاکستان در اجتماع بزرگی از مردم بہ مناسبت روز کارگردا یا لست سندا ظہارداشت کہ این قوم نستان احمدناہ مسعود است کہ جہا افغان نستان را بہ پیروزی رسانیدہ و نہ رہبران اسلام آباہد.

(نوابی وقت)

* کلیدین حکمتیار رہبر حزب اسلامی در منا حدیثی با روریا مہنگا - ران در پاکستان را کہنای سکا در جنوب کابل گفت کہ کابل در محاصرہ حزب اسلامی بودہ و حتی سکا خواہد توانست بدون اجازہ آنها یکا بل داخل کردہ و با ران خارج شود. وی گفت ما با اسس مواضع نمودہ ایم، اما ملحدہا همواران سجا و زمینی نمایند. ما سردہ اظہارداشت کہ ملت افغان اجازہ نخواہد داد کہ ملحدہا رسیدہ و سمر آہنہا جمعیل کردہ.

(جنگ)

* نہ تعجب سٹیل دولت مجا - ہدین در کابل، عودت مهاجرین افغان بہ خانہہای سان روندا فرایس است. (نیسن)

* روریا مہنگا رخانہ نوابی وقت از قول منسوبین حزب اسلامی در پسا ورمبگوید کہ حزب مذکور دستہ اشکلات کمونسٹہا، ملحدہا و بعضی از گروہہای مجا ہدین را در افغانستان در سطح حسنی نمودہ است. از طرف دیگر افراد حزب اسلامی حکمتیار بر منٹل میدان نوابی کابل را در حلقہ مورج ۱۰ نور خود کبلی ویران نمودہ اند. آنها کسرول اسسات اسرا سرتگی و وا حدخان سلا می را در جلال آبا د سربدست گرفتہ و سہدید کردہ اند در نور سٹیل ملحدہا کابل را ترک بگویند یکا بل حملہ خواہند نمود. (نوابی وقت)

* جنرال بخی نوروزی سر امنیت دولتی پسا ریح ۱۲ نور پسا روریا مہنگا ران در کابل گفت: ما کوشش داریم کہ امنیت را در کابل بہ زودی فایم کنیم، اما در حال حاضر وضع کابل، چندان راضی ہمیں نیست. وی گفت کہ یک کمیسیون حاہ کہ شامل ما مورین عالی رتبتہ، اسبق امنیت دولتی نیز مسودا ر طرف دولت جدید تشکیل گردیدہ است وضع امنیت را در کابل بررسی کند و برای بہبود آن گامہای لازم را بردارد. (پاکستان ٹائمز)

* اکرم ذکی سکر جنرال وزارت خارجہ پاکستان بتاریخ ۱۲ نور خطاب بہ نمایندگان ایالات متحدہ، بریانا، چین، روسیہ، فرانسہ، برکنہ، جرمنی، جاپان، اندونیزیہ، مصر و ایر - نگال در اسلام آباہد گفت کہ پاکستان در نظر دارد در مناقشات داخلی رہبران افغان از یکی یا دیگری پسینا سنی نماید، زیرا آنها اکنون بدا حمل مملکت خود سان میباید و ہر طوری کہ بخواہند ما بیل خود را حل و فصل خواہند نمود. (پاکستان ٹائمز)

* بطروش عالی سرمنشی مملکت متحدہ تشکیل شورای موہ قسٹ مجا - ہدین در کابل استقبال نمودہ گفت: این امر کامہمی در راہ خاتمہ دادن بہ آلام مردم افغانستان محسوب می شود. ما سربدہ از اعلام عقو عمومی در افغانستان نیز استقبال گرم نمود.

(پاکستان ٹائمز)

* طبق گزارش را دیوی سرتا سرتی ہند، شورای موہ قسٹ مجا ہدین در جلسہ بی حریاست صیف اللہ مجتہدی تصمیم نھا د نمود تا نجیب رہبر سابق رژیم کابل را نیز مورد عقو قرار دہد. (جنگ)

* روزنامہ جنگ در سرفا لہ ۱۳ نور خود اظہار ات جنرال حمید گل رئیس اسبق آی ائی ای، آی در مورد سہا پس ملحدہا و حزب وطن سرتا ای اسراک در قدرت را خیلی بجا دانستہ کہہ گفتہ بود: اگر احزاب جہادی ایکہ برای ۱۴ سال، سقبل قربا سہای بیساری سدا ہند در قدرت اسراک دادہ سوند، افغانستان بے سدار اسحمال آزادی در جنگہای داخلی غوطہ ور خواہد گشت. چنین بنظر میخوہد رد کہ وزارت خارجہ امریکا، مطبوعات غربی و حکمرایان کابل ہمہ در مقابل کلیدین حکمتیار رجہہ گرفتہ و تصمیم دارند تا گروہ نیرو مندوی را از اسراک در قدرت بدور نگہدارند. سندا پس سراطی خطر جنگ داخلی و سسیم افغان نستان ہمیشہ موجود خواہد بود. (جنگ)

۱۴

* طبق راپور بی.بی.سی اوصاف سیاسی و نظامی در افغانستان هنوز هم مبهم بنظر میخورد. عبدالحق عضو شورای حاکم گفت که اختلافات در داخل شوری بحدی است که اعضای آن حتی با یکدیگر سخن هم نمیگویند. از طرف دیگر گلبدین حکمتیار بار دیگر تهدید کرده است، در صورتیکه ملیتهای جنرال دوستم کابل را تخلیه نکنند و بر کابل حمله خواهند نمود. نماینده بی.بی.سی گفت که افراد مربوط به جنرال دوستم با تانکها در کوجههای کابل به گزرمه میپردازند و از وسایط نظامی مانند پهای شهری اسفاده می نمایند. در گزارشی آمده که فرما شدن احمد شاه مسعود به (برنران رالسی) عضو پارلمان فرانس به تاریخ ۱۳ نور گفت که وی در صدد است حکمتیار را از صحنه بیرون کند. اما یکی از فرما ندهای مهم دیگر یعنی جلال الدین حقانی که از طرفداران حکمتیار رسمی با ندها هنوز با دولت وفاداری خود را حفظ نموده است. (تیس)

* بین سیوان نماینده ملل متحد برای افغانستان بعد از برقراری دولت مجاهدین در کابل، برای اولین بار بتاریخ ۱۳ نور توسط طیاره وارد کابل گردید. منابع رسمی ملل متحد اظهار داشتند که فرار است بین سیوان با صبغت الله مجددی رهبر شورای عبوری و فرما ندهای انفرادی ملاقاتهای داشته باشد. سیوان گفت که خارج کردن نجیب الله از کابل بخشی از پلان ملل متحد برای افغانستان بوده که موافقه تمام جوانب در داخل را نیز با خود داشته است. از طرف دیگر فرما ندها عبدالحق در پی یک کنفرانس مطبوعاتی در کابل بتاریخ ۱۲ شورا اظهار داشت که نجیب الله یک ملت را از بین برده است و به همین خاطر ملت افغان بایست در مورد وی تصمیم بگیرد. (پاکستان تایمز)

* یک نظامی وزارت خارجه و امور معالک مسرت العنایع بتاریخ ۱۲ نور در لندن از انتقال رسمی قدرت به شورای عبوری رهبری صبغت الله مجددی استقبال گرم نمود. (پاکستان تایمز)

* جنرال سیدان باقی الحاکم بتاریخ ۱۳ نور طی کت کردید که ارتش به رخسار و سینه گلوله باران شده بود. منابع به خبریکه آن گفتند که ما در ۱۳ نور از امر لری توسط سه مورد ملخ رسیده شده بود. جنرال میرنده کدآ تا رسکجد در آن نحوی آسکا رسود صبح روز دیگر کت کردید. وزیر شوا - نوردی ملکی تا بقدر بتاریخ ۱۲ نور رسوده و هور لادرک میباید. (پاکستان تایمز)

* حزب اسلامی حثمتیار طی بیانیه ای بتاریخ ۱۲ نور در کابل و در تمام تنظیمهای مجاهدین گفتا بعمل آورده، برای جلوگیری از ورود چپاول و قتل شهریان بیگناه کابل، ملیتهای رسوا و ندها موارا رهبر بیرون برانند، اعلامیه مسخر است که ملیتهای حرکتا دیخوا هندیه خائضهای مردم داخل میگردند و هر چیز مورد ستد را با خود میبرند. مردم کابل از سلوک غیر انسانی و مافی اخلاق این حیوانان بدون کلسور رسوده آنده اند. (تیس)

* گلبدین حکمتیار رهبر حزب اسلامی طی پیامی به محمد نواز سرفراز عظیم و قاضی حسین احمد رهبر جمعیت اسلامی پاکستان گفته است در صورتیکه ملیتهای دوستم و کلم جمع خلق گمردند و خارجوا همدست با این حزب تا ملل دولت موفت افغانستان همکار میباید. وی اطمینان داده است که شنگها هالای ملیتهای در داخل شهر حمله نخواهد کرد، بلکه خواهد کوسید ملیتهای را با خارج از شهر برای مقابله دعوت نمایند تا صدمه ای به باشندگان بیگناه کابل نرسد. وی

از پاکستان خواسته است با اسفاده از نفوذ خود، در راه خلق سلاح ملیتهای دوستم و جنرال مومن گام بردارد. (جنگ)

* شورای مجاهدین که مسوولینا مور اداری شهر جلال آبا در آن عهدده دارد، در یک گردهمایی تصمیم گرفت تا کنترول تمام مراکز و تأسیسات نظامی را در جلال آبا به حزب اسلامی (حکمتیار) واگذار نماید. (نوابی وقت)

۱۵

* تبادل آتش توپخانه بدین نیروهای دولتی و بتیان دگران بتاریخ ۱۴ نور وقتی صورت گرفت کد بین سیوان نماینده خائن سرمنشی ملل متحد با صبغت الله مجددی رئیس دولت موفت در کابل مسعود مذاکره نمود. جارقیرا کت در یک سخن غیر مسکونی شهر که گفته میشود محل رهبران احمد شاه مسعود و وزیر دفاع دولت موفت میباشد اما بت نموده، همچنان دورا کت دیگر در منطقه دیپلوما تیک وزیرا کتخان منفجر گردید. یکی از اکتها در محوطه سفارت ایالاتا بت نمود و سبب خسارات جزیی گردید. بین سیوان این تبادل را کت را کت را بلها شه و غیر قابل قبول خواند. نامبرده در مورد امکانات ارسال نیروهای ملخ در پایتخت افغانستان تصره بی نکرده، اما گفت: من نمیخواهم درین مورد نبل از وقت صحبت نمایم. (تیس)

* در گزارشی نواب یکی از فرما ندها بتاریخ ۱۳ نور در کابل گفت که نیروهای ملیتهای ندها موفت جنرال رسید دوستم، وقتی کابل را ترک خواهند کرد که متبسن شوند، نیروهای دیگر مجاهدین تحت قیادت صبغت الله مجددی رئیس دولت، از عهده نگاهداری امنیت در کابل بدر شده میتوانند. وی افزود: دولت جدید در افغانستان قدرت کافی در اختیار ندارد ما را با خروج از کابل وادار نماید. (پاکستان تایمز)

* خبرنگاران غربي گفته اند که آنها بچشم سردیده اند که افراد دوستم دست به چور و چپاول زده اند، آنها قتلها و گاوصندوقها را با فیرتفنگ با زخموده و قاتلین و دیگر لوازیم قیمتی را برقت میبرند. تاکنون اقلای پنج سفارت بنمول سفارتها ی چکوسلواکیا و مصر برقت رفته و دفترها پیمایی هند نیز تاراج شده است. یکی از محافظین یک مرکز احیای مجدد مربوط طیب سرخ بین المللی گفت: که از یکها این مرکز نیز تاراج نمودند. یکی از زنان در شهر چنین شکایت میکرد: آنها شوهر ما را با مردان دیگر خانه با ریسمان بستند و سپس برای چهار ساعت تمام اموال منزل ما را به یکفراده لاری که در خارج منزل پارک شده بود انفعال داده و با خود بردند.

(پاکستان نامیز)

* رهبران مجاهدین بسمول دو گروه شیعه، بتاريخ ۱۴ فوراً زم کابل گردیدند که به دیگران ملحق شوند، آنها عبارت بودند از برهان الدین ربانی، مولوی محمدتبی محمدی، سیخ محمد آصف محسنی، آیت الله تقدسی، عبد رب الرسول سیاف، مولوی نصر الله منصور و مولوی سمیع الله، مولوی رفیع الله، مؤذن که درین اواخر تنظیم خود را منحل و با حرکت انقلاب اسلامی افغانستان تحت قیادت مولوی محمدی پیوسته است در دقایق اخیر، از رفتن با این کاروان خودداری ورزید.

* برهان الدین ربانی رئیس شورای رهبری افغانستان حین سخنرانی بتاريخ ۱۳ نوردربنا ور به خبرنگاران اظهار عقیده نمود که دولت موقت ما در حواهد بود که اغناسات را سرکوب نماید. وی گفت برای این منظور یک کمیته رهبری موسسان احمد شاه مسعود توسط شده است تا امنیت را در افغانستان حفظ نماید. وی در مورد اعلام عمومی از طرف صیغ الله مجددی رهبری شورای مؤ-

ت اظهار داشت که این مربوط مردم افغانستان است که چه کسانی را مورد عقو قرار داده و چه کسانی را بگریز اعمال گذشته، سان برسانند و جیب نیز از این امر مستسی نخواهد بود. رئیس شورای رهبری در مورد مطالب ملیتهای دوسم گفت: آنها تسلیم شده اند و حدا این شرایط از طرف موم رای مؤت رهنمایی میگردد. ربانی از این امر انکار کرد که ملیتهای مشتمل از عناصری بودند که در مالک کمونیستی تعلیم دیده اند. وی گفت: آنها مردم عادی افغانستان بوده و در فلسفه کمونیستی تعلیم ندیده اند.

(نیسن)

* بی نظیر سوور رهبر حزب مخالف در با زکست از کراچی بتاريخ ۱۴ نور به خبرنگاران در میدان هواایی اسلام آباد گفت که همی اکنون اغناسان منحیت یک کسر و واحد وجود ندارد. وی اظهار نگری نمود که افغانستان به اساس برادی تقسیم گردیده و ما سدا بخا دسوروی سابقه با پدید خواهد گشت.

(ملسم)

* خبرنگار روسکی بوسناز کابل اطلاع داده است که قوماسدان احمد شاه مسعود ساهت ربانی با نجیب الله دارد. ملیتهای از یک کسه تا میرده برای حفاظت خود در پهلوی خود جا داده است مورد سفرها م گروههای مجاهدین میباشد. معجز دیکه دوسم سقوط نجیب الله را پیشبینی نمود با احمد شاه مسعود را در مصالحه را در پیش گرفت. روزنامه گارم دکور میگوید: جنرال دوسم اکنون کنترول کابل کابل را در دست دارد و ساهت مینما بدنا در دولت سیر بریک ساخته شود.

(جبک)

۱۶

* صیغ الله مجددی رئیس جمهور دولت مؤت افغانستان کا بیبه ۳۶ عضوی خود را اعلام نموده است. دونفر از اعضای این کابینه را پسران مجددی

تکلیل میدهند. (نیسن) * بی بی سی بتاریخ ۱۵ نور اطلاع داد که کابل روز دوم بمباران سدید را با کشتههای زیاد ی پشت سر گذاشت. افراد گلبدین حکمی را رهبر حزب اسلامی از تپه های دور و نزدیک شهر را تحت آتش راکت و توپخانه قرار میدادند و طیارات و توپخانه دولتی بر مواضع حزب اسلامی حمله مینمودند، طبق اطلاع رادیو کابل درین درگیری ها ۴۸ نفر هلاک و ۲۰۰ نفر دیگر مجروح شده اند.

* روسیه در نظر دارد مواد مساعدی به دولت جدید افغانستان ارسال دارد، اما از آن خوف دارد که مبادا طیارات آن مورد حمله مجاهدین قرار گیرد. این خبر را یک مقام رسمی سفارت سووروی بتاريخ ۱۴ نور در کابل افشاء نمود. (پاکستان نامیز) * طبق گزارش ۱۵ نور از اسس خبری عراق، دولت آنکسوور رژیم جدید افغانستان را به رسمیت شناخت.

(پاکستان نامیز)

* صیغ الله مجددی رئیس دولت مؤت افغانستان در یک کنفرانس مطبوعاتی بتاريخ ۱۵ نور در کابل گفت که مردم از وی تفاقاً نموده اند تا برای مدت دو سال بر مسند قدرت باقی بماند. وی اظهار داشت: هیئت های یکد زولایات مختلف کشور بکابل آمده و با من ملاقات کرده اند، عقیده دارند که من بکانه شخصیتی میباشد که میتوانم فایده های عمومی و منطقی را از بین بردارم.

(نیسن)

۱۷

* با اعلام آس اس بین گروه های رفیق مجاهدین بتاريخ ۱۶ نور آراسیسی دوباره بر سر کابل سایه افکند. محمصدقیری کفری کفیل وزارت اطلاعات اندکی بعد از اسفال وظیفه گفت که توافق آتش بین ما مضاه رسیده و مرعی الاجراء میباشد. آراسیسن

خبري افغان درېشا ور ميگويد که يک هيئت ميانجي به رهبري قوماندان جلال الدين حقاني بتاريخ ۱۵ ثوربا حکمتيا رملقات نمودنا قرار داد آتس بس را تطبيق نمايد. (نيشن) * جنرال رشيد دوستم رهبر مليشه هاي ازبک با نجيب الله رهبر مخلوع رژيم کابل که تحت حفاظت هيئت ملل متحد بسر ميبرد ملاقات نموده است .

(پاکسان تايمز) * آژانس خبري افغان اطلاع مي دهد که عبدالرب الرسول سياف رهبر اتحاد اسلامي در اعتراض با اعلام کا بينه* ۳۸ غرضي از طرف صيغت الله مجددي، کابل را به قصد يمان ترک کرده است . برهان الدين رباني نيز از اين تصميم رهبر شوراي عيسوري انتقاد نموده است . گلبدین حکمتيار درين مورد گفت که بنسکيل کا بينه از وظايف شوراي قيادي مياندواييس شوري هنوز جلسات خود را دا برتکرده است ، زيرا اعضاء آن هنوز بکابل مواظت نکرده اند. (جنگ)

۱۸

* درکابل دوروز موالی است که صدای فیرتوپها شنیده نشده است . گرچه خبر آتس بس از طرف راديو بلويزيون کابل رسماً اعلام نشده است ، اما جنرال احمد شاه مسعود بتاريخ ۱۶ ثور تأييد نمود که قرار داد آتس بس به امضاء رسیده است . (نيشن) * طبق گزارش بي بي سي وزير دفاع منتخب - جنرال احمد شاه مسعود - تقاضای حکمتيا را در رابطه با خروج مليشه ها از کابل رد نموده است . نا مبرده گفت که جنرالان و واحدهاي مليشه که در سقوط نجيب الله کمک کرده اند بايست مورد توازن قسرا ر گيرند و نه تحقير .

(جنگ) * صيغت الله مجددي رئيس شوراي مومنت افغانستان در حالیکه با سياف اعضاء کا بينه را اعلام مي نمودا حصد

شاه مسعود را به رتبه سترجنرال ارتقا بخسید . (جنگ)

* صيغت الله مجددي در مصاحبه ای با روزنامه نوایي وقت از تطبيق مواد موافقات پناور راج به دادن پست صدارت به حزب اسلامي حکمتيار انکار ورزید . وی گفت حکمتيار صدارت را حتی در رويا هم نخواهد دید ، زيرا دوام جنگ توسط نا مبرده خلاف سريعت ميباشد . (نوایي وقت) * طبق گزارشي مناسع آگا هميشي سيوان نماينده ملل متحد بتاريخ ۱۶ ثور از اسلام آباد کابل شد و با مقامات ملل متحد در مورد اسد ايردوسا به وعود مهاجرين داخل مذاکره کردید . نماينده مذکور با صيغت الله مجددي و احمد شاه مسعود رئيس جمهور و وزير دفاع دولت موقت درکابل سيزمذاکراتي انجام داد .

(پاکسان تايمز)

۱۹

* گلبدین حکمتيار رهبر حزب اسلامي در مصاحبه راديو بي خوديا اعجاز الحق وزير کابل روفاي سوري پاکسان بتاريخ ۱۸ ثور در پيکار گفت که خصومت وی صرف با مليشه هاي وفا دار به نجيب ميباشد که نه تنها در خلال ۱۴ سال بجز غارتگري و ويراني کا رديگري نداشتند ، بلکه هنوز هم مردم بيگناه کابل را قتل عام مينمايند . وی گفت که حاضر است مليشه ها را عفو نمايد اما نمي توانسد قدرت را با آنها تقسيم نمايد ، زيرا اينکا ريمترله خيانت به خون دو مليون شهيد خواهد بود . وی علاوه نمود که مردم افغانسان از موقف وی حمايت ميکنند و اکنون احزاب ديگر مجاهدين نيز عقیده دارند با اينکه مليشه ها از کابل اخراج نکردند صلح دايمي در افغانسان برقرار شده نمي تواند . يک دولت را بسين و اسلامي مجاهد بين بوجود نخواهد آمد ، عبدالرب الرسول سياف طی صحبت با اعجاز الحق اظهار

تکراني نمود که براي احکامات از موافقات پناور ، طرق جديدی در طرف انکشاف بوده و حضور نيروهاي مليشه در کابل بر پيچيدگي اوضاع افزوده است . (نيشن)

* آتس بس در افغانستان بتاريخ ۸ ثور ، روز سوم خود را پست سرگذراست . در ضمن احمد شاه مسعود وزير دفاع منتخب دولت مومنت با تاريخ ۱۷ ثور در کابل اظهار داشت که آتس بس منحصر به تريب قبايلي نميباشد .

(نيشن)

۲۰

* يک ديپلوما ت آسيای در کابل گفت که فواي جديدی دريغه چنديس طياره بتاريخ ۱۸ ثور در کابل کابل گرديد . مناسع خارجي در کابل گفتند که قرار است در روزهاي احير هفته بنعداد ۳۰۰۰ مليشه ديگر از شمال مملکت بکابل انتقال داده شوند .

اين مناسع افزوده اند که بيرک کارمل و عبدالوکيل وزير خا رجه رژيم بس با استعاده از وضع آتفنده مملکت و از سرگرفتن پروازهاي ملکی ، سعفتب اعلان آتس بس از مملکت ترا نمودند . از طرف ديگر صيغت الله مجددي و احمد شاه مسعود بتاريخ ۱۸ ثور مومنتو تشکيل آينده سياسي افغانسان را تحت غور قرار دادند . (مسلم)

* با عزيمت پير سيد احمد گيلاني و مولوي رفيع الله مومنت از بساور بکابل که بتاريخ ۱۹ ثور صورت گرفت ، کليه اعضاء کدر رهبري مجاهدين افغان مقیم بکابل اکنون وارد کابل شده اند . يکانه شخصي که هنوز هم در پناور حضور دارد مولوي محمد يونس خالص ميباشد که ممکن است چند روز ديگر تصميم نهايي اخذ بدارد . (مسلم)

* چندن تن از افرادنا مختر بس علاوه حفيظ امين و جنرال شهباز وزير آب و برق سابقه ، مظفرهاشمي را نيزا خطاف و بعداً بهلاکت رسانيده

اند. اجناد این اشخاص در کابل به دست آمده است. (نوایی وقت)

* جنرال منقا عدمیدگل رئیس سابق آ.آ.ایس، آ.آ.در کلوب مطبوعاتی را ولپسندی به تاریخ ۱۹ ثور گفت که زدو خورد های اخیر بین گروه های مختلف مجاهدین دسیسه های بوده که برای تضعیف نظامی افغان - نستان طرح گردیده بود. وی گفت که مجاهدین از برکت ایمان در جهاد پیروز شدند و نه به خاطر کمک های امریکا. وی افزود: جنرال ضیاء الحق مرحوم این تصمیم تاریخی را در سال ۱۳۵۹ گرفت که در آن زمان ایالات متحده، افغان نستان را بحیثیت یک فصل تمام نده تلقی نموده و آنرا فراموش کرده بود، اما ضیاء الحق خط مسی کمک به جهاد افغان نستان را در پیش گرفت و دیگری نگذشت که این خط مسی، مو، شریست خود را به اثبات رسانید. حمیدگل امکانات تقسیم افغان نستان را جدأ رد نموده گفت: اگر احمد شاه مسعود چنین فکری را بر سر میپروا تیدا بدأ مزار شریف را ترک نمیگرد. وی علاوه نمود که صرف ۲۰ فیصد نفوس سمت شمال تا جک بوده و همچنین ۳۵ فیصد اهالی در جنوب پشتون میباشند که این خود ادعاهای متخصصین را در مورد پیمایی های شان برای تقسیم افغان نستان رد مینماید. تا میرده راجع به اتحاد دولت با ملیشه های کمونیست گفت، که این امر از ایجا با ت روز بوده است. حمیدگل راجع به شورای عبوری اظهار داشت: این شوری وقتی بعین آمد که تمام مساعی دیگر در راه حصول توافق بین گروه های مختلف مجاهدین به ناکامی مواجه گردید. وی آشکار ساخت که مجموعاً ۱۴۰۰ پاکستانی در حمایت از موقف اصولی پاکستان در رابطه با جهاد افغان نستان جانهای شانرا از دست داده اند که درین جمله شهدای انفجارات بوهری بسازان، کشمیری با زار و کمپا و جری نیز شامل میباشند. (نویسن)

* عبد رب الرسول سیاف رهبر اتحاد اسلامی افغان نستان طی محاسبه بی باالبنیان گفت که تشکیل یک دولت اسلامی در افغان نستان از جمله اصول اساسی ما بوده و اختلاف سیاسی با ملیشه های کمونیست انحراف از اهداف ۱۴ ساله جهاد افغان نستان خواهد بود. سیاف با تأکید توافقات پسا ورگفت که نخلت اریسن توافقات سالیج سوسی در فیال خواهد داشت. ارجانب دیگر در بیانه های که از مرکز فرما بدهی سیاف پختن گردیده تا میرده تهدید کرده است در صورتیکه بفر جنرال آصف دلاور بحیث لوی در سیر فرمای مسلح بصورت فوری پایان داده شود، وی از دولت کناره گیری خواهد نمود. (جنک)

۲۱

* کلبدین حکمیبا رهبر حزب اسلامی در یک کنفرانس مطبوعاتی به تاریخ ۲۰ ثور در جلال آبا در دراپطه بدوا محصور نیروهای ملیشه در کابل گفت که درین مورد با اسام دربانسی و رهبران دیگر در تماس میباشد. اما اگر رهبران موفقی بدید آنها را از کابل اسفال دهند در آن صورت به آنها حزب اسلامی، بلکه تمام شورای مجاهدین بمول قوماندا نه های سنگرها و مناطق دیگر دست ارحامایت دولت موجوده برخواهند داشت. وی افزود تمام دستگا ه دولت در کابل از طرف جنرال عبدالمجید برادر رسید دو سسم اداره میشود. (نویسن)

* بی.بی.سی ارفول روزنا مهنگار سدی تا بعد در کابل گزارش داد که گورسانه های گروهی شامل هزاران جسد در کابل و اطراف آن کش گردیده که نشان میدهد کمری آنها رسیده بگور شده اند. (نوایی وقت)

* دریک محاسبه که بنا بر تاریخ ۲۰ ثور توسط را دیو صدای امریکا پخش گردید، آغا ساهی و برحارجه اسبق پاکستان گفته است که دوی چندان مسیغن نمیباشند.

ند که موفق افغان نستان به انجام م منطق خود نزدیک شده باشد. برخی از عناصر نیرو مند با حضور با این وضع مصالحه نکرده اند. وی گفت شورای عبوری با مشکلات زیادی روبرو میباشد اول اینکه با است از بروز خانه جنگی جلوگیری کند. دوم اینکه با بد قلمرو خود را بر تمام مملکت اعما ز شهرهای بزرگ و قصبات گسترش دهد، بر علاوه با پیدار تمامیت ارضی افغان نستان در مقابل تهدیدها حفاظت نماید.

(نویسن)

* طبق گزارش بی.بی.سی ملل متحد تصمیم گرفته تا یک هیئت عالی - رتبه را به رهبری بیسن سوان محبت بخشی از مساعی آن سازمان برای عودت اضطراری مهاجرین و بازسازی افغان نستان، بکابل و پهران اعزام دارد. (پاکستان تایمز)

۲۲

* نماینده خاص سرمسی ملل متحد بنا بر تاریخ ۲۱ ثور، اسلام آباد را بحوب کابل ترک نمود. یک مقام ملل متحد اظهار نمود که بیسن سوان فرار است با مقامات جدید در کابل را - جمع به عودت مهاجرین و کمک های اضطراری بحث و مذاکره نماید.

(پاکستان تایمز)

* جنرالهای ملیشه هزاران عسکر تازه در در روزهای اخیر کابل اعزام داده اند. مقامات عالی رتبه بنا بر تاریخ ۲۱ ثور در کابل گفتند که این عمل با وجود نقاشای مکرر قوماندا نه های جهادی در مورد خروج ملیشه ها از کابل انجام شده است. یک افریلسندپا یه ملیشه اظهار داشت که در حدود ۶۰۰۰ جنگجو در اخیر هفته از سمت شمال داخل کابل گردیده و یکصداد دیگر نیز بر روز ۲۱ ثور آمده، ورود یکا بلل بوده اند. (پاکستان تایمز)

* یک هلیکوپتر (ساخت شوروی) افغان نستان بنا بر تاریخ ۲۱ ثور در میدان هوایی پسا ورزمین نسبت. زمانی

که هلیکوپتر مذکور داخل قلمرو مغانی پاکستان ندا ظرف طیارات قسوی هوایی پاکستان بدرقه گردید. بعضی محافل اظها ر عقیده نمودند که هلیکوپتر مذکور حامل کداه مشخصیت برجسته افغانی بوده است.

(پاکستان تا یمن)

۲۳

* بنائسی از تصمیمی که در جلسه شورای قیادی مورخ ۲۲ نورا نخاد گردید، مقامات افغانی، حزب برسر اقتدار کمونیستی سابقه را منحل قرار داده و امر ضبط تمام اموال آنرا صادر نمودند.

(نیشن) * گلبدین حکمیاری رهبر حزب اسلامی در مصاحبه رادیویی با آران خبری افغان بناریخ ۲۲ نوره که در داخل افغانستان انجام یافت، گفت: نیروهای ملیته از موافقه آس بسی که بین حزب اسلامی و جمعیت اسلامی به امضا رسیده، تخلف ورزیده است. بنا بر آن جمعیت اسلامی مجبور خواهد بود که خود را از زمین نیروها جدا سازد و عملیات بر ضد آنها را عملیات علیه خود تلقی ننماید. وی افسانه نمود که چهار روز قبل رهبر ملیته های اسما علیه که برای این مقام معانست در دولت ائتلافی وعده داده شده بود...

... ۳۰۰۰ نفر تا زده دم بکابل انتقال داد. گروهی از زمین ملیته ها در حالیکه از خط آس بسی با جیب عبور نموده بودند بدست مجاهدین حزب اسلامی اسیر شدند. در تحقیقاتی که بعمل آمده، آنها اعتراف کردند که ۳۰۰۰ نفر از ملیته های اسما علیه بکابل آمده اند تا با ملیته های دیگر یکجا شوند. ببرک کارمل رهبر حزب پرچم ورثین اسبق رژیم کابل بناریخ ۱۶ نورا ردینخمیری گردید تا مقدمات ارسال ملیته های مذکور را بکابل فراهم سازد. از طرف دیگر کابوینی، فریدمزدک و عبدالوکیل جهت اعزام ملیته های بیسربکابل،

وارد مزار شریف شده اند. (نیشن) * در حدود ۴۰ نفر مردان نغاب پوس مسلح ناراکت، نام روز ۲۱ نورا داخل سفارت عربستان سعودی گردیده و تمام اموال قیمتی آنرا با خود بردند. طبق گزارش دیپلوماتها، دزدان پهروه داراها را بسده و با بکفرا ده موربیز، دستگاها ی بلویزیون، سیلغون، ظروف چینی و فالین ها را با خود برده و از صحنه فرار نمودند. (پاکستان تا یمن)

* هلیکوپتر ساخت سووی که به تاریخ ۲۱ نورد در میدان هوایی بناور برمین است، عبدالقدیر والسی نگرها را با خود به بناور آورده بود. قرار معلوم ما مبرده مذاکرات مهمی با مقامات پاکستانی و بعضی دیپلوماها انجام داده است. نامبرده یک ملاقات طولانی با رهبر حزب خود مولوی محمد یونس خالصی برده است.

(سوایی وقت)

۲۴

* آندزن گوربوت و ریر خا رجده روسیه بناریخ ۲۲ نورا سه نروسد طیاره معلوم اموال غنایی و ادویه وارد کابل گردید. وی نروزنامه نگاران در میدان هوایی کابل گفت: ما میخواهیم در روابط بین افغانستان نوین و روسیه نوین فعل جدیدی بنازنماییم. ما با دست صفا نرا که توسط دیکتاتوران کمونیستی در نارسیخ هردومملکت برسه، تحریر در آمده است بکلی ببندیم. وی اظها را میدنمود که دولت موافقت بنوا ندره های محبوسین سووی سابقه را سریعتر سازد.

(نوایی وقت)

۲۵

* گلبدین حکمیاری رهبر حزب اسلامی در گردهمایی بزرگی در مهنرلام مرکز ولایت لغمان گفت که نیروهای ندا سلام دست به دستگیری زده اند تا افغانستان را به اساس ملاحظات قومی و محلی تقسیم نمایند،

برای آنها از ایجاد یک بلاک برسرک اسلامی در منطقه متمثل از افغانستان پاکستان، ازبکستان و تاجکستان در هراس میباشند، وی افزود که ببرک کارمل و سلطانی کستمد با اتحاد یکی از گروه های مجاهدین، آخرین سعی خود را برای تشکیل یک دولت ائتلافی بعمل آوردند تا بدین طریق و تحت پلان ملل متحد، گمانگان روس را با قدرت و اختیار در افغانستان بکهارند. حکمتیاری گفت که وی بنا هیچ یک از احزاب مجاهدین کسدام ائتلافی نداشته، اما نخواهد گذاشت که کمونیستها در افغانستان حکومت نمایند. وی در اخیر افزود: قدرت به شما بیندگان منتخب مردم انتقال خواهد کرد و هیچ جنرالی توان آنرا نخواهد داشت که آله دست خا رجیان را بر مردم افغانستان تحمیل نماید.

(نوایی وقت) * اندری کوزیروف و ریر خا رجده روسیه قبیل از برک کابل بناریخ ۲۴ نوره خبرنگاران گفت: روسیه آماده است افغانستان را در راه فایق آمدن بر مشکلات ناشی از گذشته ها یاری دهد. وی گفت: ما از گذشته ما است میبایم ما هردو (مملکتین) قربانی سیستم های یک حزبی و مستبد بوده ایم که ما را با چنین بحرانی روبرو ساخته است. نامبرده در مورد اطفال افغانی که برای امور تعلیمی به ندا سو روی باهغه فرستاده شده اند، گفت: اگر آنها ما یل باشند می توانستند دوباره به خانه های خود برگردند. وی افزود که در حدود ۱۰۰۰ طفل در سال ۱۳۶۳ به سو روی ارسال شده بودند. وی همچنان از کدر رهبری افغانستان در مورد نمایانان جهت همکاری در راهایی محبوسین سووی اظها ر خورسندی نمود.

(پاکستان تا یمن)

۲۶

* بیسین سیوان نما بسده، ملل متحد قبیل از ریر و از طرف بهران، در خضم

بکا بل رفته است اما از وقایع چنین برمی آید که تا مبرده در دست ملیشه ها کروگان گرفته شده است. (نیسن)

۲۹

* صیفت اللہ مجددی رئیس دولت مو قسطی مصالحه، با خبرنگاران خان رچی بنا ریح ۲۷ توردرکا بل گفت که بحران سیاسی مملکت عنقریب از طرف گروه های مختلف مجاهدین حل گردیده و نظم و نیا با عاده خواهد شد. تا مبرده از اینکه میخواهد دوره حکومت خود را از دو ماه به دو سال تمدید نماید جدا انکار نموده گفت که این یک دروغ محض میباشد. من نمیخواهم به حکومت

ادامه دهم در حالیکه مردم خواهان آن نباشند. (پاکسان تایمز) * کلیدین حکمنا رهبر حزب اسلامی به سعید مذاکرات با یک کمیسیون میانجی بنا ریح ۲۷ سور اظهار داشت که وی تصمیم گرفته است در شورای قیادی اسراک نماید. این مطلب را رئیس کمیسیون مذکور در ختم مذاکرات خود با حکمنا راظهار نموده است. جلال الدین حقانی رئیس کمیسیون ۳۱ تفری مستمل از قوما - ندانها و دانسمندان گروه های مختلف مجاهدین گفت که ملاقاتهای علیحده با مسعود و حکمنا بنا ریح ۲۶ سور انجام گرفت. هر دو طرف توافق نمودند تا مفاد مصوبه کمیسیون آتش بس را مراعات نمایند. حقانی گفت که دور رهبر مذکور گفته اند آنها سفارسات کمیسیون را قبول خواهند کرد. حقانی به آژانس فرانس پرسی گفت که سه تا مبرده از جانب طرفین و طبقه حکمنا داده شده بود. (نیسن)

* منابع رسمی بنا ریح ۲۶ سور در شهران گفتند که ایران از پیسهاد ملل متحد مبنی بر تشکیل کمیته ای جهت فراهم ساختن تسهیلات برای جمع صدها هزار مهاجر افغانی به وطن شان استقبال نموده است. ایران، پاکسان و ملل متحد درین کمیته

مجاهدین شامل گردیده و نقش مهمی در سقوط نجیب داسه است. لغرایسی بجواب سوال دیگری اظهار داشت که رسیدن دو سیم بحث تروزارب دفاع بوده و عملیات تا مبرده به شهر مزار - شریف مختص شده است. (مسلم)

۲۸

* طبق اطلاع بی.بی.سی کلیدین حکمنا رهبر حزب اسلامی بنا ریح ۲۷ تورکفت: قرار است حزب وی عنقریب موافقت نماید با مذاکرات کابل امضاء نماید. را بورهای و اطلاعات کابل حاکیست که باوران احمد شاه مسعود و کلیدین حکمنا، همی اکیون با هم مذاکره کرده اند و پیوسته جو بی درین روند حاصل شده است. (مسلم) * مزارالطینک جمرال سعید ولوی در سراسر اسبق پاکسان در مصاحبه ها یکده هفت ماهه اردو زبان "زندگی" در لاهور پسر رسیده گفته است:

روای دستان در مورد نسیم افغانسان هیچگاه به حقیقت نخواهد پیوست و پرچم اسلامی مجاهدین برقرار مملکت با اهتزاز خواهد شد. وی گفته است وطن پرستی افغانها قوه جا دبه، مهم بین آنها میباشد و بخاطر همین قوه جا دبه بوده است که با لآخره بین احمد شاه مسعود و کلیدین حکمنا - نوا قی بر سر آتش بس برقرار گردید. بصورت اینکه مورافغانسان بدون حکمنا رحل و فصل شده میباید چندان درست نخواهد بود، زیرا نیروی حکمنا در برابر نیروی احمد شاه مسعود بوده و بر علاوه در افغانسان از مسودزیادی برخوردار میباشد. سعید اربک و تاجک در حزب اسلامی از سعید دینو نه های حزب وی کمر نمینا شد. از طرف دیگر احمد شاه مسعود بقود چندان در کابل نداشت و صرف دروادی پنجسیر خلاصه میکرد. جمرال الطینک گفت که وجود این حقیقت که سعید اللہ مجددی ما گذشته بحیث رئیس دولت مو قسط

سوق سه روزه خود در کابل، برای اعاده صلح جهت شروع عملیات امداد ملل متحد پائین نماند. وی به روز - تا مهنگاران گفت: امکانات امداد در صورت عدم مثبت به خاطر خواهد افتاد. (نیسن)

* یک هیئت حزب عوامی ملی پختونخوا به رهبری یکی از فعالین آن حزب طی یادداشتی بنام بنده ملل متحد در پناور بنا ریح ۲۵ تورا زین مو سه جهانی نقاش نمودن وظیفه اخلاقی خود را بجا آورده و خروج با من نجیب اللہ را از کابل و انتقال وی را به محل دلخواه تضمین نماید. (مسلم) * طبق گزارش بی.بی.سی دولت مو قفاغنانستان به تمام جمعیتان نظامی در پناور فرصت ممکنه بوظایف شان حاضر شوند. (جنک)

۲۷

* قرار معلوم احمد شاه مسعود وزیر دفاع دولت مو قست و کلیدین حکمنا رهبر حزب اسلامی در مورد اعاده صلح در کابل بنا ریح ۲۶ تورا هم مذاکره نمودند. منابع رسمی گفتند که دور رهبر مذکور در مورد آتش بنده نیز بحث و مذاکره بعمل آوردند. قبل از این نیز حکمنا از یک تعداد رهبران و قوماندانان جهادی نقاش نموده بود تا بین وی و رقیب آن احمد شاه مسعود مصالحه نمایند. منابع گفتند که حکمنا روعده داد که آتش بس موجوده را تا قیسطه تها بی هیئت میانجی محترم شمارد. (نیسن)

* دکتر نجیب اللہ لغرایسی طی کنفرانس مطبوعاتی بنا ریح ۲۶ سور در پناور اظهار داشت که در افغانستان سه حکومت اشلاقی وجود دارد و نه حکومت ملیشه، بلکه حکومت موجوده یک حکومت اسلامی است که توسط مجاهدین تشکیل شده است. تا مبرده بجواب یک سوال گفت که جمرال آصف دلاور در مصوف

نمايندگانی خواهند داشت. نماينده ملل متحد بين سيوان اين پيشهاد را بتاريخ ۲۶ نورد در ملاقاتي بنام علاء الدين بروجردي در ميان گذاشت. (پاکستان تايمز)

* خان عبدالوليخان رئيس حزب عوامي ملي پاکستان طی معا حبه‌ای با صدای امریکا گفته است: دليل عمده خرابی اوضاع در کابل عبارت از عدم توافق رهبران مجاهدين با همدیگر میباشد. وی گفت: اگر مجاهدين به اتفاق آراء از بلان ملل متحد حمایت کرده بودند وضع نامطمئن کنونی ابدأ پیش نمی آمد. اکنون که مجاهدين ادعا دارند که انقلاب اسلامی به پیروزی رسیده است، پس برای تحولات بیشتر توجیهی باقی نمیماند. وی خواستار آن شد که به دخالت های خارجی بصورت فوری با پدخال تمه داده شود. (نیسن)

۳۰

* دولت عبوری افغانستان بنا بر پخ ۲۹ ثور اولین محبوس روسی را بعد از رسیدن بقدرت آزاد ساخت. سید سلیمان گیلانی کفیل وزارت خارجه، محبوس مذکور را که سرگی فتیل نام داشته و ۲۶ سال عمر دارد به سفیر روسیه در افغانستان تحویل داده است. وی گفت که این عمل باید منجیست معمول دوستی افغانها تلقی گردد. گیلانی به نماينده آژانس فرانس-پریس گفت: ما در راه‌هایی متناقض محبوسین روسی، مساعی جدی خواهیم نمود. (پاکستان تايمز)

۳۱

* طبق اطلاع بی.بی.سی، حامد کرزی معین وزارت خارجه دولت موقت افغانستان به خبرنگاران در کابل اظهار داشت که دولت موقت هیچگاه انقلاب اسلامی را خارج از حدود خود صادر نخواهد کرد. (جنگ)

جوزا

* جلال الدین حقانی رهبر کمیسیون میانجی ۳۱ عموی بنا بر پخ ۲۱ ثور از پایگاه خود در قصر چهلستون ختم تصامات را در کابل اعلام نمود. حقانی گفت که به اساس توافق پنج فقره‌ای صلح که از طرف گروه‌های رقیب مجاهدين امضاء شده است، نیروهای مخالف، شهرکابل را در خلال یک هفته ترک خواهند نمود. وی گفت: خلقیها، پرجمیها و کمونیسان، دیگر در دولت جدید اسلامی جایی نخواهند داشت. (نیسن)

* طی معا حبه‌ای که در روزنامه هندوستان تايمز به سررسیده، صیغت الله مجددي رئيس دولت موقت افغانستان گفته است که رویه هند در برابر اقلیت مسلمان آنجا کاملاً مهمی در تعیین مسایات آید. افغانستان با دهلی جدید خواهد بود.

مجددي گفته است: قراریکه اطلاع داریم مسلمانها در هند از بسا حقوق شان محروم میباشند. مجددي در جواب سوالی راجع به خط می دولت موقت در قبال کمیرگفت که وی طرفدار نوعی خود را دیت برای مردم کمیر میباشد. (پاکستان تايمز)

۲

* زمانیکه در جنوب غرب کابل زد و خورد بین ملیشه‌های ازبک و بغایای مجاهدين حزب اسلامی در گرفت مردم منطقه رویه فرا گذاشتند. نطاق حزب اسلامی گفت گرچه ما در حالست تدافعی قرار داریم ما در صورت صورت رت به مقابله خواهیم پرداخت. ملیشه‌ها از داخل شدن خبرنگاران دربالا-حصار را بیکه چنگ‌های سدید برای ۴۰ دقیقه دوام داشت معانعت ورزیدند. زد و خورد های تازه صرف دوروز بعد از اعلان موافقه پنج فقره‌ای برای خروج نیروهای رقیب از شهر کابل آغاز گردید. (نیسن)

۲

* گلبدین حکمبایا روا حمد شاه مسعود تلاش نمودند تا بنا بر پخ ۲ جوزا با هم ملاقات و در مورد حل اختلافات ذات البینی مذاکره نمایند، اما یکی از فرماندهانهای مجاهدين جا در برابر رخشان مسعود ننمود. غیرت بهیرنطق حکمتیا ر بعد از سیری شدن تقریباً یک ساعت اعلام نمود که ملاقات مجوزه ملنی شده است، زیرا فرماندهانهای مسعود از داخل شدن وی و محافظین اش در محل ملاقات معانعت بعمل آوردند. اما ان الله سخنگوی مسعود اظهار داشت که ملاقات الی

۲ جوزا به تعویق افتاده است. (نیسن)

* صیغت الله مجددي رهبر دولت موقت افغانستان بنا بر پخ اول جوزا جبرال دوستم را طی محفلی در مزار شریف به رسمه سرجنالی ارتقا بخشیده و بنا مبره را یکی از جنگجویان بزرگ اسلام خواند. تلویزیون کابل پروگرام نیمه شب خود را صرف برای سخن این خبر اختصاص داده بود. مجددي جوهره بیک فرماندهان کندک ۱۴ قوای دو ستم و صاحبمنصبان دیگر آنرا که در اسفال شهر کابل بعد از سقوط دولت دست نمانده ثوروی و معانعت از حزب اسلامی در داخل شدن به شهر کابل دست داشتند، نیز بر تبه‌های بالا ترفیع داد. قومانندان لوای ۷۰، درهوات و جعفرنا در قومانندان کندک ۸۰، نیروهای سیدکیان واقع در بلخ نیز به ترفیعات لازم نایل آمدند. ناظرین میگویند که این ترفیعات خط محاربه را بین حکمتیا رودیگران بوضوح روشن ساخته است. (نیسن)

* احمد شاه مسعود وزیر دفاع دولت موقت افغانستان در گفتاری با آژانس خبری افغان در پتمان گفت: وی میبایست نیروهای ملیشه مربوط به رژیم سابق کابل را هر لحظه که خواسته

با شدا زکا بل مرخص نما یدا ما بشرطی که رهبران مجاهدین به نام مسروده اطمینان کامل دهند که کابل از حمله محفوظ خواهد ماند. (مسلم)

۴

* مقامات رسمی بتاریخ ۳ جوزا در کابل اظهار نمودند که دولت عبوری تصمیم گرفته است عساکر رژیم سابق کابل را که می‌تواند خدمت شان بسر رسیده است ترخیص نماید، فرمان احمد شاه مسعود وزیر دفاع در این مورد مسرور است که ترخیص عساکر به تاریخ اول سرطان شروع و در خلال دو ماه تکمیل خواهد شد. (نیشن)

* سوادان یکی از فقیرترین کشورهای جهان، شش طیاره حامل مواد غذایی را به افغانستان بحیث امتداد ارسال نموده است. قطبی المهدی رهبر هیئت سوادانی که با این مواد مادی به کابل آمده است بتاریخ ۲ جوزا اظهار داشت که مقدار ۱۵۰ تن شکر بنام همبستگی اسلامی به دولت عبوری در کابل تحویل داده است. وی گفت که هیئت مذکور مکانات ارسال مواد دیگر را نیز بررسی مینماید.

(پاکستان تایمز)

* منابع معتبر در کابل گفتند که ملیشه‌های گلمجمع در صدد ارسال سلاح ثقیله خود از شهر مزار شریف به جاهای محظوظتر میباشند تا آنرا از حملات احتمالی مجاهدین که در داخل و اطراف شهر حضور دارند محفوظ نگاه دارند. (جنگ)

* روزنامه نیشن در سرمقاله ۴ جوزای خود مینویسد که بخاطر موجودیت یک نیروی بزرگ از گروه حکمتیار در حوالی شهر کابل برای صیغت اللہ مجددی و احمد شاه مسعود مشکل خواهد بود تقاضای برای خروج نیروهای ملیشه دوستم را از کابل قبول نمایند، زیرا این به معنی تسلیمی کامل در برابر یک رقیب خواهد بود، اگر حکمتیار و دیگران توافقات پنا و ررا که در آن برای

حکمتیار چوکی صدارت اعطاء شده بود محترم میسرند این موقعی که در مقابل همدیگر ایداً رخ میداد. ظاهراً حکمتیار را زیدرفس پست صدارت عظمی بخاطری انکار کرده است که فکر میکند وی قدرت حقیقی نخواهد داشت، زیرا این قدرت اصلاً بدست احمد شاه مسعود خواهد بود. بهر صورت برای گریز از این مشکل یا پست بعضی حقایق را در نظر گرفت و مهمترین حقیقت اینست که بر طرفی مسعود از کرسی قدرت ناممکن میباشند و فیکه نامبرده بعدی امور اصابت ملی را بعهده دارد، و داستانی به موزیکه فاقد اعتباری بر خطریا ندیده‌شده خواهد بود. حقیقت دیگر اینست که اداره امور دولت تغایب زبا دیا چک های چریکی دارد، برای اولی معلومات امور اداری و برای دیگری شجاعت در برابر مرکز احتمالی، ضرورت است. بجز مسعود و یکی دو نفر دیگر، دیگران تجارت کافی در هر دو رشته مذکره ندارند. در اینجا است که باید به مناسبات بین حکمتیار و مسعود اهمیت قایل گردید و در اینجا است که ضرورت به قوای مسلح و پولیس بر بیه با فته و مؤسسات امور عامه که از طرف کارآگاهان ورزیده اداره میشوند محسوس میگردد.

و فیکه داد و ظاهراً هر اخلع نمودی تمام دستسگاه اداری را از بین نبرد. زمانیکه خلفیها و برجمیها جانشین داد شدند، آنها نیز از دستسگاه اداری داد و مستفید گردیدند. اکنون که آنها همه تا پدید شده اند حکمروایان جدید بجز اسفانده از فزار گذشته‌ها کار دیگری در پیش گرفته نمیباشند. (نیشن)

۶

* اعجاز الحق وزیر دولت فدرال پاکستان در باره زکات از سفر کابل بخبرنگاران در میدان هوایی اسلام آباد گفت که موافقه ۸ ماده‌ای ایکه بین

کلیدین حکمتیار رهبر حزب اسلامی و احمد شاه مسعود وزیر دفاع دولت افغانستان به امضاء رسیده راه را برای بمیان آوردن یک دولت منتخب اسلامی و نیرومند هموار ساخته است. وی گفت که جا نبین یک آسپس دایمی را وعده داده اند و فیصله بعمل آمدن یک کمیسیون انتخابات تشکیل گردد که در خلال هفته پیشنه‌ها را خود را به وزارت تقدیم، و عملیه انتقال قدرت را در خلال دو ماه تکمیل و مخالفتها را تسخیر نماید. اعجاز الحق گفت: وی پیام خاص صدارت عظمی پاکستان را تسلیم صیغت اللہ مجددی رئیس دولت عبوری مجاهدین نموده است. (نیشن)

* صیغت اللہ مجددی رئیس دولت مؤقت افغانستان بتاریخ ۵ جوزا جهت یک بازدید رسمی دوروزه وارد اسلام آباد گردید و از وی استقبال گرمی بعمل آمد. در محفلی در منزل رئیس جمهور پاکستان مجددی گفت: دولت مردم افغانستان نقش بزرگی را که پاکستان در راه پنا و ررا نیدن جاهاد افغانستان بازی کرده است، هیچگاه فراموش نخواهد کرد و هیچگونه قربانی را در صورت ضرورت از پنا و ررا نندگان دریغ نخواهند نمود. (پاکستان تایمز)

۷

* صیغت اللہ مجددی رئیس دولت مؤقت افغانستان که از پاکستان بازدید رسمی مینماید بتاریخ ۶ جوزا به جمع غفیری از روزنامه نگاران در پابلمان اظهار داشت که رهبران پاکستانی تلاش زیاد نمودند تا در بین رهبران گروه‌های مختلف مجاهدین در مورد تحویلگیری قدرت از نجیب اللہ در کابل توافقی ایجاد گردد. مجددی در مورد دوام میعاد در پاکستان خود گفت: در بین برخی از محافل در جاهای مختلف دنیا بشمول پاکستان این افواها تا سابع

یا فته که من میخواهم مدت زمان مداری خود را برای دو سال تمدید کنم ما من هیچگاه چنین آرزویی بدل ندارم. مجددی توضیح نمود که یک تعداد زیاد از کسانیکه با وی ملاقات میدارند پس از فشاری مینمایند تا ما مبرده برای مدت بیشتری بر سر افتاداریماندا ما افزود که وضع صحی وی برای این اجازه نخواهد داد که دست بچنین کاری بزند.

(پاکستان تا یمز)

* محمد نواز شریف صدرا عظم پسا -
کستان در دعوت چاشتی که به اعزاز صبغت اللہ مجددی رئیس دولت عبوری افغانستان برگزای رنموده بود بنا ریح ۶ جوزا در اسلام آباد ظاهر داشت که پیروزی جهاد افغانستان یک واقعه پرافتخار در تاریخ اسلام شمرده میشود و افتخار آن بآن یکنیم ملیون شهید تعلق میگردد که جانهای شانرا درین راه فدا نموده اند. وی گفت که سرنوشت دولت افغانستان و پاکستان با هم آمیخته است و اظهار عقیده نمود که در هر روزیکه سپهری مینومد ما سبب دوجا شبهه آنها بیشتر تقویه می یابد. وی افزود در اتنای توقف کوتاه خود در کابل بخوبی درک نموده است که افغانستان به صلح هماهنگی، آشتی دوجا شبهه با زسازی نیاز مبرم دارد. (پاکستان تا یمز)

* روزنامه نیشن در سرفقالله ۷ جوزای خود مینویسد که توافقات صلح بین احمد ساه مسعود و گلبدین حکمتیار که در حقیقت تکرار آنچه قبلا میباید که قبل از یورث پیروز متدانه مجاهدین بطرف کابل در پسا و رب عمل آمد و یک واقعه تاریخی بشمار رفته میتواند. چیزیرا که آنها برای بهبود آئینده مملکت انجام داده اند با ایجابات روزگاملاً مطالبه میگردند. هیچکس با تمایلات دیمو کراتیک اعتراضی بر تشکیل یک دولت موقت مشکل از دو گروه قدرتمند نخواهد داشت. اما متأسفانه عناصرنا راضی در بعضی از گروههای کوچکتر سروصدا -

هایی در مورد اوضاع موجوده در مملکت بر اه انداخته اند. (سبب)

* روزنامه مسلم در سرفقالله ۷ جوزا خیر صبغت اللہ مجددی رئیس دولت موقت افغانستان باریخ ۷ جوزا میتویسد: با ز دید متقابل بین سران کشورهای همجوار میباید از اهمیت خاصی برخورداریماندا ما بنا بر بعضی ملحوظات بایددرین موارد از احتیاط کار گرفت. اکنون که افغانستان باریکری حیات یک کشور آزاد بنا رنموده، هند هم بدون سک آرزو خواهد داد تا ما در مورآن مملکت نفسی ایفاء نماید، چنانچه همسایگان ما مله را با بنگله دیش (پاکستان) سرفی انجام داد. این یک امر حتمی و ضروریست که باید افعایها را در طرح پلانهای آئینده سها گدانت بالخاصه در مورخط مسی خارجی، بحسب هیچگونه سراطی دولت پاکستان نباید بدبها نه ای جستجو کند تا افعایها متورده دهد. در اینجا سوالی پیش میسود که به رئیس ما بو آی، ایس، آی جنرال منفا عدمیدگل چرا اجازه داده شد تا افغانستان برود و بکدام سبب.

(مسلم)

* در مدت کم از یک ماه دو میسبب باراست که ما زمان عفوبین المللی و دفاع از حقوق سرنگرایی خود را در رابطه با نفس حقوق سمر در افغانستان به حکومت جدید افغانستان گوشزد نمود. ده است. کارکنان بخش سرفی را دیسوی بی. بی. سی درین مورد میسویسند که ما زمان عفوبین المللی که راهنگام انتقال قدرت، خالاب و اوضاع راجت غور قرار داده است، از حکومت جدید برهیری صبغت اللہ مجددی خواسته است تا از زیر پا گدانتی حقوق سمر مجدداً به جلوگیری بعمل آورد. این سا زمان همچنان از بیانات بعضی از رهبران مجاهدین ابراز نگرانی کرده که ما یزدندانیمان محاکمه سوندویا به سزای مرگ محکوم گردند و یا اینکه اعضای بدنمان بدانسان فاسون

اسلامی قطع گردد. (بی. بی. سی پشو)

* پروفیسور صبغت اللہ مجددی رئیس شورای جهادی و ممثل حکومت اسلامی، که بعد از انتقال قدرت برای اولین بار بطور رسمی از پاکستان دیدن میکند به خبرنگار بی. بی. سی گفته است: در سراط کونونی در افغانستان بصورت کافیه امن و استقرار وجودندارد که زمینه انتخابات بسوا ندر بر گزار گردد. با وجود اینکه احمد ساه مسعود وزیر دفاع حکومت اسلامی و گلبدین حکمتیار رهبر حزب اسلامی در این اواخر اعلان آتش بس نمودند و خواستار برگزاری انتخابات در مدت ششماه شده اند، پروفیسور مجددی گفت: با وجود اینکه از مفکوره انتخابات حمایت میکند، مسوعدش ما را کافیه نمی شمارد. وی همچنان افزود که این حق افغانهاست که برگزاری انتخابات را فیصله کنند.

(بی. بی. سی پشو)

* صبغت اللہ مجددی رئیس شورای جهادی گفته است که احمد ساه مسعود و گلبدین حکمتیار روکیلان ملت نیستند. وی از موافقه آتش بس بین جانشینان اظهار خوشحالی نمود، مگر در باره بعضی سواقفانسان مبنی بر اخراج ملیسهای از یک و برگزاری انتخابات در مدت ششماه گفت: این موضوع را افغانها بعداً فیصله خواهند کرد. وی گفت: برای احمد ساه مسعود و تجنیر حکمتیار لازم است که موافقه ملت را حاصل کنند. (صدای امریکا پشو)

* نمایندگان اداره انکشاف بین المللی امریکا برای افغانستان اعلام کرده است که به سلسله عمران سرکها در افغانستان، کار را عمارت سرک تورخم - جلال آباد بزودی شروع خواهد دید. کار این پروژه از طرف اداره لوز - سیکسی و ساختنی افغان صورت میگیرد و بودجه این اداره را حکومت امریکا می پردازد. این اداره افغانی قبلاً پلان بازسازی و عمران پلجای سرک تورخم - جلال آباد

را شروع کرده است و ممکن است این پلها تا آخر ماه جون به پایتخت تمام برسد. اداره انکشاف بین المللی امریکا گفته است که درین پروژه ترمیم شاهراه سروبی - جلال آباد هم شامل است و ترمیمات عاجل این سرکها تا پایان سال جاری عیسوی تکمیل خواهند شد.

(صدای امریکا پشتو)
 * صبغت الله مجددی رئیس جمهور موافقت افغانستان این گزارشها را که وی میخواهد دوره عهده داری دو ماهه - اش را به دوسال تمدید کند، بحیث یک پروپاگند در کرده است. وی گفت: تبلیغات منفی توسط بعضی اشخاص در بعضی جاها بشمول پاکستان براه انداخته شده که میخواهم قدرت خود را حفظ نمایم و دوره عهده داری ام را به دوسال تمدید کنم. مجددی قبلاً در ماه جاری عیسوی در کابل گفته بود که وی میتواند بهیشترازی یک دوره تجویز شده دو ماهه، در صورتیکه افغانها موافق باشند به قدرت باقی بماند.
 (صدای امریکا دری)

* صبغت الله مجددی رئیس دولت موافقت افغانستان در اجتماع از بزرگان مهاجرین، علماء، دانشمندان و رهبران برخی از احزاب مجاهدین بتاريخ ۷ جوزا در پشاور اطمینان داد که وی قدرت را در ختم دوره دو ماهه رهبری خودش به شورای قیادی تحویل خواهد داد. وی گفت: انتخابات مخالفتی ندارد، اما از آنجا که همه افراد در افغانستان مسلح میباشند، بعقیده وی رأی گیری خیلی مشکل خواهد بود. مجددی در مورد رشید دوستم گفت: اگرنا میرده و چند جنرال دیگر نمیبودند کابل هنوز هم تحت اداره خلقیها قرار میداشت. مجددی راجع به عودت مهاجرین بوطن اظهار داشت که ملل متحد درین مورد پلان وسیعی را روی دست گرفته است.
 (پاکستان تایمز)

* صبغت الله مجددی رئیس دولت موافقت افغانستان از دولت مردم پاکستان مبنی بر کمک چاره ساله شان به افغانستان ساین کرد. وی در سخنرانی اش برای افغانها در شهر پشاور گفت: هیچگونه مداخله خارجی نباید در امور افغانستان صورت بگیرد، و شخصاً به قاضی حسین احمد اشاره نموده اظهار داشت: وی حق ندارد در امور افغانستان مداخله کند و یا از تغییرات و انتصابات دولتی آن کشور اسفنا دی عمل آورد.

(بی.بی.سی فارسی)
 * دولت افغانستان آنها مات وارده از طرف سازمان عفو بین المللی را رد نموده است. آقای حامد کرزی معین وزارت خارجه افغانستان گفت: آنها مات عنوان شده از طرف سازمان عفو بین المللی، از جمله کسین چهل نفر از اعضای سروهای امنیتی دولت سابق، برپا شده اظهارات افرادی و بدون حضور یا تأیید مقامات رسمی وارد آمده است. وی گفت: دولت فرمان عفو عمومی را صادر کرده است و با کسین کسی بگفته آنها مات سیاسی یا دلایل دیگر دستگیر نشده است.
 (صدای امریکا دری)

* به گزارش خبرنگار روزنامه فرانتفورتر الکمان، صبغت الله مجددی رئیس حکومت در کابل، ازین دید و نظر طرفداری می کند که همه اعضا و پیروان رژیم سابق شده نجیب الله مورد عفو قرار گیرند. مگر همه قوماندها و رهبران گروه های جنین سابق و طرفدار همچون عفو نمیباشند.
 آیت الله محسنی خاوسا راست که عنا صربها اصطلاح دشمنان مردم باید در مقابل یک دادگاه کسیده شوند و برهان الدین ربانی رهبر جمعیت اسلامی هم از یک دادگاه اسلامی بسند پشتیبانی میکند.
 (صدای آلمان دری)

۹

* طیاره حامل صبغت الله مجددی رئیس دولت موافقت افغانستان حین بازگشت از ولین سفر رسمی به پاکستان بروز ۸ جوزا مورد حمله راکتی قرار گرفت و سخن وی از این حادثه جان سلامت برد. طیاره مجددی که درین سفر از طرف تقریباً یکصد نفر همراهی میشد حین فرود آمدن در میدان طیاره گایل مورد اصابت راکت قرار گرفت. درین حمله معاون پیلوت جراحات خفیف برداشت اما به مجددی و همراهانش صدمه ای نرسید. دیپلوماها بیکه در میدان هوایی جهت پذیرایی آمده بودند بعداً اظهار داشتند که مجددی رنگ پریده و لرزان بنظر میخورد تا میرده صرف بیانشه مختصری اسرار داد. ما را خدانه تذکری نداد.

(مسلم)
 * غلام اسحاق خان و محمد نواز سرفراز رئیس جمهور و نذرا عظمیا کسان در پیما ن به صبغت الله مجددی حمله راکتی بالی طیاره حامل وی را که بنا ریح ۸ جوزا حین فرود آمدن در میدان هوایی کابل صورت گرفت، شدیداً تقبیح نموده اند. (مسلم)
 * گلبدین حکمتیار در محاصره های با خبرنگار روزنامه صبغت الله مجددی رئیس دولت موقت - ولوکها امریکا، کشورهای غربی و پاکستان متفقاً خواسته باشند نخواهند توانست برای بیشتر از دو ماه بر قدرت باقی بمانند. حکمتیار راجع به اعلام عفو عمومی از طرف دولت موافقت اظهار داشت که "عفو" بمعنی آن نیست که یک عضو سابق رژیم کابل بحیث لوی درستیز مقرر شود. وی گفت رشید دوستم دشمن و قاتل مجاهدین بوده و مظالمی را که وی بر افغانها روا داشته حتی از طرف روسها نیز انجام شده است.
 (جنگ)

۱۰

* طبق گزارشهای منابع رسمی بتعقیب آتش بس عروزه، جنگهای تازه، بتاریخ ۹ جوزا بین ملیشههای ازبک و مجاهدین دیگر، در بخش جنوب شرقی کابل رخ داده است. قرار معلوم این زدوخوردها با استفاده از راکت و توپخانه، خفیف بین ملیشها و مجاهدین مربوط به حزب اسلامی حکمتیار برای اشغال منطقه ای در گرفته است. (نیشن)

* جنرال اسلم بیک سابق لوی درستیز قوای زمینی پاکستان، در مراسم عروسی فرزند قاضی حسین احمد رهبر جماعت اسلامی بتاریخ ۹ جوزا به نمایندگان مطبوعات گفت که در عملیات صلح در افغانستان نمیتوان از گلبدین حکمتیار بکلی صرف نظر نمود، نامبرده راجع به حمله راکتی بر طیاره، حامل صفت الله مجددی اظهار داشت که این عمل از طرف عناصری مقیم در اطراف میدان هوایی بمنظور برآهاندن عملیات علیه کدما گروه خاصی صورت گرفته است.

(نوایی وقت)

* روزنامه نیشن در تبصره بر حمله راکتی بر طیاره، حامل مجددی به تاریخ ۱۰ جوزا میگوید که این عمل ممکن است توسط یک دشمن انفرادی و یا گروهی از افراد صرف برای انتقال مجویی صورت گرفته باشد. درین جای شک نیست که در صورت بهلاکت رسیدن تعداد زیادی از رهبران و قوماندانان مجاهدین که راکبین این طیاره را تشکیل میدادند، جنگ داخلی در افغانستان در میگرفت و عواقب سنگینی را در قبال میداشت. روزنامه مینویسد: در دفاع از حکمتیار گفته میتوانیم که بعد از توافق رسیدن نامبرده با احمدشاه مسعود و اینکه برای بخش مهمی در دولت تضمین شده بود دیگرانگیزه ای برای از بین بردن مجددی وجود نداشت. روزنامه

می افزاید: در اینجا این سوال به میان می آید که چه کسانی میتوانند از یک جنگ داخلی در افغانستان بهره برداری وسیع نمایند؟

میتوانند یکی از قدرت های جهانی باشد که فکر میکند صلح در افغانستان راه را برای ایجاد یک سلاک بالقوه اسلامی در منطقه باز نموده و با انکشاف وسیع تجارت، آسیای میانه را سوانگسازد؟ و یا کسی توانست کسی باشد که میخواهد با دوام و غوغا در شمال غرب پاکستان امنیت آنجا را برای همیشه بمخاطره اندازد؟ جواب این سوالات هر چه میخواهد باشد، باشد، اما یک چیز یحیی عیان است و آن اینکه این حادثه ها بیدار و لاین و آخرین اربوع خود در افغانستان نباشد. برای یک دشمن مضمنا مکانات وسیعی وجود دارد، از یک طرف وضع امنیتی در داخل و خارج کابل بکلی خراب بوده و تقریباً هر کسی با راکت و توپهای ضد طیاره مسلح میباشد و هیچکس با هنوز کوشیده با مردم را غیر مسلح ساخته و سلاح سنگین را از دست چریکان به فله های عکری انتقال دهد و بدین راهها اینگونه امکانات بوجود آمدن یک اردوی منظم نیز بعید بنظر میخورد. روزنامه در آخر مینویسد: به احمدشاه مسعود باید توصیه شود تا بزودترین فرصت ممکنه برای حل تمام این موضوعات دست بکار شود و برای دشمنان خارجی و داخلی کشور این فرصت را مهیا نسازد تا با ردیگر دست بچینی عملی بزنند. (نیشن)

* رئیس کمیسیون تحقیق در مورد حمله راکتی ۸ جوزا بر طیاره، حامل صفت الله مجددی، گفته است که این حمله از یک پایگاه هوایی که از طرف به گروه مختلف مجاهدین اداره میشود انجام شده است، اما واضح نیست کدام یک از این به گروه مسوول واقعی آن میباشد. بی.بی.سی درین گزارش خود میگوید که قوماندان محمد امین وردک

رئیس کمیسیون مذکور میگوید که با لای طیاره، حامل مجددی و همراها، تن از سه جانب مختلف حمله شده است، اما مرمی که بر طیاره اصابت نموده از سینه پرناب شده بود. (نیشن)

* قوماندان محمد امین وردک سرپرست کمیسیون تحقیقات طیاره، حامل صفت الله مجددی که مورداً اصابت را، کت قرار گرفته بود، در مورد گفت: در تحقیقاتی که تا کنون بعمل آمده است، معلوم میگردد که طیاره حامل صفت الله مجددی، بوسیله یک توپ ضد هوایی از قسمت سینه، کابل مورد حمله قرار گرفته باشد، ولی مشخص نیست که حمله از طرف کدام گروه صورت گرفته است. وی گفت: تحقیقات در زمینه ادامه دارد. (بی.بی.سی فارسی)

* در قسمت جنوب شرق سهرکابل، جنگ بین مجاهدین حزب اسلامی و ملیشهای طرفدار دولت - با وجود توافق آتش بس - بوقوع پیوست. جنگ به آن علت آغاز گردید که فکر میشد مجاهدین حزب اسلامی در حمله راکتی با لای طیاره، حامل مجددی دست داشتند. محققین افغانی اظهار داشتند که حمله راکتی به طیاره نامادنی نبوده، بلکه از قبل پلان شده بوده است. (صدای آمریکا پستو)

* محترم پیرسید احمد گیلانی رهبر محاذ ملی اسلامی، روز پنجشنبه گذشته از طریق کویته پاکستان جهت ملاقات با قوماندانان، علما، بزرگان و مجاهدین به کندهار سفر کرد. وی طی بازدید با سران ولایت کندهار و سایر ولایات همجوار، برای پرکردن خلای قدرت، جرگه اسلامی را پیشنهاد نمود. (صدای آمریکا پستو)

۱۱

* مقامات رسمی دولتی بتاریخ ۱۰ جوزا اظهار داشتند با وجود اینکه توافق بین گلبدین حکمتیار رهبر حزب اسلامی و احمدشاه مسعود وزیر دفاع منتخب دولت موافقت بتاریخ

۴ جوزا به اّمضاء رسید، صفت اللّٰه مجددی رئیس دولت مومّ قتل بتاریخ ۹ جوزا پیشنها دادات مبنی بر خروج ملیشه‌ها را از کابل ردموده گفت که این امر صرف از صلاحیت‌های دولت مومّ قتل میباشند. مقامات مذکور از قول مجددی گفتند که خروج نیروهای امنیتی بشمول ملیشه‌ها بدون منظوری دولت صورت گرفته نمیتواند. مجددی در باره اینکه توافق بین دو حزب، قابل قبول دولت نخواهد بود، اظهار داشت که وی از توافق روی آتش بس حمایت میکند اما در مورد قبولی مفاهد دیگر این توافق خود را قانوناً مکلف نمیشمارد. (مسلم)

* صفت اللّٰه مجددی در یک کنفرانس مطبوعاتی بتاریخ ۱۰ جوزا در کابل گفت که وی دیده است که راکت از آن بخش شینه بر طیاره، حاصل وی برتاب گردیده که در آن رژیم سابق کابل تمام سلاح ضد هوایی خود را ذخیره نموده بود و هنوز هم در جای خود باقی میباشد. وی راجع به فعالیت دولت خود طی یکماه گذشته گفت که با وجود وقت کم نتایج خوبی بدست آمده است و کارهایی که وی تحت شرایط وخیم در خلال این مدت انجام داده در یکسال نیز اجرا شده نمیتوانست. (مسلم)

* شورای هفت عضوی قیادی اولین جلسه خود را در چهلستون در نزدیکی کابل تحت ریاست برهان الدین ربانی رئیس شورای رهبری دا بر نمود. صفت اللّٰه مجددی یگانه عضوی سوری بود که در جلسه اشتراک نوزید. (مسلم)

* طبق اطلاع بی.بی.سی عبدالقدیر کرپا بنما بنده حزب اسلامی حکمتیا رضمن تقبیح حمله بر طیاره، حاصل رئیس دولت مومّ قتل گفت: ما این حمله را مخالف روحیه اعاده صلح دانسته و معتقدیم که عناصروا بسته به حزب کمونیست سابقه مسوول آن میباشند. (پاکستان تایمز)

* قوماندان محمد زمان یکنی از قوماندانان ولایت ننگرهار، طی مصاحبه با سرویس پسوی صدای امریکارا، راجع به وضع ولایت ننگرهار گفت: ننگرهار به سه حوزه تقسیم شده است که هر کدام آن دارای یک سوری میباشد و از اجتماع سوراها این سه حوزه، سورای ولایتی و از سورای ولایتی، سورای اجرائیه تشکیل گردیده است، و مسوولیت‌ها بین امنیت را سورای اجرائیه بعهده دارد. وی گفت: امنیت در جلال آباد توسط فیضاًمین است. (صدای امریکا پسو)

۱۲

* جلسه سورای قیادی کدخد ریاست برهان الدین ربانی دایر گردیده بود فعلاً لینهای احزاب دیگر، غیرا احزاب مجاهدین را ممنوع قرار داده است. راپور "راس با حیر" در زمینه حاکمیت که سوری از کمیسیون آستی ۳۱ نفری برهبری مولوی جلال الدین حقانی خواسته است تا در راه تطبیق فیصله‌های سوری، اقدامات مقتضی بعمل آورد.

(پاکستان تایمز)

* کمشنری عالی ملل متحد در کابل گفته است که روزانه در حدود ۵۰۰ نفر از مهاجرین افغان، از پاکستان و ایران داخل خاک کشور را میگردند، که این رقم نسبت به ماه گذشته یک رقم درست را نشان میدهد.

ملل متحد، آرزو نموده است تا ما حیوان اصلی مساکن بمناطق خود برگردند، تا در مورد آبیادی مسازل، زراعت، آبیاری و پاک کردن جزئیها و زمینها معلوماً کافیه جمع آوری نمایند. (بی.بی.سی پسو)

۱۳

* طبق گزارش سوا هدعیسی جنگهای شدید بتاریخ ۱۲ جوزا بین نیروهای حزب وحدت و فاداریه ایران و اتحاد اسلامی در کابل درگرفته است.

درین جنگ که از راکت و توپ استفاده شده بود منطقه میرویس میدان را به دست نکان داد و تعداد زیادی از اهالی منطقه کشته و زخمی گردیدند. شهرد گفتند که گروه‌های عمدتاً سنی مذهب حزب اتحاد اسلامی در اطراف سیلوو میرویس میدان با افراد حزب وحدت در جنگهای تن بستن اشتغال داشتند. نیروهای حزب وحدت در حدود ۱۴۰ دستگاه تأسیسات دولتی (بشمول یک دستگاه راکت‌های اسکادر) را در اختیار خود داشته و تقاضای پنج چوکی وزارت وسه چوکی معینیت را مینمایند، میگویند این حمله وقتی آغاز گردید که کمیسیون آستی تحت رهبری حقانی خواستار خروج تمام نیروهای مسلح شمال و گروه‌های سینه از شهر گردید. (نیشن)

* داکتر روان فرهادی، سیاستمدار افغانی، طی مصاحبه‌ای با سرویس صدای امریکا گفت: - با سازی افغانستان در پرتو صلح یکی از وظایف سنگینی است که بدون زعمای افغانستان قرار دارد. - توسعه روابط افغانستان با کشورهای اسلامی و کشورهای عمده جهان و موسسات بین المللی، یک امر مهم جهت جلب کمکها میباشد.

- متخصصین افغانی در امور اقتصاد، معارف، زراعت و صحت کدر طول پانزده سال در خارج از کشور بسر برده اند، میبایستند نقش عمده در بازسازی کشور ایفا نمایند و دولت آنها را میباید سهل و سبب نماید.

(صدای امریکا در)

* نشست جنس بزرگ اسلامی افغانستان با حضور نمایندگان مختلف جهانی، در مزار شریف با صدور بیانه‌ای به کار خود پایان داد. درین بیانیه، برپرسیاتی از جنس‌های رها بیخشن

اسلامی درسرا سرجهان، ايجا دیک دولت - اسلامي متکی براراده* مردم و بزر - قرارى صلح درافغانستان تأکید شده است. همچنان دربیانیه آمده است که تأمین حقوق اقتصادى، سیاسى و فرهنگى باید برای تمام ملیت ها واقوام بطور مساوى در نظر گرفته شود. (راديو تهران)

۱۴

* مقامات دولتی گفتند که تفاج - رى درکابل بناریخ ۱۳ جوزا، یکنفر را بهلاکت رسانیده و نه نفر دیگر را مجروح ساخت. از طرف دیگر زردو خورد بین گروه های طرفدار ایران و عربستان سعودی بناریخ ۱۳ جوزا برای روز دوم متوالی ادا مه پیدا کرد. مجاهدین اتحاد اسلامی طرفدار عربستان، چهار راه نزدیک سفارت ایران را در تصرف خود در آورده، عرا ده جات را متوقف و هزاره ها را که معمولاً با حزب وحدت طرفدار ایران بستگی دارند با خود میبردند. در عوض هزاره ها نیز چندین تن از بستگان سیاف را اختطاف نمودند. قرارگزارش، در جنگهای روز ۱۲ جوزا قلاً ۲۰ نفر بهلاکت رسیده و ۸۰ تن زخمی شدند.

(پاکستان تایمز)
* آریانا افغان ایرلاینز، پرواز های خود را بین کابل و پشاور بناریخ ۱۳ جوزا از سر گرفت. این پروازها بعد از اشغال افغانستان توسط شورویها بتعمیق افتاده بود. یک طیاره* هویتک ۷۲۷ هفتادوپنجم نغری آریانا، با شش نفر مسافر سه ساعت سه و نیم بعد از ظهر روز ۱۳ جوزا در میدان هوایی پشاور فرود آمد.

(پاکستان تایمز)
* شهریارخان سکر تروزارت خا رجه* پاکستان بناریخ ۱۳ جوزا به خبرنگار - ران اظهار داشت که پاکستان از جنگ ها بیگانه بین دو گروه متخاصم بتاریخ ۱۲ جوزا در کابل در گرفته شد - نگران میباشد. وی گفت که بعقبده*

ما نوافعات مورخ ۴ نور منغهده* پشاور - با بست ما نند و افقات دیگر محترم شمرده شود. وی همچنان افزود که پاکستان باید اصول عدم مداخلت در امور افغانستان بوده و هر واقعه ای را که در افغانستان رخ میدهد، از امور داخلی آن مملکت میدانند.

(پاکستان تایمز)
* خبر ما دمات خوین در کابل، افغانها بیرا که در خارج از کشور هستند سخت نگران داده است، مخصوصاً گنه گنده میسودعا مل این بر خوردها و کستانها، تعلقات قومی، مذهبی و زبانی میباشد. درین رابطه داکتر محمد حسن کاکر سابق اسادپوهنتون کابل میگوید: جنگ و کستان بر اساس قومیت، زبان و مذهب نبینا که میسواست جنگال های ذات البینی را حل کند بلکه سبب انقسام گیری های زیادتری نیز خواهد شد که هیچکس و هیچ گروه از آن در امان باقی نخواهد ماند.

۱۵

* زردو خورد های تازه بناریخ ۱۴ جوزا بین قوای ملیته های ازبک و نیروهای حزب اسلامی حکمیار در روستا های جنوب سهرکابل از سر گرفته شد. مجاهدین حزب اسلامی بزموافق ملیته های ازبک مسفر در چهار آسیات حمله نمودند که جنگهای ناشی از آن مدت چهار ساعت بطول انجامید. یکی از قوماندانان ازبک بعداً گفت که این حمله از طرف آنها ختنی شده است، اما در زمینه تومیح بیسبر نداد. از طرف دیگر جنگهای سبسن برای سومین روز متوالی بین گروه های رقیب سبسنی در کابل ادا مه دارد. ملیته های ازبک سعی بعمل آوردند تا بین آنها مصالحه نمایند، اما آنها گفتند که هدف اصلی شان حفاظت شهر در مقابل حملات گلبدین حکمیار می باشد. (پاکستان تایمز)

* حزب اسلامی حکمیار رطی اعلامیه ای گفته است که جنگهای فعلی بین گروه های ائتلاف در سهرکابل ناشی از عدم رعایت توافقات منعقد شده بین احزاب مجاهدین میباشد. در اعلامیه گفته شده که حتی بعد از سپری شدن تقریباً یکماه هنوز هم یکی از مفاد توافقنامه پشاور مورد تطبیق قرار نگرفته است. اعلامیه علاوه می داند که با وجود قیطره* کمیسرین صلح تحت رهبری جلال الدین حقانی صبی بر خروج ملیته ها از کابل، اقدامی درین باره بعمل نیامده است.

(نوایی وقت)
* صیغ اللله مجددی در مجا حیدای با تلویزیون کابل از گروه های سبسنی حزب وحدت و نیروهای اتحاد اسلامی به رهبری عبد رب الرسول سیاف جدأ نفا تا* نموده با بخاطر منافع والای مملکت از زردو خورد دست بردارند. وی گفت که اسلام جدأ مخالف ریختن خون ناحق یک مسلمان توسط مسلمان دیگر میباشد. وی اظهار کرد که دستهای نامرئی در کار انداختن با ایجاد اختلاف بین گروه های مختلف مجاهدین، مملکت را تضعیف نمایند. وی اظهار داشت که توافقی درین باره نصوب گردیده و هر دو جانب متخاصم موافقت خود را ابراز داشته اند. این موافقتنا مه از طرف انجنیر احمد شاه مربوط اتحاد اسلامی و مزاری از حزب وحدت با مضام* رسیده است. وی گفت یک توافق دیگر در جهت آتش بس، سیادله اختطاف کنندگان جاسین، ازبکین بردن بسته های تلانی که در مناطقی مختلف سهر برپا شده و تحقیق در مورد شروع تخاصماتی ما بین حزب وحدت، حزب اتحاد اسلامی و حرکت اسلامی (محسنی) نیز به مضام* رسیده است. (پاکستان تایمز)
* محمدنا طقی عضو سخنگوی شورای مرکزی حزب وحدت اسلامی در مجا حیدای به خبرنگار ربی، بی، سی گفت که آتش بس برای دومین بار توسط حزب اتحاد

اسلامی شکسته شده و این حزب با موشک و توپ مناطق مسکونی را زیر آتش گرفته است. وی همچنان به این نکنه اشاره کرده که در تحولات جاری دست خارجی ها دخیل است.

دربین رابطه نواب سلیم یکی از سخنگویان حزب اسلامی میگوید: ما برخلاف جنگ بین اتحاد اسلامی و حزب وحدت و با هر گروهی دیگر هستیم. وی گفت: این نوع برخوردها ناشی از عدم موجودیت یک حکومت مستحکم مرکزی است و مسوولیت این نوع حوادث متوجه کسانی است که یک حکومت ضعیف و بی کفایت را در کابل نصب کرده اند و هم کسانی اند که خواستند از طریق توطیها با قدرت برسند.

(بی.بی.سی فارسی)

۱۶

طبق گزارش رویترز جنگهای شدید بین افراد حزب وحدت و حزب اتحاد اسلامی با ردیگریتا ریح ۱۵ جوزا در کابل در گرفت. آتش راکت و ما- شهندار در اوایل شب شروع و سا روز ۱۵ جوزا بدون وقفه ادامه داشت. رویترز اطلاع میدهد که از شروع زدوخوردها به تا ریح ۱۲ جوزا در حدود یکصد نفر بهلاکت رسیده اند. زمانیکه با رسیدن راکتها شروع شد مردم بگریز آغاز نمودند و دوکانداران دوکانهای سا ترا بستند. از طرف دیگر سخنگوی حزب اسلامی این گزارش یکی از رادیوهای خارجی را که گفته بود حکمتیا را خطر ر کرده است که وی نیز ب طرفداری از پشتونها در جنگ مداخلت خواهد نمود، کاملاً بی اساس و دروغ محض خواند.

(پاکستان نیمز)

آژانس رسمی عربستان سعودی بتا ریح ۱۵ جوزا اطلاع داد که ملک فهدا ز افغانها تقاضا نموده است تا به جنگهای موجوده که بین گروه های رقیب در کابل در گرفته است خاتمه دهند. درین تقاضا نامه گفته شده است: بیایں صدها هزار مسلمانیکه

دربین روزها برای ادای فریضه حج در عربستان سعودی جمع شده اند من از سما لتجا مینمایم ما خوبریزی را خا- تمه داده و برای اعاده صلح در افغان- نستان سلاح خود را بر زمین بگذارید.

(پاکستان نیمز)

حامد کرزی رئیس وزارت خارجه دولت اسلامی افغانستان طی مصاحبه با خبرنگار محلی صدای امریکا در ارتباط با پالیسی دولت اسلامی افغانستان گفت: سیاست خارجی ما سیاست دوسانه با کورهای جهان، جلب همکاری ایسان در بازسازی کور، سیاست عدم سلاک و عدم مداخله در امور کورهای دیگر میباشد.

(صدای امریکا در)

۱۷

در حدود ۲۰۰ نفر از افراد کلم جمع با وجود سوافتاب بین گلبدین حکمتیا روا حد سا ه سعود راجع به خروج ملیسه ها از کابل بتا ریح ۱۵ جوزا توسط طیاره وار در کابل گردیدند. در یک انکسای غیر مرتبه دیگر، فریده مزدک سرمسی سابق حزب کمو- نیست ونجم الدین کاویانی معاون رئیس جمهور رژیم کابل پیروز طریق بگرا موارد کابل گردیده اند. جنرال مو من قومانندان ملیسه های ناچک نیز بکابل رسیده و شروع به منظم مجدد نیروهای ملیسه خود در خیر خانه کرده است. از طرف دیگر ملیسه های کلم جمع از طرف جنرال عبدالمجید برادر رشید دوستم رهبری گردیده، اما اسرا- تیژی آنها از طرف جنرال با به جان لوی درستیز رژیم سابق کابل طرح ریزی میگردد. بخشی از بی انکسایات جدیدها تا اسفال نعمی (افغان فلم) بتا ریح ۱۶ جوزا توسط قوای کلم جمع میباد که در آن پروگرامهای رادیو و تلویزیون آماده نشر میشود. ناظرین نظامی مجاهدین عقیده دارند که این انکسایات می تواند مقدمه در جهت خوبریزی بیسر

در کابل باشد، زیرا وضع کابل سا ورود ملیسه های کلم جمع روبه وخامت بیشتر گذاشته و میبناوند آتش جنگ را غله و تر سا زد.

(نیشن) روزنامه نیشن منتشره پا- کستان، در سرمقاله بتا ریح ۱۷ جوزای خود مینویسد که عامل اصلی خاتمت موجوده در کابل هنوز هم یکی روشن نیست. و تصور آن می رود که عامل آن صرف ادعای جاننین برای رسیدن بقدرت باشد، زیرا در آن صورت برای گروه های دیگر نیز میبایدان کیسه میشد، لیکن اینقدر واضح است که سخما بین همه بدبخشیا در دوران چند سال اخیر در خارج از کشور کشت گردیده است. سرمقاله مینویسد: در صورتیکه به سوزای قیادی اجازه داده شود تا در امور مملکت سهم فعال لنداشته و قوای امنیتی در اختیار آن گذاشته شود در اوضاع بهبودی بعمل خواهد آمد.

ایران و پاکستان نیز با بست و اوضاع را در افغانستان درک کرده و با مسوره با عربستان سعودی در صدد جارجویی برای پایان دادن به خصصات در بین مملکت زد گردند. آنها با پیدانما جوانب درگیر تقاضا نمایند تا اخلافتا سا ترا از طرق مسالمت آمیز و مشوره حل و فصل بنارند، نه از طریق جنگ. زیرا در بین تخاصصات عوایب و حیعی برای همه و خا سا برای کورهای منطقه نهفته است. (نیشن)

۱۸

برهان الدین ربانی رهبر جمعیت اسلامی هدایت داده است تا نیروی مشترکی از نما مجاهدین جهت مبارزه علیه زدوخوردهای نژادی در کابل تشکیل نمایند. نامه در بیابیه بتا ریح ۱۶ جوزا در کابل اظهار داد است که وی از جنگهای نژادی که از چاروزیا بین طرف در کابل جریان دارند بدو متاسف میباشد. (نیشن) آیت الله شیخ محمد آصف محنی سکر ترو سخنگوی سوزای قیادی به

تا ریح ۱۶ جوزا گفت: هیچ تبعه خارجی حق ندا رد در امور داخلی افغان نستان مداخلت نماید. در صورت تخلف ازین امر، مرتکبین تحت بازپرسی قانونی قرار خواهند گرفت. (پاکستان تا بیز)

* بی.بی.سی گزارش میدهد که افغانستان از تمام کشورهای خواسته است تا از مداخله در امور آن کشور خودداری ورزند و اینکه تیاع خارجی در کابل و دیگر شهرهای افغانستان دارای پاسپورت و ویزای قانونی باید بایستد. وزارت خارجه دولت موقت بعضی عناصر خارجی را بخاطر مداخلتهای شان در امور افغانستان بیادانتها گرفت. (مسلم)

* گفته میشود که رسیدن دو ستم به صیفت الله مجددی اخطار کرده است در صورتیکه تا مبرده موافقه بین حزب اسلامی و جمعیت اسلامی را در مورد خروج ملیشه ها از کابل مورد تطبیق قرار دهدوی (دوستم) یک دولت جداگانه در ولایات بلخ، فاریاب، سمنگان و هرات تشکیل خواهد داد. طبق گزارش دیگر، ملیشه های ازبک دست به خلع سلاح گروه های رقیب در کابل زده اند. (جنگ)

۱۹

* روزنامه مسلم در مقاله ۱۹ جوزای خود میگوید که افغانها اکنون یک ملت مستقل و آزاد بوده و باید خود در مورد آینده خویش تصمیم بگیرند. زمانیکه وزارت خارجه موجوده افغانستان از جهان نیان تقاضا میدارد تا در مورد داخلی افغانستان مداخله نکنند نیز بدین معنی است که آنها از طرف کسانیکه خود را بحیث دوست آنها و جهان اسلام زده تدبیر با بازی گرفته شده اند. ازینکه کدام نوع از حکومت و کدام فرقه اسلام با تعالیات سیاسی و مذهبی آنها موافق میباشد و طبقه خود آنها است که در انتخاب آن تصمیم بگیرند. اگر کسی

بخواد مصدر خدمتی به افغانها شود باید اولتراز آنها بپرسد که چه می خواهند. (مسلم)

۲۰

* محمد صدیق چکری وزیر اطلاعات دولت موقت افغانستان که فعلاً مصروف با زید رسمی از پاکستان می باشد در یک کنفرانس مطبوعاتی به تاریخ ۱۹ جوزا گفت که دولت موقت تصمیم قاطع دارد با توافق پشاور را محترم بسمارد. وی در رابطه با دوام نظامات در کابل گفت که کمونیستها وضع موجود را برای پیسر مدافعت خودشان بعین آورده اند و اکنون دولت موقت در حد است با اخلاقات داخلی بین گروه های مجاهدین را از طریق مسالمت آمیز حل و فصل نماید. وی افزود در نتیجه، حدا صحت ۱۴ ساله نام مملکت به ویرانه تبدیل گردیده و دولت موقت را دچار سراسیمگی ساخته است. وی در اخیر گفت که افغانها از کسانیکه آنها را در مبارزات شان یاری نموده اند توقع حمایت و مدد در راه آبادی وطن را ندارند. (نیس)

* مندی امور سیاسی ملل متحد (پیرسمیت) به یکساعت از زمانه بندگان با رلمان پاکستان تا ریح ۱۹ جوزا در اسلام آباد گفت که نجیب الله رئیس سابق رژیم کابل در جای امنی تحت مراقبت نام مقامات ملل متحد قرار دارد. اعطای پارلمان که عبارت میباشد از سید انصار کیلانی، محمد فضل خان و محمودا چکزی قبلاً به دفتر ملل متحد رسیده بودند تا در مورد تأمین امنیت نجیب الله اعضای فامیل و رفقایان یادداشتی تحویل مقامات ملل متحد نمایند. آنان به ملل متحد اظهار داشتند که نجیب در ارتشویق ملل متحد از وظیفه کناره گیری نموده و اکنون وظیفه ملل متحد است که امنیت نا میرده رانان را تامین نماید. (مسلم)

* در شریک با یک نارنجک دستی در نزدیکی بازار کابل چندین نفر کشته شدند. شهود عینی میگویند که این نارنجک تنها دفناً زدست یک سرباز زمین افتاده است. خبرنگار بی.بی.سی در کابل میگوید که در کابل مرگ و میر تمام شد که در اثر شریکی احتیاطی در کار رگیری سلاح ها اتفاق می افتد در حال افزایش است. هفته گذشته نیز در تمام مسابله چار سرباز جان خود را از دست دادند. (بی.بی.سی فارسی)

* محمد صدیق چکری وزیر اطلاعات حکومت موقت مجاهدین طی یک کنفرانس مطبوعاتی از کمکهای پاکستان در طول جهاد مردم افغانستان یادآوری کرده و از حکومت و مردم آن کشور قدردانی نموده است. صدیق چکری در مورد سفری به پاکستان گفت: در پاکستان با مقامات آن کشور در تماس بوده و در سخاات را دیو، تلویزیون، خبررسانی، فلم و مطابع با افغانستان همکار میمورد خواهد گرفت. وی گفت تا اکنون با حکومت پاکستان قرارداد را به امضاء نرسیده، ولی هیئت های مشترک از هر دو کشور روی معاهداتی کار میکنند و در آینده نزدیک قرارداد های کلموری با پاکستان امضاء خواهد شد. (صدای آمریکا در)

* کریس باور خبرنگار بی.بی.سی بقول یکی از اعضای خانواده اسد الله سروری، سابق رئیس استخبارات دولتی - میگوید که اسد الله سروری وارد کابل گردیده است. خبر می افزاید که وی بعد از رسیدن بکابل لادراک شده است و گمان میرود که زندانی شده باشد. اما بنا به راپور دیگری گفته میشود که سروری ممکن است از کابل به دیگر ولایات رفته باشد. (بی.بی.سی پسو)

۲۲

* مولوی عبدالرحیم عظیمی آخند - زاده معین وزارت عدلیه در کابل - مجده در مصاحبه ای با رادیو پیغام آزادی گفته است که اداره موجوده در کابل تماماً غیر اسلامی میباشد زیرا اقتدار اصلی بدست عنا صر کمونیست میباشد. وی توضیح نمود که یک ائتلاف بین عنا صر کمونیست، نیروهای ملیشه و بعضی مجاهدین نام نهاد اداره امور را در دولت کابل بدست گرفته و یک ائتلاف مشابهی نیز در شمال مملکت مصروف فعالیت میباشد. مقامات کمونیستی همواره در پی تقویه موقف خود بوده و میکوشند مجاهدین را با هم در بیاندازند. وی علاوه نمود که در افغانستان نه دولت اسلامی ایجاد شود و نه صلح اعاده خواهد گردید، مگر اینکه شرایط سه گانه شوری قوما ندانان برآورده گردد. این شرایط عبارت اند از: خروج ملیشه ها از کابل، برطرفی تمام کمونستها و عنا صر غیر اسلامی از کلیه تأسیسات دولتی و تشکیل یک قوای مسلح از بین خود مجاهدین.

(مسلم)

* شیخ زید بن سلطان النهیان امیر امارات متحده عربی بکهار رود و صدتن مواد مادی برای مهاجرین افغانی در پاکستان کمک کرده است. محموله آرد، گندم، برنج، روغن و پتو توسط یک دیپلومات امارات متحده عربی روز سه شنبه به دفتر محلی کمتری عالی ملل متحد برای مهاجرین سپرده شد.

(صدای امریکا پشتو)

* یوسف واعظی یکی از اعضای شورای مرکزی حزب وحدت اسلامی به خبرنگار بی.بی.سی در باره موافقت نامه دولت موافقت اسلامی و حزب وحدت اسلامی گفت: موافقت با عمل آمد که وزارت امنیت دولتی که قبلاً منحل اعلام گردیده بود با تسهیلات جدید بنام

وزارت امنیت ملی تشکیل سودویکی از اعضای حزب وحدت بحیث سرپرست آن وزارت تعیین گردد.

- غیر از وزارت امنیت ملی، سرپرست دو وزارت دیگر نیز از اعضای حزب وحدت تعیین شود.

- هست نفر از اعضای حزب وحدت اسلامی بحیث عضو در شورای جهادی شامل گردد.

- یکنفر از رهبران حزب وحدت اسلامی به عضویت شورای قیادی شامل گردد.

وی در پاسخ سوالی که آیا واگذاری این وزارتخانه به حزب وحدت را تأمین میکند، گفت: البته نه بصورت کامل. زیرا ما همیشه خواستار سهمیه یک چارم، در تمام ارگانهای دولتی بودیم. ولی چون بعضی از وزارتخانه ها و بیست ها به حرکت اسلامی واگذار شده، و ما هم که سهم یک چارم میخواستیم برای سهمیه ها میخواستیم تقریباً نطراً تأمین میشود. (بی.بی.سی فارسی)

۲۳

* حاجی عطا محمد آخند رئیس شورای ولایت هلمند که تا همین اواخر فرادین با افراد محمد رسول آخند زاده درگیر جنگ بوده اند طی مصاحبه ای با همکار محلی صدای امریکا، درباره اتحاد مجاهدین و انگیزه این اتحاد گفت: تمام مردم هلمند، از هر قوم و هر تنظیم، بدون تفرقه های قومی و تنظیمی در این اتحاد شرکت دارند و افراد حزب اسلامی، اتحاد اسلامی، حزب اسلامی (خالص)، محاذ ملی و همچنان افراد هر یک از اقوام با ما متفق اند و انگیزه این مخالفت با رویه جدید مولوی محمد رسول آخند -

زاده میباشد. قوما ندان عطا محمد همچنان، کشت تریاک و غصب زمین های به اصطلاح ترکاری را جزو انگیزه های خونتبار برای قدرت طلبی های آخند زاده توصیف کرد. وی در پاسخ

سوالی که آیا وی در رابطه با کشت تریاک چه اقدامی خواهد کرد، گفت: کشت تریاک مخالف احکام شرعی است و ما همچنان که در تأمین امنیت و آوردن رفاه در ولایت هلمند سعی میورزیم، در منع کشت تریاک نیز اقدام جدی خواهیم کرد. ما با علمای خود فیصله کرده بودیم که هرگاه از جهادها بی یاری بیم، کشت تریاک را در ملک خود منع قرار داده و در عوض زرع نباتات عام المنفعه را رواج خواهیم داد.

(صدای امریکا دری)

* ویدیرما فی سابق وزیر هوا نوردی در باره آغاز درگیری ها میان حزب وحدت و اتحاد اسلامی گفت: تقریباً سیزده روز قبل شنیده شد که در کابل بین افراد حزب وحدت و افراد حاجی شیر علم درگیری نظامی صورت گرفته و همان برخورد کوچک منجر به این درگیری بزرگ گردید. این جنگ که از شش صبح الی دوازده ظهر در مناطق کابل و کابل و کابل چهار راه پیدا کرد، بسیاری از خانه های هر دو کابل را به آتش سوخت و منهدم ساخت و تمام افراد حزب اتحاد اسلامی را از بین برد، حتی نیروهای حزب وحدت هر فرد از نیروهای اتحاد را با فیراکت از بین بردند و حتی بر سر افراد زخمی نیز می شتا فتند و با راکتها بر آنها فیر می نمودند و زمین جاست که این جنگ هیچ زخمی بجای نگذاشت. وی در پاسخ سوالی که آیا درین جنگ دیگر گروه ها هم اشتراک داشتند، گفت: جنگ بین حزب وحدت و اتحاد اسلامی آغاز شد، اما قوای هشتم دنا دری به کمک حزب وحدت اسلامی علیه اتحاد اسلامی جنگیدند. (بی.بی.سی فارسی)

۲۴

* دکتور ذبیح الله مجده معین وزارت تحصیلات عالی و مسلکی درباره اوضاع امنیتی شهر کابل گفت: با رسیدن شورای قیادی به کابل،

امیدواریم ریپهای پیدا شود و تحولات مثبتی
همچنان آمد و مردم هم اظهار رضایت
و خوشی میکنند. ازدوکتور مجددی در
باره اشتراک گلبیدین حکمتیاردرد
جلسات رهبران مجاهدین و شورای
قیادی سوال شد، وی اظهار داشت:
بعضی مجالس در خارج شهر کابل صورت
گرفته که در آن استاد سیاف، استاد
ربانی و انجنیر حکمتیار اشتراک
کرده بودند، ولی درین جلسات جناب
حضرت ما حب و جناب پیرما حب شرکت
نورزیدند. و اینچنین مجالس در کابل
صورت نگرفته و آقای حکمتیارتاکنون
نتوانسته داخل کابل شود و دولت هم
تاکنون به این رضایت ندارد که کسیکه
عملاً علیه یک دولت اسلامی اعلان بغاوت
نموده، به شهر کابل داخل شود.

(صدای امریکادری)

۲۵

* روزنامه «فرانکفورترالکما»
پنجاه پالمان طی مقاله «مینویسد:
افغانستان به صلح و آرامش نمی گراید
زیرا از زمان فروپاشی رژیم کمونیستی،
مردم رنج دیده و بلاکسیده، سرزمین
هندوکش، هنوز هم دچار شقاق و نفاق
و پراگندگی بیشتر شده اند. روزنامه
می نکارد که چنانچه صلح در افغان-
نستان تأمین نگردد، کمک کردن به
افغانستان کار مشکل خواهد بود.
روزنامه می افزاید: تحت اینگونه
اوضاع و شرایط، دورنمای بازسازی
افغانستان و برگشت ملیونها آواره
افغانی از پاکستان و ایران تیره
و مکدر مینماید، بهمین سان با توجه
به مبارزه یک برسر قدرت در جریبان
میبا شود در آن چندین جنبش مختلف
سهیم میباشند، استفادۀ متمرکز و معقول
از کمکهای کشورهای جهان خارج،
برای آبادانی افغانستان همچندان
مقدور نمی نماید.

(صدای آلمان دری)

* ایالات متحده امریکا هیئتی
را به رهبری پیتر تانمن به کابل

فرستاده است. این هیئت بنا بر ریح
۲۴ جوزا بیانیهای را منتشر نمود که
در آن آمده است: ما افتخار میکنیم
که رهسپار کابل گردیدیم و پیروزی
مردم افغانستان را در مقابل ظلم و
ستم برای سان تبریک میگوییم.
اکنون که پیروزی بدست آمده، ما
از تمام افغانها تقاضا میکنیم تا یک
آتش بس دایمی را برقرار نمایند و
برای آبادانی کشورشان دست بدست
هم بدهند. در بیانیۀ آمده که امریکا
در نظر دارد تا از طریق مؤسسه «ملل
متحد و دیگر کشورهای دوست برای
عمران و بازسازی افغانستان کمک
کند و از همیروس که دولت امریکا
در سال جاری، برای پروگرامهای
امدادی خویش به افغانستان مبلغ
پنجاه ملیون دلار را تخصیص داده است.

(صدای امریکا پسو)

۲۶

* برهان الدین ربانی رهبر
شورای قیادی در اولین مسافرت
به پاکستان حسین ملاقات با غلام
اسحق خان رئیس جمهور پاکستان
روز ۲۵ جوزا در اسلامآباد گفت که
مسکلات، بی نظمی و بی امنیتی در
کابل نه بخاطر وجود ملیبدها، بلکه
بخاطر جنایتکاران و عناصر (واد)
میباشد. غلام اسحق خان درین ملا-
قات اظهار داشت که پاکستان از
توافقات پناور که سبب انتقال
قدرت به مجاهدین گردیده حمایت
کامل دارد.

(نیسن)

* عبد رب الرسول سیاف رهبر اتحاد
اسلامی در یک بیانیۀ مطبوعاتی
که بتاریخ ۲۵ جوزا از طرف البنیان
به نشر رسیده، گفته است که صیبت الله
مجددی اقداماتی نموده است که با
توافقات مجاهدین در مورد انتقال
قدرت از کمونیستها موافق نمیباشد.

وی گفت که تنها شورای قیادی می
تواند در مورد اشتراک و سهم حزاب
مجاهدین در دولت مؤسسه قیاد مجاهدین

تصمیمی اتخاذ نماید و صیبت الله مجددی
صلاحیت آنرا ندارد تا درین امر مهم
تصمیم بگیرد.

* استاد عبد رب الرسول سیاف
رهبر اتحاد اسلامی، فیصله میان شورای
حاکمه مؤسسه قیاد و حزب وحدت اسلامی را غیر
قانونی خوانده و در مقابل این فیصله
عکس العمل شدیدی نشان داده است.
طبق گزارش آژانس خبری البنیان
استاد سیاف طی بیانیۀ برای اقدامات
مجددی، رئیس شورای حاکمه نگاشت
اشتها دگذاشته و گفته است که مجددی از
حدود صلاحیتهای خود پافراز گردا سته
است. در بیانیۀ گفته شده که این تصر-
فات از صلاحیتهای شورای قیادی می
باشد. چنانچه چند روز قبل در شورای
قیادی، انحلال وزارت امنیت بصوب
رسید، استاد سیاف افزود که اشتراک
تنظیمها در حکومت و سنجش سهم آنها در
دولت نیز وظیفه شورای قیادی می

باشد.

* حاجی سلیمان یاری، وزیر صنایع
سیک و مواد غذایی افغانستان که از
کابل به پناور رفته است گفت که با در
نظر گرفتن بحران موجود در افغان-
نستان وضع شهر کابل نسبتاً آرام است
وی در پاسخ سوالی که آیا کدامیک از
کشورهای خارجی با شما کمک میکنند،
گفت: کشور دوست و برادر همسایه ما
پاکستان، تقریباً شصت هزار تن گندم
کمک بلاعوض داده است که تاکنون
تقریباً هزار تن آن مواصلت نموده
است. مؤسسه «ملل متحد» وعده کرده
بود که مقدار صد هزار تن گندم کمک می
کند، متأسفانه تاکنون از طرف آن مؤ-
سسه مبنی بر ارسال آن، کدام اقدامی
صورت نگرفته است، همچنان دولت
فرا نسه نیز وعده معاونت داده است.

ولی تا هنوز از آن سراغی نیست.

۲۷

* صیبت الله مجددی طی یک کنفر-
انس خبری بتاریخ ۲۶ جوزا در کابل
اعلام نمود که تنظیم حزب وحدت تصمیم

گرفته تا با قبولی ۸ چوکی در سورای جهادی و سه چوکی وزارت بشمول وزارت امنیت ملی، در دولت مؤقت افغانستان استراک نماید. مجددی گفت اختلاف جنبش اسلامی نیز با قبولی پنج چوکی در سورای جهادی و یک چوکی وزارت، استراک در دولت مؤقت را پذیرفته است. از طرف دیگر پیترا من سفیر ایالات متحده برای مجاهدین در محاصره خود با صدای آمریکا که در اخیر سفر خود به کابل انجام داد از وضع امنیتی و مداخله خارجی ها در مورد اخلی افغانستان اظهار نگرانی کرده است. (مسلم)

* صبغت الله مجددی رئیس حکومت مؤقت مجاهدین به دیگر رهبران افغانستان الزام وارد نموده که از وعده های قبلی خود تخطی ورزیده اند. صبغت الله مجددی که پس از سقوط حکومت نجیب با بدبختی دو ماهه زمام امور را بدست داشته باشد، دیروز در یک کنفرانس خبری گفته است که هرگاه موعد معینه حکومتش برسد از مردم خواهد خواست تا در باقی ماندن یا باقی نماندن وی در قدرت، فیصله بعمل آورند. پروقیسور مجددی اتهام وارد کرد که استانی از موافقات منعقد شده پشاور سرپیچی نموده و در اخل تشکیلات حکومتش حکومتی دیگر برپا ساخته و برخلاف امرش، او امری صادر کرده است. (صدای آمریکا پستو)

* آقای میر محمود موسوی نماینده خاص جمهوری اسلامی ایران در مورد افغانستان، روز گذشته وارد کابل شد، آقای موسوی بنا بر تاریخ ۲۷ جوزا با صبغت الله مجددی رئیس حکومت مؤقت مجاهدین دیدار و گفتگو نمود. آقای مجددی درین دیدار با تأکید بر اهمیت روابط جمهوری اسلامی ایران با افغانستان گفت که مجاهدین افغان در طول چاره سال جهاد مقدس همیشه از سوی برادران مسلمان ایرانی مورد حمایت قرار گرفته اند، نماینده

خاص دولت ایران در مورد افغانسان با تأکید بر اهمیت روابط فی ما بین دو کشور همسایه گفت: ما همیشه در کنار برادران مسلمان افغان خود بوده ایم و امیدواریم با رفع مشکلات فعلی هر چه زودتر دوران سازندگی در افغانستان آغاز شود و جمهوری اسلامی ایران نیز با برادران مسلمان افغان خود در زمینه اقدام نماید. (رادیو بهران)

* جنرال حمید گل سابق رئیس اداره اسخبات پاکستان ای ای آی میگوید که طرفداری ایران از مجاهدین افغان بعد شروع سد و غلبت آن مصروفیت ایران در جنگ با عراق بود، وی ادعا میکند که ایران تنها در صورتی با مجاهدین افغان کمک میکرد که مجاهدین افغان ایران را در جنگ با عراق یاری میرساندند. وی سعی افزایش بدهی ایران سعی دارد تا مانع نفوذ عربستان سعودی گردد و آن بکیرده این خوف است که مبادا ایران در آسیای مرکزی محصور آید، اما حمید گل گفت ایران درین بازی دیر بردار خواهد بود. (صدای آمریکا دز)

۲۸

* دفنرا اطلاعات دولت مؤقت افغانستان در یک بیانیه مطبوعاتی که بنا بر تاریخ ۲۷ جوزا از پشاور به سر رسید، ضمن اسفادار آنها با جنرال حمید گل رئیس اسخبات ای ای آی در مورد اسفادار قدرت و برگداری لویه جرگه، از خراجیان پشاور سعودی و در اخل مداخله در امور مربوط به افغانستان خودداری نمایند. در بیانیه آمده است که این حق مسلم افغانهاست تا در مورد دولت و کدر رهبری افغانستان، خودشان تصمیم بگیرند و کسی دیگری حق ندارد با اظهار غیرمسئولانه در مورد افغانستان مداخله نماید. (بیس)

* یک هیئت عالی رتبه ایرانی تحت رهبری آقای موسوی نماینده

خاص و سفیر ایران در کابل با کلبدین حکمتیار رهبر حزب اسلامی ملاقات نمود. طی این ملاقات که در فرارگاه حکمتیار در حوالی شهر کابل بنا بر تاریخ ۲۷ جوزا انجام یافت در مورد اوضاع فعلی در افغانستان بحث و تبادل نظر صورت گرفت. طبق گزارش آژانس خبری افغان عبدالرب الرسول سیاف بنابر تاریخ ۲۶ جوزا با حکمتیار ملاقات کرد و در وی موضوعات مختلف بشمول انکشافات اخیر در پابخت با وی مذاکره نمود. (نس)

* صبغت الله مجددی رئیس دولت مؤقت روز ۲۶ جوزا در کابل گفت: وی خود را مکلف نمیداند که در اخیر ما چون از وظیفه مستعفی گردد و در زمینه طلب، خود تصمیم خواهد گرفت که آیا تا نا ریح ۷ سرطان در وظیفه باقی بماند یا اینک از آن کناره گیری کند. وی افزود: وقتی میباید بر سر رسیدن از مردم تقاضا خواهد نمود تا در محمیم بگیرند. (مسلم)

* احمد ساه مسعود وزیر دفاع حکومت مؤقت اسلامی افغانستان که در یک کنفرانس خبری در کابل شرکت ورزیده بود از وی پرسیده شد که مدت ریاست جمهوری صبغت الله مجددی کی به پایان میرسد و انتظارات او از تشکیل لویه جرگه چیست، قوماندان مسعود با اشاره به توافقی که در پشاور میان رهبران احزاب مجاهدین صورت گرفته بود گفت: مسئله مهم اینست که بعد از سپری شدن دو ماهه، موعد حضرت صاحب بخت ممثل دولت و رئیس سورای جهادی بی پایان میرسد استناد به رهبران الدین ربانی بحیث رئیس دولت و رئیس سورای رهبری مسولیت را بدون میگیرد که البته این مدت دو ماه حضرت صاحب بنا بر تاریخ ۲۷ سرطان ختم میشود، البته مدت ریاست اسفاداری در حکومت چاره سازی باشد که در طرف همین چاره سازی اهل حل و عقد بوجود خواهد آمد. (بی بی سی فارسی)

* محمود موسوی نما بینده، خاس ایران در افغانستان با انجنیر گلبدین حکمتیا رهبر حزب اسلامی افغانستان در جنوب کابل دیدار نمود. ابراهیم ظاهریان سرپرست هیئت افغانی که درین جلسه اسراک داشت گفت که میان جا نبین گفتگوها بی سبب دله سد و جلسه دریک فضای خوب خاتمه یافت. (بی.بی.سی. پی.سی. پستو)

۲۹

* منابع خبری روز ۲۸ جوزا گفتند مجاهدین نامعلومی در شب ۲۶ جوزا اعضای یک فامیل هندو را که مستمل از یک تجارت هندو خانم و پسرش بودند در منزل شان با یک کیبل برق اتصال داده و بهلاکت رسانیدند. هندوهای مقیم کابل میگویند که چندین حملہ ازین قبیل بالای هندوها صورت گرفته و یک تعدادنا مشخص صرفان هندو بخاطر باجگیری (جزیه) اختطاف شده اند. (پاکستان تایمز)

* صیغ اللہ مجددی رئیس دولت موافقانستان طی پیامی از چارج بن رئیس جمهور امریکا خواسته است تا سفارت خود را در کابل دوباره افشاح نماید. مجددی اطمینان داده است که سفارتخانه و دیپلومات های آن از امنیت خاصی برخوردار خواهند بود. وی گفته است که باز نمودن سفارت امریکا در کابل خایز اهمیت زیادی می باشد.

(پاکستان تایمز)

* با آغاز عود مهاجرین افغان بوطن شان اکثر نمایندگان اخباری و دفاتر روزنامه ها و جراید مقیم پناوریا بکابل انتقال یافته و یا اینکه بکلی منقرض گردیده اند. اما آژانس خبری افغان و جریده (شهادت) مربوط به گلبدین حکمتیا رو (افغان ملت) ارکان حزب سوسیال دیموکرات هنوز هم بفعالیت های شان ادامه میدهند. (نیشن)

* سرف الدین سرف لوی خا رسوال

رزیم سابق کابل که بجرم اعدام هرا را ن نفر متهم می باشد از سر اشفا مجویی به هند فرار نموده است. سرف کوه وظیفه لوی خا رسوالی را در زمان حیات اللہ سفیده داشت. بعد از آن، سرف و عروسی خود را ز مداخلی جدید گردیده است. عبادت بکه سرف و فامیلی با پاسورهای جدید که از طرف دولت عبوری اسلامی ما در گردیده باین سفر ما در ورزیده اند.

(نیشن)

* انجیرا احمد ا دور بردا خلد حکومت موافقانستان در باره وضعیت حضرت سعید اللہ مجددی و حزب سیه و وحدت اسلامی اظهار داشت که دوره ریاست جمهوری صیغ اللہ مجددی دو ما داشت و بی آن قدرت به اسارت باسی اسفاح خواهد کرد. وی گفت که مسئله حزب وحدت هنوز حل شده است و آنها فعلاً عضو دولت نیستند و مسئله آنها مربوط است به فیصله نام تنظیمهای جهادی، که سرکار درین مورد تصمیم بگیرد. وی در مورد اعطای وزارت خا دعا گفت: این مسئله ما مربوط به شورای رهبری افغانستان است که در آنجا تمام رهبران محترم جهادی اسراک دارند. و چون مرجع اعلائی تصمیمگیری در سرباط کنونی همین شوری است. بیس با بد هر فیصله ای که صورت میگیرد از زیر نظر شورای رهبری نگذرد تا شکل قانونی را بخود بگیرد.

(بی.بی.سی. پی.سی. فارسی)

* بنا ریح ۲۸ جوزا یعنی آژانس های خبری گرا رسی را منسوخ کردند که حکمتیا رگفته است اگر صیغ اللہ مجددی رئیس حکومت موافقان ریح معینه قدرت را به اسارت باسی نیسارد برای بر طرف کردنی اقدامات نظامی خواهد نمود. مگر بظنق حزب اسلامی در پناوریا این خبر را تکذیب کرد و گفت که انجنیر حکمتیا رچنین چیزی نگفته است. بظنق امرود که حزب اسلامی برای اسخا ص بی جنگ که یکی را بر-

طرف سازد و دیگری را روی کار آرد، بلکه حزب اسلامی برای قیام یک نظام اسلامی می جنگد و برای این میجنگد که مردم را از زیر بار ظلم برها بدو مردم کابل را از زیر سلطه دزدان سرخس نجات دهد. بظنق گفت هر کسی کند اسخا یا با تصمیم کند و حق تعیین سرنوشت را به ملت بدهد، حزب آسرا می پذیرد. (صدای امریکا پستو)

۳۰

* میر سیر محمد مری رهبر بلوچها در باره زکات رسید ۱۷ ساله در کابل در یک محفلی که بنا ریح ۲۹ جوزا از طرف حزب جمهوری وطن در کراچی بر گزار گردیده بود گفت: ایالات متحده، عربستان سعودی و پاکستان در جنگ افغانستان اشتراک ورزیدند اما در آنجا صرف ایران با هدای خودنا میل آمده است. وی گفت که افغانستان از یک مرحله بسیار بحرانی تا ریح عبود میگذرد که موجودیت آنرا تهدید میکند. وی گفت که انقلاب افغانستان بی اساس نظام سوسیالیستی نه، بلکه صرف یک حادثه بوده است. (نوائی وقت)

* برهان الدین ربانی رئیس شورای قیادی افغانستان جهت بازدید خا ص دور و راه از عربستان سعودی بنا ریح ۲۹ جوزا عازم شده گردید و عربستان سعودی برای این سفر طیاره مخصوصی بکابل فرستاد. ربانی را درین سفر یک هیئت ۱۲ نفری همراهی میکنند که آیت اللہ سیخ محمد آصف محسنی رهبر حرکت اسلامی نیز در آن شامل می باشد.

(پاکستان تایمز)

* گزارشهای رسیده از نورستان حاکی از آنست که آن فیصله بررکان محلی نورستان که هیچکس بنا بدازین منطقه بکابل برود هنوز هم پناوریا است. در زمینه خبرنگار افغانی عبدالحسی ورسا ن میگوید که ده سال قبل، بررکان نورستان فیصله کرده بودند هر کسی که ازین منطقه با رزیم کمونیستی

ارتباط برقرار رکند در عوض آن شش‌گاو با بدجریمه دهد و یکسال را در زندان بگذرانند. وی میگوید با وجود اینکه حال حکومت کمونیستی در کابل سرنگون گشته و قدرت به حکومت اسلامی انتقال یافته با زهم این حکم در نورستان به قوت خود باقیست.

(صدای آمریکا پشتو)

* صبغت‌الله مجددی رئیس حکومت موقت در باره تشکیل حکومت آینده افغانستان، از تندویرلویه جرگه دفاع نموده است. در بیانیه مرکز اطلاعاتی نامبرده در پشاور، گفته شده که از لویه جرگه اکثریت افغانها پشتیبانی نمیکنند. این بیانیه در حالی منتشر گردیده که حزب اسلامی تهدید نموده اگر پروفسور مجددی بیشتر از دو ماه بر سر کرسی قدرت باقی بماند و را بسزور از آن مسند دور خواهد نمود.

(صدای آمریکا پشتو)

* بین سیوان نماینده خاص سرمستی ملل متحد در مورافغانستان گفته است که گمان نمیکنند سالها ملل متحد در اعتبار یکم دو هشتاد ملیون دالری که برای کمک به افغانستان در نظر گرفته شده چیزی اضافه نماید. سازمان ملل متحد میگوید که هر هفته حدود پنجاه هزار نفر از پناهندگان مستقر در پاکستان و ایران به افغانستان بر میگردند. ولی گمان میرود که تعداد واقعی پناهندگانی که در حال بازگشت اند به مراتب بیش ازین باشد. آقای سیوان میگوید که قضیه افغانستان از محدود مواردی است که پناهندگان میخواهند به کشورشان بازگردند، ولی او گفت، ازین بیم دارد که سازمان ملل متحد، یکم دو هشتاد ملیون دالری را که میگوید برای مقابله با وضعیت اضطراری افغانستان لازم دارد، دریا-

فت نکند. ازین مبلغ حدود پنجاه ملیون دالری برای کمک به بازگشت شش ملیون پناهنده افغانی طی هفت ماه آینده در نظر گرفته شده است. اختصای این رقم برای افغانستان که در دنیا بیسریں رقم پناهنده را دارد، مبلغ زیادی نیست، در حالیکه زمانی صدها ملیون دالری به صورت اسلحه و مهمات از ایالات متحده و سووی سابق به پاکستان گسیخته میسند.

۳۱

* نطق و رارارت خارجه هند به ریخ جوزا در دهلی گفت که مقامات هندی در مورد احساسات صدها هزار کابل با مقامات دولتی افغانستان در تماس میباشند. وی گفت که همدارز وقایع جمله بر جان و مال هندوها در کابل سخت نگران میباشند.

(پاکستان تایمز)

* امیر عثمان غیر جدید پاکستان در کابل، بنا ریخ ۳۰ جوزا اعتمادنامه خود را به صبغت‌الله مجددی رئیس دولت موقت تقدیم نمود.

(پاکستان تایمز)

* آقای بین سیوان نماینده خاص سرمستی ملل متحد در مورافغانستان که از سه سال بدین طرف عهده دار این مقام بود به معرسان زمان ملل متحد در نیویارک فرا خوانده شده است. جانسن اوسریوس موسویس خواهد بود که در حال حاضر معاون سرمستی ملل متحد در اداره امور سیاسی این سازمان است.

(بی.بی.سی فارسی)

* در پی کشته شدن یک خانواده سیگه در کابل در هفته گذشته هندوها و بیگانه‌های مقیم پایتخت افغانستان خواستار امنیت بیسری شده اند. درین حال سفیر هند در کابل میگوید چنین

حملاتی بیشتر ناشی از فانون سکنی و بی نظمی در پایتخت افغانستان است و از انگیزه‌های قومی ریشه میگیرد. (بی.بی.سی فارسی) * دولت اسلامی افغانستان دارای یک بیروق جدید است که مثل ساخت اسلامی بوده، گردیده است. پرچم مذکور که سبز، سفید و سیاه رنگ است با کلمه طیبه و سوره الف که کبرمزین میباشند، همچنان این پرچم یک نشان مسجدی دو منار دارد. بیروق نوکته دارای خواص عموم افغانی بوده برقرار ز جمله عمال مهمم افراشته شده است.

(رادیوی پاکستان)

* انجنیر گلبدین حکمتیار رهبر حزب اسلامی در محاصره ای با خبرنگار رادیوی ایران، موقف حزب اسلامی را در باره حالات جاریه افغانستان و حکومت موقت بیان داشت. انجنیر حکمتیار، حالات جاری در کشور و کابل را نامطلوب و خوفناک توصیف کرد و از وقوع حوادث هفت‌های اخیر ابراز تأسف نمود و از انفا دیعمثل آورد. انجنیر حکمتیار در باره بانه نوافغانستان دولت و حزب اسلامی گفت: ما به توافقات احترام داریم و ما دقت و راستین به آن عمل خواهیم کرد ولی ستأ سفا نه طرف مقابل ما بتوافقات یا دنده واقعی نگذاشته است و میدان عمل نکرده است. وی استعاده از قدرت، و کارگیری از قهر و جنگ را رد نمود و از طریق مذاکره و مفا همه خواستار حل مشکل افغانستان گردید. وی در باره نحوه انتقال قدرت گفت ما بر انتخابات تأکید داریم زیرا بدون انتخابات مشکل افغانها -

نشان حل نمیسود.

(صدای انقلاب اسلامی)

تحفه بهار

دگر که گوش دهد؟ ناله آوارگان افغان را
که سرزنش کنند آن کوهساز لرزان را
خراب تر نکنند کلبه فقیرا نرا
با برگوی که دیگر ببندیا را نرا
تن برهنه سیمین بران افغان را
بخاک و خون رخ دوشیزه مسلمان را
تو چون خراب کنی هیکل (سلیما نرا)
تو ای سحاب که خندان کنی گلستان را
شگوفه زار کنند دشت و کوه و دانا نرا
بجای لاله و گل داغ نوجوانان را
مگر مصیبت و قحط و بلا و حرمان را
فضا و دره و کوه و سرا و پستان را
که تا سپهر رسا نند بام ایوان را
ز فرق چرخ ستانند تاج کیوان را
شکسته کشتی ماتن سپرده طوفان را
نهنگ ها زد و سوتیز کرده دندان را
چگونه طی کند این راه روبیا با نرا
پناه بود ز آفات بی پناها نرا
چی ارزشست درین چارسوگروگان را
خدا دراز کند عمر قرض خواهان را
برایگان ندهد کس بکس لب نان را
که عزم قوم کند بستره طوفان را
اساس دایمی این خجسته بینان را
نهال بارور آرزوی افغان را
چو باغ جنت پردامن و گریبان را
طراز شعرونگار کتاب و دیوان را

دگر که گوش دهد؟ ناله غریبان را
تو ای خدای جهان حکم کن بخازن خاک
بسیل های خروشان خود بگو که دگر
ببادگوی که دیگر موزد رین گلشن
بآفتاب بگوتا دگر نه بیند صبح
روا مدار که این اختران دگر بینند
چراغ بیوه زنی را مکن خموش ای باد
چرا ز جورت و گریه دیتیم آواره
بهر کجا که بها راست لاله آرد و گسل
قیامت است که آرد بهار تحفه بما
جز این ستمکده جای دگر نمی باشد
بها رآمد و از خون ما چراغان کرد
بکشوردگران علم و معرفت بخشند
به پشت ماه حکمت علم برافرازند
سفینه های دگر رو بر آسمان بردند
شب است و باد خروشان و بحر طوفانی
برهنه، گرسنه، آواره، بیسواد و فقیر
چه قرنها ی فراوان که این گرامی خاک
زنسیه تا بکجا کار ما رسد به نظام
گرو شدیم و خوشیم و بفخر می گوئیم
غرور و غیرت ملی و آبرو گیرند
مرا زده است سیلاب نیست بیم و هراس
ز سیل جهل بنالم که داده است بباد
ز سیل ظلم بنالم که ریشه کن بنمود
بهر بهار که می کردم از گل و نسریں
کنون نگر که بسیلاب اشک می شویم

"استاد خلیل الله خلیلی"

